

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

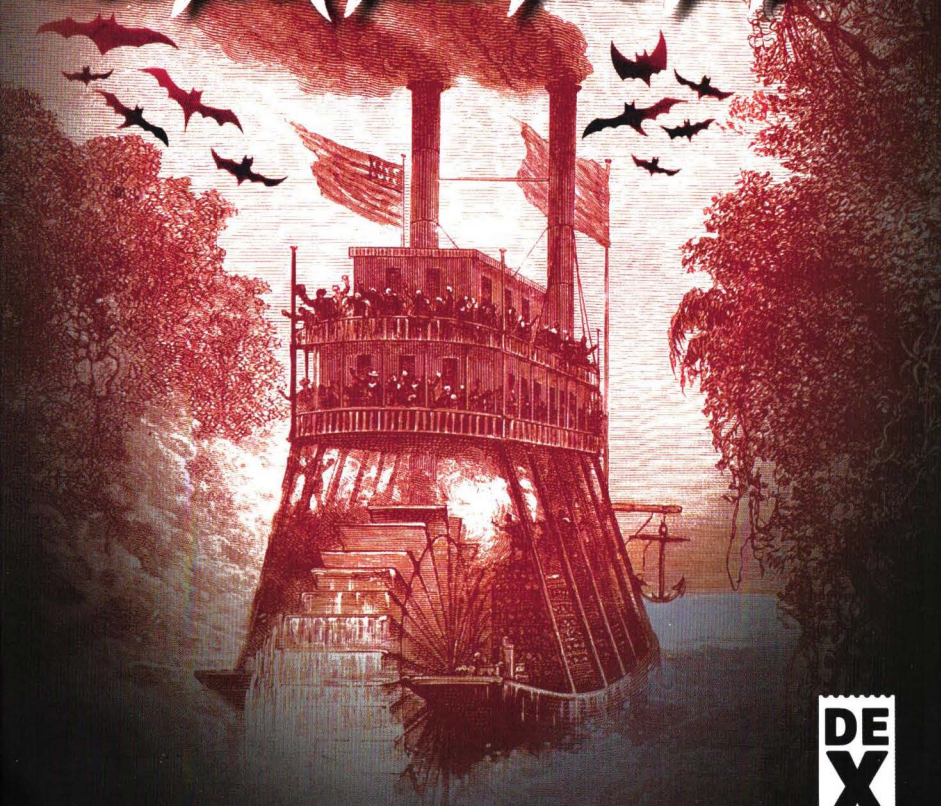
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TAHT OYUNLARI'NIN YAZARI

GEORGE R.R. MARTIN KARABASAN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

DE
X

Taht Oyunları serisinin usta yazarı George R. R. Martin, vampir kültünü kendine has bakış tarzıyla tersyüz ediyor.

Başına buyruk bir nehir gemisi kaptanı olan Abner Marsh, zengin bir aristokrat kendisine çok k rlı bir teklifle yaklaştığında bu işte bir bit yeniği olduğundan şüphelenir.  rk t c  biçimde solgun bir tene ve sert bakışlara sahip Joshua York, ne 1857'nin buzlu kışının Marsh'ın bir tanesi dışında tüm filousunu yok etmesini ne de 10 yıl içinde yatırımını geri alabileceğini umursamaktadır.

Marsh onun teklifini reddetmeye niyetlenir. Bu kadar çok gizemin beladan başka bir şey getirmeyeceğinden emindir. Ama a ğ zl l ğ  ve kibri, York'un büyüleyici bakışlarıyla birleştiğinde tüm kararlılığı yerle bir olur.

Başta York'un hareketleri ne denli tuhaf, keyfi ve kaprisli olsa da Marsh onun zorlu Mississippi'yi kat etme nedenlerini umursamaz. Ta ki yeni yandan- arklısı *Humma Rüyası*'nın, ilk yolculuğunda en korkunç k busundan daha tekinsiz ve insanoğlunun en olanaksız hayalinden daha soylu bir göreve çıktığını fark edene kadar.

“Devrimsel bir çalışma olarak Anne Rice'in *Vampirele Görüşme*'sinin yanında yer alıyor.”

Rocky Mountain News

“Hem Stephen King hem de Mark Twain hayranlarını memnun edecek bir roman... karanlık bir şekilde romantik, tüyler ürpertici... gümbür gümbür bir başarı.”

Bu  l ms z ve Işık Tanrısı kitaplarının yazarı Roger Zelazny

DEX

www.dexkitap.com

@DEXpub

sertifika no: 11940

Tavsiye
Edilen
Satış
Fiyatı

  52

KARABASAN

DEX'TE YAYIMLANAN DİĞER KİTABI

Gece Kuşları

KARABASAN

Orijinal adı: Fevre Dream

© 1982, George R.R. Martin

Yazan: George R.R. Martin

Çeviren: Kerem Sanatel

Yayına hazırlayan: Eren Abaka

Türkçe yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları The Lotts Agency, Ltd. ve Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır

1. baskı / Eylül 2021 / ISBN 978-605-09-8715-7

Sertifika no: 11940

Kapak ve grafik tasarımı: Taylan Polat

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62 / B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dexkitap.com / satis@dogankitap.com.tr

Toplu sipariş için tel: (0212) 373 77 44 / **e-posta:** satis@de.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

TAHT OYUNLARI'NIN YAZARI

GEORGE R.R.
MARTIN

KARABASAN

Çeviri: Kerem Sanatel

Müthiş bir yazar, müthiş bir dost
ve tam anlamıyla ateşli bir hayalperest olan
Howard Waldrop'a.

St. Louis

Nisan 1857

Abner Marsh oteldeki resepsiyon görevlisinin dikkatini çekmek için ceviz bastonunun başını sertçe tıkırdattı. “York adlı bi beyle görüşmeye gelmişim,” dedi. “Galiba tam adı Josh York. Öyle biri kalıyor mu burda?”

Resepsiyon görevlisi gözlüklü, yaşlıca bir adamdı. Bastonun takırtısıyla irkildi, sonra dönüp Marsh’ı süzdü ve gülümsedi. “Aa, Kaptan Marsh,” dedi içtenlikle. “Altı aydır ortalıkta görünmüyordunuz Kaptan. Geçirdiğiniz talihsiz kazayı duydum. Feci, pek feci. 36’dan beri buradayım ama öyle buz yığıntısı hiç görmedim.”

“Orasını boş ver şimdi,” dedi Abner Marsh sinirle. Bu tür yorumlara hazırlıklıydı. Ziraatçılar Hanı vapurcuların gözdesi olan bir mekândı. Geçen kara kışın öncesinde akşam yemeklerini Marsh da düzenli olarak orada yerdı. Ama buz yığıntısı yaşandığından beri oraya uğramamıştı, üstelik tek sebebi fiyatlar değildi. Ziraatçılar Hanı’nın yemeklerini çok sevse de mekânın müdavimleriyle muhatap olmak istememişti. Serdümenler, kaptanlar, miçolar, balıkçılar, eski dostlar, eski düşmanlar, kazadan hepsi haberdardı. Abner Marsh kimsenin yazıklanmasını duymak istemiyordu. “York’un odası hangisi, onu söyle sen,” diye kestirip attı.

Görevli gergin bir şekilde kafa salladı. “Bay York odasında değil Kaptan. Yemek yiyor, onu yemek salonunda bulursunuz.”

“Şimdi mi? *Bu* saatte?” Marsh otelin oymalı duvar saatine göz attıktan sonra ceketinin pirinç düğmelerini açıp altın cep saatini

çıkardı. “Gece yarısını on geçiyor,” dedi hayretle. “*Yemek yiyor mu dedin?*”

“Evet efendim, aynen öyle. Bay York canı istediği saatte yer, onun gibilere hayır denmez Kaptan.”

Abner Marsh huysuzca homurdanıp saatini cebine koydu, tek kelime etmeden arkasını döndü ve şatafatlı döşenmiş lobide heybetli adımlarla uzaklaştı. İri yapılı, sabırsız bir adamdı ve gece yarısı iş görüşmelerine alışık değildi. Bastonu gösterişli bir edayla taşıyordu, sanki başından hiç kaza geçmemiş gibi eski heybetini koruyordu.

Yemek salonu, kesme-cam avizeleri ve parlak pirinç aplikleri, kaliteli beyaz keten örtülü masaları, en iyi cins porselen tabakları ve kristal kadehleriyle tıpkı büyük bir buharlı geminin ana salonu gibi görkemliydi ve masraftan kaçılmamıştı. Bu masalar mesai saatlerinde yolcular ve vapurcularla dolardı ama şimdi salon boştu, lambaların çoğu da söndürülmüştü. İş görüşmesini geceye bırakmak belki de Marsh’ın lehineydi, böylece en azından taziyele-re katlanmak zorunda kalmayacaktı. Mutfak kapısının yakınında iki zenci garson usulca laflıyordu. Onları görmezden gelen Marsh, salonun ta öbür ucuna, iyi giyimli bir yabancıнын tek başına oturduğu yemek masasına yürüdü.

Adam onun yaklaştığını mutlaka işitmişti, gene de kafasını önünden kaldırmadı. Porselen kâsedeki yalancı kaplumbağa çorbasını kaşıklamakla meşguldü. Yöreden biri olmadığı uzun siyah ceketinin kesiminden belliydi. Muhtemelen doğulu, hatta yabancı uyruklu biri bile olabilirdi. Marsh’ın gördüğü kadarıyla iri yapılydı ama Marsh kadar iri sayılmazdı. Otursa da uzun boylu olduğu anlaşılıyordu, ancak Marsh gibi göbekli değildi. İlk bakışta Marsh onu ihtiyar sandı çünkü saç beyazdı. Derken biraz daha yaklaşıncı, saçın beyaz değil de çok açık sarı olduğunu anlamasıyla yabancıнын neredeyse çocuksu simasını görmesi bir oldu. York sinek kaydı tıraşlydı, uzun yapılı donuk yüzünde ne bıyık vardı ne favoriler, teni de saç gibi açık renkti. Marsh masanın başında dikilirken, elleri de kadın eli gibi dedi içinden.

Masaya bastonuyla tak tak vurdu. Masa örtüsünün sesi boğması sayesinde adamın kapısını nazikçe tıklatmış gibi olmuştu. “Josh York sen misin?” dedi.

York kafasını önünden kaldırdı ve göz göze geldiler.

Abner Marsh ömrünün geri kalanında Joshua York’un gözlerindeki o ilk ifadeyi asla unutmayacaktı. York’un aklından neler geçiyorsa, kafasında neler kurmuşsa, gözlerindeki girdaba kapılıp gitmişti hepsi. Çocuksuluğu, moruğu andıran hali, çıtkırıldımlığı ve ayrıksılığı, tümü birden gitmiş, geriye yalnızca York kalmıştı; güçlü, kararlı ve oturaklı bir adam.

York’un gözleri kurşuniydi, bu kadar açık tenli bir simaya göre ürkütücü düzeyde koyu. Gözbebekleri birer iğne ucuydu, kor karası, Marsh’ın içine işliyor, ruhunu tartıyordu. Gözbebeklerini saran kurşuni hale adeta canlıydı, kıpır kıpır, zifiri bir gecede nehri saran sis misali, hani kıyı şeridi de sahil ışıkları da gözden yiter, dünyada vapurundan, nehirden ve sisten başka bir şey kalmaz, aynı öyle. Adamın gözlerini bürüyen sislerde Abner Marsh bir şeyler yakaladı, gelip geçici ifadeler. Soğukkanlı bir zekânın emareleri vardı gözlerindeki sislerde. Bir de kapkara, korkunç bir canavar barındırıyordu sanki, zincire vurulmuş ve öfkeli, onu örten sise kızgın. Neşe, yalnızlık ve zalimce ihtiras; York’un gözleri bunların hepsini barındırıyordu.

Ama en çok kudret vardı o gözlerde, ürkütücü bir kudret, Marsh’ın hayallerini yıkan buz kütlesi kadar insafsız ve acımasız bir güç. Marsh o sis tabakasının arasında yavaş, pek yavaş yüzen buz kütesini hissetti, derken vapurları umutlarıyla beraber paramparça olduğunda çıkan o korkunç çatırtı çınladı kulaklarında.

Abner Marsh’ın sırf bakışlarıyla insan sindirmişliği çoktu, nitekim adamdan gözlerini uzun süre ayırmadı, bastonunu öyle sıkı-mıştı ki çat diye ikiye kıracağından korkuyordu. Ama en sonunda gözlerini kaçırın kendisi oldu.

Sofradaki adam çorbasını önünden itti ve ona işaret edip “Kaptan Marsh. Ben de sizi bekliyordum. Buyurun lütfen,” dedi.

Konuşması mülayimdi, görgülü, rahat.

Marsh, “Olur,” dedi fazla yumuşak bir şekilde. York’un tam karşısındaki sandalyeyi çekip oturdu. Marsh cüsseli bir adamdı, bir seksen boyunda, yüz otuz beş kilo ağırlığında. Kızıl suratlıydı, içe göçmüş yassı burnunu ve tüm yüzüne yayılmış sigilleri örtmek için simsiyah sakal uzatmıştı ama favorilerinin bile pek faydası olmamıştı. Yörenin en çirkin adamı diye anılırdı ve bu gerçeğin ayırdındaydı. Çift sıra pirinç düğmeli, kalın kaptan ceketıyla yaman ve ürkütücü bir duruşu vardı. Ne var ki York’un bakışları havasını söndürmüştü. Bu adam bir yobaz dedi Marsh içinden. O bakışları daha önce de görmüştü, meczuplarda ve fela-ket tellalı vaizlerde, hatta bir keresinde ta kahrolası Kansas’ta, John Brown denen adamın suratında da rastlamıştı. Marsh’ın ne yobazlarla ne de vaizlerle işi olurdu, hele ki kölelik ve içki karşıt-larıyla hiç muhatap olmak istemezdi.

Gelgelelim York lafa girdiğinde, hiç de bir yobaz gibi konuşma-dı. “İsmim Joshua Anton York, Kaptan. İş çevremde J. A. York, arkadaş arasında Joshua derler. Zamanla hem iş ortağı hem ar-kadaş olacağımızı umuyorum.” Tonlaması candan ve ölçülüydü.

“Orasını zaman gösterir,” dedi Marsh kuşkuyla. Karşısın-da ki adamın kurşuni gözlerine soğuk ve biraz da küçümseyici bir ifade yerleşti, daha önceki bakışından eser kalmamıştı. Marsh bocaladı.

“Mektubumu almışsınızdır herhalde?”

“Yanımda getirdim,” dedi Marsh, ceketinin cebinden katlı zar-fı çıkardı. Teklif mektubu her şeyini kaybettiğinden endişelendi-ği bir zamanda eline geçmiş, başına talih kuşu konmuş gibi his-setmişti. Şimdi o kadar emin değildi. “Demek vapur işine girmek istiyosun?” dedi öne eğilerek.

Bir garson belirdi. “Yemekte Bay York’a eşlik edecek misiniz Kaptan?”

York ısrar etti. “Lütfen edin.”

“Edeyim bari,” dedi Marsh. York onu bakışlarıyla alt etmiş olabilirdi ama bu yörede Marsh’tan daha iştahlısı yoktu. “Şu çor-

badan ben de alayım, on iki tane de istiridye, iki de kızarmış piliç olsun, yanında patatesiyle falan. Çıtır çıtır olsun yalnız. Yanında da içecek bir şey. Ne içiyosun York?”

“Burgonya.”

“İyi, aynısından bana da bir şişe.”

York komiğine gitmiş gibi baktı. “İştahınız yamanmış Kapitan.”

“Yaman ilçedir bura,” dedi Marsh üstüne basa basa, “nehri de yamandır, York Bey. İnsanın güçten düşmemesi gerekir. Buralar ne New York’a benzer ne Londra’ya.”

“Gayet farkındayım,” dedi York.

“Eh, umarım öyledir, madem vapur işine gircen. Ondan daha yaman iş yoktur.”

“Öyleyse doğrudan iş konuşmaya başlayalım mı? Sizin bir nakliye şirketiniz var. Arzum yarı hisseli ortak olmak. Masaya oturmanızdan teklifimle ilgilendiğiniz anlamını çıkarıyorum.”

“Epeyce ilgimi çekti,” dedi Marsh, “ama bir o kadar da şaşırttı. Zeki adama benziyorsun. Bunu yazmadan önce beni muhakkak soruşturmuşundur.” Zarfa parmağıyla vurdu. “Haberin vardır, geçen kış az daha defterim dürülüyodu.”

York ses çıkarmadı, yüzündeki ifadeye istinaden Marsh devam etti.

“Humma Nehri Taşımacılık Şirketi benimdir,” diye sürdürdü Marsh. “Şirkete doğduğum yerin adını verdim, sırf Galena’daki Humma Nehri’ne çalıştığımından değil, başlarda oraya seferim yoktu. Çoğunluğu Mississippi’nin yukarı kesimlerine, St. Louis ile St. Paul arasında çalışan, bazen de Humma’ya ve Illinois ile Missouri’ye uğrayan altı vapurum vardı. İşlerim gayet tıkrındaydı, her yıl en fazla iki yeni vapur alıyodum, hatta Ohio hattını açmayı, New Orleans’a bile uzanmayı tasarlıyodum. Ama geçen temmuz *Mary Clark* adlı gemimin kazanı patladı, Dubuque yakınlarında karinasına kadar kül oldu, yüz kişi öldü. Bu kış da... bu kış felaketti. Gemilerimin dördü kışı geçirmek üzere burda, St. Louis’de demirlemişti. *Nicholas Perrot, Dunleith, Tatlı Hum-*

ma ve *Elizabeth A*, hele bu sonuncusu gıcır gıcırdı, hizmete geçeli daha dört ay olmuştu, pek de güzeldi, 12 kazanlı, yaklaşık 90 metre boyunda, nehirdeki benzerlerinden geri kalır yanı yoktu. Liz Hanım'la sahiden gurur duyardım. Bana 200.000 dolara mal oldu ama her kuruşa deymişti." Çorba geldi. Marsh bir kaşık alıp suratını buruşturdu. "Amma sıcak," dedi. "Neyse, St. Louis kışı geçirmek için güzel yerdir. Buralarda şiddetli don olmaz, olsa da fazla kalmaz. Bu kış farklıydı ama. Hem de nasıl. Buz yığıntısı oldu. Kağrolası nehir dondan taş kesildi." Marsh koca kızıl elini avucu yukarı bakacak şekilde masaya koydu, sonra da yavaşça yumruğunu sıktı. "Avucumda bir yumurta tuttuğumu varsay, anlarsın York. Buz tabakası bir vapuru benim yumurtayı kırmamdan daha rahat parçalar. Parça parça, büyük tabakalar halinde nehirde sürüklenmesi daha da beterdir, iskele, kıyı seti, tekne, önüne ne gelirse haşat eder. Kış sona erdiğinde vapurlarımın dördünü de kaybetmiştim. Buzlanma hepsini benden aldı."

"Sigorta?" diye sordu York.

Marsh çorbasını höpürdeterek içmeye koyulmuştu. İki kaşık arasında kafasını iki yana salladı. "Ben kumarbaz değilim York Bey. Sigortaya asla bel bağlamam. Kumardan farkı yok, bahsi kendi lehine yatırıyor o kadar. Ben kazandığım parayı vapurlara yatırırım."

York başıyla onayladı. "Galiba elinizde bir tane vapurunuz kalmış."

"Kaldı ya," dedi Marsh. Çorbasını bitirince ana yemek için işaret etti. "*Eli Reynolds*, 150 tonluk küçük bi kıçtan-çarklı. Onu Illinois'de kullanıyorum çünkü çekeri az. Peoria'da demirlemişti, o sayede buz felaketinden kurtuldu. Elimde kalan tek varlığım o bayım. Yalnız sıkıntı şurda York Bey, *Eli Reynolds* fazla para etmez. Yeniyken 25.000 dolara almıştım, 50'lerin başında."

"Yedi yıllık," dedi York. "Çok eski sayılmaz."

Marsh kafasını iki yana salladı. "Bi vapur için yedi yıl aşırı uzun bir zaman dilimidir," dedi. "Çoğunun ömrü dört beş yıldır. Nehir hepsini yıpratır. *Eli Reynolds* çoğu benzerinden daha sağ-

lam üretilmiş, gene de fazla ömrü kalmadı.” Marsh istiridyelere girdi, kabuğun yarısını kaşık gibi kullanıp içindekini bütün bütün yutuyor, üzerine de ağız dolusu şarap yuvarlıyordu. İstiridyelerin yarım düzinesini mideye indirdikten sonra “Yani şaşkınım York Bey,” diye devam etti. “Şirketimin yarı hissesini almak istersin ama elimde eskimiş küçük bi tanesinden başka vapur kalmadı. Mektupta fiyat biçmişsin. Meblağ fazla yüksek. Elimde altı vapur olsaydı Humma Nehri Taşımacılık belki o kadar ederdi. Ama şimdi etmez.” Bir istiridye daha yuttu. “Yatırımının karşılığını on yılda alamazsın, hele ki *Reynolds*’la hiç.” Marsh ağzını peçeteyle silerken karşısındaki yabancıyı süzdü. Yemek onu canlandırmış, yeniden eski benliğine kavuşturmuştu, duruma hâkimdi artık. York’un gözleri deliciydi, orası kesin, ama korkacak bir şey yoktu bakışında.

“Parama muhtaçsınız Kaptan,” dedi York. “Niçin böyle konuşuyorsunuz? Başka bir ortak bulmamdan endişelenmiyor musunuz?”

“Ben o şekilde çalışmam,” dedi Marsh. “Otuz yıldır bu işteyim, York. Daha çocukken New Orleans’a salla taşımacılık yapardım, vapurlardan önce hem düztaban teknelerle hem de mavnalarla çalıştım. Serdümenlik de yaptım, miçoluk da, çarkçılık da; ayakçılık bile yapmışlığım var. Bu camiada yapmadığım iş kalmadı, bi tek üçkağıtçılıkta bezim yoktur.”

“Dürüst adamsınız,” dedi York, bunu biraz yarım ağızla söyleme şeklini Marsh alaycılığa mı yorsa bilemedi. “Şirketinizin durumunu açıkça belirtmekten çekinmediğinize sevindim Kaptan. O kadarını zaten biliyorum. Teklifim geçerliğini koruyor.”

“Niye?” Marsh terslendi. “Parasını har vurup saçan enayidir. Hiç de enayiye benzemiyon.”

York yanıt vermeye kalmadan yemek geldi. Marsh’ın tavukları pek güzel kızarmıştı, tam da sevdiği gibi. Bir but koparıp iştahla yemeye girdi. York’a kalın bir dilim ızgara biftek ikram edilmişti, az pişmiş ve kırmızı, kanlı et suyu içinde yüzüyordu. Marsh adamın yemeğe ustalıklı, rahatça girişmesini seyret-

ti. Bıçağıyla eti tereyağ gibi kesti, Marsh'ın sıklıkla yaptığığının aksine ne testere ne de satır gibi kullandı elindekini. Çatalı bir beyefendi gibi kullanıyor, bıçağını bırakıp diğer eline aktarıyordu. Güç ve zarafet; York'un uzun parmaklı, soluk tenli ellerinde bunların ikisi de vardı ve Marsh hayran kalmıştı. Önceden kadın eline benzettiği için esef duydu. Beyaz ama güçlüydü parmakları, *Eclipse*'in ana kamarasındaki dev piyanonun beyaz tuşları gibi sağlam.

“Ee?” diye üsteledi Marsh. “Soruma yanıt vermedin.”

Joshua York bir an duraksadı. En sonunda şöyle dedi: “Benimle dürüst konuştunuz Kaptan Marsh. Niyetlendiğimin aksine, dürüstlüğünüz karşısında yalanlara sarılacak değilim. Lakin dobralıkla size yük yaratacak da değilim. Size anlatamayacağım şeyler var, sizi ilgilendirmeyecek şeyler. Madem koşullar bu, izninizle şartlarımı belirtiyim, bakalım bir anlaşmaya varabilecek miyiz. Olmadı, dostça yollarımız ayrılır.”

Marsh ikinci tavuğun göğüs etinden bir parça kesti. “Anlat,” dedi. “Bi yere gittiğim yok.”

York çatalı bıçağı bırakıp ellerini çadır gibi kavuşturdu.

“Şahsi gerekçelerle bir vapur sahibi olmak istiyorum. Buranın muhteşem nehrinde boylu boyunca gezmek istiyorum, rahatça ve keyfimce, ama yolcu sıfatıyla değil, kaptan sıfatıyla. Bir hayalim var, bir amacım. Dost ve yandaşlar arıyorum, zira düşmanlarım var, sayısız düşman. Ayrıntılar sizi ilgilendirmez. Bu konuda beni sıkıştırırsanız size yalan söylerim. Üstelemeyin.” Gözleri bir an sertleşti, sonra gülümsemesi üzerine yumuşadı. “Sizi asıl ilgilendiren benim bir vapur sahibi ve işletmecisi olma arzumu yerine getirmek olmalı Kaptan. Anlamışsınızdır, ben buralı değilim. Okuduğum birkaç kitaptan ve St. Louis’de geçirdiğim haftalarda öğrendiklerim dışında vapurlar hakkında da Mississippi hakkında da hiçbir bilgim yok. Bir iş ortağına ihtiyaç duyduğum ortada, nehre ve yöre halkına aşına olan biri, vapurumun günlük işlerini yürütebilecek ve bana kendi işlerimle ilgilenme imkânı yaratacak biri lazım bana.

“Bu ortağın başka vasıfları da olması lazım. Ketum da olmalı çünkü –itiraf etmeliyim ki bazen tuhaf kaçan– davranışlarımın elaleme dedikodu malzemesi olmasını istemem. Güvenilir de olmalı, zira tüm idareyi onun ellerine teslim edeceğim. Cesur olmalı. Pısrık birini istemem veya batıl inançlı birini ya da aşırı dindar birini. Dindar bir adam mısınız Kaptan?”

“Hayır,” dedi Marsh. “Yaygaracı vaizleri hiç sevmem, onlar da beni sevmez.”

York gülümsedi. “Pragmatik. Pragmatik bir adam istiyorum. Sırf vazifesine odaklansın ve sorularıyla beni bunaltmasın istiyorum. Mahremiyetime değer veririm. Bazen eylemlerim yadır-ganabilir, işgüzarlık veya kapris olarak algılanabilir, bunlar ka-fama kakılsın istemem. Şartlarımı anladınız mı?”

Marsh düşünceli bir edayla sakalını çekiştirdi. “Anladım dersem?”

“Ortak olacağız,” dedi York. “Hattın işletmesini avukatlarınıza ve kâtiplerinize bırakın. Nehirde benimle seyahat edeceksiniz. Ben kaptan olacağım. Siz de serdümen, muavin, kaptan yaveri, dilediğiniz unvanı alabilirsiniz. Vapurun esas idaresini size bırakacağım. Seyrek de olsa talimatlar vereceğim, ama emrim olduğunda sizden sorgusuz itaat etmenizi beklerim. Yolcu kamarasında bizimle ücretsiz seyahat edecek dostlarım var. Gerek gördüğümde onları bazı mevkilere yerleştirebilir, kendilerine uygun gördüğüm vazifeler verebilirim. Bu tür kararlara muhalefet etmeyeceksiniz. Seyir boyunca başka dostlar da edinebilir, onları da vapura davet edebilirim. Hoş karşılayacaksınız. Bu şartlara riayet ederseniz Kaptan Marsh birlikte zengin olur, nehrinizde lüks ve rahatlık içinde seyahat ederiz.”

Abner Marsh güldü. “İyi hoş da nehir benim değil York Bey, ayrıca külüstür *Eli Reynolds*’la lüks içinde seyahat edeceğimizi sanıyosan güvertesine adım attığında feleğini şaşırırsın. Eski püskü bi küvetten hallicedir, pek zavallı eşyalarla döşeli, güvertesi de çoğu zaman ekmek kapısı arayışındaki çulsuz yabancılarla doludur. Ona adımımı atmaya iki sene oldu –ihtiyar Kaptan

Yoerger'e emanet ettim— ama en son bindiğimde leş gibi kokuyodu. Lüks arıyosan ya *Eclipse*'i ya da *John Simonds*'u satın almayacak.

Joshua York şarabını yudumlayıp gülümsedi. “Aklımdaki vapur *Eli Reynolds* değildi Kaptan Marsh.”

“Elimdeki tek vapur o.”

York kadehini masaya bıraktı. “Gelin,” dedi, “şu konuyu çözüme kavuşturalım. Odama geçebilir, diğer ayrıntıları orada tartışabiliriz.”

Marsh mırın kırın etti. Ziraatçılar Hanı'nın tatlı mönüsü mükemmeldi ve Marsh tatlıyı es geçmeyi hiç istemiyordu. Ne var ki York ısrarcıydı.

York'un odası büyüktü, iyi döşenmiş bir süit, otelin genellikle New Orleans'lı zengin ziraatçılara ayrılan en iyi odası. Marsh'a oturma odasındaki geniş, rahat bir koltuğu gösterip “Oturun,” buyurdu York. Marsh oturdu, bu esnada davetçisi diğer odaya geçti ve biraz sonra kucagında demir kasnaklı küçük bir sandıkla geri döndü. Sandığı masaya bırakıp kilidi açmaya koyuldu. “Yanıma gelin,” dedi, ama Marsh meraklanıp çoktan ayağa kalkmıştı. York kapağı açtı.

“Altın,” dedi Marsh usulca. Uzanıp sikkelere dokundu, parmaklarının arasından dökülen yumuşak sarı metalin verdiği his, parıltısı ve şingirtisi keyifliydi. Bir tanesini ağzına götürüp dişledi. “Hakiki altın,” dedi tükürüp. Sikkeyi sandığa geri attı.

“Yirmi dolarlık altın sikkeler halinde on bin dolar,” dedi York. “Bunun gibi iki sandık daha var; ayrıca Londra, Philadelphia ve Roma'daki bankalarda bulunan hatırı sayılır meblağdaki mevduat hesaplarıma ait teminat mektupları. Teklifimi kabul ederseniz Kaptan Marsh, sizin *Eli Reynolds*'tan çok daha görkemli, ikinci bir vapurunuz olacak. İkinci bir vapur sahibi *olacağınız* demeliyim belki.” Gülümsedi.

Abner Marsh'ın niyeti York'un teklifini geri çevirmektir. Paraya fena sıkışmıştı ama kuşkucu bir adam olarak esrarengiz işlere karnı toktu, üstelik York ondan fazla güven talep ediyordu.

Teklif fazla cazipti. Marsh bunun altında bir bityeniği yattığına emindi ve kabul ederse eskisinden de beter hale düşebilirdi. Oysa şimdi York'un serveti gözünü kamaştırmış, iradesinin zayıfladığını hissediyordu. "Yeni bi vapur mu dedin?" dedi cılız bir sesle.

"Evet," diye yanıtladı York, "ayrıca nakliye şirketinin yarı hissesi için verdiğim teklifin de katbekat üzerinde bu."

"Kaç para..." diyecek oldu Marsh. Dudakları kurumuştu. Gergin bir şekilde dudaklarını yaladı. "Şu yeni vapuru yaptırmaya kaç para ayırdın York Bey?"

York sakince sordu. "Kaça patlar?"

Marsh altınları avuçladı, sonra parmaklarının arasından sandığa şingirdatarak geri döktü. Göz alıcı diye düşündüyse de tek söyleyebildiği şu oldu: "Bu kadar çok parayla dolaşmaya gelmez York. Öyle hergeleler var ki bu sikkelerin *bi taneciği* uğruna seni öldürürler."

"Kendimi koruyabilirim Kaptan," dedi York. Marsh onun gözlerindeki bakışı görünce buz kesti. Joshua York'un altınını çalmaya yeltenecek hırsıza acıdı.

"Birlikte bir yürüyüşe çıkalım mı? Rıhtıma kadar?"

"Sizden yanıt alamadım Kaptan."

"Alırsın. Önce bir gel hele. Sana göstermek istediğim bi şey var."

"Pekâlâ," dedi York. Sandığın kapağını kapattı, odaya yayılan hafif sarı ışıltı sönünce içerisi ansızın basık ve iç karartıcı hale geldi.

Gece vakti hava serin ve nemliydi. Karanlık, ıssız sokakları ökçe sesleriyle çınlatarak yürüdüler, York zarifçe süzülürcesine, Marsh ise tüm heybetiyle. York kesimi harmaniyeye benzer, dökümlü bir serdümen parkası giymiş, bir de yarım ay ışığında önüne upuzun gölgeler düşüren, kunduz kürkünden eski bir silindir şapka takmıştı. Marsh haşin bakışlarla çıplak tuğla ambarların arasındaki kuytu sokakları kolluyor, güçlü cüssesini destekleyen caydırıcı yüz ifadesiyle şehir eşkıyalarına gözdağı veriyordu.

Rıhtım vapurlarla doluydu, iskele babalarına ve palamar tek-

nelerine bağı en az kırk vapur vardı. Geç saate rağmen etraf hiç de تنها değildi. Ay ışığında, dev navlun yığınlarının kara gölgesinde, saman balyalarına ve sandıklara yaslanmış keyif çatan, kâh elden ele içki şişesi aktaran kâh mısır koçanından mamul pipolarını tüttüren hamalların önünden geçtiler. Bir düzine kadar vapurun kamara pencerelerinden hâlâ ışık sızıyordu. Missouri vapuru *Wyandotte*'un kazanı yanıyor, istim biriktiriyordu. Yandan-çarklı büyük bir vapurun ta teksas güvertesinden* merakla onları izleyen bir adam gördüler. Abner Marsh o adamın önünden York'u daha öteye, karartılıp sessizliğe gömülmüş bir dizi buharlının ilerisine götürdü. Yıldızlara uzanan sıra sıra bacalar, üst dalları tuhaf çiçeklerle çevrili kapkara ağaçları andırıyordu.

En sonunda müthiş şatafatlı, ana güvertesi tepeleme yük dolu bir yandan çarklının önünde durdu. Eski püskü bir palamar teknesine burundan bağı olan vapurun biniş iskelesi istenmeyen misafirlere karşı kalkık durumdaydı. Yarımayın ölgün ışığına rağmen vapurun ihtişamı ortadaydı. Rıhtımda bunun kadar büyük ve görkemli başka bir vapur yoktu.

"Ee?" dedi Joshua York usulca, saygıyla. *Galiba kararımı oracıkta verdim*, diye düşünecekti Marsh sonradan, *adamın saygılı tavrı sayesinde*.

"Aha *Eclipse* bu," dedi Marsh. "Bak, davlumbazda adı yazıyo, şurda." Bastonuyla gösterdi. "Okuyabiliyon mu?"

"Gayet iyi. Gece görüşüm mükemmeldir. Bu müstesna bir vapur öyleyse?"

"Hem de nasıl müstesnadır. Meşhur *Eclipse* bu. Bu nehirde onu tanımayan insan evladı yoktur. Artık eskilerden. 52'de yapıldı, beş yıl önce. Ama hâlâ görkemli. 375.000 dolara patlamış diyolar ama her kuruşuna değmiş. Bundan daha büyük, daha gösterişli ve yaman bi vapur uğramadı buralara. Binip bizzat inceledim. Biliyorum." Marsh bir uçtan bir uca işaret etti. "110 metreye 12 metre, büyük salonuysa 100 metre uzunluğunda, bunun gibisini hayatta görmemişindir. Bir ucunda Henry Clay'in diğer

* Yandan-çarklı vapurlarda kaptan köşkünün bulunduğu en üst güverte. (ç.n.)
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ucunda da Andy Jackson'ın altın heykeli var, ikisi yol boyunca hışımla birbirini seyreder canına yandığım. Bundaki kristalleri, gümüşleri, renkli camları Ziraatçılar Hanı hayal bile edemez, yağlı boya tablolar, bundaki yemekleri hiç tatmamışındır, hele aynalar... aynanın *şahı*. Üstelik bunların hiçbirisi etkilemiyor. Ana güvertenin altında 15 kazan var. İteneği 3,5 metre, harbi diyorum, Kaptan Sturgeon tam yol seyretmeye görsün, herhangi bir nehirde hiçbir vapur bunu geçemez. Akıntıya karşı saatte on sekiz mile rahat ulaşır. 53'te New Orleans'tan Louisville'e rekor sürede vardı. Hâlâ hatırımda. Dört gün, dokuz saat, otuz dakika, canına yandığım *A.L. Shotwell*'e elli dakika fark atması da cabası, kaldı ki *Shotwell* de onun kadar hızlıdır." Marsh yüzünü York'a döndü. "Elbet bir gün benim Liz Hanım da *Eclipse*'i geçer, rekorunu kırar ya da onunla kafa kafaya yarışır diye ümitlenirdim, ama asla mümkün değildi, bunu şimdi idrak ediyorum. Kendimi kandırıyomuşum. *Eclipse*'i geçecek bir vapur yaptırmaya param yetmezdi."

Sen paradan bahset York Bey, ortak oluruz. Yanıtım budur beyefendi. Humma Nehri Taşımacılık'ın yarı hissesini, bir de işleri sessiz sedasız yürütüp sorularla kafanı şişirmeyecek bir ortak mı istiyon? Peki. O zaman masrafı karşıla, şunun gibi bir vapur yaptırayım."

Joshua York, karanlık rıhtımda sessiz sakın yatan, suda hafifçe yalpalayan, her tür meydan okumaya hazır, koca yandançarklıya baktı. Dudaklarında bir tebessüm, kara gözlerinde cılız bir alaz, Abner Marsh'a döndü. "Anlaştık," dedi sadece. Tokalaşmak üzere elini uzattı.

Marsh'ın yüzüne kırık dişlerini ortaya seren, çarpık bir sırıtma yayılırken, York'un narin akça elini, etine dolgun pençe gibi eliyle kavrayıp sıktı. "Anlaştık madem," dedi gür sesiyle, sonra da iş görüşmelerinde muhataplarının iradesini ve cesaretini sınarken hep yaptığı gibi tüm kuvvetiyle, ezip kıracaktıymışçasına daha da sıktı eli. Adamın gözlerinde ısırap belirtisi görene dek sıktı.

Ne var ki York bana mısın demedi, aksine Marsh'ın elini

aynı kuvvetle sıkması şaşırtıcıydı. O da sıktıkça sıktı, solgun teninin örttüğü kaslar demir yaylar gibi boğum boğum kabardı, tel tel ortaya çıktı. Yutkunan Marsh bağırmamak için zor tuttu kendini.

York elini bıraktı. “Gelin,” dedi, Marsh’ın omzuna okkalı bir şaplak atıp onu biraz sendeletti. “Planlarımızı konuşalım.”

New Orleans

Mayıs 1857

Nemrut Billy Tipton, Fransız Pazarı'na saat onu biraz geçe vardı ve köleleri getirmelerinden önce dört fıçı şarap, yedi kasa kuru erzak ve bir parti mobilyanın mezar satışını seyretti. Daire şeklindeki salonun yarısını kaplayan barın uzun mermer tezgâhına dirseklerini dayamış, bir kadeh *absinth*'i ayakta sessizce yudumluyor ve mallarını iki ayrı dilde pazarlayan müzayedecileri gözlemliyordu. Nemrut Billy esmer, kadavra gibi bir adamdı; at surathı, uzun siması çocukluktan kalma çiçek bozuğu, kumral saçı seyrek ve pırasa gibiydi. Nadiren gülümserdi ve buz rengi gözleri ürkütücüydü.

O gözler, o soğuk ve meymenetsiz bakışlar, Nemrut Billy'nin savunma aracıydı. Fransız Pazarı devasa bir yerdi ama onun zevkine göre aşırı büyüktü, hatta işin aslına bakılırsa oraya kendi isteğiyle gelmiş değildi. Salon St. Louis Oteli kubbesinin tam altında olduğundan mezar alanını ve katılımcıları tavandan vuran güneş ışığı aydınlatıyordu. Kubbenin çapı yirmi dört metre rahat vardı. Salonu uzun sütunlar çevreliyordu, kubbenin iç kısmı da çepeçevre balkondur, tavan süslü ve oymalı, duvarlar acayip tablolarla kaplı, müzayedecilerin masalarıysa mermerdi. Müşteriler de mekânın dekoru kadar süslüydü, yukarı muhitten varlıklı ziraatçılar ile eski şehirden gelen genç Kriyol* züppeleri. Nemrut

Billy, Kriyollardan nefret ediyordu, gösterişli giysilerinden de, şımarıklıklarından da, kibirli kara gözlerinden de. Onlarla haşır neşir olmaktan hazzetmezdi. Asabi ve kavgacıydılar, düelloya pek meraklı, yeri gelir delikanlılardan biri ya konuşma tarzını ya kadınlara bakışını bahane edip Nemrut Billy'ye çatar, onun ne haysiyetsizliğini bırakırdı ne hırpaniliğini ne de yontulmamış *Amerikalılığı*nı. Ama dik dik bakan, kin dolu buzdan gözlerini gördüler mi çoğu zaman çekip giderlerdi.

Ona kalsa bu marsık satın alma işlerini St. Charles'daki Amerikan Pazarı'nda hallederdi. Orada kibarlık aranmaz, Fransızca yerine İngilizce konuşulur ve yabancılik hissetmezdi. St. Louis'deki kubbeli salonun görkemi onu etkilemiyordu ama buranın içkileri kaliteliydi.

Her şeye rağmen buraya ayda bir geliyordu, başka seçeneği yoktu. Tarlaya ırgat veya bir aşçı arıyorsan, dilersen siyah tenlisini, Amerikan Pazarı iyi bir yerdi ama aradığın bir hayat kadınıysa, Julian'ın tercih ettiği esmer tenli genç melez dilberlerden biriye, Fransız Pazarı'na gelmeye mecburdun. Julian güzelliğe düşküncü, ille de güzelini isterdi.

Nemrut Billy, Damon Julian'ın her dediğini yapardı.

On bir civarında son şarap fıçısı da müşterisini bulunca, tüccarlar Moreau, Esplanade ve Common Streets'teki köle ağıllarından getirdikleri mallarını pazara çıkarmaya başladılar. Kadın ve erkek köleler, genciyle yaşlısıyla, hatta çocuklar da vardı, büyük bir çoğunluğu da açık tenli, temiz yüzlüydü. Akıllıları da vardı, Nemrut Billy hemen anlamıştı, muhtemelen Fransızca konuşanlar. Muayene edilmek üzere salonun bir kenarında sıraya girmişler, birkaç Kriyol delikanlı da kaygısızca dolaşarak o günkü stoku yakından inceliyor, aralarında uçar yorumlar yapıyordu. Nemrut Billy bardan ayrılmayıp bir absinth daha ısmarladı. Dün ağılların çoğuna uğramış, piyasaya sürülecek mallara göz atmıştı. Ne istediğini biliyordu.

Açık artırma memurlarından biri mermer masaya tokmağını indirdiği anda müşteriler muhabbeti bırakıp dikkat kesildiler.

Memurun el ettiği yirmili yaşlardaki genç bir kadın en yakındaki sandığın tepesine sarsakça çıktı. İri gözlü, kendi çapında güzel sayılacak buğday tenli bir melezdı. Bir patıska elbise giymiş, saçına da yeşil kurdeleler bağlamıştı. Müzayedeci coşkuyla bağırarak kadını övmeye girişti. Nemrut Billy iki Kriyol gencin mezat çekişmesini meraksız seyretti. Kadın en sonunda 1.400 dolar gibi bir rakama satıldı.

Ardından iyi bir aşçı olduğu söylenen yaşlıca bir kadın açık artırmaya çıkarıldı, sonra da iki çocuklu genç bir anne toptan satıldı. Nemrut Billy diğerk birkaç artırma sonuçlanana kadar bekledi. On ikiyi çeyrek geçe Fransız Pazarı müşteriler ve mezat seyircileriyle tıka basa dolmuştu ki Billy'nin beklediğı mal satışa çıkarıldı.

Müzayedeci önce onun adını paylaştı, Emily'ydi adı. “Şuna bir bakın beyler,” diye ciyakladı Fransızca, “şuna bir bakın hele. Bu ne mükemmellik! Burada böylesini satmayalı yıllar oldu, bir daha aynısı kim bilir ne zaman düşer.” Nemrut Billy adama hak verdi. Tahminince Emily on altı, on yedi yaşındaydı ama şimdiden olgunluğa ermiş bir hatundu. Mezat kürsüsünde biraz ürkekti duruşu, siyah sade elbisesi biçimli vücut hatlarını ortaya çıkarmıştı. Güzel bir yüzü, mülayim bakan iri gözleri, pürüzsüz sütlü kahve teni vardı. Julian bunu sevecekti.

Açık artırma harareti başladı. Ziraatçıların bu denli alımlı bir hatunla işi olmazdı ama Kriyolların altı yedisi onu kapmak için yanıp tutuşuyordu. Diğerk kölelerin Emily'yi bekleyen akıbeti ona çıtlattıklarına kuşku yoktu. Vakti gelince özgürlüğüne kavuşacak kadar güzeldi ve muhtemelen şu süslü Kriyol züppelelerinden birinin kapatması olacak, Ramparts Caddesi'ndeki küçük bir evde nikahı bekleyecekti. Orleans Balo Salonu'ndaki Melez Baloları'na katılacak, ipek entarileri ve kurdeleleriyle sayısız düelloya sebep olacaktı. Kızları daha da açık tenli doğacak, onlar da aynı refah ortamında büyüyeceklerdi. Yaşlanınca belki kuaforlüğe başlayacak ya da pansiyon işletecekti. Nemrut Billy donuk yüz ifadesiyle içkisini yudumladı.

Teklifler art arda geliyordu. Fiyat 2.000 dolara gelip dayandığında artıranların üçü ihaleden çekildi. O noktada içlerinden biri, kel kafalı yağız tenli bir adam soyunmasını talep etti. Müzayedecinin kısa ve öz emri üzerine Emily elbisesini itinayla üzerinden sıyırıp soyundu. Birisi bağırarak müstehcen bir iltifatta bulununca salonda kahkaha koptu. Kız cılız gülümserken müzayedeci sırtarak kendi yorumunu paylaştı. Ardından açık artırma devam etti.

Kel kafalı herif 2.500 dolara çekildi, göreceğini görmüştü. Geriye iki talip kaldı, ikisi de Kriyol. Birbirlerini art arda üç kez geçerek rakamı 3.200 dolara tırmandırdılar. Derken bir duraklama yaşandı. Ağzından bal damlayan müzayedeci son teklifi iki delikanlının en gencinden kopardı: 3.300 dolar.

“Üç dört yüz,” dedi rakibi usulca. Nemrut Billy onu tanıyordu. Montreuil adındaki bu sıırım gibi delikanlı azılı bir kumarbaz ve düelloçuydu.

Diğer oğlan kafasını iki yana salladı. Açık artırma bitmişti. Montreuil pis pis sırtarak Emily’ye iştahla baktı. Nemrut Billy üç kalp atımı süresince bekledi, tokmak masaya inmek üzereydi. Derken absinth kadehini bırakıp gür ve anlaşılır bir sesle “Üç yedi yüz,” dedi.

Müzayedeci de kız da kafasını önünden kaldırıp şaşkın baktı. Montreuil ve birkaç arkadaşı Billy’ye haince tehditkâr bakışlar fırlattı. “Üç sekiz yüz,” dedi Montreuil.

“Dört bin,” dedi Nemrut Billy.

Böyle bir güzellik için bile büyük rakamdı. Montreuil yanındaki iki adama bir şeyler dedi, bunun üzerine üçü birden topukları üzerinde ansızın çark edip tek kelime etmeden salondan ayrıldı, öfkeli adımlarla mermer zemini çınlatarak.

“Görünüşe bakılırsa müzayedeyi ben kazandım,” dedi Nemrut Billy. “Söyleyin şuna giyinsin de götüreyim.” Herkes bakakalmıştı.

“Elbette!” dedi müzayedeci. Başka bir açık artırma görevlisi masasından kalkıp tokmağını vurarak yeni bir kadını kalabalı-

ğın dikkatine sundu ve Fransız Pazarı'nda tekrar uğultu başladı.

Nemrut Billy Tipton, peşine taktığı Emily'yle beraber salonu terk etti ve kemeraltındaki şık dükkânlara bakan varsıl gezginlerin ve aylakların meraklı bakışları eşliğinde St. Louis cadde-sinin yolunu tuttu. Güneşe çıkınca gözleri kamaştı, aynı anda Montreuil arkasında bitti. “*Monsieur,*” diye lafa girdi.

“Benimle konuşacaksan İngilizce konuş,” diye terslendi Nemrut Billy. “Burada Bay Tipton denir, Montreuil.” Uzun parmakları kıpır kıpırdı. Buz gibi bakışları diğer adaminkine kenetlenmişti.

“Bay Tipton,” dedi Montreuil donuk bir edayla ve aksansız İngilizcesiyle. Yüzüne hafiften al basmıştı. Arkasında duran iki ahbabı gergindi. “Daha önce de mezat kaybetmişliğim var,” dedi Kriyol. “Kız bir içim suydu ama onu kaybetmek bana koymaz. Yalnız müzayedeye katılma tarzınız ağırıma gitti, Bay Tipton. Orada beni küçük düşürdünüz, zaferinizi kafama kakıp bana salak muamelesi yaptınız.”

“Vah vah,” dedi Nemrut Billy. “Vah vah.”

“Tehlikeli bir oyun oynuyorsunuz,” diye uyardı Montreuil. “Siz benim kim olduğumu biliyor musunuz? Bir beyefendi olsaydınız sizi düelloya davet ederdim bayım.”

“Düello yasadışıdır, Montreuil,” dedi Nemrut Billy. “Duymadın mı? Hem ben beyefendi falan değilim.” Otel duvarının dibinden onları seyreden melez kıza döndü. “Yürü,” dedi. Kaldırımından inip uzaklaştı, kız da peşinden.

Montreuil arkasından seslendi. “Bu yaptığınız yanınıza kalmaz *monsieur.*”

Nemrut Billy ona kulak asmayıp köşeyi döndü. Fransız Pazarı'nda takınmadığı bir tavırla ağalanarak, çabuk adımlarla yürüyordu. Bu sokaklarda Nemrut Billy baba ocağındaymış gibi hissediyordu; burada büyümüş, burada öğrenmişti hayatta kalmayı. Köle kız Emily taş kaldırımda yalın ayak tıpış tıpış koşturarak ona elinden geldiğince ayak uydurmaya çalışıyordu. Vi-eux Carré sokakları sıvalı tuğla sıraevlerle doluydu, her birinin kaldırım genişliğindeki dar asma balkonları zarif ferforjeli, yer

yer pek gösterişliydi. Ne var ki yollara parke taşı döşenmemişti ve son yağmurlar hepsini birer çamur deryasına dönüştürmüştü. Kaldırımlarda açık çukurlar, leş gibi kokan lağım suyuyla dolu derin bataklık gideri hendekleri gırlaydı.

Mazbut ve tertipli dükkânları, pencereleri kalın parmaklıklı köle ağıklarını geçtiler; şık otelleri, suratsız hür zencilerle dolu duman altı meyhaneleri, kâh boğucu ve rutubetli ara sokakları kâh su kuyusu veya çeşmesi olan havadar meydanları, ya kaval-yeleri ya da refakatçileriyle gezen burnu büyük Kriyol hanımefendileri; eli kırbaçlı, haşin bakışlı beyaz bir adamın nezaretinde yağmur oluklarını temizleyen, prangaya ve boyunduruğa vurulmuş bir grup kaçak köleyi geride bıraktılar. Fransız Mahallesi'ni kısa sürede tamamen terk edip New Orleans'ın nispeten yeni ve tam oturmamış Amerikan semtine girdiler. Nemrut Billy atını bir meyhanenin önüne bağlamıştı. Ata bindi, kıza da yanı sıra yürümesini söyledi. Şehri güney çıkışından terk edip çok geçmeden ana yoldan saptılar ve sadece bir kez mola verdiler, kısacık, o sürede Nemrut Billy atını dinlendirdi, heybesinden biraz peynir ve bayat ekmek çıkarıp atıştırdı. Emily'nin bir dereden azıcık su içmesine izin verdi.

Kız ancak o zaman fevkalade düzgün bir İngilizceyle sordu, "Yeni sahibim sen misin beyim?"

"Nezaretçim," dedi Nemrut Billy. "Julian'la bu akşam tanışırsın. Hava karardıktan sonra." Gülümsedi. "Senden *hoşlanacak*, kız." Sonra da çenesini kapatmasını söyledi.

Kız yalın ayak hızlı yürüyemediğinden Julian'ın çiftliğine alacakaranlık çökerken ulaştılar. Nehir kıyısını yılankavi kat eden yolun iki yanında kalın gövdeli ağaçlar uzanıyordu, İspanyol yosunu sarmış dalları sarkık. Çıplak, koca bir meşe ağacının etrafından dolandılar ve akşam güneşinin zayıf ışığında kızıla çalan tarlalara çıktılar. Nehir kenarından çiftlik evine kadar ot bürüyen arazi nadasa bırakılmıştı. Nehir kolundan geçen vapurların yanaşacağı eski püskü bir iskele ile odunluk vardı. Sıra sıra köle barakaları ise koca çiftlik evinin arkasındaydı. Ancak etraf-

ta hiç köle yoktu, zaten toprak birkaç yıldır işlenmiyordu da. Ev diğer çiftlik evleri gibi heybetli değildi, gösterişli de denemezdi. Ahşabı ağarmaya yüz tutmuş, dış cephe boyası pul pul dökülmüş, çarpıcı tek yanı çepeçevre balkonlu yüksek kulesi olan kasvetli bir yapıydı.

“Eve geldik,” dedi Nemrut Billy.

Kız çiftliğin bir adı var mı diye sordu.

“Vardı,” dedi Nemrut Billy, “yıllar önce, sahibi Garoux iken. Ama adam hastalanıp öldü, onunla beraber dağ gibi oğulları da gitti, o yüzden şimdi burası isimsiz. Şimdi çeneni kapa da yürü.”

Kızı evin arka tarafına, kendi kullandığı girişe götürdü ve asma kilidi boynunda kolye gibi taşıdığı anahtarla açtı. Evin hizmetçi kanadında şahsına ait üç odası vardı. Emily’yi yatak odasına götürdü. “Üstündekileri çıkar,” dedi sertçe.

Kız söyleneni beceriksizce yaparken adama korkuyla baktı.

“Bana öyle bakma,” dedi Nemrut Billy. “Sen Julian’ınsın, seninle düşüp kalkacak değilim. Su ısıtacağım. Mutfakta bir leğen var. Silinip paklan, sonra da temiz giyin.” Zarif ahşap oymalı bir gardırobu hışımla açıp koyu renk bir brokar elbise çıkardı. “Al, bu sana uyar.”

Kız telaşla iç çekti. “Ben öyle bi şey giyemem. Beyaz hanım elbisesi o.”

“Çeneni kapatıp dediğimi yapacaksın kız,” dedi Nemrut Billy. “Julian güzel görünmeni ister.” Sonra da onu bırakıp evin esas kanadına geçti.

Julian’ı karanlık kütüphanede, elinde bir fırtlık brendi kadehi, koca bir deri koltukta suspus oturur buldu. Etrafı vaktiyle ihtiyar René Garoux ve oğullarına ait tozlu kitaplarla çevriliydi. Yıllardır tekine bile dokunulmamıştı. Damon Julian kitap okuru değildi.

İçeri girince saygı gereği mesafeli duran Nemrut Billy, Julian konuşana dek bekledi.

“Ee?” dedi karanlıktaki ses en nihayetinde.

“Dört bin,” dedi Nemrut Billy, “ama beğeneceksiniz. Genç, hoş

ve narin, güzel de, harbiden güzel.”

“Diğerleri birazdan damlar. Alain ile Jean çoktan geldi, aptallar. Susuzluk başlarına vurmuş. Kızı hazır olunca balo salonuna getir.”

“Baş üstüne,” dedi Nemrut Billy hemen. “Mezatta sıkıntı yaşıyordu Bay Julian.”

“Ne sıkıntısı?”

“Üçkağıtçı Kriyol’un teki, adı Montreuil. Kızda gözü vardı, kaybetmeyi hazmedemedi. Pürüz çıkarabilir. Kumarbazdır, onu kumarhanelerde görmüşlüğüm çok. Bir gece icabına bakayım ister misiniz?”

“Şunu bir tarif etsene bana,” buyurdu Julian. Sesi ahenkliydi, yumuşak, pesten ve dokunaklı, kaliteli bir konyak gibi duru.

“Genç, esmer. Kara gözlü, kara saçlı. Uzun boylu. Düello cüymüş. Yapılı. Güçlü, sıırım gibi ama çoğu akranı gibi güzel yüzlü.”

“İcabına ben bakarım,” dedi Damon Julian.

“Peki efendim,” dedi Nemrut Billy Tipton. Oradan ayrılıp daireesine döndü.

Emily broker elbiseyi giyince bambaşka biri oluvermişti. Paklanıp düzgün giyinince o çocuksu köle gitmiş, yerine neredeyse semavi güzellikte bir esmer dilber gelmişti. Nemrut Billy onu dikkatle süzdü. “Olmuşsun,” dedi. “Gel, baloya katılıyorsun.”

Balo salonu evin en büyük ve en ihtişamlı odasıydı, üzerinde yüz tane ufak mumun yandığı üç tane dev billur avizeyle aydınlatılıyordu. Duvarlara nehir manzarası tasvirleri bulunan pahalı yağlı boya tablolar asılıydı, zeminiyse güzelce verniklenmiş ahşap kaplamaydı. Odanın bir ucundaki çift kanatlı geniş kapılar bir antreye açılıyor, öbür ucundaki koca merdiven ise iki kanada ayrılıyordu, tırabzanları pırıl pırıldı.

Nemrut Billy kızla beraber içeri girdiğinde herkes hazır bekliyordu.

Julian dahil dokuz kişi mevcuttu; altı erkek üç kadın, erkekler Avrupa kesimi siyah takım elbiseli, kadınlar açık renk ipek abiyeli. Julian hariç hepsi merdivende bekliyordu, kıpırtısız ve

sessizce, saygılı. Nemrut Billy hepsini tanıyordu. Soluk tenli kadınların adları Adrianne, Cynthia ve Valerie'ydi. Çocuk suratlı olanı esmer yakışıklısı Raymond. Gözleri kor gibi parlayanın adı da Kurt'tü. Diğerlerini de adlarıyla tanırdı. İçlerinden biri, Jean, durduğu yerde hafifçe titriyordu, dudakları gerilip uzun dişleri ortaya çıkmış, bir eli ufaktan seğiriyordu. Susuzluğu başına fena vurmuştu ama yerinden kıpırdadığı yoktu. Damon Julian'ı bekliyordu. Hepsi Damon Julian'ı bekliyordu.

Julian aheste adımlarla köle kız Emily'ye yaklaştı. Hareketleri bir kedi zarafeti taşıyordu. Adeta bir derebeyi, bir kral edasıyla yürüyordu. Kaçınılmaz bir karanlık gibi akarcasına yaklaştı. Her haliyle karanlık bir adamdı, halbuki çok açık tenliydi, siyah saçı kıvrırcık, koyu renk giyimli, gözleri çakmak çakmaktı.

Kızın önünde durup gülümsedi. Julian'ın baştan çıkarıcı, pişkin bir gülümsemesi vardı. "Enfes," dedi sadece.

Emily kızarıp kekeledi. "Kapa çeneni," diye kıza çıkıştı Nemrut Billy. "Bay Julian izin vermedikçe konuşma!"

Julian tek parmağını onun esmer yanağında boylu boyunca gezdirirken tir tir titreyen kız ayakta zor duruyordu. Kızın saçını ağır ağır okşadı, sonra çenesinden tutup kafasını az kaldırarak ta gözlerinin içine baktı. O anda Emily telaşla sızlanıp geri çekilmeye yeltendiyse de kızın suratını iki eliyle avuçlayan Julian bakışlarını kaçırmamasına izin vermedi. "Hoş," dedi. "Güzel kızsın. Burada hepimiz güzelliği takdir ederiz." Kızın suratını bıraktı, küçük ellerinden birini tutup kaldırdı, başını eğdi ve kendinden yana çevirdiği bileğin iç kısmını usulcacık öptü.

Köle kız hâlâ titrese de karşı koymadı. Julian onu hafif yan döndürüp tuttuğu kolu Nemrut Billy Tipton'a uzattı. "Bu şerefi sen bahşeder misin Billy?"

Elini arkasına götüren Nemrut Billy bel oyuntusundaki kından bir bıçak çekti. Kara gözleri yuvalarından dışarı uğrayan Emily dehşetle geri çekilmeye çalıştı ama Billy kızın eline sımsıkı yapışmıştı bir kez, üstelik hızlıydı, çok hızlı. Kaşla göz arasında kan kırmızı oldu yalımı, bileğin iç kısmına bir çırpıda kesik

atıvermişti, tam da Julian'ın dudaklarını değdirdiği yere. Kesik-ten oluk gibi akan kan yere damlamaya başladı, salonun sessizliğinde şıpırtısı işitilmeyecek gibi değildi.

Kız bir anlığına sızlandı ama o daha ne olduğunu anlamaya kalmadan Nemrut Billy bıçağı kınına sokup geri çekilmiş, kızın elini yine Julian kapmıştı. Narin kolu bir kez daha ağzına götürdü, eğilip bileğe yumuldu ve emmeye başladı.

Nemrut Billy kapıya doğru geri geri uzaklaştı. Diğerleri merdivenden inmiş, yaklaşıyorlardı, kadın abiyeleri usulca hışırdıyordu. Julian ile avının etrafını aç kurtlar gibi sardılar, kapkara gözleri iştahlı. Emily bayıldığı anda Nemrut Billy hemen koşup kızını düşmesin diye kucakladı. Neredeyse tüy gibi hafifti.

Julian kızdan uzaklaşarak "Ne güzellik," diye mırıldandı, dudakları ıslak, bakışları baygın, doymuştu. Gülümsedi.

"*Lütfe*n Damon," diye yakardı Jean denen adam, hummaya yalananmış gibi titriyordu.

Emily'nin kolundan yavaşça kapkara kan sızadursun, Julian adama öldürecekmiş gibi baktı. "Valerie," dedi, "sıra sende." Soluk benizli, menekşe gözlü ve sarı elbiseli genç kadın öne çıkıp kibarca çömeldi ve sızan pis kanı yalamaya girişti. Kolunu tamamını yalayıp temizlemeden açık yaraya ağzını dayamadı.

Ardından Raymond geldi, Julian'ın izniyle, sonra Adrienne, sonra da Jorge. En sonunda, diğerlerinin işi bitince, Julian gülümseyerek Jean'a döndü ve buyur etti. Adam boğuk bir hıçkırıyla kızın üzerine kapandı, onu Nemrut Billy'nin kollarından koparmaya çalışır gibi çekiştirdikten sonra kızın narin gırtlaklığını parçalamaya başladı. Damon Julian tiksintiyle suratını buruşturdu. "İşi bitince," dedi Nemrut Billy'ye, "ortalığı temizle."

New Albany, Indiana

Haziran 1857

Nehirde sis yoğun, hava nemli ve serindi. St. Louis'den niha-yet dönen Joshua York, New Albany'nin ıssız tersanesinde Ab-ner Marsh'la buluştuğunda saat gece yarısını henüz vurmuştu. Marsh neredeyse yarım saat bekledikten sonra York sislerin ara-sında solgun bir hayalet gibi belirip seri adımlarla yanına geldi. Peşinde gölge gibi sessizce yürüyen dört kişi daha vardı.

Marsh dişlek dişlek sıırttı. "Joshua," dedi. Diğerlerini başıyla selamladı. Onlarla nisanda ayaküstü tanışmıştı, St. Louis'de, ha-yalindeki vapurun yapımını denetlemek üzere New Albany'ye git-mezden önce. Bunlar York'un ahabapları ve seyahat arkadaşlarıydı ama Marsh'ın ömründe rastladığı en acayip güruhtu. Yaşlarını kestiremediği adamlardan ikisinin yabancı kökenli adlarını ne telaffuz edebiliyor ne de hatırında tutabiliyordu. York'un komiği-ne gitse de onlara Smith ve Brown adlarını takmıştı. İkisi abuk subuk yabancı bir dilde birbirlerine sürekli dırdırlanıyordu. Simon adındaki üçüncü adam, avurtları çökük, cenaze levazımatçısı gibi giyinen bir doğulu, hiç konuşmuyordu. Aralarındaki tek kadın, Katherine, dediklerine göre İngilizdi. Uzun boylu, biraz kambur duruşlu, hastalıklı bir hali vardı, çökmüş gibi. Marsh'a kocamış bir akbabayı anımsatıyordu. Gel gör ki York'un arkadaşıydı bu kadın, hepsi ahbaptı. York tuhaf arkadaşları olduğuna dair onu uyarmıştı zaten, dolayısıyla Abner Marsh dilini tutuyordu.

“İyi akşamlar Abner,” dedi York. Duraklayıp tersaneye göz gezdirdi. Yarısı tamamlanmış vapurlar, gri sis örtüsünde iskelet yığınlarını andırıyordu. “Serin bir gece değil mi? Hazirana göre?”

“Öyle. Uzaktan mı geliyorsunuz?”

“Louisville’deki Galt Konağı’nda bir süit tuttum. Karşıya kiralık tekneyle geçtik.” Buz grisi gözleri en yakındaki buharlıyı ilgiyle inceledi. “Bu bizimki mi?”

Marsh burnundan güldü. “Şu ufaklık mı? Yok daha neler, Cincinnati hattı için yaptıkları ucuz bir kıçtan-çarklı o, sevkıyat vapuru. *Bizim* vapuru şu lanet kıçtan-çarklılar gibi yaptırdığımı sanmıyon heralde?”

York gülümsedi. “Cehaletimi mazur gör. Bizimki nerede madem?”

Bastonuyla ta ileriye göstererek “Bu taraftan,” dedi Marsh. Onları tersanenin öbür tarafına götürdü. İşaret edip “Şurda,” dedi.

Sis biraz aralanır gibi olunca, vapur olanca heybeti ve görkemiyile karşılarında belirdi, civardaki diğer tüm vapurları gölgede bırakıyordu. Kamaraları ve küpeştelere kar beyaz renge yeni boyanmış, gri sis örtüsüne rağmen pırıl pırıl parlıyordu. Neredeyse göğe değen teksas güvertesindeki kaptan köşkü ıslıl ışıldı, adeta bir sırça tapınaktı, şatafatlı kubbesi en az İrlanda danteli kadar incelikli ve alengirli ahşap oymalarla bezeliydi. Otuz metre boyundaki ikiz bacaları, teksas güvertesinin burnundan sütun misali göğe uzanıyordu, kapkara, dimdik. Baca ağızlarındaki sivri saçaklar yeni açmış iki tane metal çiçeğe benziyordu. İnce gövdesi sanki göz alabildiğine uzanıyor, pupası sisten görünmüyordu. Tüm birinci sınıf vapurlar gibi yandan-çarklıydı. Gövdenin tam ortasına iki yandan yerleştirilmiş devasa davlumbazlar, vapurun muazzam güçlü iki tane çarkla donatıldığının göstergesiydi. İleride üzerine vapurun ismi de yazılacağı için davlumbaz kapakları mümkün merteye geniş tutulmuştu.

Sisli gece karanlığında, nispeten sade diğer ufak vapurların ortasında bir sanrı gibiydi, bir balıkçının rüyasından fırlamış

bembeyaz bir tayf. Bulundukları yerden bakınca, Marsh'a göre nefes kesiciydi.

Smith'in dırdırına Brown da dırdırılarak laf yetiştirirken Joshua York sırf bakmakla yetindi. Vapuru uzunca bir süre süzdükten sonra kafasını olumlu salladı. "Güzel bir şey yaptırmışız Abner," dedi.

Marsh gülümsedi.

"Yarım yamalak bir şeyle karşılaşacağımı sanmıştım," dedi York.

"Burası New Albany," dedi Marsh. "O yüzden St. Louis'deki tersanelerden birine gitçeğme buraya geldim. Çocukluğumdan beri burda vapur imal edilir, sırf geçen sene yirmi iki tane yapıldı, muhtemelen bi o kadarı da bu sene. İşlerinin ehli olduklarını biliyodum. Burada olaydın da göreydin. Şu küçük altın sandıklarından biriyle amirin odasına girip küt diye masasına kodum, adama da dedim, 'Bi vapur yaptırmak istiyorum, ama *acilen* yapılacak,' dedim, 'hem de bugüne dek yaptığınız en hızlı, en güzel vapuru istiyorum, vapurun en âlâsı olacak, anladın mı? Şimdi elindeki en iyi mühendisleri bana tahsis edecen, onları kerhanelerden toplayıp apar topar Louiseville'e getirtmen gerekse de umurumda değil, bu gece halletçen ki bi an önce başlayalım. Keza marangozun, boyacının, kazancının en harbi ustasını da bulacan, başka kimin nesi gerekiyorsa hepsinin pirini, zira *vasat* bi iş çıktığını görürsem elimden çekçeğin var.'" Marsh güldü. "Herifi görmeliydin, altına mı baksa beni mi dinlese bilemedi, her halükârda ödü patladı. Ama yamuk yapmadı, düzgün iş çıkardı." Başıyla vapuru işaret etti. "Henüz tamamlanmadı tabii. Dış gövdenin boyanması lazım, ağırlıklı olarak mavi ve gümüşî renkte boyancak, salonda istediğin gümüş kaplamalara uysun diye. Philadelphia'dan ısmarladığın aynaları ve süslü mobilyaları da hâlâ bekliyo, bunun gibi şeyler. Ama büyük ölçüde bitti, Joshua, büyük ölçüde hazır. Gel de içini gezdireyim."

İşçiler pruvadaki bir kereste yığınının üzerinde bir gazyağı lambası bırakmıştı. Marsh bacağına sürtüp tutuşturduğu bir

kibritle lambayı yaktı ve alıp emrivaki bir şekilde Brown'a uzattı. "Al şunu, sen taşı," dedi kabaca. Diğerlerini peşine takıp pat pat adımlarla biniş iskelesini tırmandı. "Dokunduğunuz yere dikkat edin," dedi, "bazı boyalı kısımlar hâlâ yaşı."

En alt güverte, diğer adıyla palavra, makine aksamı doluydu. Lambanın ışığı güçlüydü, titremiyordu ama Brown sürekli oraya buraya dönüp durduğu için koca makinelerin gölgeleri meşum bir şekilde oynaşıyordu, aksamaları canlıymış gibi. "Işığı şuraya tut, oynatma," buyurdu Marsh. York'a döndü ve bastonu uzun, ceviz bir parmak gibi kullanarak kazanları, güvertenin ön burnunun bir tarafını boylu boyunca kaplayan koca metal silindirleri işaret etti. "On sekiz kazan," dedi Marsh övünçle, "*Eclipse*'ten üç fazla. Her biri doksan altı santim çapında, sekiz buçuk metre boyunda." Bastonu sağa sola salladı. "Kazan ocakları tamamen ateşe dayanıklı tuğla ve sac demirden, zeminle teması ve yangın riskini azaltmak için de hepsi askı bağlantılarıyla sabitlendi." Kazanlardan başlayıp tavandan motorlara kadar uzanan tahliye borularını gösterdi. Hep beraber hattı takip ederek yüzlerini pupaya döndüler. "Doksan santimlik silindirler koydurduk, yüksek basınçlı, ayrıca üç buçuk metrelik itenek yaptırдық, *Eclipse*'tekinin aynısı. Bu vapur bizim emektar nehrin anasını ağlatçak, benden söylemesi."

Brown dırıldır, Smith vırvır etti, Joshua York ise gülümsedi.

"Yukarı çıkalım," dedi Marsh. "Anlaşılan makine dairesi senin ahbabların ilgisini çok çekmedi ama yukarısını mutlaka beğenirler."

Merdiven geniş ve şatafatlıydı, vernikli meşe ağacından, tırabzanın zarif dikmeleri yivliydi. Genişliği sayesinde kazanları ve makine aksamını ilk binişte yolcuların gözlerinden saklayan merdiven omuzluktan başlıyor, sonra iki kola ayrılıp zarif bir kavis çizerek ikinci güverteye, diğer adıyla kazanlığa bağlanıyordu. Marsh bastonuyla, Brown da lambasıyla en önde, gezinti güvertesinin parkelerini ökçe sesleriyle çınlatarak sancak tarafını boydan boya yürürlerken, zahmetli ahşap işçiliği ürünü olan çiçek

böcek yaprak oymalarıyla bezeli küpeşte parmaklıklarındaki ve direklerdeki gotik ayrıntıları hayranlıkla incelediler. Bir uçtan ta öbür uca kadar uzanan yataklı kamaraların kapı ve pencere pervazları koyu cevizden, pencerelerse vitray camlıydı. “Yataklı kamaraların mobilyaları henüz döşenmedi,” dedi Marsh, bir tanesinin kapısını açıp önden girerken, “ama her şeyin en iyisini getirtiyoz, her odaya kaz tüyü yatak ve yastık, birer ayna ve gazyağı lambası. Kendi kamaralarımız da alışlagelenden geniş, gerçi bizimkiyle aynı büyüklükteki diğer vapurların aksine fazla yolcu almıycaz ama kamara sayımız daha fazla.” Gülümsedi. “Fiyatı da ona göre yüksek olacak.”

Her kamarada iki kapı vardı; biri güverteye açılan dış kapı, diğeri de büyük salona, yani vapurun ana kamarasına açılan iç kapıydı. “Ana kamara henüz tamamlanmadı,” dedi Marsh, “gene de bi bakalım.”

İçeri girip duraklamaları üzerine Brown daha geniş bir alanı aydınlatсын diye lambayı havaya kaldırdı ama salonun ucu bucağı görünmüyordu. Burna doğru çıkıntı yaptığı için büyük salonun uzunluğu kazanlıktan fazlaydı ve tam ortasındaki tali merdiven hariç bölmesiz ve kesintisizdi. “Ön taraf bay, kış taraf bayanlar kamarası bölümü olacak,” diye açıkladı Marsh. “Şuna bi bakın hele. Henüz tamamlanmamış haliyle bile müthiş olcağı belli. Şu gördüğünüz mermer tezgâhın boyu on iki metre, barın arkasına da bi o kadar büyük bi ayna koyacağız. Sipariş verildi bile. Yataklı kamaraların kapılarına da ayna koycaz, hepsi gümüş çerçeveli, bayanlar kamarası bölümünün en ucuna da üç buçuk metrelik bir boy aynası, şuraya.” Bastonun ucuyla tavanı gösterdi. “Şimdi karanlıkta falan hiçbi şey görünmüyo ama tavan boydan boya vitray cam. Zemini Brüksel halısıyla kaplıycaz, keza tüm kamaralarda halı olacak. Gösterişli bi ahşap sehpanın üzerine bi tane gümüş damacanalı sebil konacak, yanında gümüş bardaklarla. Koca bi piyano, gıcır gıcır kadife sandalyeler, halis keten masa örtüleri de olacak. Henüz hiçbir elimize ulaşmadı gerçi.”

İçeride ne halı ne ayna ne de mobilya olmasına rağmen koca

salonun bir ihtişamı vardı. Salonu yavaşça arşınladılar, sessizce, lamba aheste sallandıkça salonun mevcut güzelliğinden bir kesitin aydınlanmasıyla karanlığa gömülmesi bir oluyordu. Kemirli yüksek tavanın kavisli kirişlerindeki oymalar ve süslemeler dantel işi kadar incelikliydi. Kamaralardaki kapı pervazlarını sağlı sollu süsleyen ince uzun dikmeler zarif yivlerle bezeliydi. Bar tezgâhının siyah mermeri kalın ve renkli damarlıydı. Koyu ahşap yüzeyler yağlı gibi parlıyordu. Her birinde ferforje örümcek ağına asılı kocaman dört tane kristal karpuz bulunan ikiz avizenin tek eksiği gazyağı ve alevdi, bir sürü de ayna yerleştirildi miydi koca salon ışıllı ışıllı olup göz kamaştıracaktı.

“Ben kamaraları fazla küçük buldum,” dedi Katherine birden, “ama bu salon büyükmüş.”

Marsh kadına kaş çattı. “Kamaralar da büyük han’fendi. İki buçuk metre kare. Normali bi buçuktur. Bu bi vapur, malum.” Kadına sırt dönüp bastonuyla işaret etti. “Kâtip yazıhanesi ta şu ileride, mutfak ve tuvaletler de davlumbazlara yakın. Tanıdığım bi aşçıyı işe alacağım. Eskiden benim Liz Hanım’da da çalışırdı.”

Kazanlığın damı urağan güvertesine* ayrılmıştı. Dar bir merdiveni tırmanıp siyah demirden dev bacaların ön tarafına yürüdükten sonra daha kısa bir merdivenle teksasa, bacaların arkasından ta davlumbazlara kadar uzanan güverteye çıktılar. “Müstahdem kamaraları,” dedi Marsh, orayı gezdirmeye tenez-zül etmeyip. Kaptan köşkü teksasın üzerindeydi. Önden çıkıp içeri girdi.

Oradan tüm tersane görünüyordu; sisin sarmaladığı ufak çaplı vapurların hepsi, Ohio Nehri’nin kara suları, hatta ta uzaktaki Louisville’in sisin arasında tayf misali titreşen ışıkları bile seçiliyordu. Kaptan köşkünün içi geniş ve ferahtı. Pencere camları en iyi cinsten, pırıl pırıldı, kenarlarıysa vitray süslemeli. Her yer gıcır gıcır koyu ahşaptı ve lambanın ışığında kurşuni, soğuk bir görünüm arz ediyordu.

Dümenin maşallahı vardı. Sırf üst yarısı görünüyordu, o denli

* Bu tür vapurların gezinti güvertesi olarak kullanılan teras kısmı. (ç.n.)

devasa, görünen kısmı bile neredeyse Marsh'ın boyunda, kaldı ki alt yarısı zemindeki gömme yuvaya yerleştirilmişti. Siyah, yumuşak tik ağacından üretilmişti, yüzeyi pürüzsüz, dokununca serinlik hissi veren. Teker çevresindeki parmaklara süs amaçlı takılan gümüş halkalar, kızların dans salonlarında giydiği jartiyerleri andırıyordu. Dümen müstakbel kaptanına adeta *kullan beni* diye haykırıyordu.

Joshua York yaklaşıp dümene dokundu, solgun elini siyah ahşabın ve gümüşlerin üzerinde gezdirdi. Derken dümeni kavradı, kaptan kendisiymişçesine, uzun bir süre öylece durdu, elleri dümende, gri gözleri tün karanlığına ve mevsimsiz haziran sisine dalıp gitmiş vaziyette. Diğerleri suspus bekliyordu ki Abner Marsh bir anlığına vapurun hareket ettiğini duyumsar gibi oldu, zihninin karanlık sularında, tuhaf ve sonsuz bir seyre başladı sanki.

Joshua York'un arkasına dönmesiyle büyü bozuldu. "Abner," dedi, "Bu vapuru kullanmayı öğrenmek isterim. Bana serdümenliği öğretir misin?"

"Serdümenlik ha?" dedi Marsh, şaşırılmıştı. York'u bir vapur sahibi ve kaptan olarak hayal etmekte hiç zorlanmıyordu ama serdümenlik başka şeydi, buna karşın bu taleple karşılaşmak her nedense ortağına ısınmasına yol açtı, onu nazarında anlaşılır biri kıldı. Abner Marsh dümene geçme arzusu ne demek bilirdi. "Ne desem ki Joshua," dedi, "serdümenlikten nasibimi almışlığım var, muazzam keyiflidir. Serdümenliğe kıyasla kaptanlık eften püftendir. Ama ha diye başlayabilceğin bi iş değildir, bilmem anlatabildim mi."

"Dümenin başına geçince ustalaşması kolay gibi geliyor," dedi York.

Marsh güldü. "Kolay ya, ama dümeni öğrenmekle iş bitmez. Nehri de tanıman lazım, York, nehri. Koca Mississippi'nin ta kendisini. Ben sekiz yıl serdümenlik yaptım da ondan sonra kendi vapurlarımı aldım, ruhsatım yukarı Mississippi ve Illionis için geçerliydi. Mamafih, Ohio'ya hiç sefer yapmadım, keza aşağı Mississippi'ye de, onca vapur deneyimim olmasına rağmen o nehirlerde düme-

ne geçseydim sağ çıkamazdım, oraları tanımıyodum ki. Bildiğim güzergâhları öğrenmek yıllarımı aldı, zaten öğrenmenin sonu yoktur. Kaptan köşkünden o kadar uzun süre ayrı kaldım ki şimdi her şeyi sil baştan öğrenmem gerekir. Nehir değişkendir Joshua, aynı kalmaz. Art arda çıktığın iki sefer asla birbirine benzemez, üstelik nehrin her karışını bilmen şarttır.” Marsh yaklaşıp tek elini dümenine koydu, sevgiyle. “Ben bi kereliğine bile olsa bu vapurun dümenine geçmeyi kafaya koydum. Öyle uzun zamandır hayalini kuruyorum ki aksini düşünmem olanaksız. *Eclipse*’le kafa kafaya geldiğimizde niyetim bi nazarlık gibi kaptan köşkünde durmak, yapacam bunu. Yalnız o vapur New Orleans hattı için fazla büyük, yani nehrin aşağı kesimlerinde seyreder, dolayısıyla el mecbur ben de o güzergâhı öğreneceğim, hem de her karışını. Zaman alacak, emek isteyecek.” York’a baktı. “Hâlâ caymış değilsin madem, serdümenlik ne menem iştir artık anladın mı bari?”

“Beraber öğrenebiliriz Abner,” diye yanıtladı York.

York’un eşlikçileri huzursuzlanmaya başlamışlardı. Pencereden pencereye geçiyorlar, Brown lambayı bir elinden diğerine aktarıyordu. Simon da bir kadavra kadar suratsızdı. Smith konuştukları yabancı dilde York’a bir şey dedi. York başıyla onayladı. “Geri dönmeliyiz,” dedi.

Marsh son bir kez etrafına göz gezdirdi, şu haliyle bile kaptan köşkünü terk etmeye gönülsüzdü, önden çıktı.

Ağır adımlara dönüş yolunu tam yarılamışlardı ki York arkasına döndü ve kazıklar üzerinde, karanlıkta bembeyaz göze çarpan vapura tekrar baktı. Diğerleri de durup sessizce bekledi.

“Byron’ı bilir misin?” York bunu Marsh’a sordu.

Marsh biraz düşündü. “Eskiden *Grand Turk*’ün serdümenliği ni yapmış Karabaş Pete denen bi herif tanıyodum. Galiba soyadı Brian’dı.”

York gülümsedi. “Brian değil, Byron. Lord Byron, İngiliz şair.”

“Ha,” dedi Marsh. “Onu diyon. Şiirle pek aram yoktur. Sanırım adını duydum ama. Kaytan bıyıklı mıydı? Bi de hatunlara pek düşkünmüş.”

“Ta kendisi, Abner. Harikulade bir adam. Bir defasında onunla tanışma şansına erişmiştim. Vapurumuz onun yazdığı bir şiiri anımsattı bana.” Okumaya koyuldu.

*Yürüyor tüm güzelliğiyle, tün misali
Bulutsuz iklimlere, yıldızlı göklere has
Karanlığın da ışığın da en âlâsı
Bürümüş edasını, gözlerini
Semaların güneşli günden esirgediği nurla
Olgunlaşmaya yüz tutmuş körpe bedeni.*

“Byron bunu bir kadına ithafen yazmış tabii ama mısralar bizim vapura da yakışmıyor mu sence? Şu güzelliğe bir bak Abner! Sen ne düşünüyorsun?”

Abner Marsh ne fikir yürüteceğini bilemedi, sıradan bir vapurcunun ağdalı şiirlerle işi olmazdı, kaldı ki şiire meraklı biriyle nasıl konuşacağını da bilmiyordu. En fazla, “Çok ilginç Joshua,” diyebildi.

“Ona ne isim vereceğiz?” York bunu sorarken gözleri hâlâ vapura kenetliydi, yüzünde de hafif bir gülümseme. “Şiir herhangi bir ilham veriyor mu?”

Marsh kaşlarını çattı. “Şayet aklımdan geçen buysa, ona kaytan bıyıklı İngilizin tekine ithafen isim koyacak değiliz,” diye terslendi.

“Yok,” dedi York, “Onu kastetmemiştim. Benim aklımda *Kara Hatun* gibi bir şey vardı, ya da...”

“Benim de aklımda bir isim var,” dedi Marsh. “Şirketimiz Humma Nehri Taşımacılık sonuçta, e bu vapur da benim ezelden beri rüyamdı.” Ceviz bastonunu kaldırıp davlumbazı gösterdi. “Tam şuraya yazdıracağız, mavi ve yaldızlı iri harflerle, harbi afili olacak. *Humma Rüyası*.” Gülümsedi. “*Eclipse*’e karşı *Humma Rüyası*, ecel vaktimize dek herkes bu rekabeti konuşacak.”

Bir an için Joshua York’un gri gözlerinde tuhaf, tekinsiz bir ifade belirdi. Sonra bakışları çabucak eski haline döndü. “*Hum-*

ma Rüyası,” dedi, “Sence bu isim biraz şey değil mi... ee, netame-
li? Bence sayıklamalı, sanrılı, ölümcül bir ateşli hastalığı çağırış-
tırıyor. Rüya ama... görülmemesi gereken rüyaları, Abner.”

Marsh somurttu. “Orasını bilemem. Ben beğendim.”

“İnsanlar bu ismi taşıyan bir vapura biner mi? Vapurlar tifo
ve sarı humma teknesi olarak nam salmış zaten. Millete bu tür
şeyleri anımsatmanın ne gereği var?”

“Benim *Tatlı Humma*’ya binmişlerdi,” dedi Marsh. “*Savaş
Kartalı*’na, *Hayalet*’e, hatta Kızılderili ismi taşıyan vapurlara
bile biniyorlar. Buna da binerler.”

Bunun üzerine Simon adındaki sıska adam, paslı testereyi
andıran bir sesle ve Marsh’ın anlamadığı dilde bir şey dedi ama
Smith ile Brown’un gevelediği dilden farklıydı. York onu dinle-
dikten sonra yüzünü düşünceli bir ifade bürüdü, canı sıkılmış
gibiydi. “*Humma Rüyası*,” dedi yine. “Ben daha... sağlıklı bir isim
arıyordum ama Simon mühim bir noktaya parmak bastı. Senin
istediğin olsun madem, Abner. *Humma Rüyası* olsun.”

“Güzel,” dedi Marsh.

York dalgın bir edayla kafa salladı. “Yarın akşam yemeği için
Galt Konağı’nda buluşalım. Sekizde. St. Louis yolculuğumuzu
planlar, istihdam ve tedarik meselelerini konuşuruz, senin için
de uygunsa tabii.”

Marsh rızasını homurdanarak belirtti, York ve yanındakiler
de teknelerinin yolunu tutup siste gözden yittiler. Onlar gittik-
ten sonra Marsh uzunca bir süre tersaneden ayrılmayarak تنها
ve ıssız vapuru seyretti. İsmin kulağa nasıl geldiğini sınamak
amacıyla “*Humma Rüyası*,” dedi yüksek sesle. Ne tuhaftır ki isim
ilk kez kulağını tırmaladı, nahoş çağrışımlar düşürdü aklına.
Ürperdi, bir an muazzam üşüdü, sonra burun kıvırdı ve yatmaya
gitti.

Humma Rüyası Vapuru, Ohio Nehri

Temmuz 1857

Humma Rüyası, New Albany'den temmuz başında, boğucu ve kasvetli bir akşam vakti ayrıldı. Nehirde geçirdiği onca yıl zarfında, Abner Marsh hiç o günkü kadar hayat dolu hissetmemişti. Sabahı Louisville ve New Albany'deki son dakika ayrıntılarıyla ilgilenerek geçirmiş, bir berber tutmuş, tersanedekilerle öğle yemeği yemiş ve birkaç mektup yollamıştı. Öğle sıcağında kamara-sına çekilmiş, her şey yolunda mı emin olmak için vapurda son bir teftiş turu yapmış ve kamaralarına yerleşmek üzere gelen ilk yolculardan bazılarını karşılamıştı. Akşam yemeğini alelacele geçıştirdikten sonra palavraya inmiş, kazanları denetleyen çarkçıl-arı ve makinisti yoklamış, ardından son navlunun yüklenmesiyle ilgilenen yaverin başında durmuştu. Güneşin insafsızca yaktığı, havanın iyice durgunlaşıp boğucu hale geldiği o saatlerde sandıkları, balyaları ve fiçileri sırtlanarak daracık biniş iskelelerini tırmanan hamallar terden sırılsıklam olmuşlardı da yaver gene de onlara sövmeyi bırakmamıştı. Marsh'ın tahminince, Louisville istikametinde yola çıkacak başka vapurlar da aynı saatlerde sefer hazırlığı ve yükleme telaşındaydı, zira Cincinnati Posta Hattı'nın düşük basınçlı koca *Jacob Strader*'ı ve Cincinnati & Louisville Taşımacılık'a ait süratli *Güneyli*'nin yanı sıra ufak çaplı yarım dü-zine vapur daha çalışıyordu o güzergâhta. Kendilerinden önce yola

çıkan var mı diye güverteden ufku kolaçan etmek, güneş batınca nehirden yükselen sivrisinek sürülerine ve sıcağa rağmen müthiş keyif vermişti ona.

Ana güverteyi bir uçtan bir uca tıka basa dolduran navlun; kazanların, fırınların ve makine aksamının işgal etmediği tüm boş yerleri kaplamıştı. Vapur yüz elli ton tütün balyası, otuz ton demir külçe; fiçılar dolusu şeker, un ve brendi, St. Louis'deki zengin birine ait sandık sandık pahalı eşya, birkaç çuval tuz, birkaç top ipek ve pamuk, otuz varil çivi, on sekiz koli tüfek, bir miktar da kitap, kâğıt ve kırtasiye taşıyordu. Bir de domuz yağı. Bir düzine büyük fiçı içinde en iyi cinsten domuz yağı. Ama doğruyu söylemek gerekirse domuz yağı sevkiyat malı değildi. Marsh onu kendisi için vapurda stoklanmak üzere sipariş verip almıştı.

Ana güverte yolcularla da tıklım tıklıydı, erkeği kadını çocuğu, nehir sivrisinekleri gibi öbek öbek, navlunun göbeğinde dolaşıyorlardı. St. Louis yolculuğu için kişi başı birer dolar ödemiş, sayıları üç yüze varan bir kalabalıktı. Sırf yol parası ödemişlerdi. Yanlarında getirdikleri yollukları tırtıklıyor, güvertede uyuyacak bir yer anca şanslılarsa buluyorlardı. Çoğunluğu ecnebiydi, Marsh'ın bilmediği dillerde bağrıışan, içen, söven, çocuklarını tokatlayan İrlandalılar, İsveçliler ve iriyarı Hollandalılar. Aralarında Marsh'ın indirimli fiyatlarına rağmen palavra güvertesindeki oyuntudan başka yerde seyahat edemeyecek kadar yoksul birkaç avcı ve amele de vardı.

Kamara yolcuları tam on dolar ödemişlerdi, en azından ta St. Louis'e kadar gidenleri. Bu fiyata rağmen kamaraların neredeyse tümü doluydu. Kâtibi gemi kamaralarında yüz yetmiş yedi yolcu olduğunu söyleyince, Marsh toplamdaki çift yedi rakamını hayra alamet yormuştu. Listede on iki ziraatçı, büyük bir St. Louis kürk şirketinin müdürü, iki banker, üç kızıyla zengin bir İngiliz bey, bir de Iowa'ya giden dört rahibe vardı. Vapurda bir de vaiz vardı ama hiç boz kısrak olmadığı için sorun değildi. Yöre halkı arasındaki yaygın inanışa göre bir vaiz ile boz kısrakın aynı vapurda olması felakete davetiye çıkarırdı.

Tayfaya gelince, o konuda Marsh'ın içi rahattı. Şimdilik iki serdümen vardı, ahım şahım kişiler değildi ama vapuru St. Louis'e kadar götürmek üzere geçici işe alınmışlardı, zira ikisi de Ohio Nehri serdümeniydi ve *Humma Rüyası*, New Orleans hattında çalışacaktı. St. Louis ile New Orleans'a çoktan mektup yollamıştı ve aşağı Mississippi deneyimli, iki acar serdümen Ziraatçı Konağı'nda onları bekliyordu. Buna karşın tayfanın geri kalanının da nehirlerde sefere çıkmış her vapur çalışanı gibi deneyimli olduğundan Marsh'ın kuşkusu yoktu. Makinist Whitey Blake, gür beyaz bıyıklarında makine aksamlarından bulaşmış yağ lekeleriyle dolaşan, ufak tefek, asabi bir adamdı. Whitey'nin daha önce *Eli Reynolds*'ta, onun akabinde de *Elizabeth A.* ve *Tatlı Humma*'da Abner Marsh'la çalışmışlığı vardı, üstelik vapur tertibatını ondan iyi anlayan yoktu. Kâtip Jonathon Jeffers, altın çerçeve gözlüklü, dana yalamış kumral saçlı, düğmeli tozluklarıyla afili ama hem muhasebede hem pazarlıkta dehşet bir adamdı, asla bir şey unutmaz, ticarete tuttuğunu koparır, satrançta da kimseye göz açtırmazdı. Marsh ona bir celp yazıp *Humma Rüyası*'na çağırana dek şirketin ana bürosunda çalışmıştı. Hemen gelmişti. Kılığının züppeliğine rağmen Jeffers tam anlamıyla o yörenin insanıydı, içten pazarlıklı ve suratsız. Bir de baston kılıç taşırdı, sapı altın. Aşçı, on dört yıldır Marsh'la çalışan Toby Lanyard adında hür bir siyahiydi. Marsh onun yemeklerini Natchez'de tadar tatmaz adamı satın almış ve hemen azat etmişti. Yaveriyse –adı Michael Theodore Dunne'dı ama ona Bay Dunne Efendi diye hitap eden hamallar hariç herkes ona Kılılı Mike derdi– o camiadaki en iri, en haşın ve en inatçı heriflerden biriydi. Boyu bir sekseni geçkindi, yeşil gözlü, kara bıyıklıydı; kolları, bacakları ve göğsü gür siyah kıllarla kaplı. Ağzı bozuk ve hırçındı, bir metrelik siyah demir sopasını yanına almadan hiçbir yere gitmezdi. Abner Marsh o sopayla Kılılı Mike'ın birine vurduğunu, bir iki kez hariç, hiç görmemişti ama elinden düşürmezdi. Hamallar arasındaki söylentiye göre bir defasında brendi fıçısını nehre düşüren bir adamın kafasını ikiye yarmıştı. Sert

ama adil bir yaverdi, onun nezaretinde birilerinin elinden bir yük düşürdüğü vâki değildi. Camiadaki herkes Kıllı Mike Dunne'a müthiş saygı duyardı.

Tayfanın harbiden âlâsıydı *Humma Rüyası* çalışanları. İlk günden itibaren işlerini layıkıyla yapmaya koyulmuşlardı, o yüzden ki New Albany semalarında yıldızlar belirlediği vakit, navlun da yolcular da tutanaklar da tamamken, fırınlar kükreyerek kıpkırmızı harlı alevlerle yanıp öyle bir buhar üretmişti ki, güzel bir gecede Natchez-bayıraltı semtini aratmayacak bir sıcak basmıştı ana güverteye, mutfakta pişen leziz öğün de cabası. Abner Marsh hepsini teftiş etmiş, ancak içine sindikten sonra çıkmıştı kaptan köşküne, aşağının keşmekeşinden ve patırtısından uzak, tüm haşmeti ve oturaklılığıyla almıştı yerini. "Tornistan yap," dedi serdümenine. Serdümen kazan dairesine seslenip yandaki iki koca çarkı ters dönüşü ayarlattı. Abner Marsh saygı gereği geride duruyordu. Yavaşça rıhtımdan ayrılan *Humma Rüyası* yıldız parıltılarıyla bezeli kapkara Ohio sularına açıldı.

Nehre çıkınca, serdümen, çarkları normale döndürtüp vapuru akıntı yönüne çevirdi ve koca buharlı, hafif sarsılarak nehrin ana kolunda kayarcasına ilerlemeye koyuldu, aheste. Çarkları *çakada çukada* dönerek suyu köpürttüğçe, hem akıntının hem de buhar gücünün kazandırdığı göz kamaştırıcı bir ivmeyle hızlandıkça hızlandı vapur, bir denizcinin rüyası kadar tez, günah kadar tez, *Eclipse* kadar tez. Tepelerindeki ikiz bacadan kıvılcımlar saçarak kapkara yükselen duman bulutları arkalarında gözden yitiyor, nehre kül taneleri yağdırıyordu, kızılı turunculu ateş böcekleri misali. Arkalarında iz gibi bıraktıkları bu duman, istim ve kıvılcım öbeği, Abner Marsh'ın nazarında, Louisville'deki Dört Temmuz şenliklerinde yapılan havai fişek gösterilerinin hepsinden daha güzel ve görkemli bir seyirlikti. Tam o anda, serdümenin uzanıp vapur düdüğünü öttürmesiyle kulakları sağır eden upuzun, tiz bir cayırtı koptu. Şahaneydi sesi, bir zılgıt gibi böğrü titretiyordu ve kilometrelerce öteden işitilecek kadar güçlüydü.

Louisville ile New Albany'nin ışıkları arkalarında gözden yit-

miş, *Humma Rüyası* en az bir asır önceki kadar تنها ve kara nehir yatağında rotasına henüz oturmuştu ki, Joshua York'un kaptan köşküne çıkıp yanında dikilmiş olduğunu Abner Marsh yeni fark etti.

York bembeyaz pantolonu ve kuyruklu ceket, lacivert yeleği, süslü püslü fırfırlı beyaz gömleği ve mavi ipek boyunbağıyla iki dirhem bir çekirdekti. Yelek cebinden sarkan saat zinciri gümüş, parmağındaki tek taşlı koca gümüş yüzüğün mavi ışıltısıysa göz kamaştırıcıydı. Beyaz, mavi ve gümüşü; bunlar vapurun renkle-riydi ve York vapurla adeta bütünleşmişti. Kaptan köşküne cıfcaflı mavi gri perdeler asılıydı. En dibe yerleştirilmiş koca puf kanepede maviydi, yer muşambası da. "Vay, kılığını beğendim Joshua," dedi Marsh.

York gülümsedi. "Teşekkür ederim," dedi. "Böylesi uygun düşerdi. Sen de şıksın." Marsh parlak pirinç düğmeli yeni bir kaptan ceket, bir de üzerine simli iplikle vapurun adını yazdırdığı bir kasket satın almıştı.

"He," dedi Marsh. İltifatlara hiç alışık değildi, sataşmalara tepki vermek onun için daha kolay ve rahattı. "Ee," dedi, "yola çıktığımızda ayakta mıydın?" Aslen kaptana düşen işlerin çoğunu yüklenen Marsh didinip ter dökerken York günün çoğunu teksas güvertesindeki kaptan kamarasında uyuyarak geçirmişti. Marsh, gündüzleri uyuyup geceleri dolaşan York ve ahbablarının hayat tarzına yavaştan alışıyordu. Aynı tarz yaşayan başka kim-seler de tanırdı ama bir keresinde meraklanıp York'a sebebini sorduğunda Joshua gülümsemekle yetinmiş ve şu malum şiirin "güneşli günden esirgeme" dizesini Marsh'a tekrar okumuştı.

"Urağan güvertesindeydim, bacaların ön tarafında, etrafı seyrettim. Seyir halindeyken orası serin oluyor."

"Hızlı bi vapurda esinti çok olur," dedi Marsh. "Hava ne kadar sıcak olsa da, odun fırını ne kadar harlı yansa da, yukarılar da-ima serin ve ferahdır. Bazen ana güvertedekilere azıcık acıyorum ama n'apalım, bi dolara yolculuk o kadar olur."

"Haliyle," diyerek hak verdi Joshua York.

O anda *gümp* diye bir ses oldu ve vapur hafifçe sarsıldı.

“O neydi?” dedi York.

“Muhtemelen bi tomruğun üzerinden geçtik,” diye yanıtladı Marsh. Serdümene sordu, “Tomruk muydu?”

“Sıyrıp geçtik,” dedi adam. “Dert etmeyin Kaptan. Hasar yok.”

Abner Marsh onaylarcasına kafa sallayıp York’a döndü. “Ee, ana kamaraya insek mi? Seferin ilk akşamı ya, yolcuların hepsi ordadır şimdi, bikaçıyla tanışır laflarız belki, memnunlar mı her şey yolunda mı anlarız.”

“Memnuniyetle,” dedi York. “Ama önce kamaramda bana eşlik etsen de bir kadeh bir şey içsek, olur mu Abner? Sence de kalkışımızı kutlamamız gerekmez mi?”

Marsh omuz silkti. “İçki mi? Eh, neden olmasın.” Kasketinin ucunu tutarak serdümeni selamladı. “İyi geceler Bay Daly. Dilerseniz size kahve yollatayım.”

Köşkten ayrılıp kaptan kamarasına çekildiler. York’un kilitli kapıyı açması biraz zaman aldı. Kamarasına, aslını belirtmek gerekirse vapurdaki tüm yataklı kamaralara sağlam kilitler konulmasında ısrar etmişti. Biraz tuhaf bir istekti ama Marsh ses çıkarmamıştı. York vapur hayatına alışık değildi neticede, hem diğer tüm talepleri yeterince makuldü, mesela ana salon gümüşler ve aynalarla muhteşem bir yer haline gelmişti.

York’un kamarası, kuşetli yolcu kamaralarından üç misli uzun, iki misli genişti, yani vapur ölçütlerine göre muazzam büyüktü. Marsh bu kamarayı York sahiplendiğinden beri oraya ilk kez girdiği için merakla etrafına bakındı. Sağlı sollu yerleştirilmiş bir çift yağ lambasının ışığı içeriye hoş, sıcak bir hava katmıştı. Geniş pencerelerin vitray camları şu an simsiyahtı, panjurlar kapalı, lambanın ışığında parlayan ve yumuşacık görünen kalın siyah kadife perdeler açık. Köşedeki çekmeceli yüksek şifoniyerin üzerine bir su çanağı, duvara da gümüş çerçeveli bir ayna yerleştirilmişti. Kuş tüyü yatak dardı ama rahat görünüyordu. İki tane büyük deri koltuk ve üstünde bir sürü ıvır zıvır bulu-

nan, çok çekmeceli, müthiş geniş bir gül ağacı çalışma masası da vardı. Bir girintiye yerleştirilmişti. Tam üzerindeki duvara Mississippi nehir hattını gösteren, nitelikli ama eski bir harita iliştirilmişti. Masanın üstü deri ciltli defterler, dosya kâğıdı ve gazete yığınlarıyla kaplıydı. Joshua York'un tuhafliklarından biriydi bu da; okuduğu gazetelerin haddi hesabı yoktu, ülkenin dört bir yanında çıkan her şeyi okuyordu, İngiliz gazetelerini, yabancı dilde gazeteleri, haliyle Mr. Greeley'in *Tribune*'unu ve New York'taki *Herald*'ı da, St. Louis ile New Orleans'ta yayımlananların neredeyse hepsini, hatta yöresel ufak çaplı haftalık yayınları bile. Her gün destelerce gazete getiriliyordu ona. Kitaplar da. Kamarada tıka basa dolu büyük bir kitaplık vardı, yatağın baş ucundaki küçük sehpa da tepeleme kitap, üzerlerine konulan mum yarısına kadar erimişti.

Abner Marsh kitapları incelemekle vakit harcamadı ama. Kitaplığın bitişiğinde, yan yatık yirmi otuz şişenin durduğu ahşap bir şaraplık vardı. Doğruca ona gidip bir şişe aldı. Şişe etiketsiz, içindeki sıvı koyu kırmızıydı, öyle koyu ki neredeyse siyaha çalıyordu. Mantarı parlak siyah balmumuyla mühürlenmişti. Elinde şişeyle York' a dönüp "Çakın var mı?" diye sordu.

"O cins şarabın çok hoşuna gideceğini sanmıyorum Abner," dedi York. Elindeki tepsiye iki tane gümüş kadeh, bir de kristal karaf koymuştu. "Bu şeri fevkaladedir. Niçin onun yerine bunu içmiyoruz?"

Marsh duraksadı. York'un şerisi genellikle nefis olurdu, ikramı geri çevirmek hiç içinden gelmiyordu ama onun tanıdığı Joshua özel zulasında mutlaka şarabın da en hasını saklıyor olmalıydı. Ayrıca meraklanmıştı. Şişeyi bir elinden diğerine aktardı. İçindeki koyu kıvamlı sıvı hafif çalkalandıkça şişe çeperinde tatlı içki gibi tortu bırakıyordu. Kaşlarını çatıp "Ne ki bu?" diye sordu.

"Ev yapımı harman," diye yanıtladı York. "Bir miktar şarap, bir miktar brendi, biraz da likör ama tadı hepsinden farklı. Nadir bir içkidir Abner. Dostlarım ve ben tiryakisiyiz ama çoğu insanın damak zevkine uymaz. Şeriyi yeğleyeceğine eminim."

“Olsun,” dedi Marsh, şişeyi kaldırıp gösterdi, “sen içiyosan muhtemelen bana da uyar Joshua. Şerine diycek yok, doğruya doğru şimdi.” Birden canlandı. “Bak ne diyecem, acelemiz yok, benim de damağım kurudu zaten. Niçin ikisini de tatmıyoz?”

Joshua York güldü, neşesi içten, katıksız bir kahkahaydı, gür ve ahenkli. “Abner,” dedi, “eşsiz birisin, çok da sağlam adamsın. Seni sevdim. Lakin, benim mütevazı içkimi sevmezsin. Gene de ısrar edersen ikisinden de içeriz.”

Tekli deri koltuklara kuruldular. York tepsiyi aralarındaki bodur sehpa bırakarak. Marsh şarap şişesini, içindeki neyse artık, ona uzattı. York gıcır gıcır beyaz ceketinin içinden fildişi saplı, uzun gümüş yalımlı küçücük bir çakı çıkardı. Balmumunu kesip sıyırdıktan sonra çakıyı mantara sapladı ve şişeyi tek seferde pıt diye açtı. İçki gümüş kadehlere kara-kızıl bir bal gibi yavaşça aktı. Berrak değildi ve siyah parçacıklarla doluydu sanki. Sertti ama. Marsh kadehi burnuna götürüp de koklayınca alkolü gözlerini yaşarttı.

York, kadehini kaldırıp “Kadeh tokuşturmalıyız,” dedi.

“Kazanacağımız paralara,” diye takıldı Marsh.

“Hayır,” dedi York ciddi ciddi. Cin gibi gri gözlerine acı bir hüznün yerleşmişti sanki. Marsh bunu görünce York yine şiir okumaya başlamasa bari diye geçirdi içinden. “Abner,” devam etti York, “*Humma Rüyası*’nın sana ne ifade ettiğini biliyorum. Bana da çok şey ifade ettiğini bilmeni isterim. Bugün benim için yepyeni bir hayatın başlangıcı. Bu vapuru ikimiz ortaya çıkardık, sen ve ben, beraber, ileride onu bir efsaneye de dönüştüreceğiz. Güzelliğe daima hayranımdır Abner, ama uzun ömrümde ilk kez bir güzellik ortaya koydum, diğer deyişle güzel bir esere katkıda bulundum. Dünyaya yeni ve iyi bir şey sunmak hoş bir his. Bilhassa benim için. Bunun için sana minnettarım.” Kadehini kaldırdı. “*Humma Rüyası*’na ve temsil ettiği her şeye içelim dostum; güzelliğe, özgürlüğe ve umuda. Vapurumuzun ve daha iyi bir dünyanın şerefine!”

“Nehrin en hızlı vapuruna,” dedi Marsh ve içtiler. Az kaldı öğürüyordu. York’un özel içkisi alev gibi indi kursağından, gen-

zini yakarak iç organlarına sıcak dokunaçlar doladı, bir yandan da iç bayacak kadar tatlıydı ama keskinliği ve tatlılığı bile na-hoş kokusunu bastıramıyordu. Şişesinde çürümüş bir şeyi içmeye benzetti tadını.

Joshua York kafasını geri atıp kendi kadehindekini bir dikişte yuvarladı. Sonra kadehini bırakıp Marsh'a baktı ve tekrar kah-kaha attı. "Suratının halini bir görmelisin Abner, allak bullak oldu. Kibarlığı bırak şimdi. Seni uyarmıştım. Niçin biraz şeri almıyorsun?"

"Galiba alcam," diye yanıtladı Marsh, "galibası fazla, alayım."

Akabinde, Marsh'ın damağında kalan kötü tadı iki kadeh şeri giderdi de öyle başladılar muhabbete.

York sordu. "St. Louis'den sonraki durağımız neresi Abner?"

"New Orleans hattı. Orada çalışan bunun kadar büyük başka bi vapur yok."

York sabırsızca iki yana salladı kafasını. "Onu biliyorum Abner. *Eclipse*'i yenme hayalini nasıl gerçekleştirmeyi tasarladığını merak ediyorum. Peşine düşüp meydan mı okuyacaksın? Gerek-siz yere bizi geciktirmeyeceği veya yolumuzdan alıkoyamayacağı müddetçe itirazım yok."

"Keşke o kadar basit olsaydı ama değil. Canına yandığım neh-rinde binlerce vapur var Joshua, hepsi de *Eclipse*'i geçme haya-linde. O da diğerleri gibi mesaide, yolcu ve yük taşıyo. Sürekli yarışmakla uğraşamaz. Her halükârda kaptanı enayi değil ki bizim meydan okumamıza kulak assın. Hem biz kimiz ki? New Albany'den peydahlanmış, ismini kimseciklerin işitmediği yeni bi vapuruz alt tarafı. Bizimle yarışmanın *Eclipse*'e kazandıraca-ğı hiçbi şey yok ama kaybettireceği çok şey var." Şerisini gene bitirdi ve tazelesin diye kadehini York'a uzattı. "Olmaz, önce o hatta çalışmaya başlamalı ve nam salmalıyız. Oranın en hızlı vapuru olarak tanınmalıyız. Çok geçmeden milletin diline düşer, *Humma Rüyası* amma şahane, amma hızlı, acaba *Eclipse*'le iki-si boy ölçüşür mü diye meraklanırlar. Belki o güzergâhta bikaç kez rastlaşırız, farazi konuşuyorum, geçeriz de. Bi kez dile düş-

tü müydük millet bahis oynamaya başlar. Belki aynı güzergâhta bikaç sefer yapıp *Eclipse*'in süre rekorunu geçeriz. Hangi vapur daha hızlıysa hat onundur, malum. Ziraatçılar, nakliyeciler falan malları piyasaya mümkün mertebe çabuk ulaştın isterler, o yüzden en hızlı vapuru tercih ederler. Keza yolcular da, zira paraları varsa ünlü bi vapurda seyahat etmeye herkes bayılır. Yani anlıyacağın olcağı şu; bi süre sonra millet o güzergâhın en hızlı vapuru olduğumuza kanaat getircek, talep bize yönelcek ve *Eclipse*'in geliri azalınca zayıf karnından küçük bir darbe almış olacak. Ondan sonra seyreyle, en hızlı kimmiş temelli ispatlamanın derdiyle bak nasıl yarışıyo bizimle.”

“Anladım,” dedi York. “Öyleyse bu St. Louis seferinin amacı nam salmak mı?”

“Yani, süre rekoru kırmaya çalışacak değilim. Bu kız yeni bi vapur, suyuna gidip onu kıvama getirmemiz lazım. Henüz bizim gedikli serdümenleri bile işe başlatmadık, bu kızın huyunu dört dörtlük bilen yok, ayrıca Whitey'ye biraz zaman verdik ki makine aksamındaki ufak tefek sorunları çözüp çarkçılarını doğru düzgün eğitsin.” Boş kadehini bıraktı. “Ama başka yollardan nam salamıycağımız anlamına gelmiyor bu,” dedi gülümseyerek. “O hatlarda çalışan başka rakipler de var aklımda. Görcez.”

“Güzel,” dedi Joshua York. “Biraz daha şeri?”

“Yok,” dedi Marsh. “Bence salona inmeliyiz. Barda sana bir içki ısmarlayayım. Kalıbımı basarım senin şu meretlerden daha nefistir oranın içkisi.”

York gülümsedi. “Zevkle,” dedi.

O gece Abner Marsh için diğer gecelerden farklı geçti. Sihirli bir geceydi, rüya gibi. Hissedilen süresi en az kırk elli saatti, yemin edebilirdi, her dakikası paha biçilmezdi. York'la ikisi içki içip hararetli sohbe dalarak şafak sökene dek yatmamış, bir mucize eseri saydıkları vapuru karış karış gezmişlerdi. Ertesi gün Marsh kafa o biçim uyandı, evvelsi gece yaptıklarını yarım yamalak hatırlıyordu. Gene de bazı anılar silinmezcesine yer etmişti hafızasında.

Büyük salona girişini anımsıyordu, dünyanın en şık oteline adım atmaktan daha güzeldi. Avizeler göz kamaştırıcı, lambalar ışıltı ışıltı, kristaller pırıl pırıldı. Aynalar ince uzun salonu gerçekte olduğundan iki misli geniş gösteriyordu. Barda toplanıp siyasetten falan konuşan bir gruba Marsh kısa süreliğine eşlik etmiş, kölelik karşıtlarından yakınmalarını ve Stephen A. Douglas devlet başkanı olmalı mı olmamalı mı tartışmasını dinlemiş, aynı esnada York, birkaç ziraatçı ve kötü şöhretli bir kumarbazla aynı oyun masasında oturan Smith ile Brown'a selam vermeye gitmişti. Birisi dev piyanoyu tıngırdatırken yolcu kamarası kapıları sürekli açılıp kapanmış, tüm mekân neşeli kahkahalarla çınlayıp durmuştu.

Sonradan ana güverteye inip farklı bir dünyaya geçiş yapmışlardı; her yer yük yığınıydı, şeker çuvallarının ve halat kangallarının üzerinde uyuyan hamallar, ucuzcu yolcular vardı. Bir aile küçük bir ateşin başında toplanmış bir şeyler pişiriyordu. Sarhoşun teki merdiven altında sızmıştı. Makine dairesi fırınların koraleviyle cehennem kızılına bürünmüş; Whitey ise terden sırılsıklam gömleği, yağ bulaşığı sakalıyla tam ortada dikilmiş, buhar tıslaması ve suları köpürten çarkların *çakada çukada* gürültüsü yüzünden sesini elemanlarına duyurabilmek için böğürmekle meşguldü. İnip inip kalkan güçlü itenekler müthiş çalışıyordu. York'la ikisi, makine yağı kokusu ve sıcak dayanılmaz hale geleceğe dek bir süre seyretmişti.

Daha sonra ураған güvertesine çıkmışlar, bir şişeyi elden ele aktararak serin esintide aheste arşınlamışlardı terası. Gökteki yıldızlar elmas takılar kadar parlaktı. *Humma Rüyası*'nın pruvası ve iskelesindeki sancaklar dalgalanadursun, nehir suları Marsh'ın ömründe gördüğü en kara köleden daha karaydı.

Gece de yola devam etmişler, ortalıkta kimsecikler kalmamışken kaptan köşkündeki uzun mesaisini bırakmayan Daly, vapurun Ohio'nun karanlık sularında sabit hızla seyretmesini sağlamıştı. Marsh'a göre gemiyi zorlamanın lüzumu yoktu zaten. Şanslı bir yolculuktu, başlarına bela olacak ne bir dal budağa ne

de sıgılığa denk gelmişlerdi. İskandil için sadece iki kez önden filika yollama gereğı duymuşlar, ikisinde de kurşunu suya saldıklarında derinliğinin yeterli olduğunu anlamışlar ve *Humma Rüyası* seyrini sürdürmüştü. Kıyıda tek tük göze çarpan evlerin çoğu karanlıktı, panjurları kapalı, sadece bir tanesinin üst kat penceresinde ışık vardı. Marsh orada kimlerin uyumadığını, önlerinden geçen vapura ne gözle baktıklarını merak etmişti. Işıl ışıl aydınlık, ortalığı müzik ve kahkahalarla çınlatan güvertele-ri, bacalarından kıvılcımlar sıçratarak yükselen dumanı, üzerine gümüş kontürlü ve kalın mavi harflerle kocaman *Humma Rüyası* yazılmış davlumbazıyla vapur güzel bir manzara yaratmış olsa gerekti. Keşke kıyıda olaydım da göreydim diye hayıflanmıştı.

Akşamın büyük heyecanı gece yarısından az önce yaşanmıştı, önlerinde suları çalkayarak ilerleyen başka bir vapura ilk kez rastladıklarında. Marsh onu görür görmez York'u dirseğinden kaptığı gibi kaptan köşküne çıkarmıştı. Köşk kalabalıktı, Daly hâlâ dümende kahvesini yudumluyor, arkasındaki kanepede de başka iki serdümen ve üç yolcu oturuyordu. Diğer serdümenler Marsh'ın tuttuğu adamlar değildi ama dilediklerinde dümene geçmekte serbesttiler, nehir taşımacılığında âdetti bu. Bu tür yolcular, dümen başındaki adamla çene çalarak ve nehri yukarıdan seyrederek seyahat etmek için genellikle kaptan köşkünde oturlardı. Marsh onları görmezden gelmişti. "Bay Daly," demişti serdümenine, "önümüzde bi vapur var."

"Görüyorum Kaptan Marsh," diye yanıtlamıştı Daly, imalı bir sırtımayla.

"Hangi vapur acaba? Bi fikrin var mı Daly?" Kimin vapuruy-
sa matah değildi; cüce bir kıçtan-çarklıydı, kaptan köşkü kraker kutusu kadar.

"Hiç yok," demişti serdümen.

Abner Marsh, Joshua York'a dönmüştü. "Joshua," demişti, "esas kaptan artık sensin, seni önerilerimle çok fazla yönlendirmek istemem. Ama işin gerçeğı, şu önden giden vapuru acayip merak ettim. Daly'ye söylesen de ona yetişsek, ben de azcık rahatlasam."

York gülümsemişti. “Hayhay,” demişti. “Bay Daly, Kaptan Marsh’ı duyduunuz. Sizce *Humma Rüyası* öndeki vapura yetişebilir mi?”

“Bu *her şeye* yetişir,” demişti serdümen. Makiniste seslenip buhar basmalarını istemiş ve vapur düdüğüne tekrar asılınca şu delice zılgıt çınlatmıştı nehri, kenara çekilin *Humma Rüyası* geliyor der gibi öndeki vapuru uyarırcasına.

Düdüğün şiddeti ana salondaki tüm yolcuların güvertelere sökün etmesine yol açmıştı. Güvertedeki un çuvalları üzerinde yatanlar bile ayağa fırlamıştı. Birkaç yolcu meraklanıp kaptan köşküne girmeye yeltenmişse de Marsh hepsini gerisin geri aşağı kovalamıştı, arkada oturan diğer üç kişiyi de. Heyecanlı yolcular önce vapurun ön kısmına, sonra da önlerindeki gemiyi o taraftan geçeceklerini anlayınca, topluca iskele tarafına üşüşmüşlerdi. “Boyu devrilesiceler,” diye söylenmişti Marsh, York’a. “Vapurlarda hiç nizam yok. Günün birinde hepsi bi tarafa üşüşüp bahtsız bi vapuru alabora edecekler, yeminle.”

Yakınmasına rağmen Marsh keyiften dört köşe olmuştu. Whitey aşağıda kazana odun beslemiş, fırınlar harlamış, koca çarklar hızlandıkça hızlanmıştı. Çarçabuk geçmişlerdi öbür vapuru. *Humma Rüyası* aradaki mesafeyi bir çırpıda kapamış, vapuru geride bırakınca alt güvertelerden yükselen coşkun tezahürat hoş bir müzik gibi gelmişti Marsh’ın kulaklarına.

Küçük kıçtan-çarklıyı teğet geçtikleri esnada York kaptan köşkündeki ismi okumuştı. “Galiba *Mary Kaye* yazıyor,” demişti.

“Bi yaşıma daha girdim!” demişti Marsh.

“Ünlü bir vapur mu?” diye sormuştu York.

“Yok canım,” demişti Marsh. “Hiç duymadım. Aklına gelir miydi?” Sonra gürültülü bir kahkaha patlatıp York’un sırtına şaplak atmış, bunun üzerine kaptan köşkündeki herkes gülmeye başlamıştı.

Sabaha kadar *Humma Rüyası*, en az onun kadar büyük bir yandan-çarklı dahil, başka yarım düzine vapuru daha geride bırakmıştı ama hiçbir *Mary Kaye*’i geçtiklerinde olduğu kadar he-

yecan uyandırmamıştı. York’la kaptan köşkünü terk ederlerken “Nasıl nam salcağımızı merak ettiydin,” demişti Marsh. “Başladık işte, Joshua.”

“Evet,” demişti York, arkalarına göz atıp, *Mary Kaye* ufukta peyderpey ufalırken. “Sahiden de öyle.”

Humma Rüyası Vapuru,

Ohio Nehri

Temmuz 1857

Baş ağrısı olsun veya olmasın, Abner Marsh günü uyuyarak geçiremeyecek kadar tertipli bir nehir insanıydı, hele ki böylesine önemli bir günde. Birkaç saat uyuduktan sonra on bir civarında kalktı, komodinin üzerindeki çanakta yüzüne ılık su çarptı ve gi-yindi. Yapılacak işler vardı ve York akşamüzeri saatlerine kadar kalkmazdı. Kasketini takan Marsh aynaya surat on karış bakıp sakalını biraz kabarttı, sonra da bastonunu alıp ağır adımlarla teksastan kazanlığa indi. Önce tuvalete girdi, oradan çıkınca da eğilerek mutfığa. Öğlen yemeği hazırlığına çoktan girişmiş olan aşçıya “Kahvaltıyı kaçırdım Toby,” dedi. “Senin yamaklardan birine söyle de bana yarım düzine yumurta haşlayıp bi parça da domuz jambonu koysun, teksasa getirsin olur mu? Bi de kahve. Bolca kahve.”

Büyük salonda ayaküstü birkaç tek atmak her nasılsa Marsh’ı kendine getirdi. Yolcu ve garsonlara nezaketen birkaç laf geveledikten sonra alelacele teksasa dönüp yemeğini bekledi.

Kaptan köşkünün kahvaltıdan sonra çıktı. Vardiya değişmiş, dümene öbür serdümen geçmişti, içeride de beleşçilerden sadece bir kişi vardı. “Günaydın Bay Kitch,” dedi Marsh, serdümenine. “Nasıl gidiyo?”

“Şikâyet edemem,” diye yanıtladı serdümen. Marsh’a bir göz attı. “Vapurunuz pek civelek Kaptan. Bu kızı New Orleans’a salacaksanız kendinize usta serdümenler tutsanız iyi olur. Zaptetmesi zor bu hatunu.”

Marsh başıyla onayladı. Beklenmedik değildi bu; hızlı vapurların idaresi zor olurdu. Canını sıkmadı. İşinin ehli olmayan birisi *Humma Rüyası*’nın dümenine hayatta el süremezdi zaten.

“Sefer süremiz ne âlemde?” diye sordu Marsh.

“Yeterince hızlıyız,” diye yanıtladı serdümen, omuz silkip. “Daha da hızlanabilir ama Bay Daly acelemiz yok demişti, o yüzden aheste seyrediyoruz.”

“Paducah’ya varınca iskeleye yanaş,” diye buyurdu Marsh. “Birkaç yolcu ile bazı yükleri indircez.” Serdümenle birkaç dakika çene çalıp en sonunda kazanlığa indi.

Ana kamaraya öğlen yemeği sofraları kuruluyordu. Pırıl pırıl öğle güneşinin ışığı camekân tavandan içeri rengârenk çağlıyor, salonda bir uçtan bir uca uzanan sıra sıra masaları aydınlatıyordu. Garsonların sofralara koyduğu gümüş ve porselen yemek takımları, kristal kadehler bu ışıktaki şıkır şıkır parlıyordu. Mutfağın Marsh’ın burnuna ağız sulandırıcı enfes kokular geliyordu. Durup mönüye göz atınca hâlâ aç olduğuna karar verdi. Ayrıca, York henüz ortalıkta görünmediğinden, kaptanlardan birinin öğlen yemeğinde varlıklı yolcular ile vapur çalışanlarına eşlik etmesi uygun düşerdi.

Öğlen yemeği Marsh’a göre mükemmeldi. Marsh koca bir tabak maydanoz soslu kuzu çevirme, bir bıldırcın, bol kepçeden İrlanda patatesi, tatlı mısır ve pancar, üzerine de Toby’nin meşhur cevizli turtasından iki dilim götürdü. Yemek faslı sona erdiğinde keyfi epeyce yerine gelmişti. Vapurlarında din propagandasını normalde hoş karşılamasa da vaizin yerlilere Hıristiyanlığı aşılama konusunda küçük bir nutuk çekmesine bile izin verdi. Yolcuları bir şekilde eğlendirmek şart diye düşünüyordu Marsh, ne de olsa en güzel manzara bile bir süre sonra sıkıcı hale geliyordu.

Humma Rüyası nehrin Kentucky yakasında, Tennessee kolu-

nun Ohio'yla birleştigi yerde bulunan Paducah'ya öğleden sonra erken saatlerde yanaştı. Seferin üçüncü durağıydı ama uzun süreli ilk molasıydı. Geceleyin Rossborough'a kısa süreliğine yanaşıp üç yolcu indirmişler, Marsh uyurken de Evansville'de odun ve az miktarda yük almışlardı. Oysa Paducah'da on iki ton demir külçenin yanı sıra un, şeker ve kitap yükünün bir kısmını indirmekle kalmayacak, kırk ila elli ton kereste de yükleyeceklerdi. Paducah büyük bir kerestecilik ilçesiydi. Oranın tomruk salları Tennessee'nin aşağı kesimlerine kadar iner, nehri tıkar ve sürekli vapurların önüne çıkardı. Çoğu vapurcu gibi Marsh da salcılardan pek hazzetmezdi. Geceleri sıklıkla fenersiz dolaştıklarından talihsiz bir vapura toslarlar, ondan sonra bağırsık çağrış ellerine ne geçerse fırlatırlardı.

Şanslarına Paducah'a yanaşıp palamar bağladıklarında etrafta hiç sal yoktu. Marsh rıhtımda bekleyen sevkیات mallarına şöyle bir göz gezdirdi –tepeleme istiflenmiş birkaç sıra zerzevat kasası, birkaç balya tütün de vardı aralarında– ve vapura ilave yük almalarında hiçbir mahzur olmadığına karar verdi. Bunca sevkیات malını başka bir vapura bırakıp Paducah'ı terk etseler yazık olurdu.

Humma Rüyası rıhtıma güvenle yanaşmış, hamallar verilen iskelelerden harıl harıl yük indirmeye çoktan başlamışlardı. Kılıklı Mike aralarında dolaşarak ağzına ne gelirse bağırıyordu, “Çabuk olun, aylaklık edesiniz diye yanaşmadık buraya,” diyordu. “Onu hele bir düşür de şu demiri kafana geçirivereyim uşağım.” Biniş rampası *küt* diye indi ve birkaç Paducah yolcusu vapurdan inmeye koyuldu.

Marsh aklına koymuştu bir kez. Kâtibin yazıhanesine gidince Jonathon Jeffers'ı sevk irsaliyeleri üzerinde çalışır buldu. “Elindeki iş acil mi Bay Jeffers?” diye sordu.

“Pek sayılmaz Kaptan Marsh,” diye yanıtladı Jeffers. Gözlüğünü çıkarıp bir mendille sildi. “Bunlar Cairo' sevkıyatı için.”

“İyi,” dedi Marsh. “Benimle gel. İnip bi bakalım, güneşin al-

* Aynı hat üzerindeki Illinois ilçesi. (ç.n.)

nında bekletilen onca malın sahibi kimmiş, nereye gönderilecekmış. Sanırsam bi kısmı St. Louis sevkiyatı, belki bize de biraz ekme çıkarmış.”

“Fevkalade,” diye karşılık verdi Jeffers. Taburesinden kalkıp sık siyah ceketini düzeltti, koca demir kasanın kilidini yokladı ve baston kılıcını aldı. Çıkarlarken ekledi, “Paducah’da bildiğim güzel bir meyhane var.”

Marsh’ın girişimciliği semeresini verdi. Tütün nakliyecisini kolayca bulup adamı meyhaneye götürdüler, orada Marsh mallarını *Humma Rüyası*’yla naklettirmeye adamı ikna etti, Jeffers da pazarlıkla güzel bir fiyat kopardı. Üç saatlerini almıştı ama Jeffers’la beraber gerisin geri rıhtıma ve *Humma Rüyası*’na döndükleri esnada Marsh keyfinden dört köşeydi. İskelede dinlenen Kılıklı Mike bir kara sigara tütürerek başka bir vapurun miçosuyla laflıyordu. “Şunlar bizim artık,” dedi Marsh adama, tütünleri bastonuyla işaret edip. “Senin çocuklara söyle hemen yüklesinler ki bi an evvel yola çıkalım.”

Whitey istim basmakla meşgulken kazanlığın küpeştesine yaslanan Marsh, hamalların didinerek balya taşımalarını gölgeden memnuniyetle seyretti. Aynı esnada başka bir şey dikkatini çekti; vapur iskelesinin bitimindeki yola atların çektiği otel dolmuşları* sıralanmıştı. Marsh bıyığını burarak arabaları bir süre merakla süzdükten sonra soluğu kaptan köşkünde aldı.

Serdümen bir fincan kahvenin yanında bir dilim turta yiyordu. “Bay Kitch,” dedi Marsh, “ben söylemeden vapuru hiçbi yere kıpırdatmayasın!”

“Hayırdır Kaptan? Yükleme bitti sayılır, istim de biriktirdik.”

Marsh bastonunu kaldırıp “Bak şuraya,” dedi. “Şu dolmuşlar iskeleye yolcu getirip gelenleri bekliyor. Bizim yolcuları bekledikleri yok gerçi, yanaşan her küçük kıçtan-çarklıyı karşılamıyorlar. İçimde bi his var.”

Biraz sonra sezgisinin ödülünü aldı. Buhar ve duman saça saça, Ohio’nun sularını köprüte köprüte son sürat yaklaşan,

*Dönemin toplu taşımacılığında kullanılan çok koltuklu, uzun kasalı ve üstü kapalı arabaları. (ç.n.)

uzun gövdeli, klas bir yandan-çarklı belirdi ufukta. Marsh daha ismini okumadan ânında tanıdı vapuru; Cincinnati & Louisville Taşımacılık Şirketi'ne ait *Güneyli*'ydi bu. "Biliyodum," dedi. "Louisville'den biz ayrıldıktan yarım gün sonra yola çıkmış olmalı. Daha kısa sürede gelmiş belli ki." Yan pencereye geçti ve kızgın öğle güneşi yüzünden çekili duran perdeyi açıp bu vapurun iskeleyle yanaşmasını, palamar bağlamasını ve yolcuları indirmesini seyretti. "Fazla kalmaz," dedi Marsh, serdümenine. "İndirip yüklenecek navlunu yok, sırf yolcu taşıyo. Bırak önden gitsin, anladın mı? Arayı azcık açsın, ondan sonra tornistan yapıp peşine düş."

Serdümen turtanın kalan son lokmasını ağzına tıktıktan sonra dudağının kenarında kalan kremayı peçetesiyle sildi. "*Güneyli*'nin arayı açmasına izin verip sonra da ona yetişmeye çalışmamı mı istiyorsunuz? Kaptan, ta Cairo'ya kadar onun dumanını soluya soluya seyrederiz. Ondan sonra da gözden kaybolur."

Abner Marsh sağanak indirmeye hazırlanan bir kümülüs bulutu gibi kabarıp celallendi. "Sen ne diyon Kitch Bey? Benim karnım tok böyle laflara. Beceremeyeceksen baştan söyle de Bay Daly'yi yatağından kaldırtayım, senin yerine o geçsin dümene."

"*Güneyli*'den bahsediyoruz," diye directti Kitch.

"Bu da *Humma Rüyası*, bunu sakın unutma!" diye bağırdı Marsh. Arkasını döndüğü gibi hışımla çekip gitti. Kahrolası serdümenlerin hepsi kendilerini nehrin şahı sanıyordu. Vapur sefere çıktı mıydı işin şahı onlardı tabii, ama idarelerindeki vapura güvenmeyip küçük bir yarışa nazlanmalarına mazeret olamazdı bu.

Güneyli'nin çoktan yolcu almaya başladığını görünce öfkesi yatıştı. Louisville civarında *Güneyli*'yi uzaktan gördüğü andan itibaren böyle bir fırsat beklemiş ama beklentisini çok da yüksek tutmamıştı. *Humma Rüyası*'nın *Güneyli*'ye yetişmesi şöhret yolunu yarılama ile eşanlamlıydı, nehir halkının kulağına bir kez gitmeyegörsün. Hem o hem de kardeş vapuru *Kuzeyli*, hat-tın gururuydu. Özellikle süratli yolculuk için ta 53'te yapılmış

müstesna vapurlardı. *Humma Rüyası*'ndan daha küçüktüler, yük taşımıyorlardı ve Marsh'ın bildiği yegâne yolcu vapurlarıydı. İkinin nasıl kâr ettiğine hiç aklı ermiyordu ama önemi yoktu. Asıl önemli olan hızlarıydı. *Kuzeyli*, 54'teki Louiseville-St. Louise seferinde yeni bir rekor kırmıştı. Ertesi yıl onu geçen *Güneyli* 1 gün 19 saatlik süresiyle en hızlı sefer rekorunu hâlâ elinde tutuyordu. Ohio'nun en uçarı vapuru olduğunu mimlemek için kaptan köşkünün alınlığı yaldızlı geyik boynuzlarıyla taçlandırılmıştı.

Onunla kapışma ihtimalini düşündükçe Abner Marsh daha da heyecanlanıyordu. Ansızın, güzellik uykusunda olsun veya olmasın, böyle bir şeyi Joshua'nın kaçırmak istemeyeceği aklına geldi. Onu ininden zorla çıkarmaya kararlı, güm güm adımlarla York'un kamarasının yolunu tuttu. Kapıyı bastonunun başıyla sertçe çaldı.

Yanıt yoktu. Marsh tekrar çaldı, daha sert, daha ısrarlı. "Hu, içerdeki!" diye gürledi. "Yataktan çık Joshua, yarışa giriyoz."

York'un kamarasında hâlâ çıt yoktu. Marsh kapıyı yoklayınca kilitli olduğunu gördü. Kapıyı zangırdattı, duvarları yumruklandı, panjuru tıklattı, bağırdı ama nafiye. "Boyun devrilsin York," dedi, "kalk yoksa kaçırcaz." Derken aklına bir fikir geldi. Kaptan köşkü hizasında geri çekildi. "Kitch Bey Efendi," diye seslendi yukarıya. Avazı çıktığıınca bağırması gerektiğinde Abner Marsh elinden geleni ardına koymazdı. Kitch kafasını kapıdan uzatıp aşağı baktı. "Şu düdüğe asıl," dedi Marsh, "ben sana el edene kadar da öttürmeyi bırakma, duydun mu?"

York'un kilitli kapısına döndü, yine yumruklamaya başlamıştı ki vapur düdüğü birden ciyaklamaya başladı. Bir öttü, iki öttü. Üç oldu. Uzun uzun inletti ortalığı. Marsh bastonuna yaslanıp sağa sola sallanarak bekledi.

York'un kamara kapısı aralandı.

Marsh yukarı seslenmeye hazırlanıyordu ki York'un gözlerini görür görmez ağzı bir karış açık kaldı. Vapur düdüğü tekrar ötünce aceleyle el salladı. Düdük sustu. "*Gir içeri*," diye fısıldadı York, buz gibi bir sesle.

Marsh girince York kapıyı ardından çat diye kapattı. Marsh adamın kapıyı kilitlediğini işitti. Görmedi. Göz gözü görmüyordu. Kapı kapanınca York'un kamarası zifiri karanlığa gömülmüştü. Kapının altından da, panjurları inik ve perdeleri çekili pencerelerden de zerre ışık sızılmıyordu. Marsh kör olmuş gibiydi. Gelgelelim deminki görüntü, karanlığa gömülmeden önce en son gördüğü şey, gözünün önünden bir türlü gitmiyordu: Joshua York'un kapı eşiğinde anadan üryan dikilmiş hali, mermer beyazı teni ölü gibi, dudakları hayvani bir öfkeyle gerilmiş, pus grisi gözleri adeta cehenneme açılan birer yarık.

“Joshua,” dedi Marsh, “bi lamba yakabilir misin? Ya da perdeyi falan açsan? Göremiyorum.”

York karanlıkta arkasından “Ben gayet iyi görüyorum,” dedi. Marsh onun hareket ettiğini işitmemişti. Arkasına dönünce bir şeye çarptı. “*Kıpırdama,*” diye buyurdu York, tonlaması öyle sert ve öfkeliydi ki Marsh'ın itaat etmekten başka seçeneği yoktu. “Dur, ben yakarım, yoksa kamaramı enkaza çevireceksin.”

Bir kibrit alevi parladı. York onunla başucu mumunu yaktıktan sonra dağınık yatağının kenarına oturdu. Nasıl olmuşa o arada üzerine bir pantolon geçirmişti ama suratı allak bullaktı. “Al sana ışık,” dedi. “*Ne işin var burada?* Seni uyarmıştım, iyi bir gerekçe duymak istiyorum senden!”

Marsh gittikçe sinirlenmeye başlıyordu. Onunla hiç kimse böyle konuşamazdı, hiç kimse. “*Güneyli* ayağımıza geldi York,” diye çıkıştı. “Bu nehrin en hızlı vapurudur o meret, boynuzlu falan. *Humma Rüyası*'yla peşine düşcez, görmek istersin diye düşündüm. Eğer bunu yataktan çıkmak için iyi gerekçeden saymıyorsan vapurcu değilsin, asla da olamazsın. Hem benimle konuşurken üslubuna dikkat et, duydu mu?”

Joshua York'un gözlerinde bir şey alazlandı, diklenir gibi oldu, ama ayağa kalkarken kendine hâkim oldu ve kafasını öte yana çevirdi. “Abner,” dedi. Kaşlarını çatarak duraksadı. “Özür dilerim. Niyetim sana saygısızlık etmek veya seni sindirmek değildi. İyi niyetli gelmişsin.” Marsh adamın öfkeyle yumruğunu sıkmış

olduğunu görünce irkildi, tam o anda York'un elleri gevşedi. York kararlı üç seri adımda loş kamaranın öbür tarafına yürüdü. Çalışma masasında özel içkisinden bir şişe duruyordu, Marsh'ın önceki gece açtırdığı şişe. Bir kadehi ağzına kadar doldurup hemen kafaya dikti. "Ah," dedi usulca. Yüzünü yeniden Marsh'a döndü. "Abner," dedi, "Sana hayallerindeki vapuru verdim ama hibe etmedim. Seninle bir anlaşma yaptık. Emirlerime uyacak, ayrıksı huylarıma saygı gösterecek ve soru sormayacaktın. Anlaşmamızdan yan çizmeye mi başladın?"

"Ben sözümün eriyimdir," dedi Marsh, mağrur bir şekilde.

"İyi," dedi York. "Şimdi dinle. İyi niyetlisin ama beni deminki gibi uyandırman hataydı. Bir daha asla yapma. Asla. Gerekçesi ne olursa olsun."

"Kazan patlar da yangın çıkarsa ızgara olası diye seni burada bırakayım, bu mudur istediğin?"

York'un gözleri loş ışıktaki parladı. "Yok," dedi. "Ama bıraksan senin için daha güvenli olur. Aniden uyanınca heyheylerim tepemde oluyor. Kendimi kaybediyorum. Öyle durumlarda sonradan pişman olduğum şeyler yapmışlığım var. O yüzden demin sana ters konuştum. Özür dilerim ama aynısı tekrar yaşanabilir. Daha beteri de olabilir. Anlıyor musun Abner? Kapımı kilitlemişsem asla buraya girme."

Marsh kaşlarını çattıysa da ne diyeceğini bilemedi. Anlaşmayı kabul etmişti sonuçta; madem York uyandırılmayı bu kadar mesele ediyordu, kendi bileceği işti. "Anladım," dedi. "Özrün kabul edildi, o kadar mühimse ben de özür dilerim. Şimdi yukarı gelmek ve *Güneyli*'ye yetişmemizi seyretmek ister misin? Nasıl olsa uyandın falan ya?"

"Hayır," dedi York, suratı asık. "İlgi duymadığımdan değil Abner. Tam aksine. Ama anlayış göstermelisin ki dinlenmem şart, sağlığım için. Güneşli havaya meraklı değilimdir. Güneş kavurur, pişirir. Hiç güneş yanığı oldun mu? Başına geldiyse anlarsın. Görüyorsun, çok açık tenliyim. Güneşle aram iyi değildir. Benimkisi tıbbi bir durum Abner. Tartışmayı uzatmanın anlamı yok."

“Peki,” dedi Marsh. Zemin hafiften titreşmeye başlamıştı. Vapur düdüğü kulak tırmalayan cayırtısıyla öttü. “Tornistan yapıyoruz,” dedi Marsh. “Gitmeliyim Joshua. Rahatsız ettiğim için üzgünüm, sahiden.”

York başıyla onayladı, sırtını döndü ve iğrenç içkisinden bir kadeh daha doldurdu. “Biliyorum.” Bu kez yudumladı. “Git,” dedi. “Akşama yemekte görüşürüz.” Marsh kapıya yürüdü, elini kulpa tam götürmüştü ki York’un seslenmesiyle durdu. “Abner.”

“Evet?” dedi Marsh.

Joshua York cılız bir gülümseme bahsetti ona. “Onu yen Abner. Yarışı kazan.”

Marsh sıırttı ve kamarayı terk etti.

Kaptan köşküne vardığında *Humma Rüyası* iskeleden ayrılmış, tornistandan normal seyre geçmişti. *Güneyli* nehrin epey aşağısına çoktan ilerlemişti. Kaptan köşkü kalabalık, izinli serdümenlerin en az altısı tütün çiğneyerek çene çalıyor, rakip vapura yetişip yetişemeyeceklerine dair aralarında bahis tutuşuyordu. Bay Daly bile rahatını bozup seyretmeye gelmişti. Yolcuların hepsi bir şey döndüğünü anlamıştı. Alt güverteler tıklım tıklımdı. İnsanlar ya küpeştelere oturmuş ya da daha iyi görmek için baş kasarasına üşüşmüşlerdi.

Kitch’in koca, gümüşü-siyah dümeni çevirmesiyle *Humma Rüyası*’nın burnu nehrin ana kolu istikametinde döndü ve rakibinin dümen suyu peşinden hızlanmaya başladı. Serdümen kazan dairesine seslendi. Whitey de fırınları ziftle besledi. Artlarında yoğun, kapkara duman bulutları bırakarak, kıyı halkına gösteriş yaparcasına uzaklaştılar. Abner Marsh bastonuna yaslanarak serdümenin arkasında dikilmiş, gözleri kısık izliyordu. Öğle güneşi önlerinde uzanan masmavi berrak sulara ışıklar saçıyor, yüzeyde oynayan kör edici yansımaları gözleri acıtıyor; bir tek *Güneyli*’nin çark paletlerinin köpürttüğü dümen suyunda bin parçaya ayrışıp dağılıyordu parıltıları.

Ona yetişmeleri bir süreliğine kolay olacak gibi göründü. *Humma Rüyası* hızlı gidiyordu, duman ve buhar püskürte püs-

kürte, baş ve kıçtaki Amerikan bayrakları deli gibi dalgalanarak, makine aksamı gümbür gümbür, çarkları gittikçe artan bir hızla dövüyordu suları. Diğer vapurla aralarındaki mesafe bariz biçimde kapanmaya başlamıştı. Gelgelelim *Güneyli* bir *Mary Kaye* değildi, kolaylıkla geride kalacak kıytırık bir kıçtan-çarklı hiç değildi. Çok geçmemişti ki kaptanı ve serdümeni neler döndüğünü anladı ve vapur adeta küfreder gibi depara kalktı. Yoğunlaşan dumanı öbek öbek aktı üzerlerine, dümen suyu daha da köpürdü, nehri öyle bir çalkaladı ki Kitch yalpalamasın diye *Humma Rüyası*'nı biraz yana kaçırdı ve akıntıyla kazandığı ivmeyi kısmen yitirmiş oldu. Aralarında mesafe tekrar açıldı, derken sabitlendi.

İki vapurun konumlarını koruduğu açıklık kazandıktan sonra Marsh "Peşini bırakma," dedi serdümenine. Kaptan köşkünden ayrılıp Kıllı Mike Dunne'ı aramaya gitti. Adamı ana güvertedeki baş kasarasında buldu, çizmelerini bir küfeye dayamış, ağzında koca bir puroyla. "Hamalları ve tayfayı topla," dedi Marsh yaverine. "Trim yaptırıcam." Kıllı Mike kafa sallayıp kalktı, purosunu söndürdü ve böğürmeye başladı.

Kıç ve iskele tarafındaki tayfanın çoğu kısa sürede işe koyuldu ve büyük çoğunluğu yarışı seyretmek için sancak tarafında ve ön kısımda öbeklenmiş yolcuları başka yere yönlendirdi. "Lanet yolcular," diye söylendi Marsh. Dengesi biraz düzelen *Humma Rüyası*, yeniden hızlanıp *Güneyli*'yle arasındaki farkı bir kez daha kapatmaya başladı. Marsh kaptan köşküne döndü.

İki vapur çetin bir mücadele içinde kıran kırana yarışıyordu artık. Abner Marsh'ın kanaatine *Humma Rüyası* daha güçlüydü ama yeterli değildi bu. Ağır yüklüydü, kasarası epeyce suya gömülü, üstelik *Güneyli*'nin dümen suyunu takip ettiği için dalgalar onu bir miktar yalpalatıp yavaşlatıyordu; oysa *Güneyli*, sırf yolcu taşıdığından, önü de açık olduğu için, durgun sularda adeta seke seke gidiyordu. Bundan sonrası, arıza veya kaza olmazsa, serdümenlere bağlıydı. Kitch dümende pürdikkat, vapurun

* Gemideki yükün bir yerden başka bir yere aktararak suya batma dengesinin değiştirilmesi işlemi. (ç.n.)

idaresinde zorlanmıyor, her fırsatta arayı birkaç dakikalığına kapatmak için elinden geleni ardına koymuyordu. Arkasındaki aylak serdümenler ve Daly çene yarıstırıp güzergâhın püf noktalarına dair ahkâm keserek tavsiyelerde bulunuyorlardı.

Humma Rüyası, *Güneyli*'yi bir saati aşkın süre boyunca kovaladı, dönemeçlerde bir iki kez gözden kaybetti ama Kitch'in ustalıklı manevraları sayesinde her defasında ona biraz daha yaklaştı. Bir defasında o kadar yaklaştılar ki Marsh diğer vapurun kış küpeştelerine yaslanmış yolcuların suratlarını seçebildi, derken *Güneyli* yine depara kalkıp arayı açtı. "Bahse varım serdümen değiştirmişlerdir," dedi Kitch, dibindeki tükürük hokkasına bir parça tütün tükürüp. "Burnu nasıl kalktı görüyor musunuz?"

"Gördüm," diye gürledi Marsh. "Bizim burnumuz da azıcık kalksın isterim."

Derken talih yüzlerine güldü. *Güneyli* gür ormanlık bir dönemeci alırken hızını bir süre korudu. Sonra ansızın düdüğü ötmeye başladı, yavaşladı, sarsıldı ve iki yandaki çarkları ters dönmeye başladı.

"Dikkat et," dedi Daly, Kitch'e. Kitch yine tükürüp dümeni çevirdi, dikkatle, *Güneyli*'nin burgaçlar çizen dümen suyunu bodoslama geçip açıktan alarak sancağa kırdı. Dönemeci yarılmışlardı ki sorunun kaynağını gördüler. Ana güvertesi ağzına kadar tütün balyası yüklü başka bir büyük vapur sığılıkta karaya oturmuştu. Kaptan yaveri ve tayfası, sıriklar ve bocurgatlar yardımıyla vapuru çekirge gibi zıplatıp kurtarmaya uğraşıyordu. *Güneyli* çarpışmaya ramak kala çark etmişti.

Uzun birkaç dakika boyunca nehir keşmekeşe teslim oldu. Sığılıktaki adamlar bağrışarak el kol hareketleri yaparken *Güneyli* deli gibi geriledi, aynı esnada da *Humma Rüyası* açık sulara yöneldi. Derken *Güneyli* tornistanı bırakıp burnunu çevirdi, gören de *Humma Rüyası*'yla burun buruna çarpışmaya hazırlanıyor sanırdı. "Koduğmun dangalaana bak," dedi Kitch, dümeni biraz daha kırıp Whitey'ye iskele alabanda diye seslendi. Ama ne geriledi ne de vapuru durdurmaya yeltendi. İki koca vapur nere-

deyse burun buruna gelmiş, birbirlerine yaklaştıkça yaklaşıyordu. Marsh aşağıdaki yolcuların telaşla bağrıştıklarını işitti, öyle bir an geldi ki bir iki saniyeliğine *o bile* çarpışacaklarını sandı.

Aynı anda *Güneyli* toparlandı, dümen kırıp burnunu yine akıntı yönüne çevirmesiyle *Humma Rüyası*'nın burnunu bir karış farkla teğet geçti. Aşağıda bir tezahürat koptu.

“Yola devam,” diye mırıldandı Marsh, kimsenin duyamayacağı kadar alçak sesle. Suları adeta fokurdatarak tam yol ilerlemeye başlayan *Güneyli* artık gerideydi ama çok değil, bir mavna boyu mesafeden takip ediyordu. *Humma Rüyası*'ndaki lanet yolcuların hepsi pupaya hücum etmişti, haliyle tayfalar da, koşturanlar yüzünden vapur sallanıp duruyordu.

Güneyli yine arayı kapatıyordu. İskele tarafından bordalaya-cakmış gibi yaklaşıyordu, az gerideydi. Burnu *Humma Rüyası*'nın pupası hizasındaydı artık ve gıdım gıdım sokuluyordu. İki vapurun yan küpeşterleri birbirine o kadar yakındı ki yolcular istese bir vapurdan diğerine atlayabilirlerdi, gerçi *Humma Rüyası* daha yüksekte kalıyordu. “Kağretsin,” dedi Marsh, diğer vapurla neredeyse başabaş geldiklerinde. “Yetti artık! Kitch, aşağı seslen ve Whitey'ye benim zulayı kullanmasını söyle.”

Serdümen ona yan yan bakıp ağzı kulaklarına varırcasına sırttı. “Zulayı mı? Ha, az buz uyanık değilsiniz!” Konuşma tertibatından afkırıp emri makine dairesine iletti.

İki vapur kafa kafaya gidiyordu. Marsh'ın bastonu tutan eli terden ıpsıaktı. Muhtemelen tayfası aşağıda domuz yağı fiçılarının üzerine tünemiş lanet yabancılarla tartışıyordu, laf anlatıp da kaldırılabirlerse yağı ateşçilere yetiştirebilirlerdi. Marsh sabırsızlıktan yanıp tutuşuyordu, kızartma yağı gibi kızışmıştı. Halis domuz yağı pahalıydı ama vapurda kullanışlıydı. Aşçının işine yarardı, bir de felaket *yanardı*, zaten şu anda da onlara bu lazımdı, odun alevinin tek başına sağlayamayacağı yüksek basınçlı, harlı bir ateş.

Ne zaman ki fırına yağ atıldı, kaptan köşkünde endişeye yer kalmadı. Tahliye borularından tıslayarak sütun gibi bembeyaz bu-

har fişkırđı, bacalardan da katmer katmer duman, ateşı soğuran *Humma Rüyası* biraz sarsıldıktan sonra canlandı, *çakada çukada* sesler eşliğinde bir tren gibi hızlanırken iteneğin gümbürtüsü güverteyi inletiyordu. *Güneyli*'yi uçarcasına geçip araya güvenli bir mesafe koyunca, Kitch diğer vapurun tam önüne kırdı, bıraktı bu kez onlar seyretsin dümen suyunda. Kısıks gülüşen işsiz güçsüz serdümenler birbirlerine sigara ikram ederek şu *Humma Rüyası* amma yaman vapurmuş diye gevezeliğe daldılar. *Güneyli* iyice geride kalmıştı ve Abner Marsh salak gibi sırtıyordu.

Ohio'nun engin berrak sularının Mississippi'nin çamurlu sularına karıştığı Cairo'ya yanaştıklarında *Güneyli*'ye tam on dakika fark atmışlardı. Abner Marsh, Joshua York'la aralarında yaşanan küçük tatsızlığı o saate kadar hemen hemen unutmuştu.

Julian Plantasyonu, Louisiana

Temmuz 1857

Athlıların belirdiği esnada Nemrut Billy Tipton avluda durmuş, çakıl patikanın başındaki koca ölü ağaca bıçak atıyordu. Sabah olmasına rağmen hava şimdiden cehennem gibi sıcaktı. Nemrut Billy idman yaparak iyi ter dökmüştü ve bıçak atmaya bıraktıktan sonra gidip yüzmeyi tasarlıyordu. Eski yolun kıvrılarak gözden yittiği koldan athlıların çıktığını işte tam o sırada gördü. Ölü ağaca yaklaştı ve bıçağı saplandığı yerden çekip kurtararak bel oyuntusundaki kına geri soktu, tüm yüzme hayali suya düşmüştü.

Athlılar harbi yavaş gidiyordu ama çakı gibiydiler, buralar bizden sorulur der gibi güneşin altında dimdik. Nemrut Billy'nin tahminince yöre halkından değillerdi. Mevcut komşuların hepsi Damon Julian'ın arazisine izinsiz girilmesinden hoşlanmadığını bilirdi. Henüz yüzleri seçilemeyecek kadar uzakta olduklarından, Montreuil'in bela çıkarmaya gelen Kriyol ahbabları olmasa bari diye geçirdi içinden. Aksi takdirde geldiklerine pişman olurlardı.

Derken Nemrut Billy niçin o kadar yavaş gittiklerini görüp rahatlardı. At sırtındaki iki adamın peşi sıra sendeleyerek yürüyen, zincire vurulmuş iki marsık vardı. Kollarını kavuşturup ağaca yaslandı ve varmalarını bekledi.

Tam da umduğu gibi durakları orasıydı. At sırtındaki adamlardan biri, boyası dökük, giriş merdiveni yarı çürümüş çiftlik evine göz gezdirdikten sonra Nemrut Billy'ye döndü. "Julian plantas-

yonu bura mı?" dedi. Burnunda siğil olan, yayvan kırmızı suratlı bir adamdı, üzerinde kokuşmuş deri giysiler, başında da pörsük bir keçe şapka vardı.

"Tam üstüne bastın," diye yanıtladı Nemrut Billy. Ama konuşurken gözü adamın refakatçisindeydi, muhtemelen diğerinin oğlu olan pembe yanaklı sıska delikanlıda. Zincire vurulmuş halleriyle mahzun ve sefil görünen bir deri bir kemik zencilerin yanına gidince Nemrut Billy gülümsedi. "Vay vay," dedi, "bunlar Lily ile Sam değilse n'olayım. İkinizin tekrar buraya düşeceği hayatta aklıma gelmezdi. Kaçıp gitmenizin üzerinden iki yıl geçmiştir herhalde. Bay Julian geri döndüğünüzü öğrenince harbinden sevinecek."

İri yapılı, güçlü kuvvetli bir herif olan Sam kafasını önünden kaldırıp Nemrut Billy'ye baktı ama isyankârlık yoktu gözlerinde. Safi korku. "Benim oğlanla beraber bunlara Arkansas'ta rastladık," dedi kızıl suratlı adam. "Bu marsıklar hür olduklarını iddia etti ama beni zerre kandıramadılar, hayır efendim."

Nemrut Billy köle avcılarına bakıp kafa salladı. "Anlat hele."

"Felaket dik kafalı çıktı bu ikisi. N'aptım ettimse nereden kaçtıklarını epey bi söyletemedim. Şöyle güzel bi kırbaçladım, bildiğim bikaç başka numaraya da başvurdum. Genellikle bu marsıkları biraz korkuttun muydu bülbül gibi öterler. Bunlar tam tersi çıktı." Tükürdü. "Eh, nihayetinde baklayı çıkarttık ağızlarından. Beye göstereyim Jim."

Oğlan attan inip yanına giderek kadının sağ kolunu kaldırdı. Elinin üç parmağı eksikti. Bir tanesinin güdük ucu hâlâ kabuk bağlıydı.

"Solak olduğunu anlayınca sağ elinden başladık," dedi adam. "Çok fena sakat kalsın istemedik, annadın mı, ama gastelerde ne bi ilan vardı ne de sokaklarda afiş, o yüzden..." Elden ne gelir der gibi omuz silkti. "Gördüğün gibi üçüncü parmağa kadar gelmiştik ki herif nihayet öttü. Karı da onun ağzına sıçtı sonra." Bir kahkaha patlattı. "Neyse, getirdik işte. Bunun gibi iki köleyi yakaladığımıza değse bari. Şu Bay Julian evde mi?"

“Yok,” dedi Nemrut Billy, güneşe bakıp. Öğlene hâlâ birkaç saat vardı.

“Peki,” dedi kızıl suratlı adam, “buranın kâhyası sensin herhalde? Nemrut Billy dedikleri sen misin?”

“Aynen,” dedi Billy. “Sam ile Lily mi bahsetti?”

Köle avcısı yine kahkahayı bastı. “He ya, nereden kaçtıklarını bi kez söyletince çeneleri düştü. Ta buraya gelene kadar konuştular. Oğlanla ikimiz bir iki kez susturduk ama biraz sonra gene başladılar dırdıra. Amma martaval okudular.”

Nemrut Billy iki kaçağı buz gibi bakan kem gözlerle süzdü ama ikisi de onunla göz teması kuramadı.

“Şu ikisini sana teslim etsek, bize ikramiyemizi sen versen de yolumuza gitsek,” dedi adam.

“Olmaz,” dedi Nemrut Billy Tipton. “Beklemeniz lazım. Bay Julian size şahsen teşekkür etmek isteyecektir. Fazla gecikmez. Akşama döner.”

“Akşama ha?” dedi adam. Oğluyla aralarında bakıştılar. “Tuhaf ama bu marsıklar senin böyle diyeceğini önceden söylemişlerdi Nemrut Billy Efendi. Buralarda karanlık basınca acayip şeyler dönüyomuş. Benim oğlanla paramızı alalım da bir an önce yola çıkalım biz, nasıl olsa senin için fark etmez.”

“Bay Julian için çok fark eder,” dedi Nemrut Billy. “Ayrıca paranızı ben ödeyemem. İki tane marsığın aptal saptal palavralarına mı inanacaksınız?”

En başından beri tütün çiğneyerek konuşan adam kaşlarını çattı. “Marsık palavrası ayrı konu,” dedi sonunda, “doğru konuşan marsıklara arada bi de olsa rastlamışlığım vardır. Şimdi, şöyle yapalım Nemrut Billy Efendi, dediğin gibi olsun, şu Bay Julian’ın eve dönmesini bekleyelim. Ama sakın ha bizi kandırmaya kalkmayasın.” Belinde bir tabanca vardı. Onu tıpışladı. “Beklerken dostumu yanımdan ayırmıycam, oğlumda da bi tane var, hem ikimiz de bıçak kullanmada ustayız. Annadın mı? Bu marsıklar belinde taşıdığın şu küçük bıçağı bize çıtlattı, oranı kaşımaya falan kalkma yoksa bizim tetik parmaklarımız da

gıdıklanmaya başlar. Haydi bekleyelim ve ahbablığı ilerletelim madem.”

Nemrut Billy buz bakışlarını köle avcısına çevirip ters ters baktıysa da irikiyim herif bunu fark edemeyecek kadar aptaldı. “İçeride bekleyelim,” dedi Nemrut Billy, ellerini belinden epey uzak tutarak.

“Olur,” dedi köle avcısı. Attan indi. “İsmim Tom Johnston bu arada, oğlumunki de Jim.”

“Bay Julian sizinle tanışmaktan memnuniyet duyacak,” dedi Nemrut Billy. “Atlarınızı bağlayıp marsıkları içeri sokun. Basamaklara dikkat. Yer yer çürüktür.”

Eve yöneldiklerinde kadın sızlanmaya başladı ama Jim Johnston’ın attığı okkalı bir tokatla yine suspus oldu.

Onları kütüphaneye götüreren Nemrut Billy tozlu ve loş salona biraz güneş girsin diye kalın perdeleri açtı. Köleler yere otururken iki avcı ağır deri koltuklara kuruldu. “Vay be,” dedi Tom Johnston, “amma kıyakmış burası.”

“Her yer dökülüyor, toz içinde baba,” dedi delikanlı. “Aynen marsıkların anlattığı gibi.”

“Vay vay,” dedi Nemrut Billy, iki zenciye bakarak. “Vay vay. Evi hakkında dedikodu yaymanız Bay Julian’ın hiç hoşuna gitmeyecek. İkiniz de kırbacı hak etmişsiniz.”

Kara zebella Sam kafasını önünden kaldırıp hışımla bakacak cesareti buldu. “Kırbacından neyin korkmam ben.”

Nemrut Billy azıcık gülümsedi. “Peki madem, kırbaçtan beter şeyler de var Sam. Şüphen olmasın.”

Bu kadarı Lily denen kadına çok fazla geldi. Delikanlıya döndü. “Bey doğru der sahip Jim, doğru diyo. Lafına kulak verin. Akşama kalmadan götürün bizi burdan. Babanla ikiniz bizi sahiplenin, çalıştırın, eşşek gibi çalışırız, sahiden. Kaçmayız. Çalışkan siyahlarınız biz. Yoksa hiç kaçarmıydık, mecbur kaldık çünkü... çünkü... *sakın ha* akşamı beklemeyesiniz sahip, sakın ha. Ondan sonra iş işten geçer.”

Oğlan tabancanın kabzasıyla kadına öyle sert vurdu ki yanığında izi kaldı. Geri devrilen kadın halıya kapanıp hüngür hün-

gür ağladı. “Kapat o yalancı çeneni,” dedi çocuk.

Nemrut Billy ona “İçki ister misin?” diye sordu.

Saatler geçti. Julian’ın en iyi brendisinden iki şişeyi, ucuz viskiymiş gibi büyük yudumlarla dibine kadar içtiler. Tıkındılar. Çene çaldılar. Nemrut Billy pek konuşmuyor; sarhoş, geveze ve kendi sesine âşık Tom Johnston’ın ağzından laf koparmak için sorular sormakla yetiniyordu. Anlaşılan köle avcıları Napoleon-Arkansas dışında faaliyet gösteriyorlardı ama onlar kadar çok gezen yoktu. Bir de Bayan Johnston vardı ama kızıyla beraber memleketteydi. Kadınla iş konuştukları yoktu pek. “Kocasının nerlerde sürttüğünü bilmek kadın milletine düşmez. Bi işim vardı der geçersin, yeter ki nerde kaldın diye dırdırılanıp kafana ekşimeyeler. O zaman çakacan tokadı bunnara.” Tükürdü. “Bırakcan kendileri akıl etsin, o zaman eve dönmene sevinir bunnar.” Johnston zenci fahişelerle düşüp kalkmayı yeğlediğine ve karısının eksikliğini hiç çekmediğine dair bir izlenim yaratmıştı Nemrut Billy’de.

Dışarda güneş batıya doğru alçalıyordu.

İçeride gölgeler koyulaşıp uzamıştı. Nemrut Billy kalkıp perdeleri kapattı ve birkaç mum yaktı. “Gidip Bay Julian’ı karşılayayım,” dedi.

Genç Johnston babasına baktığında benzi fena atmış haldeydi, Nemrut Billy’nin gözünden kaçmadı. “Baba, ben nal sesi falan duymadım,” dedi oğlan.

“Bekleyin,” dedi Nemrut Billy Tipton. Onları bırakıp karanlık ve ıssız balo salonundan geçerek büyük merdiveni tırmandı. Üst kattaki büyük yatak odasına girdi, geniş Fransız pencereleri tahta perdeli, şatafatlı yatağı siyah kadifeden cibinlikliydi. “Bay Julian,” dedi usulca kapıdan. İçerisi zifiriydi, boğucu.

Cibinliğin altında bir şey kıtıldı. Kadife saçaklar aralandı. Damon Julian ortaya çıktı, soluktu, sessiz, donuk. Kara gözleri ta karanlığın içinden uzanıp Nemrut Billy’ye değdi sanki. “Söyle Billy,” dedi mülayim bir ses.

Nemrut Billy her şeyi anlattı.

Damon Julian gülümsedi. “Onları yemek salonuna götür. Ben de birazdan gelirim.”

Yemek salonunda eskimiş, muhteşem bir avize vardı ama yakıldığını Nemrut Billy hiç hatırlamıyordu. Köle avcılarını oraya götürdükten sonra kibrit bulup kısık yaktığı ufak bir yağ lambasını, ışığı beyaz keten masa örtülü sofrayı aydınlatacak ama yüksek tavanlı dar salonun gerisi gölgede kalacak şekilde uzun yemek masasının tam ortasına koydu. Johnston’lar yerlerini alırken, endişeyle etrafına bakınan genç olanı elini tabancasından hiç çekmedi. Zenciler masanın başında çaresizce birbirine sarılmıştı.

Tom Johnston homurdandı. “Şu Julian nerde kaldı?”

“Birazdan gelir Tom,” dedi Nemrut Billy. “Bekle.”

Yaklaşık on dakika boyunca kimse konuşmadı. Birden Jim Johnston telaşla iç çekti. “Baba,” dedi. “Bak. Şu kapıda biri duruyo.”

Mutfak kapısıydı. O taraf karanlıktı. Hava tamamen karar-mıştı ve evin bu kanadındaki tek aydınlık yer yağ lambasının konulduğu masaydı. Mutfak kapısının ilerisinde belli belirsiz, ür-kütücü gölgelerden başka hiçbir şey seçilmiyor, eşikte kıpırtısız dikilen karaltı dış hatlarıyla insanı andırıyordu.

Lily sızlandı, zebella Sam de daha bir sıkı sarıldı. Tom Johnston iskemlesini ahşap zeminde gıcırdatarak ayağa fırladı, nevri dönük. Tabancasını çekip horozu kaldırdı. “Kim var orda?” diye diklendi. “Çık ortaya!”

“Telaşa lüzum yok,” dedi Damon Julian.

Hepsi sesten tarafa döndü, Johnston ise ürkmüş gibi yerinden sıçradı. Julian antrenin girişindeki kemerin altında, karanlıkta duruyordu, yüzünde büyüleyici bir gülümseme, üzerinde uzun ceketli siyah takım elbise, kırmızı ipekten boyunbağı pırıl pırıldı. Neşeli bakan kara gözlerinde lamba alevinin yansımaları oynayıyordu. “Alt tarafı Valerie,” dedi Julian.

Soluk tenli ve gösterişsiz olmasına rağmen çarpıcı güzellikteki bir kadın, elbisesini hışırdatarak mutfak kapısının eşliğinden

öne çıktı. Johnston onu görünce güldü. “Ha,” dedi, “alt tarafı bi hatunmuş. Kusura bakma Julian Bey. Şu marsık martavalları beni bi tırsak etti.”

“Fevkalade iyi anlıyorum,” dedi Damon Julian.

“*Arkasında birileri daha var,*” diye fısıldadı Jim Johnston. Onları hepsi görüyordu şimdi; Julian’ın arkasında bekleyen, hayal meyal seçilen, karanlık tiplerdi.

“Ahbaplarım,” dedi Damon Julian gülümseyerek. Sağında açık mavi abiyeli bir kadın belirdi. “Cynthia,” dedi Julian. Başka bir kadın, bu kez yeşilli, solunda belirdi. “Adrienne,” diye ekledi Julian. Bezgin, ağdalı bir edayla kolunu kaldırarak takdim etti. “Bunlar da Raymon, Jean ve Kurt.” Odayı çevreleyen diğer kapılardan kedi gibi sessizce aynı anda başkaları belirdi. “Şu arkamızdakiler de Alain, Jorge ve Vincent.”

Johnston hızla arkasına döndüğü anda gölgelerin arasında üç kişi belirdi. Julian’ın arkasından hâlâ birileri çıkıyordu. Kumaş hışırtıları haricinde hepsi çıt çıkarmadan hareket ediyordu. Hepsi de yiyecekmiş gibi bakıyor, davetkâr gülümsüyordu.

Nemrut Billy’nin gülümsediği yoktu gerçi ama Tom Johnston’un tabancasına sarılıp ürkmüş bir hayvan gibi etrafına bakınması onu muazzam eğlendirmişti. “Bay Julian,” dedi, “Size belirtmem gerekir ki, Bay Johnston’ın vaktiyle sütten ağzı çok yanmış. O yüzden *tabancalı*, Bay Julian, keza oğlu da, ayrıca bıçak kullanmada ikisi de ustaymış.”

“Ya,” dedi Damon Julian.

Zenciler duaya başlamıştı. Genç Jim Johnston, Damon Julian’a bakarak tabancasını çekti. “Marsıklarınızı getirdiydik,” dedi. “İkramiye felan da istemez, zağmet etmeyin. Biz de gidiyoduk zaten.”

“Gidiyor musunuz?” dedi Julian. “Aa, ikramiyenizi ödemedi bırakır mıyım sizi hiç? Hele ki iki tane karabaş uğruna ta Arkansas’tan buralara kadar gelmişken? Duymamış olayım.” Yanlarına yürüdü. Onun kara gözlerine kapılan Jim Johnston tabancasını biraz daha kaldırırsa da yerinden kıımılamadı.

Julian silahı oğlanın elinden alıp masaya koydu. Delikanlının yanağına dokundu. “Pasaklılığına rağmen yakışıklı çocuksun,” dedi.

“Oğluma ne ediyon sen öyle?” diye diklendi Tom Johnston. “*Uzak dur ondan!*”

Damon Julian yan yan baktı. “Oğlunun yontulmamışlığıнын belli bir güzelliği var,” dedi. “Seninse çıbanın.”

“Çıban başı *bu*,” dedi Nemrut Billy Tipton.

Tom Johnston hışımla baktı. Damon Julian ise gülümsedi. “Hakikaten öyle,” dedi. “Âlemsin Billy.” Valerie ile Adrienne’e el etti. İkisi süzülürcesine yaklaşp genç Jim Johnston’ı kollarından yakaladı.

“Yardım lazım mı?” Nemrut Billy’di soran.

“Hayır,” dedi Julian, “teşekkür ederim.” Elini kaldırdı ve zarifçe ama neredeyse sırnaşık bir tavırla delikanlının narin boynunu okşadı. Jim Johnston genzinden ağlamaklı bir ses çıkardı. Ansızın gırtlığında incecik kırmızı bir çizgi belirdi, hafif sarkık duran kızıl bir gerdanlık misali, parlak kızıl boncukları herkesin gözü önünde kabardıkça kabardı, teker teker kopup her biri ardında kırmızı izler bırakarak boyundan aşağı yuvarlandı. Jim Johnston debelenmeye başladı, ancak soluk benizli iki kadının demir pençeleri onu zaptetti. Damon Julian öne eğildi ve sıcacık, pırıl pırıl akan kanı israf etmemek için ağzını yaraya dayadı.

Anlamsız hayvani bir böğürtü koparan Tom Johnston’ın tepki göstermesi epey uzun sürdü. En nihayetinde tabancasının horozunu tekrar kaldırıp nişan aldı. Önüne Alain dikildi, Vincent ile Jean de ansızın iki yanında bitiverdi. Raymond ile Cynthia’nın soğuk, beyaz elleriyse sırtından dokundu ona. Johnston sövüp ateş etti. Bir ışık patlaması oldu, ekşi bir duman kokusu sardı ortalığı, dal gibi Alain merminin etkisiyle geri sendeleyip devrildi. Üzerindeki fırfırlı beyaz gömleğin ön kısmına kapkara kan yayılmaya başladı. Bacaklarını uzatmış, yarı oturur vaziyette kalan Alain elini göğsüne götürdü, geri çekip baktığında kanlıydı.

Raymond ile Cynthia o vakte kadar Johnston’ı kısıkvrak ya-

kalamış, Jean da tabancayı bir çırpıda adamın elinden kapıvermişti, kolaylıkla. Kızıl suratlı adam diremedi. Alain'e bakakaldı. Kan akışı durmuştu. Alain uzun beyaz dişlerini sergileyerek gülümsedi, korkunçtu, sipsivri. Ayağa kalkıp adamın üzerine yürüdü. "Yo," diye haykırdı Johnston, "olamaz, vurdum seni, gerbermen gerekirdi, vurdudum."

"Marsıklar bazen doğru söyler Johnston Bey," dedi Nemrut Billy Tipton. "Duyduklarının hepsi gerçektir. Kulak asaydın keşki."

Johnston'ın sarkık şapkasının altına elini sokan Raymond onu saçından yakaladığı gibi kafasını geri çekip kalın kırmızı boynunu ortaya serdi. Alan bir kahkaha atıp Johnston'ın gırtlaklarını dişleriyle parçaladı. Ardından diğerleri adamın üzerine kapandı.

Nemrut Billy Tipton elini beline götürüp bıçağını çekti ve iki zenciye el etti. "Yürüyün," dedi, "Bay Julian'a bu gece lazım değilsiniz, ama bundan böyle ikinize tüymek yok. Doğruca mahzene. Haydi, çabuk olun, yoksa ikinizi de *onlara* bırakırım." Bu lafı ikisini de harekete geçirdi, tam da Nemrut Billy'nin tahmin ettiği gibi.

Mahzen basık ve rutubetliydi. İnmek için kilimin altına saklı bir kapağı açıp girmek gerekiyordu. Oranın aşırı nemli toprağı düzgün bir mahzen yapmaya müsait değildi, zaten bu mahzen de usüle uygun değildi. Zemini üç parmak su kaplıydı, tavanı insanın ayakta duramayacağı kadar alçak, duvarları da küften yemyeşildi. Nemrut Billy zencileri güzelce, birbirlerine yakın zincirledi ki birbirlerine dokunabilsinler. Kendince onlara iyilik etmişti. İkisine sıcak yemek de getirdi.

Sonrasında kendine yemek hazırladı ve Johnston'ların açtığı ikinci brendi şişesinin kalanıyla yemeğini yedi. Tam bitirmek üzereyken mutfağa Alain girdi. Gömleğindeki kan kurumuş, merminin isabet ettiği yerde de siyah bir yanık izi kalmıştı ama bunun dışında sapa sağlam görünüyordu. "Bitti," dedi Alain. "Julian seni kütüphaneye çağırıyor."

Nemrut Billy tabağını önünden itti ve çağırıldığı yere gitti. Yemek salonu çok fena temizlik istiyor diye not düştü aklına, ora-

dan geçerken. Adrienne, Kurt ve Armand salonun sessizliğinde keyifle şarap yudumluyordu. Cesetlerse –daha doğrusu kalıntıları– yarım metre ötelerindeydi. Diğerlerinin birkaçı kabul odasına çekilmiş laflıyordu.

Kütüphane zifiri karanlıktı. Nemrut Billy, Damon Julian'ı yalnız bulmayı umuyordu ama içeri girince karanlıkta, ikisi oturan, biri ayakta, üç karaltı gördü belli belirsiz. Kim olduklarını seçemedi. Eşikte bekliyordu ki nihayet Julian söze girdi. “İleride, sakın ola kütüphaneme öyle insanlar sokmayasın,” dedi. “Leş gibilerdi. Kokuları içeri sinmiş.”

Nemrut Billy'nin yüreğine bir an korku düştü. “Baş üstüne efendim,” dedi, Julian'ın sesinin geldiği koltuğa dönerek. “Özür dilerim Bay Julian.”

Kısa bir suskunluğu takiben Julian, “Kapıyı kapa Billy. Lambayı yakabilirsin,” dedi.

Gösterişli lamba kırmızı isli camdandı, yanınca tozlu odayı kurumuş kanı andıran kızıl-kahverengi bir renge büründürdü. Damon Julian yüksek sırtlı bir koltuğa oturmuştu, uzun parmaklı narin elleri çadır gibi çenesinin altında kenetli, yüzünde cılız bir gülümseme vardı. Valerie sağında oturuyordu. Elbisesinin yenleri boğuşmada yırtılmıştı ama farkında değilmiş gibi bir hali vardı. Nemrut Billy kadının her zamankinden daha solgun görüldüğünü düşündü. Biraz ötesindeki Jean başka bir koltuğun arkasında dikilmiş, parmağındaki koca altın yüzüğü döndürüp duruyor, gergin ve ihtiyatlı görünüyordu.

“*Bunun* burada olması şart mı?” Valerie bunu Julian'a sordu. Billy'ye şöyle bir göz attı, erguvani iri gözlerinde horgörü vardı.

“Öyle deme Valerie,” diye karşılık verdi Julian. Uzanıp kadının elini tuttu. Titreyen kadının dudakları incecik gerildi. “İçiniz rahat etsin diye Billy'yi çağırttım,” diye ekledi Julian.

Jean cesaretini topladı ve kaşlarını çatarak dimdik baktı Nemrut Billy'ye. “Şu Johnston'ın karısı varmış.”

Demek mesele buymuş dedi Nemrut Billy içinden. “Korktun mu?” diye sordu Jean'a, alay eder gibi. Jean, Julian'ın gözdele-

rinden biri değildi, dolayısıyla ona sataşmak güvenliydi. “Karısı varmış,” dedi Billy, “ama kafaya takmaya değmez. Onunla pek konuşmazmış, nereye gittiğini veya ne zaman döneceğini hiç söylemezmiş. Kadın peşinize düşmez.”

Jean homurdandı. “Hoşuma gitmedi Damon.”

“Ya köleler?” Valerie üsteledi. “İki yıldır araziydiler. Johnston’lara ötmüşler, tehlikeli şeyler yumurtlamışlar. Mutlaka başkalarıyla da konuşmuşlardır.”

“Billy?” dedi Julian.

Nemrut Billy omuz silkti. “Onlardan beklenir, burasıyla Arkansas arasındaki kağırolası her marsığa martaval okumuşlardır,” dedi. “Beni zerre endişelendirmiyor. Alt tarafı marsık martavalı der geçerler, kimsecikler inanmaz.”

“Kuşkuluyum,” dedi Valerie. Damon Julian’a dönüp yakardı. “Damon, lütfen. Jean haklı. Burada çok uzun süre kaldık. Güvenli değil. New Orleans’taki şu Lalaurie denen kadına neler yaptılar hatırlasana, hani zevk için kölelerine işkence ediyordu? Dedikodular en sonunda canına okudu. Üstelik onun yaptıkları...” Duraksadı, yutkundu ve ekledi usulcacık, “... bizim yaptıklarımızla bir tutulamaz. Bizimkisi zaruri şeyler.” Yüzünü Julian’dan öte yana çevirdi.

Julian yavaşça, nazikçe solgun elini uzatıp kadının yanağına dokundu, şefkatle okşarcasına tek parmağını ta çenesine kadar kaydırды, sonra da çenesinden tutup yüzünü kendine çevirdi. “Şimdi de utangaçlığın mı tuttu Valerie? Sana kim olduğunu anımsatmam mı gerek? Gene mi Jean’ın laflarına kulak asıyorsun? Efendin o mu artık? O mu oldu kanefendisi?”

Kadın, koyu menekşe gözleri daha da irileşip “Yok,” dedi sesinde korkuyla. “Hayır.”

“Kanefendisi kim Valerie’cim?” diye sordu Julian. Bakışları delici, sertti, kadının içine işliyordu sanki.

“Sensin Damon,” diye fısıldadı kadın. “Sensin.”

“Bana bak Valerie. Sence ben bir köle güruhunun yaydığı söylentilerden korkar mıyım? Hakkımda neler demişler umursar mıyım?”

Valerie ağzını açtı. Tek kelime çıkmadı.

Damon Julian tatmin olmuştu, kadını bıraktı. Parmaklarının kadının tenini sıktığı yerlerde mor izler kaldı. Valerie geri çekilirken Julian, Nemrut Billy'ye gülümsedi. "Sen ne dersin Billy?"

Nemrut Billy Tipton yere bakarak huzursuzca kıpırdandı. Ne demesi gerektiğini biliyordu, zaten deminden beri kafasında kuruyordu söyleyeceklerini, ancak Julian'a açıklamak zorunda olduğu bazı şeyler vardı ki Julian pek hoş karşılamazdı. Bir süredir içine atıyordu ama şimdi görüyordu ki fazla seçeneği kalmamıştı önünde. "Bilmiyorum Bay Julian," dedi cılız sesle.

"Bilmiyor musun? Neyi bilmiyorsun Billy?" Tonlaması soğuk, biraz da tehditkardı.

Nemrut Billy gözünü karartıp konuştu. "Daha ne kadar böyle devam edebiliriz bilmiyorum Bay Julian," dedi sözünü sakınmadan. "Epeydir kafamı meşgul ediyor bu, canıma sıkkan şeyler var. Bu plantasyon Garoux işletiyorken bir sürü para kazandırıyor ama şimdi neredeyse beş para etmiyor. Köleleri boş bırakmam ben biliyorsunuz, bırakırsam namerdim, ama elimizdekiler ya öldüğü ya da kaçtığı için çalıştıracak adam bulamıyorum. Ahbaplarınızla beraber kulübelerden çocuk kaçırmaya başladığınızdan beri, güzel orospuları buraya çağırıp kapatmanız yaptığınızdan beri sorunlar bitmiyor. Bir seneden fazla süredir elinizde köle falan kalmadı, şu hayat kadınları hariç, onlar da gidici olduklarının farkında." Sinirli güldü. "Hasat kaldırdığımız yok. Plantasyonun yarısını sattık, en iyi parsellerin hepsini. Ayrıca şu havalı kızlar masraflı Bay Julian. Paraya fena sıkışmış haldeyiz.

"Bu kadarla da kalmıyor. Marsıkları temizlemek ayrı konu ama susuzluğu beyazlarla gidermek var ya, işte o sakat. New Orleans'tayken, eh, tehlikesizdi belki, yalnız siz de biliyorsunuz ben de, Henri Cassand'ın en küçük oğlunu öldüren Cara'ydı. Adam bizim komşumuz, Bay Julian. Burada acayip şeyler döndüğünü herkes anladı artık; köleler ve çocuklar ölmeye başladı mıydı başımız harbi belaya girer."

"Ne belası?" dedi Damon Julian. "Seninle neredeyse yirmi ki-

şiyiz. Sığır sürüsü bize ne yapabilir ki?”

“Bay Julian,” dedi Nemrut Billy, “ya gündüz gelirlerse?”

Julian eliyle geçiştirdi. “Olmayacak şey. Gelirlerse de hak ettikleri muameleyi görürler.”

Nemrut Billy surat ekşitti. Julian tasalanmıyor olabilirdi ama en büyük riski alan Nemrut Billy’di. “Bence bayan haklı Bay Julian,” dedi, sıkkın. “Bence başka yere taşınmalıyız. Burayı kurttuk. Kalmak tehlikeli.”

“Ben burada rahatım Billy,” dedi Julian. “Sığırlarla beslenirim ben. Onlardan kaçmam.”

“Para o zaman. Nereden para bulacağız?”

“Konuklarımızın atları bize kaldı. Yarın New Orleans’a götürüp sat. Üzerlerinde koşum takımı bırakma. Arazinin bir kısmını daha satabilirsin. Bayou Cross’taki Neville tekrar talip olur. Ona uğra Billy.” Julian gülümsedi. “Hatta onu burada akşam yemeğine davet edebilirsin, pazarlığa otururuz. Rica et sevgili karısını ve şu körpe oğullarını da getirsin. Sofrayla Sam ile Lily ilgilenir. Eski-den nasılsa aynı öyle olur, tıpkı köleler kaçırdıktan önceki gibi.”

Dalga geçiyor dedi Nemrut Billy içinden. Gene de Julian’ın sözlerini hafife almaya hiç gelmezdi. “Evin hali ortada,” dedi Billy. “Yemeğe gelirlerse çiftliğin ne hale geldiğini görürler. Sakata geliriz. Evlerine döndüklerinde dedikoduya başlarlar.”

“Evlerine dönerlerse, Billy.”

“Damon,” dedi Jean titrek sesle, “ciddi olamazsın...”

Kızıla çalan loş oda sıcaktı. Nemrut Billy terlemeye başlamıştı. “Neville... lütfen Bay Julian, Neville’e dokunmayın. Buranın halkına kıyıp hayat kadınları tutmakla bu iş yürümez.”

“Kulun bu kez haklı,” dedi Valerie, çok cılız bir sesle. “Ona kulak ver.” Diğerlerinin ondan yana çıkmasıyla yüreklenen Jean de kafa sallayıp tasdikledi.

“Burayı komple satabiliriz,” dedi Billy. “Nasıl olsa harabeye döndü. Hep beraber New Orleans’a taşınırız. Orası daha iyi. Kriyolları, hür marsıkları, sokak serserileri sürüsüne bereket, birkaçı ortadan kaybolursa kimse aramaz, anlarsınız ya?”

“Olmaz,” dedi Damon Julian. Buz gibi. Tonlaması tartışmaya son noktayı koymuştu. Nemrut Billy ânında çenesini kapadı. Tırısıp somurtan Jean yine yüzüğüyle oynamaya başladı.

Ancak Valerie, ne şaşırtıcıdır ki, pat diye fikrini söyledi. “Biz gidelim madem.”

Julian yavaşçacık dönüp baktı. “Biz derken?”

“Jean’la ikimiz,” dedi kadın. “Bırak bizi gidelim. Böylesi... çok daha iyi olur. Senin için de. Sayımız azalırsa daha güvenli. Hayat kadınları daha uzun ömürlü olur.”

“Seni bırakayım mı Valerie’cim? Özlerim yahu. Hem aklım sende kalır. Nereye gideceksin acaba?”

“Bulurum bir yer. Neresi olursa.”

“Karanlık şehrini bir mağarada bulmayı mı umuyorsun hâlâ?” dedi Julian alayla. “Azmin dokunaklı çocuğum. Mıymıntı Jean’ı kansız kralın olarak görme hatasına mı düştün?”

“Yok,” dedi Valerie. “Hayır. Biz sadece biraz dinlenmek istiyoruz. Lütfen Damon. Bir arada kalırsak bizi bulurlar, hepimiz avlayıp öldürürler. Bırak bizi gidelim.”

“Çok güzelsin Valerie. Çok zarif.”

“*Lütfen*,” dedi kadın, titriyordu. “Gidelim. Azıcık rahat edelim.”

“Zavallı küçük Valerie,” dedi Julian. “Sana rahat yok. Nereye gidersen git susuzluğun peşinden gelecek. Hayır, otur oturduğun yerde.”

“*Lütfen*,” diye yineledi kadın, uyuşmuş gibi. “Kanefendim.”

Damon Julian’ın kara gözleri biraz kısıldı, gülümsemesi soldu. “Madem gitmeye o kadar heveslisiniz, belki de isteğinizi yerine getirmeliyim.”

Valerie ile Jean umutla birbirlerine baktı.

“Belki de gitmenize izin vermeliyim,” dedi Julian sesli düşünür gibi. “İkinize de. Ama beraber olmaz, hayır. Sen çok güzelsin Valerie. Jean’dan daha iyisine layıksın. Sen ne dersin Billy?”

Nemrut Billy dudak büktü. “Bırakın gitsinler Bay Julian. Hiçbirine ihtiyacınız yok. Yanınızda ben varım. Bırakın ne halleri varsa görsünler.”

“İlginç,” dedi Damon Julian. “Bunu düşüneceğim. Şimdi beni yalnız bırakın, hepiniz. Billy, git de şu atları sat. Neville’le arazi meselesini konuş.”

“Yemek iptal mi?” diye sordu Nemrut Billy, içi rahatlayarak.

“İptal,” dedi Julian.

Nemrut Billy kapıya en son gidendi. Julian arkasından lambaya üfledi ve oda karanlığa gömüldü. Ama Nemrut Billy eşikte duraksadı ve geri döndü.

“Bay Julian,” dedi, “söz vermiştiniz, yıllar oldu. Ne zaman?”

“Sana ihtiyacım kalmadığında Billy. Sen benim gündüz gözümsün. Yapamayacağım işleri hallediyorsun. Sana nasıl kıyayım şimdi? Ama endişelenme. Az kaldı. Onca geçen zaman aramıza katıldığında sana hiç gelecek. Ebedi yaşam süren birisi için yıllar günler birdir.” Bu vaat Nemrut Billy’nin içine su serpti. Julian’ın buyruklarını yerine getirmek üzere ayrıldı.

O gece rüyasına girdi bu. Rüyalarında Julian gibi ürkütücü ve endamlıydı, bir yırtıcı kadar zarif. Hep gece vakti solgun dolunay ışığı altındaki New Orleans sokaklarını arşınlardı rüyalarında. İnsanlar pencerelerinden, ferforje süslemeli balkonlarından onu seyrediyorlar; karanlık cazibesine kapılan kadınların, korkuya kapılan erkeklerin bakışlarını üzerinde hissediyordu. Taş kaldırımlarda çıt çıkarmadan, kayarcasına peşlerine düştü, onlar da nefes nefese deli gibi kaçıştılar. Hafifçe salınan bir sokak lambasının ışığı altında züppe bir delikanlıyı yakaladı ve kahkahayla ümüğünü kopardı. Fıstık gibi bir Kriyol hatunu uzaktan onu seyrediyordu. Kaçan kadını o sokak senin şu meydan benim kovaladı. En sonunda, ferforje sokak lambasıyla aydınlatılmış bir meydanda, kadın yüzünü ona döndü. Biraz Valerie’yi andırıyordu. Gözleri menekşe rengi, alev alevdi. Kadına yanaştı, kafasını yana itip boynuna gömüldü. Kriyol kanı da Kriyol yemekleri kadar sıcak ve zengindi. Geceler onundu, sonsuza dek, kana susamışlık başına vurmuştu.

Bu rüyadan ateş basmış, kızışmış halde uyandı, yatak örtüleri sırlıslam.

St. Louis
Temmuz 1857

Humma Rüyası on iki gündür St. Louise’de yatıyordu.

Tüm tayfa için hareketli günlerdi, Joshua York ve tuhaf ahbabları hariç. Abner Marsh her sabah erkenden kalkıp on gibi sokaklara düşüyor, nakliyecileri ve otel işletmecilerini kapı kapı dolaşıp vapurunu pazarlayarak iş koparmaya uğraşıyordu. Humma Nehri sevkiyat hatlarına yönelik el ilanları bastırmıştı –yine birden fazla hatta çalışıyordu artık– sonra da şehrin her yerine yapıştırsınlar diye birkaç oğlan tutmuştu. Hep en iyi mekânlarda yiyip içen Marsh, namı kulaktan kulağa yayılsın diye *Humma Rüyası*’nın *Güneyli*’yi nasıl geçtiğini bıkmadan anlatıp duruyordu. Yerel gazetelerin üçüne ilan bile vermişti.

Nehrin aşağı hattında çalışmak üzere tuttuğu acar serdümenler, *Humma Rüyası* St. Louis’e yanaşır yanaşmaz işe başlamış, hatta boş oturup bekledikleri süreyi de mesaiden sayıp yevmiyelerini almışlardı. Serdümenler ucuza çalışmazdı, özellikle de bu iki serdümen gibileri, buna rağmen Marsh parayı esirgemiyordu çünkü vapuru için en iyisini istiyordu. Paraları ödenince yeni elemanlar aylaklığa kaldıkları yerden devam ettiler. Serdümenler daima tam maaşlı çalışırdı ama vapur sefere çıkana dek hiçbir işe ellerini sürmezlerdi. Serdümenlik haricindeki işleri gururlarına yediremezlerdi.

Marsh’ın bulduğu iki serdümenin aylaklık anlayışları kendilerine hastı gerçi. Kuralcı, ketum ve kılığına düşkün biri olan Dan

Albright, *Humma Rüyası*'nın rıhtıma yanaştığı gün vapuru baştan uca dolaşarak makine dairesini ve kaptan köşkünü denetlemiş, memnuniyetle kafa salladıktan sonra da hemen kamarasına çekilmişti. Günlerini vapurun zengin kütüphanesinde okuyarak geçiriyor, arada sırada da Jonathon Jeffers'la ana salonda birkaç el satranç oynuyordu ama Jeffers her seferinde yeniyordu onu. Öte yandan Karl Framm, genellikle kordon boyundaki bilardo salonlarında takılıyor, geniş kenarlı keçe şapkası kafasında, pişkince sırtarak kendisinin ve yeni vapurunun nehirdeki herkesi geçeceğini öne sürüp böbürleniyordu. Framm kabadayılığıyla nam salmıştı. Biri St. Louise'de, biri New Orleans'ta, biri de Natchez-bayıraltı'nda olmak üzere üç karım var diyerek gırgır geçmeye bayılıyordu.

Serdümenlerin neler yaptığını merak etmeye Abner Marsh'ın vakti yoktu, işleri başından aşkındı. Joshua York ve arkadaşlarını bile pek gördüğü yoktu, gene de York'un genellikle suskun Simon'ı yanına alıp şehirde sık sık uzun soluklu gece yürüyüşlerine çıktığından haberdardı. Simon kokteyl yapmayı da öğrenmeye başlamıştı çünkü Joshua onu New Orleans seferinde geceleri barmen olarak çalıştırmayı düşünüyordu.

Marsh ortağını sık sık akşam yemeklerinde görüyordu, zira Joshua York her gün rıhtıma uğrayan vapurların getirdiği destelerce gazeteyi okumak üzere kütüphaneye veya kamarasına çekilmeden önce mürettebatla beraber ana kamaradaki yemeklere katılmayı alışkanlık edinmişti. Bir defasında York bir temsil izlemek üzere şehre gideceğini söyledi. Abner Marsh'ı ve başka birkaç kişiyi daha davet ettiyse de Marsh sıcak bakmadı, York da yanına Jonathon Jeffers'ı alıp gitti. "Şiirler, temsiller," diye söylenmişti Marsh, Kıllı Mike Dunne'la salonu terk ederken, "bu kağırolası nehir daha neler görecek bakalım." Sonrasında Jeffers, York'a satranç öğretmeye başlamıştı.

Birkaç gün sonra, St. Louise'deki sekizinci günün sabahı Jeffers, "Adamın zekâsı zehir gibi, Abner," dedi Marsh'a.

"Kimin?"

“Kimin olacak, Joshua’nın tabii. Ona hamleleri öğreteli iki gün oldu. Geçen akşam bir baktım salonda şu New York gazetelerinin birinden öğrendiği Morphy* maçını çalışıyor. Tuhaf bir adam. Onu ne kadar iyi tanıyorsun?”

Marsh’ın kaşları çatıldı. Çalışanlarının Joshua York’un hayatını kurcalamalarını istemiyordu; anlaşmanın bir parçasıydı bu. “Joshua kendisinden pek bahsetmez. Ben de sormam. Kimsenin geçmişi beni ilgilendirmez. Sen de aynı tutumu benimsemelisin Jeffers Bey. Hatta, senden de aynısını beklerim.”

Kâtibin ince kara kaşları kalktı. “Madem öyle diyorsun Kapitan,” dedi. Gene de yüzündeki imalı gülümseme Abner Marsh’i rahatsız etti.

Jeffers sorular soran tek kişi değildi. Kılılı Mike da gelip hammallar ile ateşçilerin York ve dört arkadaşı hakkında ileri geri konuştuğunu yetiştirmişti Marsh’a, bu konuda bir şey yapmasını ister miydi?

“Neler diyolar?”

Kılılı Mike *bilirsin işte* der gibi omuz silkmişti. “Adam sırf geceleri dışarı çıkıyomuş falan. Adamın o biçim ahbaplarını da dile dolamışlar. Tom’u bilirsin, hani iskele kanadının ortasındaki kazana bakan? O anlattıydı, güya Louisville’den ayrıldığımız akşam görmüş, hatırlarsın hani, o gün ortalık yakarcadan geçilmiyordu ya, Tom diyo ki o akşam Simon ana güvertedeymiş, etrafa falan bakınıyomuş, eline bi yakarca konmuş, o da öbür eliyle şak diye vurmuş. Ezmiş. Bilirsin, yakarcalar bazen pek tombul olur, vurdu muydun patlar, kana bular her yeri. Simon’ın eline konan yakarca da aynen öyleydi dedi Tom, vurunca eli hep kan olmuş. Ondan sonracığıma, Tom’un yalancısıyım, Simon uzun bir süre eline bakakalmış, sonra da ağzına götürmüş, kanı yalamadıysa kahrolayım.”

Abner Marsh’ın suratı asılmıştı. “Senin şu Tom denen oğlana söyle, bu cins hikâyeler anlatmayı bıraksın yoksa başkasının vapurun-daki makine dairesinde kazancılık yapar.” Kılılı Mike olur der gibi

* Dönemin ünlü satranç ustası Paul Morphy. (ç.n.)

kafa sallamış, demir sopasını iri avucuna *şap* diye indirmiş ve gitmek üzere sırtını dönmüştü. Ama Marsh onu durdurmuştu. “Yok,” demişti. “Dur. Söyle dedikodu yaymasın. Acayip bi şey görürse ya doğruca sana yetiştirsin ya da bana. Söyle yarım dolar da bahşiş veririm.”

“Yarım dolar için yalan söyler o.”

“Eh, yarım doları unut madem, ama gerisini aynen ilet.”

Tom’un hikâyesini düşündükçe Abner daha da tedirgin oluyordu. Joshua York’un Simon’ı barmen olarak görevlendirmesine bu yüzden pek memnundu, böylece adam göz önünde olur, birisi de onu gözlemlerdi. Marsh cenaze levazımatçılarını hiç sevmezdi zaten, üstüne üstlük şeytani kılıklı Simon’a baktıkça patronlarından birini anımsadığı da oluyordu hani. Tek dileği, Simon’ın varlıklı yolculara içki ikram ederken sivrisinek falan yalamaya kalkışmamasıydı. Bu tür bir olay vapurun itibarını çok feci zedelerdi.

Meseleyi kısa sürede aklından atan Marsh yine işlere daldı. Gelgelelim, sefer tarifesine göre yola çıkacakları akşam, canını sıkan başka bir şey oldu. Yolculuğun birkaç ayrıntısını onunla konuşmak üzere Joshua York’un kamarasına uğramıştı. York çalışma masasında oturmuş, elinde fildişi saplı ince çakısı, gazeteden bir kupür kesiyordu. İkisi birkaç dakika iş konuştuktan sonra Marsh tam ayrılmak üzereyken York’un masası üzerinde *Democrat*’ın bir nüshasını gördü. “Bugün bizim ilanlarımızdan birini bascaklardı,” dedi Marsh gazeteye uzanıp. “Bununla işin bitti mi Joshua?”

York elini gazeteden yana salladı. “İstersen alabilirsin,” dedi.

Gazeteyi koltuğunun altına kıştırıp ana kamaranın yolunu tutan Abner Marsh, orada Simon’ın ona bir içki hazırladığı sırada sayfaları karıştırdı. Sinirlendi. Vapur ilanını göremiyordu. İhmal söz konusu olamazdı elbette. York taşımacılık ilanlarının bulunduğu sayfanın arkasına denk gelen bir haberi kesmiş, tam da ilanın olması gereken yerde bir delik açmıştı. Marsh içkisini bitirip gazeteyi katladı ve doğruca kâtibin yazıhanesine gitti.

“Sende *Democrat*’ın son sayısı var mı?” diye sordu Jeffers’a. “Galiba kağırolası Blair ilanımı basmamış.”

“Hemen şurada,” dedi Jeffers, “basmış ama. İlan sayfasına bak.”

Sahiden de ilan çıkmıştı. Kutucuklar halinde basılan benzer ilanların tam ortasıdaydı.

HUMMA NEHRİ TAŞIMACILIK ŞİRKETİ

New Orleans ve Louisiana hattında tarifeli sefer yapan fevkalade süratli vapurumuz Humma Rüyası bu perşembe yola çıkıyor. Tüm ara ve ana duraklara uğranacaktır. Hepsi tecrübeli çalışanlardan oluşan mürettebatımızla hizmetinizdeyiz. Sevkiyat ve seyahat talepleriniz için Pine Caddesi girişindeki büromuza veya vapur gişesine başvurunuz.

-Abner Marsh, müdür

Marsh ilanı inceleyip kafa salladı, sonra da Joshua York’un kestiği haberi görmek için arka sayfayı çevirdi. Bir yerel gazeteden alıntılanmış haberde, kimseciklere zararı olmayan ihtiyar bir oduncunun New Madrid’in kuzey nehir kıyısındaki kulübesinde ölü bulunduğu yazıyordu. Odun almak için oraya yanaşan ama seslenmelerine yanıt alamayan bir vapur yaveri bulmuştu cesedi. Kimilerince yerlilerin suçuydu, kimilerine göre de kurtlar yapmıştı çünkü ceset paramparçaydı ve yarı kemirilmiş haldeydi. Hepsi bu kadardı.

“Bir terslik mi var Kaptan Marsh?” dedi Jeffers. “Suratının şekli değişti.”

Marsh, Jeffers’ın *Democrat*’ını katlayıp York’unkiyle beraber koltuğunun altına kıstırdı. “Yok bi şey, lanet gastede bazı kelimeleri yanlış yazmışlar.”

Jeffers gülümsedi. “Emin misin? Yazım hatalarını sen pek

takmazsın diye biliyorum Kaptan.”

“Bu konuda benimle sakın bi daha dalga geçme yoksa nehri boylarsın Jeffers Bey,” diye karşılık verdi Marsh. “Gasteni alıyorum, sakıncası yoksa.”

“Al,” dedi Jeffers, “Okumuştum zaten.”

Bara dönen Marsh oduncu haberini tekrar okudu. Joshua York kurtlar tarafından katledilen bir akılsızla ilgili haberi niye kesip saklama gereği duymuştu ki? Marsh buna bir yanıt bulamadı ama canı sıkılmıştı. Kafasını önünden kaldırmaya Simon’ın barın üzerindeki aynadan kendisini dikizlediğini gördü. Marsh *Democrat*’ı yine çabucak katlayıp cebine tıktı. “Bana küçük bi kadeh viski ver,” dedi.

Marsh viskiyi kafaya dikti ve içki kursağını yakarak mide-sine inerken uzun bir “Aaaaaaah” çekti. Zihni biraz açıldı. Me-seleyi bir şekilde açıklığa kavuşturabilirdi ama Joshua York’un ne tür haberler okumaktan hoşlandığını araştırmak da üzerine vazife değildi. Kaldı ki York’un hayatını sorgulamayacağına söz vermişti. Abner Marsh kendisini sözünün eri sayardı. Kararını veren Marsh kadehini bırakıp bardan ayrıldı. Güm güm adımlarla koca sarmal merdivenden palavraya indi ve her iki gazete-yi sönük kazanlardan birine attı. Çalışanlar ona yadırgayarak baktıysa da Marsh’ın morali ânında yerine geldi. İnsan ortağı hakkında şüphe beslememeliydi, hele ki Joshua York gibi cömert ve efendi biri için. “Ne bakıyorsunuz?” diye afkırdı tayfaya. “Yapçak işiniz yok mu sizin? Kılıklı Mike’ı bulayım da size iş versin!” Adamlar ânında işlerine döndü. Abner Marsh ana kamaraya çıkıp bir içki daha istedi.

Ertesi sabah şirketin Pine Caddesi’ndeki ana bürosuna gidip birkaç saat işle ilgilendi. Öğle yemeğini Ziraatçılar Hanı’nda yedi, eski ahbabları ve rakipleriyle bir arada, şahane hissetti. Vapurunu ballandıra ballandıra anlattı. Farrell ile O’Brian’ın kendi vapurlarını övmelerine katlanmak zorunda kaldıysa da sorun değildi, gülümseyip “Peki çocuklar, belki nehirde rastlaşırız. Şahane olmaz mı?” dedi. Yaşadığı talihsizliğe tek bir tanrının

kulu değinmedi, hatta Marsh'ın masasına yanaşan üç ayrı kişi, ona aşağı Mississippi'de çalışacak bir serdümene ihtiyacınız var mı diye sordu. Keyifli birkaç saat geçirmişti.

Aheste adımlarla nehre dönerken tesadüfen bir terzi dükkanının önünden geçti. Durakladı, aniden aklına düşen bir fikri sakalını sıvazlayarak düşünüp taşındı. Derken sırtarak içeri girdi ve kendisine yeni bir kaptan ceketi ısmarladı. Beyaz olacaktı, iki sıra gümüş düğmeli, tıpkı Joshua'nınki gibi. Tezgâha iki dolar bıraktı ve sipariş ceketi *Humma Rüyası*'nın St. Louis'e dönüşünde alacağını söyledi. Gayet hoşnut ayrıldı dükkândan.

Rıhtıma kaos egemendi. Kuru erzak sevkiyatı geç gelmişti ve hamallar hepsini zamanında yükleyebilmek için ter döküyorlardı. Whitey istim biriktirmiş; tahliye borularından beyaz buhar fışkırıyor, bacaların dikensi ağızlarından kara dumanlar yükseliyordu. *Humma Rüyası*'nın solundaki vapur tornistanla iskeleden ayrılıyordu, öbek öbek duman saçarak, bağırs çağırışlar eşliğinde düdüğünü çala çala. Sağdaki koca yandan-çarklıysa yükünü, sürekli bağlı duran külüstür bir vapurdan bozma palamar teknesine boşaltıyordu. Nehir boyu bir uçtan bir uca vapurdu, sağlı sollu göz alabildiğine uzanıyordu ve Marsh'ın sayamadığı kadar çok tekne vardı. Yolcu alan dokuz vapur içinde en lüksü üç güverteli *John Simonds*'tı. Onun ilerisinde, çark kapaklarının üzerine cicili bicili resmedilmiş Aurora tasviriyle yandan-çarklı *Kuzey Işığı* vardı; yepyeni bir yukarı-Mississippi vapuruydu ve Kuzeybatı Hattı şirketinin dediğine göre o güzergâhtan gelip geçmiş her araçtan daha hızlıydı. Nehrin aşağısından yaklaşan *Gri Kartal*, beklentileri karşılamak üzere yola çıkmaya hazırlanan *Kuzey Işığı*'nın rıhtımdaki yerini alacaktı. *Kuzeyli*, kaba saba ama güçlü kıçtan-çarklı *St. Joe*, *Die Vernon II* ve *Natchez* de rıhtımdaydı.

Her birine sırayla göz gezdirdi, bacaların arasındaki dallı budaklı bağlantı tertibatlarına, gösterişli ahşap oymalara, yağlı boya aksamlara, tıslayarak boşalttıkları buhara, güçlü çarklara. Sonra da kendi vapurunu süzdü, *Humma Rüyası*'nı, baştan uca

beyaz mavi ve gümüşi gövdesini, ona göre istimi diğeri hepsinden daha yükseğeri püskürtüyordu, düdüğü de daha bir hoş geliyordu kulağeri, daha berraktı tınısı, hem boyası daha temiz, çarkları daha bir sağlamdı, diğeri vapurların üçü dördü hariç hepsinden yüksek, neredeyse her birinden daha uzundu. “Topunu alt etçeri,” dedi kendi kendine, sonra da hanımının koynuna geri döndü.

Humma Rüyası Vapuru, *Mississippi Nehri*

Temmuz 1857

Abner Marsh sofradaki çedar tekerinden kestiği kalınca dilimi elmalı turtasının kalanı üzerine özenle koydu ve kızarıktombul elindeki çatalla ikisini birden lüp diye ağzına atıverdi. Geğirip ağzını peçeteyle sildi, sakalındaki kırıntıları silkti ve gülümseyerek arkasına yaslandı.

Joshua York bir brendi karafının üzerinden Marsh'a gülümseyip "Turta güzel miydi?" diye sordu.

"Toby'den başka türlü beklenmez," diye yanıtladı Marsh. "Bi dilim tadaydın keşke." Sandalyesini geri itip kalktı. "Hadi, içkini bitir Joshua. Zamanı geldi."

"Neyin zamanı?"

"Nehri öğrenmeyi istemiyo muydun? Masada pinekleyerek öğrenemezsin, benden söylemesi."

York brendisini bitirdi, sonra da beraber kaptan köşkünə çıktılar. Karl Framm görev başındaydı. Kanepeye kurulmuş piposunu tüttürüyordu ve dümene çırağını geçirmişti. Sarı saç pırasa gibi yakasına kadar inen uzun boylu bir delikanlıydı. Framm, başıyla selamlayıp "Kaptan Marsh," dedi. "Siz de şu gizemli Kaptan York olmalısınız. Tanıştığımıza sevindim. Daha önce iki kaptanlı bir vapurda hiç çalışmamıştım." Yampiri sırtınca ağzındaki altın diş parladı. "Benim çok eşli olmam gibi bu vapur da

çok kaptanlı olabilir. Elbet vardır bir gerekçesi. Neden olmasın, bu vapurda şimdiye dek gördüklerimden daha çok kazan, daha çok ayna ve daha çok gümüş var, o yüzden birden çok kaptan da olabilir diye düşündüm.” Leyleği andıran serdümen öne eğilip piposunun külünü koca bir demir sobanın içine silkti. Gece sıcak ve basık olduğu için soba yanmıyordu. “Sizin için ne yapabilirim beyler?” dedi Framm.

“Bize nehri öğret,” dedi Marsh.

Framm’in kaşları kalktı. “Nehri mi öğreteyim? Bir çırağım var zaten. Değil mi Jody?”

“Kesinlikle Bay Framm.”

Framm gülümseyip omuz silkti. “Şu anda Jody’e işi öğretmekle meşgulüm. Baştan anlaştık, ehliyetini alıp da meslek birliğine girdikten sonra ilk maaşının altı yüz doları benim olacak. Çok ucuza öğretiyorum çünkü ailesini tanıyorum. Yalan yok ya, siz ikinizin ailesini tanıyorum diyemem, *kattiiyen*.”

Joshua York koyu gri yeğelinin düğmelerini çözdü. Belinde bir para kesesi vardı. Çıkardığı yirmi dolarlık sikkeyi sobanın üzerine koydu. Siyah demir üzerinde ıslıl ıslıl parladı altın. “Yirmi,” dedi York. Üzerine bir altın sikke daha koydu. “Kırk,” dedi. Ardından üçüncüsünü. “Altmış.” Rakam üç yüze çıktı da York öyle ilikledi yeğini. “Maalesef üzerimdeki tüm para bu kadar Bay Framm, ama sizi temin ederim, tıkırım yerindedir. Yedi yüz dolara anlaşılm, Bay Albright’a vereceğimiz rakamın aynısı, ikiniz bana serdümenliğin temel kurallarını öğretin, Kaptan Marsh da bilgilerini tazelesin ki kendi vapurunun dümenine geçebilsin. Ödeme peşin, ileriye dönük değil. Ne dersiniz?”

Framm gayet serinkanlı karşıladı diye düşündü Marsh. Adam teklifi kafasında tartar gibi bir an düşünceli bir edayla piposunu soğurdu, sonra da uzanıp sikke destesini aldı. “Bay Albright adına konuşamam ama şahsen altın rengine zaafım vardır. Öğretirim. Yarın gündüz saatlerine ne dersiniz, mesaim başlayınca?”

“Kaptan Marsh için uygun olabilir,” dedi York, “ama ben hemen başlamayı yeğlerim.”

Framm etrafına bakındı. “Yok daha neler,” dedi. “Görmüyor musunuz? *Akşam* oldu. Jody neredeyse bir senedir eğitim alıyor ama geceleyin dümene geçmeye başlayalı daha bir ay oldu. Gece seferi hiç kolay değildir. Olmaz.” Sesi sertti. “İlkin gündüz vakti öğretirim, insanın nereye gittiğini görebildiği saatlerde.”

“Ben akşamları öğreneceğim. Ben gece kuşuyumdur Bay Framm. Ama endişelenmeniz yersiz. Gece görüşüm mükemmeldir, belki de sizinkinden bile iyi.”

Serdümen üst üste attığı bacağına indirip ayağa kalktı ve dümenin başına geçti. “Sen aşağı in Jody,” dedi çırağına. Delikanlı gidince Framm, “Hiç kimse karanlıkta yılankavi bir nehir yatağını iyi göremez,” dedi. Sırtı onlara dönük, yıldız yansımalarıyla bezeli kapkara sulara pürdikkat kesilmişti. Ta ötede başka bir vapurun ışıkları seçiliyordu. “Bu gece hava gayet açık, bulut falan yok, yarım ay var, nehrin güzel etabındayız. Şuraya baksanıza. Su ayna gibi. Kıyılara bakın. Nerede olduğumuzu görmek sahiden kolay değil mi?”

“Evet,” dedi York. Marsh ses etmedi, gülümsüyordu.

“Eh,” dedi Framm, “her zaman böyle olmaz. Bazen Ay görünmez, bazen de hava çok bulutlanır. Feci karanlık olur. Göz gözü görmez, o kadar yani. Kıyıyı seçemediğinden yerini kestiremezsin, işinin ehli değilsen doğruca karaya toslarsın. Kimi zaman kara parçasını andıran karaltılar görürsün, ayırt etmeyi öğrenmen lazım yoksa gecenin yarısını habire dümen kırıp gerçekte olmayan sığıklardan kaçmaya uğraşarak geçirirsin. Bir serdümen bu cins şeyleri nereden bilir dersiniz Kaptan York?” Framm ona cevap verme fırsatı tanımadı. Şakağını tıptışladı. “Hafızası sayesinde. Tanrının her gününü nehirde geçirdiği için gördüğü her şeyi ezberler, nehrin her kıvrımını, kıyıdaki her evi, her odunluğu, nereleri derin nereleri sığ, nereleri darboğaz, hepsini. Bir vapuru bilgine dayanarak sürersin Kaptan York, gördüklerine dayanarak değil. Ama görmeden bilemezsin, gece vakti de etraf iyi görülmez.”

“Doğru diyo, Joshua,” diye onayladı Abner Marsh, elini York’un omzuna koyup.

York sakin konuştu; “Önümüzdeki vapur bir yandan-çarklı, iki bacası arasındaki süsleme K harfine benziyor, kaptan köşkü de kubbeli. Şu anda bir odunluğu geçiyorlar. Oradaki eski püskü iskelenin ucuna bir siyahi oturmuş, nehri seyrediyor.”

Marsh elini York’un omzundan çekip gözlerini kısarak pence-reye yaklaştı. Diğer vapur epey ilerideydi. Vapurun bir yandan-çarklı olduğu rahat seçiliyordu ama bacaların arasındaki zama-zingo için aynısı söylenemezdi... Karanlıkta kapkaraydı bacalar, zar zor görünüyordu, o da ağzından uçuşan kıvılcımlar sayesinde sadece. “Vay canına,” dedi.

Framm şaşkınlıkla dönüp baktı York’a. “Şahsen o saydıklarının yarısını bile göremiyorum,” dedi, “ama galiba doğru diyor-sun.” Biraz sonra *Humma Rüyası* odunluğu geçerken York’un ta-rif ettiği gibi siyahi, yaşlı bir adam gördüler. “Pipo tüttürüyor,” dedi Framm sırtarak. “Onu ıskalamışın.”

“Kusura bakmayın,” dedi Joshua York.

“Vay vay,” dedi Framm düşünceli bir edayla. Piposu ağzında, gözü nehrin ilerisindeydi. “Geceleri iyi gördüğün kesin, hakkını teslim edeyim. Gene de kuşkuluyum. Berrak bir gecede uzaktaki odunluğu görmek zor değil. İhtiyar bir karabaşı görmek azıcık daha zor, tenleri de gece karası falan ya, olsun ama, o başka ne-hir başka mesele. Sizin kamara yolcularınızın kattiyyen göreme-yeceği bissürü şeyi serdümenin fark etmesi gerekir. Suyun altın-da tomruk budak falan varsa yüzeyden belli olur. Devrilmiş ölü ağaçları yüz mil öteden görürsün de öyle kestirirsin kıyı şeridini. Sazlığın altı kayalık mı değil mi rüzgârda salınıp salınmadık-larına bakarak anlarsın. Nehri kitap gibi okuyabilmen gerekir, ufacık dalgalanmaların ve burgaçların her biri ibaredir, bazen hepsi soluklaşır, düzgün okunmaz olur, işte o zaman geçen sefer okuduklarından anımsadıklarına bel bağlarsın. Şimdi kalkıp da karanlıkta kitap okuyacak diilsin heralde?”

York duymazdan geldi. “Dikkatli bakarsam sudaki dalga-lanmaları da odunluğu gördüğüm kadar rahat görebilirim. Bay Framm, bana nehri öğretemeyecekseniz başka birini bulurum.

Humma Rüyası'nın sahibi ve amiri olduğumu anımsatırım."

Framm yine etrafına bakındı, bu kez kaşları çatık. "Gece me-saisine girer," dedi. "Geceleri öğrenmek istiyorsanız size sekiz yüze patlar."

Yüz ifadesi yumuşayan York peyderpey gülümsedi. "Anlaştık," dedi. "Başlayalım madem."

Karl Framm sarkık şapkasını arka ucu ensesine degecek ka-dar yukarı itip uzun bir of çekti, aşırı yorgun düşmüş biri gibi. "Peki," dedi, "para sizin, vapur da sizin. Karinayı parçalarsanız sakın başıma ekşimeyin. Şimdi dinleyin. Nehrin bu güzergâhı St. Louis'den Cairo'ya kadar dümdüz uzanır, sonra Ohio koluyla birleşir. Ama bunu zaten biliyorsunuzdur. Bu kola zaman zaman mezarlık derler çünkü burada çok vapur batmıştır. Bazısının baca ağızları hâlâ suyun üzerinde görünür, hatta sığ kesimlerde çamura batmış koca koca enkazlar vardır, asıl dert su çizgisinin altında yatanlardır ama, yerlerini iyi bilmen lazım yoksa *sen de* arkandan gelen vapurun ezberlemesi gereken lanet engellerden biri olursun. Bellikleri ezberleyip vapuru ona göre idare etmeyi öğrenmek şart. Buyrun gelin, dümene geçin, eliniz alışsın. Ka-rinaya şu an eğrelti otu bile değmez, yeterince güvenli." York ile Framm yer değişti. Framm, "Şimdi, St. Louis'den sonraki ilk bu-runda..." diye anlatmaya başladı. Abner Marsh kanepeye oturup dinlemeye koyuldu. Serdümen anlattıkça anlatıyor, dümenciliğin püf noktalarından girip belliklerden çıkıyor, geçtikleri mezarlık-ta yatan vapurların hikâyelerini anlatıyordu uzun uzun. Renkli bir anlatıcıydı ama her hikâyeden sonra vazifesini anımsıyor ve yine güzergâhtaki bellikleri saymaya başlıyordu. York her şeyi sindirerek dinliyordu, çıt çıkarmadan. Dümenciliğin sırrını tez kavramış görünüyordu, hatta Framm anlatmayı bırakıp onu sı-namak için ne zaman bir şey sorsa Joshua pat diye yapıstırıyordu cevabı.

Nihayetinde, önden giden yandan-çarklıya yetişip de onu geç-tikten sonra, Marsh bir de baktı ki esniyor. Halbuki o kadar güzel bir geceydi ki yatağa girmek hiç içinden gelmiyordu. Bir gayret

kalkıp teksasın büfesine indi, bir demlik kahve ve bir tabak tart-la geri döndü. İçeri girdiği esnada Karl Framm, 1850'de taşıdığı hazineyle beraber Natchez açıklarında kaybolan *Drennan Whyte* batığıyla ilgili atıp tutuyordu. Bir kurtarma vapuru olan *Ellen Adams*, 51'de hazineyi aramaya çıkmış ama bir engele çarpıp kıs-men batmıştı. "Hazine lanetliymiş anlıycağın," diyordu Framm, "ya uğursuzmuş ya da bu huysuz şeytan yuttuğu hazineyi verme-ye yanaşmamış da ondan."

Marsh gülümseyerek kahve döktü. "Joshua," dedi, "o hikâyede doğruluk payı var, gene de bunun her söylediğine inanma sen. Bu herif nehrin en azılı palavracısıdır."

"Aşk olsun Kaptan," dedi Framm, sırtarak. Yüzünü nehre döndü yine. "Şurdaki döküntü kulübeyi görüyor mu, sundurması ha yıkıldı ha yıkılacak gibi?" dedi. "Güzel, işte onu aklında tut-can..." Sonra yine çenesi düştü. Tam yirmi dakika sonra konu elli metre uzunluğundaki *E. Jenkins*'e ve göbek kısmındaki mente-şeler sayesinde nehir dönemeçlerini kolayca alabilmesine geldi. Bunun üzerine Joshua York bile hayretle baktı Framm'e. Ama yüzü gülüyordu.

Marsh son tartı da yedikten yaklaşık bir saat sonra dinlen-meye çekildi. Framm gayet eğlenceliydi ama Marsh serdümenin bahsettiği lanet bellikleri daha iyi görmek için gündüz ders ala-caktı ondan.

Uyandığında sabah olmuştu ve Girardeau Burnu'na yanaşan *Humma Rüyası*'na hububat yükleniyordu. Framm gecenin bir vakti hava sislenmeye başlayınca oraya yanaşmayı son anda akıl etmişti. Yüksek falezlerin üzerine kurulu bir ilçe olan Girardeau Burnu, St. Louis'in yaklaşık 150 mil aşağısındaydı. Küçük bir hesap yapan Marsh vapurun oraya varış süresini tatminkâr bul-du. Rekor sayılmasa da fena değildi.

Humma Rüyası bir saate kalmadan yine yola çıkmış, akıntı yönünde ilerliyordu. Temmuz güneşi kavurucu, hava nemli ve ba-sık, haşere çoktu ama teksas güvertesi hem esintili hem ferahtı. Durak araları sıkı. On sekiz tane büyük kazanı sıcak tutmak ge-

rektiği için vapur çılgın gibi odun tüketiyordu ama yakıt sorunu hiç yoktu. Nehrin iki kıyısına düzenli aralıklarla odun depoları sıralanmıştı. Stokun tükenmeye yüz tuttuğu her seferinde miço serdümene haber salıyor; tepeleme istiflenmiş kayın, meşe veya kestane odunlarının göbeğindeki eğreti bir kulübeye yanaşıyorlar, sonra da Marsh veya Jonathon Jeffers kıyıya çıkıp oduncuyla pazarlık yapıyordu. El etmeleri üzerine tayfa kıyıya sökün ediyor ve küfeler dolusu odun kaşla göz arasında vapura yükleniyordu. Kamara yolcuları bu odun tedariki çalışmalarını kazan güvertesinin küpeştesinden seyretmeye bayılıyorlardı. Ucuzcu yolcular ise hep ayak bağıydı.

Akla gelebilecek her tür ilçeye uğruyorlar, heyecan hiç bitmiyordu. Durak olarak işaretlenmemiş bir iskeleye yanaşıp yolcunun birini indirdiler, müstakil bir tanesinden de başkasını aldılar. Öğle saatlerinde kıyıda el sallayan çocuklu bir kadını almak için durdular, dörde doğru da peşlerinden sandalla yetişmeye çalışanlardan üçü vapura binebilsin diye yavaşlayıp tornistan yaptılar. *Humma Rüyası* o gün ne fazla ne de hızlı yol kat edebildi. Akşam güneşi engin suları bakır kızılına çalıyordu ki Cairo ufukta göründü. Dan Albright da geceyi geçirmek üzere palamar bağlamak için orayı seçti.

Ohio sularının Mississippi'ye kavuştuğu Cairo'nun güneyinde iki nehir kolu tuhaf bir manzara yaratıyordu. Suların birbirine karıştığı vâki değildi ve ikisi de kendine has niteliğini koruyordu. Doğu kıyısından parlak bir kurdele gibi inen Ohio'nun suları berberak mavi, Mississippi'nin çamurlu suları ise bulanık kahverengiydi. Nehrin Cairo'dan New Orleans'a ve Körfez'e uzanan yaklaşık 1.100 millik bu aşağı kesiminde suyun huyu da değişiyordu sanki. Mississippi, kıyı şeridinin girinti çıkıntılarına sürtünerek ilerleyen bir yılan misali, en küçük engelde rotasını değiştirerek olmadık yerlerde yumuşak toprağı yutuyor, bazen kıyıda uzaklaşıp iskeleleri dımdızlak açıkta bırakıyor, bazen de kıyı beldelelerini tümüyle sular altında bırakıyordu. Serdümenlerin iddiasına göre nehrin saati saatini tutmuyordu. Abner Marsh'ın büyüdüğü

ve mesleği öğrendiği yukarı Mississippi tamamen farklı bir yerdi. Orada nehir yüksek falezlerin arasından genellikle bir darboğaz gibi dümdüz uzanırdı. Marsh urağan güvertesinde uzun süre dikilip etrafı seyrederek *farklı* hissetmeye çalıştı. Geleceğini bu fark belirleyecekti. Ona göre nehrin bir ucundan öbür ucuna geçerek hayatında yeni bir sayfa açmış oluyordu.

Akabinde Jeffers'la yazıhanesinde çene çalıyordu ki düdüğün üç kez öttüğünü işitti, yanaşma işaretiydi. Kaşlarını çatıp camdan dışarı baktı. Sık ağaçlı kıyı şeridi dışında hiçbir şey göremedi. “Neden yanaşıyoz acaba,” dedi Marsh. “Bi sonraki durak New Madrid. Nehrin bu kesiminin yabancısıyım ama buranın New Madrid olmadığı kesin.”

Jeffers omuz silkti. “El edip durduran olmuştur belki.”

Marsh müsaade isteyip kaptan köşküne çıktı. Dümende Dan Albright vardı. “Yolcu mu var?” diye sordu Marsh.

“Hayır efendim,” diye yanıtladı Albright. Kısa ve öz konuşurdu. Ne sorduysan ona yanıt verirdi, o da zoraki.

“Nerde durcaz?”

“Odunlukta Kaptan.”

Marsh batı kıyısına bakınca sahiden de ileride bir odunluk gördü. “Albright Bey, odun alalı bir saat olmadı diye hatırlıyorum. Hepsini tüketmiş olamayız. Kılılı Mike mı yanaşmanı söyledi sana?” Odun stokunu takip etme işi yaverindi.

“Hayır efendim. Kaptan York’un emri. Özellikle bu odunluğa yanaşmam iletildi bana, odun ihtiyacımız olsun veya olmasın.” Albright yan yan baktı. Sıska bir adamdı, siyah kaytan bıyıklı, boyunbağı kırmızı ipek, çizmeleri rugan deri. “Durmadan geçeyim mi?”

“Hayır,” dedi Abner Marsh hemen. York adamı sıkıca tembihletmiş olmalıydı zaten, ayrıca anlaşmaları gereği Joshua’nın yersiz emirler vermeye hakkı vardı. “Ne kadar kalcakmışız burda, biliyon mu?”

“York’un bu kıyıda bir işi varmış diye duydum. Akşama kadar yatarsa tüm gün buradayız.”

“Hay aksi. Tarifemiz... Yolcular habire soru sorup başımız ağrıttı.” Marsh’ın suratı asıldı. “Neyse, elden bi şey gelmez. Bari durmuşken biraz daha odun alalım burdan. Ben hallederim.”

Marsh odunluğa bakan oğlanla pazarlığa oturdu. İnce pamuklu gömleğiyle dal gibi bir Negro’ydu. Pazarlıktan anladığı yoktu. Marsh ondan kavak fiyatına kayın kopardı, hatta birkaç bağ da çıra ilave ettirdi. Hamallar odunları tayfayla beraber vapura yüklerlerken Marsh siyahi oğlanın ta gözünün içine bakıp gülümseyerek, “Bu işlerde yeni misin sen?” dedi.

Oğlan kafa salladı. “He reis bey, ölle.” Kafa sallayan Marsh vapura dönmek üzere sırtını dönmüştü ki oğlan devam etti. “Bura geleli anca bi hafta oldu reis. Bura bakan ihtiyar beyaz adamı kurtlar yediydi.”

Marsh oğlana sert baktı. “Burası New Madrid’den en fazla birkaç mil uzak değil mi evlat?”

“Aynen ölle reis.”

Abner Marsh *Humma Rüyası*’na döndüğünde paçaları tutuşmuş hissediyordu. Boyun devrilsin Joshua York dedi içinden. Bu herif neyin peşindeydi, hem koca bir günü hangi gerekçeyle bu aptal odunlukta harcıyorlardı ki? Soluğu hışımla York’un kamasında alıp onu bir güzel fırçalayası geldi. Biraz düşündükten sonra vazgeçti. Üstüne vazife olmadığını kendisine anımsatmak zorunda kaldı. Sinirleri yatışana dek bekledi.

Humma Rüyası odunluğun açığında hareketsiz yattıkça saatler geçmek bilmedi. Yanlarından geçip giden vapur sayısının bir düzineyi bulması Marsh’ı gıcık etti. Bir o kadarı da karşı yönden gelip geçti. İki yolcu arasında yaşanan ve kimsenin yaralanmadığı bıçaklı kavga öğleden sonrasının tek heyecanıydı. *Humma Rüyası* yolcularının ve tayfanın çoğu, sandalyelerini güneşe karşı koymuş, güvertelerde miskinlik ederek ya tütün çiğniyor ya tütürüyor ya da siyaset tartışıyordu. Jeffers ile Albright kaptan köşkününde satranç oynuyordu. Framm ana salonda çılgınca hikâyeler anlatıyordu. Bazı hanımlar dans muhabbetine başlamıştı. Abner Marsh’ın sabrı gitgide taşıyordu.

Hava kararınca teksasın terasına oturan Marsh, kahve yudumlayıp sivrisinekleri tokatlıyordu ki bir ara gözü iskeleden yana kaydı ve tam o sırada Joshua York'un vapurdan ayrıldığını gördü. Simon da yanındaydı. Kulübeye uğrayıp oduncu çocukla biraz lafladıktan sonra tekerlek izleriyle dolu balçık yoldan ormana yürüyüp gözden yittiler. "Bak hele, canına yandığım," dedi Marsh, ayaklanıp. "İnsan bi selam verir, hoşça kal falan der." Suratı asılmıştı. "Akşam yemeğine de kalmadı." Bunu düşününce aklına geldi yemek. Karnını doyurmak üzere ana kamaraya indi.

Akşamın ilerleyen saatlerinde yolcular da tayfa da huzursuzlanmaya başladı. Barda kafayı çeken çoktu. Ziraatçının teki bir afra tafra tuttururken kimileri şarkıya başladı. Dik başlı bir delikanlı köleliğin kaldırılmasını savunduğu için kafasına bastonu yedi.

Gece yarısına doğru Simon tek başına döndü. Kılıklı Mike omzundan dürttüğünde Abner Marsh salondaydı. York gelir gelmez kendisine haber verilmesini emretmişti. "Hamallarını topla, Whitey'ye de söyle kazanı yaksın," diye çıkıştı yaverine, "anca toparlanıp harekete geçeriz." Sonra da York'la görüşmeye gitti. Ne var ki York gelmemişti.

"Joshua beni beklemesinler dedi," diye ilette Simon. "Kara yoluyla devam edip sizinle New Madrid'de buluşacak. Kendisini orada bekleyeceksiniz." Hararetli sorulara rağmen adamın ağzından başka laf çıkmadı. Simon donuk bakışlı gözlerini Marsh'a dikerek mesajı yinelemekle yetindi. *Humma Rüyası* York'u New Madrid'de bekleyecekti, o kadar.

Akabindeki kısa yolculuk hoş geçti. New Madrid, tüm gün bağlı kaldıkları odunluğun sadece birkaç mil aşağısındaydı. Vapur gece vakti yola çıktığında Marsh o ıssız beldeyi terk ettiklerine pek sevinmişti. "Boyu devrilsin şu Joshua'nın," diye söylenmişti.

New Madrid'de neredeyse iki tam gün kaybettiler.

Bağlı bekleyerek bir buçuk günü devirmişlerdi ki Jonathon Jeffers, "Ölmüştür," diye fikrini belirtti. New Madrid'de oteller, bilardo salonları, kiliseler, oduncu rıhtımlarında olmayan çeşitli oyalanma imkânları bulunduğu için vakit sıkıcı geçmiyordu,

yine de alargadan* dolayı herkes gergindi. Hava güzel –vapur gayet iyi durumda, su seviyesi yüksek– olmasına rağmen yaşanan bu gecikmeye sinirlenen yarım düzine yolcu Marsh'ın karşısına dikilip bilet paralarının iadesini talep etti. Talepleri öfkeyle geri çevrildi. Marsh hâlâ burnundan soluyor, kim bilir ne işlere bulaşan Joshua York'a saydırıp duruyordu.

“York ölmüş falan değil,” dedi Marsh. “Elime bi geçirsem onu ölmediğine pişman etçem ama, benden çekceği var daha.”

Jeffers altın gözlüğü üzerinden kaşlarını kaldırarak baktı. “Ya? Ne malum ölmediği Kaptan? Yalnızmış, gece vakti orman yolundan yayan gitmiş. Etraf eşkıya dolu, hayvanlar da cabası. Son birkaç yıldır New Madrid'de esrarengiz ölümler arttı zaten.”

Marsh ona dik dik baktı. “O ne demek öyle?” diye çıkıştı. “Nerden biliyon?”

“Gazeteleri okuyorum,” dedi Jeffers.

Marsh burun kıvırdı. “Olsun, fark etmez. York ölmemiştir. Eminim Bay Jeffers, adım gibi eminim.”

“Kaybolmuş olmasın?” diye önerdi kâtip, sakın bir tebessümle. “Bir arama ekibi yollayıp aratsak mı Kaptan?”

“Düşünürüz,” dedi Abner Marsh.

Neyse ki gerek kalmadı. O akşam, güneş battıktan bir saat sonra, Joshua York tıpış tıpış iskeleye döndü. İki günü tek başına ormanda geçirmiş bir adam kılığı hiç yoktu. Çizmeleri ve pantolon paçaları tozlanmıştı ama bunun haricinde ayrıldığı akşamki kadar şıktı. Yürüyüşü aceleci ama zarifti. Biniş iskelesini tırmanır tırmanmaz yardımcı mühendis Jack Ely'yi görünce gülümse-di. “Whitey'yi bulun kazanı yaktırsın,” dedi York, Ely'ye. “Yola çıkıyoruz.” Sonra, kimsenin soru sormasına fırsat vermeden ana merdiveni yarıladi.

Marsh, tüm öfkesine ve tedirginliğine rağmen, Joshua'nın geri döndüğünü öğrenince fevkalade rahatladı. “Git şu tanrının belası düdüğü çaldir da yola çıkcağımız anlaşılsın,” dedi Kılılı Mike'a. “Bi an evvel yola çıkalım istiyorum.”

* Geminin demir atıp beklemesi. (ç.n.)

York kamarasında ellerini şifonyerin üzerindeki çanakta yıkamakla meşguldü. Marsh'ın kısa ve sertçe kapıyı tıklattıktan sonra içeri dalması üzerine "Abner," dedi nazikçe. "Toby'ye bu saatte akşam yemeği hazırlatsam sence zahmet vermiş olur muyum?"

"Zahmet olmayacaksa ben de sana bunca zamanı niye boş harcadığımızı sorayım," dedi Marsh. "Pes Joshua, acayip huyların olduğunu söylemiştin ama *iki gün* oldu yahu! Vapur işletmeciliği böyle yapılmaz, sana söyleyeyim."

York uzun, solgun ellerini özenle kurulayıp yüzünü ona döndü. "Önemliydi. Yine gitmem gerekebilir, baştan uyarayım. Usul-lerime alışman gerekecek Abner, bir de beni sorgulamayacaksın."

"Sevk etmemiz gereken yükler var, bilet parası ödemiş yolcular, bize oduncu iskelelerinde yan gelip yatalım diye para vermediler. Onlara ne diyeyim Joshua?"

"İstediyini söyle. İşinin ehlisin Abner. Ortaklığımızda maddi destek benden. Mazeret üretmek de sana düşüyor." İçten ama kendinden emin konuşuyordu. "Teselli olacaksa söyleyeyim, bu ilk yolculuk en zoru. Gelecek yolculuklarda bu tür esrarengiz gezintilerimin sayısı nispeten azalacaktır umuyorum. Sana hiç sıkıntı yaşatmayacağım, dilediğince rekor kıracaksın." Gülümse-di. "Umarım bu seni tatmin eder. Sabrını taşıрма dostum. New Orleans'a er geç varacağız, ondan sonra işler rayına oturacak. Buna itirazın yoktur herhalde Abner? Abner? Bir terslik mi var?"

Abner Marsh gözlerini iyice kısmış, kulağı York'u duymaz olmuştu. Surat ifadesi de bir tuhaftı mutlaka, halini sonradan idrak etti. "Yok," dedi çabucak, "iki gün beklemek bana ters geldi, o kadar. Ama sorun değil. Hiç sorun değil. Nasıl istersen Joshua."

York pek ikna olmamışsa da kafa salladı. "Üzerimi değiştirip Toby'den yemek rica edeceğim, sonra da nehri biraz daha öğrenmek üzere kaptan köşküne çıkacağım. Bu akşam kim mesaiye kalıyor?"

"Bay Framm," dedi Marsh.

"İyi bari," dedi York. "Karl çok matrak."

“Öyledir,” diye karşılık verdi Marsh. “Affedersin Joshua. Madem yola çıkıyoz, aşağı ineyim de etrafı bi teftiş edeyim.” Çabucak sırtını dönüp kamaradan ayrıldı. Abner Marsh, dışarının akşam sığacağına çıkınca bastonuna yaslanıp durdu, bakışlarını yıldızlı göğe dikti ve demin içeride gördüklerini idrak etmeye çalıştı.

Keşke gözleri daha iyi görüyor olsaydı. Keşke York teki yerine iki lambayı da yakmış olsaydı. Keşke yaklaşıp yakından bakmaya cesaret etseydi. Zar zor seçiliyordu ama şifonyerin tüm çekmecelerine kir bulaşmıştı. Marsh bir türlü zihninden atamıyordu. York’un ellerini sildiği havluda da aynı lekeler vardı. Koyu lekeler. Kızılımtırak.

Resmen kan lekesine benziyordu.

Humma Rüyası Vapuru, Mississippi Nehri

Ağustos 1857

Humma Rüyası'nın Mississippi yolculuğunda sıkıcı günler birbirini kovalıyordu.

Tarifeli bir vapur, duraklara uğraya uğraya, en az bir haftasını rıhtımda yük alıp indirerek geçirse, hava adamakıllı bozsa bile St. Louis'den New Orleans'a yirmi sekiz günde gidip dönebilirdi. Oysa *Humma Rüyası* bu hızla giderse sırf New Orleans'a ulaşmaları bir ayı bulacaktı. Abner Marsh'a sanki hava, nehir ve Joshua York işbirliği içinde onu yavaşlatmaya uğraşıyormuş gibi geliyordu. Nehir iki gündür kirli bez gibi gri, yoğun bir sisle örtülüydü. Yaklaşık altı saattir dümende olan Dan Albright'ın dikkatle idare ettiği vapur, önlerini örten devingen sis duvarlarını adeta yararak ilerlerken Marsh tam bir sinir küpüydü. Ona kalsa *Humma Rüyası*'nı riske atmaktansa sis basınca alargada bekletirdi, ancak seyir halindeyken bu tür şeylere serdümen karar verirdi, kaptan değil, nitekim Albright yılmadan ilerliyordu. Buna rağmen, aşırı artan sis yoğunluğu en sonunda onu bile aştı ve Memphis civarındaki bir iskelede, kâh çamurlu suyun karnayını yalayıp geçmesini seyrederek kâh uzaktan gelen şapırtıların dinleyerek bir buçuk gün kaybettiler. Bir ara tabanında ateş yanan bir sal geçti yanlarından, salcılarının onlara seslendiğini işittiler, anlaşılmaz boğuk naraları nehirde yankılandı, derken

seslerle beraber salı da yuttu grilik.

Sis nihayetinde biraz kalkınca Karl Framm tekrar yola çıkmakta sakınca görmedi. Bir saat olmamıştı ki Framm zaman kazanmak için pek iyi bilmediği bir kestirmeden gitmeye kalkışınca bir alüvyon birikintisine fena sürttüler. Tayfa, ocakçılar ve hamallar Kılı Mike'ın gözetiminde kıyıya sökün etti. Vapurun karinasını birikintiden aşırımları üç saatten fazla sürdü. Sonrasında gıdım gıdım ilerlediler, Albright filikayla önde, iskandil ala ala. Sığıktan kurtulup nihayet açık sulara çıktılar ama başlarındaki dertler bununla bitmedi. Üç gün sonra bir fırtına patlayınca *Humma Rüyası*, ya civardaki sapaklar hep sıgılık olduğundan ya da sularında budaklar yüzdüğünden, nehir kıvrımını uzun yoldan kat etti, çarkları ha durdu ha duracak gibi aheste seyrederek, üstelik önünü bir iskandil filikası çekiyor, filikadaki üç kişi –izinli bir serdümen, bir müstahdem ve bir miço– sürekli “İki adam boyu,” “Yarım boy,” veya “Üç kertik,” diye seslenip haber veriyordu. Akşamları hava sis yokken bile bulutlu ve karanlıktı. Vapur seyrini sürdürmesine sürdürüyordu ama yavaş gidiyordu, normalin çeyreği veya daha az hızla, dışarıya ışık vurmasın ve serdümen nehri daha rahat görebilsin diye aşağıdaki tüm panjurlar kapatılmış, perdeler özenle çekilmiş, hatta kaptan köşkünde sigara içilmesi yasaklanmıştı. Böyle gecelerde kıyılar zifiri ve ıssız oluyordu, huzursuz cesetler gibi kıpır kıpır, devingen, derin kısmı neresi ya da kara nerede başlayıp bitiyor, insan kolayca kestiremiyordu. Nehir günah kadar karaydı, ne ay ışığı ne yıldızların aksi vuruyordu üzerine. Bazı geceler, baş direğinin ortasında bulunan ve serdümenlerin kerteriz alırken faydalandığı gecekuşunu görmek bile zor oluyordu. Gelgelelim Framm da Albright da, her ne kadar huyları farklı olsa da, acar serdümenlerdi ve seyir mümkün olduğu sürece *Humma Rüyası*'nı yolundan alıkoymuyorlardı. Yalnızca nehirde salları ve tomruklardan başka bir şey yüzmediği zamanlarda palamar bağlıyorlardı. Bir avuç düztaban kayığın ve küçük vapurun kendilerine hayrı yoktu ki onlara kılavuzluk etsin.

Joshua York yol boyunca onlara yardım etti. Her akşam kap-
tan köşküne çıkıp ideal bir çırak gibi mesaiye başlıyordu. Framm
bir akşam yemeğinde, “Ona baştan söyledim, böyle bir akşam-
dan hayır gelmez,” dedi Marsh’a. “Kendim doğru dürüst önümü
göremezken ona nasıl öğreteyim kerterizi, di mi? Var ya, o zifiri
karanlıkta herifin gözünden hiç bi halt kaçmadı. Yeri geldi suyun
için gördü sanki, yeminle, zifiri karanlık falan vız geldi adama.
Onu yanımdan ayırmıyorum, bellikleri tarif ediyorum, on tane-
sinin dokuzunu benden önce görüyor. Joshua olmasaydı geçen ak-
şam öksüz vardiyayı* yarılama dan palamar bağlardım heralde.”

Ne var ki York vapuru geciktiriyordu da. Onun emriyle fazla-
dan altı kez karaya yanaşıldı; Greenville’e, iki ufak ilçeye, Ten-
nessee’deki bir müstakil iskeleye, iki kez de odunculara uğrandı.
İki kez gece boyunca kayıplara karıştı. Memphis’te vapurdan in-
medi ama başka duraklarda gittiği yerlerden bir türlü dönmek
bilmedi. Helena’ya yanaştıklarında geceyi dışarıda geçirdi, Na-
poleon’daysa onları üç gün bekletti, Simon’ı da yanına katıp ikisi
beraber tanrı bilir ne işler karıştırdı. Vicksburg daha da beterdi.
Joshua York *Humma Rüyası*’na dönene kadar dört gece boş otur-
dular.

Memphis’ten ayrıldıkları sırada günbatımı özellikle güzel-
di. Yüzeyde asılı kalan birkaç tutam sis bürümcüğü turuncuya
çalmış, batıdaki bulutlar harlı alev rengine bürünmüş, gökyüzü
adeta tutuşmuştu. Ne var ki teksas güvertesinde tek başına du-
ran Abner Marsh’ın gözü nehirdeydi. Görünürde hiç başka vapur
yoktu. Sular sakindi. Rüzgâr yüzeyde yer yer dalgacıklar yaratı-
yor, akıntı devrik ağaçların kıyıdan suya uzanan eğri büğrü kara
dallarını yalıyordu ama ihtiyar şeytan büyük ölçüde durgundu.
Güneş batıp da çamurlu sular kıızıla döndü, hatta kıvıllı gittikçe
yayılp koyulaştı, o kadar ki gören *Humma Rüyası*’nı bir kan neh-
rinde seyrediyor sanırdı. Derken güneş ağaçların ve bulutların
ardında gözden yitti, kan rengi koyulaştı, esmerleşti, kurumuş
kan rengini aldı, en sonunda da kapkara kesildi, ölüm kararı,

* Vardiyaya hep aynı saatlerin denk gelmemesi için ikişer saat arayla tutulan nöbetler. (ç.n.)

mezar karası. Kalan son kızıl burgaçlar da Marsh'ın gözleri önünde yitti. O gece gökte bir tane bile yıldız görünmedi. Marsh, zihninde kan imgesiyle yemeğe indi.

New Madrid'e uğramalarının üzerinden günler geçmiş, Abner Marsh ne bir şey demiş ne de bir şey yapmıştı. Buna karşın Joshua'nın kamerasında gördüğü şey, tam göremese bile, kafasını epeyce meşgul etmişti. Ne gördüğünden emin olamıyordu haliyle. Hem gördüğü doğruysa ne olacaktı ki? Belki Joshua ormanda bir tarafını kesmişti. Gerçi Marsh ertesi gece York'un ellerine yakından bakmıştı ama ne bir kesik izi görmüştü ne de yara kabuğu. Bir hayvan boğazlamış ya da hırsızlara karşı kendini savunmuş da olabilirdi, akla bir düzine mantıklı sebep geliyordu ama Joshua'nın ketumluğu bunların hepsine gölge düşürüyordu. York'un saklayacak bir şeyi yoksa niyeydi bu kahrolası gizlilik? Abner Marsh bunları düşündükçe canı daha da sıkılıyordu.

Marsh'ın daha önce kan görmüşlüğü vardı, hem de bolca; yumrulaşmalar, hırlaşmalar, düellolar, silahlı çatışmalar. Nehir köleliğinin hüküm sürdüğü toprakları kat ediyordu ve siyah tenliler için oralarda pek kolay kan dökülürdü. Hür eyaletlerde de durum pek parlak değildi. Marsh kan ağlayan Kansas'ta bir süre kalmış, yakılan ve kurşuna dizilen insanlar görmüştü. Gençken askerliğini Illionis'de yapmış, Kara Şahin Savaşı'nda çarpışmıştı. Mississippi'yi aşip güvenli batı kıyısına ulaşmaya çalışan Kara Şahin'in halkını kadın çocuk demeden katlettikleri Kem Balta Çatışması bazen hâlâ rüyasına giriyordu. Kanlı bir gündü ama mecbur kalınmıştı. Kara Şahin savaş açtığı Illionis'yi çoktandır yağmalıyordu zaten.

Kan veya değil, nedense Joshua'nın ellerindeki lekeler biraz farklıydı sanki. Marsh'ı tedirgin etmiş, kaygılandırmıştı.

Bir anlaşma yaptığını sürekli kendisine anımsatıyordu. Abner Marsh için anlaşma anlaşmaydı ve bir adam verdiği sözden dönmemeliydi, iyi veya kötü, ister bir vaize söz vermiş olsun ister üçkağıtçıya isterse şeytanın ta kendisine. Joshua York düşmanları olduğundan bahsetmişti, Marsh'ın hatırlıyordu, düşmanlarıyla

uğraşan bir adamın işine karışılmazdı. York ona karşı yeterince dürüsttü.

Böyle mantık yürütüp tüm meseleyi aklından kovmanın gayreti içerisindeydi.

Gelgelelim Mississippi kan rengini aldıkça rüyalarında da kan gövdeyi götürüyordu. *Humma Rüyası*'nda ortam giderek bunaltıcı ve kasvetli bir hal almaya başlamıştı. Dikkatsizlik eden bir çarkçı buharla haşlanınca adamı Napoleon'da revire bırakmak zorunda kaldılar. Bir hamal Vicksburg'da firar etti, yaptığı çılgınlıktı çünkü kölelik ülkesinde hür bir siyahiydi. Ucuzcu yolcular arasında kavgalar çıkıyordu. Jeffers'a bakılırsa can sıkıntısından bu kavgalar, bir de boğucu ve nemli ağustos sıcağı yüzünden. Kılılı Mike ise havalar ısındı mıydı bu çapulcu sürüsü dellendiriyordu. Marsh o kadar emin değildi. Yaptıklarının cezasını çekiyorlarmış gibi geliyordu ona.

Missouri ve Tennessee arkalarında gözden yiterken Marsh'ın içi içini kemiriyordu. Şehirler, kasabalar, odunluklar birer birer geride kalıyor, günler işkence gibi uzun süren haftaları kovalıyor, York'un molaları yüzünden yolcu ve navlun kaybediyorlardı. Marsh karaya çıktıkça vapurcuların müdavimi olduğu meyhane ve otellere uğruyor, vapuruyla ilgili kulağına çalınan gevezelikler hoşuna gitmiyordu. Kazancıları arasında tek bir muhabbet dönüyordu, o da *Humma Rüyası*'nın fazla büyük ve hantal yapıldığı için o kadar da hızlı olmadığıydı. Diğer bir dedikoduya göre güya makine aksamı sıkıntılıydı; kazanların lehim yerleri de patlamak üzereydi. Kötü söylentiye bu, kazan patlamalarından müthiş korkulurdu. New Orleans'lı başka bir vapur yaveri, Vicksburg'da Marsh'a *Humma Rüyası*'nın gayet sağlam görüldüğünü, ama kaptanının onu son sürat götürme cesaretinden yoksun, çapsız herifin teki olduğunu söyledi. Marsh az daha adamın kafasını kırıyordu. York ve o biçim arkadaşlarının acayip alışkanlıkları da dillere dolanmıştı. *Humma Rüyası*'nın nam salmaya başladığı ortadaydı kuşkusuz, ne var ki bunda Abner Marsh'ın payı yoktu.

Natchez'e yaklaştıkları sırada Marsh yeterince sakindi.

Natchez'i ufukta ilk gördüklerinde akşamüzeri saatiydi. Havanın kararmasına yakın şehir ışıkları tek tük göze çarpmaya, batıda gölgeler uzamaya başladı. Gündüz güzel ama sıcak geçmiş, Cairo'dan ayrılalı beri en iyi sefer süresini yakalamışlardı. Nehre bir altın parıltısı gelmiş, hamlaç alevi misali vuran güneş ışığı, rüzgâr estikçe dalgalanıp oynayan yüzeyini perdahlı pirinç kaplama gibi ıslıl ıslıl etmişti. Sıcaktan biraz etkilenen Marsh öğleden sonra yatağına çekilmişti ama karşı yönden tüm hızıyla gelen başka bir vapurunkine cevaben öttürülen cırlak düdüğü işitince kamarasından çıktı. Düdükle haberleşen iki vapurun karşı karşıya geldiklerinde hangisinin sağdan hangisinin soldan gideceğini kararlaştırmaya çalıştığı belliydi. Her gün on defa yaşadığını bu. Yalnız bu kez öbür vapurun sesinde onu çağıran, terli yatağından kaldıran başka bir şey vardı, nitekim tam teksassa çıktığında yanlarından yağ gibi akıp geçen vapurun *Eclipse* olduğunu gördü, iki baca arasındaki süslemesi güneşte pırıl pırıldı, güverteleri yolcuyla tıka basa dolu, ardında bıraktığı duman öbek öbekti. Marsh nehir yukarı uzaklaşan gemiyi sırf dumanı görünene kadar seyretti, o süre boyunca tuhaf bir düğümlenme hissi eksik olmadı kursağından.

Eclipse sabahleyin unutulmuş bir rüya misali mazi olurken Marsh öbür tarafa döndü ve bir de baktı ki Natchez tam karşılarında. Yanaşıma işareti veren zilleri işitti, sonra yine vapur düdüğü öttü.

Bir vapur yumağı olan kalabalık rıhtımın gerisinde *Humma Rüyası*'nı bekleyen iki semt vardı. Sarp kayalıkların üzerine tüm heybetiyle kurulmuş olan Natchez-bayırüstü semti, geniş cadde-leri, koruları, gülistanlıkları ve gösterişli köşkleriyle oturaklı bir muhitti. Her köşkün bir adı vardı. Monmouth. Linden. Auburn. Ravenna. Concord, Belfast ve Rüzgârlı Bayır. Alaz. Marsh vapur işletmeciliğine atılmadan önceki gençlik günlerinde Natchez'e defalarca gelmiş, bayırı yaya tırmanıp dillere destan köşklerin hepsini görmeyi ihmal etmemişti. Her biri saray yavrusuydu,

hatta Marsh o muhitte pek rahat hissetmezdi kendini. O köşklerde yaşayan köklü sülaleler kendilerini kral zannederdi zaten, burunları havada, kibirliydiler, naneli julep ve şeri kokteyli içer, iğrenç şaraplarına bir de buz atarlar, safkan atlarını yarıştıarak ve ayı avlayarak eğlenirler, eften püften anlaşılmazlıklarda bile tabanca ve avcı bıçağıyla düelloya tutuşurlardı. *Sonradan görme* derlerdi onlara. Oranın kaymak tabakasıydılar, kahrolasılaların bir edası vardı sanırsın her biri amiral. Bazen rıhtıma damlarlardı, o zaman vapura davet edip sigara veya içki ikram etmek gerekirdi, nasıl tavır aldıkları önemsiz.

Tuhaftır ki kör bir kitleydiler aynı zamanda. Bu sonradan görmeler, falezlerin üzerindeki koca köşklerenden muhteşem nehir manzarasını kuşbakışı seyrederlerdi de burunlarının dibinde cereyan eden olayları nedense göremezlerdi.

Malikânelerin altında, nehir ile falezler arasında, başka bir semt vardı: Natchez-bayıraltı muhiti. Orada mermer sütunlar yoktu, kıymetli çiçekler de pek azdı. Sokakları çamur ve toz içindiydi. Vapur iskelesi ile Silver Caddesi, daha doğrusu caddeden arta kalanın civarına sıra sıra kerhaneler öbeklenmişti. Caddenin büyük bölümü yirmi yıl önce nehre çökmüştü. Kısmen suya gömülü kaldırımlara hafif meşrep kadınlar ile tehlikeli tipler, donuk bakışlı hoppa delikanlılar sıralanırdı. Ana Cadde safi meyhaneye, bilardo salonu ve kumarhaneydi. Bu aşağı semt her gece kaynayan kazana dönerdi. Yumruklaşmalar, naralar, kanlı arbedeler, hileli poker, İspanyol cenazeleri, her tür muameleye açık orospular, suratına sırtarak cüzdanını kapan veya zoru gördü mü gırtlak kesen adamlar, hepsinin yuvasıydı Natchez-bayıraltı. İçki, fuhuş ve kumar; genelevler, kulak tırmalayan şarkılar ve sulandırılmış cin, kordon boyunda âdet buydu. Vapurcular Natchez-bayıraltı'na hem bayılır hem de ondan nefret ederlerdi, insan öğüten kalabalığından da, ucuz kadınlarından da, haydutlarından, kumarbazlarından, hür siyahlardan da melezlerden de, hatta kimi yaşlılar bu kıyı semtinin şimdiki delişmen halini kırk yıl öncesiyle kıyaslayıp bu hiçbir şey derlerdi, hele ki bir hor-

tumla Tanrı'nın gazabına uğradığı 1840 öncesine göre bile hiçti şimdiki hali. Marsh'ın bu olaydan haberi yoktu. Unutulmaz birkaç gece yaşadığı yıllar öncesinde bile zıvanadan çıkmış haldeydi burası. Yine de bu kez içinde kötü bir his vardı.

Bir an için oraya uğramadan geçmeyi düşündü, kaptan köşküne çıkıp Albright'a yola devam etmesini söylemek geçti aklından. Oysa orada inecek yolcular, boşaltılacak sevk malları vardı, ayrıca tüm tayfa efsanevi Natchez'de bir gece geçirmeyi iple çekiyordu, bu nedenle Marsh için kemiren kuşklarına rağmen hiçbir müdahalede bulunmadı. *Humma Rüyası* iskeleyle yanaştı ve geceyi orada geçirmek üzere halat atıldı. Çarkları durduruldu, istimi boşaltıldı, kursağındaki alevler söndürüldü, sonra tayfası açık yaradan dökülen kan misali karnından dışarı sökünü etti. Birkaçı dondurma ve meyve satın almak için rıhtımdaki siyahi seyyar satıcıların tezgâhlarına uğradıysa da çoğu doğruca Silver Caddesi'ndeki parlak ışıklı mekânlara koştu.

Abner Marsh yıldızlar göz kırpmaya başlayana dek teksasın terasında oyalandı. Kerhanelerin pencerelerinden ta sahile kadar ulaşan şarkılar keyfini yerine getirmedi. Nihayetinde kama-ra kapısı açıldı ve Joshua York ortaya çıktı. "Sahile mi iniyon Joshua?" dedi Marsh.

York sakın gülümsedi. "Evet Abner."

"Bu kez ne kadar ortadan kaybolacan?"

Joshua York zarıfçe omuz silkti. "Bilemiyorum. En kısa sürede dönerim. Beni bekleyin."

"Ben de seninle geleyim Joshua," dedi Marsh. "Natchez bura. Natchez-bayıraltı. Kötü muhittir. Ümüğünü sıkarlarsa bir köşede zıbarıp kalırsın, ondan sonra bi ay bekleriz burda. Seninle geleyim de etrafı gezdireyim. Buralara aşınayım. Sen yabancısısın."

"Olmaz," dedi York. "Burada ilgilenmem gereken bir iş var Abner."

"Ortak diil miyiz biz? Senin işin benim işim sayılır, *Humma Rüyası* mevzubahis burda."

"Vapurumuzdan daha mühim dertlerle uğraşıyorum dostum.

Senin yardımcı olamayacağın konular. Tek başıma halletmem gereken şeyler.”

“Simon’ı yanında götürüyon ama, götürmüyön mu?”

“Bazen. O başka Abner. Simon’la ben... seninle aramızda olmayan bazı ortak paydalarda buluşuyoruz.”

“Bi defasında düşmanlarım var dediydin Joshua. Ondan bahsediyosan, sana bi yamuk yapan olur da icabına bakmak gerekirse, bana söyle. Yardım ederim.”

Joshua York kafasını iki yana salladı. “Olmaz Abner. Düşmanlarımı düşman edinmene gerek yok.”

“Bırak da ona ben karar vereyim Joshua. Şimdiye dek bana dürüsttün. Bana güven ki ben de sana dürüst olayım.”

“Yapamam,” diye karşılık verdi York, esefle. “Abner, seninle bir anlaşma yaptık. Bana soru sorma. Lütfen. Şimdi, kenara çekilip müsaade et de gideyim.”

Abner Marsh kafa sallayıp kenara çekildi, Joshua York da ona hafifçe sürtünerek geçti ve merdiveni inmeye koyuldu. En alt basamağa varmak üzereydi ki Marsh arkasından seslendi. “Joshua.” Dönüp baktı. “Dikkatli ol Joshua,” dedi Marsh. “Natchez biraz... kanlı muhittir.”

York duman gibi gri ve okunaksız gözlerle ona uzunca bir süre bakakaldı. “Olur,” dedi sonunda, “Dikkat ederim.” Sonra da çekip gitti.

Abner Marsh vapurdan inen adamı Natchez-bayıraltı’nda gözden yitene dek arkasından seyretti. İslî sokak lambalarının altından geçtikçe narin bedeni uzun gölgeler düşürüyordu. Joshua York’u gözden tamamen yitirdikten sonra kaptan kamarasının yolunu tuttu. Kapısı kilitliydi, tam da beklediği gibi. Elini derin cebine sokup bir anahtar çıkardı.

Kilide sokmadan önce duraksadı. Yedek anahtar yaptırıp vapurun kasasında saklamak ihanet değil, gayet makul bir davranıştı. İnsanların kilitli kamaralarda ölüp kaldıkları oluyordu mesela. Kapıyı kırıp girmektense yedek anahtar bulundurmak daha iyiydi. Gelgelelim anahtarı kullanmak apayrı konuydu. Bir

anlaşma yapmıştı ne de olsa. Hem ortakların birbirine güvenmeleri gerekirdi, iyi de Joshua York ona güvenmiyorsa karşılığında ondan nasıl güven bekleyebilirdi ki? Kararını veren Marsh kilidi açıp York'un kamarasına girdi.

Bir yağ lambası yaktı ve kapıyı arkasından kilitledi. Bir an tereddütle öylece dikilip etrafına bakındı, ne bulmayı umduğunu bilmiyordu. Neticede büyükçe bir lüks kamaraydı ve Marsh daha önce defalarca uğradığında nasılsa aynı öyleydi. Gene de York'la ilgili bir fikir edinmesini sağlayacak, ortağının antika huylarına dair ipucu verecek bir şeyler mutlaka olmalıydı.

Araştırmaya başlamak için en akla yatkın yer olarak gördüğü çalışma masasına yaklaşıp York'un iskemlesine dikkatle kuruldu ve gazeteleri gözden geçirmeye başladı. Karıştırdığı belli olmasın, kamaradan ayrıldığında her şeyi nasıl bulduysa aynı durumda bırakabilsin diye özenle hareket ediyordu. Gazeteler... Amma çok gazete vardı yahu. Masanın üzerinde elli tane vardı herhalde, hem eski hem yeni tarihli, New York'tan *Herald* ile *Tribune*, birkaç Chicago gazetesi, St. Louis ve New Orleans mecmualarının hepsi; Napoleon, Baton Rouge, Memphis, Greenville, Vicksburg ve Bayou Sara gazeteleri, bir düzine küçük sahil kasabasının haftalık bültenleri. Çoğuna el sürülmemişti. Birkaçından da kupürler kesilmişti.

Gazete yığınının altında iki tane deri ciltli defter buldu. Midesindeki tedirginlik burkuntusuna aldırmamaya çalışarak defterleri yavaşça alttan çekti. Bir seyir defteri veya günlük olabilir diye düşündü, York'un nereli olduğunu ve nereye varmayı amaçladığını öğrenirdi belki. İlk defteri açtı ve hayal kırıklığıyla kaşlarını çattı. Günlük falan değildi. Gazetelerden özenle kesilip zamkla yapııştırılmış, her birinin altına Joshua'nın kıvrak el yazısıyla tarih ve yer bilgisi not düşülmüş kupürler vardı sadece.

İlk baktığı haberi okudu, bir Vicksburg gazetesinden alıntıydı, sahile vuran bir cesetten bahsediliyordu. Altı ay öncesine aitti. Karşı sayfadaki iki kupür de Vicksburg'dendi. Bir aile ilçenin yirmi mil dışındaki bir gecekonduca ölü bulunmuştu. Bir Negro

fahişe de –muhtemelen bir firari– ormanda kaskatı bulunmuş, ölüm sebebi belirlenememişti.

Sayfaları çevire çevire okumayı sürdürdü. Bir süre sonra defteri kapatıp diğerini açtı. O da aynıydı. Sayfa sayfa ölü, gizemli ölümler, şurada burada bulunan cesetler, hepsi ilçe ilçe sınıflandırılmıştı. Kapattığı defterleri yerine koydu ve düşünmeye başladı. Gazetelerde bir sürü ölüm ve cinayet haberi vardı ama York hepsini kesip ayırmaya tenezzül etmemiştir. Neden? Emin olmak için birkaç gazeteyi karıştırıp o tür haberleri yeniden okudu. Birden kaşları çatıldı. Görünüşe bakılırsa Joshua, vurularak veya bıçaklanarak öldürülen kişilerin, boğulan balıkçıların, kazan patlamasında veya yangında ölen vapurcuların, idam edilen hırsız ve kumarbazların haberleriyle ilgilenmiyordu. Onun topladığı haberler başkaydı. Kimsenin açıklayamadığı ölümler. Gırtlakları parçalanmış kurbanlar. Paramparça edilmiş, karınları deşilmiş ya da nasıl öldüklerini kimsenin belirleyemeyeceği kadar çürümüş cesetler. Üzerinde tek sıyrık olmayan, ölüm sebebi hiçbir şekilde anlaşılamayan ya da ilk bakışta görülmeyecek kadar küçük yara izleri bulunan, tek parça halinde ama kanı çekilmiş bedenler. İki defterde de herhalde elli altmış kadar kupür vardı, aşağı Mississippi kolunun tamamını kapsayan ve dokuz aya yayılan ölüm haberleri.

Joshua'nın kendi kötücül eylemleriyle bağlantılı haberleri biriktirdiği düşüncesi bir anlığına Abner Marsh'ı korkuttu, yüreğine oturdu sanki. Ama biraz daha düşününce, *olamaz* diyerek avuttu kendini. Bazıları öyleydi belki ama diğer vakalarda tarihler örtüşmüyordu. Söz konusu insanların korkunç akıbetlere uğradıkları tarihlerde Joshua onunla ya St. Louis'de, New Albany'de ya da seyir halindeki *Humma Rüyası*'ndaydı. Ölümlerden sorumlu olamazdı.

Yine de York'un emrivaki molalarında, gizli saklı gezintilerinde bir örüntü yakalamıştı. York olay yerlerine uğruyordu, tek tek. Ne arıyordu ki? Neyi... ya da kimi? Bir düşmanını mı? Her nasılsa nehirde mekik dokuyarak cinayetler işleyen bir düşmanı

mı? Sebep buyusa o zaman Joshua iyilerin tarafındaydı. Madem adaletten yanaydı, niyeydi bu ağzı sıkılık?

Ortada birden çok düşman olsa gerek, diye fikir yürüttü. Defterlerdeki cinayetlerin hepsinden tek bir kişi sorumlu olamazdı, hem Joshua hep “düşmanlarım” diyordu zaten. Beri yandan, New Madrid’den elleri kanlı dönmüştü ama arayışı sona ermemişti.

Marsh anlam veremiyordu.

Çekmeceleri, York’un masasının kuytu köşelerini karıştırmaya girişti. Boş yapraklar, *Humma Rüyası*’nın bir resmi ve şirket adı bulunan süslü bir kâğıt ağırlığı, zarflar, mürekkep, yarım düzine dolmakalem, kurutma kâğıdı, üzeri işaretlenmiş bir nehir haritası, ayakkabı cilası, mühür mumu; kısacası işe yarar hiçbir şey. Bir çekmecedeki rastladığı mektuplara hevesle el attı. Ama onlardan da bir şey çıkmadı. İkisi teminat mektubuydu, diğerleri de Londra, New York, St. Louis ve başka şehirlerdeki acentalarla yapılmış alelade iş yazışmalarıydı. *Humma Rüyası Taşımacılık*’ı York’un dikkatine sunan St. Louis’li bankerin bir mektubunu buldu. “Kanımca belirttiğiniz amaçlarınıza çok uygun,” diye yazmıştı adam. “Sahibi dürüstlüğüyle nam salmış, deneyimli bir işletmeci. Muazzam çirkin ama hakkaniyetli adamdır diyorlar. Yakın geçmişte yaşadığı bahtsızlıklardan dolayı teklifinize sıcak bakacaktır.” Mektup böyle akıp gidiyordu ama Marsh’ın bilmediği bir şey yazmıyordu.

Bulduğu mektupları yerine koyan Abner Marsh kalkıp kamara dolaşarak başka bir şey aradı, onu aydınlığa kavuşturacak bir şey. Hiçbir şey bulamadı; çekmeceler dolusu giysi, şaraplıkta York’un iğrenç içkisi, dolapta asılı takım elbiseler, her yer kitap- tı. York’un yatağının başucunda bıraktığı ciltlerin başlıklarına göz gezdirdi. Bir tanesi Shelley’nin şiir kitabıydı, diğeri de tek cümlesini dahi anlamadığı bir tür tıp kitabı. Koca kitaplık da benzerleriyle doluydu; çoğunluğu roman ve şiirdi; hatırı sayılır kısmı tarih, tıp, felsefe ve doğa bilimi kitaplarıydı, eski püskü bir simya tomarı vardı, ayrıca bir rafın tamamı yabancı dilde kitaplara ayrılmıştı. El emeği ürünü deri ciltleri zarif kabartma

işlemeli, yaprakları altın varaklı, başlıksız birkaç kitap gözüne çarptı. Belki günlük veya seyir defteridir de sorularına yanıt bulur ümidiyle bir tanesini raftan aldı. Öyleydi belki ama okuyamadı. Kelimeler bir acayıptı, şifreli gibi, harfleri eciş bücüş, üstelik Joshua'nın havalı el yazısından çıkmadığı aşikârdı ve kargacık burgacık yazılmıştı.

Hiçbir şeyi gözden kaçırmadığından emin olmak için kamara-yı son bir kez dolaştı, en sonunda da çıkmaya karar verdi, kafasındaki soru işaretlerini giderememişti. Anahtarı yuvaya soktu, dikkatle çevirdi, lambaya üfledi, dışarı çıktı ve kapıyı arkasından tekrar kilitledi. Dışarısı azıcık serinlemişti. Terden sıırıslık-lam olduğunu yeni anladı. Anahtarı ceketinin cebine atıp arkasına döndü.

Ve yerine mıhllandı.

Birkaç metre ötede, Katherine denen yaşlı kadın hortlak gibi dikilmiş, kem gözlerle dimdik ona bakıyordu. Marsh pişkinliğe vurdu. Kasketinin ucunu çekiştirip selamladı. "İyi akşamlar hanfendi," dedi.

Katherine'in yüzüne bir tebessüm yayıldı yavaştan, kurnaz tilkiyi andıran çehresini ürütücü, sinsice bir neşe bürüdü. "İyi akşamlar Kaptan," dedi. Dişleri sarıydı, Marsh'ın gözünden kaçmadı, bir de çok uzundu.

New Orleans

Ağustos 1857

Adrienne ile Alain, Baton Rouge-Bayou Sara hattında çalışan *Pamuk Kraliçe* vapuruyla yola çıktıktan sonra, Damon Julian bildiği bir Fransız kahvecisine uğramak üzere rıhtımda yürüyüşe çıkmaya karar verdi. Nemrut Billy Tipton yanında tedirgin yürüyor, yanlarından gelip geçen herkesi kuşkuyla süzüyordu. Julian'ın geri kalan tayfası da eşlik ediyordu. Kurt ile Cynthia yan yana arkadan takip ediyor, daha şimdiden susuzluk çeken Armand ise etrafa kaçamak bakışlar atarak önden gidiyordu, huzursuzdu. Michelle çiftlikte kalmıştı.

Diğerleri muhtelif yerlere dağılmış, Julian'ın emriyle falanca vapura atlayıp nehrin aşağı ve yukarı kesimlerine gitmiş; güvenli bir sığınak, yeni bir mesken ve gelir kaynağı arıyorlardı. Damon Julian'ın en sonunda huzuru kaçırmıştı.

Ay ışığı yumuşacık tereyağı sürülmüş gibi pırl pırl etmişti nehir yatağını. Yıldızlar görünüyordu. Rıhtım boyunca sıralanan düzinelerce vapurun arasında yüksek serenleri, dürülmüş yelkenleriyle heybetli gemiler de vardı. Zenciler bir gemiden diğerine pamuk, şeker ve un taşıyıp duruyorlardı. Hava nemli ama mis gibi, sokaklar kalabalıktı.

Rıhtıma karşı güzel bir masa bulup oturarak sütlü kahvenin yanında oranın meşhur pudra şekerli hamur işi kızartmalarından söylediler. Nemrut Billy bir tanesini ısırınca yelege ve kol yenleri hep pudra şekerine bulandı. Aksırıp tıksırdı.

Damon Julian güldü, kahkahası ay ışığı kadar hoştu. “Ah Billy. Sen ne komik insansın.”

Nemrut Billy gülünç duruma düşmekten hayatta her şeyden çok nefret ederdi, buna karşın Julian’ın kara gözlerine bakıp zoraki sırıttı. “Haklısınız efendim,” dedi, kafasını esefle iki yana salladı.

Julian kendi hamur işini pek usturuplu yedi, pahalı koyu gri takım elbisesine de gıcır gıcır kırmızı boyunbağına da hiç şeker buluştırmadan. Bitirince de sokaktan gelip geçenleri sütlü kahvesini yudumlayarak seyretmeye koyulmuştu ki gözü birine takıldı. “Şu kadın,” dedi kısaca, “servinin altındaki.” Diğerleri o yana baktı. “Göz alıcı değil mi?”

Tehlikeli görünen iki beyefendinin refakatinde bir Kriyol hanımefendisiydi. Kadından gözünü ayırmayan Damon Julian kara sevdalı bir ergeni andırıyordu, solgun yüzü kırışksız ve dinç, kıvrırcık siyah saçı gür, iri gözleri efkârlıydı. Ama kızışmışlığını tam karşısında oturan Nemrut Billy bile hissetti, korktu.

“Zarif kadın,” dedi Cynthia.

“Saçı Valerie’ninki gibi,” diye ekledi Armand.

Kurt gülümsedi. “Onu alacak mısın Damon?”

Kadın ve eşlikçileri bir ferforje çitin önünden yürüyerek uzaklaşmaya başlamıştı. Damon Julian dalgın bir edayla arkalarından seyretti. “Hayır,” dedi sonunda, yüzünü masaya dönüp sütlü kahvesini yudumladı. “Henüz çok erken, sokaklar çok kalabalık, ayrıca bitkinim. Oturalım.”

Armand’ın suratı düştü, bozulmuştu. Julian hafif gülümsedi, sonra öne eğilip Armand’ın manşetine dokundu. “Şafak sökmeden kursağımızı ıslatacağız,” dedi. “Söz veriyorum.”

“Bildiğim bir yer var,” diye araya girdi Nemrut Billy, emin bir tavırla, “harbiden havalı bi yer, barı var, kırmızı kadife koltuklar, içkileri de iyi. Kızların hepsi güzel, göreceksiniz. Yirmi dolarlık altın sikkeye biri tüm gece sizin olur. Sabaha da... Gerisi malum.” Kıskıs güldü. “Olay anlaşılana kadar biz çoktan tüymüş oluruz, hem hayat kadını tutmaktan daha ucuza gelir. Benden söylemesi efendim.”

Damon Julian'ın kara gözleri keyifli bakıyordu. "Billy yüzünden adım pintiye çıkacak," dedi diğerlerine, "gene de onsuz ne yapardık biz?" Yine etrafına bakındı, sıkkın. "Şehre daha sık inmeliymişim. İnsanın gözü doyunca hayattaki diğer zevkleri görmez oluyor." İç geçirdi. "Hissediyor musun? Etrafa buram buram kokusu sinmiş Billy."

"Neyin?" dedi Nemrut Billy.

"Hayat Billy." Julian'ın gülümsemesi alaycıydı, gene de Billy gülümseyerek karşılık verdi. "Hayat, aşk, şehvet, halis yemek, halis şarap, büyük hayaller ve umut, Billy. Hepsinin göbeğindeyiz. Olasılıkların." Gözleri ıslık ıslıdı. "Sayısız seçenek, sayısız olasılık varken şu güzelliğin peşine niçin takılayım? Yanıt verebilir misin?"

"Ben... yok Bay Julian..."

"Tabii ki veremezsin Billy, değil mi?" Julian güldü. "Benim kaprislerim bu sığırlar için ölüm kalım meselesidir Billy. Bizden biri olsaydın muhakkak anlardın. Ben hazzım, Billy. Gücün ta kendisiyim. Benliğimin özü, hazzın ve kudretin özü yani, olasılıklarda yatar. Önümdeki imkânlar uçsuz bucaksız, sınırı yok, ömrümüzün sınırsız olduğu gibi. Ne var ki ben bu sığırların sınırırıyım, onların tüm umutlarının, tüm imkânlarının sonuyum. Kafan almaya başlıyor mu? Kana susamışlığı dindirmek mesele değil, ölüm döşeğindeki her ihtiyar karabaş o işi görür. Oysa genç, zengin, güzel, önünde upuzun bir hayat olan, gündüzü de gecesi de ümit ışıklarıyla parıldayan biriyle susuzluğu gidermek nasıl da güzeldir! Kan deyip geçme, her hayvan kana susar, al *bunların* birini vur ötekine." Ağdalı bir el hareketiyle rıhtım işçilerini, fıçı taşıyan zenci hamalları, Vieux Carré'yn şık giyimli zenginlerini gösterdi. "İnsanı soylu kılan, efendi yapan kan değildir. *Hayattır* Billy. Canlarını soğurup gençleşirsin. Etlerini yiyip güçlenirsin. Güzelliklerinden nemalanıp daha da güzelleşirsin."

Nemrut Billy Tipton can kulağıyla dinliyordu. Julian'ı bu denli coşkulu gördüğü enderdi. Karanlık kütüphanede pineklediği zamanlarda Julian hırçın ve ürkütücü olurdu. Oradan dış dün-

yaya yeniden adım atınca canlanmıştı. Billy'nin kâhyalık yaptığı plantasyona Julian'ın Charles Garoux'yla beraber ilk geldiği zamanki halini anımsatıyordu ona. Bunu dile de getirdi.

Julian başıyla onayladı. "Evet," dedi, "plantasyon güvenli ama hem güvenlik hem tokluk rehaveti tehlikelidir." Gülümseyince dişleri bembeyaz parladı. "Charles Garoux," diye mırıldandı. "Ah, ne olasılıklara gebeydi o delikanlı. Kendi çapında güzeldi, güçlü, sağlıklı. Delifişkti, tüm hanımların sevgilisi, diğer erkekler de hayrandı ona. Charles Efendi'yi karabaşlar bile severdi. Yaşasaydı şahane bir hayat bekliyordu onu. Pek de dışadönüktü, onunla ahbaplık kurmak kolaydı, hatta onu bizim zavallı Kurt'ün elinden kurtarınca sarsılmaz güvenini kazanmıştım." Julian bir kahkaha patlattı. "Bir kez evine buyur edildikten sonra her gece uğramam daha da kolaylaştı, onu azar azar tükettim, böylece hastalanıp öldü sandılar. Bir keresinde ben odasındayken uyandı da onu teselliye gelmişim sandı. Üzerine eğildiğim anda uzanıp yakama sarıldı, beni koynuna çekti, ben de içtim. Ah, tatlı Charles, ne güzeldi, sıırım gibi."

"Oğlunun pat diye ölmesine kahrolmuştu ihtiyar," diye lafa girdi Nemrut Billy. Şahsen sevinmişti oğlanın ölümüne. Charles Garoux babasına Billy'nin marsıklara fazla sert davrandığından yakınarak ayağını kaydırmaya çalışmıştı hep. Bir marsığa yumuşak davranarak iş yaptırabilirmişsiniz gibi.

"Evet, Garoux perişan olmuştu," dedi Julian. "Şansına matem günlerinde adamın yanındaydım da onu avuttum. Oğlunun en yakın dostu olarak. Sonrasında dertleşirken defalarca söyledi, ailenin dördüncü evladı gibi görüyormuş beni."

Nemrut Billy iyi hatırlıyordu. Julian durumu harbiden güzel idare etmişti. Küçük oğulları ihtiyarın yüzünü kara çıkarmıştı. Jean-Pierre ayyaş öküzün tekiydi. Philip ise abisinin cenazesinde karı gibi ağlayan bir mıymıntı, oysa Damon Julian erkek adama yaraşır bir metanet sergilemişti. Charles'ı çiftliğin arkasındaki aile mezarlığına defnetmişlerdi. Arazinin o kısmında toprak çok yaş olduğu için tepesinde kanatlı bir zafer takı bulunan, mermer-

den koca bir anıt mezara konulmuştu naaşı. Ağustos sıcağında bile serin serin, güzelce yatıyordu orada. Nemrut Billy izleyen yıllarda kabre defalarca girmiş, kafa çekip Charles'ın tabutuna işemişti. Bir defasında da oraya bir zenci fahişe atmış, onu biraz dövdükten sonra da bir marsığa nasıl muamele edilmesi gerektiğini Charles'ın ruhu görsün diye üç dört kez ırzına geçmişti.

Her şey Charles'la başlamıştı, Nemrut Billy anımsıyordu. Altı ay sonra Jean-Pierre orospularla takılıp kumar oynamak için atla şehre gitmiş ve asla geri dönmemişti. Onun hemen akabinde de zavallı çekingen Philip'i ormanda hayvanın teki parçalamıştı. İhtiyar Garoux'un sahiden yüreğine oturmuştu, ama bu süreçte Damon Julian yardımseverliğiyle daima adamın yanında durmuştu. Nihayetinde Garoux onu nüfusuna geçirmiş ve neredeyse tüm mal varlığını ona bırakmak üzere yeni bir vasiyet yazmıştı.

Bunu takip eden bir geceyi Nemrut Billy hiç unutmuyordu, o gün Damon Julian ihtiyar René Garoux'yu avucunun içine nasıl aldığını layıkıyla göstermişti. İhtiyarın yatak odasında yaşamıştı olay. Valerie de vardı Adrienne ile Alain de. Julian'ın tüm dostları Garoux konutunda memnuniyetle ağırlandığı için hepsi çiftlik evine yerleşmişti. Damon Julian cibinlikli koca yatağın yanında durup da delici kara gözlerini ihtiyara dikerek, pişkin bir gülümsemeyle gerçeği, Charles, Jean-Pierre ve Philip'e olanları tüm gerçeğiyle anlatırken hepsi Nemrut Billy ile beraber seyretmişti. Charles'ın mühür yüzüğü Julian'ın parmağındaydı, hatta aynısını Valerie kolye yapıp boynuna takmıştı. Onunkisi kayıp Jean-Pierre'in parmağındaki yüzüktü. Kendi parmağına takmak istememişti. Susuzluk başına vurmuştu ve ihtiyar Garoux'un işini tez bitirmekten yanaydı, lafı uzatmadan. Ancak Damon Julian mülayim sözler ve soğuk bakışlarla kadının itirazlarına karşı çıkmış, o da yüzüğü takip süklüm püklüm söz dinlemişti.

Julian anlatmayı bitirdiğinde Garoux tir tir titriyordu, gözleri elem ve hınçla yaşarmıştı. Derken Damon Julian, hayret verici

bir şekilde, Nemrut Billy'den bıçağını ihtiyara vermesini istemişti. “Henüz ölmedi Bay Julian,” diye karşı çıkmıştı Bill. “Barsaklarınızı döker.”

Oysa Julian ona yan yan bakıp gülümsemekle yetinmiş, Nemrut Billy de beline uzanıp bıçağını çekerek Garoux'nun karaciğer lekeli, kırışık eline tutuşturmuştu. İhtiyarın elleri öyle fena titriyordu ki Bill adamın lanet mereti düşüreceğini sanmıştı ama ihtiyar her nasılsa dört elle sarılmıştı bıçağa. Damon Julian yatağın kenarına ilişmişti. “René,” demişti, “dostlarım susadı.” Sesi çok huzur vericiydi, şurup gibi.

Başka da laf etmemişti. Alain üzeri aile arması kakmalı, güzel bir kristal kadeh getirmiş, ihtiyar René Garoux da bileğindeki damarı özenle yarıp kadehi kıpkırmızı akan kendi kanıyla doldurmuştu, ağlaya titreye. Valerie, Alain ve Adrienne'in elden ele aktardığı kadehteki son yudumu bitirmek Damon Julian'a kalmış, bu süreçte Garoux yatağında kan kaybından ölmüştü.

“Garoux birkaç yılı refah içinde geçirmemizi sağladı,” diyordu Kurt. Nemrut Billy daldığı anılardan onun konuşması üzerine sıyrıldı. “Varlık içinde güvenle yaşadık, kendi başımıza, şehir de ne zaman istesek elimizin altındaydı. Yemek, içki, zenci uşaklar, her ay bir hayat kadınıyla âlem.”

“Ama o günler bitti,” dedi Julian, biraz özlemle. “Her şeyin bir sonu vardır Kurt. O günleri mumla mı arıyorsun?”

“Hiçbir şey aynı değil,” diye itiraf etti Kurt. “Her yer toz, ev dökülüyor, sıçan dolu. Başka yere taşınmaya çok meraklı değilim Damon. Dış dünyada asla güvende değiliz. Av bir kez başladı mı sonrası hep korku, saklanma, kaçış. Aynısını yine yaşamak istemiyorum.”

Julian acı acı gülümsedi. “Rahatsız olduğu doğru, ama tadı tuzu hiç kalmadı diyemem. Sen gençsin Kurt. Unutma, peşine düşseler de onlardan üstünsün. Hepsini gebertirsin, onların çocuklarını da, çocuklarının çocuklarını da. Garoux konutu harabeye dönüyor. Dert değil. Bu sığırların yaptığı her şey harabeye dönmeye mahkûm. Roma'nın bile kül olduğuna şahidim. Biz yo-

lumuza devam ederiz.” Omuz silkti. “René Garoux gibi bir tane-sini gene buluruz.”

“Bir arada olduğumuz sürece,” dedi Cynthia çekinerek. Narin, güzel bir kadındı, kahverengi gözlü, Valerie’ye yol verildiğinden beri Julian’ın gözdesiydi ama kendini güvende hissetmediğini Nemrut Billy bile seziyordu. “Yalnız kalsak daha kötü.”

Damon Julian gülümseyerek sordu. “Hani terk etmek istiyor-dun beni?”

“Hayır,” dedi kadın. “Ne münasebet.” Kurt ile Armand’ın gözü de Julian’daydı. Julian bir ay önce birdenbire yoldaşları-nı sepetlemeye başlamıştı. Yalvar yakar kendi istediği için ilk Valerie sürgün edilmişti ama nehrin yukarı kesimine belalı Jean’la değil, zalim ve güçlü –rivayete göre de Julian’ın öz oğlu– olan esmer güzeli Raymond’la gönderilmişti. O gece Valerie ayaklarına kapandığında Julian alay edercesine Raymond sana göz kulak olur demişti. Jean’ın ertesi gece gitmesine izin veril-mişti ama tek başına. Nemrut Billy onun son olduğunu sanmış-tı. Yanılmıştı. Damon Julian başka şeyleri de hesaba katmış olsa gerek ki bir hafta sonra Jorge da sepetlenmişti, ardından da Cara ile Vincent, bunu da başkaları takip etmişti, tek başla-rına veya çiftler çiftler. Şimdi geride kalanların hiçbiri kendini güvende hissetmiyordu.

“Aa,” dedi Julian, Cynthia’ya, keyifle. “Madem öyle artık sa-dece beş kişiyiz. Temkinli olursak ve her hayat kadınını idareli kullanırsak, ee, bir iki ay yudum yudum tüketirsek, şey, sanırım kışa kadar dayanırız. O vakte kadar diğerlerinden haber gelir herhalde. Göreceğiz. O güne dek kalabilirsin hayatım. Michelle de kalabilir, sen de Kurt.”

Armand bozulmuş gibi baktı. “Ya ben?” diye atladı. “Damon lütfen.”

“Susadın diye mi böylesin Armand? O yüzden mi titriyorsun? Topla kendini. Billy’nin şu ahabplarına gittiğimizde milleti par-çalayacak mısın yine? Bundan hiç hazzetmediğimi biliyorsun.” Gözleri kısıldı. “Seninle ilgili henüz kararımı vermedim Armand.”

Armand gözlerini boş fincanına eğdi.

“Ben kalıyorum,” dedi Nemrut Billy.

“Aa,” dedi Damon Julian. “Elbette. Ay biz sensiz ne yaparsınız Billy?” Julian’ın bunu derkenki gülümsemesi Nemrut Billy Tipton’ın pek hoşuna gitmedi ama bu konuda yapacak hiçbir şey yoktu.

Kısa bir süre sonra Billy’nin göstermeye söz verdiği yere gitmek üzere kalktılar. Konak Vieux Carré’in dışında, New Orleans’ın Amerikan mahallesinde ama yürüme mesafesindeydi. Damon Julian havagazıyla aydınlatılmış dar sokaklarda Cynthia’yla kol kola önden yürürken, demir parmaklıklı balkonları, meşaleyle aydınlatılmış avluların çift kanatlı kapılarını, çeşmelerini ve demir sıraylara asılı fenerleri yüzünde sinsi bir gülümsemeyle süzüyordu. Yolu Nemrut Billy biliyordu. Çok geçmeden ilçenin nispeten daha karanlık ve tekinsiz bir muhitine girdiler. Buradaki döküntü binalar ya ahşaptı ya da ufalanmış deniz kabukluları ve kum kullanılarak üretilen kavgı tuğladan. Havagazı hatları bile oraya kadar gelmemişti, halbuki ilçede yirmi yıldan fazladır kullanılıyordu. Köşebaşlarında, bina cephelerine koca kancalarla tutturulmuş ve ağırlıktan bel vermiş demir zincirlere asılı yağ lambaları sallanıyordu. Puslu ve hoş bir ışıqla aydınlatıyorlardı etrafı. Julian ile Cynthia ışıık gölcüklerinin altından yürüdükçe kâh karanlıkta kalıyordu kâh aydınlıkta, sonra yine karanlıkta. Nemrut Billy ve diğerleri de peşlerinden.

Ara sokakların birinden çıkan üç adamla yolları kesişti. Julian oralı olmadıysa da adamlardan biri tam o sırada bir lambanın altından geçen Nemrut Billy’yi tanıdı. “*Sen!*” dedi.

Nemrut Billy mat mat bakıp ses çıkarmadı. Genç Kriyollardı, yarı sarhoş, dolayısıyla da tehlikeli.

“Seni tanıyorum, *monsieur*,” dedi adam. Nemrut Billy’nin üzerine yürüdü, esmer yüzü içki ve öfkeden kıpkırmızı. “Unuttun mu beni? Fransız Pazarı’nda sürtüştüğünüzde Georges Montreuil’un yanındaydım.”

Nemrut Billy onu tanıdı. “Vay vay,” dedi.

“Monsieur Montreuil bir haziran gecesi St. Louise’de kumar oynadıktan sonra ortadan kayboldu,” diye diklendi adam.

“Harbiden yıkıldım,” dedi Nemrut Billy. “Çok iyi para kaldırıdıysa kim vurduya gitmiştir heralde.”

“Kaybetmiş, *monsieur*. Birkaç haftadır sürekli kaybediyordu zaten. Tek kuruşu yoktu çalınacak. Hayır, soyulduğunu sanmıyorum. Bence senin marifetindi Bay Tipton. Seni soruşturuyordu. Senin gibi bir süprüntünün hakkından gelmekti niyeti. Seni adam yerine koysaydım düelloya çağırırdım *monsieur*. Ama Vieux Carré’de bir daha görünürsen ant olsun ki seni bir marsık gibi kırbaçlatarak sokaklarda dolaştırırım. Duydun mu beni?”

“Duydum,” dedi Nemrut Billy. Adamın çizmesine tükürdü.

Öfkeden benzi atan Kriyol sövdü. Öne bir adım atıp Nemrut Billy’nin yakasına yapışmaya yelteniyordu ki araya giren Damon Julian tek elini adamın göğsüne koyarak onu durdurdu. “*Monsieur*,” dedi Julian, ağzından bal damlarcasına. Adam bocaladı, şaşırdı. “Sizi temin ederim, Bay Tipton arkadaşınıza zarar vermedi efendim.”

“Siz kimsiniz?” Yarı sarhoş olmasına rağmen Kriyol, Julian’ın Nemrut Billy’den farklı türde bir insan olduğunu anlamıştı. Şık giyimi, serinkanlı duruşu ve kültürlü konuşması Julian’ın tam bir beyefendi olduğunu ortaya koyuyordu. Julian’ın gözleri sokak lambasının ışığında tehlikeli parlıyordu.

“Ben Bay Tipton’ın işvereniyim,” dedi Julian. “Mümkünse bu meseleyi böyle uluorta yerde tartışmasak? Ay ışığı altında oturup içkilerimizi yudumlayarak sohbet edebileceğimiz bir yer var ileride. Size ve arkadaşlarınıza birer içki ısmarlamama müsaade eder misiniz?”

Öbür Kriyollardan biri arkadaşına sokuldu. “Adama kulak ver Richard.”

Adam kerhen razı geldi. “Billy,” dedi Damon Julian, “bize yolu gösterebilirsin.” Sırıltmasını bastıran Nemrut Billy kafa sallayıp öne düştü. Bir blok ilerideki ara sokağa sapıp karanlık bir avluya çık-

tılar. Nemrut Billy cüruf kaplı bir havuzun kenarına ilişti. Pantolonunun kıcı ıslandıysa da umursamadı.

“Burası neresi?” diye terslendi Montreuil’un arkadaşı. “Burada meyhane falan yok.”

“Ya,” dedi Nemrut Billy Tipton. “Tüh. Yanlış sokağa sapmış olmalıyım.” Julian’ın tayfasının peşinden öbür Kriyollar da avluya girmişti. Sokağın girişini Kurt ile Cynthia tuttu. Armand yavaşça çeşmeye yaklaştı.

“Bu hoşuma gitmedi,” dedi adamlardan biri.

“Bunun anlamı ne şimdi?”

“Anlamı mı?” Damon Julian’dı soran. “İ. Karanlık bir avlu, ay ışığı ve havuz. Arkadaşınız Montreuil de tıpkı buna benzer bir yerde öldü, *monsieur*. Tam olarak burada değil ama buna çok benzer bir yerde. Hayır, Billy’ye hiç bakma. Onun bir suçu yok. Hır çıkaracaksan muhatabın benim.”

“Sen misin?” dedi Montreuil’un arkadaşı. “Dilediğin gibi olsun. Biraz müsaade et. Düello şahitlerimi seçeyim.”

“Hayhay,” dedi Julian. Adam kenara çekilip iki arkadaşıyla kafa kafaya vererek konuştu. İçlerinden biri öne çıktı. Nemrut Billy havuzun kenarından kalkıp onun yanına gitti.

“Bay Julian’ın şahidi benim,” dedi Nemrut Billy. “Kuralları konuşalım mı?”

“Senin şahitliğin uygun düşmez,” dedi adam. Narin, güzel suratlıydı, koyu kahverengi saçlı.

“Kurallar,” diye tekrarladı Nemrut Billy. Eli arkasına gitti. “Benim gözdem bıçaklardır.”

Adam hafif homurdanarak geri sendeledi. Dehşet içinde karnına baktı. Nemrut Billy’nin bıçağı köküne kadar karnına saplanmış, yelegine kırmızı bir leke yayılıyordu yavaştan. “Tanrım,” diye inledi adam.

“Benden başka şahit de yok,” diye devam etti Nemrut Billy. “Ayrıca beyefendi falan değilim, hayır beyim, uygun bir şahit de değilim. Bıçak da uygun bir silah sayılmaz gerçi.” Adam dizlerinin üstüne düşünce mevzuya uyanan arkadaşları telaşla yanına

koştı. “Bay Julian’ın bakış açısı daha farklıdır. Silahıysa,” Billy gülümsedi, “dişleridir.”

Montreuil’un Richard denen arkadaşını Julian hakladı. Diğeri kaçmaya yeltendi. Adamı sokağın başında Cynthia kucakladı ve ona upuzun, ıslak bir öpücük kondurdu. Adam debelenip çırpındıysa da kadının koynundan kurtulamadı. Kadının solgun elleri adamı ensesinden kavramış, ustura gibi keskin ve sivri tırnakları damarlarına saplanmıştı. Ağzı ve diliyle boğdu adamın çığlığını.

Armand sızlanan kurbanın üzerine kapanırken Nemrut Billy bıçağını çekip kurtardı. Bıçaktan sızan kan ay ışığında siyaha çalıyordu. Billy bıçağı havuzda temizlemek üzereydi ki durakladı. Bıçağı ağzına götürdü ve yassı tarafını çekine çekine yaladı. Sonra suratını buruşturdu. Tadı berbattı, hiç de rüyalarındaki gibi değildi. Gene de Julian onu dönüştürdüğünde tadı farklı gelecekti, biliyordu.

Nemrut Billy bıçağını yıkayıp kınına soktu. Richard’ı Kurt’e bırakan Damon Julian kenara çekilmişti ve aya bakıyordu. Nemrut Billy yanına gitti. “Paradan tasarruf etmiş olduk,” dedi.

Julian gülümsedi.

Humma Rüyası Vapuru,

Natchez

Ağustos 1857

Abner Marsh için o gece bitmek bilmedi. Midesini ve endişelerini yatıştırmak için hafif atıştırıp erkenden kamarasına çekilmişti ama bir türlü uyku tutmuyordu. Karanlıkta saatlerdir gözleri açık yatıyordu, aklında bir sürü düşünce; kuşku, öfke ve suçlulukla zihni karman çormandı. Kolalı ince pikenin altında domuz gibi terliyordu. Ne zaman içi geçse tepinerek uyanıyor, dönüp duruyor; bölük pörçük, ipe sapa gelmez kanlı rüyalar görüyordu, yanan vapurlar, sarı dişler. Joshua Anton York da girmişti rüyasına, kor kırmızı ışığın altında ceset gibi dikiliyordu, öfkeli gözlerinde ölümcül bir bakışla.

Ertesi gün Abner Marsh'ın hayatındaki gelmiş geçmiş en uzun gündü. Düşünceleri onu döndürüp dolaştırıp hep aynı noktaya bırakıyordu. Ne yapması gerektiğini öğleyin kavradı. Ensenlenmişti bir kez, kaçarı yoktu. Ayıbını kabullenip Joshua'ya itiraf etmeliydi. Ortaklığın sonu anlamına gelecekse de gelsindi, gerçi *Humma Rüyası*'nı kaybetme ihtimali içine oturuyor, en az vapurlarını buzulun kıymığa çevirdiğine şahit olduğu günkü gibi enseyi karartmasına yol açıyordu. Belki de sonum olacak diye düşünüyordu, hatta belki de Joshua'nın güvenine ihanet ettiği için ona müstahaktı. Ama böyle devam edemezdi. Joshua olayı bizzat onun ağzından öğrenmeliydi, Marsh kararını vermişti, diğer de-

yişle şu Katherine denen kadından önce çalmalıydı kapısını.

Herkesi tembihledi. “Geri döner dönmez haberim olsun,” dedi, “Saat kaç olursa olsun, nerede olursam olayım beni çağırın. Duydunuz mu?” Ardından bekledi ve nefis bir akşam yemeğiyle avuttu kendini, yeşil fasulye ve soğanlı kızarmış domuz, üzerine de bir böğürtlenli turtanın yarısı.

Gece yarısına iki saat kala tayfadan biri geldi yanına. “Kaptan York döndü Kaptan. Yanında birilerini de getirmiş. Bay Jeffers onları kamaralarına yerleştiriyor.”

“Joshua kamarasına mı çıktı?” diye sordu Marsh. Adam kafa sallayarak onayladı. Marsh bastonunu kapıp merdivenin yolunu tuttu.

York’un kamarası önünde bir an durakladı, geniş omuzlarını geri atıp sırtını dikleştirdi ve bastonun topuzuyla kapıyı sertçe tıklattı. York üçüncü tıklatışta açtı. “Gel Abner,” dedi, gülümseyerek. Marsh içeri girdi, arkasından örttüğü kapıya yaslanırken York kamaranın öbür ucundaki işine geri döndü. Bir gümüş tepsi ile üç tane kadeh çıkarmıştı. Dördüncüsüne uzandı. “İyi ki uğradın. Gemiye getirdiğim kişilerle tanışmanı istiyorum. Kamaralarına yerleşir yerleşmez bir kadeh içki için buraya gelecekler.” York şaraphıktaki özel içkisinden bir şişe aldı, çakısını çıkardı ve balmumu mührü kesip sıyırdı.

“Onu boş ver şimdi,” dedi Marsh kabaca. “Joshua, konuşmamız lazım.”

York şişeyi tepsiye bırakıp yüzünü Marsh’a döndü. “Ya? Ne konuda? Sesin sıkkın Abner.”

“Bu vapurdaki her kilidin yedek anahtarı var bende. Bay Jeffers benim için hepsini kasada tutuyor. Sen Natchez’e gidince yedek anahtarla girip kamaranı karıştırdım.”

Joshua York yerinden zerre kıpırdamadıysa da Marsh’ın bu sözlerini işittiği anda dudakları hafiften gerildi. Abner Marsh dosdoğru gözlerinin içine bakıyordu, böyle bir durumda erkek adama yaraşır gibi, Joshua’nın bakışlarında güvenmişlik yakaladı, ihanetin öfkesini. Keşke Joshua ona bağırıp çağırıyorsa ya

da bir silah çekseydi de Marsh bu bakışı görmez olaydı. York en sonunda dümdüz bir sesle sordu. “İlginç bir şey buldun mu bari?”

Joshua’nın boz bakışlarından sıyrılmayı başaran Abner Marsh bastonuyla masayı işaret etti. “Defterlerin,” dedi. “Ölüm haberleriyle dolu.”

York gık çıkarmadı. Masaya kısacık göz atıp kaşlarını çattıktan sonra tekli berjer koltuklardan birine oturdu ve koyu kıvamlı iğrenç içkisinden bir ölçek koydu kendine. Onu yudumladı da anca ondan sonra Marsh’ı öbür koltuğa buyur etti. “Otursana,” buyurdu. Marsh karşısına geçince de York tek kelime etti: “Neden?”

“Neden mi?” dedi Marsh biraz kızgınca. “Bana güvenmeyen, bana hiçbi halt anlatmayan bi ortaktan bıkmışımdır da ondandır belki.”

“Seninle bir anlaşma yapmıştık.”

“Biliyorum Joshua. Hükmü varsa özür dilerim. Pişmanım, yakalandığım için de köpek gibi pişman.” Acı acı sırıttı. “Şu Katherine beni çıkarken gördüydü. Sana yetiştircektir. Bak, doğruca sana gelmeliydim, içimi neyin kemirdiğini senle konuşmalıyım. Şimdi içimi döküyorum işte. Belki çok geç ama burdayım. Joshua, Vapurumuzu hayatta her şeyden çok seviyorum, hatta şu *Eclipse*’in boynuzlarını alaşağı ettiğimiz gün var ya, hayatımın en muhteşem günüydü. O gün bugündür düşünüyorum, böyle devam etçeğmize işi de vapuru da o gün bırakmalıymışım diyorum. Bu nehir serseri üçkağıtçı dolu, yobazı ayrı, kölelik karşıtı ayrı, cumhuriyetçisi ayrı, her cins insan var ama en acayibi sensin, yeminle. Geceleri sürtmene takmıyorum, kızdığım o diil. Ölüm haberleriyle dolu defterler var ya, işte o başka, gene de kimin neyi okuduğu kimsecikleri ilgilendirmez. Yani, *Grand Turk*’ün serdümenini tanırdım, onda bi kitaplar vardı Karl Framm’ı bile utancından kızartır. Yannız şu molaların var ya, şu tek başına çıktığın gezintiler, işte benim onnara tağammülüm kalmadı. *Vapurumu yavaşlatıyosun yahu*, başlarım çarkına, biz nam salalım derken sen adımızı lekeliyon. Bununla kalsa iyi Joshua. New

Madrid'den döndüğün gece hâlini gördüm. Ellerin kanlıydı. İstersen inkâr et. İstersen haşla beni. Ama eminim. Ellerine kan bulaşmıştı, yanılyosam kağrolayım.”

Joshua York içkiyi kafasına diktikten sonra kaşlarını çatarak kadehini tazeledi. Marsh'a baktığında gözlerindeki buzlar erimişti. Anlayışlı bakıyordu. “Ortaklığımızı feshetmemizi mi öneriyorsun?” diye sordu.

Marsh karnına katır tekmesi yemiş gibi hissetti. “İstersen buna hakkın var. Hisseni ödeyecek param yok tabii. Ama *Humma Rüyası* sende kalır, bende de *Eli Reynolds* var, kazanç getirir belki, ben de elime para geçtikçe sana azar azar öderim.”

“Tercihin bu yönde mi?”

Marsh ona hışımla baktı. “Elinin körü Joshua, öyle olmadığını biliyon.”

“Abner,” dedi York. “Sana ihtiyacım var. *Humma Rüyası*’nı tek başıma idare edemem. Serdümenliği yavaştan öğreniyorum, nehrin ve sefer güzergâhının aşınası olmaya da başladım az çok ama ikimiz de biliyoruz ki ben gemici falan değilim. Sen gidersen tayfanın yarısı da seninle gider. Bay Jeffers, Bay Blake ve Kılılı Mike kesin, diğerlerinin de gideceği kuşkusuz. Hepsi sana sadık.”

“Onlardan seninle kalmalarını isteyebilirim,” diye önerdi Marsh.

“Senin kalmanı yeğlerim. Kabahatini görmezden gelirim es-kisi gibi devam edebilir miyiz?”

Abner Marsh’ın kursağındaki düğüm öyle ağırdı ki boğulacak sandı. Yutkundu ve doğduğu günden bu yana ona en zor gelen lafı sarf etti: “Hayır.”

“Anladım,” dedi Joshua.

“Ortağıma güvenmem gerekir,” dedi Marsh. “Onun da bana güvenmesi. Konuş benimle Joshua, neler dönüyor anlat ki ortaklığımız devam ede.”

Joshua York surat ekşitti, içkisini yavaşça yudumlayarak düşünüp taşındı. “Bana inanmayacaksın,” dedi sonunda. “Bay Framm’ın anlattığı her şeyden daha saçma gelecek.”

“Sen bir dene hele. Zararı olmaz.”

“Ah, öyle bir olur ki Abner, *hem de nasıl* olur.” York’un sesi ciddiydi. Kadehini bırakıp kitaplığa yürüdü. “Etrafı karıştırırken,” dedi, “kitaplarıma da baktın mı?”

Marsh itiraf etti. “Evet.”

York deri ciltli, isimsiz kitaplardan birini çekip koltuğuna döndü ve eciş bücüş harflerle dolu bir sayfayı açtı. “Okuyabilseydin,” dedi, “bu kitap ve devamı niteliğindeki ciltler seni aydınlığa kavuşturabilirdi.”

“İçine baktıydım. Hiçbi şey anlamadım.”

“E haliyle,” dedi York. “Abner, sana anlatacaklarımı kabullenmen zor olacak. Kabullen veya kabullenme, konuştuklarımız kesinlikle bu dört duvar arasında kalacak. Anlaşıldı mı?”

“Evet.”

York soran gözlerle baktı. “Bu kez hata istemiyorum Abner. *İyice* anladın mı?”

Marsh sinirlenip, “Evet dedim ya Joshua,” diye gürledi.

“Pekâlâ,” dedi Joshua. Parmağını sayfaya bastı. “Bu *gizyazı* nispeten basit bir şifreleme ürünüdür, Abner, ama çözebilmek için öncelikle Rusçanın yüzyıllardır konuşulmayan ilkel bir lehçesinden türemiş diline aşina olmak gerekir. Bu ciltte tercümesine yer verilen özgün metinler çok ama çok eskidir. Asırlar önce Hazar Denizi’nin kuzey bölgesinde yaşayıp ölmüş bir halkın mavisinden bahsediliyor.” Duraksadı. “Pardon. Halk değil. Rusçaya çok hâkim değilim ama sanırım doğru sözcük *odoroten*.”

“Ne?” dedi Marsh.

“Kullanılan tabirlerden yalnızca bir tanesi bu tabii. Diğer dillerde başka isimlerle de anılıyor. *Krúvnik*, *védomec*, *wieszczy*. *Vilkakis* ve *vrkolák* da denir ama bu ikisinin başka anlamları da var.”

“Abuk subuk konuşuyorsun,” dedi Marsh, gerçi Joshua’nın sarf ettiği sözcüklerin tınısı tanıdık gelmişti kulağına, hatta Smith ile Brown’un tatava yaparken sürekli gevelediği lafları andırıyordu.

“Afrika dilindeki karşılıklarına hiç değinmeyeyim madem,” dedi Joshua, “Asya dillerine de, öbürlerine de hiç girmeyeyim. *Nosferatu* sana bir anlam ifade ediyor mu?”

Marsh bön bön baktı.

Joshua York iç çekti. “Ya *vampir*?”

Abner Marsh onu biliyordu. “Ne masal anlatıyon sen ya?” diye homurdandı.

“Vampir masalı,” dedi York, mahcup gülümseyerek. “Daha önce muhakkak duymuşsundur. Yaşayan ölü, ölümsüz, gece avcıları, ruhu olmayan ve sonsuz avareliğe mahkûm edilmiş lanetli yaratıklar. Memleket toprağıyla dolu tabutlarda uyur, gün ışığı ve haçtan korkarlar, her gece dirilip canlıların kanını emerler. Ayrıca biçim de değiştirirler, yarasa veya kurt suretine bürünebilirler. Sıklıkla kurt suretini alanları kurtadam diye anılır ve tamamen farklı bir tür zannedilir ama bu bir hatadır. Aynı kara madalyonun iki ayrı yüzüdür Abner. Vampirler sise de dönüşebilir, kurbanları da vampir olur. Böyle çoğalırlarken vampirlerin tümüyle canlıların yerini almamaları merak konusudur. Talihe bak ki muazzam güçlü oldukları kadar zaafıları da vardır. Korkunç kudretlerine rağmen, insan suretinde de olsa hayvan veya sis suretinde de, içeri buyur edilmedikçe bir meskene giremezler. Cinsel cazibeleri müthiştir gerçi, kitabını Mesmer’in* yazdığı gücü kullanarak kurbanlarını baştan çıkarır ve kendilerini içeri davet ettirirler. Haç onları kaçırır, sarımsak uzak tutar, ayrıca akarsuyu geçemezler. Dış görünüşte senden benden farklı değildirler ama ruhları yoktur, dolayısıyla da aynada yansımaları görünmez. Kutsal su onları yakar, gümüş lanetler, şafak sökerken tabutlarında değillerse güneş ışığı hepsini kavurur. Kafalarını bedenlerinden ayırmak ve kalplerine tahta kazık saplamak suretiyle yeryüzü onlardan temelli arındırılabilir.” Joshua arkasına yaslandı ve kadehini alıp yudumladıktan sonra gülümsedi. “*Bildiğimiz vampir işte, Abner,*” dedi. Kitabı uzun parmağıyla tıptısladı. “Burada birkaçının mazisi anlatılıyor. Gerçekten varlar.

* Hipnotizmanın mucidi Alman Doktor Franz Anton Mesmer (1734-1815). (ç.n.)

Kadim, ebedi ve sahici varlıklar. Bu kitabı on altıncı yüzyılda bir *odoroten* yazmış, kendinden önceki türdeşlerini anlatıyor. Bir vampir.”

Abner Marsh ses çıkarmadı.

“Bana inanmıyorsun,” dedi Joshua York.

“Kolay diil,” diye itiraf etti Marsh. Sakalının sert kıllarını çekiştirip duruyordu. Söyleyemediği başka şeyler vardı. Joshua’nın bu vampir muhabbetinde kendisini hangi konuma oturttuğunu bir türlü açıklığa kavuşturamaması Marsh’i konudan daha fazla rahatsız etmişti. “İnanıp inanmama meselesini dert etmeyelim,” dedi Marsh. “Bay Framm’ın masallarına katlanabiliyosam seninkileri de dinleyebilirim. Devam et.”

Joshua gülümsedi. “Zeki adamsın Abner. Mevzuyu çoktan çözmüş olmalısın.”

“Kendimi hiç de o kadar zeki hissetmiyorum,” dedi Marsh. “Anlat sen.”

York içkisini yudumlayıp omuz silkti. “Düşmanlarım *onlar*. Onlar gerçek, Abner, buradalar, yöreye tümüyle yayılmış durum-dalar. Bunun gibi kitaplardan yararlanarak, gazeteleri tarayarak, zahmetli bir çalışma sonucunda ta Doğu Avrupa dağlarından, Almanya ormanlarından, kutuplardan ve Rus bozkırlarından buraya kadar izlerini sürmeyi başardım. Sizin Mississippi Vadisi’ne, Yeni Dünya’ya kadar geldim. Onları tanıyorum, sonları elimden olacak, yaptıkları tüm kötülüklere bir son vereceğim.” Gülümsedi. “Şimdi kitaplarımı anladın mı Abner? Ellerimdeki kanın sebebini?”

Abner Marsh yanıt vermeden önce kısa bir süre düşündü. Niha-yetinde şunu dedi; “Yağlı boya tablolar falan koymak yerine büyük salonu baştan aşağı aynayla kaplatmak istemeni anımsadım da... Korunma amaçlı mıydı yani?”

“Kesinlikle. Gümüşlerin de sebebi o. Bu kadar çok gümüş kaplamalı başka bir vapur var mı bildiğin?”

“Yok.”

“Nehirde bulunmamız da o yüzden haliyle. Sizin yaşlı şeytan.

Mississippi. Bu akarsuyun bir benzeri daha yok dünyada. *Humma Rüyası* bir sığınak. Onları avlayabiliyorum, malum, ama onlar bize yaklaşıyorlar.”

“Toby'den her şeyi sarımsakla terbiye etmesini istememene şaşırdım,” dedi Marsh.

“Aklımdan geçti,” dedi Joshua. “Ama sarımsak sevmem.”

Marsh kara kara düşündü. “Diyelim inandım,” dedi. “İnandım demiyorum, aklıma yattığını varsayalım. Gene de kafamı kurcalayan şeyler var. Neden daha önce anlatmadın?”

“Eğer Ziraatçılar Hanı'nda anlatsaydım şirketine hissedar olmama asla izin vermezdin. Seyahat özgürlüğümün olması gerekiyordu.”

“Peki neden sırf geceleri dışarı çıkıyorsun?”

“*Onlar* geceleri avlanır. Başı boş dolaşırlarken onları bulmak, güvenli sığınaklarına gizlendikleri zamankine kıyasla daha kolaydır. Avladıklarımın hayat tarzını biliyorum. Onların saatine göre hareket ediyorum.”

“Ya ahbabların? Simon ve diğerleri?”

“Simon uzun zamandır yardımcım. Diğerleri aramıza yeni katılmış sayılır. Gerçeği biliyorlar ve görevimde bana destek oluyorlar. Umarım bundan böyle sen de destekçim olursun.” Joshua kıskıs güldü. “Endişelenme Abner, bizler de senin gibi faniyiz.”

Marsh sakalını sıvazladı. “Bana bi içki koysana,” dedi. York tam şişeye uzanmıştı ki Marsh hemen ekledi, “Yok, o meretten koyma Joshua. Başka bi şey. Viskin falan var mı?”

York kalkıp ona bir kadeh viski koydu. Marsh bir dikişte içti. “Anlattıkların hiç hoşuma gitmedi. Yürüyen ölümler, kan emmeler falan, böyle saçmalıklara hayatta inanmazdım ben.”

“Abner, benimkisi tehlikeli bir oyun. Seni de tayfanı da buna dahil etmek gibi bir niyetim hiç olmadı. Bana kalsa bu kadarını bile anlatmazdım ama ısrar ettin. Ortaklıktan çıkmak istersen itirazım olmaz. Sen yeter ki sözümünden çıkma, benim için *Humma Rüyası*'nı idare et, senden tüm istediğim bu. *Onlarla* ben uğraşacağım. Kabiliyetlerimden şüphelen mi var?”

Marsh karşısında rahat tavırla oturan Joshua'yı süzerken, adamın gri gözlerindeki haşın ifade ve sert tokalaşması geldi hatırına. "Yok."

"Sana birçok şeyi dürüstçe anlattım," diye devam etti Joshua. "Tek tutkum işim değil. Bu vapura ben de senin kadar âşığım Abner, hayallerinin çoğunu da paylaşıyorum. Dümene geçmek, nehrin kurdu olmak istiyorum. *Eclipse*'in rekorunu kıracağımız güne şahitlik etmek istiyorum. Yalan yok ya..."

Kapı tıklatıldı.

Marsh irkildi. Joshua York gülümseyip omuz silkti. "Natchez'den arkadaşlarım içkiye gelmiştir," diye açıkladı. Arından seslendi "*Bir saniye!*" Marsh'a dönüp alçak sesle ve aceleyle konuştu, "Dediklerimi bir düşün Abner. İstersen bilahare konuşuruz. Yalnız güvenimi boşa çıkarma ve bunlardan kimseye bahsetme. Başkaları müdahil olsun istemem."

"Benden sana söz," dedi Marsh. "Zaten kim inanır ki yahu?"

Joshua gülümsedi. "Sana zahmet olmazsa konuklarımı içeri buyur eder misin, ben de içkileri koyayım," dedi.

Marsh kalkıp kapıyı açtı. Dışarıda fısır fısır konuşan bir adamla kadın bekliyordu. Marsh arkalarında gözüken Ay'ı, iki bacanın arasına asılmış yaldızlı bir süslemeye benzetti. Natchez-Bayıraltı'nda söylenen açık saçık bir ezgi çalınıyordu kulağına, uzaktan. "İçeri buyrun," dedi.

Marsh'ın içeri aldığı yabancılar nezih bir çifte benziyordu. Adam gençti, neredeyse çocuksu, dal gibi ama yakışıklıydı, siyah saçlı, açık tenli, dudakları da dolgun ve biçimli. Marsh'a kısacık ilişen kara gözleri duygudan yoksun, vahşi bakışlıydı. Kadına gelince... Abner Marsh ondan gözlerini alamadı. Sahiden güzeldi. Uzun saç tün karası, ipeksi teni süt beyazı, elmacıkkemikleri belirgindi. Beli öyle inceydi ki Marsh'ın koca elleriyle kısıkrak kavrayası geldi. Bakışlarını oradan kaçırıp da yüzüne bakınca kadının da pürdikkat kendisine baktığını gördü. İnanılmazdı gözleri. Marsh ömründe o renk göz görmemişti; koyu menekşeydi, kadifemsi, vaatkâr. O gözlerde boğulup gidebilirmiş gibi hisset-

ti. Ona nehri anımsattı, arada bir rastlardı o renge, alacakaranlıkta, durgun su yüzeyi bir anlığına tuhaf bir menekşe rengine çalar, ardından temelli kapkara kesilirdi. Marsh o gözlere adeta asırlarca bakakaldı, acizce, en sonunda kadın gizemli bir gülümsemeyle şıp diye sırt çevirdi ona.

Joshua dört kadeh doldurmuştu. Marsh'a bir kadeh viski, kendine ve diğerlerine de özel zulasından. "Sizi burada ağırlamaktan memnuniyet duyuyorum," dedi, içkileri ikram ederken. "Umarım konaklama şartlarımızdan memnunsunuzdur?"

"Oldukça," dedi adam, kadehini alıp içine kuşkuyla baktı. İçkinin damağında bıraktığı tadı hâlâ anımsayan Marsh adamda zerre kabahat bulmadı.

"Vapurunuz pek güzel, Kaptan York," dedi kadın içtenlikle. "Yolculuk keyifli olacak bence."

"Bir süre birlikte seyahat edeceğimizi umuyorum," diyerek kibarca karşılık verdi Joshua. "*Humma Rüyası*'na gelince, onunla gurur duyuyorum ama iltifatlarınızın asıl muhatabı ortağım-dır." Elini ondan yana uzattı. "Müsaadenizle takdim edeyim, bu dağ gibi beyefendi Kaptan Abner Marsh, kendisi Humma Nehri Taşımacılık'ın ortağı ve aynı zamanda, gerçeği söylemek gerekirse, *Humma Rüyası*'nın esas efendisidir."

Kadın Abner'e yine gülümserken adam kaskatı durup kafa salladı.

"Abner," York takdimi sürdürdü, "tanıştırayım, Bay Raymond Ortega, New Orleans'tan, bu da nişanlısı Valerie Mersault Hanımefendi."

"Sizi ağırlamak büyük zevk," diye geveledi Marsh.

Joshua kadeh kaldırdı. "İçelim," dedi. "Yeni başlangıçlara!" Diğerleri de aynısını yineledi, içtiler.

Humma Rüyası Vapuru,
Mississippi Nehri

Ağustos 1857

Abner Marsh'ın zihin yapısı bedeninden farklı değildi. Geniş kapsamlıydı, hacim ve sığa bakımından büyük, her şeyi tıka basa alıyordu aklı. Güçlüydü de. Abner Marsh bir şey tuttu muydu öyle kolay kolay kaçırmazdı elinden, bir şeyi kafasına soktuysa da kolay kolay unutmazdı. Güçlü zekâya sahip güçlü bir adamdı, beri yandan beden ile aklın paylaştığı bir ortak özelliği daha vardı ki o da temkinliliği idi. Bazıları buna hantallık derdi. Marsh koşmaz, dans etmezdi, ne seğirtir ne de acele eder; onu varmak istediği yere mutlaka ulaştıran oturaklı ve şaşmaz adımlarla yürürdü. Aklı da böyle çalışırdı. Abner Marsh hazırcevap değildi, aklı da yavaş çalışırdı ama asla aptal değildi. Her şeyi ağır ağır sindirirdi ama kendi ayarına göre.

Marsh'ın Joshua'dan dinlediği hikâyeye, *Humma Rüyası* Natchez'den ayrılırken kafasında yeni yeni yerine oturmaya başlamıştı. Kafa yordukça daha da çok kurt düşüyordu içine. Hakkını teslim etmek gerekirse Joshua'nın vampir avıyla ilgili ayrık hikâyesi *Humma Rüyası*'na musallat olan tuhaf vakaların hatırı sayılır bir kısmını açıklıyordu. Lakin her şeyi açıklamıyordu. Abner Marsh'ın ağırkanlı ama sebatkâr hafızası onu soru yağmuruna tutuyor, anıları nehirde sürüklenen ölü ağaçlar misali kafasına üşüşüyordu, zerre faydası olmadığı gibi can sıkıcıydı.

Simon'ın sivrisinek yalaması mesela.

Joshua'nın olağanüstü görme yeteneği.

En çok da Marsh'ın çat kapı kamarasına gelmesine öfkелendiği gün. *Güneyli*'yle yarışmalarını seyretmek için bile dışarı çıkmaya yanaşmamıştı. İşte bu Marsh'ı önemli ölçüde kaygılandırıyordu. Joshua'nın vampirleri yakalamak için gece saatlerini seçtiğini söylemesi makuldü ama gene de o günkü davranışını açıklamıyordu. Abner Marsh'ın tanıdığı çoğu kişi gündüz saatlerinde çalışırdı ama görmeye değer ilginç bir manzara varsa sabahın üçünde yaktan çıkmayacakları anlamına gelmiyordu bu.

Marsh birisiyle bu konuyu acilen konuşma ihtiyacı duyuyordu. Jonathon Jeffers bir kitap kurduydı, Karl Framm ise bu lanet nehirdeki her salakça martavalı muhtemelen duymuştu, o yüzden şu vampirlerle ilgili bilinmesi gereken bir şey varsa ikisinden birinin bilme ihtimali yüksekti. Ne var ki onlarla konuşamazdı. Joshua'ya söz vermişti, adama zaten mahcuptu, kalkıp da ikinci kez ihanet edemezdi. Haklı bir gerekçesi olmalıydı, oysa şüpheleri bile yarım yamalaklı.

Humma Rüyası Mississippi'yi arşınladıkça Marsh'ın şüpheleri günbegün kuvvetleniyordu gerçi. Genellikle gündüz seferi yapıp alacakaranlıkta palamar bağlıyor, sonra ertesi sabah yine yola çıkıyorlardı. Natchez'in öncesine kıyasla daha iyi süreler yakalamaları Marsh'ı yüreklendiriyordu. Keyfini kaçırın başka değişiklikler de vardı.

Joshua'nın yeni arkadaşlarına ısınamamış, tuhafılıkta Joshua'nın gedikli dostlarından hiç de geri kalır yanları olmadığına çabuk kanaat getirmişti çünkü onlar da hep gece saatlerinde ayaktaydı. Raymond Ortega'yı huzursuz, güvenilmez bir tip olarak mimlemişti. Adam vapurun yolculara ayrılmış kısımlarında değil de hep alakasız yerlerinde boy gösteriyordu. Raymond pişkin ve mağrur tavrına rağmen kibarlığını koruyordu ama Marsh ondan soğumuştı bir kez.

Valerie nispeten sıcakkanlıydı ama o da mülayim konuşması ve kışkırtıcı gülümsemesiyle en az nişanlısı kadar rahatsız ediciydi,

hele o bakışları yok mu. Hiç de Raymond Ortega'nın nişanlısıymış gibi davranmıyordu. En başından beri Joshua'yla pek samimiydi. Marsh'a sorsanız fazla sıkı fıkı. Sorun yaratması kaçınılmazdı. Edepli bir hanım olsa kadınlar bölümünde kalırdı ama Valerie akşamlarını Joshua'yla beraber büyük salonda geçiriyor, bazen de güvertede onunla baş başa yürüyüş yapıyordu. Marsh, adamın birinden ikisinin Joshua'nın kabinine beraber girdiklerini bile işitmişti. Artan dedikodulardan bir skandal çıkmasın diye York'u uyarmayı denediyse de Joshua omuz silkip geçiştirdi. "Skandaldan keyif alıyorsa bırak dedikodu yapsınlar, Abner," dedi. "Valerie vapurumuza ilgi gösteriyor, ben de onu memnuniyetle gezdiriyorum. Aramızda arkadaşlıktan öte bir ilişki yok, sözüme inan." Bunu deyince bakışları biraz efkârlandı. "Keşke aksi olsaydı ama gerçek bu."

"Aman gözünü seveyim, neye hayıflandığına dikkat et," dedi Marsh dobra dobra. "Ortega mevzuya o gözle bakmayabilir. Herif New Orleans'lı, muhtemelen de şu Kriyollardan biri. Onlar düelloya tutuşmak için bahane arar Joshua."

Joshua York gülümsedi. "Raymond'dan korkum yok, gene de uyarın için teşekkürler Abner. Lütfen Valerie ile aramdaki ilişkiye karışma."

Marsh da öyle yaptı ama içine sinmeden. Ortega'nın er geç sorun çıkaracağına emindi, özellikle de Valerie Mersault izleyen gecelerde Joshua'nın dibinden ayrılmaz olmuşken. Kahrolası kadının olası tehlikelere karşı Joshua'nın gözlerini kör ediyordu ama Marsh'ın bu konuda yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Üstelik bu sadece başlangıçtı. Yanaştıkları her rıhtımda vapura başka yabancılar biniyor, Joshua da onları hep kamaralara yerleştiriyordu. Bayou Sara'da, Valerie'yle ikisi bir gece *Humma Rüyası*'ndan ayrıldı ve yanlarında Jean Ardant adlı, soluk benizli, cüsseli bir adamla döndü. Birkaç dakika sonra nehrin biraz daha aşağısındaki bir odunluğa yanaştıklarındaysa Ardant, suratı çökük Vincent adında bir züppeyi alıp getirdi vapura. Baton Rouge'da yolculuğa dört yabancı daha katıldı; Donaldsonville'de ise üç kişi daha.

Akşam yemekleri ayrı tantanaydı. Tuhaf arkadaş çevresi genişleyince Joshua York teksas salonuna ilave masa koydurtmuştu ve gece yarısı hem yeni hem eski dostlarıyla sofraya oturuyordu. Akşam öğününde herkesle beraber ana salonda oluyorlardı ama bu gece yarısı sofraları şahıslarına özeldi. Bu âdet Bayou Sara'da başladı. Abner Marsh bir defasında Joshua'ya bu gece yarısı sofralarının on ne kadar cazip geldiğinden dem vurdusya da kendisini davet ettiremedi. Joshua gülümsemekle yetindi, gece öğünleri devam etti, sofradaki misafir sayısı da her geçen gün arttı. En sonunda merak duygusu baskın çıkınca Marsh salonun etrafında turlayıp pencereden arada bir içeriyi dikizledi. Görecek fazla bir şey yoktu. Sohbet eşliğinde yemek yiyen insanlar sadece. Yağ lambaları kısık, içerisi loş, perdeler yarı kapalıydı. Joshua masanın başında, Simon sağ yanında, Valerie ise solunda oturuyordu. Herkes kadehlerinden Joshua'nın iğrenç iksirini yudumluyordu. Birkaç şişe birden açılmıştı. Marsh ilk turda Joshua'yı hararetle konuşur, diğerlerini de can kulağıyla dinlerken gördü. Valerie ona adeta taparcasına bakıyordu. Marsh içeriyi ikinci kez dikizlediğindeyse, Joshua bir elini rahat bir tavırla masaya koymuştu ve Jean Ardant'ı dinliyordu. Tam Marsh'ın baktığı sırada Valerie elini uzatıp Joshua'nın elinin üzerine koydu. Joshua da kadına dönüp sevgiyle gülümsedi. Valerie gülümsemesine karşılık verdi. Abner Marsh çabucak Raymond Ortega'ya baktı, "Kağrolasınca aptal karı," diye homurdandı ve çabucak uzaklaştı, suratı on karış.

Marsh tüm bunlara anlam veremiyordu, bu tuhaf yabancılara da, acayip gelişmelere de, Joshua'nın vampirlerle ilgili anlatıklarına da. Kolay değildi, üstelik düşündükçe kafası daha da çok karışıyordu. *Humma Rüyası*'nın kütüphanesinde vampirlerle veya ona benzer konularla ilgili hiç kitap yoktu. Kitap aşırmaq için Joshua'nın kamerasına yine gizlice girecek de değildi. Baton Rouge'da şehre indi ve gözüne kestirdiği meyhanelerde belki bir şey öğrenir umuduyla birkaç kez herkese içki ısmarladı. Ortamı uygun gördüğünde içki arkadaşlarına dönüp "Söyle-

senize, buralarda kulağınıza vampir söylentisi çalındı mı hiç?” diyerek vampir konusu açıyordu. Ona göre bu konuları vapurda konuşmaktan daha güvenliydi böylesi, yoksa hemen dedikodu yayılırdı.

Birkaç kişi ona güldü, garipseyerek bakanlar da oldu. Marsh’ın fazlasıyla duman altı bir meyhanede rastladığı renkli tenli, hür bir adam –burnu kırık, kömür karası bir çam yarması– soruyu duyar duymaz tüydü. Marsh adamın peşinden koştuyorsa da kısa sürede nefes nefese kalıp yetişemedi. Vampirleri bilen hatırı sayılır miktarda insan vardı ama duydukları hikâyelerin Mississippi’yle zerre alakası yoktu. Joshua’dan duyduğu her şeyi, toprak dolu tabutları, haç, sarımsak ve daha nice ayrıntıyı başkalarından da işitti.

Sonrasında York ve yandaşlarını gerek akşam yemeklerinde gerekse büyük salonda dikkatle gözlemlemeye koyuldu. Vampirler güya yiyip içmiyorlardı ama hem Joshua hem de diğerleri, York’un özel zulasından içmedikleri zamanlarda bol bol şarap, viski ve brendi tüketiyor, leziz bir tavuğu veya domuz pizolasını asla yabana atmıyorlardı.

Joshua, safir taşı güvercin gözü kadar büyük gümüş yüzüğü asla parmağından çıkarmadığı gibi salondaki onca gümüş eşyadan da görünüşte hiçbiri rahatsız olmuyordu. Gümüş sofratakimleriyle yemek yerken *Humma Rüyası*’ndaki çoğu kişiden daha rahattılar.

Ana kamarayı boydan boya kaplayan aynalar akşamleyin avizeler yakıldığında ıslıl ıslıl parlıyor, üzerlerine şık giyimli insanların yansımaları vuruyor; dans eden, içen, kart oynayan hakiki insanların görüntüleriyle daha bir canlanıyordu salon. Abner Marsh her gece bu aynalardan gözünü alamıyordu. Joshua’nın aksi hiç eksik değildi, gülümsüyor, gülüyor, Valerie’yle kol kola aynadan aynaya geçiyor, kâh bir yolcuyla siyaset konuşuyor kâh Framm’in nehir martavallarını dinliyor, Simon ya da Jean Ardant’la kafa kafaya verip laflıyordu. Her gece bin ayrı Joshua York yürüyordu *Humma Rüyası*’nın halı döşeli güvertesinde, her

biri herkes gibi hayat dolu ve gösterişliydi. Dostlarının da yansımaları düşüyordu aynalara.

Bu kadarı yeterli olması gerekirken Marsh'ın ağırkanlı, kuşkucu zihni bir türlü yatışmıyordu. Vesveselerine son verecek bir plan anca Donaldsonville'e vardıklarında aklına geldi. Bir matara alıp şehre indi ve nehir kenarındaki bir Katolik kilisesinde kutsal suyla doldurdu. Sonra Joshua'ların masasına bakan garson çocuğu kenara çekip avucuna elli sent sıkıştırdı. "Bu gecedен itibaren Kaptan York'un bardağına bundaki suyu koyacan, anladın mı?" dedi Marsh. "Ona bi şaka yapıcam."

Garson komik bir durum yaşanacak diye akşam yemeği boyunca gözünü York'tan ayırmadı. Hayal kırıklığına uğradı. Joshua kutsal suyu afiyetle mideye indirdi. Akabinde Marsh kendi kendine "Vay canına," diye homurdandı. "Kuşkuya yer kalmadı artık."

Ama hiç de dediği gibi olmadı. O akşam Abner Marsh kafasını dinlemek üzere müsaade isteyip büyük salonu terk etti. Teksasın terasında tek başına, sandalyesini geriye kaykılarak ayaklarını küpeşteye dayamış oturuyordu ki merdivenlerde bir etek hışırtısı işitti.

Valerie süzülürcesine yanına geldi ve tepesinden gülümseyerek baktı. "İyi akşamlar Kaptan Marsh," dedi.

Abner Marsh somurtarak ayaklarını hızla küpeşteden indirince sandalyenin ön ayakları yere küt diye vurdu. Kızgınlığını gizlemeye çalışıp "Yolcuların teksasa çıkması yasaktır," dedi.

"Aşağısı çok sıcak. Burası daha serindir diye düşünmüştüm."

"Eh, orası doğru," diye karşılık verdi Marsh, tereddütlü. Ardından ne diyeceğini bilemedi. İşin gerçeği, kadınların yanında hep gergin olurdu. Vapur işletmeciliği camiasında kadınlara yer yoktu ve Marsh kadınları idare etmekten hiç anlamazdı. Hele ki güzel kadınlar onu daha da huzursuz ederdi. New Orleans'lı bir patroniçeyi andıran Valerie'nin yanındaysa eli ayağına dolanıyordu.

Kadın narin eliyle oyma küpeşte direğine kibarca tutunup kıyıya, Donaldsonville'den tarafa baktı. "Yarın New Orleans'a varırız herhalde?" diye sordu.

Valerie ayakta dururken oturmanın kabalık olacağını akıl eden Marsh ayağa kalktı. “Evet han’fendi,” dedi. “Bi kaç saatlik yolumuz kaldı ama tam yol gittik miydi göz açıp kapayıncaya kadar orda oluruz.”

“Anladım.” Kadın ansızın döndü. Solgun, biçimli suratında çok ciddi bir ifadeyle kocaman menekşe gözlerini ona kenetledi. “Joshua’nın dediğine göre *Humma Rüyası*’nın esas sahibi sizmişsiniz. İlginç bir şekilde size büyük saygı duyuyor. Sözüñüze değer veriyor.”

“Ortağınız sonuçta,” dedi Marsh.

“Ortağınızın başı belaya girse imdadına koşar mıydınız?”

Joshua’nın anlattığı vampir martavalları aklına gelince Abner Marsh kaşlarını çattı, gene de loş ışıktaki ayrı bir güzel gözüken, pek manalı bakan Valerie’den kendini alamadı. “Joshua bi derdi olduğunda bana danışabileceğini bilir,” dedi Marsh. “Ortağına yardımcı olmayan bi adamdan hiç bi halt olmaz.”

“Boş laflar,” diye küçümsedi Valerie, gür siyah saçını geri atıp. Rüzgârdan uçuşan saçı yüzüne çalıyordu konuşurken. “Joshua York muhteşem biri, güçlü bir adam. Bir kral. Sizden daha iyi bir ortağı layık Kaptan Marsh.”

Abner Marsh’ın yüzüne kan hücum etti. “Sen neden bahsediyon ya?” diye çıkıştı.

Kadın sinsice gülümsedi. “İzinsiz kamarasına girmişsiniz,” dedi.

Marsh birden küplere bindi. “O mu söyledi?” dedi. “Boy devrilsin onun, o konuyu aramızda halletmiştik. Hem seni hiç ilgilendirmez orası.”

“İlgilendirir,” dedi kadın. “Joshua büyük tehlikede. Gözü pektir, pervasız. Yardıma muhtaç. Ben ona yardım etmek istiyorum ama siz, Kaptan Marsh, sizin yardımınız sadece lafta.”

“Ne halattan bahsediyon hiç anlamadım bayan,” dedi Marsh. “Joshua neden yardıma muhtaç olsun ki? Canını sıkın şu lanet vam... bazı konularda ona yardım etmeyi önerdim ama dinlemek bile istemedi.”

Valerie'nin yüzü birden yumuşadı. "Sahiden yardım edecek miydiniz?" diye sordu.

"Ortağız dedik ya."

"Öyleyse vapuru geri döndürün Kaptan Marsh. Bizi buradan alıp Natchez'e götürün, St. Louise'e de olur, fark etmez. Ama New Orleans olmaz. Yarın New Orleans'a gitmemeliyiz."

Abner Marsh burnundan güldü. "Niyeymiş o?" diye çıkıştı. Valerie yanıt vermek yerine bakışlarını kaçırınca Marsh devam etti. "Bu bi vapur, aklımın estiği yere sürebileceğim kağırolası bi beygir diil. Uymamız gereken bi sefer tarifesi var, yolcu ve yük taşıyoruz. New Orleans'a uğramamız şart." Kaşlarını çatı. "Hem Joshua ne der buna?"

"Şafak sökünce kamarasında uyuyor olacak," dedi Valerie. "Uyandıığında biz çoktan ters istikamete dönmüş oluruz."

"Joshua benim ortağım," dedi Marsh. "Adamın güvenini boşa çıkarmam. Bi kereliğine odasını karıştırmış olabilirim ama aynı şeyi bi daha asla yapmam, ne senin ne de bir başkası için. Ona haber vermeden *Humma Rüyası*'nı hayatta geri döndürmem. Joshua bana gelip de New Orleans'a gitmek istemiyorum dese, hadi gene bi derece, konuşup tatlıya bağlarız belki. Öbür türlü katiyen olmaz. Joshua'ya gidip sormamı ister misin?"

Valerie hemen "*Hayır!*" dedi, telaşla.

"İyisi mi ben gene de gidip söyleyeyim," dedi Marsh. "Arkasından dolap çevirdiğini bilsin."

Valerie uzanıp onu kolundan yakaladı. "Lütfen yapma," diye yakardı. Eli kuvvetliydi. "Bana bak Kaptan Marsh."

Abner Marsh çekip gitmek üzereyken kadının sesindeki bir şey onu durdurup bakmaya zorladı. Eflatun gözlere baktı ve bakakaldı.

"Benden çekinmene gerek yok," dedi Valerie gülümseyerek. "Bana nasıl baktığını daha önce de gördüm Kaptan. Gözlerini benden alamıyorsun değil mi?"

Marsh'ın damağı çok fena kurumuştı. "Ben..."

Valerie delişmen ve havalı bir edayla saçını yine geri savurdu.

“Hayallerini süsleyen tek şey vapurlar olamaz Kaptan Marsh. Hatun diye andığın bu duygusuz araçtan sana yâr olmaz. Sıcak ten, ahşap ve demirden daha güzeldir.” Marsh daha önce bir kadından böyle laflar hiç işitmemişti. Yıldırım çarpmışa döndü. “Yaklaş,” dedi Valerie, onu kendine çekip, burnunun dibindeki adama biraz aşağıdan bakarak. “Bana bak,” dedi. Marsh kadının iç gıcıklayan sıcaklığını hissedebiliyordu, o kadar yakındı, kadının gözleriyse engin birer menekşe deryası, mahmur, ipeksi ve davetkârdı. “Beni arzuluyorsun Kaptan,” diye fısıldadı.

“Hayır,” dedi Marsh.

“Ya ya, arzuluyorsun. İhtirash bakışından belli.”

“Hayır,” Marsh itiraz etti. “Sen... Joshua...”

Valerie güldü; hafif meşrep, neşeli bir kahkahaydı, cilveli, nağmeli. “Joshua’yı dert etme sen. Canının istediğine bak sen. Korkuyorsun da ondan bu kadar direniyorsun. Korkma.”

Abner Marsh zangır zangır titriyordu. Şehvetten titrediği kafasına dank edince irkildi. Ömründe hiçbir kadını bu kadar şiddetli arzulamamıştı. Nedense gene de direniyor, karşı koyuyordu ama Valerie’nin gözlerinin çekim gücüne daha da kapılıyordu. Kadının kokusu sarmıştı dünyayı.

“Beni kamarana götür,” diye fısıldadı kadın. “Bu gece senim.”

“Sahi mi?” dedi Marsh, cılız bir sesle. Alnından akan ter gözlerini bulutlandırıyordu. “Olmaz,” diye mırıldandı. “Olmaz, yapamayız...”

“Bal gibi olur,” dedi kadın. “Yeter ki söz ver.”

Marsh hırıldar gibi yineledi. “Söz?”

Menekşe gözler kızıştı, alazlandı. “Götür bizi buradan, New Orleans’tan uzaklara. Söz ver götüreceğine, ondan sonra senim. Çok istiyorsun. Hissediyorum.”

Abner Marsh ellerini kaldırıp kadının omuzlarını kavradı. Titredi. Dudakları kurumuştı. Kadını ayı gibi kucaklayıp yatağına atası, onunla sarmaş dolaş olası geldi. Ama bunu yapacağına, her ne hikmetse, tüm gücünü toplamayı başardı ve kadını

sertçe kendinden uzağa itti. Kadın bir çığlık koparıp tökezleyerek tek dizi üzerine düştü. “Defol burdan,” diye böğürdü Marsh. “Cehennem ol git terasından, ne biçim kadınsın lan sen, defol git, senin bu yaptığını anca... *lan* defol git!”

Valerie yine diklenir gibi oldu, dudakları gerilmişti. “İstesem var ya, seni...” diyecek oldu, öfkeyle.

Kadının arkasından “*Hayır*,” dedi Joshua York, sakın ama kesin bir edayla.

Joshua sanki karanlık ansızın insan suretini almış gibi ortaya çıkıvermişti. Ona bakakalan Valerie’nin gırtlğından hafif bir inilti kurtuldu, sonra da merdivenlerden aşağı kaçıp gitti.

Marsh’ın iflahı kesilmişti ve ayakta zor duruyordu. “Gebere-sice,” diye mırıldandı. Cebinden bir mendil çıkarıp alnındaki teri sildi. Silinmeyi bitirdiğinde Joshua’nın sabırlı bakışlarıyla karşılaştı. “Ne gördün bilmem Joshua ama olay zannettiğin gibi diil.”

“Olayı çok iyi anladım, Abner,” diye karşılık verdi Joshua. Sesi hiç kızgın değildi. “Hemen hemen en başından beri şahidim. Valerie’nin salonda olmadığını fark edince onu aramaya çıktım, sesinizi duyduğumda merdivendeydim zaten.”

“Senin ayak sesini hiç duymadım,” dedi Marsh.

Joshua gülümsedi. “Gerekli olduğunda çok sessiz hareket edebilirim Abner.”

“Şu kadın var ya,” dedi Marsh. “Ya utanmadan... demez mi... lan ne edepsiz karıymış...” Dili varmadı söylemeye. “Hanımefendi falan diil o,” diye bitirdi lafını beceriksizce. “Sepetle onu Joshua, onu da Ortega’yı da.”

“Olmaz.”

“Niye olmuyomuş lan?” Marsh kükredi. “Duydun karıyı!”

“Fark etmez,” dedi Joshua, sakince. “Aksine, duyduklarım onun gözümdeki değerini daha da artırdı. Beni önemseddiği için yaptı Abner. Meğer beni hiç ummadığım kadar önemsiyormuş, ondan hiç beklemediğim kadar.”

Abner Marsh sövüp saydı. “Ağzından çıkanı kulağın duyuyosa n’olayım.”

Joshua gülümsedi. “Olabilir. Sen dert etme Abner. Valerie’yi bana bırak. Bir daha başını ağrıtmaz. Korkuyor da ondan.”

“New Orleans’tan korkuyor,” dedi Marsh. “Vampirlerden. Biliyor.”

“Evet.”

“Neyin göbeğine doğru gittiğimizden emin misin?” dedi Marsh. “Eğer New Orleans’ı teğet geçmek istiyorsan çekinme söyle, başlatma çarkına! Valerie’ye kalsa...”

“Senin düşüncen ne Abner?” dedi York.

Marsh onu uzun uzadıya süzdü. Sonra, “Ben New Orleans’a gidelim derim,” dedi. İkisi de gülümsedi.

Ve böylece ertesi sabah açığöz Dan Albright’ın dümende, Abner Marsh’ın da kaptan ceketini ve yeni kasketini giyip köprüde övünçle yerini almasıyla, *Humma Rüyası* New Orleans istikametine yola çıktı. Güneş masmavi gökte kor gibi yanıyor, en küçük dal parçası ve mercan kayalığı bile su yüzeyindeki altın dalgacıklar sayesinde seçiliyordu, bu nedenle sefer rahat geçti, vapur da çok kısa sürede hedefine ulaştı. New Orleans rıhtımı vapurlar ve her tür yelkenli gemiyle ana baba günüydü, sahil şeridi vapur düdüğü ve çan sesleriyle cıvı cıvıldı. Marsh şehre yavaşça yaklaşımlarını bastonuna dayanarak seyrederken, *Humma Rüyası*’nın yanaşma çanı ve diğer gemileri uyaran cırlak düdüğü kulaklarını tırmalıyordu. Geçmişte New Orleans’a defalarca gelmişti ama kendi vapurunun köprüsünderken asla. O rıhtımdaki en büyük, en gösterişli ve en hızlı vapur onunkiydi. Evrenin efendisiymiş gibi hissediyordu.

Buna rağmen palamar bağlandıktan sonra ilgilenmesi gereken bir sürü iş vardı; navlunun boşaltılması, St. Louis’e boş dönmek için sevkiyat malı avcılığı, yerel gazetelere verilecek ilanlar gibi. Marsh şirketin orada bir şube açması gerektiğine karar vermişti, o yüzden bu işle bizzat ilgilenip uygun yer baktı, görüşmeler yapıp bir banka hesabı açtı ve bir mümessil tuttu. O gün akşam yemeğini St. Charles Oteli’nde Jonathon Jeffers ve Karl Framm’le beraber yedi ama yemek boyunca aklına hep

Valerie'nin kuruntuları geldi ve Joshua'yı merak etmeden duramadı. Marsh vapura döndüğünde Joshua teksas salonunda arkadaşlarıyla laflıyordu. Görünüşte hiçbir terslik yoktu ama Joshua'nın yanında oturan Valerie her nedense bozum olmuş gibi somurtuyordu. Marsh hiçbirini kafaya takmayıp yatmaya gitti, hatta müteakip günlerde de bunlara fazla kafa yormadı. *Humma Rüyası* gündüzleri onu fazlasıyla meşgul ediyordu. Akşamlarıysa şehirde güzel bir akşam yemeği yiyor, kordon meyhanelerindeki içki sohbetlerinde vapurunu ballandıra ballandıra anlatıyor, Vieux Carré'yi gezerek hoş Kriyol hanımlarını, meydanları, çeşmeleri ve balkonları hayranlıkla seyrediyordu. New Orleans anımsadığı kadar güzeldi. Marsh'ın ilk başlardaki düşüncesi bu yöneydi.

Gelgelelim, zamanla, sinsice semiren bir kaygı düştü içine, tanıdık her şeye farklı bir gözle bakmasına yola açan, muğlak bir yanlışlık hissi. Hava berbattı; gündüzleri sıcak basıyor, nehrin melteminden uzaklaştıkça rutubetli hava boğucu hale geliyordu. Açık lağımlardan gece gündüz buram buram yükselen envai çeşit çürük kokusu su birikintilerine leş gibi sinmişti. New Orleans'ın sık sık sarıhummanın pençesine düşmesine şaşmamalı diye düşünüyordu Marsh. Şehir hür siyahilerle, genç ve hoş melezlerle, beyaz kadınlar kadar şık giyimli *zuraflarla** doluydu. Ama köle de çoktu. Onlara her yerde rastlıyordunuz. Efendilerinin ayak işlerine koşturan, Moreau ve Common caddelerindeki köle ağıllarında perişan halde dolanan veya pinekleyen, birbirlerine zincirlenerek uzun bir kuyruk halinde bir pazardan diğerine götürülen, olukları temizleyen bir sürü köle. Ta vapur iskelesinde dahi kölelik emarelerinden kurtulamıyordunuz. New Orleans hattında çalışan büyük yandan-çarklılar nehir boyunca durmaksızın siyah iş gücü taşıyordu. Abner Marsh *Humma Rüyası*'na her dönüşünde bu tür vapurlardan birini ya giderken ya gelirken görüyordu. Köleler genellikle prangalı, yüklerin arasında dip dibe oturarak, kazanların sıcakından terleyerek sersefil yolculuk ediyorlardı.

* Zenci ve Kızılderili melezi. (ç.n.)

“Eksik olsun,” diye yakındı Marsh, Jonathon Jeffers’a. “*Pisliğe* lüzum yok. Baştan söyliyim, *Humma Rüyası*’nda tekini bile istemiyorum. O tür sevkیاتlarla vapurumu hiç kimse kirletmiycek, duydun mu?”

Jeffers ona yadırgayarak ters ters baktı. “İyi de Kaptan, köle taşımacılığına girmezsek yığınla paraya sırt dönmüş oluruz. Köle karşıtları gibi konuşuyorsun.”

“Köle karşıtı falan diilim,” dedi Marsh öfkeyle, “Ciddi diyorum. Bir beyefendi yanında bi iki kölesini, uşağını falan getirmişse sorun yok. Kamara veya güverte geçiş koridorlarından birine yerleştiririm, hiç dert etmem. Ama onları zincire vurulmuş halde, kağrolası bi köle tacirinin sevk malı gibi taşımam.”

New Orleans’taki yedinci gecede Abner Marsh tuhaftır ki şehirden gına getirdi ve yola çıkmak için sabırsızlanır oldu. Aynı gün Joshua York akşam yemeğine elinde birkaç nehir haritasıyla indi. Marsh oraya yanaştıklarından beridir ortağını pek az görmüştü. York yerine geçerken Marsh, “New Orleans’ı nasıl buluyorsun?” diye sordu.

“Güzel şehir,” dedi York, sıkkın konuşması ekmeğine tereyağı süren Marsh’ın kafasını önünden kaldırmasına sebep oldu. “Vieux Carré’ye tek kelimeyle hayranım. Gördüğümüz diğer kıyı ilçelerine hiç benzemiyor, neredeyse Avrupalı, hatta Amerikan semtindeki bazı evler bile muhteşem. Mamafih, burada bulunmaktan hazzetmiyorum.”

Marsh kaşlarını çattı. “Nedenmiş o?”

“İçimi karartıyor Abner. Bu şehir –sıcığı, rengârenkliği, kokuları, köleleriyle– capcanlı bu New Orleans, lakin bence içten içe çürümüş, hastalıklı. Burada her şey pek zengin ve güzel, mutfağı, görgüsü, mimarisi, gene de alttan alta...” Kafasını iki yana salladı. “Bir yanda bakımlı avlular, her biri ayrı gösterişli, zarif. Sonra bir bakıyorsun seyyar satıcılar fiçılarla nehir suyu satıyor, o zaman anlıyorsun ki kuyu suyu içmeye uygun değil. Bol çeşnili sosların, baharatlı yemeklerin tadını çıkardıktan sonra öğreniyorsun ki meğer onca baharat etin bozulmak üzere olduğu anla-

şılmasın diyeymiş. St. Louis'de gözlerini mermerlerden alamayarak dolaşırken, kubbe tavanından içeri güneş ışığı vuran o şahane yapının aslında insanların sığır sürüsü gibi satıldığı meşhur bir köle pazarı olduğunu öğreniyorsun. Buranın mezarlıkları bile ayrı güzel. Alelade mezar taşları veya tahta haçlar yerine muhteşem mermer kabirler var, hepsi birbirinden heybetli, üzerlerine duygusal mısralar yontulmuş taş kitabeler ve heykellerle süslü. Ama her biri çürümüş ceset barındırıyor, içleri kurtçuk ve solucan kaynıyor. Mecburen taşla hapsedilmişler çünkü toprak defnetmeye bile uygun değil, mezarları su basıyor. Bu güzelim şehri kefen gibi örten bulaşıcı hastalıklar da cabası.

“Hayır Abner,” dedi Joshua, gri gözlerinde tuhaf, dalgın bir bakışla. “Güzelliğe düşkünümdür ama bazen güzellik, altta yatan çirkefliği ve kötülüğü saklar. Bu şehirden ne kadar çabuk gidersek o kadar memnun ayrılırım.”

“Hadi ya,” dedi Abner Marsh. “Sebebini biliyosam kahrolayım ama ben de aynı hisler içindeyim. Sıkma canını, burdan çarçabuk gidebiliriz.”

Joshua York surat ekşitti. “İyi,” dedi. “Ama önce son bir işim var.” Tabağını kenara çekti ve yanında getirdiği haritayı masaya açtı. “Yarın gün batımında *Humma Rüyası*’yla nehrin daha aşağısına inmek istiyorum.”

“Daha aşağısına mı?” dedi Marsh hayretle. “Nehrin aşağısında bize göre bi şey yok ki yahu. Birkaç plantasyon, bissürü Cajun, bataklık, sığlık, sonra da Körfez.”

“Bak,” dedi York. Parmağını Mississippi üzerinden kaydırarak aşağı indi. “Nehri takip ederek şuraya kadar ineceğiz, şu kola sapıp yaklaşık altı mil daha ilerleyerek şuraya varacağız. Fazla vaktimizi almaz, hem ertesi akşam dönüp St. Louis yolcularımızı alabiliriz. Kısa bir süreliğine şuraya uğramak istiyorum.” Parmağıyla gösterdi.

Abner Marsh’ın domuz bonfilesi getirilip önüne konuldu ama Marsh aldırmayıp öne eğilerek Joshua’nın gösterdiği yere baktı.

“Servi Yanaşlığı,” diye okudu haritadan. “Yani, bilmem ki.”

Ana kamaraya göz gezdirdi, vapurda yolcu olmadığı için dörtte üçü boştu. Karl Framm, Whitey Blake ve Jack Ely masanın ta öbür ucunda yemeklerini yiyordu. “Bay Framm,” diye seslendi Marsh, “bir dakika gelsene.” Framm gelince Marsh haritada York’un çizdiği güzergâhı gösterdi. “Bizi nehrin şu koluna kadar götürebilir misin? Yoksa çok mu aşağı inmiş oluruz?”

Framm omuz silkti. “Ordaki kolların bazıları gayet geniş ve derindir, bazıları da vardır ki vapurla geçmek şöyle dursun, sandalla bile gidemezsin. Muhtemelen halledebilirim. Orda başka vapurların uğradığı iskeleler ve plantasyonlar var. Gerçi oraya uğrayanların çoğu bu hatun kadar büyük değil. Yavaş gideriz, orası kesin. İskandil ala ala, köklere ve kum tepeliklerine çok dikkat ederek seyretmemiz gerekcek, hatta büyük ihtimalle bacaları devirmesin diye nehre sarkan ağaç dallarını falan da budamak zorunda kalcaz.” Haritaya bakmak için eğildi. “Nereye gitçez? O tarafa bi iki kez inmişliğim var.”

“Servi Yanaşlığı denen yere,” dedi Marsh.

Framm düşünceli bir şekilde dudaklarını büzdü. “Fazla sorun olmaz heralde. Orda eskiden Garoux plantasyonu vardı. Vapurlar düzenli yanaşıp N’Orleans’a tatlı patates, şeker kamışı falan taşırdı. Garoux öldü gerçi, ailesinden de kimse kalmadı, Servi Yanaşlığı’nın adı epeydir anılmıyor. Şimdi söyleyince aklıma geldi bak, oralarda abuk sabuk söylentiler dolaşıyordu. Neden oraya gidiyoz?”

“Şahsi bir mesele,” dedi Joshua York. “Siz bizi oraya ulaştırmaya bakın Bay Framm. Yarın akşam yola çıkıyoruz.”

“Kaptan sensin,” dedi Framm. Yemeğine döndü.

Abner Marsh söylendi. “Sütüm nerde kaldı ya?” Etrafına baktı. Sıska bir Negro delikanlısı olan garson mutfak kapısında bekliyordu. Marsh “Yemekle beraber getircektin,” diye böğürünce oğlan bariz irkildi. Marsh, York’a döndü. “Şu yolculuk,” dedi. “O da... bana bahsettiğin meselenin bir parçası mı?”

“Evet,” dedi York kısaca.

“Tehlikeli mi?” dedi Marsh.

Joshua York omuz silkti.

“Hiç hoşuma gitmiyor,” dedi Marsh, “Bu vampir mevzuları falan.” Vampiri fısıldayarak söylemişti.

“Bitmesine az kaldı Abner. Oradaki plantasyona uğrayıp birkaç şey halledeceğim, birkaç arkadaşımı da oradan alıp döneceğim ve konu kapanacak.”

“İzin ver de seninle geleyim,” dedi Marsh. “Şu işi beraber halledelim. Yanlış anlama, inanmadığımdan diil, ama onlardan birini kendi gözlerimle görsem içim rahat eder, malum.”

Joshua ona manalı baktı. Marsh adamın bakışlarında bir anlığına öyle bir şey yakaladı ki adeta içine işledi ve durduk yere bakışlarını kaçırmak zorunda kaldı. Joshua nehir haritasını katladı. “Akıllıca olmaz,” dedi, “ama düşüneceğim. İzninle. İlgiyenmem gereken işler var.” Kalkıp masayı terk etti.

Marsh arkasından bakakalmış, aralarında ne yaşandığını tam anlamamıştı. En sonunda “Elinin körü,” diye söylenip dikkatini domuz bonfilesine verdi.

Saatler sonra Abner Marsh’ın kapısına ziyaretçiler geldi.

Kamarasında uyumaya çalışıyordu. Kapısının usulca tıklatılması gök gümbürtüsü gibi uyandırdı. Yüreği ağzına geldi. Nedenise korkmuştu. Kamara zifiri karanlıktı. “Kim o?” diye seslendi. “Tanrının cezası!”

Birisi fısıldayarak yanıtladı, “Benim, Toby, Reyis.”

Marsh’ın korkusu ânında yatıştı, aptalca geldi ona. Toby Lan-yard vapur camiasının en yumuşak başlı insanıydı, aynı zamanda da en eziği. Marsh “Geliyorum,” diye seslendi ve kapıyı açmadan önce başucundaki lambayı yaktı.

Kapının önünde iki kişi vardı. Altmış yaşlarındaki Toby, kara kafatasını çevreleyen bir tutam demir grisi saç haricinde keldi, kara suratı da bir çift eskimiş çizme gibi kırış kırış. Yanındaki pahalı takım elbise giymiş genç Negro tıknaz, esmer bir adamdı. Loş ışıktaki Marsh’ın onu tanıması biraz zaman aldı. Louisville’de tuttuğu berber Jebediah Freeman’di bu. “Reyis,” dedi Toby, “müsayitseniz sizlen hususi konuşmak isterizdir.”

Marsh el edip içeri aldı ikisini. “Hayırdır Toby?” dedi, kapıyı örterken.

“Bi nevi vekaleten burdayız,” dedi aşçı. “Beni uzun zamandır tanırırsınız Reyis, bilirsiniz yalanım yok idir.”

“Bilmem mi,” dedi Marsh.

“Kaçmak neyin aklımın ucundan geçmez benim. Sırf size aşçılık yapım diye beni özgürlüğüme kavuşturdunuz. Ama öbür siyahlara, ateşçilere kazancılara falan laf anlatamıyoz, sizin ne iyi bi insan olduğnuzu söylüyo da ne beni ne Jeb’i dinliyo. Korkmuşlar, kaçaları vardır. Bu akşam sofraya bakan oğlan Kaptan York’la muğabbettinizi, şu Servi denen yere gitçeğnizi filan duymuş, tüm siyahlar bunu konuşup durur.”

“Ne?” dedi Marsh. “Oraya hiç gitmediniz ki, ikiniz dahil. Servi Yanaşlığı size ne ifade ediyö ki?”

“Bize bişey ifade ettiğiy yok,” dedi Jeb. “Yalnız öbür siyahların bi kısmı oranın namını duymuş. Orayla ilgili bazı dedikodular var Reyis. Kötü dedikodular. Orda yaşanan olaylar yüzünden siyahların hepsi ordan kaçmış. Feci şeyler olmuş Reyis, feci.”

“Sizden rica etmeye geldiydik Reyis, oraya gitmeyesiniz,” dedi Toby. “Biliyonuz, daağ evvel sizden bişey istemişliğim hiç yoktur.”

“Vapurumla nereye gitçeğmi aşçıma da berberime de sorcak diilim,” diye terslendi Abner Marsh. Ama sonra Toby’nin yüz ifadesini görünce yumuşadı. “Hiçbişey olmıyacak,” diye söz verdi. “Ama ikiniz burda, New Orleans’ta beklemek isterseniz sakıncası yok. Çabucak gidip dönçeğmiz için ne aşçı ne de berber lazım olcak.”

Toby’nin bakışı minnettardı ama “Ya kazancılar...” dedi.

“Onlar bana lazım.”

“Adamlar tüymeye meyilli Reyis, benden söğlemesi.”

“Kıllı Mike’a havale ederim kulaklarını çeker.”

Jeb kafasını iki yana salladı. “Siyah tayfası Kıllı Mike’tan tırsmasına tırsar da sizin illaki gitçem dediğiniz yerden daağ çok korkar. Muğakkak tüyceklerdir.”

Marsh sövdü. “Kağrolası ahmaklar,” dedi. “Kazancılar olmaz-

sa mıhlanıp kalırız. Oraya gitmek isteyen Joshua, ben değilim. Müsaade edin de giyineyim çocuklar. Kaptan York'u bulup bunu bir de onunla konuşalım.”

İki siyahi bakıştı ama gık çıkarmadı.

Joshua York yalnız değildi. Marsh soluğu kaptan kamarasında aldığı anda içeriden ortağının gür ve nağmeli sesi geliyordu. Marsh duraksadı, Joshua'nın şiir okuduğunu anlayınca da homurdandı. Bir de yüksek sesle okuyordu. Kapıyı bastonuyla tıklattı. Okumayı bırakan York onları içeri buyur etti.

Joshua kucağında bir kitapla sakın oturuyordu, kaldığı yeri uzun parmaklarının tekiyle işaretlemiş, yanı başında bir kadeh şarapla. Valerie öbür koltuktaydı. Marsh'a bakmasıyla gözlerini kaçırmaması bir oldu. Teksastaki o geceden beri mesafeliydi. Marsh kadını görmezden gelmekte zorlanmadı. “Anlat Toby,” dedi.

Toby kelimeleri bir araya getirmekte nispeten daha çok zorlandıysa da en sonunda meramını anlatmayı başardı. Lafı bitince bakışlarını yere eğip bekledi, eski püskü şapkasını ellerinde evire çevire.

Joshua York'un bakışı haşındı. “Neden korkuyorlarmış?” diye sordu nazik ama soğuk bir tonlamayla.

“Başlarına bişiy gelceğenden, beyim.”

“Onlara ilet, ben hepsini korurum.”

Toby kafasını iki yana salladı. “Kaptan York, saygısızlık etmiş olmiyim amma bizim siyahlar sizden de korkar, bi de şinci bizi *oraya* götürüyorsunuz ya, ondan yani.”

“Sizi de *onlarla* bi tutuyolar,” diye lafa girdi Jeb. “Güya siz ve ağbaplarınız bizi doğrucana onların kucağına götürüyomuşunuz. Oranın ahalisi gündüzleri ortalıkta dolaşmazmış, siz de öyleymişiniz Reyis, aynen böyle diyolla. Toby de ben de ööle düşünmüyoruz tabii ama gel de öbürlerine anlat.”

“Onlara söyleyin, sefer süresince çift yevmiye alacaklar,” dedi Marsh.

Toby kafasını önünden kaldırmadan iki yana salladı. “Parayı salladıkları yok. Tücekler.”

Abner Marsh sövdü. “Joshua, parayla da Kılılı Mike’la da onları ikna edemiyosak başka hiçbi türlü ikna edilmezler. Hepsine kapıyı gösterip yeni kazancılar, hamallar falan tutalım, biraz vakit kaybederiz ama olsun.”

Valerie öne eğilip Joshua York’un koluna dokundu. “Lütfen Joshua,” dedi usulca. “Onlara kulak ver. Bu bir işaret. Gitmeye-
lim. St. Louis’e geri dönelim. Beni St. Louis’de gezdireceğine söz vermiştin.”

“Gezdireceğim,” dedi Joshua, “Ama önce işimi halletmem lazım.” Toby ile Jeb’e çatık kaşlarla baktı. “Servi Yanaşlığı’na karayoluyla rahatça gidebilirim,” dedi. “Karayolunun en kolay ve en basit ulaşım şekli olduğuna kuşku yok. Ama ihtiyacımı layıkıyla karşılamaz beyler. Bu vapur benimse bana hizmet eder. Buranın kaptanı bensem benim hükmüm geçer. Mürettebatım bana güvensin isterim. Adamlarımın benden korkmasını istemem.” Şiir kitabını küt diye sehpaye bıraktı, kızdığı belliydi. “Size bir zararım oldu mu Toby?” diye çıkıştı. “Benden kötü muamele gördünüz mü hiç? Bu şüpheyi hak edecek bir şey yaptım mı?”

“Yok beyim,” dedi Toby usulca.

“Yok diyorsun ama gene de beni yüzüstü bırakmaya hazırlar mı?”

“Aynen Reyis, mağlesef ööle,” dedi Toby.

Joshua York bakışlarına bir kararlılık, hırs geldi. “Ya zannettikleri gibi biri olmadığımı ispatlarsam?” Gözleri Toby ile Jeb arasında mekik dokuyordu. “Gündüz gözüyle görürlerse güvenirlers mi bana?”

“Hayır,” dedi Valerie. Dehşet içindeydi. “Joshua, yapamazsın...”

“Yaparım,” dedi o da, “yapacağım da. Ee, Toby?”

Aşçı kafasını kaldırıp York’la göz göze geldi ve yavaşça kafa salladı. “Şey, belki... şey olmadığınızı görürler ise...”

Joshua iki siyahiyi uzun bir süre süzdü. “Pekâlâ,” dedi sonunda. “Yarın ikindide* sizinle sofraya oturacağım. Bana da yer ayırın.”

“Üstüme iyilik sağlık,” dedi Abner Marsh.

* O yıllarda vardiya saatleri gibi muhtelif nedenlerden dolayı akşam yemekleri 17:00-18:30 saatleri arasında, güneş batmadan yeniyordu. (ç.n.)

Humma Rüyası Vapuru,
New Orleans

Ağustos 1857

Joshua yemeğe beyaz takım elbisesiyle katıldı. Toby ise kendini aştı. Olay kulaktan kulağa yayılmıştı haliyle, o yüzden *Humma Rüyası*'nın tüm tayfası kelimenin tam anlamıyla teyakkuzdaydı. Beyaz ceketleriyle çakı gibi garsonlar bir aşağı bir yukarı koşturuyor, Toby'nin enfes yemeklerini mutfaktan buharı tüten koca kayık tabaklar ve ince porselen kâselerle taşıyıp duruyorlardı. Mönüde kaplumbağa çorbası ve ıstakoz salatası, yengeç dolması ve tereyağlı uykuluk, istiridye böreği ve koyun pirzolası, tarama, tavuk kızartma, alabaş ve biber dolması, rozbif ve panelenmiş dana kotlet, İrlanda patatesi, tatlı mısır, havuç, enginar ve taze fasulye, ekmek çeşitleri, muhtelif içki ve meşrubat, şehirden temin edilmiş günlük süt, tabak tabak taze yayık tereyağı, tatlı olarak da erik muhallebisi, limonlu turta, yüzer ada* ve çikolata soslu ıslak kek vardı.

Abner Marsh ömründe bundan daha mükellef bir öğün hiç yemişti. "Vay be," dedi York'a, "Keşke akşam yemeklerine daha sık katılsan da her gün böyle yesek."

Joshua yemeklere doğru dürüst el sürmemiştir gerçi. Gündüz vakti başka bir insandı sanki; nedense süklüm püklüm, daha az heybetliydi duruşu. Cam tavandan vuran ışıktaki teni sağlıksız görünüyordu, hatta Marsh'a kalsa kireç gibi griye çalıyordu rengi.

* Çırpılmış yumurta ve beze kullanılarak yapılan, geçmişte 18. yüzyıla kadar uzanan bir tatlı. (ç.n.)

York'un hareketleri uyusuktu, bazen de sarsak, normalde sergilediği zarafet ve zindelikten eser yoktu. Ama en büyük fark gözlerindeydi. Kafasındaki geniş siperlikli beyaz şapkanın gölgelediği gözleri yorgun bakıyordu, son derece bitkin. Marsh'ın defalarca şahit olduğu delici bakışlardan yoksun gözbebekleri küçülüp iğne ucu kadar kalmış, grisi sönüp soluklaşmıştı.

Ama sofradaydı, müthiş bir değişiklikti bu. Güpegündüz kamarasından çıkmış, üstü açık güvertelerde yürüyüp aşağı inmiş ve milletin gözü önünde sofraya oturmuştu, Tanrı da şahitti tayfa da. Joshua York'un şık beyaz takım elbisesiyle gün ışığında oturması itibarıyla, onun gece hayatına ilişkin dedikodular ve korkular pek aptalca gelmeye başlamıştı artık.

York yemeğin büyük bölümünde suskun olsa da birisi soru sordukça sıkılğan bir tavırla yanıtlıyor, seyrek de olsa bir yorum yaparak masadaki muhabbete katılıyordu. Tatlılar ikram edilirken bitkince tabağını kenara itip bıçağını masaya bıraktı. "Toby'yi çağırın gelsin," dedi.

Aşçı üzerinde un ve yağ lekeleriyle mutfaktan koşup geldi. "Yemee beyenmediniz mi Kaptan York?" diye sordu. "Hiç dokunmamışsınız."

"Güzeldi Toby. Maalesef günün bu saatinde iştahım kesik oluyor. Ama sofradayım işte. Bir şeyleri kanıtlamışımdır herhalde."

"Evet beyim," dedi Toby. "Sıkıntı olmaz artık."

"Fevkalade," dedi York. Toby mutfağa dönünce York da Marsh'a döndü. "Yolculuğu bir gün ertelemeye karar verdim," dedi. "Yarın gece vakti yola çıkacağız, bu akşam değil."

"Olur, elbette Joshua," dedi Marsh. "Sana zahmet şu turtadan bana bi dilim daha vercen mi?"

York gülümseyerek turtayı onun önüne itti.

"Kaptan, bu akşam yola çıksak daha iyi," dedi Dan Albright, kemikten yapılmış bir kürdanla dişlerini karıştırırken. "Havada fırtına kokusu var."

"Yarın," dedi York.

Albright omuz silkti.

“Toby ile Jeb’i burada bırakabiliriz. Aslına bakılırsa,” York devam etti. “Vapurda sadece en gerekli kişiler kalsın istiyorum. Önceki duraklardan aldığımız yolcuları birkaç günlüğüne şehirde konaklatalım, dönüşümüzü beklesinler. Yükümüz de olmayacak, o yüzden hamalları da birkaç gün izinli sayabiliriz. Yanımıza sadece bir serdümen daha alalım. Mümkün mü?”

“Sanırım,” dedi Marsh. Gözü masadakilere kaydı. Mürettebatın hepsi Joshua’ya merakla bakıyordu.

“Yarın gece madem,” dedi York. “İzninizle. Dinlenmem gerek.” Ayağa kalkınca bir an sendeler gibi oldu. Marsh masadan çabucak kalktıysa da York yardım istemedi. “İyiym,” dedi. “Şimdi kamarama çekiliyorum. New Orleans’tan ayrılma saatimiz gelene dek rahatsız edilmek istemiyorum.”

“Bu akşam âlem masası yok mu?” diye sordu Marsh.

“Yok,” dedi York. Salona bir uçtan bir uca göz gezdirdi. “Bence geceleri burası daha güzel,” dedi. “Lord Byron’ın dediği kadar var. Semalar nurunu gündüzden hiç esirgemiyor.”

“Ha?” dedi Marsh.

“Hatırlamıyor musun?” dedi York. “New Albany’de tersaneyken sana okuduğum şiir. *Humma Rüyası*’na çok yakışan. *Yürüyor tüm güzelliğiyle...*”

“...gece misali,” dedi Jeffers, gözlüğünü düzeltip. Abner Marsh afallayarak baktı adama. Jeffers satrançta ve hesap işlerinde yamandı, temsillere bile gidiyordu ama Marsh onun şiir okuduğunu daha önce hiç duymamıştı.

Joshua sevinçle “Byron’ı biliyorsunuz!” dedi. Bir an için sanki eski haline dönerdi.

“Bilirim,” dedi Jeffers. York’u tek kaşını kaldırarak süzdü. “Kaptan, yoksa *Humma Rüyası*’ndaki günlerimizin ihsan içinde geçtiğini mi ima ediyorsunuz?” Gülümsedi. “Kıllı Mike ve Bay Framm kesin çok şaşırarak bu habere.”

Kıllı Mike bir kahkaha atarken Framm itiraz etti, “Ayıp oluyo ama, üç karım var diye ihsan sahibi olmuyo muyuz şimdi, yav üçü de kefil olur bana!”

Abner Marsh araya girdi. “Sen neden bahsediyon be?” Masa-
daki diğerleri de en az onun kadar şaşkın baktılar adama.

Joshua tarifi zor bir gülümsemeyle alttan aldı. “Bay Jeffers
bana Byron’ın şiirinin son kıtasını anımsattı,” dedi. Okudu.

*Hele o siması yok mu o çehresi,
Pek mülayim, pek dingin ve de anlamlı,
Akıl çelen tebessümü, ışıltılı teni,
İhsan içinde geçen günlerin alameti,
Hepsinden öte gönül rahatlığının,
Yüreğindeki masum sevdanın.*

“Masum muyuz Kaptan?” Jeffers’tı soran.

“Hiç kimse tamamen masum değildir,” diye yanıtladı Joshua
York, “ama ben bu şiiri kendime çok yakın bulurum Bay Jeffers.
Geceler *sahiden* güzeldir, onun ihtişamlı karanlığında bile huzur
ve asalete kavuşabiliriz. Birçok insan karanlıktan mantıksızca
korkar.”

“Olabilir,” dedi Jeffers. “Bazen de korkmak gerekir ama.”

“Hayır,” dedi Joshua York, bunu dedikten sonra da çekip git-
ti, Jeffers’la girdiği laf yarışını yarım bırakarak. O gider gitmez
herkes kendi işine bakmak üzere masadan kalktı, ancak Jonat-
hon Jeffers oturmayı sürdürdü, düşüncelere gark olmuş, gözü
uzaklara dalmıştı. Marsh turtasını bitirmek üzere oturdu. “Bay
Jeffers,” dedi. “Bu nehirde neler dönüyor bilmiyorum. Kağrolası-
ca şiirler. Öyle süslü püslü konuşmanın ne faydası var ki hem? Şu
Byron’ın diyecek bi sözü varsa niye basit, sade bi dilde söylemiyo
da lafı dolandırıyor? Hadi buna cevap ver bakıyım.”

Jeffers ona gözlerini kırpıştırarak baktı. “Affedersin Kaptan,”
dedi. “Bir şey anımsamaya çalışıyordum. Ne sormuştun?”

Marsh turtadan koca bir lokma yutup üzerine kahve içtikten
sonra sorusunu yineledi.

“Nasıl desem Kaptan,” dedi Jeffers, buruk gülümseyerek.
“Asıl mesele şiirin güzel olmasıdır. Sözcüklerin birbiriyle uyumu,

ahengi, betimlemeler. Şiir yüksek sesle okunduğunda hoştur. Kafiyesi, ezgisi, kulakta ancak o zaman *tınlar*.” Kahvesini yudumladı. “O hissi almayana açıklaması zordur. Gerçi biraz vapura da benzer Kaptan.”

“Vapurdan daha güzel bi şiire hiç rastlamadım,” diye homurdandı Marsh.

Jeffers sıırıttı. “Kaptan, *Kuzey Işığı*’nın davlumbazında neden koca bir Aurora tasviri var? Ona ihtiyacı yok ki. O olmadan da tıklar tıklar çalışır çarkları. Niçin kaptan köşkümüz çoğu benzeri gibi oymalarla, bezemelerle süslü püslü, ya da niçin her vapur kaliteli parke ve halılarıyla, yağlı boya tablolarıyla, ince ahşap işçiliğiyle nam salmanın derdinde? Niçin bacalarımızın ağızları dikenli? Onlar olmadan da dumanı gayet rahatlıkla dışarı atabilirler.”

Marsh geçirip kaşlarını çattı.

“Vapurlar da basit ve sade yapılabilir,” diye açıkladı Jeffers, “ama süslü halleriyle hem göze hitap ediyorlar hem de onlarla yolculuk daha keyifli oluyor. Aynısı şiir için de geçerlidir Kaptan. Bir şair söyleyeceğini dümdüz ifade edebilir elbette, ama aynı şeyi kafiyeli ve vezin ölçüsüyle dile getirerek onu görkemli hale getirir.”

“Yani, bi nevi,” dedi Marsh ikircikli.

“Bahse varım senin bile seveceğin bir şiir bulabilirim,” dedi Jeffers. “Byron bir tane yazmış hatta. Adı ‘Sanherib’in Yıkımı.’”

“Neresiymiş ora?”

“Yer değil, kişi adı o,” diye düzeltti Jeffers. “Savaşla ilgili bir şiir Kaptan. Olağanüstü bir ritmi vardır. ‘Buffalo Gals’” gibi dörtnele gider.” Kalkıp ceketini düzeltti. “Gel de göstereyim.”

Marsh kahvesinin son yudumunu da içip sandalyesini geri iterek kalktı ve Jonathon Jeffers’ın peşi sıra *Humma Rüyası*’ndaki kütüphanenin yolunu tuttu. Başkâtip odayı tamamen kaplayan ve tavana kadar uzanan kitap raflarını baştan sona tararken

* John Hodges’un 1844’te bestelediği, dönemin popüler şarkısı. Sözleri New York kanal semti Buffalo’daki dansçı kızlara ithafen yazılmıştır. (ç.n.)

Marsh şişkin minderli, büyük tekli koltuklardan birine kuruldu. “İşte burada,” dedi Jeffers sonunda, raftan orta kalınlıkta bir cilt çekip. “Burada Byron’ın şiirlerini içeren bir kitap mutlaka vardır diyordum.” Sayfaları karıştırdı –birkaçı kesilmeden kaldığı için tırnağıyla yırtıp ayırdı– en sonunda da aradığını buldu. Ardından sırtını dikleştirip “Sanherib’in Yıkımı”nı okudu.

Marsh itiraf etmeliydi ki şiirin sahiden de bir ritmi vardı, özellikle de Jeffers’ın okuma biçiminden ötürü. Bir “Buffalo Gals” değildi gerçi. Gene de beğendi. “Fena diilmiş,” dedi, Jeffers’ın okuması bitince. “Sonunu beğenmedim ama. Lanet yobazlar illa her şeyi Yaradan’a bağlamak zorundalar sanki.”

Jeffers güldü. “Lord Byron yobaz değildi, seni temin ederim,” dedi. “Hatta ahlaksızmış, öyle diyorlar.” Düşünceli bir edayla sayfaları tekrar çevirmeye başladı.

“Şimdi ne arıyorsun?”

“Masadayken hatırlamaya çalıştığım şiiri,” dedi Jeffers. “Byron’ın gece temalı bir şiiri daha vardı, diğerlerinden epey farklı... hah, buldum.” Sayfaya göz gezdirip kafa salladı. “Şunu bir dinle Kaptan. Başlığı ‘Karanlık.’” Okumaya başladı.

Bir rüya gördüm ki hiç de rüya değildi,

Güneş de sönmüştü yıldızlar da

Avareye dönmüşlerdi sonsuz fezada,

Işıksız, izleksiz, buz kesmişti Yerküre

Kamersiz semada savruluyordu körlemesine

Akşamlar sabaha dönse de gün doğmuyordu

İnsanlık unutmuştu hırslarını dehşetten

Gamdan kasvetten, hele ki yürekleri

Soğuyup muhtaç kalmıştı ziya niyazına...

Okudukça kâtibin sesi boğuk, meşum bir tınıya bürünmüştü. Diğerlerinden uzun olan şiir bitmek biliniyordu. Marsh çok geçmeden sözcükleri takip edemez oldu, gene de etkileyiciydi, ortamı nedense ürkütücü, kasvetli bir havaya büründürüyordu. Bölük pörçük ifadeler, deyişler kazanıyordu aklına. Şiir dehşet doluydu,

nafile yakarışlara ve çaresizliğe değiniyordu, deliliğe, dev cenaze ateşlerine, savaş ve kıtlığa, canavara dönüşen insanlara.

*... - bir öğün konulmuştu önüne
kanlı, ama her elemin tabağı ayrı
Gamla doyuruyordu karnını; Aşk hikâyeye
Tek efkâr hâkimdi yeryüzüne, o da Ölüm idi
Hem de tezinden ve şerefsizinden, içler acısı
İçlerini kemiriyordu açlığın sızısı,
Ölünce de kemiklerini mezar toprağı örtmüyor,
Gıdım gıdım çürüyordu çıplak tenleri...*

Jeffers okudukça felaket tasvirleri birbirini kovalıyordu. En sonunda şununla bitirdi:

*Kıpırtısız bir boşlukta uykudaydılar
Ölüydü dalgalar, deniz bir mezar
Gözdesi Ay'ın çoktan dolmuştu miadı,
Durgun havada ölgündü rüzgârlar,
Bulutlar helak; ama hacet yoktu hiçbirine,
Artık evrenin ta kendisiydi Karanlık.*

Kitabı kapattı.

“Deli zırvası,” dedi Marsh. “Hummaya yakalanan biri gibi sayıklamış.”

Jonathon Jeffers cılız gülümsedi. “Yaradana dair tek kelime etmemiş.” İç çekti. “Bana kalırsa Byron karanlıkla neyi kastettiği konusunda ikileme düşmüş. Bu değerli şiirin masumane bir yanı var. Acaba Kaptan York okumuş mudur bunu?”

“Tabii ki okumuştur,” dedi Marsh, koltuğundan kalkıp. “Ver şunu bakim.” Elini uzattı.

Jeffers kitabı uzattı. “Şiire ilgi duymaya mı başladın Kaptan?”

“Orası seni hiç ilgilendirmez,” dedi Marsh, kitabı cebine atıp. “Hem senin yazanede işin falan yok mu ilgilencek?”

“Olmaz mı,” dedi Jeffers. Odadan çıktı.

Abner Marsh tuhaf hisler içinde üç dört dakika öylece dikildi. Şiir onda çok rahatsız edici bir tesir yaratmıştı. Belki de bu şiir miir işlerinde bir sakatlık var diye düşündü. Müsait oldukça kitabı karıştırmaya ve buna kendi çapında açıklık getirmeye karar verdi.

Marsh'ı bizzat ilgilenmesi gereken başka işler de bekliyordu. Akşamın erken saatlerine kadar bu işler onu epey oyaladı. Sonrasında cebindeki kitabı tamamen unuttu. Karl Framm St. Charles'ta bir iki tek atmak için New Orleans'a inmeye hazırlanıyordu. Marsh ona eşlik etmeye karar verdi. *Humma Rüyası*'na döndüklerinde neredeyse gece yarısıydı. Kitabın cebinde kaldığını kamarasında soyunurken fark etti. Kitabı özenle başucu sehпасına bırakıp uzun mintanını giydi ve mum ışığında birazını okumak üzere yatağa kuruldu.

"Karanlık" başlığı geceleyin, hele ki ufacık loş kamarasında yalnız başınayken, daha bir meşum göründü gözüne, buna karşın dizeleri Jeffers okurken olduğunun aksine o kadar da iç karartıcı bulmadı. Gene de huzuru kaçtı. Sayfaları çevirip önce "Sanherib'i" sonra da "Yürüyen Güzel"i okudu, başka şiirleri de, ama aklına sürekli "Karanlık" geliyordu. Akşam sıcağına rağmen Abner Marsh'ın kollarındaki tüyler diken diken oluyordu.

Ön kapakta Byron'ın bir resmi vardı. Marsh inceledi. Gayet güzel adamdı, bir Kriyol gibi esmer ve kösnül. Kadınların ona neden vurulduğunu anlamak kolaydı, kaytan bıyıklı olsa bile. Bir de asilzadeydi tabii. Resminin hemen altında unvanı yazıyordu zaten.

GEORGE GORDON, LORD BYRON

1788-1824

Byron'ı bir süre inceleyen Abner Marsh, şairin yüz hatlarına imrendi. Güzellik asla içselleştirmedığı bir kavramdı. Müthiş görkemli vapurların hayalini kurması belki de güzellikten hiç nasibini almamış olmasındandı. Koca cüssesi, sigilleri, yamyas-

sı burnuyla Marsh, kadınların ilgi odağı olup olmamayı da asla dert etmiş değildi. Gençliğinde, nehirde sandalcılık ve tekneçilik yaparken, hatta kısa bir süreliğine vapurlarda çalıştıktan sonra bile, Natchez-Bayıraltı ve New Orleans'taki makul bir ücrete tek gecelik gönül eğlencesi bulunabilen mekânlara uğramışlığı çoktu. Daha sonraları, Humma Nehri Taşımacılık rayına oturunca, Galena, Dubuque ve St. Paul'da, onun gibi bir sürü vapur sahibi, güçlü kuvvetli, iri yarı, sağlam, haşin ve dürüst bir adamla evlenmeye dünden razı birkaç dul bile bulmuştu. Ne var ki yaşadığı talihsizlikten sonra bu kadınlar ilgilerini çabuk yitirmişti, hem zaten hiçbiri onun istediği gibi kadınlar değildi. Abner Marsh oturup da bu tür şeyleri düşündüğünde, ki sık yaptığı vâki değildi, Kriyol hanımları gibi kara gözlü, New Orleans'ın hür melezleri gibi yağız tenli; vapurları gibi mağrur, zarif ve kıvrak kadınların hayalini kuruyordu.

Marsh homurdandı, sonra da mumu üfledi. Uyumaya çalıştı. Karmakarışık, huzursuz rüyalar gördü. Zihninin karanlık köşelerinde ürkütücü sözcükler yankılanıyordu belli belirsiz.

... Akşamlar sabaha dönse de gün doğmuyordu

... Gamla doyuruyordu karnını; Aşk hikâye

... İnsanlık unutmuştu hırslarını dehşetten

Gamdan kasvetten.

...bir öğün konulmuştu önüne

Kanlı

...harikulade bir adam.

Abner Marsh yatakta zıncı diye doğrulup oturdu, cin gibi uyanık, yüreği küt küt atıyordu. "Lan," diye mırıldandı. Bir kibrit

bulup başucundaki mumu yakarak şiir kitabında Byron'ın resmi olan sayfayı açtı. "Lan," dedi yine.

Çabucak giyindi. Bileği sağlam birini, mesela siyah demir sopa-sıyla kas yığının Kılılı Mike'i veya baston kılıcıyla Jonathon Jeffers'i çağdırmamak için zor tutuyordu kendini. Ama bu mesele yalnızca Joshua'yla ikisi arasındaydı, ayrıca bundan kimseye bahsetmeyeceğine dair ona söz vermişti.

Yüzüne su çarpıp ceviz bastonunu kaptıktan sonra güverteye çıktı; vapurda bir vaiz, hatta bir istavroz olmayışına hayıflanarak. Şiir kitabı cebindeydi. Rıhtımın epey aşağısına başka bir vapur yanaşmış, istim biriktirerek navlun alıyordu. Marsh yükleri sırtlarında taşıyan hamalların ağır ve dokunaklı türkülerini ta uzaktan işitebiliyordu.

Joshua'nın kamarasına gelince Abner Marsh kapıyı çalmak üzere bastonu tam kaldırmıştı ki durakladı, birden kuşkuya düştü. Joshua rahatsız edilmemesi yönünde talimat vermişti. Joshua'nın ondan işitecekleri muazzam canını sıkacaktı. Katıksız saçmalıktı bunlar, şu şiirin aklına musallat olup öyle rüyalarına girmesi. Hem belki yediği bir şey dokunmuştu. Gene de, gene de...

Hâlâ kapının önündeydi, kaşları çatık, bastonu havada, tam o anda kamara kapısı usulcacık açılıverdi.

İçerisi bir manda göbeği kadar karaydı. Kapıya vuran ay ışığı eşiği azıcık aydınlatsa da daha ilerisi zifiri karanlıktı. Eşiğin birkaç adım ötesinde birisi dikiliyordu. Ay ışığında çıplak ayakları gözükse de erkek olduğu hayal meyal anlaşılıyordu. "İçeri gir, Abner," dedi karanlıktan bir ses. Joshua'ydı konuşan ama sesi hırıltılıydı.

Abner Marsh eşikten içeri adımını attı.

Karaltı kımıldadı ve kapı birden kapandı. Marsh kapının kilitlendiğini işitti. İçerisi kapkaranlıktı. Bir halt göremiyordu. Güçlü bir el onu kolundan sımsıkı yakalayıp çekerek öne yürüttü. Sonra da onu geri itti. Marsh altında koltuğu hissedene dek bir an düşüyor zannetti.

Karanlıkta bir hışırtı oldu. Marsh kör gibi bakınarak etrafı seçmeye uğraşıyordu. “Kapıyı tıklatmamıştım,” deyiverdi.

“Yok,” dedi Joshua’nın sesi. “Geldiğini işittim. Zaten seni bekliyordum Abner.”

“Geleceğini söylemişti,” dedi başka bir ses, karanlığın farklı bir köşesinden. Bir kadın sesiydi, yumuşak, üzgün. Valerie.

“Sen ha,” dedi Marsh hayretle. Bunu beklemiyordu. Şaşkıncı, kızgın, tereddütlü. Valerie’nin varlığıysa her şeyi daha da zora sokuyordu. “*Senin* burda ne işin var?” diye çıkıştı.

“Aynısını ben de sana sorabilirim,” diyerek mülayimce yanıtladı kadın. “Buradayım çünkü Joshua’nın bana ihtiyacı var, Kapitan Marsh. Ona yardım etmek için. Senden daha fazla yardımcı oluyorum çünkü seninkisi sadece lafta. Sen ve senin gibiler şüphecililiğinizle, sözde sofuluğunuzla...”

“Yeter Valerie,” dedi Joshua, sertçe. “Abner, bu gece niçin uğradığını bilmiyorum ama er geç uğrayacağını tahmin ediyordum. Keşke kendime ortak olarak odun kafalının tekini seçseydim, emirlere sorgusuz itaat edecek birisini. Sen kendine ve bana zarar verecek kadar açıkgozsün. Natchez’de sana kurguladığım masalın içyüzünü anlamanın yalnızca an meselesi olduğunu seziyordum. Bizi dikizlediğini gördüm. Ufak testlere başvurduğunu da biliyorum.” Güçlkle, hırıltılı güldü. “Kutsal suyu bile!”

“Nasıl... anlamış mıydın yani?” dedi Marsh.

“Evet.”

“O oğlanı gebertcem.”

“Çocuğa yüklenme. Gerçi yemek boyunca onun gözünü ben-den ayırmadığını fark ettim ama onunla pek alakası yok Abner.” Joshua’nın gülmesi gergin, sesi feciydi. “Yok, suyun berraklığından anladım. Seninle konuşmamızdan birkaç gün sonra önüme bir bardak temiz su konuyor, nasıl anlamam? Bunca zamandır nehirdeyiz, içme suyu hep bulanık ve tortulu. Bardağımın dibinde kalan çamurlu tortuya çiçek ekseydim şimdiye yeşerirdi.” Hıçkırığı andıran, gevrek, neşeli bir ses çıkardı. “O çamurla tabutumu bile doldurabilirdim.”

Abner Marsh son lafı duymazdan geldi. “Bardağın dibindeki tortuyu çalkalayıp öyle içtin suyu,” dedi. “Tam da buranın insanı gibi.” Duraksadı. “Alelade bir insan gibi.”

“Aa,” dedi Joshua, “sadede geliyoruz demek.” Uzun bir süre başka laf etmedi. O kesif karanlık ve sessizlikte kamara boğucuydu. Joshua nihayet konuştuğunda sesi buz gibi, ciddiydi. “Yanında haç getirdin mi Abner? Ya da kazık?”

“Bunu getirdim,” dedi Marsh. Şiir kitabını çıkarıp Joshua’dan tarafa tahminen attı.

Havada kapılan kitabın patırtısını işitti. Sayfalar hışırdadı. “Byron,” dedi Joshua keyifle.

Abner Marsh suratının önünde parmaklarını oynatsa onu bile göremezdi, demek ki kamaranın tüm panjurları ve perdeleri kapalıydı. Gene de Joshua kitabı havada kapacak kadar iyi görüyor, hatta karanlıkta okuyabiliyordu. Marsh sıcağa rağmen yine tüylerinin diken diken olduğunu hissetti.

“Neden Byron?” diye sordu Joshua. “Beni şaşırtıyorsun. Başka bir test, haç, sorular, senden bunları beklerdim. Byron’ı değil.”

“Joshua,” dedi Marsh, “sen kaç yaşındasın?”

Sessizlik.

“İnsan sarrafıyım,” dedi Marsh. “Oysa senin ak saçına falan bakıp yaşını kestirmekte zorlanıyorum. Gene de kılığına baksam –yüzüne, ellerine– taş patlasa otuz, otuz beşsin derim. O kitapta adamın otuz üç yıl önce öldüğü yazıyor. Ama sen onunla tanıştığını söylemiştin.”

Joshua iç çekti. “Evet.” Sesinde pişmanlık vardı. “Aptalca bir hataydı. Vapuru görünce o kadar heyecanlandım ki ağzımdan kaçtı. Sonrasında dert değil diye düşündüm. Byron’ı hiç bilmiyordun. Unutacağına emindim.”

“Benim kafa her zaman şipşak çalışmaz. Ama unutmam.” Marsh bastonundan kuvvet alarak öne eğildi. “Joshua, konuşmamız lazım. Kadına söyle çıksın.”

Valerie karanlıkta buz gibi güldü. Sesi artık yakından geli-

yordu, halbuki Marsh onun kıpırdadığını işitmemişti. “Küstah aptal,” dedi kadın.

“Valerie kalacak Abner,” dedi Joshua, donuk bir sesle. “Diyeceklerini onun da duymasında hiçbir mahzur yok. O da benim gibi güvenilirdir.”

Marsh açıkta ve çok yalnız kalmış hissetti. “Senin gibi demek,” dedi tane tane. “Peki madem. *Nesin sen?*”

“Kendin karar ver,” diye yanıtladı Joshua. Karanlıkta insanı irkiltircesine aniden bir kibrit yandı.

“Aman Tanrım,” dedi Marsh.

Anlık yanan alevin çiğ ışığı Joshua’nın yüz hatlarını aydınlattı. Dudakları şişmiş, çatlamıştı. Yanıp kararan alın ve yanak derileri tabak gibi gerilmişti. İrin ve su dolu baloncuklar hem çenesinin altında hem kibriti tutan cart kırmızı elinin üzerinde öbek öbeği. Gri gözleri çukura kaçıp beyazlamış, çapak bağlamıştı. Joshua York acı acı gülümseyince Marsh kavruk derisinin çatlayıp yırtıldığını işitti. Yanağında açılan taze yarıktan soluk beyaz bir sıvı aktı yavaşça. Bir parça deri sıyrılıp düştü ve altından cılk et gözüktü.

Derken kibrit söndü, karanlık bir nimetti.

Valerie, suçlar gibi, “Ortağız diyordun,” dedi. “Yardımcı olurum diyordun. Senin yardımın bu kadar işte, senin ve tayfanın şüpheleri, tehditleriyle anca bu kadar. Senin yüzünden ölebilirdi. O akça kral, sense bir hiçsin, üstelik o *bunu* senin beş para etmez sadakatini kazanmak için yaptı. Tatmin oldun mu Kaptan Marsh? Anlaşılan olmamışsın ki buradasın.”

Marsh onu duymazdan gelip “Ne *halt* oldu sana?” dedi.

“İki saatten az bir süre semaların nuruna maruz kaldım,” diye yanıtladı Joshua. Acıyla fısıldayarak konuşmasının sebebini Marsh şimdi anlıyordu. “Riskin bilincindeydim. Aynısına daha önce de katlanmıştım, mecburiyetten. Dört saat kalsam ölebilirdim. Altı saatte kesin. Ama iki saatten az, güneş ışığına doğrudan maruz kalmadan mümkün... Sınırlarımı biliyorum. Yanıkların görüntüsü kötü. Acısı dayanılır seviyede. Çabuk iyileşir. Ya-

rın bu vakitlerde sapasağlam çıkarım, kimsecikler anlamaz ne olduğunu. Etim şimdiden iyileşiyor. Su toplayan yerler patlıyor, ölü deriler dökülüyor. Kendin gördün.”

Abner Marsh gözlerini yumup açtı. Fark yoktu. İçerisi hâlâ kapkaranlıktı ve kibrit ışığının göz yuvasına kazındığı soluk mavi izdüşüm, Joshua'nın haşat suratının korkunç görüntüsü bir türlü gözlerinin önünden gitmiyordu. “Demek ki kutsal suydur aynaydı falan hikâye,” dedi. “Etkisi yok. Gündüz dolaşamıyosun o kadar, o da kısmen. Güya demiştin ki... kağırolasınca vampirlerin peşindeymişin falan. Gerçekmiş hepsi. Ama bana yalan söylemişin. Bana *yalan* söylemişin Joshua! Vampir avcısı falan diilsin, onlardan birisin. Sen de o da, yanındakiler de. *Ulan resmen siz de vampirmişsiniz işte!*” Marsh göremediği şeylere karşı kendi korumak istercesine bastonu ortasından kavramış, tam önünde tutuyordu, etkisiz bir tahta kılıç misali. Genzi kurumuş, batıyordu. Valerie'nin işveli gülüşünü ve yaklaşmasını işitti.

“Sesini alçalt Abner,” dedi Joshua sakince. “Bana sitem etmeyi de bırak. Evet, sana yalan söyledim. Daha ilk görüşmemizde söylemiştim, beni sorularınla sıkıştırırsan yalana sığınırım diye seni uyarmıştım. Beni yalana sen zorladın. Daha iyi yalanlar bulamadığıma yananım sadece.”

“Ortakmış,” dedi Abner Marsh öfkeyle. “Ulan ne ortağı! Katil desene şuna, katilden beter hatta. Geceleri çıkıp çıkıp n'apıyodun? Gafil avlayıp kanını içceğin, paramparça etceğin birilerini mi bulmaya gidiyodun? Sonra da yola devam, oh ne âlâ, şimdi anlaşıldı. Her akşam ayrı bi ilçe, böylece paçayı yırtıyosun, eştığın haltlar sabaha ortaya çıkınca çoktan başka bi yere gitmiş oluyon. Kaçmana da gerek yok, havalı vapurunda kendi kamarana çekilip etliye sütlüye karışmıyosun, o kadar. Vapur sahibi olmayı niye o kadar çok istediğine şaşmamalı Kaptan York Efendi. Tanrı cezanı versin!”

“*Sus artık,*” diye çıkıştı York, bunu öyle sert söyledi ki Marsh ânında kapattı çenesini. “Şu bastonu da sallamayla bırakıp indir yoksa bir şey kıracaksın. *İndir şunu* dedim.” Marsh bastonu yere indirdi. “Hah şöyle,” dedi Joshua.

“Bu da diğerkleri gibi Joshua,” dedi Valerie. “Anlayışsınız. Sana sırf korku ve nefretle yaklaşıyor. Buradan sağ çıkmasına izin veremeyiz.”

“Olabilir,” dedi Joshua, kerhen. “Bence boş bir adam değil, belki de yanılıyorumdur. Ne dersin Abner? Lafına dikkat et. Haya-tın sözcüklere bağılıymış gibi konuş.”

Ne var ki Abner Marsh düşünemeyecek kadar kızgındı. Ben-liğini kaplayan korku yerini hummalı bir öfkeye bırakmıştı. Yalana maruz kalmış, o yalanın bir parçası olmuş, salak yerine konmuştu. Karşısındaki insan olsun veya olmasın, hiç kimse Ab-ner Marsh’a böyle davranamazdı. York *Humma Rüyası*’nı, onun hatununu, bir tür yüzer-kâbusa çevirmişti. “Uzun zamandır bu nehirdeyim,” dedi Marsh. “Beni korkutmaya çalışma hiç. İlk va-purumla seferdeyken, St. Joe meyhanesinde bi arkadaşımı göz-lerimin önünde deştiler. Yapan hergeleyi kaptığım gibi bıçağını elinden alaşağı ettim, sonra da belini kırdım. Kem Balta’da da çarpıştım, keza kanın gövdeyi götürdüğü Kansas’ta da, o yüz-den kahrolası kan emicilerin blöflerini yutmam ben. Gırtlığıma çökeceksen durma. Senden iki misli iriyim, zaten ayvayı yemiş haldesin. O lanet kelleni tuttuğum gibi koparırım. Belki de yap-tıkların yüzünden her halükârda koparmam gerekir.”

Sessizlik oldu. Derken, hayrettir ki, Joshua York kahkaha-larla uzun uzun güldü. “Ah Abner,” dedi gülmesi geçince. “*Tam* bir vapurcusun. Biraz hayalperest, biraz kabadayı ve sırsılık-klam aptal. Orada körden farksız oturuyorsun, oysa biliyorsun ki ben panjurlardan, perdelerden ve kapının altından sızan azıcık ışıık-ta bile mükemmel görüyorum. Şışmansın, hantalsın, oysa benim gücüm de çevikliğim de malum. Ne kadar sessiz hareket edebil-diğimi fark etmiş olmalısın.” Bir suskunluk oldu, bir gıcırta, son-ra ansızın York’un sesi kamaranın ta öbür ucundan geldi. “Böyle mesela.” Bir sessizlik daha. “Ya da böyle.” Tam arkasından. “Böy-le.” Başladığı yere geri dönmüştü. Sesin geldiği yerlere kafasını çevirip durmaktan Marsh’ın başı döndü. “Hissedemeyeceğin ka-dar hafif yüz tane dokunuşla kan kaybından ölmeni sağlayabili-

rim. Sen sustuğumu anlayana kadar karanlıkta sinsice yanaşıp gırtlığını kesebilirim. Tüm bunlara rağmen, oturduğun yerde benden ters tarafa baktığın halde, gerdanını şişire şişire yüksekte atıyor, tehditler savuruyorsun.” Joshua iç çekti. “Cesursun Abner Marsh. Muhakeme yeteneğin zayıf ama çok cesursun.”

“Beni öldürmeyi aklına kodunsa durma, bitir işimi,” dedi Marsh. “Hazırım. *Eclipse*’in rekorunu kıramamış olsam da gözüm açık gitmem şu hayattan. Vampir sürüsü taşıyan bi vapur işletmektense şu süslü N’Orleans kabirlerinin birinde çürümeyi yeğlerim.”

“Vaktiyle sana batıl inançlı mısın, dindar mısın diye sormuştum,” dedi Joshua. “İkisi de değilim demiştin. Şimdi bakıyorum da vampirlerden cahil bir köylü ağzıyla bahsediyorsun.”

“Ne diyon sen ya? Sen *anlatmadı mıydın* bana...”

“Evet, evet. Toprak dolu tabutlar, aynalarda gözükmeyen ruhsuz yaratıklar, akarsuyu geçemeyen varlıklar; kurda, yarasaya ve sise dönüşebildikleri halde bir diş sarımsaktan tırsan mahluklar. Sen bu tür saçmalıklara inanmayacak kadar zeki bir adam-sın Abner. Korkularından ve öfkenden bir an sıyrıl da *düşün!*”

Bu laf Abner Marsh’ı silkip kendine getirdi. Joshua’nın sesindeki alaycılık yüzünden tüm saydıkları hakikaten aptalca geliyordu kulağa. York azıcık güneş ışığında bile yanmış olabilirdi ama kutsal su içebildiği, gümüş takı kullandığı ve aynalarda gözükmediği gerçeği değişmiyordu. “Yani şimdi sen bana vampir falan *diilim mi* diyosun?” dedi Marsh şaşkınlıkla.

“Vampir diye bir şey yok,” dedi Joshua sabırla. “Onlar da Karl Framm’ın ustalıkla anlattığı nehir söylenceleri gibi. Yok *Drennan Whyte* hazinesiymiş. Raccourci’nin hayalet vapuruymuş. Serdümen o kadar vazifeshinasmış ki öldükten sonra bile mezarından kalkmış da vardiyayı kaçırmamış. Hepsi masal Abner. Eğlencelik, yetişkin birinin ciddiye almayacağı şeyler.”

“Anlatılanların bazıları kısmen doğrudur,” Marsh beceriksizce karşı çıktı. “Yani, Raccourci kestirmesine saptıklarında hayalet vapurun ışıklarını gördüğünü iddia eden bissürü serdümen

tanıyorum, hatta iskandilcilerin sövüp bağrıışmalarını bile işitmişler. *Drennan Whyte*'a gelince, eh, lanete falan inanmam ama aynen Bay Framm'ın anlattığı gibi battığı doğru, batığı çıkarmaya giden öbür gemiler de batmıştı. Şu dirilen serdümeni de tanıyodum. Uyurgezerdi, harbiden, vapuru körkütük uyurken bile sürerdi. O hikâye dilden dile aktarılırken biraz abartıldı.”

“Aynı noktada buluşuyoruz Abner. İlla bir isim koymak istersen evet, vampirler gerçek. Ama bizimle ilgili söylentiler de zaman içinde biraz abartılmıştır. Senin şu uyurgezer yıllarca anlatıla anlatıla yaşayan cesede dönüşmüş. Bir iki asır sonra neye dönüşür sen hayal et.”

“Nesin madem, vampir diilsen şayet?”

“Şuyum demek o kadar kolay değil,” dedi Joshua. “İngilizcede sizinkiler bana vampir der, kurtadam, acuze, cadı, büyücü, iblis, gulyabani. Başka dillerde başka isimlerle anılır; *nosferatu*, *odototen*, *upir*, *loup garou*. Benim gibi zavallı mahluklara halkınızın taktığı yığınla isim var. Hiçbirini sevmem. Ben hiçbirini değilim. Ne var ki yerine önereceğim bir isim de yok. Birbirimize isim takmayız.”

“Kendi dilinizde...” dedi Marsh.

“Kendi dilimiz yok. İnsan dillerini konuşuyor, insan isimleri kullanıyoruz. Ezelden beri böyledir. İnsan değiliz ama vampir de değiliz. Biz... başka bir soyuz. Kendimizi tanımlamamız gerektiğinde genellikle dağarcığınızdaki, sizin dilinizdeki bir sözcüğü gizli anlam atfederek kullanıyoruz. Bizler gece kavmiyiz, kan kavmi. Ya da sadece kavim.”

“Ya biz?” diye terslendi Marsh. “Siz kavimseniz, biz n’oluyoz?”

Joshua York bir an susunca Valerie söze girdi. “Gündüz kavmi,” dedi hemen.

“Hayır,” dedi Joshua. “O benim kullandığım tabir. Kavmimin sıklıkla kullandığı başka bir tabir var. Valerie, yalan faslı bitti. Abner’e gerçeği söyle.”

“Hoşuna gitmeyecek,” dedi. “Joshua, riski...”

“Varsın olsun,” dedi Joshua. “Valerie söyle.”

Bir an kurşun gibiydi sessizlik. Derken, usulca Valerie, “Sürü. Sizi böyle anıyoruz Kaptan. Sığır sürüsü,” dedi.

Abner Marsh kaşlarını çatıp koca yumruğunu sıktı.

“Abner,” dedi Joshua. “Gerçeği istedin. Son zamanlarda kafamı çok meşgul ediyordun. Natchez’den sonra bir kazaya kurban gitmen kaçınılmaz olacak diye düşünüyordum. Sırrımızın açığa çıkması riskini göze alamayız ve sen bizim için bir tehdit yaratıyorsun. Simon da Katherine de senin öldürülmen gerektiği konusunda ısrarcıydı. Aramıza katılan nispeten yeni sırdaşlarım, mesela Valerie ile Jean Ardant da aynı fikirdeydi. Ölümün sayesinde kavmim de ben de hiç kuşkusuz daha güvende olacaktık, buna rağmen sıcak bakmadım. Ölümünden bıktım, dehşetten bıktım, soylarımız arasındaki bitmeyen güvensizlikten usandım. Belki işbirliğini deneyebiliriz diye düşünüyordum ama sana güvenebileceğimden asla emin olamıyordum. Ta ki Donaldsonville’deki o geceye dek, hani Valerie *Humma Rüyası*’nı geri döndürmen için seni ikna etmeye çalışıyordu ya, o gece işte. Güçlü duruşuyla ona karşı koyarak senden beklentimi boşa çıkarmadığın gibi sadakatin de fazlasıyla ispatladın. Oracıkta kararımı verdim. Seni sağ bırakacak ve tekrar kapıma geldiğinde sana gerçeği anlatacaktım, hepsini, iyisiyle kötüsüyle. Dinlemeye razı mısınız?”

“Başka seçeneğim var mı ki?” dedi Marsh.

Joshua York dürüstçe “Yok,” dedi.

Valerie öfledi. “Joshua, yalvarırım bir daha düşün. Onu çok sevsen de o da *onlardan* biri. Anlamayacak. Sivri kazıklarla kapımıza dayanacaklar, yapacaklar biliyorsun.”

“Umarım yapmazlar,” dedi Joshua. Sonra Marsh’a dönüp ekledi, “Korkuyor Abner. Sana teklif edeceğim şey yeni. Yeni şeyler daima tehlikelidir. Bana kulak ver ve beni yargılama, belki o zaman aramızda gerçek bir ortaklık bağı kurulur. Sizden birine gerçeği daha önce hiç anlatmadım...”

“Sığırlardan birine,” diye homurdandı Marsh. “Eh, ben de daha önce vampirlere hiç kulak vermedim, o yüzden ödeşтік. Anlat. Bu boğa seni dinliyo...”

Karanlık Mazi

Dinle madem, Abner, ama önce şartlarımı bil. Sözümü kesmeyeceksin. Ani öfke patlamaları, soru yağmuru ve yorum istemiyorum. Ben bitirince konuşursun. Anlatacaklarımın çoğunu çirkin ve korkunç bulacaksın, uyarmadı deme, ancak her şeyi baştan sona anlatırsam belki o zaman anlarsın. Bana katil dedin, vampirsin dedin, bir bakıma öyleyim. Ama sözlerine bakılırsa sen de öldürmüşsün. Kendini haklı çıkarmak için koşulları öne sürüyorsun. Ben de öyle yapıyorum. Beni haklı göstermese de en azından suçumu hafifletiyor. Beni ve türdeşlerimi kınamadan önce anlatacağım *her şeyi* dinlemen şart.

Önce kendimden başlayayım, özgeçmişimden, gerisini de öğrendiklerime dayanarak anlatacağım.

Yaşımı sormuştun. Gencim Abner, soyumun ölçütlerine göre olgunluğun baharında. 1785 senesinde Fransız taşrasında doğdum. Annemi hiç tanımadım, sebeplerini bilahare açıklayacağım. Babam sonradan olma asillerdendi. Yani Fransız sosyetesine girdikten sonra edinmiş unvanını. Birkaç kuşaktır Fransa'daydı, konumundan bir dereceye kadar hoşnuttu ama Doğu Avrupa kökenli olduğunu iddia ederdi. Varlıklıydı, küçük bir arazi sahibiydi. Uzun ömürlü oluşunu 1760'lardaki bir sahtekarlığa borçluydu, o yıllarda öz oğlu kılığına girmiş, son tahlilde başarılı da olmuştu.

Yani anlayacağın yaklaşık 72 yaşındayım. Lord Byron'la tanıştığım için de kendimi gerçekten talihli sayıyorum. Gerçi o kısım çok sonraydı.

Babam da benim gibiydi. Uşaklarımızın ikisi de, o ikisi uşaktan ziyade yoldaşlarımızdı aslında. Yabancı dilleri, görgü kurallarını, dünyayı ve tehlikelerini soydaşlarım olan üç yetişkinden öğrendim. Gündüzleri uyuyup yalnızca geceleri dışarı çıktım, şafaktan korkmayı da soyunuzun sobada elini yaktıktan sonra ateşten korkmayı öğrenen çocukları gibi öğrendim. Başkalarından farklıydım; üstün ve aykırı olduğum aşılındı bana, bir efendiydim. Dava sürüsü korkup beni öldürmesin diye farklı yönlerimden bahsetmemem gerekiyordu ama. Uyanık geçirdiğim saatleri bir yaşam tercihi gibi göstermeliydim. Katolik ibadetlerini gözlemleyip öğrenmem, hatta aile şapelimizdeki özel gece ayinlerine katılmam zaruriydi. Hatta... neyse, fazla uzatmayayım. Anlamışsındır Abner, alt tarafı çocuktum. Keşke zamanında daha çok şey öğrenseydim, keşke etrafımdakileri ve sürdürdüğümüz hayatın nereye gittiğini erken idrak edip sorgulamaya başlasaydım da gidişatına bırakmasaydım. O zaman başka biri olurum.

1789'daki İsyan yangınları hayatımı telafisi olmayacak biçimde değiştirdi. Dehşet kapımıza dayandı ve yakalandık. Tüm tedbirlerine, şapellerine ve aynalarına rağmen babamın gece hayatı, münzeviliği ve esrarengiz zenginliği kuşku uyandırmıştı. Uşaklarımız –insan uşaklarımız– babamın bir büyücü, satanist, Marquis de Sade'nin bir müridi olduğunu söyleyerek onu gammazladılar. Babam kendisini aristokrat diye de anıyordu ki günahların en büyüğüydü. Uşak olarak hiç kuşku uyandırmayan iki yoldaşı kaçmayı başardı ama babamla ikimiz yakalandık.

O zaman küçüktüm ama bizi tıktıkları hücreyle ilgili anılarım hâlâ capcanlı. Soğuk ve rutubetliydi, her yer çıplak taş, koca demir kapı öyle kalın ve sağlam sürgülüydü ki babamın muazzam gücü bile işe yaramıyordu. Hücre idrar kokuyordu. Çerçöp saçılmış leş gibi zeminde battaniyesiz uyuyorduk. Bir tane penceresi vardı ama çok yukarıda, en az üç metre kalınlığındaki taş duvara açılmış eğik bir girintiden ibaretti. Çok küçüktü, ağzı da kalın demir parmaklıklı. Sanırım yeraltındaydık aslında, mah-

zen gibi bir yerde. İçeri çok az ışık vuruyordu ama bizim için bir lütuftu bu tabii.

Yalnız kaldığımızda babam ne yapmam gerektiğini anlattı. Pencereye erişemiyordu, duvardaki gedik çok dardı ama ben erişebiliyordum; hâlâ ufaktım. Ama parmaklıkları bükmeye gücüm yeterdi. Beni bırak git dedi. Bir de tembihledi. Hırpani dolaşmamı ve göze batmamamı söyledi. Gündüzleri saklanmamı, geceleri yiyecek araklamamı. Ne denli farklı olduğunu kimseye söyleme dedi. Kendine bir haç bul ve boynuna as dedi. Dediklerinin yarısını anlamadım, çoğunu da kısa sürede unuttum ama dediklerini yapacağıma söz verdim. Fransa'yı terk etmemi, kaçan uşakları arayıp bulmamı istedi. Sakın ola öcümü almaya kalkmayasın dedi. Zamanla öcünü almış olacaksın, bu insanların hepsi ölecek ama sen hayatta kalacaksın. Sonra asla unutmayacağım bir şey dedi. "Ellerinde değil. Kızıl susuzluk bu ülkeye sinmiş bir kez, onu da sadece kan yatıştırır. Hepimizin mustarip olduğu bir illet bu." Kızıl susuzluğun ne olduğunu sordum. "Yakında anlayacaksın," dedi. "Kaçarı yok." Sonra gitmem için üsteledi. Daracık girintiden pencereye zar zor ulaştım. Parmaklıklar iyice eskimiş, paslanmıştı. İçeriden ulaşması mümkün olmadığı için hiç kimse yenisiyle değiştirememişti. Kırılıp elimde kaldılar.

Babamı bir daha asla görmedim, ama daha sonra, Napolyon'u izleyen Restorasyon dönemi ertesinde, araştırıp soruşturdum. Benim ortadan kaybolmam kaderini çizmiş. Büyücülüğü de aristokratlığı gibi pekişmiş. Yargılanıp hüküm giymiş. Aynı şehirde giyotinle boynu vurulmuş. Büyücülükle suçlandığı için de cesedi yakılmış.

Ama bunları çok sonradan öğrendim. Hapishaneden kaçınca şehirden ayrılıp Paris'e kadar uzandım, o dönem orada hayatta kalmak kolaydı, ortalık çok karışıktı. Gündüzleri mahzenlere sığınıyordum, ne kadar karanlıksa o kadar iyi. Geceleri çıkıp yiyecek aşırıyordum. Genellikle de et. Sebze meyve damak zevkime pek uymuyordu. Usta bir hırsız olmuştum. Hızlıydım, sessiz, bir de korkunç güçlü. Tırnaklarım her geçen gün daha da sertleşip

keskinleşiyordu. Aklıma koydum muydu tahtayı bile kazıyıp sökebiliyordum. Ne fark eden vardı ne hesap soran. Güzel Fransızca konuşuyordum, kültürlü. İngilizcem fena değildi, çat pat da köylü Almancası biliyordum. Paris'te kenar mahalle ağzını da kaptım. Ortadan kaybolan uşaklarımızı arıyordum, soyumdan tanıdığım yegâne kişilerdi, ne var ki onları nasıl bulacağıma dair en küçük bir ipucu yoktu elimde ve çabalarım hiç sonuç vermiyordu.

Böylece halkınızın arasında büyüdüm. Sığır sürüsüyle iç içe. Gündüz kavmiyle. Zeki ve gözlemciydim. Etrafımdakileri izledikçe sahiden de çok farklı olduğumu çabuk kavradım. Anlatıldığı gibi üstündüm de. Daha güçlü, daha çevik ve –öyle zannediyordum ki– daha uzun ömürlü. Gün ışığı tek zayıflığımdı. Sırrımı iyi saklıyordum.

Gelgelelim Paris'te sürdüğüm hayat sefil, yoz ve sıkıcıydı. Fazlasını istiyordum. Yiyeceklerle beraber para da çalmaya başladım. Okumayı öğretecek birini buldum, akabinde de her fırsatta kitap çaldım. Bir iki defasında az daha enseleniyordum ama her seferinde paçayı yırttım. Gölgelerle kaynaşabiliyor, duvarları kaşla göz arasında tırmanabiliyor, kedi gibi sessiz hareket ediyordum. Peşimden kovalayanlar sise dönüştüğümü falan zannetmişlerdir muhtemelen. Bazen öyle görünmesi kaçınılmaz.

Napolyon Savaşları başlayınca ordudan kaçındım, zira askere alınırsam güneş ışığına maruz bırakılacağımı biliyordum. Yine de sefere çıkanları geriden takip ettim. Bu şekilde Avrupa'yı dolaştım, çok yangınlar gördüm, çok ölüm. Ama İmparator nereye gitse bana ganimet çıkıyordu.

1805'te Avusturya'da müthiş bir fırsat çıktı önüme. Geceleyin yollara düşmüştüm ki Fransız ordularından kaçan zengin bir Viyana tacirine rastladım. Altın ve gümüşe çevirttiği tüm parası yanındaydı, muazzam bir rakamdı. Geceyi geçirdiği hana kadar takip ettim onu, uyuduğundan emin olunca da servete konmak üzere içeri sızdım. Meğer adam uyumuyormuş. Savaş onu kuruntulu yapmış. Beni bekliyordu ve silahlıydı. Battaniyesinin altından bir tabanca çekip beni vurdu.

Şok ve acı beni allak bullak etti. Darbenin etkisiyle yere serildim. Tam karnımdan vurulmuştum, göbeğimden, oluk gibi kan akıyordu. Sonra birdenbire, kan akışı yavaşlamaya başladı, acı da azaldı. Ayağa kalktım. Korkunç bir görüntü sergilemiş olmalıyım, benzim atık, kanlar içinde. Derken tuhaf bir his sardı içimi, evvelce hiç hissetmediğim bir duygu. Pencereden içeri ay ışığı vuruyordu. Tacir çığlık çığlığaydı. Daha ne yaptığımı anlamaya kalmadan tepesine binmiştim. Niyetim ağzını elimle kapatıp susturmaktı ama... bir şey beni ele geçirdi. Ellerimi uzattım, tırnaklarım çok keskindi, çok sert. Adamın ümüğünü kopardım. Kendi kanında boğuldu.

Soluk ay ışığı altındaki yatakta çırpınmasını, gırtlğından fışkıran kara kanı öylece dikilip seyrettim, titreyerek. Can çekişiyordu. Can veren insanları daha önce de görmüştüm, Paris'te, savaşta. Bu farklıydı. Onu *ben* öldürmüştüm. Müthiş bir ihtiras kapladı benliğimi ve... *arzu* duydum. Çaldığım kitaplardan aşınaydım arzuya, şehvete ve insan doğasındaki cinsel itkilere de. Hiçbirini hissetmişliğim yoktu. Çıplak kadınlar, erkekler, cinsel münasebetle birbirine kenetlenmiş çiftler görürdüm ama hiçbirini beni etkilemezdi. İhtirasla şirazedden çıkmakmış, şehvetle yapnıp tutuşmakmış, okuduğum bu saçmalıklara bir türlü kafam basmazdı. Ama artık anlamıştım. Akan kan, bu şişko zenginin ellerimde can vermesi, çıkardığı sesler, yatakta tepinmesi, tüm bunlar benliğimin derinliklerindeki bir hayvanı azdırdı. Ellerim kandan ıpsıslaktı. Kapkaraydı, sıcacık. Gırtlğından fışkırdıkça buharı tütüyordu. Üzerine eğilip tadına baktım. Tadı beni çıldırttı, kızıştırdı. Birden yüzümü boynuna gömdüm, dişlerimle parçaladım, kanını emdim, bir yandan paraladım bir yandan içtim. Debelenmesi durdu. Doydum. Derken kapı açıldı, eli bıçaklı, tüfekli adamlar gelmişti. İrkilerek kafamı kaldırıp baktım. Hepsini dehşete düşürmüş olmalıyım. Müdahale etmelerine fırsat kalmadan pencereden kaçıp karanlığa karıştım. Kaçarken adamın para kemerini kapmayı da akıl etmiştim. Adamın servetinin yalnızca küçük bir bölümü vardı içinde ama yeterdi.

O gece ta uzaklara kaçtım, ertesi günü de bir çiftlik evinin yeraltı mahzeninde geçirdim, yakılmış ve terk edilmiş bir çiftlikti.

Yirmi yaşındaydım. Gece kavmi için hâlâ çocuktum ama artık olgunluk çağına yaklaşıyordum. O gece yeraltı mahzeninde, üstüm başım kurumuş kanla kaplı, para kemerini sımsıkı tutmuş vaziyette uyanınca babamın sözleri hatırıma geldi. Kızıl susuzluğun ne olduğunu nihayet öğrenmiştim. Onu da sadece kan yatıştırır demişti. Yatışmıştım. Ömrümde hiç olmadığı kadar güçlü ve sağlıklı hissediyordum. Bir yandan da tiksinişmişim ve dehşet içindeydim. İnsanların arasında büyümüştüm, malum, aynı gözle görüyordum durumumu. Ben hayvan değildim, canavar değildim. Hemen oracıkta ahdettim, böyle bir şeyin bir daha asla yaşanmaması için yaşam tarzımı değiştirecektim. Yıkandım, giysi çaldım, bulabileceğim en şık giysileri. Batıya gittim, çatışmalardan uzağa. Sonra kuzeye. Gündüzleri hanlarda oda tutuyor, her gece at arabası kiralayıp ilçeden ilçeye geçiyordum. Nihayetinde, savaşın yarattığı zorluklara rağmen, İngiltere'ye varmayı başardım. Yeni bir isim edindim, bir beyefendi olmaya kararlıydım. Param vardı. Gerisini öğrenebilirdim.

Yolculuklarım yaklaşık bir ayıma mal olmuştu. Londra'daki üçüncü gecemde bir tuhaf oldum, fenalaştım. Öncesinde hastalandığım vâki değildi. Ertesi gece daha da kötüydüm. Öbür gece en sonunda çözdüm o hissin neden kaynaklandığını. Kızıl susuzluk başıma vurmuştu. Öfkemden haykırdım. Güzel bir yemek söyledim, açlığımı bastırır düşüncesiyle şöyle kocaman kalın bir dilim az pişmiş et. Onu yiyip irademi köreltmeye çalıştım. Nafileydi. Bir saat geçmeden kendimi sokaklara vurdum. Kuytu bir sokak bulup bekledim. İlk geçen genç bir kadındı. Bir yanımla hayran kaldım güzelliğine, alev gibi dağladı içimi. Bir yanımsa sadece iştahlandı. Az daha kafasını koparıyordum, en azından tez bitti. Akabinde ağladım.

Aylarca kahroldum. Okuduklarıma dayanarak neyin nesiylim anlamıştım. Tabirleri öğrenmiştim. Yirmi yıl boyunca kendimi üstün sanmıştım. Meğer doğaya aykırı bir varlıkmışım dedim,

bir hayvan, ruhsuz bir cani. Vampir miyim yoksa kurtadam mı karar verememek kafamı karıştırıyordu. Ne babamın ne de benim bir şeye dönüşme gücü vardı, buna karşın kana susamışlığım ayda bir nüksediyordu ki Ay döngüsüyle alakası var gibiydi, gerçi her zaman dolunaya denk gelmiyordu. Okuduğuma göre kurtadamın özelliği idi o. Durumumu anlama çabasıyla o dönemde bu konular üzerine dünya kadar şey okudum. Tıpkı efsanelerdeki kurtadam gibi ben de gırtlak parçalıyor, hatta bir miktar etlerini de yiyordum, bilhassa susuzluğum çok fena başıma vurmuşsa. Susuzluktan gözümün dönmediği zamanlardaysa gayet düzgün biriydim ki keza bu da kurtadam efsaneleriyle örtüşüyordu. Öte yandan gümüşün üzerimde hiçbir gücü yoktu, kurtboğanın da, ne biçim değiştiriyordum ne de kıllarım uzuyordu. Tıpkı vampirler gibi yalnızca geceleri dolaşabiliyordum. Bana öyle geliyordu ki aslında kandı aşerdiğim, et değil. Hem yatakta uyuyordum, tabutlarda değil, ayrıca yüzlerce kez dere geçmiştim, kolayca. Kesinlikle ölü olmadığım gibi dini objeler de en küçük bir rahatsızlık vermiyordu bana. Bir defasında, emin olmak adına, bir kurbanın cesedini yanımda götürdüm, kurtadam veya vampir olarak dirilecek mi diye merak ettim. Ceset olarak kaldı. Bir süre sonra kokmaya başlayınca gömdüm.

Yaşadığım dehşeti gel sen hayal et. İnsan değildim ama o efsanevi yaratıklardan biri de değildim. Kitaplarımın işe yaramaz olduğuna kanaat getirdim. Tek başımaydım.

Aylar ayları kovaladı, kızıl susuzluk hep nüksetti. Öyle gecelerde iğrenç bir sevinçle doluyordum Abner. Can aldıkça *yaşadığımı* hissediyordum, hem de hiç olmadığı kadar. Ama sonrası hiç değişmiyordu, dönüştüğüm mahluktan nefret ediyordum akabinde. Genç masum demeden katlettim, en çok da güzellerini. Onlarda yaşlı ve hasta insanlarda olmayan, susuzluğu körükleyen, manevi bir ışık vardı sanki. Aynı şekilde sevdiğim başka niteliklere sahip kişileri de öldürdüğüm oluyordu.

Ümitsizce değişmeye çalıştım. İradem normalde çok güçlüydü ama kızıl susuzluk başıma vurduğunda bir hiçti. Bir umutla

dine yöneldim. Ateşin filizlenerek içimi gıdıklamaya başladığını hissettiğim ilk anda soluğu bir kilisede aldım ve kapısını bana açan ilk rahibe her şeyi itiraf ettim. Bana inanmadıysa da benimle oturup dua etmeye razı geldi. Boynumda haç, sunakta diz çöküp hararetle dua ettim, dört yanımda mumlar ve heykeller, Tanrı'nın evinde güvende, vekillerinden biri de yanımdaydı. Üç saate kalmadan üzerine çullanıp adamı oracıkta öldürdüm, kilisede. Ertesi gün bulunan cesedi küçük bir infial yarattı.

Sonra mantığa sığınmayı denedim. Din çare olamıyorsa, demek ki dürtülerim doğaüstü değil dedim. İnsanlar yerine hayvanlara kıydım. Bir doktor muayenehanesinden insan kanı aşırdım. Yeni ölmüş birinin oraya götürüldüğünü bildiğim bir cenaze evine sızdım. Her birinin faydası oldu, susuzluğu bir şekilde yatıştırdı ama geçirmedim. Eğreti çözümlerin en iyisi canlı hayvan öldürmekte ve kanını hâlâ sıcakken içmekte yatıyordu. Hayattı soğurduğum, anlamışsındır ya, kan içerek hayatı da soğuruyordum.

Tüm bu süreçte kendimi korudum. Ölüm ve ortadan kaybolma vakaları tek bir muhitte yoğunlaşmasın diye İngiltere'de birkaç kez başka yerlere taşındım. Cesetleri mümkün mertebe gömdüm. En sonunda da zekâmı avcılığa kullanmaya başladım. Paraya muhtaçtım, o yüzden zengin avların peşindeydim. Zenginleştikçe zenginleştim. Para parayı getirdi, elim bir kez para gördükten sonra temiz ve adil kazanç da getirmeye başladı. O vakte kadar İngilizceyi sular seller gibi sökmüştüm. Yine adımları değiştirdim, beyefendi tarzını benimsedim, davranışlarımın çok az dikkat çekeceği İskoçya bozkırlarında izbe bir ev satın aldım ve ağzı sıkı birkaç uşak tuttum. Her ay iş bahanesiyle seyahate çıktım, hep geceleri. Avlarımı civarda yaşayanlardan seçmedim. Uşaklarım hiçbir şeyden işkillenmiyordu.

En sonunda aklıma bir çözüm geldi. Hizmetçilerimden biri, güzel bir genç kız, bana gittikçe daha çok yakınlık gösteriyordu. Beni seviyordu, sadece işvereni olarak değil. Ben de ilgisine karşılık veriyordum. Samimiydi, neşeli, eğitimsizliğine rağmen

gayet de akıllıydı. Onu hayat arkadaşım olarak benimsemeye, çıkış yolum gibi görmeye başladım. Sık sık alternatif çözümler düşünüyordum, mesela kızıl susuzluğum geçene dek kendimi bir yere kapatmayı veya zincire vurmayı, ama işe yarar yöntemini asla bulamıyordum. Mesela anahtarı erişilir bir yere koyarsam susuzluktan gözüm dönünce kullanıp açardım kilidi. Anahtarı fırlatıp atarsam da nasıl kurtulacaktım zincirden? Yok, birinin yardımını gerekiyordu, beri yandan babamın sırrımı *kimseciklere* açmamam konusundaki uyarısı yankılanıyordu kafamda.

Neticede riske girmeye karar verdim. Diğer uşakların işlerine son verip hepsini yolladım, yerlerine de başkalarını tutmadım. Evime ilave bir oda yaptırdım. Babamla paylaştığım hücreden hatırımda kalanlara istinaden kalın taş duvarlı, kalın demir kapılı, penceresiz, ufak bir oda. Sağlam kapısında dışarıdan üç tane kocaman metal sürgü olacaktı. Girdim mi çıkamayacaktım. Yapımı bitince güzel hizmetçimi çağırıp ona talimatlarımı verdim. Ona tüm gerçeği açıklayacak kadar güvenmiyordum henüz. Korkuyordum Abner, gerçekte ne olduğumu öğrenirse beni dışlar ya da kaçır diye, çok yaklaştığım çözüm işte o zaman heba olurdu; evim de, mülküm de, kendime kurduğum hayat da cabası. Böylece her ay nükseden kısa süreli bir çılgınlık halinden mustarip olduğumu söyledim ona, bir nevi sara nöbeti gibi dedim. Nöbet dönemimde bu özel odaya gireceğim, sen de kapıyı sürgüleyecek ve tam üç gün boyunca beni burada tutacaksın dedim. Yanımda su ve yiyecek de olacaktı, birkaç tane de canlı tavuk, susuzluğu bir nebze dindirmek için.

Sarsıldı, endişelendi, çok da şaşırdı, ama neticede dediklerimi yapmayı kabul etti. Bana kendi çapında âşıktı bence, iyiliğim için her şeyi yapmaya razı. Böylece odaya girdim, o da kapıyı arkamdan kilitledi.

Ve susuzluk baş gösterdi. Korkunçtu. Pencere olmadığı halde günlerin geçip gittiğini algılıyordum. Her zamanki gibi gündüzleri uyuyordum ama geceler bir dehşet silsilesiydi. Tavukların hepsini ilk gecedan boğazladım, tıka basa doyurdum karnımı.

Sadık hizmetçime beni serbest bırakmasını buyurdum ama reddetti. Ağzıma geleni haykırdım. Sonra sırf haykırır oldum, hayvan gibi anlaşılmaz sesler çıkardım. Kendimi duvarlara vurdum, ellerim kanayana dek kapıyı yumrukladım, sonra da çömelip kendi kanımı iştahla yaladım. Yumuşak taşları tırmalayarak kazmaya uğraştım. Ama dışarı çıkamadım.

Üçüncü gün aklım başıma geldi. Sanki ateşim düşmüştü. Yokuş aşağı yine benliğime dönüyormuş gibiydim. Susuzluğun dindiğini duyumsuyordum. Hizmetçime seslenip düzeldiğimi, beni dışarı çıkarabileceğini söyledim. Reddetti, beni tam üç gece kapalı tutması gerektiğini söylediğini hatırlattı, sahiden de öyle demiştim. Güldüm, orası doğru ama nöbet gelip geçti dedim, öbür aya kadar nüksetmeyeceği belli. Gene de kapıdaki sürgüleri açmaya yanaşmadı. Ona kızmadım. Anlayışla karşıladığımı belirttim, hatta emirlerime bu kadar iyi uyduğu için onu övdüm. Kalmasını rica ettim, sohbet edelim dedim, ne de olsa hapishanemde yalnızlık çekiyordum. Olur dedi, yaklaşık bir saat çene çaldık. Sakindim, konuşkan, hatta cana yakın, bir geceyi daha içeride geçirmeye hazırdım. O kadar aklıselim konuşuyordum ki kız düzeldiğime çok geçmeden ikna oldu. Ne kadar vicdanlı, iyi kalpli bir kızsın sen dedim. Meziyetlerine methiyeler düzüp ona olan hislerimden dem vurdum. En sonunda da tekrar özgürlüğüme kavuştuğumda benimle evlenir misin diye sordum.

Kapıyı açtı. Öyle mutlu görünüyordu ki Abner. Çok mutlu, diri. Hayat doluydu. Beni öpmek üzere yanaştı, ben de sarılıp kendime çektim. Birkaç kez öpüştük. Derken dudaklarım boynuna kaydı, şah damarını buldum ve deştim. Onunla... beslendim... uzun bir süre. Öyle susamıştım ki, nasıl da tatlıydı canı. Onu bıraktığımda geri sendeledi, hâlâ yaşıyordu, tabii yaşamak denirse, bembeyaz kesilmişti, can çekişiyordu ama bilinci hâlâ açıktı. Bana bir bakışı vardı Abner. Bana öyle bir baktı ki.

Yaptığım onca şey içinde bu en fecisiydi. Hafızamdan asla silinmeyecek. Gözlerindeki o bakış.

Akabinde kederden kahroldum. Kendimi öldürmeye kalkıştım.

Sapı haç şeklinde olan bir gümüş bıçak satın aldım. Batıl inançlardan hâlâ kurtulamamıştım anlayacağın. Bileklerimi kesip ılık küvette ölmeye yattım. İyileştim. Antik Romalılar gibi bir kılıcın üzerine attım kendimi. İyileştim. Her gün başka yeteneklerimi keşfediyordum. Etim çabucak kaynıyor, acısı çok kısa sürüyordu. Yaram ne denli derin olursa olsun, kanım tam anlamıyla ânında pıhtılaşıyordu. Neyin nesiyesem mucizevi bir varlık olduğum açıktı.

En sonunda dışarı çıktım. Evimin dış duvarına kalın demirden iki tane zincir çaktım. Gece kendimi kelepçeye vurdum, anahtarı da olabildiğince uzağa fırlattım. Çok uzağa. Şafağı bekledim. Güneş anımsadığımdan kötüydü. Yakıp kavurdu beni. Dünyam karardı. Tenimi alevler sardı. Sanırım haykırmaya başladım. Gözlerimi yumduğumu hatırlıyorum. O durumda saatlerce kaldım, adım adım yaklaştım ecele. Vicdan azabından başka bir duygu kalmamıştı içimde.

Derken, nasıl olduysa, azap ateşlerinde yanarken, yaşamaya karar verdim. Nasıl, neden, izah edemem. Ama bana öyle geliyor ki ben hayatı hep sevmiştim, kendimi de başkalarını da. Gençlik, güzellik ve zindelik bana o yüzden o kadar çekici geliyordu. Dünyaya ölüm getirdiğim için kendimden tiksinişmişim, o yüzden de bir kez daha cinayete sığınyordum ama bu kez kurban bendim. Yine kan dökerek, yine ölüme yol açarak günahlarımdan arınmam diye düşündüm. Kefaret ödeyeceksem yaşamalıyım; dünyaya hayat, güzellik ve umut katarak telafi etmeliyim aldığım canları. Babamın kayıp uşakları işte o zaman hatırıma geldi. Vampir, kurtadam, cadı, her ne olursa olsunlar, o iki adam karanlıkta bir yerlerde hayatlarını sürdürüyordu. Kızıl susuzlukla nasıl başa çıktıklarını merak ettim. Keşke onları bulabilseydim. İnsanlara güvenemediğim yerde tek güvencem soydaşlarımdı. Bizi kemiren kötülüğü dayanışmayla alt edebilirdik. Onlardan öğreneceklerim olabilirdi.

Ölmemeye karar verdim.

Zincirler çok sağladı. Bilerek öyle yapmıştım, acı ve ölümden kaçarım korkusuyla. Oysa o anda bildiğim her şeyden daha güçlü

bir azme kavuşmuştum, hem de susuzluk başıma vurduğu halde. Zincirleri koparmayı, taş duvara çaktığım yerden sökmeyi aklıma koydum. Asıldım, çektim, çekiştirdim. Bana mısın demedi. Sağlam zincirlerdi. Saatlerdir, saatlerdir güneş altındaydım. Nasıl oldu da bayılmadım bilmem. Derim yanıp kömür olmuştu. Acı öyle korkunç bir düzeye ulaşmıştı ki hayal meyal hissediyordum artık. Yine de zincirlerimi zorladım.

En sonunda bir tanesi koptu. Soldaki. Duvardaki sabitleme halı kası tuğlayı da un ufak ederek düştü. Kısmen kurtulmuştum. Ama ölecek gibiydim, acayip sanrılar görüyordum. Yakında bayılacağı-mı seziyordum, bir kez yere serildim miydi bir daha asla kalkamazdım. Sağdaki zincir, bana sonsuzluk gibi gelen bir süre öncesinde başladığım mücadeleden hiç etkilenmemiş gibi sapasağlam duruyordu.

O zincir asla kopmadı Abner. Gene de kurtulmayı başarıp serin ve karanlık mahzenlerime sığındım, bir haftadan uzun süre yattım orada; acıyla kıvranarak, ateşler içinde hayaller görerek, ama peyderpey iyileşiyordum. Kendimi parçaladım anlayacağın. Bileğimi kemirip sağ elimi kökünden kopardım da öyle kurtuldum kelepçeden.

Bir hafta sonra kendime geldiğimde bir de baktım ki elim yeniden çıkmış. Ufaktı, pörsük, kısmen biçimlenmiş, bir de acıyordu. Felaket acıyordu. Ama zamanla derisi sertleşti. Sonra şişti, derisi çatlayıp yarıldı ve yoğun, açık renkli bir sıvı aktı. Kuruyunca kabuk kabuk soyuldu. Altındaki et daha sağlıklıydı. Üç kez tekrarlandı bu. Tamamen iyileşmesi üç haftadan uzun sürdü, ama iyileştikten sonra hiçbir iz kalmadı elimde. Hayretler içinde kalmıştım.

1812 senesinde oldu bu, hayatımın dönüm noktasıdır.

Gücümü topladıktan sonra, bu çetin sınavdan büyük bir azimle çıktığıma kanaat getirdim; hayat tarzımı değiştirecek, soyuma yol gösterecek, bizi babamın illet diye nitelediği bu kızıl susuzluktan kurtaracaktım, dünyadan soğurduğumuz hayatı ve güzelliği ancak böyle telafi edebilirdik. Bunun için de öncelikle türdeşlerimi

bulmam gerekiyordu, ne var ki tanıdığım tek benzerlerim babamın kayıp uşaklarıydı. Dolayısıyla türdeşlerimi aramam ilk başta mümkün olmadı. İngiltere, Fransız İmparatoruyla savaştaydı ve iki ülke arasında tecim ilişkisi yoktu. Bu mecburi gecikmeyi dert etmedim. Önümde uzun yıllar vardı nasıl olsa.

Boş oturmayıp tıp okudum. Soydaşlarıma hiç değinilmiyordu elbette. Varlığımız efsaneydi. Buna karşın soyunuza dair öğrenecek çok şey vardı, ortak yönlerimiz de çoktu. Bazı hekimlerle ahbablık kurdum, dönemin önde gelen bir cerrahı ve ünlü bir tıp okulunun birkaç öğretim üyesiyle. Eski yeni demeden tıp makaleleri okudum. Kimyaya merak saldım, biyolojiye, anatomiye, hatta simyaya, irfan arayışındaydım. Kendi deney laboratuvarımı kurdum, vaktiyle kodes olarak kullanıp bahtımı kararttığım odaya. Artık bir can aldığımda –ki her ay yapıyordum– fırsat buldukça cesedi beraberimde götürüyor, inceliyor, diseke ediyordum. Türdeşlerimden birinin kadavrasını ele geçirsem de farkları kıyaslayabilsem diye nasıl da yanıp tutuşuyordum bir bilsen Abner.

Araştırmalarımın ikinci senesinde sol elimin bir parmağını kesip kopardım. Nasıl olsa yenisi çıkacaktı. Amacım kendi etimi diseksiyon ve tahlile tabi tutmaktı.

Kesik bir parmak aklımdaki yüz tane soruyu yanıtlamaya yetmediyse de, öğrendiklerim itibarıyla çektiğim acıya değdi. Kemik, et ve kan yapısı insaninkine kıyasla önemli farklar sergiliyordu. Kanım da cildim gibi daha açık renkliydi ve insan kanındaki bazı unsurlardan yoksundu. Öte yandan kemiklerim söz konusu unsurlardan yana zengindi. İnsan kemiğinden hem daha sağlam hem daha esnekti. Priestley ile Lavoisier'nin mucizevi gazı oksijen, kanda ve kas dokularında, soyunuzdan aldığım numunelere kıyasla muazzam seviyedeydi.

Tüm bunlardan ne sonuç çıkaracağımı bilmesem de bulgularım beni hararetli kuramlar üretmeye itmişti. Anladığım kadarıyla kanımdaki noksan maddelerin kan içme dürtümle bir bağlantısı olabilirdi. O ay, susuzluğum nüksedip de bir kurbanın canıyla yatışmamın ardından, kanımdan örnek alıp inceledim.

Kanımın yapısı değişmişti. Her nasılsa kurbanımın kanı kendi bünyeme göre başkalaşmış, kanımın kıvamı artmış, muhtevelyatı zenginleşmişti, en azından bir süreliğine. Bundan sonra her gün kanımdan örnek alır oldum. İncelemelerim kanımın her gün daha da seyreltiğini gösteriyordu. Belki de denge bozulup belli bir kritik seviyeye ulaştığında kızıl susuzluk baş gösteriyor diye düşündüm.

Varsayımım sayısız soruyu yanıtsız bırakıyordu. Niçin hayvan kanı o susuzluğu dindirmeye yetmiyordu? Ya da cesetten alınan insan kanı bile? Ölümde kanın bazı nitelikleri kayboluyormuydu? Niçin yirmi yaşına kadar susuzluk duymamıştım? Öncesinde ne olmuştu? Hiçbirinin yanıtını bilmiyordum, nasıl yanıt bulacağımı da, ama en azından bir ümidim vardı artık, bir başlangıç noktam. İlaçlar üretmeye başladım.

Sana nasıl anlatsam ki? Yıllar sürdü, sonsuz sayıda deney, araştırma. İnsan kanı kullandım, hayvan kanı, her türden madden ve kimyasal madde. Kanı kaynattım, kuruttum, soğuk içtim, pelinotuyla, konyakla karıştırdım; leş kokan tıbbi koruyucu maddelerle, şifalı otlarla, tuz ve demir türevleriyle. Bin çeşidini içtiysem de nafiye. İki kez mideyi bozdum, içtiğim karışımı öğüre öğüre kusup çıkardım. Hiçbiri sonuç vermiyordu. Kavanozlar dolusu iksir, kan ve ilaç karışımı içsem de kızıl susuzluk gene de beni geceleri avlanmaya itiyordu. Artık vicdan azabı çekmeden öldürüyordum çünkü çaresini elbet bulacağımı ve hayvani doğanın üstesinden geleceğimi biliyordum. Ümitsizliğe kapılmadım Abner.

Ve en sonunda, 1815 senesinde, çaresini buldum.

Bazı karışımların diğerklerine göre nispeten tesirliydi anlayacağın, ben de onlar üzerinde çalışmayı sürdürerek falanca ilaveyle veya değişiklikle geliştirmeye yöneldim, biriyle işim bitince diğerkine, sabırla, tek tek deneyerek yeni yaklaşımlar yakalamaya çabaladım. Nihayetinde ürettiğim bileşimin esas büyük oranda koyun kanından oluşuyordu, bol miktarda alkolle de karıştırmam sayesinde de niteliklerini koruduğu kanısındaydım. Böyle

tarif edince kulağa aşırı basit geliyor. İçinde epey miktarda afyon ruhu da var, sakinleştirici ve yatıştırıcı amaçlı, artı potasyum tuzları, demir ve pelinotu, ayrıca çeşitli şifalı bitkilerden ve fi tarihinde kalmış simya uygulamalarından da faydalandım. Üç yıllık bir çalışmanın sonucunda, 1815 yazında bir akşam bunu içtim, öncesinde sayısız karışımda yaptığım gibi. O gece kızıl susuzluk nüksetmedi.

Ertesi gece susuzluğun nüksedeceğine işaret eden yakıcı bir huzursuzluğun belirtilerini hissettim ve içkimden bir kadeh koyup yudumladım, biraz da zaferimin bir hüsrân olduğundan, kendimi kandırdığımdan korkarak. Ama o his geçti. O gece ne susadım ne de avlanmaya, öldürmeye çıktım.

Hemen işe koyulup şuruptan büyük miktarlarda üretmeye başladım. Her seferinde tam kıvamını tutturmak kolay değildi, hatta karışım tam değilse tesiri olmuyordu. Muazzam emek harcadım. Sonuç ortada Abner. Özel içkim o işte. Elimin altından asla eksik olmaz. Abner, hiçbir soydaşımın yapamadığı bir başarıya imza attım, gerçi o zamanlar zafer sarhoşluğu içindeyken bunun bilincine tam varamamıştım. Kavmim için bir çığır açmıştım, sizinkiler için de. Karanlık korkusuna, av ve avcı ilişkisine, saklanmaya ve sefilliğe son. Kanlı yoz gecelere elveda. Abner, *kızıl susuzluğa galip geldim ben!*

Olağanüstü talihli olduğumu şimdilerde anlıyorum. İdrak gücüm sığ ve sınırlıydı. Kavimlerimiz arasındaki farkın sırf kana dayalı olduğunu sanıyordum. Ne kadar yanıldığımı sonradan öğrendim. Kızıl susuzluğun damarlarımı ateşler içinde bırakmasını oksijen fazlalığına yormuştum. Oysa soyumu güçlü kılan ve iyileşmeyi hızlandıran şeyin oksijen olduğu fikri bugün daha ağır basıyor. 1815'te kavradığımı zannettiğim birçok şey şimdi saçma geliyor. Ama önemi yok, zira çözümüm saçma değildi.

O günden sonra da öldürdüm Abner, inkâr etmeyeceğim. Ama insani sebeplerle, insanlara has yöntemlerle öldürdüm. 1815'te İskoçya'da geçirdiğim o geceden beri de kan değmedi damağıma, ne de kızıl susuzluğun tahripkâr etkilerini hissettim.

Sonrasında araştırmayı asla bırakmadım. Bilgi benim için bir güzellik, güzellikten de zevk alıyorum, ayrıca hem benim hem de kavmimin öğreneceği çok şey var hâlâ. Gelgelelim büyük keşfimi takiben arayışımın odağı değişince soydaşlarımın izini sürmeye başladım. İlk temsilcilikler ve yazışmalar vasıtasıyla. Sonra da, barış tesis edilince, kıtayı dolaştım. Babamın akıbetini de öyle öğrendim. Daha önemlisi, eski belediye kayıtlarından nereli olduğunu, en azından beyan ettiği asıl memleketinin neresi olduğunu öğrendim. Renanya üzerinden Prusya ve Polonya'ya kadar uzandım. Polonyalılar onu hayal meyal anımsıyordu, o da büyük dedelerinin anlattığı kadarıyla, uzak durulan bir münzevi olarak. Kimilerince bir Cermen Şövalyesiydi. Uzakdoğuyu, ta Ural sıradağlarını işaret edenler de vardı. Fark etmiyordu. Cermen Şövalyeleri öleli asırlar olmuştu, Ural sıradağları da körü körüne aramaya gidemeyeceğim kadar uçsuz bucaksızdı.

Bir çıkmaza girince riski göze aldım. Batıl inançlı dedikoduların önüne geçer ümidiyle koca bir gümüş yüzük, bir de haç takıp vampirleri, kurtadamları ve benzeri diğer söylenceleri alenen sorup soruşturmaya başladım. Kimisi ya gülüp geçti ya alay etti, birkaçı haç çıkarıp ortadan sıvıştı, ama çoğu bir içki veya yemek karşılığında bu alık İngilize duymak istediği halk masallarını seve seve anlattı. Anlatılanlara dayanarak kendime bir güzergâh çizdim. Hiç kolay olmadı. Arayışım yıllara yayıldı. Lehçe, Bulgarca, biraz da Rusça öğrendim. Farklı dillerdeki gazeteleri okuyarak kızıl susuzluğa işaret edecek ölüm haberlerini taradım. İçkimden üretmek ve başka işlerimle ilgilenmek üzere iki kez mecburen İngiltere'ye döndüm.

En sonunda *onlar* beni buldu.

Karpatlar'daydım, izbe bir köy hanında. Etraftakileri sorguya çekip araştırmalar yürüttüğüm kulaktan kulağa yayılıyordu. Yorulmuş, usanmıştım, susuzluğun ilk sancılarını hissetmeye başlayınca odama erken döndüm, sabaha epey vardı daha. Çıtırtıdayan şömine ateşi karşısında içkimi yudumluyordum ki bir tıkırtı işittim. İlk buz tutmuş pencerelere dolu vuruyor san-

dım. Dönüp baktım –şömine alevi dışında oda karanlıktı– bir de baktım ki pencere dışarıdan açılmış, pervazına da bir adam tünemiş, sırtı karanlık ve karlı havaya dönük. İçeri bir kedi çevikliğiyle atladı, çıt çıkarmadan kondu yere. Dışarıda uluyan ayaz rüzgâr, içeri girmesiyle odaya hücum etti. Yağız tenliydi, gözleri alev, resmen *yanıyordu*, Abner. Pencereyi usulca ardından örterken, orta halli İngilizcesiyle “Vampirilere meraklıymışsın İngiliz,” diye fısıldadı.

Korkunç bir andı Abner. Belki içeri vuran ayazdandı titremem, ama sanmıyorum. Bu yabancıyı sizlerin gözüyle gördüm, tıpkı kanlarını emip canlarıyla beslenmeden önce bana bakanlar gibi; tekinsiz, kor gözlü, ürkütücüydü, mutlak bir zarafetle hareket eden, sinsice fısıldayarak konuşan bir gece yırtıcısı. Ben koltuğumdan kalkarken o da şöminenin ışığına yaklaştı. Tırnaklarını gördüm. Pençeydi, on santim vardı her biri, sivri uçları siyahtı. Sonra suratını gördüm. Çocukluğumdan beri tanıdığım bir simaydı, görür görmez ismi aklıma geldi. “Simon,” dedim.

Durdu. Göz göze geldik.

Sen gözlerime aşinasın Abner. Bakışlarımdaki kudreti görmüşsündür sanıyorum, belki başka şeyler de gördün, daha ürkütücü şeyler. Aynısı tüm soydaşlarımız için geçerlidir. Mesmer’in yazılarında bahsi geçen cinsel cazibe, tüm canlıların bünyesinde barınan o tuhaf güç, bazılarında çok daha kuvvetlidir. İnsanlarda o güce şahit olmuşluğum var. Savaşta iki subay adamlarına aynı gözü pek emri verebilir. Biri baş belası olarak görülüp kendi askerlerince öldürülürken diğeri aynı görevi aynı emirle verdiği halde adamları kaçınılmaz ölüme cansiperane koşarlar. Bonapart’ta o güç muazzam ölçekteydi sanırım. Soyumuzdaysa çoğumuzda bulunur. Sesimize sinmiştir, bilhassa da bakışlarımıza. Bizler avcıyız, bakışlarımızla doğal avımızı esir alıp uysallaştırır, iradelerini kırar, bazen de kendi mahvoluşlarına kapı açmalarını bile sağlarız.

O zamanlar bunlardan bihaberdim. İlk kez Simon’ın gözlerinde gördüm o kıızışmışlığı, öfke ve kuşku da vardı bakışlarında.

İçini yakan susuzluğu hissedebiliyordum, hatta onunkini algılayınca, epeydir içime gömdüğüm kendi kan arzum da uyandı, korktuğum gibi aklımı çelmeye başladı usulca. Gözlerimi ondan alamadım. O da öyle. Gözlerimiz kenetli, karşılıklı ve temkinli yavaşça daire çizdik. Kadehim yere düşüp parçalandı.

Ne kadar zaman geçti bilmem. Ama en sonunda Simon kafasını öne eğdi ve bu fasıla böylece sona erdi. Derken irkiltici ve tuhaf bir şey yaptı. Önümde diz çöktü ve kendi bileğindeki bir damarı ısırıp yadı, sonra da o kolunu kaldırıp tam bir teslimiyetle bana uzattı. “Kanefendisi,” dedi Fransızca.

Kanlı bileğinin o kadar yakınımnda oluşu damağımı kuruttu birden. Uzanıp kolunu yakaladım, titreyerek ağzımı bileğine yaklaştırdım. Birden aklım başıma geldi. Elini öteye ittiğim gibi öbür yana döndüm. Şişem şöminenin yanındaki sehpa duruyordu. İki kadeh doldurdum, birini kafaya dikip diğerini şaşkın seyreden adama uzattım. “İç,” buyurdum, o da söyleneni yaptı. Kanefendisiydim, sözüm kanundu.

Böyle başladı, 1826 senesinin Karpatlar’ında.

Meğer Simon babamın iki müridinden biriymiş. Babam kanefendisiymiş. Onun ölümü üzerine önderliğe Simon geçmiş, diğerinden daha güçlü olduğu için. Ertesi gece beni yaşadığı yere götürdü, tarihi bir dağ kalesinin enkazına saklı bir yeraltı mahzeniydi. Orada diğerleriyle karşılaştım. Biri çocukluğumdan bildiğim hizmetçi kadınlardan biriydi. Senin Smith ve Brown adlarını taktığın iki kişi daha vardı kavmimden. Efendileri Simon’dı. Yerini ben aldım. Dahası, kızıl susuzluğun çaresini de yanımda getirmiştim.

Böylece içtik, geceler birbirini kovaladı, gece kavminin tarihçesini ve âdetlerini onlarla yaptığım bu sohbetlerde öğrendim.

Biz *yaşlı* bir kavimiz Abner. Soyunuz güneyin sıcak kentlerinde serpilmezden çok önce atalarım kuzey Avrupa’nın kara kışlarında avlanarak cirit atıyorlardı. Sözlü anlatılarımıza göre Urallar’dan gelmişiz, olasılıkla bozkırlardan, asırlar boyunca batıya ve güneye yayılmışız. Polonya’da Polonezlerden çok önce yaşamış, Cermen

barbarların ortaya çıkışından önce Almanya ormanlarında pusuya yatmış, Tatarlardan önce Rusya'ya egemen olmuşuz, Büyük Novgorod'dan* önce. *Yaşlı* derken yüzlerce yıldan değil, binlerce yıldan bahsediyorum. Ayazda ve karanlıkta yaşanmış binlerce yıl. Vahşiymişiz, anlatılar öyle diyor, çıplak gezen sinsi hayvanlarmı-sız, geceyle tek vücut, çevik, ölümcül ve hür. Diğer tüm yaratıklardan daha uzun ömürlü, öldürülmeleri imkânsız, dünyanın hem efendileri hem de hâkimleri. Anlatılarımız böyle uzayıp gidiyor. İki ve dört bacaklı her canlı korkuyla kaçarmış bizden. Tüm canlılar gıdadan başka bir şey değilmiş bizim için. Gündüzleri mağara-larda uyumuşuz, sürüler ve kabileler halinde. Geceleri yeryüzün-de saltanat sürermişiz.

Derken, güneyden, soyunuz sökün etmiş dünyamıza. Gündüz kavmi, benzer yanlarımız olduğu kadar çok da farklıymışız. Zayıfmışsınız. Sizi öldürmek kolaymış, zevkliymiş de, zira güzel bulurmuşuz sizi. Kavmim ezelden beri düşkünmüş güzelliğe. Belki de bize benzemenizden dolayı sizi o kadar çekici buluyoruz. Asırlarca sırf av olmuşsunuz bize.

Ama zamanla durum değişmiş. Soydaşlarım çok uzun ömürlü olsa da sayıca pek azmış. Tuhaf biçimde çiftleşme dürtüsünden yoksunuz, halbuki siz insanlara kızıl susuzluğun bize hükmet-mesi gibi hükmeden bir dürtü olduğu muhakkak. Simon'a anne-mi sorduğumda anlattı, soyumun erkekleri ancak dişi kızısınınca cinsel arzu duyarmış, bu da nadiren olurmuş, çoğunlukla da er-kek ile dişi aynı avı paylaştığında. Buna rağmen kadınlarımızda doğurganlığa seyrek rastlanıyormuş, bu da canlarına minnetmiş çünkü gebelik dişilerimiz için genellikle ölümle eşanlamlıymış. Ben annemi öldürmüşüm, Simon anlattı, rahmini parçalayıp çıkmışım, iç organlarına öyle zarar vermişim ki hızlı iyileşme gücümüz bile yetersiz kalmış. Soydaşlarım genellikle böyle geli-yor dünyaya. Kan döküp öldürerek hayata başlıyor, aynı şekilde devam ediyoruz.

Belli bir denge söz konusu gerçi. İnanan için Tanrı, inanma-

* Rusya'nın geçmişi 1.000 yıl öncesine kadar uzanan en eski şehri. (ç.n.)

yan içinse Tabiat Ana, can verdiği gibi alıyor da. Bin yıl veya daha fazla yaşıyor olabiliriz. Sizler gibi doğurgan olsaydık bu dünyayı kısa sürede kaplardık. Soyunuz ürüyor da ürüyor da ürüyor, sinek gibi çoğalıyorsunuz ama türdeşlerime enfiye gelen ufacak yaralanmalar ve hastalıklarla sinek gibi de ölüyorsunuz.

İlkin sizi önemsemeyişimize şaşmamalı. Ne var ki çoğalıp şehirler inşa ettikçe akıllanmışsınız. Bizim kadar zekiymişsiniz, gerçi biz çok güçlü olduğumuzdan zekâmızı kullanma gereği hiç duymazmışız. Türünüz ateşi keşfetmiş, ordular kurmuş, ok mızrak ve giysi üretmiş; sanatı edebiyatı ve lisanları icat etmiş. Uygarlık Abner. Uygarlaştıkça av olmaktan çıkmışsınız. Siz bizi avlamışsınız, meşaleler ve kazıklarla her gün mağaralarımıza dadanıp bizleri katletmişsiniz. Zaten çok olmayan sayımız istikrarlı bir şekilde azalmış. Savaşarak ya ölmüşüz ya kaçmışız, ama nereye gitsek peşimizden gelmiş türünüz. En sonunda mecbur kaldığımız şeyi yapmışız. Sizden öğrendiğimizi.

Giyim, ateş, silahlar ve lisan, hepsini benimsemişiz. Kültürümüzde hiç olmayan şeylermiş anlayacağın. Sizinkileri ödünç almışız. İyi örgütlenmiş, bilinçli plan yapmaya başlamış, en sonunda da tümüyle aranızla karışmışız, soyunuzun inşa ettiği dünyanın kuytularında yaşayarak, sizlerdenmişiz gibi davranarak, kanınıza olan iştahımızı geceleri avlanıp yatıştırarak, öç almanızdan korktuğumuz için de gündüzleri saklanır olmuşuz. Tarihimiz boyunca soyumun, gece kavminin mazisi hep böyle süregelmiş.

Bunları Simon'dan öğrendim, o da yıllar önce katledilip mazi olanlardan dinlemiş. Simon rastladığım grubun en yaşlısıydı ve yaklaşık altı yüz yaşında olduğunu iddia ediyordu.

Başka şeyler de dinledim; sözlü tarihimizden daha eskiye, yeryüzünün ilk çağlarına kadar uzanan kökenlerimize dair efsaneler. Onlarda bile insanlığın izlerini yakaladım, zira efsanelerimiz sizin Hıristiyan Kutsal Kitabı'na dayanıyordu. Bir zamanlar sözde vaizlik yapan Brown, bana Yaratılış'tan pasajlar okudu, Âdem ile Havva'yı, ilk çocukları Kabil ile Habil'i; ilk

insanların, yeryüzündeki yegâne insanların öyküsünü. Kabil kardeşi Habil'i öldürünce sürgün edilmiş, sonra da Nod diyarında bir eş edinmiş. Dünyadaki yegâne insanlar diğer dördüyse, *o kadın* nereden çıkmış, Yaratılış'ta açıklanmıyordu. Brown açıklama getirdi ama; dediğine göre Nod karanlıklar diyarımış, *o kadın* da soyumuzun anasıymış. Kabil ile onun soyundanmışız, dolayısıyla Cain'in torunlarıymışız, sizinkilerin zannettiğinin aksine zencilerden türememişiz. Kabil kardeşini öldürüp saklanmış ya, işte biz de uzak kuzenlerimizi öldürüyor, güneş doğunca da saklanıyormuşuz çünkü güneş Tanrı'nın çehresiymiş. Tıpkı Kutsal Kitap'ınızda bahsi geçen ilk insanlar gibi biz de uzun ömürlüymüşüz ama baştan lanetlendiğimiz için hayatlarımızı korku içinde, karanlıklarda geçiriyormuşuz. Kavmimin çoğu ferdi buna inanıyormuş, öyle anlatıldı bana. Farklı efsanelere inananlar da varmış, hatta kulaktan dolma vampir masallarını bile içselleştiren bazıları şeytanın ölümsüz tezahürleri olduklarına inanıyorlarmış.

Çoktan tarih olmuş atalarımızın, verdikleri mücadelelerin, uğradıkları eziyetlerin, göçlerimizin hikâyelerini dinledim. Smith bana ıssız Baltık kıyılarında bin yıl önce yaşanan büyük savaşı anlattı. Birkaç yüz soydaşımız bir gece bin kişilik bir topluluğun üzerine çullanmış, bir kan ve ceset deryasının üzerine doğmuş güneş. Byron'ın "Sanherib"ini anımsatmıştı bana. Simon ihtişamlı antik Bizans döneminden de bahsetti, soyumuzun sayısız ferdi asırlarca refah içinde yaşamış, büyük şehrin kalabalığında göze batmadan, ta ki haçlılar çıkagelene dek, yağma ve yıkımda çoğumuz alevlere atmışlar. İşgalciler haç taşımış. Hep düşünürüm, belki de soyumun o Hristiyan simgesinden korkup tiksindiğine dair söylentiler *o yüzden* türemiştir. Kime sorduysam hep bizlerin inşa ettiği efsanevi bir şehirden dem vurdular, dev bir gece şehriymiş, Asya'nın göbeğindeki karanlık mağaralara siyah mermer ve demirden işlenerek yapılmış, bir yeraltı nehrinin ve güneşin asla erişemediği bir denizin kıyılarına nazır. Roma'dan hatta Ur'dan bile eski, muhteşem bir şehirmiş, yeminler ettiler anlatırken, hal-

buki daha önce ay ışığının aydınlatdığı kış ormanlarında çıplak koştuğumuzu anlattıkları tarihimize bariz çelişiyordu bu. Efsaneye göre bir suç nedeniyle şehrimizden kovulmuşuz, avare olup binlerce yıl kaybolmuşuz ortadan. Ama şehir hâlâ yerinde duruyormuş, hatta günün birinde kavmimizin başına bir kral geçecekmiş, daha öncekilerden çok daha yüce bir kanefendisi, dağılmış soydaşlarımızı bir araya getirecek ve bizleri güneşsiz denizin kıyısındaki gece şehrine götürecekmış.

Abner, dinlediğim ve öğrendiğim tüm hikâyeler içinde beni en derinden etkileyen bu oldu. Anlatıldığı gibi uçsuz bucaksız bir yeraltı şehrinin varlığından şüpheliyim, öyle bir şehrin kurulduğundan bile şüpheliyim, ama bu anlatı kavmimin kötücül olmadığıнын, efsanelerdeki kof vampirlerden olmadığıнын ispatıydı benim için. Ne sanatımız vardı ne edebiyatımız, kendi dilimiz bile yoktu ama bu hikâye bizlerin de hayal kurabildiğinin, hayalleri olduğunun göstergesiydi. Hiç şehir kurmamıştık, hiç yaratıcı değildik, sırf çalmayı biliyorduk, sizin kılığınıza girip sizin şehirlerinizde yaşamayı; canınızla, dirliğinizle, kanınızla beslenmeyi sadece, halbuki bize bir şans verilse biz de *üretken* olabilirdik, kendimize ait şehirlere dair rivayetler yaymamızdan belliydi mayamızda olduğu. Kızıl susuzluk bir lanet, soylarımızı birbirine düşman etmiş, kavmimi tüm asil emellerden mahrum etmiş. Sahiden de Kabil'in damgası.

Bizim de ulu önderlerimiz olmuş Abner, asırlar boyunca kâh gerçek kâh hayali kanefendileri gelip geçmiş. Kendi Sezar'larımızı çıkarmışız, Süleyman'larımızı, Prester John'larımızı. Şimdi de kurtarıcımızı bekliyoruz anlayacağın, kendi Mesih'imizi.

O kasvetli kalenin harabelerinde toplanmış, dışarıda rüzgârın uğultusu, Simon ve beraberindekiler içkimden içerek bana bu hikâyeleri anlatırlarken, ateş saçan etkileyici bakışlarından anladım benden ne beklentileri olduğunu. Her biri benden asırlarca yaşlıydı ama en güçlüleri bendim, kanefendisi bendim. Onlara kızıl susuzluğu bastıran bir iksir getirmiştim. Fazlasıyla insanı andırıyordum. Abner, *beni* efsanelerdeki kişi olarak görüyorlardı,

vampirlerin vaat edilen kralı. Bense inkâr edemiyordum. Yazgımdı bu, oracıkta anlamıştım, soydaşlarımı karanlıktan kurtarmak bana düşüyordu.

Yapmak istediğim o kadar çok şey var ki Abner, bir sürü şey. Senin soydaşların korkak, batıl inançlı ve kindar, o yüzden türdeşlerim şimdilik saklanmak zorunda. Birbirinizle nasıl savaştığınızı gördüm, Vlad Tepes'i okudum –o bizden *değildi* bu arada– onunla beraber Gaius Caligula gibi kralların hayatını da, soydaşlarınızın ihtiyar kadınları bizden sanıp yaktıklarına şahidim, keza burada, New Orleans'ta kendi türünüzü köle ettiğinizi, sırf tenleri kara diye hayvan gibi kırbaçlayıp sattığınızı da görüyorum. Siyahiler bizden ziyade sizin akrabanızdır, sizin yakınınız. Onların kadınlarından çocuk bile yapıyorsunuz, halbuki gece ile gündüz kavimleri arasında bu tür bir çiftleşme olanaksızdır. Hayır, kendi güvenliğimiz için kavminizden saklanmayı sürdürmemiz şart. Ama kızıl susuzluktan bir kez kurtulduk mu, zamanla aranızdaki aydınlara, ilim ve irfan insanlarına, önderlerinize kendimizi ifşa edebileceğimiz umudunu taşıyorum. Birbirimize büyük faydamız dokunabilir Abner. Size kendi tarihinizi öğretebiliriz; kendinizi nasıl iyileştireceğinizi, nasıl daha uzun yaşayacağınızı bizden öğrenebilirsiniz. Kendi açımızdan henüz işin başındayız. Kızıl susuzluğu yendim, bir miktar yardımla günün birinde güneşi de fethedeceğimizin, gündüzleri de dışarıda dolaşabileceğimizin hayalini kuruyorum. Cerrahlarınız ve hekimlerinizin yardımıyla dişilerimiz çocuk doğurabilir, böylece gebelik ölümle bir tutulmaktan çıkar.

Soyumun neler üretebileceğinin, neler başarabileceğinin sınırı yok. Bizi yeryüzünün en muhteşem uluslarından biri yapabileceğimi Simon'ı dinlerken idrak ettim. Ama o yola baş koymadan önce ilkin soydaşlarımı *bulmam* gerekiyordu.

Kolay görev değildi. Simon'ın dediğine göre onun gençliğinde Urallar'dan Britanya'ya, oradan da Avrupa'nın dört bir köşesine yayılmış yaşayan yaklaşık bin soydaşımız varmış. Rivayete göre bazılarımız güneye, Afrika'ya ya da doğuya, Moğolistan ve Hitay'a göç etmişler ama bu göçleri ispatlayacak hiçbir kanıt yok.

Avrupa'da yaşayan bin kadarı kâh savaşlarda kâh cadılık yargılamalarında ölmüş ya da lakayt davranıp gafil avlanmış. Simon'ın tahminince yüz kadarımız kalmış, belki daha da az. Doğumlar sayılıymış. Sağ kalanlar da köşe bucak saklanıyorlarmış.

Böylece on yıla yayılacak bir araştırmaya giriştik. Ayrıntılarla seni sıkmayayım. Rusya'daki bir kilisede, senin kamaramda gördüğün kitapları bulduk, soydaşımdan yadigâr kaldığı bilinen yegâne edebi eserler. Zamanla hepsini deşifre ettim. Elli kişilik bir soydaş zümresinin göç, savaş, ölüm ve hicranla bezenmiş acıklı geçmişini de o vesileyle okudum. Hepsi ölmüş, son üç ferdi de ben doğmadan asırlar önce çarmıha gerilerek yakılmış. Transilvanya'daki bir dağda kül olmuş bir istihkâm bulduk, altındaki mağaralarda da iki soydaşımın iskeletine rastladık, kaburgalarına saplı tahta kazıklar çürümüş, kafatasları da sıırıklara geçirilmişti. Kemikleri inceleyerek epey şey öğrendim ama hayatta kalan birilerini bulamadık. Trieste'de gündüzleri asla dışarı çıkmayan bir aile bulduk, bembeyaz tenlerinin tuhaflığı halkın dilindeydi. Sahiden de öyleydiler. Meğer akşınlarmış. Budapeşte'de zengin bir kadına denk geldik; hizmetçilerini kırbaçlayan, sülük ve hançer kullanarak akıttığı kanlarını güzellik merhemi gibi cildine süren korkunç hasta ruhlu bir kadın. Ama sizden biriydi. İtiraf edeyim, onu kendi ellerimle geberttim, beni o denli tiksindirmişti. Eylemlerinin kaynağı sırf kötücül doğasıydı, susuzluğun etkisine kapıldığından değil, bu da beni küplere bindirdi. Neticede İskoçya'daki evime eli boş döndük.

Seneler geçti. Topluluğumuzdaki kadın, Simon'ın yoldaşı ve çocukluğumda hizmetçimiz olan, asla belirleyemediğim nedenlerden dolayı 1840'ta öldü. Beş yüz yaşında bile değildi. Onu di-seke edince öğrendim insanlardan ne denli farklı olduğumuzu. İnsan kadavralarında hiç görmediğim en az üç tane organı vardı. İşlevlerine dair ancak tahmin yürütebildim. Yüreği insan yüreğinin yarısı kadardı, bağırsakları kısacık kalmıştı ve ikinci bir midesi vardı, sanırım kanı hazmetmek için. Başka bulgularım da oldu ama önemi yok.

Geniş yelpazede okudum, diğer dilleri öğrendim, şiirler karadım, siyasetle haşır neşir oldum. Nezih sosyete toplantılarının hepsine katıldık, en azından Simon'la ikimiz. Senin deyişinle Smith ile Brown, İngilizceye asla ilgi göstermedikleri gibi sokulgan da değildiler. Simon'la beraber iki kez anakaraya gidip yeni araştırmalar yaptık. Bir kere de onu üç yıllığına Hindistan'a yolladım, tek başına.

Neticede Katherine'i bulalı daha iki yıl oldu, meğer Londra'da yaşıyormuş, burnumuzun dibinde. Soydaşımızdı elbette. Ama asıl önemlisi anlattığı hikâyeydi.

Söylediğine göre 1750 başlarında, kalabalıkça bir soydaş topluluğu Fransa, Bavyera, Avusturya ve hatta İtalya'nın muhtelif yerlerine dağılmıştı. Bazılarını isimleriyle andı ki Simon'ın tanıdıklarıydı. Meğer onları senelerce boşu boşuna aramışız. Katherine'in anlattığına göre bu topluluklardan biri 1753'te falan Münih'te polisin sürek avıyla yakalanıp öldürülünce diğerleri çok çok korkmuş. Başlarındaki kanefendisi de Avrupa'da nüfusun fazla arttığına, emniyet teşkilatının fazla geliştiğine kanaat getirmiş. Kuytu ve gözden ırak sığınaklarımız gitgide azalıyormuş. Bundan dolayı bir gemi tutmuş ve herkesi toplayıp Lizbon'dan yola çıkmışlar, Yeni Dünya'ya doğru, oranın vahşi ortamı, sonsuz ormanları ve ilkel sömürge koşulları, avcılık ve güvenlik bakımından rahatlık vaat ediyormuş. Babam ve camiasının bu göçe niçin dahil edilmediğine Katherine bir açıklama getiremedi. O da onlarla gidecekmiş ama yağmurlu fırtınalı havada bir de at arabasının tekeri kırılınca Lizbon yolculuğu burnundan gelmiş, oraya vardığındaysa çoktan ayrılmış gemi.

Elbette soluğu Lizbon'da aldım ve Portekizlilerin sakladığı eski navlun tutanaklarını didik didik ettim. Çok geçmeden de buldum. Tahmin ettiğim gibi gemi kalkış limanına hiç geri dönmemişti. O kadar uzun soluklu bir deniz seferinde muhtemelen mürettebatla tek tek beslenmek zorunda kalmışlardı. Asıl soru şuydu, gemi Yeni Dünya'ya sapasağlam varmış mıydı? Buna dair hiçbir kayıt bulamadım. Ama varış limanını öğrendim, New Or-

leans limanı. Oradan, Mississippi yoluyla, tüm kıta ayaklarının altındaydı.

Gerisi malum. Buraya geldik. Onları bulacağıma emindim. Bir vapur edinirsem hem alışık olduğum lüksten mahrum kalmam, hem de araştırmamda ihtiyacım olan hareket serbestliğine ve özgürlüğe kavuşurum diye düşündüm. Nehir bölgesi ayrıksı insanlarla doluydu. Uçuk kaçık birkaç kişi daha göze batmazdı. Muhteşem vapurumuz ve sırf geceleri dışarı çıkan tuhaf kaptanı dilden dile dolaşırsa da ne âlâ. Söylentiler doğru kişilerin kulağına gitti miydi yıllar önce Simon'ın yaptığı gibi kendileri ayağıma gelirdi. Böylece araştırmaya giriştim, hatta içlerinden birini St. Louis'de buldum.

Gerisini biliyorsun sanırım, tahmin edebilirsin. İzninle bir şey daha diyeceğim. New Albany'de vapurumuzu bana gösterdiğinde, memnuniyetim yapmacık değildi. *Humma Rüyası* güzel bir vapur Abner, tam da olması gerektiği gibi. İlk kez kendi elimizle dünyamıza bir güzellik kattık. Bu yeni bir başlangıç. İsmi beni biraz ürkütmüştü, kendi aramızda kızıl susuzluğu humma diye de niteleriz. Ama Simon böyle bir ismin soydaşlarımızın dikkatini çekebileceğinin altını çizdi.

Hikâyem budur, neredeyse eksiksiz. Israrla duymak istediğin gerçekler bu işte. Kendi çapında bana karşı hep dürüsttün, batıl inançlı olmadığın yönündeki sözlerine de inanıyorum. Hayallerim gerçekleşirse, öyle bir zaman gelecek ki, aramızdaki ilişkiyi gölgeleyen bu korku alacakaranlığında gece ve gündüz el ele tutuşacak. Riski göğüslemenin zamanı da gelecek elbet. Gel de *şimdi* el ele verelim seninle. Hayallerimle hayallerin el ele versin, vapurumuzla kavimlerimizin istikbali, vampirler ile sığırlar. Son kararı sana bırakıyorum Abner. Hangisi bâki kalsın? Güven mi korku mu? Kan mı halis şarap mı? Düşmanlık mı dostluk mu?

Humma Rüyası Vapuru,

New Orleans

Ağustos 1857

Joshua'nın anlatısını takip eden kesif sessizlikte Abner Marsh kendi düzenli soluğunu ve göğsünde küt küt atan emektar kalbinin sesini duyabiliyordu. Joshua saatlerdir konuşuyordu sanki, kamaranın o zifiri karanlığında emin olmak mümkün değildi. Dışarıda hava aydınlanmaya başlamış olmalıydı. Toby yakında kahvaltı hazırlığına, kamara yolcuları kazanlık güvertesinde sabah gezintilerine, rıhtımda da günlük harala gürele başlayacaktı. Oysa Joshua York'un kamarasında gece bitmek bilmiyordu.

Şu lanet şiirin dizeleri yeniden aklına geldi, bir de baktı ki mırıldanıyor, "Akşamlar sabaha dönse de gün doğmuyordu."

"*Karanlık*," dedi Joshua usulca.

"Canına yandığım koca bi ömrü karanlıkta geçirmişin," dedi Marsh. "Ne sabah görmüşün ne bişiy. Joshua, nasıl dayandın al-lasen?"

York yanıt vermedi.

"Akıl alır gibi diil," dedi Marsh. "Bi benzerini daha duyduysam n'olayım. Ama inanmadım dersem boyum devrilsin."

"İnanacağını umuyordum," dedi York. "Ee, ne diyorsun Abner?"

Zor kısmına geldik diye düşündü Abner Marsh. "Bilmiyorum," dedi açıkça. "Bissürü insan öldürmüşün, gene de sana biraz acı-

yorum. Acımalı mıyım bilmem. Belki de seni gebertmeliyim, belki bi Hıristiyanın bunu yapması icap eder. Belki de sana yardım etmeliyim.” Düştüğü ikileme kızıp burnundan öfkeyle soluk verdi. “Galiba karar vermeden önce anlatçaklarını biraz daha dinlemem lazım. Çünkü bi kısmı atladın Joshua. Açıklamadın.”

“Neyi?” dedi York.

“New Madrid,” dedi Abner Marsh sertçe.

“Ellerimdeki kanı diyorsun,” dedi Joshua. “Ne diyebilirim ki Abner? New Madrid’de can aldım. Ama zannettiğin gibi değil.”

“Aslı neymiş anlat madem. Buyur.”

“Simon kavmimizin tarihine ilişkin sayısız şey anlattı bana, sırlarımızı, geleneklerimizi, usullerimizi. Bir husus vardı ki beni müthiş rahatsız etti Abner. Kavminizin inşa ettiği bu dünya bir gündüz dünyası, bizlerin o dünyada yaşaması kolay değil. Bazen hayatı kolaylaştırmak için sizlerden birini saflarımıza çekeriz. Bakışlarımızdaki ve sesimizdeki kudreti kullanırız. Güçlü ve zinde duruşumuzla sonsuz yaşam vaat ederiz. Kavminizin etrafımızda ördüğü söylencelerden kendi amaçlarımız doğrultusunda faydalanırız. Yalanlarla, gözdağı ve vaatlerle bir insanı kendimize esir edebiliriz. O cins bir mahluk çok faydalıdır. Gündüzleri bizi korur, gidemeyeceğimiz yerlere gider, insanlar arasında şüphe uyandırmadan dolaşır.

New Madrid’de bir cinayet işlenmişti. Tam da mola verdiğimiz odunlukta. Gazetelerden okuduklarıma istinaden bir soydaşımı muhakkak bulurum diye ümitlendim. Onun yerine bula bula... Adını sen koy. Bir köle, evcil bir hayvan, bir yordakçı buldum. Bir esir. Yaşlı mı yaşlı bir adamdı. Bir melezdi, kel, kırış kırış, mey-menetsiz, bir gözü matlaşıp süt beyaz olmuş, suratında da eskiden kalma korkunç bir yanık izi vardı. Yüzüne bakılacak gibi değildi, kişiliği desen... içi de çirkefti. Yozlaşmış. Kapısına dayandığımda bir balta kapıp üzerime yürüdü. Derken gözlerimi gördü. Beni tanıdı Abner. Ne olduğumu ânında kavradı. Sonra diz çöktü, ağlayıp sayıkladı, bana *tapındı*, it gibi sırnaştı, vaadi yerine getireyim diye yakardı bana. ‘Söz vermiştiniz,’ deyip durdu, ‘söz vermiştiniz, söz.’

Sus dedim sonunda, o da sustu. Hemen. Korkuyla sindi. Bir kanefendisinin sözüne itaat edecek şekilde koşullanmıştı anlayacağı. Beni soydaşlarıma götürecektir bir ipucu yakalama umuduyla ondan hayat hikâyesini anlatmasını istedim.

Mazisi en az benimki kadar acıydı. New Orleans'ın bir batakhane semti olduğunu sonradan öğrendiğim Bataklık denen yerde hür bir siyahi olarak doğmuş. Pezevenklik de yapmış, yankesicilik de, en nihayetinde de şehre yolu düşen kayıkçıları söğüşleyen bir haydut olup çıkmış. İki kişiyi öldürdüğünde henüz on yaşında bile değilmiş. Akabinde Barataria'nın en kanlı korsanlarından Vincent Gambi'nin emrinde çalışmış. Gambi'nin İspanyol köle tacirlerinden çalıp New Orleans'ta sattığı kölelere kâhyalık yapmış. Aynı zamanda da bir vudu büyücüsüydü. Bize de hizmetleri olmuş.

Bana kanefendinden bahsetti, onu esir eden adamdan. Vudu-yu gülünç bulan bu adam ona daha etkili, daha karanlık bir büyü öğretmeye söz vermiş. Bana hizmet edersen, demiş kanefendisi, seni bizden biri yaparım. Yaraların iyileşir, gözün yeniden görür, kan içip ebediyen yaşar, asla ihtiyarlamazsın. Böylece uşaklığa başlamış. Neredeyse otuz yıl boyunca her söyleneni yapmış. Beklentiyle yaşamış. O vaat uğruna öldürmüş; kurbanların etini yemeyi, kanını içmeyi öğrenmiş.

En sonunda efendisi daha cazip bir fırsat yakalamış. Bu melez de artık yaşlı ve hasta olduğu için ayakbağı gibi görülmeye başlamış. Bundan hayır gelmez artık diyerek gözden çıkarılmış. Keşke insafa gelip öldürselermiş adamı, oysa başlarından atıp kendi haline bırakmışlar. Bir esir kendisine verilen vadin yalan çıktığını bilse bile kanefendisine karşı gelemeyiz. O nedenle yaşlı melez avare olmuş yollarda, soygun ve cinayetle hayatını idame ettirerek nehrin yukarı kesimlerine kadar varmış. Bazen köle avcısı veya amele olarak çalışıp alinteriyle para kazandığı da olmuş ama çoğunlukla ormanda saklanıp geceleri dolaşan bir münzevi hayatı sürmüştür. Cüret edebildiği zamanlarda kurbanlarının etini yemiştir, kanını içmiştir, bunun gençlik ve sıhhat tazeledi-

ğini sanıyormuş hâlâ. Dedğine bakılırsa New Madrid civarında bir yıldır yaşıyordu. İş yapamayacak kadar güçten düşmüş ihtiyar bir oduncunun hesabına odun kesiyordu. Odunluğun تنها oluşu işine geliyormuş. Yani... eh, gerisini biliyorsun.

Abner, kavmin benimkinden çok şey öğrenebilir. Ama o adamın öğrendiklerini değil. *Onu* kastetmemiştim. Adama acıdım. Yaşlıydı, gudubet, ümitsiz vaka. Gene de öfkelen dim, tıpkı Budapeşte’de kanla yıkanan şu zengin kadına öfkelen diğ im gibi. Sizin söylencelerinizde kavmim kötülük kaynağı olarak mimlenmiş. Vampirlerin ruhu yoktur, soysuzdur, iflah olmaz yaratıklardır deniyor. Bunu kabul etmiyorum Abner. Sayısız kereler can aldım, çok fena şeyler yaptım ama kötü değilim. Böyle olmayı ben *seçmedim*. Ortada tercih şansın yoksa iyilik veya kötülükten bahsedilemez. Kavmimin böyle bir seçeneğı hiç olmadı. Kızıl susuzluğun mağduruyuz, ona mahkûmuz, gerçek doğ amızdan bizi mahrum bırakan da o. Oysa *sizinkiler* Abner, onların böyle bir mecburiyeti yok. New Madrid dışındaki ormanda rastladığım o mahluk, kızıl susuzluk hiç çekmemişti; hayatta her şey olabilir, her şeyi yapabilirdi. Ama o katil olmayı seçmişti. Ha, doğruya doğru şimdi, soydaşım olan adamda da kabahat var, ona yalan söylemiş, olmayacak vaatlerde bulunmuş. Her ne kadar beni tiksindir se de sebebini anlayabiliyorum. İnsanlardan bir müttefik edinmek büyük fark yaratır. Hepimiz korku duyuyoruz Abner, soydaş larım da sizinkiler de.

Anlayamadığım şu, sizlerden biri karanlıkta yaşamaya, kızıl susuzluk çekmeye niçin bu kadar hevesleniyor. Adam bu uğurda yanıp tutuşuyordu mesela. Öbür kanefendisinin yaptığı gibi onu terk etmeyeyim diye yakardı. Ona istediğini veremezdim. Mümkün olsaydı bile yapmazdım. Ben de elimden geleni yaptım.”

“Kağrolası herifin ümüğünü kopardın di mi?” dedi Abner Marsh karanlıkta.

“Dedim sana,” dedi Valerie. Marsh kadının varlığını neredeyse unutmuştu, o kadar sessizdi ki. “Kafası basmaz. Baksana ne biçim konuşuyor.”

“Onu öldürdüm,” diye itirafetti Joshua, “çıplak ellerimle. Evet. Kanı ellerimden toprağa aktı. Ama dudaklarıma değmedi Abner. Cesedini tek parça gömdüm.”

Kamarada yine kesif bir sessizlik olunca Abner Marsh sakalını çekiştirerek düşünüp taşındı. “Seçenekten bahsettin,” dedi sonunda. “İyiyle kötü arasındaki fark orda dedin. Anlaşılan şimdi benim de bi seçim yapmam gerekiyor.”

“Hepimiz seçim yaparız Abner. Her gün.”

“Orası öyle,” dedi Marsh. “Ama benim sıkıntım başka. Yardımımı istiyosun Joshua. Diyelim yardım ettim. Geberttiğin şu lanet moruktan ne farkım kalcak, söylesene!”

“Seni asla öyle... o tür bir şeye dönüşmene izin vermem,” dedi Joshua. “Asla yeltenmem. Abner, sen ölüp gittikten sonra ben asırlarca yaşayacağım. Seni hiç bununla baştan çıkarmaya çalıştım mı?”

“Beni vapurla baştan çıkardın ya lan,” diye karşılık verdi Marsh. “Eşek yüküyle de yalan söyledin.”

“Yalanlarımda bile gerçeklik payı vardı Abner. Sana vampirlerin yaydığı kötülüğe son vermeye çalıştığımı söylemiştim. Duydun işte, gerçek değil miymiş? Yardımına ihtiyacım var Abner, ama bir iş ortağı olarak, bir kanefendisine esir olarak değil.”

Abner Marsh bunu kafasında tarttı. “Pekâlâ,” dedi. “Diyelim sana inandım. Diyelim sana güvendim. Yalnız beni ortağın olarak istiyosan, senin de bana güvenmen gerekcek.”

“Sana sırrımı açtım. Yetmez mi?”

“Nah yeter,” dedi Abner Marsh. “He, bana gerçeği anlattın, ama şimdi de benden bi yanıt bekliyon. Ya ters bi yanıt verirsem, bu kamaradan sağ çıkabilcek miyim bakalım? Senin elin varmasa bile şu hanım arkadaşın icabıma bakar.”

Valerie, “Çabuk kavırıyorsun Kaptan Marsh,” dedi karanlıktan. “Sana hiçbir hıncım yok, ama Joshua zarar görmemeli.”

Marsh burnundan güldü. “Al işte, ben demedim mi? Buna güven denmez. Bu vapurda ortak falan diiliz artık. İşler zıvanadan çıktı. Beni canın ne zaman isterse öldürebilirsin. Uslu durmaz-

sam canımdan olurum. Benim kitabımda buna kölelik denir, ortaklık denir. Ayrıca tek başımayım. Bi sorun çıktı mıydı senin şu kana susamış lanet ahbablarının hepsi birden tepeme çullanır. Tanrı bilir başka ne planların var, aman kendine sakla. Biriyle konuşmam da yasak diyosun. Canın cehenneme Joshua, belki de beni şuracıkta gebertmelisin. Bu tür bi ortaklıktan hoşlancağımı sanmıyorum.”

Joshua York izleyen sessizlikte bunu bir süre düşündü. Sonra, “Pekâlâ. Sıkıntını anladım. Ne yapayım da güvendiğimi ispatlayayım?” dedi.

“Öncelikle,” dedi Marsh, “farz edelim ki seni öldürmek istedim. Nasıl başarcam?”

Valerie telaşla haykırdı. “*Hayır!*” Marsh onun Joshua’ya doğru koşturduğunu işitti. “Bunu ona *açıklayamazsın*. Aklından neler geçiyor bilemezsin Joshua. Niyeti kötü değilse bunu niye sorsun hem...”

“Denk olalım diye,” dedi Joshua usulca. “Onu anlıyorum Valerie, göze almamız gereken bir risk bu.” Kadın tekrar yakarmaya başladı ama Joshua onu susturup Marsh’a hitaben konuştu. “Ateş işini görür. Suda boğmak da. Tabanca kullanacaksan kafaya nişan al. Beynimiz narindir. Kafatasıma kurşun sıkmak beni öldürür, ama kalbimden vurursan iyileşip ayağa kalkarım. Efsaneler bir konuda doğru. Kellemizi koparıp kalbimize kazık çakarsan ölürüz.” Hırıltılı bir sesle kıkırdadı. “Seninkilerden biri o işi halleder sanırım. Gördüğün gibi güneş de ölümcül olabiliyor. Gerisi, yok gümüştü sarımsaktı, hepsi saçmalık.”

Nefesini tuttuğunu yeni fark eden Abner Marsh gürültüyle öfledi. “Bi yaşıma daha girdim,” dedi.

“Tatmin oldun mu?” diye sordu York.

“Az çok,” dedi. “Bi şey daha.”

Deriye sürten bir kibrit sesini takiben York’un parmak uçlarında ufacık bir alev harladı. Elindeki kibritle yağ lambasının fişini tutuşturdu ve kamaraya puslu, sarı bir ışık yayıldı. “Şimdi oldu,” dedi Joshua, elini silkip kibriti söndürerek. “Daha iyi mi

Abner? Daha mı eşitiz? Ortaklık biraz açıklık ister, sence de öyle değil mi? Böylece birbirimizin yüzüne bakabiliriz.”

Abner Marsh yaşanan gözlerini kırpıştırdı. Uzun süre karanlıkta kalınca azıcık ışık bile feci göz kamaştırıyordu. Ama içerisi artık ferahlamıştı sanki, boğuculuğu, basıklığı ve ürkütücülüğü kaybolmuştu. Joshua York onu sakince süzüyordu. Yüzündeki ölü deri tabakası kuruyup pul pul olmuştu. Gülümseyince bir kısmı çatlayıp döküldü. Dudakları hâlâ şişti, iki gözü de hâlâ mordu ama yanıklar da su toplamaları da tamamen geçmişti. Değişim hayret vericiydi. “Ne diyecektin Abner?”

Marsh sorudan cesaret alıp dosdoğru York’un gözlerine baktı. “Bu işi tek başıma kıvıramam,” dedi. “Birkaç kişiye daha söylemem...”

“Hayır,” dedi Valerie, Joshua’nın başında dikiliyordu. “Bir kişinin öğrenmesi bile yeterince kötüyken başkalarına yaymasına izin veremeyiz. Bizi öldürürler.”

“Yahu dur be kadın, *True Delta*’ya* ilan vercek diilim heralde.”

Joshua parmaklarını çadır gibi kenetleyip Marsh’ı düşünceli bir edayla süzdü. “Niyetin nedir öyleyse Abner?”

“Bi iki kişiye söylüyim diyorum,” dedi Marsh. “İşkillenen tek kişi ben diilim, malum. Hem bazı durumlarda sırf benim yardımım yetmeyebilir. Yalnızca güvendiğim kişilerle paylaşcam. Kılılı Mike’la mesela. Bi de Bay Jeffers’la, adam cin gibi, ayrıca meraklanıp duruyor. Gerisinin bilmesine gerek yok. Bay Albright biraz fazla bağnaz ve dindar, böyle şeyleri kaldıramaz. Bay Framm’a söyleyen bir haftaya kalmaz cümle âlemin diline düşer. Bizim tennessee tamamı yanıp kül olsa Whitey Blake’in ruhu duymaz, yeter ki çarkları dönmeye devam etsin. Ama Jeffers ile Kılılı Mike’ın bilmesi şart. Sağlam adamlardır, onlara muhtaç kalabilirsin.”

“Muhtaç mı?” dedi Joshua. “O ne demek Abner?”

“Ya seninkilerden biri içkinden bıkarsa?”

Joshua York’un ılımlı gülümsemesi birden soldu. Kalkıp kamaranın öbür ucuna gitti ve kendisine bir içki koydu, viski, sek.

* Dönemin yerel gazetelerinden biri. (ç.n.)

Arkasına döndüğünde kaşları hâlâ çatıktı. “Mümkün,” dedi. “Bunu düşünmem lazım. Bakalım sahiden güvenilirler mi... Nehrin aşağı koluna yapacağımız yolculuğa dair bazı çekincelerim var.”

Valerie kendisinden beklenenin aksine bir kez olsun tek kelime itiraz etmedi. Marsh ona göz atınca, kadının dudaklarını büzmüş olduğunu gördü, gözlerinde de anca korkuya yorulabilecek bir ifade yakaladı. “Neyiniz var?” dedi Marsh. “İkinize de... bi haller oldu.”

Valerie hemen diklendi. “Sorun *o adam*,” dedi. “Geri dönmeni onun yüzünden istemiştin. İkinize de laf geçirebileceğimi bilsem gene aynısını isterim. Servi Yanaşlığı’na *o hâkim*.”

“Kim?” dedi Marsh, afallamıştı.

“Bir kanefendisi,” dedi Joshua. “Abner, bilmelisin ki türdeşlerimin hepsi benimle aynı kafada değil. Takipçilerim arasında bile muhalifler var yani. Simon sadıktır, Smith ile Brown da uysal, ama Katherine, onun kırgınlığını en başından beri hissediyorum. Onun nüvesinde karanlık bir şey var bence, eski usulleri yeğleyen bir şey, gemiyi kaçırmamasını hazmedememiş, egemenliğimden rahatsız. Mecburiyetten itaat ediyor. Kanefendisiyim. Ama bundan hoşlanmıyor. Diğerlerine gelince, güzergâh üzerinde vapura aldıklarımızın hepsinden emin değilim. Valerie ile Jean Ardant hariç hiçbirine tam güvenmiyorum. Beni Raymond Ortega konusunda uyarmıştın hatırlıyor musun? Onunla ilgili çekincelerini paylaşıyorum. Valerie ona hiçbir şey ifade etmiyor, yani kıskançlık meselesinde yanıliyordun ama bunun dışında haklısın. Raymond’u Natchez’de gemiye getirmeden önce onunla dalaşmak zorunda kaldım, tıpkı uzun yıllar önce Karpatlar’da Simon’la burun buruna geldiğim gibi. Cara de Gruy ve Vincent Thibaut gibileriyle de kavgalarımız oldu. Şimdi yandaşım oldular ama mecburiyetten. Kavmimin tarzı böyledir. İçlerinden bazıları malum ânı bekliyorsa şaşmam. *Humma Rüyası* nehrin aşağı koluna bir an önce varsa da herkesin efendisiyle yüzleşsem diye sabırsızlanıyorlardır.

“Valerie bana ondan çok bahsetti. O yaşlıymış, Abner. Simon’dan da Katherine’den de yaşlı, hepimizden yaşlı. Yaşı beni tedirgin ediyor. Şimdilerde Damon Julian adını kullanıyormuş ama eskiden adı Giles Lamont’muş. Şu sefil melezin otuz yıl boyunca boşu boşuna uşaklık ettiği Giles Lemont’la aynı kişi. Duyduğuma göre kendisine yeni bir esir bulmuş...”

“Nemrut Billy Tipton,” dedi Valerie tiksintiyle.

“Valerie bu Julian denen kişiden korkuyor,” dedi Joshua York. “Diğerleri de korkuyor ama yeri geliyor belli bir saygıyla anıyorlar onu. Kanefendisi olarak hepsini kolluyormuş. Onlara sığınacak yer sağlıyor, servet dağıtıyor, ziyafetler veriyormuş. Kölelerle besleniyorlarmış. Yerleşmek için seçtiği yere şaşmamalı.”

Valerie kafasını iki yana salladı. “Boş ver onu Joshua. Lütfen. Hatırım için, başka sebebi yok. Damon ziyaretini hoş karşılamayacak, sunduğun özgürlüğe değer vermez o.”

Joshua’nın nevre döndü. “Himayesinde hâlâ başka soydaşlarımız var. Onları da mı yüzüstü bırakayım? Olmaz. Hem belki Julian’ı yanlış tanımışsındır. Asırlardır kızıl susuzluğun pençesinde, ateşini dindirebilirim.”

Valerie kollarını kavuşturdu, menekşe gözleri birer alevdi. “Ya ateşinin dineceği yoksa? Onu tanı mıyorsun Joshua?”

“Adam eğitilmiş, zeki, kültürlü, güzellik sevdalısı,” dedi York inatla. “Kendin söyledin.”

“Aynı zamanda da *çetin ceviz*.”

“Simon, Raymond ve Cara da öyleydi. Üçü de benden yana artık.”

“Damon farklı,” dedi Valerie ısrarla. “Aynı değil.”

Joshua York usançla elini sallayıp geçiştirdi. “Fark etmez. Onu dizginlerim.”

İkisinin tartışmasını sessizce, düşünceli bir edayla seyreden Abner Marsh en sonunda lafa girdi. “Joshua doğru diyor,” dedi Valerie’ye. “Yahu bana bile birkaç kez bi bakışı vardı, hele ilk tokalaşmamızda elimi bi sıktıydı az daha kemiklerimi kırıyordu. Hem sen ne diyodun ona? Kral mı ne?”

“Evet,” dedi Valerie. “Akça kral.”

“Eh, madem sizin akça kralınız, ona galip çıkmak düşer, yalan mı?”

Valerie bir Marsh’a baktı bir York’a, sonra yine Marsh’a. Birden ürperdi. “Onu ikiniz de görmediniz.” Bir an duraksadı, sonra solgun ve narin elinle siyah saçını geri atıp dimdik baktı Abner Marsh’ın yüzüne. “Galiba hakkında yanılmışım Kaptan Marsh. Ben Joshua gibi güçlü değilim, kimseye de güvenmem. Yarım asırdır kızıl susuzluğun pençesindeyim. İnsanlarınız benim avım olageldi hep. Avınla dost olamazsın. *Olmaz*. Onlara güvenemezsin de. Bu yüzden seni öldürmesi için Joshua’ya ısrar ettim. Ömür boyu tedbirli olup da sonra bir anda temkinliliği bırakamazsın. Anlıyor musun?”

Abner Marsh ağır ağır kafa salladı.

“Ben hâlâ kararsızım,” diye devam etti Valerie, “ama Joshua sayesinde birçok yeni kavramla tanıştık, dolayısıyla belki zamanla ben de sana güvenirim. Belki.” Birden kaşları çatıldı. “Ama senin hakkında yanılsam da yanılmasam da, Damon Julian konusunda *yerden göğe* haklıyım.”

Abner Marsh’ın suratı asıldı, ne diyeceğini bilemedi. Joshua uzanıp Valerie’nin elini tuttu. “Bence boş yere korkuyorsun,” dedi. “Ama senin hatırın için son derece temkinli hareket edeceğim. Abner, istediğin gibi olsun, Bay Jeffers ile Bay Dunne’a durumu anlat. Valerie haklıysa yardımları işimize yarar. Seçme adamlar al yanına, gerisi rıhtımda konaklasın. *Humma Rüyası* yola çıktığında tayfamız yalnızca en iyi ve en güvenilir adamlardan oluşsun istiyorum, kalabalığa hiç lüzum yok. Dindar yobazlar olmasın, ödleğ bir kişi bile olmasın, gözü kara birileri de.”

“Kıllı Mike’la ikimiz seçeriz,” dedi Marsh.

“Julian’la kendi vapurumda, uygun gördüğüm zamanda, yanımda sen ve en iyi adamların varken görüşeceğim. Jeffers ile Dunne’la konuşurken lafını iyi tart. Adabıyla açıklamak şart.” Valerie’ye döndü. “Memnun musun?”

“Hayır,” dedi kadın.

Joshua gülümsedi. “Elimden bu kadarı geliyor.” Abner Marsh’a döndü. “Abner, düşmanım olmadığına sevindim. Hayallerime artık çok yakınım. Kızıl susuzluğu yenerek ilk zaferimi kazanmıştım. Bu gece burada ikinci bir zaferin temellerini attığımıza inanıyorum, soylarımız arasındaki güven ve dostluğun başlangıcı bu. *Humma Rüyası* gece ile gündüz arasında köprü kurarak bir bıçak sırtında seyrederken köhnemiş bir korkunun ruhunu gittiği her yerden kovacak. Birlikte müthiş şeyler başaracağız dostum.”

Marsh süslü püslü laflara pek kanmazdı ama Joshua’nın tutkulu konuşması onu bir şekilde etkileyince ister istemez sırtıttı. “Bi halt başarsaksak çok çalışmamız gerekcek,” dedi, bastonu alıp ayağa kalktı. “Ben gideyim madem.”

“Peki,” dedi Joshua gülümseyerek. “Ben de dinleneyim, akşamüzeri tekrar görüşürüz. Sen kalkış hazırlıklarını tamamlamaya bak. Şu işi elimizden geldiğince tez bitirelim.”

“Kazanları yaktırırim,” dedi Marsh çıkarken.

Dışarıda gün doğmuştu.

Joshua’nın kapıyı arkasından kilitlerken, kaptan kamarasının önünde gözlerini kırpıştıtararak kalakalan Abner Marsh, saat dokuz olmuş herhalde diye düşündü. Sabah havası bunaltıcıydı; sıcak ve nemli, kocaman gri bir bulut örtmüştü güneşi. Nehirdeki vapurların yaydığı is ve duman havada asılı kalmıştı. Fırtına patlayacak, dedi Abner Marsh içinden ve bu düşünce içini kararttı. Uykusuzluğu yeni dank etti kafasına, tarifsiz yorgun hissetti birden, ama yapacak o kadar çok işi vardı ki şekerlemeyi bile düşünemezdi.

Belki kahvaltıyla canlanır ümidiyle ana salona indi. Toby ona biraz etli kek ısıtıp yanında böğürtlen reçeliyle krep hazırlarken Marsh bir galon sade kahve içti. Kahvaltısını yediği esnada salona Jonathon Jeffers girdi, onu görünce de yanına geldi.

“Otur da bişiyler ye,” dedi Marsh. “Seninle konuşçaklarım var Bay Jeffers. Ama burda olmaz. Karnımı doyuruyim de sonra kamarama geçeriz.”

“Olur,” dedi Jeffers, biraz dalgın bir edayla. “Kaptan, nerelerdeydin? Saatlerce aradım seni. Kamaranda yoktun.”

“Joshua’yla laflıyoduk,” dedi Marsh. “Hayırdır?”

“Bir adam seninle görüşmeye geldi,” dedi Jeffers. “Gecenin kör saatinde damladı buraya. Çok ısrarcı.”

“Hergelenin tekiymişim gibi bekletilmekten hoşlanmam,” dedi yabancı. Marsh adamın içeri girdiğini bile görmemişti. Adam müsaade istemeden bir sandalye çekip oturdu. Çirkin, yabani kılıklı bir herifti, uzun suratı çiçek bozuğu. Seyrek, pörsük kumral saçı tel tel alnına düşmüştü. Cildi sağlıksızdı, kuruyup pul pul olmuştu, saçı da yer yer kepekliydi, üzerine kar yağmış gibi. Buna karşın üzerindeki ince pamuklu siyah takım elbise pahalı cinstendi, beyaz gömleğinin önü fırfırlı, parmağında da bir akik yüzük vardı.

Abner Marsh adamın kılığına hiç aldırmadı, ne cildine baktı ne çizgi gibi dudaklarına ne de buz rengi gözlerine. “Sen kimsin be?” diye terslendi. “Kahvaltıda beni rahatsız etmeni haklı gösterecek iyi bir sebebin vardır umarım, yoksa şu lanet küpeşteden aşağı attırırveririm seni.” Böyle konuşmak Marsh’ın keyfini bir şekilde yerine getirdi. Ona göre arada sırada birilerine cehenem ol git diyemedikten sonra vapur kaptanı olmanın hiçbir anlamı yoktu.

Yabancıнын nemrut suratında zerre değişiklik olmadı ama Marsh’tan ayırmadığı kem bakışlı buz gözlerine küstah bir ifade yerleşti. “Senin şu züppe işi teknenle biraz gezeyim diyodum.”

“Nah gezersin,” dedi Marsh.

Jeffers soğukkanlılıkla önerdi. “Kıllı Mike’ı çağırayım mı bu hödüğün icabına baksın?”

Adam kâtibe gücenmiş gibi baktı. Bakışları yine Marsh’a döndü. “Kaptan Marsh, dün gece seni ve ortağını davet etmeye gelmişim. En azından biriniz gece kuşu ya, ondan o saatte geldiydim. Eh, şimdi gündüz vakti artık, o yüzden akşama kaldı. Sen ve Kaptan York, güneş battıktan bir saat sonra, St. Louis’de akşam yemeğine davetlisiniz.”

“Seni tanımam etmem,” dedi Marsh. “Ne işim var seninle akşam yemeğinde. Hem bu akşam *Humma Rüyası* yola çıkıyor zaten.”

“Biliyorum. Nereye gitçeğnizi de biliyorum.”

Marsh kaşlarını çattı. “Lafı nereye getiriyosun?”

“Marsıkları tanımadığın belli. Marsığın teki bi şey duyma-yagörsün, şehirde cümlesinin kulağına gider. Benim de kulağım deliktir. Nehrin aşağı koluna gitmeyi kafaya koymuşunuz ama yerinizde olsam bu koca vapuru oralara götürmezdim. Kesin karraya oturur, karinayı parçalarsınız. Sizi beladan kurtarabilirim. Anhycaan, aradığınız adam zaten burda ve sizi bekliyor. İyisi mi, akşam olunca git ve efendine haberi ilet, duydun mu? Ona Damon Julian’ın St. Louis Oteli’nde kendisini beklediğini söyle. Bay Julian kendisiyle tanışmak için sabırsızlanıyor.”

New Orleans

Ağustos 1857

Nemrut Billy Tipton o akşam St. Louis Otel'i'ne korka korka döndü. *Humma Rüyası*'ndan getirdiği haberler Julian'ın hoşuna gitmeyecekti. Hoşnutsuzken Julian'ın sağı solu belli olmuyordu.

Lüks süitlerinin karanlık salonunda bir tanecik ufak mum yanıyordu. Pencere önündeki mor koltuğa gömülmüş, sazerac yudumlayan Julian'ın kara gözlerinde oynayıyordu alevi. Odada çıt yoktu. Nemrut Billy üzerindeki bakışların ağırlığını hissediyordu. Kapı arkasından yavaşça *tık* diye kapandı, tabutuna çakılan bir çivi misali. "Ee Billy?" dedi Damon Julian, sakince.

"Gelmiyecekler Bay Julian," dedi Nemrut Billy, biraz damdan düşer gibi, biraz fazla nefes nefese. Loş ışıktaki Julian'ın tepkisini göremedi. "O gelsin dedi."

"O gelsin dedi," diye tekrarladı Julian. "Bunu diyen *kim* Billy?"

"O işte," dedi Nemrut Billy. "Şey... diğer kanefendisi. Joshua York'muş adı. Raymond'un mektubunda bahsettiği adam. Öbür kaptan, Marsh, siğilli, fırça sakallı, şişko olanı da gelmeye yanaşmadı. Odunun teki zaten. Akşama kadar bekledim, kanefendisi uyansın diye bekledim. En sonunda beni onunla görüşturdüler." Nemrut Billy, York'un içine işleyen, içinde yatan arzuyu gören o bakışlarını, gri mi gri gözlerini anımsadıkça hâlâ ürperiyordu. Öyle acımasız bir horgörü yakalamıştı ki o bakışta, ânında kaçırılmıştı gözlerini.

“Anlatsana Billy,” dedi Damon Julian. “Nasıl biri şu diğeri? Şu Joshua York. Şu kanefendisi.”

“O...” diye söze girdi Billy, kelimeleri bir araya getirmekte zorlandı, “adam... beyaz, yani sahiden akça tenli, saçında tek bi siyah tel yok. Bi de beyaz takım elbise giymişti, sanırsın hortlak. Bi de takıp takıştırmış, bi sürü gümüş takı. Hareketleri falan... aynı şu lanet Kriyollar gibi, Bay Julian, bi kasıntı bi havalalar. O... size de benziyor Bay Julian. Hele gözleri...”

“Akça tenli ve mağrur,” diye mırıldandı Cynthia, odanın ta öbür köşesinden. “Şarabı kızıl susuzluğu dindiriyor. Acaba malum kişi o mu Damon? Öyle olsa gerek. Söylenti doğru olmalı. Valerie söylencelere hep inanır ben de onunla dalga geçerdim ama efsaneler doğruymuş demek ki. Hepimizi bir araya getirip kayıp şehre, karanlık şehre geri götürecek önder. Kendimize ait bir krallık. Demek ki öyle biri *sahiden* varmış, değil mi? Kanefendilerinin efendisi, beklediğimiz kral.” Damon Julian’a soran gözlerle baktı.

Damon Julian sazerac’ını yudumlayıp tilki gibi kurnaz gülümsedi. “Kral ha,” diye mırıldandı. “Peki bu kral sana neler dedi Billy? Anlatsana.”

“Hepinizi vapura davet etti. Yarın, hava karardıktan sonra. Akşam yemeğine gelsinler dedi. İsteğinizi kabul etmediler, Marsh’la ikisi yalnız gelmeye yanaşmadı. Marsh, biz gelirsek hep birlikte geliriz dedi.”

“Kral pek de çekingenmiş,” dedi Julian.

“Gebertin onu!” diye patladı Nemrut Billy birden. “O lanet vapura gidin ve gebertin onu, topunu birden gebertin. Herifte bi *yamukluk* var, Bay Julian. Bana bi bakışı vardı, Kriyol puştları gibiydi. Böcekmişim gibi baktı bana, hergelenin tekiymişim gibi, hem de sizi *temsilen* orada olduğum halde. Kendini sizden üstün sanıyor, öbürleri de aynı, şu siğilli kaptan ve geberesice kâtibi de, hepsi züppe, izin verin karnını deşeyim, o cicili bicili kılığı kan revan içinde kalsın, onu gebertmeniz şart, *mecbursunuz*.”

Nemrut Billy’nin ani çıkışından sonra odaya sessizlik çöktü. Julian pencereden dışarı, karanlığa dikmişti gözlerini. Pencere-

ler ardına kadar açık olduğundan perdeler akşam melteminde hafiften kıpırdıyor, aşağıdan caddenin gürültüleri geliyordu. Julian'ın ırak şehir ışıklarına kenetlenmiş bakışları mahmur, düşünceliydi.

En sonunda kafasını çevirip de bakınca gözbebeklerine yeniden mum alevi yansıdı, kıpır kıpır, kıpkızıl titreşti ışığı. Algın çehresini vahşice bir ifade bürüdü. “Şu içki Billy,” dedi, sorar gibi.

“Hepsine ondan içiriyor,” dedi Nemrut Billy. Bıçağını çekip kapağa yaslandı. Bıçağı eline alınca kendini daha iyi hissetti. Tırnaklarının altındaki kiri onunla kazırken konuşmayı sürdürdü. “Sırf kan yokmuş içinde, Cara söyledi. Başka bişiyler de varmış. Susuzluğu kesiyomuş, hepsinde aynı muhabbet. Vapurda dolaşıp Raymond, Jean ve Jorge’la konuştum, bi kaç kişiyle daha. Onlar anlattı. Jean içkiyi öve öve bitiremedi, derdimize deva oldu falan dedi, onun yalancısıyım.”

“Jean,” dedi Julian küçümseyerek.

“Demek ki *sahiden* doğru,” dedi Cynthia. “Susuzluğu bile yenmiş.”

“Dahası da var,” diye ekledi Nemrut Billy. “Raymond’un dediğine göre York, Valerie’yle düşüp kalkıyomuş.”

Ortam bir anda gerildi. Kurt kaşlarını çatı. Michelle gözlerini kaçırdı. Cynthia içkisini yudumladı. Hepsi biliyordu ki Valerie, güzel Valerie, Julian’ın biricik sevdiceğiydi. Hepsinin gözü Julian’daydı şimdi. Julian’ın düşünceli bir hali vardı. “Valerie’yle mi?” dedi. “Anlaşıldı.” Uzun, beyaz parmaklarıyla kolçağı tıkırdattı.

Nemrut Billy Tipton, halinden hoşnut, bıçağının ucuyla dişini karıştırıyordu. Valerie’yle ilgili kısmın meseleye son noktayı koyacağını tahmin etmişti. Damon Julian’ın Valerie için planları vardı ve Julian planlarının sekteye uğramasından hazzetmezdi. Billy vaktiyle kadına niçin yol verdiğini sorduğunda, Julian muzip bir tavırla planından etraflica bahsetmişti. “Raymond genç ve güçlü, onu sahiplenir,” demişti Julian. “İkisi yalnız kalacak, birbirleriyle ve susuzluklarıyla baş başa. Sence de çok romantik değil mi? Bir iki yıla kalmaz, en fazla beş seneye Valerie gebe ka-

lır. Bahse bile girerim Billy.” Sonra da nağmeli, gür kahkahasını atarak gülmüştü. Oysa şimdi yüzü gülmüyordu.

“Ne yapacağız Damon?” Kurt’tu soran. “Gidiyor muyuz?”

“Ay tabii ki,” dedi Julian. “Böyle bir davet geri çevrilir mi hiç, hele ki kral falan çağırmışken. Şarabından tatmak istemez misiniz?” Hepsine tek tek baktı ama hiçbiri konuşmaya cesaret edemedi. “Aa,” dedi Julian, “coşkunuza ne oldu? Jean boşuna mı methetmiş o kadar, Valerie de aynı fikirdedir kuşkusuz. Kandan daha tatlı bir şarap, cana can katan kıvamda. Bize katacağı dirliği bir düşünsenize.” Gülümsedi. Kimsede gık yoktu. Bekledi. Baktı ki sessizlik fazla uzuyor, omuz silkip “Peki madem, başka içkiler yeğliyoruz diye umarım kral hazretleri bizi hor görmez,” dedi.

“Diğerlerine de ondan içiriyor,” dedi Nemrut Billy. “İstesinler istemesinler.”

“Damon,” dedi Cynthia, “onu... geri mi çevireceksin? Yapamazsın. Onunla gitmeliyiz. Onun sözünden çıkmamalıyız. *Mecburuz.*”

Julian kafasını yavaş yavaş kadından yana çevirdi. “Sahiden öyle mi düşünüyorsun?” diye sordu, gergin gülümseyerek.

“Evet,” diye fısıldadı Cytnhia. “Mecburuz. O kanefendisi.” Gözlerini kaçırdı.

“Cynthia,” dedi Damon Julian. “Yüzüme bak.”

Yavaşça, sonsuz bir gönülsüzlükle, kafasını tekrar kaldırdı kadın, Julian’la göz göze geldi. “Hayır,” diye sızlandı. “Lütfen. Yo, lütfen.”

Damon Julian ses çıkarmadı. Cynthia gözlerini kaçırmadı. Koltuğundan kayarak yere diz çöktü, titriyordu. İnce bileğinde altın ve ametist taşlı pırıl pırıl bir bilezik vardı. Bileziği yukarı kaydırdı, sonra dudakları hafifçe aralandı, bir şey diyecekmiş gibi, elini kaldırdı ve ağzını bileğine dayadı. Kan akmaya başladı.

Julian kadının emekleyerek yaklaşmasını seyrederek ondan bileğini ikram gibi uzatmasını bekledi. Son derece saygılı bir tavırla kadının bileğini kavradı ve kana kana içti. İş bitince Cynthia sendeleyerek doğruldu, ayağı kayıp tek dizi üzerine düş-

tü, sonra titreye titreye tekrar kalktı. “Kanefendim,” dedi, başı öne eğik. “Kanefendim.”

Damon Julian’ın dudakları kıpkırmızı ve ıslaktı, ağzının bir köşesinden incecik bir damla kan sızıyordu. Julian cebinden çıkardığı bir mendille çenesine akan kanı özenle sildi, sonra da mendili katlayıp yine cebine tıktı. “Büyük bir vapur mu Billy?” diye sordu.

Nemrut Billy bıçağını ustalıkla, kıvrak bir hareketle kınına sokup gülümsedi. Cynthia’nın kesik bileği, Julian’ın çenesindeki kan, onu kızıştırmış, heyecanlandırmıştı. Julian vapurdakilerin canına okuyacak diye düşündü. “En az benzerleri kadar büyük,” diye yanıtladı, “pek de gösterişli. Gümüş ve mermer kaplamalı, aynalar, bir sürü vitray cam, yerler halı. Beğenirsiniz Bay Julian.”

“Vapur,” diye mırıldandı Damon Julian. “Niçin daha önce hiç aklıma gelmedi acaba? Sağladığı faydalar ortada.”

“Gidiyor muyuz yani?” dedi Kurt.

“Evet,” dedi Julian. “Gidiyoruz ya. Kanefendisi çağırmış bizi yahu. Kral.” Kafasını arkaya atarak kükrer gibi kahkaha attı. “Kral!” diye haykırdı, attığı kahkahalar arasında. “*Kral!*” Diğerleri de tek tek onunla gülmeye başladı.

Julian aniden ayağa fırladı, açılmış bir sustalı gibi, yüzü yeniden ciddileşmiş, kahkahalar atarken birden susuvermişti. Otelin penceresinden karanlık göğe baktı. “Bir hediye götürmek lazım,” dedi. “Haşmetlinin makamına hediyesiz çıkılmaz.” Nemrut Billy’ye döndü. “Yarın Moreau Caddesi’ne gideceksin Billy. Oradan benim için bir şey alacaksın. Akça kralımız için küçük bir armağan.”

Humma Rüyası Vapuru,
New Orleans

Ağustos 1857

Gören de New Orleans'taki vapurların yarısı bugün öğleden sonra yola çıkmaya karar vermiş zanneder diye düşündü Abner Marsh, kalkan vapurları ураған güvertesinden seyrederken.

Nehrin yukarı koluna giden vapurlar genellikle akşamüzeri beşte iskeleden ayrılırdı. Saat üçte makinistler kazanları yaktırıp istim biriktirmeye başladılar. Vapurların aç kursaklarına tıka basa reçine ve çıra doldurulur, üzerine de odun kömür, her birinin ağzı dikenli upuzun bacalarından art arda kara dumanlar yükselmeye başladılar, göndere çekilmiş kapkara birer veda sancağı misali. Rıhtıma tam dört mil boyunca sıralanmış vapurlar dünyanın dumanını üretti. Kül rengi bir sütun gibi yükselen duman öbekleri kaynaşarak nehrin üzerini örten onlarca metrelik tek bir kara bulut kütesine dönüşürdü; rüzgâr estikçe etrafa sıcak kül ve kurum yağdıran bir buluta. Başka vapurlar kazan yakıp duman saldııkça bu bulut kabardıkça kabarır, en sonunda güneşi örter, peyderpey şehir sathına yayılmaya başladılar.

Urağan güvertesinden seyreden Abner Marsh'ın nazarında New Orleans sanki bir yangın yeri idi de tüm vapurlar orada kaçmanın telaşındaydı. Bu manzara onu tedirgin etti, sanki diğer kaptanlar onun bilmediğı bir şeyin haberini almışlardı, sanki *Humma Rüyası*'nı da oradan bir an önce uzaklaştırmak gerekiyordu.

du. Marsh yola çıkma konusunda huzursuzdu. New Orleans hat-tının vaat ettiği servet ve şaşaa bir yana, bildiği sularda sefere çıkmayı hasretle bekliyordu; mesela sarp kayalıkları ve gür or-manlarıyla yukarı Mississippi'de, vapurları çerez gibi yiyen azgın ve çamurlu Missouri sularında, daracık Illionis kolunda veya işlek ama çökeltili Humma'da. Şimdi düşününce *Humma Rüyası*'nın Ohio'ya yaptığı ilk sefer bile huzur verici geliyordu ona; daha güzel ve basit günlerin andacı gibi. Üzerinden daha iki ay bile geçmemiş-ti ama sanki fi tarihinde kalmış bir anıydı. St. Louis'den ayrılıp da nehrin aşağılarına indiklerinden beridir her şey ters gidiyordu, üstelik daha güneye indikçe daha da beter hale gelmişti. "Joshua haklı," diye mırıldandı kendi kendine, New Orleans manzarasını seyrederken. "Buraya bi çürümüşlük hâkim." Lanet yer aşırı sı-caktı, aşırı nemli, bir sürü börtü böcek, şehirde bir uğursuzluk ol-duğunu düşünmemek elde değildi. Kölelikten ötürü belki de sahi-den lanetliydi, gerçi Marsh bundan kuşkuluydu. Emin olduğu bir şey varsa o da Whitey'ye kazanları yakmasını söylemek, Framm'ı veya Albright'ı dümene geçirttiği gibi *Humma Rüyası*'na palamar çözdürtmek ve yola koyulmak için can attığıydı. Hemen. Akşama kalmadan. *Onlar* gelmeden önce.

Abner Marsh'ın dilinin ucuna kadar gelip de veremediği emir-ler adeta damağında acı bir tat bırakıyor, haykırma isteği uyan-dırıyordu. Akşam yaşanacaklara dair batıl inancı andıran kötü bir his vardı içinde, gene de batıl inançlı biri değilim diye sü-rekli telkin ediyordu kendini. Beri yandan kör de değildi. Hava sıcak ve boğucuydu, batıda öbeklenen bulutlarsa Dan Albright'ın birkaç gün önceden kokusunu aldığı şiddetli fırtınanın haberci-siydi. Düzinelerce vapurun birbiri ardına yola çıkıp ters istika-mette uzaklaştığını, sıcaktan titreşerek birer serap misali göz-den yittiğini seyrettikçe Marsh daha da yalnızlık hissediyordu, sanki ufukta kaybolan her vapur onun küçük bir parçasını da götürüyordu, bir tutam cesaret, bir lokma kararlılık, küçük bir hayalini ya da zayıf, silik umudunu da alıp giderek. Her gün New Orleans'tan bir sürü vapur ayrılıyor diye düşündü Marsh, bugü-

nün diğerlerinden farkı yok, ağustosta buralarda günler nasıl geçiyorsa bugün de aynı, sıcak, puslu ve rehavetli, herkes yavaş hareket ediyor, herkes bekleyişte, keşke hava azıcık serinlese de ya da yağmur yağsa da şu havanın pusu dağılsa ferahlasak diyorlar.

Ama içinden başka bir ses, görmüş geçirmiş yanı, ne serinlik ne de ferahlık beklentisi bu diyordu; biliyordu ki sıcaktan da, nemden de, böcekten de, korkudan da kurtuluş yoktu bu bekleyişin sonunda.

Aşağıda Kılılı Mike hamallara kükrüyor, siyah demir sopasını sallayarak gözdağı veriyordu ama gerek rıhtımın gürültüsü gerekse diğer vapurların düdükleri ve çanları sesini boğuyordu. İskelede bir navlun dağı bekliyordu, çekeri yaklaşık bin ton, *Humma Rüyası*'nın istiap haddi kadarı. Dar biniş iskelelerinden ana güverteye ancak dörtte biri taşınmıştı. Gerisinin yüklenmesi saatleri bulacaktı. Marsh istese de vapuru hareket ettiremezdi, yanaşıklıkta bunca yük beklerken mümkün değildi. Kılılı Mike ve Jeffers dahil herkes onun çıldırdığını düşünürdü.

Keşke niyetlendiği gibi onlara durumu anlatabilse, onlarla plan yapabilseydi. Ama zaman yoktu. Her şey çok hızlı ilerlemeye başlamıştı ve akşama şu Damon Julian denen adam *Humma Rüyası*'nda yemeğe gelecekti. Kılılı Mike'la da Jonathon Jeffers'la da konuşmaya vakit yoktu, keza ikisinin muhtemel sorularını ve kuşkularını gidermeye, ikna etmeye ve açıklamaya da vakit yoktu. O yüzden bu akşam Abner Marsh yalnız başına kalacaktı, bir bakıma; *onlarla*, gece ahalisiyle dolu bir salonda Joshua'yla ikisi baş başa. Joshua York'u diğerleriyle aynı kefeye koymuyordu. Joshua bir şekilde farklıydı. Hem Joshua her şeyin yolunda gideceğini söylemişti, içkisi hazırды, ağzı da pek güzel laf yapıyordu ve güzel hayalleri vardı. Oysa Abner Marsh'ın çekinceleri vardı.

Humma Rüyası sessizdi, neredeyse تنها. Joshua hemen herkesi izne yollamıştı. Akşam yemeği mümkün olduğunca mahremiyet içinde geçsin istiyordu. Abner Marsh'ın içine sinmiyordu bu ama Joshua aklına bir şey koydu muydu tartışmak olanaksızdı. Ana salonda sofrı çoktan hazırды. Lambalar henüz ya-

kılmamıştı. Dışarının dumanı, buharı ve fırtına bulutları, cam tavandan vuran aydınlığa adeta fesat karıştırıyor; mekânı loş, kasvetli ve sıkıcı hale getiriyordu. Marsh'ın nazarında salona ve vapura şimdiden alaca karanlık düşmüştü. Halılar siyaha çalıyordu, aynaları gölgeler kaplamıştı. Siyah mermerden uzun bar tezgâhının arkasında bir adam bardakları temizliyordu ama o bile nedense belli belirsizdi, silik. Marsh adamı yine de başıyla selamlayıp kaptan köşkünün kışındaki mutfakın yolunu tuttu. Mutfakta bir koşturmacadır gidiyordu. Toby'nin yamaklarından iki çocuk koca bakır tencereleri bir yandan karıştırıp bir yandan tavada tavuk kızartırken, garsonlar aylaklık edip birbirleriyle şakalaşıyordu. Marsh dev fırınlarda pişen turtaların kokusunu aldı. Ağzı sulandıysa da emin adımlarla yoluna devam etti. Toby'yi mutfakın sancak tarafında buldu; tavuk, bıldırcın, kızılgerdan ve ördek gibi muhtelif kümes hayvanlarıyla dolu kafeslerin tam ortasında duruyordu. Kuşların patırtısı feciydi. Marsh'ın içeri girmesi üzerine Toby kafasını önünden kaldırıp baktı. Aşçı tavuk kesiyordu. Kafası kopmuş üç tanesini kenara istiflemişti; dördüncüsü de önündeki kesme taşında can havliyle çırpınıyordu. Toby'nin elinde bir satır vardı. "Buyur Kaptan Marsh," dedi gülümseyerek. Satırı ustalıkla *küt* diye indirdi. Kan fışkırdı. Toby'nin elinden bıraktığı kafasız tavuk deli gibi debelendi. Adamın kara elleri kanla ıpsıslaktı. Önlüğüne sildi. "Sizin için n'apabilirim?" diye sordu.

"Bu akşam yemek sona erince vapurda durma demeye geldim," dedim Marsh. "İkramını yap, vazifeni güzelce yerine getir, sonra git. Yamaklarını ve garsonları da yanında götür. Anladın mı? Duydun mu dediğimi?"

"Annamam mı Reyis," dedi Toby sırtarak. "Bal gibin de annadım. Âlem falan mı var yoksa?"

"Orasını boş ver sen," dedi Marsh. "İşiniz bitince burda durmayın." Gitmek üzere döndü, suratı asık. Ama aklına bir şey gelince tekrar döndü. "Toby," dedi.

"Efenim?"

“Köleliğe hiç sıcak bakmamışımdır biliyosun, gerçi karşı çıkmışlığım da yoktur, orası ayrı. Şu geberesice kölelik karşıtları yobazın önde gideni olmasaydı desteklerdim belki. Ama düşünüyorum da... belki de en başından beri haklılar. Olcak şey diil yani... başkalarına onlar da insan evladı diilmiş gibi davranmak falan. Ne demek istediğimi anlıyon mu? Böyle devam edemez, er geç sonu gelcektir bunun. Barışçıl yolla son bulursa âlâ, ama illa ki son bulacaktır, o uğurda savaşmak ve kan dökmek gerekse bile, anlıyon mu? Belki de kölelik karşıtları en başından beri bunu demeye getiriyodur. Makul davranmaya çalışcan tabii, doğrusu da o, ama baktın işe yaramıyo, her yol mubah. Bazı şeyler yanlışsa yanlıştır. Son vermek şarttır.”

Toby ona garipseyerek bakıyor, bir yandan da şaşkın şaşkın ellerini habire önlüğüne siliyordu, bir aşağı bir yukarı, bir aşağı bir yukarı. “Reyis,” dedi usulca, “bu dediğiniz köle karşıtlığına girer. Bura köle ülkesi Reyis. Ölle uluorta konuşmayın, canınızdan olursunuz.”

“Belki Toby, ama doğruya doğru, diyeceğim budur.”

“Bu ihtiyara sizin çok iyiliğiniz dokundu Kaptan Marsh, beni özgürlüğüme kavuşturdunuz, yanınıza aşçı olarak aldınız falan. Hakkınızı yemiyim şinci.”

Abner Marsh kafa salladı. “Toby,” dedi, “mutfaktan bana bi bıçak kapıp getirsene. Sakın kimseye bi şey söyleme, duydun mu? Şöyle en keskininden bi bıçak kap gel. Çizmemin konçuna sıgacak büyüklükte olsun. Getirebilir misin?”

“Hayhay Kaptan Marsh,” dedi Toby. Gözlerini hafiften kısmıştı, yorgun kara suratından okunuyordu endişesi. “Baş üstüne.” Sonra bir koşu getirmeye gitti.

Abner Marsh’ın yürüyüşü müteakip birkaç saat boyunca tuhaflaştı çünkü uzun mutfak bıçağını yüksek konçlu çizmesine tıkmıştı. Neyse ki havanın kararmaya başladığı saatlerde bıçağın varlığını neredeyse hissetmez olup unuttu.

Güneş battıktan hemen sonra fırtına patladı. O vakte kadar nehrin yukarısına sefer yapan vapurların hepsi çoktan gitmiş-

ti ama aynı saatlerde New Orleans iskelesine yanaşmak üzere gelen başkaları vardı. Harlı yanan bir kazanın sesi gibi gürül gürül indirdi sağanak, şimşekler çaka çaka, bir bahar taşkınına yol açacakmışçasına şiddetli, bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Marsh kazanlığın üstü kapalı gezinti güvertesinde durmuş, vapuru döven yağmuru dinliyor, rıhtımda kaçışarak saçak altlarına sığınan insanları seyrediyordu. Küpeşteye yaslanıp epey uzun bir süre seyrederek düşüncelere dalmıştı ki birden Joshua York yanında bitti. “Yağmur yağıyor Joshua,” dedi Marsh, bastonuyla göğü işaret edip. “Belki şu Julian akşama gelmez. Islanmak istemez belki.”

Joshua York’un tuhaf, durgun bir hali vardı. “Gelecek,” dedi. Hepsi o kadar. Sadece, “Gelecek.”

Nihayetinde geldi de.

Fırtına o sıralarda dinmişti. Yağmur hâlâ aralıklarla indirdiyordu ama şiddeti azalmış, yavaşlamış, daha ziyade ahmak ıslatana dönmüştü. Yağmurdan ıpslak olmuş تنها rıhtımda aheste adımlarla yürüyerek yaklaştıklarını gördüğü esnada Abner Marsh hâlâ kazanlıktaydı. Uzaktan görmesine rağmen kim olduklarını anladı. Yürüyüşlerinden belliydi, dayılanır gibi ama zarif, hem alımlı hem ürkütücüydü. İçlerinden birinin yürüyüşü farklıydı, salına salına yaklaşıyordu, onlardan biriymiş gibi ama tam beceremiyordu, iyice yaklaştıklarında anlaşıldı Nemrut Billy Tipton olduğu. Kucağında taşıdığı her neyse acemilik çektiği belliydi.

Abner Marsh büyük salona geçti. Diğerleri tam kadro sofradaydı: Simon, Katherine, Smith ile Brown, Raymond, Jean, Valerie. Joshua’nın nehirden topladığı başka kim varsa hepsi. Aralarında sakince laflıyorlardı ama Marsh içeri girince sustular. “Geliyorlar,” dedi Marsh. Joshua York masanın başındaki yerinden kalkıp onları karşılamaya gitti. Abner Marsh bara gidip kendine bir viski koydu. Bir dikişte içip bardağını hemen tazeledikten sonra masaya geçti. Joshua, Marsh’ın masa başına, kendisinin sol tarafında oturması için ısrar etmişti. Sağındaki sandalye Da-

mon Julian'a ayrılmıştı. Marsh yerine külçe gibi çöküp karşısındaki boş sandalyeye suratı on karış baktı.

Derken konuklar içeri girdi.

Salona gece ahalisinden sadece dört kişinin girmesi Marsh'ın dikkatinden kaçmadı. Nemrut Billy dışarıda bir yerlerde bırakılmıştı. Marsh'ın canına minnetti. Aralarında iki kadın vardı. Islak gocuğunu silken beyaz suratlı, irikıyım herif suratsızın tekiydi. Öbür adamsa malum *zattı*, Marsh hemen anladı. Siyah kıvrıkcık saçının çevrelediği kırışksız suratından yaşı anlaşılıyor; koyu bordo takım elbisesi, ön kısmı boydan boya fırfırlı ve açık yakalı ipek gömleğiyle asilzadeleri andırıyordu. Parmacağında küp şeker büyüklüğünde safir taşı olan bir altın yüzük vardı. Siyah yeleşinin altındaki kemerin tokasında parlayan, sarı altın plakasına iliştirilmiş koca bir siyah elmas vardı. Aheste adımlarla yaklaşıp –masanın etrafını turladıktan sonra– durdu, Joshua'nın masa başında oturacağı sandalyenin arkasında. Beyaz, kaymak gibi ellerini sandalyenin sırtına dayayıp sofrada oturan *herkese* tek tek baktı.

Masadakiler de ayağa kalktı.

Önce beraberinde gelenlerin üçü, sonra Raymond Ortega, ardından Cara, sonra birer ikişer hepsi sofradan kalktı, en son da Valerie. Salondaki herkes ayaktaıdı, Abner Marsh hariç herkes. Damon Julian albenili, sıcak bir tavırla gülümsedi. “Sizlerle yeniden bir arada olmak ne güzel,” dedi. Özellikle Katherine'e bakıyordu. “Hayatım, görüşmeyeli ne kadar oldu? Kaç yıldır görüşmüyoruz?”

Kadının akbaba suratına yayılan sırıtma Marsh açısından akıllara ziıandı. Dizginleri ele almaya karar verdi. “Otur,” diye afkırdı Damon Julian'a. Adamı kol yeninden çekıştirdi. “Acıktım, akşam yemeğini beıleye beıleye bi hal olduk zaten.”

“Evet,” dedi Joshua, böylece efsun bozuldu ve herkes yeniden sofraya oturdu. Ne var ki Julian masanın başına, Joshua'nın yerine oturmuştu.

Joshua gelip Julian'ın tepesine dikildi. “Yerime oturdunuz,” dedi. Sesi dümdüz, gergindi. “Sizin yeriniz burası beyefendi. Zah-

met olmazsa şöyle buyurun.” York diğer sandalyeyi işaret etti. Gözleri Damon Julian’a kenetlenmişti. Marsh, Joshua’nın yüz ifadesinde yaptırım gücü gördü, delici ve soğuk bakışlarındaysa azim.

Damon Julian gülümsedi. “Aa,” dedi usulca. Hafif omuz silkti. “Pardon.” Sonra, Joshua York’la bir an bile göz teması kurmadan kalkıp öbür sandalyeye geçti.

Joshua yerine kaskatı oturdu, sabırsızca el etti garsona. Bir garson çabucak koşturup York’un önüne bir şişe koydu. “Artık gidebilirsin,” dedi Joshua, delikanlıya.

Şişe etiketsizdi. Avizelerin ışığında, ışıltılı kristallerin ve gümüş takımların arasında, ürkütücü ve tehditkâr görünüyordu. Ağzı açıktı. Damon Julian’a dümdüz bir sesle, “Bunun ne olduğunu biliyorsunuz,” dedi Joshua York.

“Evet.”

York uzanıp Julian’ın şarap kadehini aldı ve içkiden koydu. Kadehi ağzına kadar doldurduktan sonra dikkatle adamın önüne koydu yine. “İç,” buyurdu.

York’un gözü Julian’daydı. Julian kadehine baktı, ağzının köşelerinde cılız bir tebessüm oynadı, muzip bir şakaya müdahilmiş gibi. Koca salonda çıt yoktu. Marsh, ta uzaktan, yağmurla cebelleşen bir vapurun acı düdüğünü işitti. Zaman bir anlığına dondu sanki.

Damon Julian uzanıp kadehi aldı ve içti. Bir solukta tamamını kafaya dikti, adeta salonun gerilimini de soğurup yutmuştu. Joshua gülümsedi, Abner Marsh homurdandı; masanın öbür ucundakilerse aralarında şaşkın ve endişeli bakıştı. York doldurduğu diğer üç kadehi elden ele Julian’ın üç refakatçisine uzattırdı. Hepsi içti. Fısır fısır muhabbetler başladı.

Damon Julian gülümseyerek Abner Marsh’a döndü. “Vapurunuz çok etkileyici Kaptan Marsh,” dedi kibarca. “Umarım yemekler de bir o kadar mükemmeldir.”

“Yemekleri,” dedi Marsh, “en güzeli.” Göğsü kabardı, morali yerine gelir gibi oldu. Aynı esnada garsonlar Toby’nin pişir-

diği enfes yemekleri getirmeye başladı. Bir saati aşkın bir süre boyunca yediler. Gece ahalisi pek kibardı ama iştahlı yemeleri yöre halkından aşağı kalır değildi. Yemeklere kalfanın “İş başına!” diye bağırıldığını işitmiş hamallar gibi yumuluyorlardı. Damon Julian hariç hepsi böyleydi. Julian ağır yiyordu, neredeyse gıdım gıdım, sık sık durup şarabını yudumluyor, arada sırada gereksiz yere gülümsüyordu. Marsh üçüncü tabağını silip süpürmüştü ama Julian’ın tabağı hâlâ yarı doluydu. Havadan sudan konuşuluyordu. Öbür uçtakiler alçak sesle hararetli bir sohbeta girişmişti ama Marsh ne konuştuklarını duyamıyordu. Dibinde oturan Joshua York ile Damon Julian ise sürekli fırtınadan, sıcağın, nehirden ve *Humma Rüyası*’ndan konuşuyordu. Konu vapuruna gelmediği sürece Abner Marsh sohbeta ilgi göstermiyor, tabağına odaklanmayı yeğliyordu.

En son kahve ve konyak ikram edildikten sonra garsonlar usulca ortadan kayboldu ve vapurun ana salonunda Abner Marsh ile gece ahalisinden başka kimse kalmadı. Marsh konyağını yudumlarken höpürdetmesi kulağına fazla sesli geldi de öyle anladı tüm muhabbetlerin sona erdiğini. “Nihayet baş başayız,” dedi Joshua, sakın bir sesle. “Bu bizim için yeni bir başlangıç, gece kavmi için. Gündüz yaşayanlar buna *yeni şafak* diyebilir.” Gülmüseddi. “Bizler içinse *yeni günbatımı* daha uygun bir metafor olacaktır. Dinleyin hepiniz. İzninizle size planlarımı anlatayım.” Joshua kalktı ve içtenlikle açıklamaya koyuldu.

Ne kadar süreyle konuştuğunu Abner Marsh kestiremedi. Hepsini daha önce de dinlemişti; kızıl susuzluktan kurtuluş, korkuya son, gece ile gündüz arasında güven ilişkisi, ancak işbirliğiyle başarılacak şeyler, görkemli bir çağa giriş. Joshua uzdilliliği ve tüm coşkusuyla konuştu da konuştu; nutkunu şiirlerden küçük alıntılarla, süslü püslü özdeyişlerle donattı. Marsh esas dikkatini masadakiler vermiş, oturanları boydan boya süzüp duruyordu. Hepsinin gözü Joshua’daydı, hepsi kulak kesilmiş, suspus dinliyordu. Ama hepsinin edası bir başkaydı. Simon biraz tedirgindi ve bakışları York ile Julian arasında mekik do-

kuyordu. Jean Ardant mest olmuş gibi taparcasına izliyordu ama diğerlerinin yüz ifadeleri boş, donuk ve okunaksızdı. Raymond Ortega hınzırca gülümsüyordu. Kurt denen irikıyımın kaşları çatık, Valerie gergin, Katherine'in narin ama haşın suratındaysa öyle derin bir tiksinti ifadesi vardı ki Marsh görünce irkildi.

Derken Marsh tam karşısında oturan Damon Julian'a bakınca adamın dik dik kendisini seyreden bakışlarıyla karşılaştı. Gözleri en iyi cins kömür gibi parlak siyahtı, haşın bakışlı. Marsh o gözlerde iki tane dipsiz kuyu gördü, herkesi yutmayı bekleyen bir uçurum. Uzun zaman önce Ziraatçılar Hanı'nda York'un dik bakışlarına karşılık vermeye çalıştığı gibi aynı hataya düşüp de Julian'ın delici bakışlarını kaçırtmaya yeltenmedi ve kendi kaçırdı gözlerini. Julian gülümseyerek yine Joshua'ya çevirdi kafasını, soğuk kahvesini yudumlayarak dinledi konuşmasını. Abner Marsh o gülümsemeden hoşlanmadı, adamın manalı bakışından da. Birden yine korkuya kapıldı.

En sonunda Joshua konuşmasını bitirip oturdu.

"Vapur güzel bir fikir," dedi Julian, hoş tavırla. Tüm salonda tınlayan duru bir sesi vardı. "Ürettiğin içkinin faydasını görebiliriz. Zaman zaman. Ama geri kalanını unut gitsin Joshua'cım." Tonlaması cazibeli, gülümsemesi rahat ve keyifliydi.

Birisi aniden iç çekti ama hiç kimse konuşmaya cüret edemedi. Abner Marsh oturduğu yerde diklendi. Joshua kaşlarını çatı. "Af buyur," dedi.

Julian ağdalı bir el hareketiyle geçiştirdi. "Hikâyen beni üzdü, Joshua'cım," dedi. "Sığırların arasında büyümüşsün, şimdi de onlarla aynı kafadansın. Hata sende değil tabii. Zamanla öğreneceksin, gerçek doğanın kıymetini bileceksin. Aralarında yaşadığın bu hayvan yavruları seni yozlaştırmış; kafanı eften püften ahlak anlayışları, uyduruk dinleri, sıkıcı hayalleriyle doldurmuşlar."

"Neler diyorsun sen?" Joshua'nın sesi kızgındı.

Julian onu muhatap alıp da yanıt vermedi. Onun yerine Marsh'a döndü. "Kaptan Marsh," dedi, "şu afiyetle yediğin kızart-

ma bir zamanlar canlı bir hayvandı. Sence, o hayvanın dili olsaydı, kızartılmaya razı gelir miydi?” Gözleri, o vahşi kara gözleri Marsh’a kilitlenmiş, yanıt bekliyordu.

“Ben... gelmezdi tabii... ama...”

“Ama onu gene de yedin, yemedin mi?” Julian hafifçe güldü. “*Tabii ki yiyeceksin* Kaptan, utanacak bir şey yok bunda.”

“Ne utancam be,” dedi Marsh. “Alt tarafı inek işte.”

“Tabii ki öyle,” dedi Julian, “sığır sığırdır.” Joshua York’a döndü. “Ama sığıra sorsan olaya başka gözle bakıyordur. Olsun, kaptanın derdi değil. Yediği inekten daha üstün bir canlı kendisi. Öldürüp yemek doğasında var, ineğin de doğasında öldürülüp yenilmek. Görüyorsun ya Joshua, hayat aslında çok basit.

Senin hataların sığırların arasında büyümüş olmaktan kaynaklanıyor, onlardan öğrenmişsin onlarla beslenmemeyi. *Kötülükten* bahsettin. Nereden öğrendin o kavramı? Onlardan elbette, sığır sürüsünden. İyilikmiş kötülükmüş, bunlar sığırların lafı, boş laflar, değersiz hayatlarını koruma amaçlı sadece. Fani hayatlarını doğal avcılarından, *bizden* korkarak yaşıyor ve ölüyorlar. Onların rüyalarına bile giriyoruz, o yüzden yalanlara sığınıyorlar, bizden kudretli tanrılar icat ederek haçların, kutsal suyun üzerimizde tesiri olduğunu zannediyorlar.

Şunu kafana sok Joshua’cım, iyilik ve kötülük diye bir şey yok, yalnızca güçlüler ve zayıflar var, efendiler ve köleler. Onların ahlak anlayışıyla, vicdan azabı ve utanç duygularıyla galeyana gelmişsin. Ne ahmaklık. *Onların* söylemi bunlar, bizim değil. Yeni başlangıçlar vaat ediyorsun da neyin başlangıcı? Sığırlığın mı? Güneşin altında pişip eşek gibi çalışalım, sığır tanrılarına da boyun eğelim diye mi? Olmaz. Onlar hayvan, doğal astlarımız, nefis ve güzel avlarımız. Hayat böyle yürür.”

“*Hayır*,” dedi Joshua York. Sandalyesini geri itip kalktı, masanın başında solgun ve narin bir golyat gibi dikildi. “Düşünüyorlar, hayal kuruyorlar, dünyayı inşa eden *onlar* Julian. Yanılıyor-sun. Bizler kuzeniz, aynı madalyonun iki yüzü. Onlar av hayvanı değil. Yaptıkları eserlere bir bak! Dünyaya güzellik katıyorlar.

Biz ne yarattık? Hiç. Kızıl susuzluk bize bir illet.”

Damon Julian iç çekti. “Vah zavallı Joshua,” dedi. Konyağını yudumladı. “Bırak sığırlar üretsın, üresın, yok güzellikmiş falan, ne isterlerse yapsınlar. Biz de o eserlere el koyarız, kullanırız, dilersek yok ederiz. Hayat böyle. Bizler efendiyiz. Efendiler çalışmaz. Bırak takım elbiseleri onlar diksin. Biz giymeye bakarız. Bırak vapurları onlar yapsın. Biz gezmeye bakarız. Bırak sonsuz yaşam hayalleri kursunlar. Bize o hayatı yaşamaya bakarız, canlarını alır, kanlarının tadına varırız. Bizler yeryüzünün efendileriyiz, bir miras taşıyoruz. Dilersen yazgımız say bunu, Joshua’cım. Fıtratınla övün Joshua, onu değiştirmeye çalışma. Bizi gerçek yüzümüzle tanıyan sığırlar bize imreniyor. Önlerine seçenek konulsa hepsi bizden olmak ister.” Julian haince gülümsedi. “Hiç merak ettin mi, şu İsa Mesih niçin müritlerine ebediyen yaşamak istiyorsanız kanımdan için demiş?” Kıkırdadı. “Bizim gibi olmak için yanıp tutuşuyorlar, tıpkı karabaşların beyaz olma hayali kurması gibi. Baksana ne kadar ilerleme kaydettiler. Efendicilik oynayıp kendi türdeşlerini köleye çevirdiler.”

“Aynı senin yaptığın gibi,” diye kafa tuttu Joshua York. “Fertlerimiz üzerinde kurduğun tahakkümün başka bir adı var mı ki? Yeryüzünün efendisi saydıklarını bile kendi çarpık iradenin köleleri haline getiriyorsun.”

“Bizim aramızda bile güçlüler ve zayıflar var, Joshua’cım,” dedi Damon Julian. “Önderlik güçlü olana uygun düşer.” Julian kadehini bırakıp masanın ta öbür ucuna döndü. “Kurt,” dedi. “Billy’yi çağır.”

“Peki Damon,” dedi çam yarması, yerinden kalkarak.

“Nereye gidiyorsun?” diye çıkıştı Joshua. Kurt’ün heybetli ve kararlı adımlarla uzaklaşması salondaki bir düzine aynaya aksetti.

“Uzun süredir sığırcılık oynuyorsun Joshua,” dedi Joshua. “Sana gerçek bir efendi olmanın ne anlama geldiğini öğreteceğim.”

Abner Marsh buz kesti, dehşete düştü. Salondaki tüm gözler

masanın başında sahnelenen drama odaklanmış, herkes büyülenmiş gibi donuk bakışlarla seyrediyordu. Joshua York, oturan Damon Julian'ın başında dağ gibi dikilse de nedense ortama ağırlığını koymuyordu. Joshua'nın güçlü ve hırslı bakan gri gözleri herhangi bir insandan farksızdı. Ama Julian'a insan demeye şahit lazım diye düşündü Marsh.

Kurt'ün gitmesiyle dönmesi bir oldu. Nemrut Billy yakındaydı demek ki, efendisinin çağırmasını bekleyen bir köle gibi. Kurt yerine geçti. Nemrut Billy Tipton, kucağında bir şey taşıyarak, buz gözlerinde tuhaf bir heyecan, salına salına masanın başına yaklaştı.

Damon Julian tabağını koluyla kenara itip masada yer açtı. Nemrut Billy kucağındakini masaya bıraktı, Joshua'nın tam önüne, esmer bir bebek.

"N'oluyo *lan!*" diye kükredi Marsh. Ateş saçan bakışlarla masayı itip kalkmaya yeltendi.

"Uslu uslu otur evlat," dedi Nemrut Billy, dümdüz, sakın bir sesle. Marsh ondan yana dönecek oldu ama ensesine dayanan çok keskin ve soğuk bir nesne onu durdurdu. "Ağzını açacak olursandeşerim," dedi Nemrut Billy. "Sıcak kanın bi döküldü mü *bunlara* ne haller olur hayal edebiliyor musun?"

Öfke ve korkuyla eli ayağı titreyen, bocalayan Abner Marsh oturduğu yerde kalakaldı. Billy bıçağın ucunu azıcık daha bastırınca Marsh yakasından aşağı incecik, ılık bir şeyin aktığını hissetti. "Aferin," diye fısıldadı Billy, "uslu ol."

Joshua York bir an Marsh ile Nemrut Billy'ye göz attıktan sonra dikkatini yine Julian'a verdi. "İğrenç bu yaptığınız," dedi soğuk bir edayla. "Julian, bu yavruyu buraya niçin getirdiğinizi bilmiyorum ama hoşuma gitmedi. Bu oyuna derhal son verin. Adamına da söyle bıçağını kaptanın gırtlığından çeksin."

"Aa," dedi Julian. "Ya canım istemiyorsa?"

"İsteyecek," dedi Joshua. "Ben kanefendisiyim."

"Öyle mi?" dedi Julian küçümseyerek.

"Evet. Zorbaca yöntemlere başvurma tasvip etmiyorum Julian, ama mecbur kalırsam ben de aynısını yaparım."

“Ya,” dedi Julian. Gülümsedi. Kalkıp miskincederindi, uykudan yeni uyanmış azman bir kara kedi gibi, sonra da elini masanın üzerinden Nemrut Billy’ye uzattı. “Billy, bıçağını bana ver,” dedi.

“Ama... *bu* n’olcak?” dedi Nemrut Billy.

“Kaptan Marsh şimdilik uslu duracaktır,” dedi Julian. “Bıçak.”

Billy kabzası öne gelecek şekilde uzattı.

“Aferin,” dedi Joshua.

Başka da laf etmedi. Bebek –kavruk, kara kuru, çırılçıplak– tam o anda agular gibi bir ses çıkarıp hafiften kıpırdandı. Ve Damon Julian, Abner Marsh’ın ömründe gördüğü en dehşet verici şeyi yaptı. Masaya eğildi ve Nemrut Billy’nin bıçağını bebeğin bileğine çalıp sağ elini tek hamlede, ustalıklı ve büyük bir itina ile koparıverdi.

Bebek feryadı bastı. Masanın her yerine kan fışkırdı, kristal kadehlere, gümüş takımlara, beyaz örtüye. Bebek çırpındıkça kan göl oldu. Julian kesik ele –o kadar minikti ki en fazla Marsh’ın ayak başparmağı kadardı– Billy’nin bıçağını sapladı. Kaldırıp kanı damlata damlata Joshua York’un suratına uzattı. “İç,” dedi, sesindeki neşe tümünden yok olmuştu.

York bıçağa elinin tersiyle vurdu. Julian’ın elinden fırlayan bıçak iki metre uzağa uçup yere düştü, el hâlâ ucuna saplıydı. Joshua’nın bakışı öldürecekmiş gibiydi. Çırpınan bebeğin bileğini güçlü iki parmağıyla tutup *kıstırdı*. Kanama durdu. “Bana bağlayacak bir şey verin,” buyurdu.

Kimse kıpırdamadı. Bebek hâlâ ciyaklıyordu.

“Onu susturmanın daha kolay bir yolu var,” dedi Julian. Okkalı elini uzatıp çocuğun ağzını tıkadı. Eli ufacık esmer kafayı tamamen kavramış, sesi tümünden boğmuştu. Julian kafayı sık-maya başladı.

York bağırdı. “*Bırak onu!*”

“Bana bak,” dedi Julian. “Bana bak *kanefendisi*.”

İkisinin de birer eli önlerindeki yağız insan yavrusunun üzerinde, göz göze geldiler.

Yıldırım çarpmışa dönen Abner Marsh öylece oturuyordu, tik-sinti ve öfke içinde, müdahale etmek istiyor ama nedense kıpırdıyamıyordu. Masadaki diğer herkes gibi York ile Julian'ın tuhaf ve sessiz irade savaşına bakakalmıştı.

Joshua York titriyordu. Dudakları öfkeden çizgi olmuş, boynunda damarları çıkmış, gri gözleri amansız bir çığ gibi buz kesmişti. İçine şeytan kaçmıştı sanki; beyaz, mavi ve gümüşü bir gazap tanrısıydı. Bu irade ve güç seli karşısında hiçbir şey duramaz diye düşündü Marsh. İmkânsız.

Derken Damon Julian'a baktı.

Gözler egemendi o surata; soğuk, kara, kötücül, acımasız. Abner Marsh o gözlere biraz fazla baktı ve birden baş dönmesi hissetti. Çıgıllıklar işitti, uzaktan, damağına ılık kan tadı geldi. Damon Julian, Giles Lamont, Gilbert d'Aquin, Philip Caine, Sergei Alexov denen kişilerin ve nicelerinin maskeleri düştü, her birinin altından çok daha yaşlı ve çok daha korkunç başkaları çıktı, katmer katmer, her biri bir öncekinden daha hayvani, hele ki en alt katmandan çıkan mahlukun ne cazibesi vardı ne tebessümü, ne tatlı sözleri ne de süslü giysileri ve takıları, insanla alakası yoktu, insanlıktan nasibini *zerre* almamış, kadim ve dindirilemez bir susuzlukla *kan* çanağına dönmüştü gözleri, kıpkırmızı. İlkel bir yaratıktı, insanlık dışı, *güçlüydü* de. Korkuyla besleniyor, soluk alıyor ve yaşıyordu, üstelik yaşlıydı, ah hem de nasıl yaşlı, insanlıktan da tarihten de eski, ormanlardan ve nehirlerden de, hayallerden de.

Abner Marsh gözlerini kırpıştırdı. Tam karşısında bir hayvan duruyordu, bordolara bürünmüş servi boylu yakışıklı bir hayvan, insana benzer hiçbir yanı olmadığı gibi yüz hatları bir dehşet tasviriydi, hele gözleri, kıpkırmızıydı gözleri, siyahı tümenden silinmiş, kan *kırmızı*, kana susamışlıkla için için yanıyordu, kor *kırmızı*.

Joshua York bebeğin güdük kolunu bıraktı. Boğduğu yerden yine kan sıçradı masaya. Hemen akabinde iğrenç bir *kütürtü* duyuldu, şapırtılı.

O anda, hâlâ yarı uyuşmuş haldeki Abner Marsh, uzun mut-

fak bıçağını çizmesinden çektiği gibi haykırarak ayağa fırladı ve cılgın gibi saldırdı. Nemrut Billy onu arkadan yakalamaya çalıştıysa da Marsh çok kuvvetliydi, çığrından çıkmış halde. Billy'yi kenara itip masanın üzerinden Damon Julian'a saldırdı. Joshua York'un esir edici bakışlarından son anda kurtulan Julian hafif yana kaçtı. Bıçak gözünü kıl payı ıskalayıp suratının sağ tarafında upuzun bir yarık açtı. Yaradan oluk gibi kan akarken Julian'ın genzinden boğuk bir hırıltı yükseldi.

Derken birisi Marsh'ı arkadan kısıkvrak yakalayıp onu masadan uzaklaştırdı, ayaklarını yerden kesip koca salonun ta öbür tarafına fırlattı, yüz otuz beş kiloluk cüssesine aldırmadan, ufak bir çocuğu kucaklarcasına. Yere çarpınca bir tarafı fena acıdı ama Marsh her nasılsa yana yuvarlanıp tekrar ayağa kalkmayı başardı.

Onu fırlatanın Joshua olduğunu sonradan fark etti. An itibarıyla ona en yakın duran kişi Joshua'ydı, solgun elleri titriyordu ve gri gözleri korku doluydu. "Kaç Abner," dedi. "Vapurdan in. Kaç." Arkasındaki masada herkes ayaklanmıştı. Beyazdı suratları, yiyecekmiş gibi bakıyorlardı, elleri adeta birer pençe. Katherine gülümsüyor, onu Joshua'nın kamarasından çıkarken yakaladığı zamanki gibi gülümseyerek bakıyordu Marsh'a. İhtiyar Simon titriyordu. Smith ile Brown bile sinsice yaklaşıyordu, onu çembere almak için, bakışları dostane değildi, dudaklarıysa ıslaktı. Hepsi üzerine yürüyordu, topu birden. Damon Julian masanın etrafından kayarcasına, neredeyse çıt çıkarmadan yaklaşıyordu, yanağındaki yarık çoktan kapanmaya başlamış, kanı kurumaya yüz tutmuştu. Abner Marsh ellerine baktı ve bıçağını düşürmüş olduğunu fark etti. Adım adım geri çekildi, ta ki sırtı aynalı kompartıman kapısına dayanana dek.

"Kaç Abner," dedi Joshua York yine.

Marsh kapıyı zar zor açıp kendini arkasındaki kamaraya attı, aynı anda Joshua'nın sırtını kapıya verip diğerleriyle arasına girdiğini gördü. Julian ve Katherine başta olmak üzere diğerlerine, gece kavmine, vampirlere siper etmişti kendini. Marsh'ın kirişi kırıp kaçmadan önce gördüğü en son şey bu oldu.

Humma Rüyası Vapuru,
Mississippi Nehri

Ağustos 1857

Ertesi sabah güneşin New Orleans semalarında şişkin, sarı bir göz misali doğup da nehir üzerindeki sis tabakasını kızıla bürüyerek günün kavurucu geçeceğini haberlediği esnada, Abner Marsh rıhtımda bekliyordu.

Gece Vieux Carré'nin gaz lambalı sokaklarında deli gibi koşturarak kâh yayalara çarpa çarpa kâh tökezleyerek, nefes nefese epey uzağa kaçmış –ömründe koşmamıştı o kadar– peşinde kimsenin olmadığını neden sonra fark etmişti. Sonra bulduğu loş, duman altı bir meyhanede peş peşe üç viski yuvarlamıştı da öyle geçmişti ellerinin titremesi. Sonunda, şafak sökmesine yakın, gerisin geri *Humma Rüyası*'nın yolunu tutmuştu. Abner Marsh hayatı boyunca hiç o kadar öfkelenmemiş, bunun kadar rezil olmamıştı. Kendi lanet vapurundan kaçırtmışlardı onu, ümüğüne bıçak dayamışlar, gözlerinin önünde kahrolası bir *bebeği* katletmişlerdi, hem de kendi sofrasında. Bana edilen bu muameleyi hiç kimsenin yanına bırakmam, diyordu içinden; ister beyaz ister siyahi ister Kızılderili yerlisi isterse tanrının cezası vampirler olsun. Damon Julian yaptığına çok pişman olacak, diye ilendi kendi kendine. Gün ağarmıştı artık, avcılar av olacaktı.

Marsh rıhtıma vardığı esnada günlük hareketlilik çoktan başlamıştı. *Humma Rüyası*'nın yanına başka bir büyük yandan-

çarklı yanaşmış yük indiriyordu. Seyyar satıcılar el arabalarıyla meyve ve dondurma satıyordu. Bir iki otel dolmuşu da boy göstermişti. Marsh, *Humma Rüyası*'nın kazan yakmış olduğunu görünce şaşırıp telaşlandı. Bacalarından kara dumanlar yükseliyordu, hatta hırpani kılıklı bir grup hamal, navlunun son kısmını yüklemekle meşguldü. Adımlarını hızlandırıp birine yaklaştı. Bağır-
dı, "Hey sen! Dur biraz!"

Hamal zebella gibi bir siyahtı, dazlak kafalı, bir kulağı eksik. Marsh'ın bağırması üzerine omzunda bir fıçıyla döndü. "Buyur Reyis."

"N'oluyo burda?" diye çıkıştı Marsh. "Niye kazan yaktık? Ben hareket emri falan vermedim."

Hamal kaşlarını çattı. "Ben sadece yük taşıyom Reyis. Ben ne bilem beyim."

Marsh sövüp adamın yanından ayrıldı. Kılılı Mike Dunne elinde demir sopasıyla sallana sallana biniş rampasından iniyordu. "Mike," diye seslendi Marsh.

Kılılı Mike'ın kaşları çatıldı, kara suratında haşın bir ifadeyle dikkat kesildi. "Günaydın Kaptan. Vapuru sahiden satıyonuz mu?"

"Ne?"

"Kaptan York dedi, yarı hissenizi ona satmışınız, bizimle gelmiyecemişiniz. Gece yarısını bi kaç saat geçtikten sonra dönmüş-tüm, yanımda öbür çocuklarla beraber, o zaman dediydi, beraber karar vermişiniz, bi vapura iki kaptan çok fazla demişiniz, o da hissenizi almış. Whitey'ye kazan yakmasını da o söyledi, o da yaktı, durum budur yani. Doğru mu Kaptan?"

Marsh'ın suratı on karıştı. Hamallar merakla etraflarını sarmaya başlayınca Marsh, Kılılı Mike'ı kolundan tuttu ve biniş rampasından gerisin geri ana güverteye götürdü. "Uzun uzadıya anlatacak vaktim yok," dedi, diğerlerinden epeyce uzaklaşınca. "O yüzden sorularınla kafamı şişirme, annadın mı? Ne diyorsam onu yap."

Kılılı Mike başıyla onayladı. "Bi sıkıntı mı var Kaptan?" dedi, demir sopayı okkalı avucuna şap diye indirip.

“Kaç kişi döndü?” diye sordu Marsh.

“Tayfanın çoğu, birkaç da yolcu. Sırf bikaç kişi eksik.”

“Kimseyi bekliyecek durumda diiliz,” dedi Marsh. “Vapurda ne kadar az kişi olursa o kadar iyi. Koş Framm’ı veya Albright’ı bul, hangisi olduğu umurumda diil, birini kap ve dümene geçir, hemen yola çıkalım. *Hemen*, duydun mu? Ben de gidip Bay Jeffers’ı bulcam. Serdümen işini hallettikten sonra yazıhaneye gel. Sakın kimseye bi şey belli etme.”

Mike’ın gür kara bıyıklarının arasında ufacık bir sırıtma belirdi. “N’apcaz, bu vapuru bedavadan geri mi alcaz yoksa?”

“Hayır,” dedi Abner Marsh. “Hayır, birini öldürcez. Joshua’nın da haberi olmasın. Koş şimdi! Yazıhanede buluşuruz.”

Jonathon Jeffers yazıhanesinde değildi gerçi, o yüzden Marsh soluğu başkâtibin kamarasında aldı. Yumrukladığı kapıyı uyku mahmuru Jeffers açtı, uzun mintanı hâlâ üzerindeydi. “Kaptan Marsh,” dedi, esnemesini güçlkle bastırıp. “Kaptan York senin hisselerini de aldığını söylemişti. Aklıma pek yatmadı ama seni ortalıkta göremeyince neye yorsam bilemedim. İçeri buyursana.”

“Dün gece olanları anlatsana,” dedi Marsh, kâtibin kamara-sına girer girmez.

Jeffers gene esnedi. “Pardon Kaptan,” dedi. “Uykumu alamadım da.” Şifonyerin üzerindeki leğene gidip yüzüne su çarptı, el yordamıyla gözlüğünü bulup takarak Marsh’ın yanına döndüğünde biraz kendine gelmiş gibiydi. “Şey, biraz düşüneyim. St. Charles’da takıldık, oraya gideriz demiştim ya. Kaptan York’un verdiği özel yemekte sizi rahatsız etmeyelim diye geceyi orada geçirmeye karar vermiştik.” Kaşları alaycı bir edayla kalktı. “Jack Ely vardı, sonra Karl Framm, Whitey ve birkaç çarkçısı da, bir de... neyse, epey kalabalıktık yani. Bay Albright akşam yemeğini bizimle yedi ama sonrasında hemen yatmaya gitti, biz de içip sohbet ettik. Odalarımızı falan tutmuştuk, hazırды, ama tam yatmaya çekilmiştik ki... sabahın ikisi üçü sularıydı... Raymond Ortega, yanında Simon ve şu Nemrut Billy Tipton uyuzuyla damlayıp bizi vapura çağırды. York hemen gelsinler demiş.” Jeffers omuz

silkti. “Biz de döndük. Kaptan York bizi büyük salonda karşıladı ve senin hisseni sattığını, sabah erkenden yola çıkacağımızı söyledi. Birkaçımız gidip hâlâ New Orleans’ta olanları çağırdık, yolculara da haber verdik. Tayfanın çoğu şu an vapurdadır sanırım. Sevk irsaliyeli malların hepsini yüklettirdim, sonra da biraz uyuyayım dedim. *Sahi* neler dönüyor?”

Marsh burnundan öfkeyle nefes verdi. “Anlatmaya vakit yok, anlatsam da inanmazsın zaten. Dün gece salonda herhangi bir acayiplik gördün mü?”

“Hayır,” dedi Jeffers. Tek kaşı kalktı. “Görmem mi gerekirdi?”

“Yani,” dedi Marsh.

“Sofra tamamen toplanmıştı,” dedi Jeffers. “Düşünürsen gripti, garsonların hepsi izinliydi.”

“Bahse varım ortalığı Nemrut Billy temizlemiştir,” dedi Marsh. “Önemi yok. Julian var mıydı?”

“Evet, o da vardı, daha önce hiç görmediğim birkaç kişi de. Kaptan York onlara kamara tahsis etmemi istedi. Damon Julian tuhaf biri. Kaptan York’un dibinden ayrılmıyordu. Kibar adam gerçi, yara izi hariç düzgün kılıklı.”

“Onlara kamara verdim mi dedin?”

“Evet,” dedi Jeffers. “Kaptan York, Julian’ı senin kamaraya yerleştirmemi istedi ama içeride özel eşyaların dururken bunu yapmak bana doğru gelmedi. Ben de onu salona bakan lüks kamaralardan birine yerleştirmekte ısrar ettim, önce kendisiyle konuşmam lazım dedim. Julian da sakıncası yok dediği için ciddi bir sıkıntı yaşanmadı yani.”

Abner Marsh sırtıttı. “İyi olmuş,” dedi. “Ya Nemrut Billy, o nerede?”

“Julian’ın bitişiğindeki kamaraya geçti,” dedi Jeffers. “Ama içeride olduğundan kuşkuluyum. Son gördüğümde salonun oralarda dolanıyordu, vapur babasının malıymış gibi, bıçağıyla oynaya oynaya. Küçük bir atışmamız oldu. Ne yaptığını söylesem inanmazsın. Bıçağıyla senin şu süslü ahşap direklerden birini ağaç gövdesiymiş gibi yontuyordu. Kes şunu yoksa Kılılı Mike’a

söylerim seni nehre atıverir dedim. Söz dinledi ama bana dövecekmiş gibi baktı. Tam baş belası.”

“Sence hâlâ salonda mıdır?”

“Yani, sonra uyumaya gittim ama son gördüğümde oradaydı, bir koltukta kestiriyordu.”

“Giyin,” dedi Abner Marsh. “Çabuk ol. Senin yazıhanede buluşalım.”

“Hayhay Kaptan,” dedi Jeffers, şaşkın şaşkın.

“Baston kılıcını da getir,” dedi Marsh, kapıdan çıkarken.

Üzerinden on dakika geçmemişti ki Marsh, Jeffers ve Kılılı Mike Dunne’nın yazıhanede bir araya geldi. “Oturun ve gık çıkarmadan dinleyin,” dedi Marsh. “Anlatçaklarım kulağa delice gelecek ama beni yıllardır tanıyorsunuz, aklımdan zorum falan yoktur, gayet iyi bilirsiniz, Bay Framm gibi etrafta abuk subuk hikâyeler de anlatmam. Anlatçaklarım maalesef doğru, yeminlen diyorum, yalanım varsa tanrının cezası kazan kışımında patlasın.”

Abner Marsh derin bir nefes alıp anlatmaya koyuldu. Her şeyi tek seferde özetledi, kesintisiz bir söylev şeklinde, sadece bir kez sustu o da vapurun acı düdüğü sözünü kestiğinde ve zemin titremeye başlayınca.

“Yola çıkıyoz,” dedi Kılılı Mike. “Geri dönüyo, söylediğiniz gibi.”

“Âlâ,” dedi Marsh. *Humma Rüyası*, New Orleans rıhtımından tornistan yaparak ayrılır, koca çarklarını döndürerek kızgın güneşin altında Mississippi seferine başlarken Marsh anlatmaya devam etti.

Anlatması bittiğinde Jonathon Jeffers’ın düşünceli bir hali vardı. “Vay canına,” dedi, “Çok ilginç. Belki de polise haber vermeliyiz.”

Kılılı Mike Dunne burnundan güldü. “Vermesek daha iyi. Buralarda herkes başının çaresine bakar.” Sopasını kaldırıp salladı.

Abner Marsh onunla aynı fikirdeydi. “Bu vapur benim, dışardan yardım çağırcağımız diiliz Bay Jeffers.” Nehirde âdet böyleydi;

bir baş belasını marizleyip nehre attın mı ya da çarkların adamı paralamasına göz yumdun mu daha az başın ağrırdı. Bu emektar şeytanın suları iyi sır saklardı. “Hele ki New Orleans polisi-ne sığınca diiliz. Bi kölenin bebeği öldürölmüş falan umurlarına sallamazlar, hem ortada ceset de yok. Hepsi bi avuç serseri zaten, bize inanmazlar. Diyelim inandılar, sonra n’olcak? Tabancalarını, sopalarını kapıp gelecekler; Julian ve çetesine sökmez ki.”

“Kendimiz halledeceğiz yani,” dedi Jeffers. “İyi de nasıl?”

“Çocukları toplarım, hepsini gebertiriz,” dedi Kılılı Mike hevesle.

“Olmaz,” dedi Abner Marsh. “Anladığım kadarıyla Joshua diğerlerini zaptedebiliyor. Daha önce de başına gelmiş. Nitekim dün gece de doğru olanı yapıp onları durdurmaya çalıştı ama Julian’la başa çıkamadı. Karanlık basmadan Julian’ı haklamamız lazım.”

“Zor olmasa gerek,” dedi Kılılı Mike.

Abner Marsh surat buruşturdu. “Ben o kadar emin diilim,” dedi. “Masallara benzemez bu. Gündüzleri güçsüz diiller. Sadece uyuyorlar. Uyandırıldıklarında feci kuvvetli oluyorlar, feci hızlı, canlarını yakmak hiç de kolay diil. Layığıyla halletmek şart. Bana üçümüz hallederiz gibime geliyor, diğerlerini bu işe bulaştırmaya lüzum yok. Baktık bi terslik çıktı, akşama kalmadan herkesi vapurdan indirir, kimsenin müdahale edemeyeceği sapa bi yere yavaşırız ki Julian dışında diğerlerini de öldürmemiz gerekirse soysuz akranları imdada koşmasın. Gene de buna gerek kalacağını sanmıyorum.” Jeffers’a döndü. “Sende Julian’ı yerleştirdiğin kamaranın yedek anahtarı var mıydı?”

“Kasamda,” dedi kâtip, bastonuyla siyah demir kutuyu gösterip.

“Âlâ,” dedi Marsh. “Mike, elindeki o meretle ne kadar sert vurabilirsin?”

Kılılı Mike demir sopayı avucuna şap diye vurdu. Gayet tatminkâr bir ses çıkmıştı. “Ne kadar sert vurayım istersin Kaptan?”

“Kağrolasıcının kafasını kırmanı istiyorum,” dedi Marsh. “Ama tek seferde halletçen, bi vuruşta. İkinci deneme şansın olmayacak. Sırf onun burnunu kırdığınla kalırsan saniyesinde ümüğünü koparır senin.”

“Tek seferde,” dedi Kıllı Mike. “Bi vuruşta.”

Abner Marsh başıyla onayladı, dev yaverinin sözüne güveni tamdı. “Geriye tek sorun kalıyor. Nemrut Billy. Julian’ın bekçi köpeği o. Bi iskemlenin tepesinde sızmış olabilir ama Julian’ın kapısına yaklaştığımızı görür görmez uyancağına kalıbımı basarım. O yüzden ona görünmiycez. Kazanlıktaki kamaralar iki girişli. Billy salondaysa güverte kapısından gireriz. Dışarıdaysa salon kapısından. Herhangi bi şeye kalkışmadan önce Billy’nin nerde olduğundan emin olalım. Bu iş sana düşüyor Bay Jeffers. Gidip Nemrut Billy Tipton beyfendiye bul, gelip bize yerini söyle, sonra da ayak altında dolaşmasın diye ne gerekiyorsa yap. Bak-tın Julian’ın kamarasındaki patırtıya koşcak oldu, şu bastonunu onun şu nemrut suratına geçirip şöyle temiz bi marizlersin, tamam mı?”

“Anladım,” dedi kâtip, sıkkın. Gözlüğünü düzeltti.

Abner Marsh bir an durup iki dostuna alıcı gözüyle baktı. Altın çerçeveli gözlüğü, düğmeli tozluğuyla pek çıtkırıldımdı kâtip, dudakları çizgi, saçı yine dana yalamış gibi arkaya taralıydı. Yanındaki irikiyım yaverse kılığıyla, çehresiyle, yöntemleriyle, her şeyiyle kaba sabaydı, yeşil gözleri haşın, bakışları tam bela arayan cinstendi. Tuhaf ama çok sağlam bir ikili diye düşündü Abner Marsh. Homurdandı, içine sinmişti. “Ee, ne bekliyorsunuz?” dedi. “Jeffers Bey, hadi git de Nemrut Billy nerde bi bak.”

Kâtip kalkıp üstünü düzeltti. “Hayhay,” dedi.

Beş dakikaya kalmadan geri döndü. “Ana kamarada, kahvaltıya oturmuş. Düdük çalınca uyanmış olsa gerek. Yumurta, börek yiyip habire kahve içiyor. Julian’ın kapısını görebileceği şekilde oturmuş.”

“Âlâ,” dedi Marsh. “Jeffers Bey, adamı kahvaltıda yalnız bırakmanızı ayıp diil mi?”

Jeffers gülümsedi. “Görünce birden iştahım açıldı zaten.”

“Önce anahtarlar ama.”

Jeffers kafa sallayıp kasanın önüne çömeldi. Marsh kâtibin salona geri dönmesini takiben elinde anahtarlarla on dakika bekledikten sonra ayağa kalkıp derin bir nefes aldı. Yüreği küt küt atıyordu. “Hadi,” dedi Kılılı Mike Dunne’a, doğrudan dışarı açılan kapıyı açıp.

Hava günlük güneşlik ve sıcaktı. Marsh bunu hayra alamet yordu. *Humma Rüyası* ardında beyaz köpüklü iki sıra iz bırakarak aheste seyrediyordu. *Saatte on sekiz mil yapıyor olsa gerek*, diye düşündü Marsh, *bir Kriyol gibi nazlı gidiyor*. Natchez’e muhtemel varış süresinin ne olacağını merak etti, derken kaptan köşkünde çıkamadığına, çok sevdiği nehri seyrede seyrede yola devam edemeyişine hayıflandı. Yutkunup gözyaşlarını bastırdı, içi bir fena oldu, erkekliğine yediremedi.

Kılılı Mike “Kaptan?” dedi tereddütle.

Abner Marsh sövdü. “Yok bişiy,” dedi. “Yalnız var ya... hepsinin boyu devrilsin... hadi.” Güm güm adımlarla yürüdü. Damon Julian’ın kamara anahtarını sımsıkı tutmaktan koca eli kıpkırmızı olmuştu. Eklemleri beyaz kesilmişti.

Kamaranın önünde durup etrafını kolaçan etti. Gezinti güvertesi تنها sayılırdı. Epey ilerideki küpeştenin başında bir hanımefendi duruyordu. Yaklaşık on kapı ilerideyse beyaz tişörtlü, sarkık şapkalı bir adam kamarası önüne bir sandalye atmış keyif çatıyordu ama hem kadının hem de adamın Marsh’a ve Kılılı Mike’a aldırır gibi bir hali yoktu. Marsh anahtarı dikkatle yuva-ya soktu. “Dediklerimi unutma,” diye fısıldadı yaverine. “Sessiz ve çabuk hallet. Tek vuruşta.”

Kılılı Mike başıyla onayladı. Marsh anahtarı çevirdi. Kapı tık diye açıldı. Marsh itip girdi.

İçerisi basık ve karanlıktı, gece ahalisinin sevdiği gibi her yer örtülü, panjurlar inikti ama eşikten vuran ışık sayesinde yatakta birinin üzerinde pikeyle yattığı seçiliyordu. Gürültücü iki iri erkek ne kadar sessiz hareket edebilirse o kadar sessizce sızdılar

içeri. Marsh kapıyı arkalarından henüz tam örtmemişken, Kılılı Mike Dunne da bir metrelik siyah demir sopayı kafasının üzerine kaldırıp yatağa yaklaşıyorken, Marsh yataktakinin gürültü üzerine kıpırdandığını ve ışığa doğru döndüğünü görür gibi oldu. Kılılı Mike iki adımda yatağın başında bitti. Her şey çok hızlı gelişti. Demir sopa Mike'ın koca kolunun bir uzantısı gibi geniş bir kavis çizerek yataktaki karaltının kafasına doğru indi de indi, hedefi bulması *sonsuza dek* sürdü sanki.

Derken kamara kapısı tamamen kapandı, son ışık demeti de söndü ve zifiri, kör karanlıkta Abner Marsh bir lop etin kasap tezgâhına şap diye atılmasını andıran bir ses işitti, aynı anda da yumurta kırılmış gibi başka bir ses. Nefesini tuttu.

Kamarada hiç kıpırtı yoktu. Marsh hiçbir şey göremiyordu. Karanlıkta birisi kısıks güldü. Marsh buz gibi terler döktü. “Mike,” diye fısıldadı. Telaşla bir kibrit aradı.

“Tamamdır Kaptan,” dedi yaverin sesi. “Tek vuruşta hallettim.” Yine kısıks güldü.

Abner Marsh kibriti duvara sürtüp yakınca gözlerini kırptırdı. Kılılı Mike elinde sopasıyla yatağın başındaydı. Meretin ucu ıslak ve kirliydi. Pikenin altındaki mahlukun suratı içeri göçmüş, haşattı. Kafatasının yarısı uçmuş, yatağa yavaşça kan sızıyordu. Yastığa, duvara ve Kılılı Mike'ın üzerine saç ve başka parçalar sıçramıştı. “Geberdi mi?” diye sordu Marsh, sonra çılgınca bir endişeye düştü birden, ya parçalanan kafa kendiliğinden bir araya gelir de ceset yataktan doğrulursa, onlara sırtırırsa diye.

“Hayatta bundan daha geberik bişiy görmedim,” dedi Kılılı Mike.

“Sen işi sağlama al,” buyurdu Abner Marsh. “Neme lazım.”

Kılılı Mike Dunne aldırılmaz bir edayla omuz silkti ve kanlı sopayı kaldırıp yine kafaya indirdi, yastığa gömdü. İkinci kez. Sonra üçüncüyü. Dördüncüyü. İş bittiğinde cesette kafa namına bir şey kalmamıştı. Kılılı Mike Dunne müthiş güçlü bir adamdı.

Kibrit Marsh'ın parmaklarını yaktı. Üfleyip söndürdü. “Gidelim,” dedi, hırıltılı bir sesle.

“*Bunu n’apçaz?*” diye sordu Kılılı Mike.

Marsh kamara kapısını çekip açtı. Güneşli nehir manzarası içine su serpti. “Burda bırakalım,” dedi. “Akşama hallederiz. Hava kararınca nehre atarız.” Peşinden yaver de dışarı çıkınca kapıyı kilitledi. Midesi ağzına geldi. Koca cüssesiyle kazanlığın küpeştesine abandı. Kusmamak için zor tuttu kendini. Kan emici veya değil, Damon Julian’a yaptıkları şeye şahit olmak feciydi.

“Bi şey lazım mı Kaptan?”

“Yok,” dedi Marsh. Güçlkle doğruldu. Hava daha sabahtan sıcaktı, sarı güneş şimdiden tüm kudretiyle hıncını çıkarıyordu nehirden. Marsh terden sıırıslılam olmuştı. “Pek uyuyamadım da,” dedi. Zoraki güldü. “Aslına bakarsan hiç uyumadım. Demin yaptığımız şey de adama koyuyo biraz.”

Kılılı Mike omuz silkti. Anlaşılan ona koyduğu yoktu. “Gidin de uyuyun,” dedi.

“Olmaz,” dedi Marsh. “Yapamam. Gidip Joshua’ya anlatmam lazım. Bilsin ki diğerlerine karşı hazırlıklı olsun.” Abner Marsh, soydaşlarından birinin hunharca katledilmesine Joshua York’un ne tepki vereceğini kestiremeyip ansızın endişelendi. Gece yaşananlardan sonra Joshua’nın umursayacağına pek ihtimal veremese de emin değildi. Gece ahalisini layıkıyla tanımıyor, zihniyetlerini bilmiyordu. Julian bir bebek katili ve kan emiciydi ama diğerleri de aynı yolun yolcusuydu, Joshua bile. Ayrıca Damon Julian, Joshua’nın da kanefendisiydi, vampirlerin kralı. Birinin kralını öldürürsen –o kişi kraldan nefret etse dahi– bunun bir yaptırımını olmaz mıydı? Joshua’nın kan donduran öfkeli bakışlarını hatırlayıp malum anısı canlanan Abner Marsh, Joshua’nın ters tarafına denk gelmekten çekindiğinden teksastaki kaptan kamarasında soluğu almaktan vazgeçti. “Ama acelesi yok,” deyiverdi birden. “Biraz uyuyayım.”

Kılılı Mike kafa sallayıp onayladı.

“Ama ilk işim Joshua’ya haber vermek olacak,” dedi Marsh. Sahiden hasta gibiydi, başı dönüyordu, ateş basmıştı ve bitkindi. Birkaç saatliğine uzanması şarttı. “Onu şu saatte uyandıraramam.”

Dudaklarını yaladı, zımpara gibi kuruydu. “Sen git Jeffers’la konuş, böyle böyle oldu de, güneş batmadan önce biriniz gelip beni uyandırısın. *Çok* önce, duydun mu? En az bi saat önceden kalkıp Joshua’yla konuşmam lazım. Onu uyandırıp durumu anlatırım, hava kararınca diğerleriyle nasıl başa çıkacağını düşünmeye fırsatı olur. Sana gelince... senin oğlanlardan biriyle Nemrut Billy’yi göz hapsinde tutun... onun da defterini dürmemiz gerekcek.”

Kıllı Mike gülümsedi. “*Onu* da nehre sepetleriz.”

“Belki öyle yaparız,” dedi Marsh. “Belki. Şimdi gidip dinleneyim, ama hava kararmadan beni mutlaka uyandırın. Sakın ha akşama bırakmayın, annadın mı?”

“Olur.”

Böylece Abner Marsh her adımda daha da yorgun ve hasta hissederek bitkin tırmandı teksas basamaklarını. Kendi kamarasının kapısında ani bir korku saplandı yüreğine, ya Bay Jeffers’ın itirazına rağmen kamarasına *onlardan* biri yerleştiyse? İçeriye güneş vursun diye kapıyı ardına kadar açtı, neyse ki boştu. Marsh sendeleyerek girdi, içeri ışık girsin diye perdeleri açtı, camı da hava girecek kadar aralayıp kapıyı kilitledi ve terden ıpslak giysilerini çıkarmak için yatağa külçe gibi oturdu. Uzun mintanını giymeye üşendi. Kamara boğucuydu ama Marsh fark edemeyecek kadar bitkindi. Neredeyse ânında içi geçti.

Humma Rüyası Vapuru,
Mississippi Nehri

Ağustos 1857

Kamara kapısının sertçe ve ısrarla tıklatılması üzerine Abner Marsh deliksiz uykusundan nihayet uyandı. Uyku mahmuru doğrulup oturdu. “Bi dakka!” diye bağırdı. Kış uykusundan yeni kalkmış ve bundan hiç hoşlanmamış iri bir ayı gibi hantal adımlarla, çıplak, lavaboya gitti. Suratına henüz su çarpmıştı ki durum kafasına dank ediverdi. Loş kabinin her köşesinde gri gölgelerin uzamış olduğunu görünce öfkeyle, “Topunuzun belasını versin ulan!” diye sövdü. Camdan dışarı baktı, gökyüzü kararmış, mora çalıyordu. “Belanızı versin,” dedi yine, temiz bir pantolon giyerken. Güm güm adımlarla kapıya gidip hışımla açtı. “*Ulan* hangi akla hizmetle beni bu saate kadar uyandırmadınız?” diye bağırdı Jonathon Jeffers’a. “Kıllı Mike’a hava kararmadan tam bi saat önce uyandırın beni demiştim, hay ağzına sıçtığımın.”

“Günbatımına bir saat var,” dedi Jeffers. “Hava bulutlandı, ondan bu kadar karanlık. Bay Albright gene fırtına kopacak diyor.” Kâtip içeri girip kapıyı arkasından kapadı. “Sana bunu getirdim,” dedi, ceviz bastonu uzatıp. “Ana kamarada buldum Kaptan.”

Marsh bastonu afallamış bir halde aldı. “Dün gece kaybetmiştim,” dedi. “Kafam dağınıktı.” Bastonu duvara dayayıp yine pencereden dışarı baktı, kaşları çatık. Nehrin ilerisinde ürkütücü

bir bulut kütlesi batı ufkunu tamamen sarmış; kapkara, engin bir duvar misali üzerlerine yıkılmaya hazırlanıyordu. Akşam güneşinden eser yoktu. Zerre hoşuna gitmedi. “Joshua’ya varsam iyi olacak,” dedi, üstüne bir gömlek geçirip giyinme işini halletti.

Jeffers kılıç bastonuna yaslanmıştı. “Eşlik edeyim mi?” diye sordu.

“Joshua’yla kendim konuşmam lazım,” dedi Marsh, bir gözü aynada boyunbağını bağlarken. “Çok da hevesli diilim gerçi. Neden gelip dışarıda beklemiyosun. Belki Joshua seni de içeri bu-yur eder, ne yapçağımızı konuşuruz.” Marsh kâtibi başka hangi gerekçeyle elinin altında bulundurmak istediğini dile getirmede. Ola ki Joshua York, Damon Julian’ın akıbetini ılımlı karşılamayacak olursa belki kâtibi içeriye Marsh çağırırdı.

“Olur,” dedi Jeffers.

Marsh kaptan ceketini sırtına geçirip bastonunu kaptı. “Gidelim madem, Bay Jeffers. Ortalık şimdiden zindan olmuş zaten.”

Humma Rüyası yoluna hızla devam ediyordu, şiddetli rüzgârda sancakları dalgalanarak, ardında burgaçlar çizip kara dumanlar bırakarak. Gökyüzü tuhaf bir mora çaldığı için Mississippi suları neredeyse siyaha dönmüştü. Marsh surat ekşitip hızlı adımlarla Joshua York’un kamarasının yolunu tuttu, Jeffers da yanında. Bu kez kapıda tereddüt yaşamadı. Bastonunu kaldırıp tıklattı. Üçüncü çalışta seslendi, “Joshua, izin ver gireyim. Konuşmamız lazım.” Kapı beşinci çalışta açıldı, yavaşça içe doğru, içerinin basık karanlığını ortaya sererekten. “Beni bekle,” dedi Marsh, Jeffers’a. Kamaraya girip kapıyı kapattı. “Sakın bana kızma Joshua,” dedi karanlığa, göğsü sıkışarak. “Önemli olmasa rahatsız etmezdim, hem akşam oldu sayılır zaten.” Yanıt gelmedi ama Marsh birinin soluk alıp verdiğini duyuyordu. “Canına yandığım,” dedi, “illa hep karanlıkta konuşmak zorunda mıyız Joshua? Hafakanlar basıyor bana.” Kaşları çatıldı. “Bi mum yakcan mı?”

“Hayır.” Ses sertti, pesten, ahenkli. Ve Joshua’nın sesi değildi.

Abner Marsh bir adım geri çekildi. “Of, Yüce İsa, yo,” dedi, eli titreyerek kulpu yakaladığı esnada bir hışırtı duymasıyla kapıyı

hızla açması bir oldu. Hem ardına kadar açtığı kapıdan içeri vuran morumtırak bulutlu-hava aydınlığı sayesinde hem de gözlerinin karanlığa alışmasından dolayı, kaptan kamarasındaki karaltıları az da olsa ayırt etmeyi başardı. Joshua York yatağında sere serpe yatıyordu, ölgün ve çıplak, gözleri kapalı, bir kolu yere sarkık, bileğinde de ya kararmaya yüz tutmuş feci bir ezik vardı ya da kanayıp kabuk bağlamıştı. Derken Damon Julian'ın ecel gibi sinsice, sırtarak yaklaştığını fark etti. "Seni *gebertmiştik*," diye kükredi Marsh, gözlerine inanamayarak, geri geri kamara-dan çıkarken tökezledi ve Jonathon Jeffers'in ayaklarına kapanır gibi düştü.

Julian eşikte durdu. Önceki gece yanağına Marsh'ın açtığı koca yarık ince, kara bir çizgiydi artık, kedi tırmığından az hallice. Bunun dışında sapasağlamdı. Ceketini ve gömleğini çıkarmış, üzerinde fırfırlı ipek gömleği kalmıştı ki o da lekesizdi, tertemiz. "İçeri buyur Kaptan," dedi Julian sakince. "Kaçma. Gir de konuşalım."

"Ölmüştün. Mike kağırolası kafanı paramparça etmişti," dedi Marsh, sözcükler kursağına diziliyordu. Julian'ın gözlerine bakmıyordu. Neyse ki hâlâ gündüz diye avundu, dışarıda güvendedi, güneş batmadıkça Julian ona el süremezdi, yeter ki o gözlere bakmasın, yeter ki o kamaraya tekrar girmesin.

"Ölmüştün derken?" Julian gülümsedi. "Ha. Öbür kamara. Zavallı Jean. Joshua'ya çok inanmıştı ama bak başına ne haller geldi. Kafasını kırdık mı dedin?"

Abner Marsh ayağa kalktı. "Kamaraları değiştirmişin," dedi hırıldayarak. "Seni lanet şeytan. Yatağını ona vermişin."

"Joshua'yla tartışacak çok şeyimiz vardı," diye karşılık verdi Julian. Davet eder gibi içeriye elini uzattı. "Haydi gel Kaptan, beklemekten usandım. Gel de beraber kafa çekelim."

"Cehennemde yan!" dedi Marsh. "Bu sabah seni elimizden kaçırdık belki ama kurtulamazsın. Bay Jeffers, koş Kılıklı Mike'i çağır, oğlanları kapıp gelsin. On kadarı işimizi görür heralde."

"Hayır," dedi Damon Julian, "bunu yapamazsın."

Marsh bastonunu meydan okur gibi salladı. “Hadi ya, öyle bi yaparım ki. Sen mi durdurcan beni?”

Julian göğre göz attı. Gökyüzü koyu mordu artık, siyah hareli, vişne çürüğü, bulut karanlığı egemendi. “Evet,” dedi, dışarıya adımını atarak.

Abner Marsh dehşetin nemli ve soğuk elinin yüreğini burduğunu hissetti. Bastonunu kaldırıp, “*Uzak dur!*” dedi, birden cırlaklaşmıştı sesi. Geri çekildi. Damon Julian gülümseyerek yaklaşmaya devam etti. Hava yeterince aydınlık değil diye Marsh’ın paçaları tutuştu.

Derken ahşaba sürten metalin hışırtısı duyuldu. Jonathon Jeffers bastonundaki kılıcı kınından çekerek bir çırpıda araya girmiş, keskin çeliğin ucuyla havada daireler çizerek gözdağı veriyordu. “Gidip yardım çağır Kaptan,” dedi Jeffers sakince. Boşta-ki eliyle gözlüğünü yukarı itti. “Ben Bay Julian’ı meşgul ederim.” Jeffers idmanlı bir eskrimcinin çevikliğiyle Julian’ı deşecekmiş gibi öne bir adım attı. Kılıcı bir meçti, iki tarafı keskin, iğne gibi sipsivri. Damon Julian tam zamanında geri kaçtı. Kâtibin hamlesi suratını kıl payı geçince dudaklarındaki gülümseme soldu.

“Kenara çekil,” dedi Julian, ürkütücü bir edayla.

Jonathon Jeffers gık çıkarmadı. Eskrimci duruşu almış, topukları üzerinde gıdım gıdım ilerliyor, Julian’ı kaptan kamarası kapısına doğru geriletiyordu. Aniden deşecek oldu ama Julian fazla çevikti, geri kayıp kılıcın menzilinden sıyrıldı. Jeffers sabrı taşmış gibi *cıkladı*. Damon Julian bir ayağını eşikten içeri basıp hırlamayı andıran bir gülüşle karşılık verdi. Beyaz ellerini kaldırıp açtı. Jeffers yine saldırdı.

Julian da ellerini öne uzatıp atıldı.

Abner Marsh her şeyi gördü. Jeffers’ın hamlesi isabetliydi ve Julian darbeden kaçmak için zerre çaba göstermedi. Kılıç tam kasığının üzerinden saplandı. Julian’ın solgun yüzü çarpıldı, bir acı homurtusu kurtuldu gırtlğından, ama bana mısın demedi. Jeffers’ın saldırdığı anda Julian’da üzerine koştığı için kılıç delip geçmişti vücudunu, ancak Julian irkilen kâtibin geri kaçması-

na fırsat bırakmadı ve Jeffers'ı gırtlğından kısıkıvrak yakaladı. Jeffers boğulur gibi gak guk etti, gözleri pörtledi, debelenerek kurtulmaya çalışırken altın çerçevesi gözluğu savrulup güverteye uçtu.

Öne atılan Marsh bastonuyla Julian'a art arda darbeler indirdi, kafasına, omuzlarına. Kılıç darbesiyle adeta donakalan Julian hiçbirini hissetmiyordu sanki. Sert bir bilek hareketi yaptı ve tahta çatırtısını andıran bir ses çıktı. Jeffers pelte gibi oldu.

Abner Marsh bastonuyla son bir ağır darbe salladı, var gücüyle, Damon Julian'ın tam alnına inen baston onu bir an sendeletti. Julian ellerini çekince Jeffers bez bebek gibi yere yığıldı, başı anormal bir açıyla ters dönmüş gibiydi.

Abner Marsh çabucak geri çekildi.

Julian aldığı hasarın boyutunu ölçer gibi alnını yokladı. Kan bile akmadığını görünce Marsh'ın dünyası yıkıldı. Kuvvetli olmasına kuvvetliydi ama Kılıklı Mike Dunne kadar değildi, ayrıca ceviz baston da demir sopa değildi. Jeffers'ın ölünce kılıç sapını sımsıkı kavramış halde kalan elini Damon Julian bir tekmede kılıçtan kurtardı. Kanla vıcık vıcık kılıcı, suratını ekşiterek gövdesinden zar zor çekip çıkardı. Gömleği ile pantolonu kıpkırmızı ve ııslak olmuş, tenine yapışmıştı. Kılıcı bir kürdan gibi küpeşteden dışarı fırlattı. Topaç gibi döne döne nehre uçan kılıç karanlık sulara düşüp gözden yitti.

Julian ardında kanlı ayak izleri bırakarak sendeleye sendeleye yürüdü. Gene de devrilmedi.

Marsh geriledi. Herifi gebertmek olanaksız diye düşündü, panikten adeta gözü kararak, elden hiçbir şey gelmez. Joshua ve hayalleri, Kılıklı Mike ve demir sopası, Bay Jeffers ve kılıcı, hiçbirini boy ölçüşemezdi bu Damon Julian'la. Marsh kısa merdivenden urağan güvertesine paldır küldür inip koşmaya başladı. Nefes nefese pupaya koşup urağan güvertesinin merdiveninden gezinti terasına indi, orası kalabalık ve güvenli olurdu. Hava tümünden karmak üzereydi. Öbür merdiveni inmek üzere üç heybetli adım atmıştı ki tırabzana tutunup soluklanma ihtiyacı duydu.

Nemrut Billy Tipton ve diğer *dördü* aynı merdiveni tırmanarak ondan tarafa geliyordu.

Abner Marsh gerisin geri çıktı. Koş çanı çal diye düşündü deli gibi, çanı çalıp yardım iste... Fakat teksas güvertesine çoktan inmiş olan Julian önünü kesti. Marsh bir an kalakaldı, çaresizlikle yerine mihlandı. Kaçacak yeri yoktu, Julian ile diğerlerinin arasında kapana kısılmış, hiçbir halta yaramayan lanet bastonu dışında silahsızdı. Silahlı olsa da fark etmezdi çünkü onlara hiçbir şey işlemiyordu, savaşmak nafile, teslim olmak kaçınılmazdı. Bastırılamayan kadim kana susamışlıkla kıpkırmızı kesilmiş alev saçan o gözlerle, ölgün suratla, sivri dişlerle burun buruna geleceği an canlandı gözünde. Marsh sulugözlü biri olsaydı ağlardı. Çakılıp kaldığı yerde bacaklarını oynatamaz hale geldi, sanki elindeki bastonu bile fazla ağırdı.

Derken, nehrin yukarisından başka bir yandan-çarklı dönemeci alarak ortaya çıktı. Abner Marsh'a kalsa hayatta fark etmezdi ama serdümen görmüştü. *Humma Rüyası*'nın buharlı düdüğü ciyaklayarak diğer vapura iskeleye kırmasını söyledi. Koca düdüğün cayırtısıyla felç halinden sıyrılan Marsh kafasını önünden kaldırdı ve yaklaşan vapurun tepe lambalarını gördü, uzun bacalarından püsküren köz kıvılcımları, sonra neredeyse kapkara olan göge kaydı gözü, ta uzaktaki kasvetli bulutların içinde oynayan şimşeklere, sonra da nehre, uçsuz bucaksız kara nehre; hanımlarının sevgili yoldaşı, onun hem yurdu hem etmek kapısı, hem dostu hem azılı düşmanı olan, kalleş, gaddar nehre. Her zaman nasıl akıyorduysa öyle akıyordu nehir, Damon Julian'dan da soydaşlarından bihaber, onları umursamadan, bir hiçti varlıkları, mazi olup unutulacaklardı, oysa bu yaşlı şeytan harıl harıl akmayı sürdürecekti, yeni kollar açacak, beldeleri ve ekinleri kâh yutacak kâh yenilerini semirtecek, vapurları dişleri arasında ezip kıymıklarını tükürecek.

Abner Marsh bulunduğu güverteden tepesi gözüken koca davlumbaza doğru uzaklaştı. Julian peşine takıldı. "Kaptan," diye seslendi, sesi hınçlı ama hâlâ baştan çıkarıcıydı. Marsh duymaz-

dan geldi. Can havliyle davlumbazın tepesine tırmandı, varlığına kendisinin de şaştığı bir kuvvetle. Koca çark ayaklarının altında haldır huldur dönüyordu. *Çakada çukada* sesleri eşliğinde geminin ahşap gövdesini titretiyordu. Kıça doğru ilerledi, dikkatle, yanlışı yerden düşmek istemezdi, yoksa çarklar onu suyun altına çekip ezerdi. Aşağıya baktı. Hava kararmış, sular siyaha dönmüştü ama *Humma Rüyası*'nın çalkalayarak geçtiği yerler köpüklüydü. Kazanlardaki ateşin ışığı da vurunca kaynayan kanı andırıyordu. Abner Marsh suyu o halde görünce dondu. Gene kan diye düşündü, gene tanrının cezası kan, bir türlü kurtulamıyorum, n'apsam kurtulamıyorum. Çarkın gümbürtüsü adeta gök gürültüsüydü kulaklarında.

Nemrut Billy Tipton bir çırpıda davlumbazın üzerine çıkıp yavaşça ona yaklaşmaya başladı. "Bay Julian seni istiyor şişko," dedi. "Hadi gel, kaçacak yerin kalmadı." Küçük bıçağını çekip gülümsedi. Nemrut Billy Tipton'un gülümsemesi sahiden korkunçtu.

"Kan falan diil bu," dedi Marsh yüksek sesle, "kağrolasınca nehir sadece." Sımsıkı tuttuğu bastonu hâlâ elinde, derin bir nefes aldı ve vapurdan atlayıverdi. Kulaklarında Nemrut Billy'nin küfürleri çınlarken çarptı suya.

Humma Rüyası Vapuru,
Mississippi Nehri

Ağustos 1857

Nemrut Billy davlumbazın tepesinden atladığı sırada Raymond ile Armand, Damon Julian'ı aralarına alıp koluna girmişti. Julian'ın giysileri domuz boğazlamış gibi kanla sıırıslıkladı. "Kaçmasına göz yumdun Billy," dedi, buz gibi. Tonlaması Nemrut Billy'yi tedirgin etti.

"İşi bitik," Billy altta kalmadı. "Çarklar onu alta çekip ezmemişse bile kesin boğulmuştur. Suyu göbek üstü şak diye çarpmasını görmeliydiniz. Siğillerini dert etmesine gerek kalmıycak artık." Konuşurken etrafına göz gezdiren Nemrut Billy gördüğü manzaradan zerre kadar hoşlanmadı. Kanlar içindeki Julian, ardında ta teksasın merdivenlerinden urağan güvertesinin yarısına kadar uzanan sıvışık, kırmızı bir iz bırakmıştı. Şu züppe kâtibin cesedi de yarısına kadar teksasın sundurmasından aşağı sarkmıştı ve ağzından kan sızıyordu.

"Beni hüsrana uğratırsan Billy, asla bizlerden olamazsın," dedi Julian. "Umarım ölmüştür, kendi iyiliğin için. Anladın mı?"

"Evet," dedi Billy. "Bay Julian, neler oldu?"

"Bana saldırdılar Billy. *Bize* saldırdılar. Nezih kaptanımızın lafına bakılırsa Jean'ı öldürmüşler. *Onun kahrolası kafasını ezdik*, yanılmıyorsam aynen böyle dedi." Gülümsedi. "Sorumlusu Marsh, aşağılık kâtibi ve Mike denen biri."

“Kıllı Mike Dunne,” dedi Raymond Ortega. “*Humma Rüyası*’nın yaveridir, Damon. İri, aptal ve görgü fukarasıdır. Karabaşları azarlayıp dövmek onun işi.”

“Ya,” dedi Julian. “Bırakın beni,” dedi Raymond ile Armand’a. “Gücüm yerine geldi artık. Ayakta durabilirim.”

Alacakaranlık koyulaşmıştı. Gölgedeydiler. “Damon,” diye uyardı Vincent, “akşam yemeğinde vardiya değişecek. Tayfada-kiler kamaralarına çıkacak. Bir şey yapmalıyız. Bu vapurdan inmeliyiz yoksa bizim yaptığımızı anlarlar.” Kanlı cesede baktı.

“Olmaz,” dedi Julian. “Billy ortalığı temizler. Di mi Billy?”

“Evet,” dedi Nemrut Billy. “Kâtibi de kaptanının peşinden nehre atarım.”

“E konuşacağına yapsana Billy.” Julian’ın gülümsemesi soğuktu. “Sonra da York’un kamarasına gel. Şimdilik orada dinleneceğiz. Üzerimi değişmem lazım.”

Nemrut Billy Tipton’ın teksastaki cinayet izlerini temizlemesi yaklaşık yirmi dakikasını aldı. Birilerinin kamarasından veya merdivenden çıkması an meselesi olduğu için elini çabuk tuttu. Neyse ki o saatlerde hava tamamen kararmış sayılırdı, bunun da faydası oldu. Jeffers’in cesedini güvertenin kışına kadar sürükleyip güçlkle davlumbazın üzerinden aşırı –Billy’nin hiç beklemediği kadar ağırdı– sonra da itip nehre attı. Nehir suları ve karanlık cesedi yutuverdi, üstelik suya çarpınca Marsh’in aksine fazla ses de çıkmadı. Çarkların patırtısı sesi boğmuştu. Nemrut Billy gömleğini çıkarıp etraftaki kan izlerini silmeye henüz başlamıştı ki şans yüzüne güldü. Öğle saatlerinden beri toplayan yağmur nihayet indirdi. Gök gürültüsü kulak tozunda patladı, bir yıldırım saplandı nehre ve sağanak başladı. Bardaktan boşanırcasına yağarak güverteyi döven serin yağmur suları Billy’yi iliklerine kadar ıslatıp kan izlerini temizledi.

Nemrut Billy nihayet Joshua York’un kamarasına döndüğünde üzerinden sular damlıyordu. Güzelim gömleği de elinde tortop olup tahta bezine dönmüştü. “Halloldu,” dedi.

Damon Julian geniş deri koltukta oturuyordu. Üzerine temiz

giysiler geçirmiş, bir elinde içkisi, eskisi kadar zinde ve güçlü görünüyordu. Raymond yanı başında dikiliyordu. Armand öbür koltuğa, Vincent çalışma masasının kenarına, Kurt da aynı masanın iskemlesine oturmuştu. Joshua York ise yatağının kenarında oturuyordu, başı öne eğik, gözü ayaklarına kenetli, teni tebeşir tozu gibi beyazdı. Nemrut Billy onu tartaklanmış ite benzetti.

“Ah Billy,” dedi Julian. “Biz sensiz ne yapardık?”

Nemrut Billy kafa salladı. “Demin düşündüm de Bay Julian,” dedi. “Bence önümüzde iki seçenek bulunuyor. Bu vapurda iskan-dil işlerine falan kullanılan bi filika var. Onunla tüyebiliriz. Ya da şimdi sağanak başladı ya, serdümenin bi iskeleye yanaşmasını bekleyebiliriz, sonra da ineriz. Bayou Sara’ya yakınız, belki oraya yerleşebiliriz.”

“Bayou Sara’yla işim olmaz Billy. Bu fevkalade vapuru terk etmeye hiç niyetim yok. *Humma Rüyası* artık bizim. Yanılmıyorum ya Joshua?”

Joshua York kafasını kaldırdı. “Evet,” dedi. Sesi öyle cılızdı ki zar zor duyuluyordu.

“Çok tehlikeli,” diye üsteledi Nemrut Billy. “Kaptan da başkâtip de ortadan kayboldu, millet ne düşünür? Yoklukları fark edilcek, sorular başlayacak. An meselesidir.”

“Doğru söylüyor, Damon,” diyerek araya girdi Raymond. “Natchez’den beri bu vapurdayım. Yolcuların biri gider biri gelir ama tayfa değişmez. Burada tehlikedeyiz. Buranın yabancısıyız, şüphe odağıyız, tanıyanımız yok. Marsh ile Jeffers’ın yokluğu hissedilince ilkin bizi sıkıştıracaklar.”

“Bi de şu yaver meselesi var,” diye ekledi Billy. “Marsh’ın yarakçısıysa her şeyi biliyordur, Bay Julian.”

“Öldür gitsin Billy.”

Nemrut Billy Tipton huzursuzca yutkundu. “Diyelim onu öldürdüm Bay Julian. Faydası olmaz. Onun da yokluğu fark edilir, hem adamın emrinde çalışan bissürü kişi var; marsıklardan, mankafalı Almanlardan, irikıyım İsveçlilerden oluşmuş koca bi ordu. Sayımız yirmiden az, gündüzleri de bi başıma ben varım. Bu vapuru terk

etmeliyiz, hem de tez elden. Tayfayla başa çıkamayız, çatışmaya girsek bile hepsiyle tek başıma dövüşemem. Tüymemiz lazım.”

“Kalıyoruz. Onlar bizden korksun Billy. Hâlâ bir köle kafasıyla düşünüyorsan efendilerden biri nasıl olacaksın? Kalıyoruz.

“Marsh ile Jeffers’ın yokluğu fark edilince ne yapacağız?” Vincent’tı soran.

“Hem yaver ne olacak? Adam bir tehdit,” dedi Kurt.

Damon Julian dik dik Nemrut Billy’ye bakıp gülümsedi. “Aa,” dedi. İçkisini yudumladı. “Bu küçük sorunların hepsini Billy halleder yahu. Billy ne kadar akıllı olduğunu bize gösterir, di mi Billy?”

“Ben mi?” Nemrut Billy Tipton’ın ağzı açık kalmıştı. “Bilmem ki...”

“Di mi Billy?”

“Evet,” dedi Billy hemen. “Evet.”

“Bu meseleyi daha fazla kan dökülmeden ben halledebilirim,” dedi Joshua York, sesinde eski azminden bir emareyle. “Bu vapurun kaptanı hâlâ benim. Sizi endişelendiren herkesle beraber Bay Dunne’un da işine son veririm. Hepsini *Humma Rüyası*’ndan tertemiz sepetleyebiliriz. Yeterince can kaybı yaşandı.”

“Yeterli mi diyorsun?” dedi Julian.

“Onları kovmak çözüm diil,” dedi Nemrut Billy, York’a. “Sebebinin sorup Kaptan Marsh’la görüşmek isterler.”

“Evet,” diye hak verdi Raymond. “York’u yetkili saymıyorlar,” diye ekledi, Julian’a dönüp. “Ona güvenmiyorlar. Nehrin aşağı koluna gitmeye onları ikna edebilmek için gündüz vakti herkesin önünde dolaşmak zorunda kalmıştı. Hele şimdi Marsh da Jeffers da yok ya, onlara asla söz geçiremez.”

Nemrut Billy Tipton, Joshua York’a şaşkınlıkla baktı, hatta ona ilk defa saygı duymuş gibi. “Öyle mi yaptın?” deyiverdi. “Gündüz dışarı mı çıktın?” İçlerinden bazıları ancak akşamüzeri karanlığında dışarı çıkmayı göze alırdı, o da bazen, çok kısa süreliğine, ama Billy herhangi birinin güneş tepedeyken dışarı çıktığını asla görmemişti. Julian’ın bile.

Joshua York ona buz gibi baktı ama yanıt vermedi.

“Joshua’cım sığircılık oynamayı seviyor,” dedi Julian, neşeyle. “Belki derisi esmerleşir de meşin gibi olur diye umutlanıyorsa zahir.”

Diğerleri nezaketen gülüştü.

Onlar gülüşedursun, Nemrut Billy’nin aklına bir fikir gelmişti. Kafasını kaşıyarak gülümsedi. “Onları kovmıycaz,” dedi birden, Julian’a. “Çözümü buldum. Onları vapurdan kaçtırtcaz. Nasıl yapçağmızı biliyorum.”

“Aferin Billy. Biz sensiz ne yapardık?”

Billy başparmağıyla York’u gösterip sordu. “*Ona* dediğimi yaptırabilir misiniz?”

“Kavmimi korumak için ne gerekiyorsa yaparım,” dedi Joshua York, “keza tayfamı korumak için de. Zor kullanmanıza lüzum yok.”

“Vay vay,” dedi Nemrut Billy. “Aman ne hoş.” Zannettiğinden daha kolay olacaktı. Julian sahiden etkilenecekti. “Gidip kendime temiz bi gömlek bulayım. Siz de giyinin Kaptan York Efendi, *fedailik* işini de bize bırakın.”

“Evet,” diye ekledi Julian usulca. “Kurt da sizinle gelsin.” Kadehini York’a kaldırdı. “Her ihtimale karşı.”

Yarım saat sonra Nemrut Billy öne düşüp Joshua York’u Kurt’le beraber kazanlığa indirdi. Yağmur biraz dinmişti. *Humma Rüyası* Bayou Sara’ya yanaşmış, bir düzine küçük vapurun yanında palamar bağlamıştı. Ana salonda akşam yemeği servisi sürüyordu. Julian da tayfasıyla beraber göze batmadan herkes gibi yemek yiyordu. Kaptan sandalyesi boştu gerçi, birisi er geç yorum yapardı. Şanslarına Kılılı Mike Dunne palavradaydı ve küfelerce odunun yanı sıra başka yükler de taşıyan hamallara böğürmekle meşguldü. Nemrut Billy kafasındaki planı uygulamaya geçmeden önce onu yukarıdan dikkatle gözetlemişti. Dunne tehlikeli biriydi.

“Önce cesedi halletçez,” dedi Nemrut Billy, onları doğruca Jean Ardant’ın ecelini bulduğu kamaraya götürdü. Kurt kilidi tek bir el darbesiyle kırdı. İçeri girince Billy lambayı yaktı. Ya-

taktaki Şeye bakakaldılar. Nemrut Billy Tipton ısılık   tt  rd  . “Vay vay,” dedi. “Senin ahbablar ihtiya Jean’ı fena benzetmiŐ ,” dedi York’a. “Beyninin yarısı yatakta yarısı duvarda.”

York’un gri gözleri tiksinti doluydu. “Neyi halledeceksen hal let,” dedi. “Cesedi nehre atmamızı istersin herhalde.”

“Yok be,” dedi Nemrut Billy. “Bu cesedi yakcaz. Senin kazanların birinde, Kaptan.   yle gizli saklı da yapmıycaz hem. Doğruca salondan geçip ana merdivenden incez.”

York soğuk bir edayla sordu. “Neden Billy?”

“Dediğimi yap!” Nemrut Billy parladı. “Ayrıca bana Bay Tipton diyecaksin, *Kaptan!*”

Jean’ın cesedini bir   arŐ afa sardılar, sırf ölüm sebebi anlaŐ ılmasın diye. Kurt’  n kaldırmasına York yardım etmek üzereydi ki Nemrut Billy onu kıŐ kıŐ layıp diğer uçtan kendisi tuttu. “Vapurun yarısı hissedarı ve kaptanı olan bi adamın ceset taŐ ıması abes ka  ar. Sen bize eŐ lik et ve endiŐ eli g  r  n yeter.”

York endiŐ eli görünme kısmında zorlanmadı. Jean’ın   arŐ afa sarılı cesedi Billy ile Kurt’  n arasında, büyük salona açılan kapıdan   ıktılar. AkŐ am sofrası yarı doluydu. Birisi bir telaŐı nidası koparınca tüm muhabbetler kesildi.

Kır  ıl bıyıklı, yeleğinde yağ lekeleri olan ufak tefek bir adam “Yardım lazım mı Kaptan York?” diye sordu. “O ne? Biri mi öldü?”

Adam onlara doğru bir adım atmıŐ tı ki Nemrut Billy, “Uzak dur!” diye bağırdı.

“Ne diyorsa yap, Whitey,” dedi York.

Adam durdu. “Ő ey, tabii, olur da...”

“Adam ölüp gitmiŐ  iŐ te,” dedi Nemrut Billy. “Yatağında can vermiŐ . Bay Jeffers bulmuŐ . New Orleans’tan hasta binmiŐ  heralde. Jeffers adamın ateŐ ler içinde sayıkladığını duymuŐ .”

Masadaki herkes tedirginlikten kıpır kıpır oldu. Benzi atan bir adam kamarasına kaçtı. Nemrut Billy gülmemek için zor tuttu kendini.

“Bay Jeffers nerde?” Albright’tı soran, iki dirhem bir çekirdek serdümen.

“Kamarasına çekildi,” dedi Billy hemen. “Kendini iyi hissetmiyomuş. Marsh da yanında. Bay Jeffers’ın rengi sapsarı olmuştu, gözlerinin önünde birinin ölmesini kaldıramadı heralde.”

Sözleri amaçladığı etkiyi yaratmış, özellikle de Billy’nin tembihlediği şekilde Armand’ın masadaki Vincent’in kulağına eğilerek duyulur sesle “*Bronz John*,” diye fısıldaması tam yerinde olmuştu. Sonra ikisi masadan kalkarak çekip gitmişti, yemeklerini bitirmeden.

“Bronz John diil,” dedi Billy yüksek sesle. Bunu bağırarak söylemek zorunda kalmıştı çünkü sofradaki herkes bir ağızdan konuşmaya başlamış, yarısı da ayaklanmıştı. “Bu cesedi yakmamız gerek, oyalamayın bizi,” diye ekledi, ardından Kurt’le ikisi ayak sürüyerek büyük merdivenin yolunu tuttu. Joshua York yüz tane endişeli soruyu savuşturmaya çalışır gibi ellerini havaya kaldırarak aheste adımlarla peşlerine takıldı. Naaşı taşıyan Kurt ve Billy’den yolcular da mürettebat da uzak duruyordu.

Mekik dokuyarak kasalar dolusu yük ve odun taşıyan hamallar hariç, palavra geçidinde hırpani kılıklı, yabancı uyruklu bir çift dışında kimsecikler yoktu. Kazanlar kapatılmıştı ama hâlâ sıcaktı, hatta çarşafa sarılı cesedi Kurt’le beraber en yakın bir tanesine tıkarken Billy parmaklarını yaktı. Joshua York bir süre sonra aşağı inip de tekrar yanlarına geldiğinde Billy hâlâ küfrederek elini sallıyordu. “Gidiyorlar,” dedi York, solgun yüz hatları şaşkındı. “Yolcuların hemen hemen hepsi bavullarını toplamaya başladı. Mürettebatın yarısı da gelip yevmiyelerini istedi. Çarkçılar, hizmetçiler, garsonlar, ikinci makinist Jack Ely bile. Anlam veremiyorum.”

“Bronz John bu vapura binmiş oldu bi kez,” dedi Nemrut Billy Tipton. “En azından *onlar* öyle sanıyo.”

Joshua York kaşlarını çatı. “Bronz John?”

Nemrut Billy gülümsedi. “Sarı humma Kaptan. New Orleans’ın yabancısı olduğun Bronz John’un adını hiç duymamandan belli. Artık bu vapurda kimseyi bağlasan tutamazsın,

* Sarı humma hastalığının halk arasındaki adı. (ç.n.)

bu cesede ne bakmaya gelirler ne de gidip Jeffers veya Marsh'la konuşurlar. Vapura humma bulaşmış izlenimi yarattım anlıyacağın. Humma harbi bulaşıcıdır. Hızlı da yayılır. Rengin sararır, kapkara kusarsın, cehennemdeymiş gibi de yanarsın, sonra da ölürsün. Şimdi en iyisi ihtiyar Jean'ı yakmamız, böylece işi ciddiye aldığımızı düşünürler.”

Kazanı tekrar harlı yakmak için on dakika uğraştıktan sonra en sonunda çam yarması gibi bir İsveçli ocakçıyı yardıma çağırdılarsa da başka sorun çıkmadı. Nemrut Billy adamın kazana odun beslerken cesede korka korka bakmasını, işi bitince de hızla tüymesini sırtarak izledi. Kısa sürede Jean'dan geriye eser kalmayacaktı. Nemrut Billy onun küle dönmesini biraz seyrettikten sonra sıkılıp sırt çevirdi. Yanı başındaki yağ fiçilerine gözü takıldı. “Bunları yarışlarda kullanıyorsunuz di mi?” diye sordu Joshua York'a.

York başıyla onayladı.

Nemrut Billy tükürdü. “Buralarda kaptanlar yarışa baş koydu muydu, istim artırmak için kazana şöyle en şişkosundan bi marsık atarlar. Domuz yağı fazla pahalı. Gördün mü bak, vapurlar konusunda ben de bilgiliyim. Jean'ı bi yarışa kadar saklayamamamız çok fena.”

Kurt bu lafa gülümsedi ama Joshua York ateş saçan gözlerle bakmakla yetindi. Nemrut Billy o bakıştan hoşlanmadı, hem de hiç, ama bir şey söylemesine fırsat kalmadı çünkü epeydir beklediği kişinin sesini duydu.

“SEN!”

Kıllı Mike Dunne iki metre boyuyla baş kasarası tarafından dayılana dayılana geliyordu. Geniş kenarlıklı siyah keçe şapkasından yağmur suyu akıyordu, kara bıyıklarında boncuk gibi damlalar birikmiş, giysileri de üzerine yapışmıştı. Gözleri adeta yeşil mermerden birer bilyeydi ve demir sopasını gözdağı verircesine habire avucuna çarpıyordu. Bir düzine tayfayı, ateşçiyi ve hamalı da arkasına katmıştı. Çam yarması İsveçli de aralarında vardı, tek kulaklı zebella da, hatta bastıbacak sıska bir melez ve eli bıçaklı birkaç he-rif daha vardı. Yaver yaklaştı, diğerleri de peşinden. “Kimi yakıyon

lan orda?" diye kükredi. "Nerden çıktı şu sarı humma yaygarası? Bu vapurda sarı humma felan yok."

Nemrut Billy telaşla York'a "Sana dediğimi yap," diye fısıldadı. Kazandan uzaklaştıysa da yaver üzerine yürümeye devam etti.

Joshua York ikisinin arasına girip ellerini kaldırdı. "Durun," dedi. "Bay Dunne, işinize son veriyorum, derhal. Artık *Humma Rüyası*'nın yaveri değilsiniz."

Dunne onu kuşkuyla süzdü. "Hadi ya?" dedi. Sonra surat ekşitti. "Nah kovarsın *beni*!"

"Bu vapurun sahibi ve kaptanı benim."

"Yok ya? Ben Kaptan Marsh'tan emir alırım. O bana git derse giderim. Yoksa şurdan şuraya kıpırdamam. Yannız sakın bana hisselerini satın aldım da bilmem ne diye yalan sallama. O yalana karnım tok artık." Bir adım daha yaklaştı. "Şinci çekil ayağmın altından Kaptan. Şu Nemrut Billy Efendi'ye sorcak hesabım var."

"Bay Dunne, bu vapura hastalık bulaştı. Sizi kendi iyiliğiniz için işten çıkarıyorum." Nemrut Billy açısından Joshua York gayet inandırıcı yalan söylüyordu. "Bay Tipton yeni yaver olacak. Hastalığa çoktan maruz kaldı."

"*Bu mu?*" Demir sopa *şap* diye yaverin avucuna indi. "Bu ne anlar vapurdan."

"Kâhyalık yapmışlığım var," dedi Billy. "Marsıkları idare etmesini bilirim." Öne yürüdü.

Kıllı Mike Dunne güldü.

Nemrut Billy tepeden tırnağa buz kesti. Hayatta tahammül edemediği bir şey varsa o da alay konusu edilmekti. Dunne'ın gözünü korkutmaya çalışmaktan oracıkta vazgeçti. Herifi gebertmek çok daha güzel olacaktı. "Ne kadar marsık ve serseri varsa hepsini arkana almışın," dedi yavere. "Benimle tek başına yüzleşmekten tırsmışın gibime geldi."

Dunne'ın yeşil gözleri daha da kısıldı, sopasını avucuna hiç olmadığı kadar sert vurdu. Harıl harıl yanan kazanın önüne iki seri adımda varıp kor ışığında durdu ve yanan cesede göz attı. Sonra yine Nemrut Billy'ye döndü. "İyki başkası diilmiş," dedi.

“Aferin sana. Burda bizim Reyis’i veya Jeffers’i görseydim seni gebertmeden önce vücudunda kırılmadık kemik bırakmazdım. Şinci seni tez gebertmekle yetincem.”

“Hayır,” dedi Joshua York. Yine yaverin önüne geçti. “Vapurumdan iniyorsun,” dedi. “Kovuldun.”

Kıllı Mike Dunne onu kenara itti. “Sen karışma Kaptan. Adil bi dövüş olacak, sırf onunla ben. Yaver ya, sıkıysa vursun bana. Hele şunun kafasını bi kırayım da önce, ondan sonra ikimiz gidip Kaptan Marsh’a sorarız, bakalım kim iniyomuş bu vapurdan.”

Nemrut Billy elini beline götürüp bıçağını çekti.

Joshua York çaresizlik içinde bir ona baktı bir diğerine. Öteki adamların hepsi geri çekilmiş, tezahüratla Kıllı Mike’i yürek-lendiriyorlardı. Kurt arada kalmasın diye York’u çabucak tutup kenara çekti.

Kazanın ışığında Kıllı Mike Dunne tam bir cehennem kaçkınını andırıyordu. Yüzüne kan hücum etmiş, kıpkırmızı olmuştu. Üzerinden ve ıslak saçından buhar tütüyor, sopayı avucuna vura vura yaklaşıyordu. Gülümsedi. “Bıçaklı veletlerle daağ evvel de kapıştım,” dedi, her sözcükte sopayı şaplatarak. “Sütü bozukların hakkından az buz gelmedim.” Şap. “Az buz bıçaklanmadım.” Şap. “Bıçak yarası iyileşir, Nemrut Billy.” Şap. “Ama kafa kırığı, işte o başka.” Şap. Şap. Şap.

Billy adım adım geriledi, ta ki sırtı bir sandık yığınının gelip dayanana dek. Bıçağı elinde gevşek tutuyordu. Kıllı Mike onu köşeye sıkıştırdığını görünce sırtarak demir sopayı başının üzerine kaldırdı. Bögürerek saldırdı.

Ve Nemrut Billy Tipton bıçağı elinden ok gibi atıverdi. Bıçak Kıllı Mike’i tam çenesinin altından vurdu, fırça bıyıklarının arasından ta kafasına saplandı. Adam ağzından kan püskürterek dizlerinin üzerine çöktü, sonra da yere kapaklandı.

“Vay vay,” dedi Nemrut Billy, ayağını cesedin üzerinden aşırıp. Kafaya bir tekme atıp gülümsedi, marsıklara, yabancılara, Kurt’e ama en çok da Joshua York’a. “Vay vay,” diye tekrarladi. “Galiba bu durumda yaver ben oluyorum.”

St. Louis

Eylül 1857

Abner Marsh, Humma Nehri Taşımacılık Şirketi'nin Pine Caddesi'ndeki bürosuna hışımla girip kapıyı arkasından çarptı. Koca adımlarla danışma masasının başında bitti ve şaşkın memura tepeden bakarak "Nerde o?" diye çıkıştı. Tepesinde vızıldayarak uçan sineğe öfkeyle bir tokat salladı. "*Nerde o* dedim."

Memur kara kuru bir delikanlıydı, üzerinde çizgili bir gömlek, alnında da yeşil bir siperlik vardı. Eli ayağına dolaştı. "Ay," dedi, "aa, Kaptan Marsh, sizi görmek bir zevk, hiç akla gelir miydi, sahi, sizi beklemiyorduk efendim, hem de hiç Kaptan. *Humma Rüyası* rıhtımda mı Kaptan?"

Abner Marsh burnundan öfkeyle soluk verdi, sırtını dikleştirip bastonunu bariz bir usançla küt diye ahşap zemine vurdu. "Green Bey," dedi, "gevelemeyi bırak da kulağını dört aç. Sana *nerde o* diye sordum. Sence neyin yerini soruyorum Green Bey?"

Memur yutkundu. "Bilemedim Kaptan."

"*Humma Rüyası!*" diye böğürdü Marsh, suratı kıpkırmızı. "Yerini bilmek istiyorum. Rıhtımda değil, o kadarını biliyorum, gözümler görüyor. Kağrolası nehrin başka bi yerinde de rastlamadım. Buraya yanaşıp tekrar yola mı çıktı? St. Paul güzergâhında mı yoksa Missouri mi? Ohio? Şapşal gibi bakmayı bırak da söyle. *Lanet vapurum nerde?*"

"Bilmiyorum Kaptan," dedi Green. "Yani, siz onunla gelmediyseniz hiçbir fikrim yok. En son temmuzda ayrıldığınızdan beri

St. Louis'e hiç uğramadı. Ama duyduğumuza göre... duyduk ki..."

"Evet? Ne?"

"Hummaefendim. Bayou Sara sularındayken *Humma Rüyası*'nda sarı humma baş göstermiş diye duyduk. Millet sinek gibi ölüyümüştü diye duyduk, sinek gibi. Bay Jeffers ile size de bulaşmış diye duyduk. O yüzden sizi hiç beklemiyodum... hani herkes ölmüş falan ya, yakmışlardır herhalde dediydik Kaptan. Vapuru yani." Siperliğini çıkarıp kafasını kaşıdı. "Galiba hummayı atlatmışsınız Kaptan. İyi-leştiginize sevindim. Ama... *Humma Rüyası*'yla gelmediyseniz, nerede o? Onunla gelmediğinize emin misiniz, unutmuş olmayasınız? Humma insanı çok fena unutkan yaparmış diye duyduk."

Abner Marsh'ın nevri döndü. "Hummaya falan yakalanmadım, ayrıca bi vapuru diğerinden ayırt edebilcek kadar aklım başımda Green Bey. Ben *Prences*'le geldim. Bi hafta kadar falan hasta yattım, tamam ama humma değildi. Üşütmüşüm, kağırolası nehre düştüm, az daha boğuluyodum da ondan. *Humma Rüyası*'nı da o yüzden kaybettim zaten, şimdi de niyetim onu bulmak, duyuyon mu beni?" Burun büktü. "Sen nerden duyduğun şu sarı humma safsatasını?"

"Tayfadan Kaptan, Bayou Sara'da vapurdan ayrılanlardan. Bazıları St. Louis'e gelince buraya uğradı, ee, yaklaşık bi hafta önce. *Eli Reynolds*'ta bize iş çıkar mı diye sordular Kaptan, ama onun kadrosu doluydu tabii, o yüzden hepsini geri çevirdim. Umarım doğru yapmışımdır. Burda yoktunuz, malum, Bay Jeffers da yoktu, ikinizi ölmüşsünüzdür sanıyordum, başıma buyruk hareket edemezdim yani."

"Kafaya takma," dedi Marsh. Haberler içine su serpmişti biraz. Julian ve çetesi Marsh'ın vapurunu ele geçirmiş olsa bile hiç değilse tayfasının bir kısmı kurtulmuş demekti. "Kimler uğradı buraya?"

"Şey, ikinci makinist Jack Ely vardı, birkaç garson, iki de çarkçı - Sam Kline ile Sam Thompson. Birkaç kişi daha vardı."

"Hâlâ buralarda mı takılıyorlardır acaba?"

Green omuz silkti. "Ben iş vermeyince başka vapurlara bak-

maya gittiler Kaptan. Bilmiyorum.”

“Hay aksi,” dedi Marsh.

“Durun!” dedi memur, bir parmağını kaldırıp. “Hatırladım! Bay Albright, serdümen, bana hummadan bahseden oydu. Dört gün kadar önce burdaydı ama iş falan aramıyordu, o aşağı güzergâhın serdümenidir, biliyosunuz, *Eli Reynolds* ona göre değildi. Daha klas vapurların birinde, büyük bi yandan-çarklıda falan uygun iş bulana kadar Ziraatçılar Hanı’nda bi oda tutçam dediydi.”

“Albright ha,” dedi Marsh. “Peki ya Karl Framm? Onu gördün mü?” Eğer Framm ve Albright’ın ikisi birden *Humma Rüyası*’ndan ayrılmışsa vapuru bulmak o kadar zor olamazdı. Başında vasıflı serdümenler olmadıkça yerinden kıpırdayamazdı.

Ne var ki Green kafasını iki yana salladı. “Yok. Bay Framm’i görmedim.”

Marsh’ın umutları suya düştü. Eğer Karl Framm hâlâ vapurdaysa, *Humma Rüyası* nehrin herhangi bir yerinde olabilirdi. Bir dizi geleğenden herhangi bir tanesine sapmış olabilirdi, hatta Bayou Sara’nın güneyindeki odunlukta mola vermişse *Humma Rüyası* New Orleans’a dönüş yolunda bile olabilirdi. “Dan Albright’a bi uğrayayım,” dedi memura. “Ben gidince birkaç mektup yazmanı istiyorum. Temsilciliklere, serdümenlere, nehir boyunda tanıdığın kim varsa, burdan başlayıp New Orleans’a kadar. Herkese *Humma Rüyası*’nı sor. Muhakkak bi gören olmuştur. Öyle bi vapur ortadan kaybolmaz. Mektupları bu öğleden sonra yazıp bitir, duydun mu, sonra rıhtıma in ve bulduğun en hızlı posta vapuruyla gönder. Vapurumu n’apıp edip bulcam.”

“Olur efendim,” dedi memur. Bir deste kâğıt çıkarıp kalemini hokkaya bandı ve yazmaya koyuldu.

Ziraatçılar Hanı’nın kabul masasındaki kâtip başıyla selamladı. “Vay, Kaptan Marsh teşrif etmiş,” dedi. “Talihsiz olayı duydum, çok feci, Bronz John pis hastalıktır sahiden. İyileştigiñize sevindim Kaptan, cidden.”

“Orasını boş ver şimdi,” diye terslendi Marsh. “Dan Albright’ın odası hangisi?”

Albright çizmelerini parlatıyordu. Marsh'ı sakince, kibar bir baş selamıyla içeri buyur edip tekrar yerine kuruldu, bir kolunu çizmenin tekine soktu ve demin kapıya hiç bakmamış gibi parlatma işine kaldığı yerden devam etti.

Abner Marsh külçe gibi oturdu ve hoşbeşle hiç vakit harcamadı. “*Humma Rüyası*’ndan niçin ayrıldın?” diye sordu, dobralıkla.

“Humma, Kaptan,” dedi Albright. Marsh'ı şöyle bir süzdü, sonra başka laf etmeden çizmesini fırçalamaya devam etti.

“Anlatsana Albright Bey. Ben vapurda diildim.”

Dan Albright'ın kaşları çatıldı. “Değil miydin? İlk hastayı Bay Jeffers’la ikiniz bulmuşsunuz diye duydum.”

“Yanlıı duymuşun. Anlat hadi.”

Albright bir yandan çizmelerini parlattı, bir yandan anlattı; fırtınayı, akşam yemeğini, Joshua York’un Nemrut Billy Tipton ve başka bir adamla beraber cesedi salondan geçirdiğini, yolcuların ve tayfanın tüymesini. Her şeyi olabildiğince az sözcükle anlattı. Anlatması bittiğinde çizmeleri pırıl pırıl olmuştu. Ayağına geçirdi.

“Herkes mi ayrıldı?” dedi Marsh.

“Yok,” dedi Albright. “Bazıları kaldı. Hummayı benim kadar bilmeyen bazıları.”

“Kimler?”

Albright omuz silkti. “Kaptan York. Dostları. Kılılı Mike. Ateşçiler ve hamallar da. Bence Mike’tan tırstıkları için kaçmadı onlar. Köle ülkesi, malum. Whitey Blake de kalmış olabilir. Jeffers’la ikiniz de kaldınız sanıyordum.”

“Bay Jeffers öldü,” dedi Marsh. Albright bir şey demedi.

“Peki ya Karl Framm?” diye sordu Marsh.

“Bilemiyorum.”

“Meslektaşındı.”

“Farklı dünyaların insanıydık. Onu görmedim. Bilmiyorum Kaptan.”

Marsh'ın suratı asıldı. “Yevmiyeni aldıktan sonra neler oldu?”

“Bayou Sara’da bir gün kaldım, sonra Kaptan Leathers’ın *Natc-*

hez'iyile yola çıktım. Natchez güzergâhında bir hafta kadar oyalandım, sonra da *Robert Folk*'la St. Louis'e döndüm."

"*Humma Rüyası*'na ne oldu?"

"Gitti."

"Gitti mi?"

"Kendi yoluna. Hummanın patlak verdiği günün ertesi sabahı uyandığımda Bayou Sara'dan ayrılmıştı."

"Tayfasız mı?"

"Vapuru yürütmeye yetecek kadarı kalmıştır mutlaka," dedi Albright.

"Nereye gitmiş olabilir ki?"

Albright omuz silkti. "*Natchez*'deyken görmedim. Iskalamış da olabilirim gerçi. Aradığım yoktu. Belki nehrin aşağı koluna inmiştir."

"Var ya, sahiden çok yardımcı oldun he, Albright Bey," dedi Marsh.

"Bilmediğim bir şeyi söyleyemem ki. Belki ateşe vermişlerdir. Hummadan dolayı. Vapura o ismi vermemek lazımmiş bence. Uğursuzluk getirmiş."

Abner Marsh'ın sabrı taşmak üzereydi. "Ateşe verildiği falan yok," dedi. "Nehrin bi yerlerinde ve ben onu bulcam. Ayrıca uğursuz da diil."

"Onun serdümeniydim Kaptan. Bizzat şahidim. Ne fırtınası bitti ne sisi, gecikmelerdi falan derken bir de humma çıktı başımıza. Lanetliydi o vapur. Yerinde olsam onu gözden çıkarırdım. Sana hayır gelmez ondan. Cenabet şey." Ayağa kalktı. "Aklıma gelmişken, bende sana ait bir şey var." Kaptığı iki kitabı Marsh'a uzattı. "*Humma Rüyası* kütüphanesinden," diye açıkladı. "New Orleans'tayken Kaptan York'la bir el satranç oynamıştım, şiirden hoşlandığımı söyleyince ertesi gün bana bunları vermişti. Vapuru terk ederken ikisi de kazara bende kalmış."

Abner Marsh kitapları evirip çevirdi. Şiir. Bir cildi Byron, diğeri de Shelley şiirleriydi. Tam da ihtiyacım olan şey diye düşündü. Vapuru kayıptı, nehirde sırra kadem basmıştı ve ondan

geriye iki tane lanet şiir kitabı kalmıştı yadigâr. “Sende kalsın,” dedi Dan Albright’a.

Albright kafasını iki yana salladı. “İstemem. O tür şiirleri sevmem Kaptan. İkisi de ahlaksızlık ürünü. Kütüphanesinde böyle kitaplar varken vapuruna musibet dadanmasına şaşmamalı.”

Abner Marsh kitapları cebine atıp suratı on karış kalktı. “Yeter ileri geri konuştuğun Albright Bey. Vapurum hakkında böyle laflar duymak istemiyorum. O da bu nehirdeki diğerleri gibi nezih bi vapur ve lanetli diil. Lanet diye bişiy yoktur. *Humma Rüyası* dört başı mamur bi...”

“Tabii tabii,” diye sözünü kesti Dan Albright. O da kalktı. “Benim çıkıp iş bakmam gerekiyor,” dedi, Marsh’a kapıyı gösterdi. Marsh adamın onu kapıya kadar geçirmesine ses etmedi. Tam kapıdan çıkarken, şık giyimli serdümen, “Kaptan Marsh, üzerine düşme,” dedi. “Ne?”

“Vapurun,” dedi Albright. “Ondan sana hayır gelmez. Bilirsin, burnum fırtına kokusunu iyi alır.”

“Evet,” dedi Marsh. Albright yaklaşan fırtınayı sezme konusunda Marsh’ın tanıdığı herkesten daha yetenekliydi.

“Bazen burnuma başka kokular da gelir,” dedi serdümen. “Vapurun peşini bırak Kaptan. Unut onu. Şimdiye çoktan ölmüşsündür diyordum. Hayattasın. Buna şükretmelisin. *Humma Rüyası*’nı bulmak sana mutluluk getirmez Kaptan.”

Abner Marsh ona dik dik baktı. “Bunu söylemeye dilin varabiliyor demek. Dümenine geçip onunla sefer yaptın ama bunu diyebiliyosun.”

Albright ses etmedi.

“Neyse, ben bildiğimden şaşmam,” dedi Marsh. “O vapur benim Albright Bey, gün gelecek bizzat dümenine geçip *Eclipse*’le yarışcam, bilesin, hatta... hatta...” Öfkeden suratı kıpkırmızı kesilen Marsh’ın genzi düğümlenir gibi oldu. Gerisini getiremedi.

“Kibir günahtır Kaptan,” dedi Dan Albright. “Üzerine düşme.” Kapıyı kapatıp Marsh’ı holde yalnız bıraktı.

Abner Marsh öğle yemeğini Ziraatçılar Hanı’nda, tek başına

bir köşeye çekilip yedi. Albright onu sarsmıştı. *Prenses*'le gelirken yolculuk boyunca onu meşgul eden düşünceler yine kafasını kurcalıyordu. Nane soslu kuzu budu, bir tabak dolusu turp ve yeşil fasulye, üzerine de üç porsiyon muhallebi yedi ama bunlar bile yatıştırmadı onu. Kahvesini içerken belki de Albright o kadar haksız değil diye düşündü. Al işte, dönüp dolaşıp yine St. Louis'e gelmişti, bu mekânda Joshua York'la tanışmazdan önceki durumuna geri dönmüştü. Şirket hâlâ onundu, *Eli Reynolds* da, hatta bankada biraz parası da vardı. New Orleans'a inerek en başından vahim bir hata yapmıştı, nehrin üst koluna hâkimdi o. O köle beldesinde, güneyin kavurucu sıcaklığında rüyası bir kâbusa dönmüştü. Oysa şimdi her şey sona ermiş, vapuru kayıplara karışmıştı, yani isterse tüm bunları hiç yaşanmamış varsayabilirdi. *Humma Rüyası* diye bir vapur hiç olmamış, Joshua York'la da Damon Julian'la da Nemrut Billy Tipton'la da hiç tanışmamış gibi davranabilirdi. Joshua nasıl bir anda ortaya çıktıysa şimdi de aynı şekilde yok olmuştu. Nisanda *Humma Rüyası* diye bir vapur yoktu, duruma bakılırsa şimdi de yoktu sanki. Aklı başında biri bu zırvaların hiçbirine inanmazdı zaten, yok kan emicilermiş, yok sinsi gece yaratıklarıymış, yok şişeler dolusu zıkkımmış. *Hepsi* bir hezeyandı, diye düşündü, artık o hezeyan hali geçtiğine göre St. Louis'de hayatına çekidüzen verebilirdi.

Biraz daha kahve istedi. Öldürmeye devam edecekler diye düşündü kahvesini içerken, onları kimse durdurmadığı sürece kan içmeye ve cinayetlere devam edecekler. "Durduramazsın ki zaten," diye mırıldandı. Elinden geleni yapmıştı, o da Joshua da Kılıcı Mike da, bir daha asla kaş kaldıramayacak veya satranç taşına el süremeyecek zavallı ihtiyar Bay Jeffers da. Çabaları hiçbir sonuç vermemişti. Yetkililere sığınmanın da faydası yoktu, hele ki bir vampir çetesi vapurumu çaldı diye şikâyet edemezdi. Sarı humma sayıklamasına yorar, kafayı üşüttüğünü zannederler, hatta onu bir yere tıkabilirlerdi.

Hesabı ödeyip Humma Nehri Taşımacılık bürosuna döndü. Rıhtım kalabalık ve hareketliydi. Gökyüzü masmavi, güneşli,

nehirse pırıl pırıl, berraktı, is ve buharla karışık kokusu sinmişti havaya. Birbirine teğet geçen teknelerin düdükleri işitiliyordu, bir de iskeleye yanaşan bir yandan-çarklının koca pirinç çanı. Yaverler böğürüyor, hamallar türkü söyleyerek yük taşıyordu. Abner Marsh durup hem seyretti hem dinledi. *Buydu* onun hayatı, ötekisi sahiden de hummalı bir rüyaydı. Madem vampirler Joshua'nın anlattığı gibi binlerce yıldır can alıyorlardı, Marsh nasıl değiştirebilirdi ki bu gidişatı? Belki de Julian haklıydı. Fıtratlarında vardı öldürmek. Abner Marsh'ın fıtratındaysa gemicilik vardı, hepsi o kadar, savaşçı falan değildi. York ile Jeffers savaş vermeye çalışmış ve bunun bedelini ödemişti.

Büroya girdiğinde Dan Albright'a yerden göğe hak vermenin eşiğindeydi. *Humma Rüyası*'nı unutacaktı, yaşananların hepsini unutacaktı, en mantıklısı buydu. Şirketiyle ilgilenecekti. Belki biraz para kazanır, bir iki yıla kalmaz başka bir vapur, daha büyük bir tanesini yaptırmaya gücü yeterdi.

Green büroda dört dönüyordu. "Yirmi mektup yazdım Kaptan," dedi Marsh'a. "Söylediğiniz gibi hepsini yolladım."

"İyi," dedi Marsh, bir iskemleye çöküp. Az daha şiir kitaplarının üzerine oturuyordu. Cebinde onlarla rahat edemedi. Çıkarıp sayfaları hızlıca karıştırarak birkaç şiirin başlığına göz attı, sonra da kenara koydu. Safi şiirdi. Marsh iç çekti. "Defterleri getirsene Bay Green," dedi. "Bi göz atayım."

"Olur Kaptan," dedi Green. Uzanıp defterleri raftan aldı. Sonra başka bir şey daha gözüne ilişince defterlerle beraber onu da Marsh'a getirdi. "Ha," dedi, "Az kaldı bunu unutuyordum." Esmer kâğıda sarılıp ipe bağlanmış büyükçe bir paket uzattı. "Bunu üç hafta kadar önce ufak tefek bi adam getirdi, siparişinizi siz gidip almayınca ben götürüyüm bari demiş. Sizin hâlâ *Humma Rüyası*'yla seferde olduğunuzu söyleyip parasını ödedim. Umarım doğru yapmışımdır."

Abner Marsh pakete kaşlarını çatarak baktı. İpi eliyle koparıp kâğıdı yırttı ve kutuyu açtı. İçinde yepyeni bir kaptan ceketi vardı, kışları nehrin yukarı kesimlerini örten kar kadar beyaz, pirüpak, çift sıra parlak gümüş düğmeli. Meretlerden her birinin

üzerine kabartma harflerle *Humma Rüyası* yazılmıştı. Ceketini alınca kutu yere düştü ve ansızın, en sonunda, yaşlar boşandı.

“Çık dışarı!” diye kükredi Marsh. Suratına bakmasıyla tüyümesi bir oldu memurun. Abner Marsh kalkıp beyaz ceketini üzerine geçirdi, gümüş düğmeleri ilikledi. Bedeni üzerine pek güzel oturdu. Hafifti, hep giydiği ağır mavi ceketten çok daha hafif. Büroda ayna olmadığı için nasıl durduğuna bakamadı ama gözünde canlandırabiliyordu. Joshua York’a benzemişti, şık, asil ve kültürlü görünüyordu. Kumaşın beyazı göz kamaştırıcıydı.

“*Humma Rüyası*’nın kaptanına yaraşır bir kıyafet,” dedi yüksek sesle. Bastonunu sertçe yere vurdu, kan hücum etti yüzüne ve oracıkta anıları canlandı. Vapurun New Albany’de, sisler arasındaki görüntüsü geldi gözünün önüne. Şavkıyan aynalarını hatırladı, gümüş kaplamalarını, deli gibi öten cırlak düdüğü çınladı kulaklarında, çarkların gök gürlemesi gibi ortalığı inleyen güm-bürtüsü. Nasıl da geride bırakmıştı *Güneyli*’yi, nasıl da lüplemişti *Mary Kaye*’i. Tayfası da geldi gözünün önüne; çalgınca hikâyeler anlatan Framm, gres yağına bulanmış Whitey Blake, tavuk boğazlayan Toby, hamallara ve tayfaya esip kükreyen Kılıklı Mike, Dan Albright’ı satrançta yüzüncü kez yenen Jeffers. Madem Albright o kadar zeki geçiniyor diye düşündü Marsh, nasıl oldu da Jeffers’ı satrançta hiç yenemedi?

En çok da Joshua gözünde tuttu, beyazlara bürünmüş Joshua, içkisini yudumlarkenki hali, karanlıkta oturup hayallere dalarkenki hali. Gri gözleri, güçlü elleri ve şiirleri. “Hepimiz seçim yaparız,” diye fısıldadı anısı. *Akşamlar sabaha dönse de gün doğmuyordu.*

Abner Marsh avazı çıktığıınca bağırdı. “GREEN!”

Kapı açıldı. Memur ürkekçe kafasını içeri uzattı.

“Vapurumu istiyorum,” dedi Marsh. “Ne cehennemde?”

Green yutkundu. “Kaptan, dedim ya, *Humma Rüyası*...”

“Onu sormadım!” dedi Marsh, bastonunu yere küt diye vurup. “Öbür vapurum. Tam da ihtiyacım olduğu zamanda öbürü hangi cehennemde?”

Eli Reynolds Vapuru,
Mississippi Nehri

Ekim 1857

Sonbahar başında serin bir akşam, Abner Marsh ve *Eli Reynolds*, nihayet St. Louis'den ayrılıp *Humma Rüyası*'nın izini sürmek üzere yola çıktı. Marsh'a kalsa daha erken, birkaç hafta öncesinden yollara düşerdi ama yapacak bir sürü iş çıkmıştı. *Eli Reynolds*'ın Illionis seferinden dönmesini beklemek zorunda kalmış, akabinde bir sonraki yolculuk için vapuru bakıma sokmuş ve Mississippi deneyimli iki serdümen tutmuştu. Marsh'ın alacaklıları yatıştırması da gerekmişti. St. Louis'e sevkiyat yapan ziraatçılar ve nakliyeciler mallarını *Humma Rüyası*'na emanet etmişlerdi ve vapurun New Orleans sularında ortadan kaybolmasına öfkeliydiler. Marsh zararı bölüşmekte ısrar etmişti ama daima adil biri olmakla övündüğünden paralarının yarısını iade etmişti. Ayrıca Bay Jeffers'ın yakınlarıyla konuşmak gibi nahoş bir vazifeyi de üstlenmişti. Olayın *aslını* onlara kaba hatlarıyla nasıl anlatsam diye düşünürken en sonunda sarı humma hastalığında karar kılmıştı. Yakınlarından hâlâ haber alamayan kardeşler, oğullar veya kocalar Marsh'ı yanıtlayamadığı sorularla sıkıştırmışlardı. Üstüne üstlük bir müfettişle ve serdümenler cemiyetinden bir adamla da uğraşmak zorunda kalmış, buna muhasebe defterlerinin denetlenip hesapların kapatılması ve sefer hazırlıkları da eklenince bir aylık gecikme yaşanmıştı, hüsrana ve sıkıntısı da cabası.

Gene de onca zaman Marsh aramayı sürdürmüştü. Green'in onun namına yolladığı mektuplara yanıt gelmeyince yenilerini yollatmıştı. Rıhtıma yanaşan vapurlara vakit buldukça uğrayıp *Humma Rüyası*'nı sormuştu, Joshua York'u, Karl Framm'ı, Whitey Blake'i, Kılılı Mike Dunne ve Toby Lanyard'ı gören var mı diye. İki dedektif tutup nehrin aşağı koluna yollamış, ne öğrenseniz kârdır demişti. Joshua'dan öğrendiği taktiğe bile başvurmuş, o güzergâhta çıkan ne kadar gazete varsa hepsini getirtmeye başlamıştı. Geceleri ulaşım haberlerini, nakliyecilik reklamlarını okuyarak geçirmiş; Cincinnati, New Orleans ve St. Paul gibi uzak ilçelere bile çalışan vapurların sefer tarifelerini taramıştı. Ziraatçı Hanı başta olmak üzere kıyı şeridindeki diğer mekânlara alışık olduğundan daha sık uğramış, bin tane soru sormuştu.

Ve hiçbir şey öğrenememişti. *Humma Rüyası* sanki yer yarıp içine girmişti. Onu gören kimse yoktu. Whitey Blake'le, Bay Framm'la veya Kılılı Mike'la ne konuşan olmuştu ne de onlardan bir haber alan. Gazetelerdeki tarifelerde adı geçmiyordu.

Yola çıkmalarından bir hafta önce *Eli Reynolds*'taki memurlarına "Akıl alır gibi diil," diye yakınmıştı Marsh. "Yüz on metrelik, gıcır gıcır, göze batçak kadar hızlı bi vapur. Mutlaka dikkat çeker."

"Batmadıysa tabii," demişti Cat Grove, *Eli Reynolds*'ın bodur, dal gibi yaveri. "Nehirde koca bir köyü yutacak kadar derin yerler var. Tamamen batmış olabilir."

"Hayır," demişti Marsh inatla. Onlara hikâyenin tamamını anlatmamıştı. Nasıl anlatacağını bilememişti. Hiçbiri *Humma Rüyası* tayfasından değildi, ona asla inanmazlardı. "Hayır, batmamıştır. Bi yerlerde benden saklanıyor. Ama onu bulcam."

"Nasıl?" Yoerger sormuştu bunu, *Eli Reynolds*'ın kaptanı.

"Uzun bi nehir bu," demişti Marsh. "Bissürü kolu var, ırmaklara koyaklara falan bağlanıyor, kestirmeleri bi yandan sapakları bi yandan, bi vapurun kolay kolay görünmiyeceği ve saklanabileceği envai çeşit kuytu yeri var. Ama etraflıca aradın mı bulunmaması mümkün diil. Bi uçtan başlayıp ta öbür uca kadar gitçez,

yol boyunca da sorup soruşturcaz, baktık ki New Orleans'a var-
mıışız ama hâlâ bulamamışız, o zaman aynısını Ohio hattında
da yapıcaz, Missouri'de, Illionis'te, Yazoo'da, Kızıl Nehir'de, o
tanrının cezası vapuru bulmak için hangi cehenneme gitmemiz
gerekiyorsa oraya gitcez."

"Uzun sürebilir," demişti Yoerger.

"N'olur uzun sürerse?"

Yoerger omuz silkmişti. *Eli Reynolds* memurları aralarında
tereddütlü bakışmalar yaşanmıştı. Abner Marsh'ın nevri dön-
müştü. "Ne kadar sürcek diye canınızı sıkmayın siz," diye çıkış-
mıştı. "Siz vapurumu sefere hazırlayın yeter, tamam mı?"

"Baş üstüne Kaptan," demişti Yoerger. Uzun boylu, kambur
duruşlu, sıska bir ihtiyardı, sakın konuşurdu. Vapurların *icadın-
dan* beri vapurlarda çalıştığı için hiçbir şeye şaşırılmaz olmuştu ve
bu da sesine fazlasıyla yansiyordu.

Sefer günü gelip çıktığında Abner Marsh, çift sıra gümüş
düğmeli beyaz kaptan ceketini giymişti. Böyle giyinmek nedense
daha doğru gelmişti ona. Ziraatçılar Hanı'nda mükellef bir ak-
şam yemeğiyle kendine ziyafet çekmişti –*Eli Reynolds*'taki ku-
manya çok iyi değildi, ayrıca aşçısı Toby'nin anca bulaşıkçısı ola-
bilirdi en fazla– sonra da rıhtıma inmişti.

Eli Reynolds'ın kazan yaktığını görünce Marsh memnun ol-
muştu. Yine de vapur pek matah görünmüyordu. Nehrın yukarı
kesimine uygun bir vapurdu, gövdesi ufak ve dar, çalıştığı hattın
sığ sularına uygun olarak da karinası kısıydı. Uzunluğu kayıp
Humma Rüyası'nın dörtte biri, genişliği de yarısı kadardı. Bin-
lerce ton yük taşıyan daha büyük vapurların aksine, istiap haddi
en fazla 150 tondur. *Reynolds*'ın sadece iki güvertesi vardı; teksası
yoktu ve tayfası kazanlığın ön tarafındaki kamaralarda kalıyor-
du. Kamaralı yolcu taşıdığı nadirdi zaten. Kış çarkını yüksek ba-
sıncılı bir tane kazan döndürüyordu. Olabildiğince gösterişsizdi.
Kalkış öncesinde vapur yüklü olmadığı için açıkta kalan kazanı
Marsh bulunduğu yerden rahatlıkla görebilmişti. Üst güverteyi
beyaz badanalı ve yalın tahta direkler taşıyordu, kürdan gibi ha-

kırıldı ha kırılacak. Üzeri açık gezinti terasın taşıyan dört köşeli direkler de bahçe çitlerinde kullanılan sırıklar kadar yalındı yine. Kıştaki davlumbaz kare şeklinde koca bir tahta sandıktan halliceydi. Kış çarkının durumu pek acıklıydı, kırmızı boyası solmuş, eskilikten yer yer dökülmüştü. Başka yerlerin boyası da pul pul olmuştu. Ahşap ve camlı kaptan köşkü vapurun tepesine kondurulmuş sefil bir gecekonduydı, güdük bacalarıysa kapkara birer demir boru. *Eli Reynolds* her haliyle yaşını belli eden bir vapurdu. Feci yıpranmış görünüyordu, hafif yana yatık durduğu için de her an alabora olup batacakmış gibiydi.

Devasa ve güçlü *Humma Rüyası*'yla hayatta aşık atamazdı. *Elimde başka vapur yok*, diye düşünmüştü Abner Marsh, *bu da işimi görecektir elbet*. Sayısız kere çiğnenmekten fena aşınmış iskeleyi tırmanıp vapura binmişti. Onu baş kasarasında Cat Grove karşılamıştı. “Her şey hazır Kaptan.”

“Serdümene söyle yola çıksın,” demişti Marsh. Grove tayfaya bağırması, *Eli Reynolds*'ın düdüğü öttürülmüştü. Cılız sesi pek hazin gelmişti Marsh'a, kof bir teşvik gibi. Dik, dar basamakları pat pat tırmanıp ana kamaraya çıkmıştı. Loş ve basıktı içerisi, uzunluğu on metre ya var ya yoktu. Halısı delik deşik, yolcu kamarası kapılarındaki manzara tasvirlerinin renkleriye çoktandır soluktu. Vapurun tüm iç mekânlarına ekşimiş yemek, sirke, yağ, is ve ter kokusu sinmişti. Bunaltacak kadar da sıcaktı, hele ki süslemesiz tavan camı o kadar kir bağlamıştı ki içeri güneş ışığı girmiyordu. Marsh içeri girdiğinde Yoerger ve ikinci serdümen yuvarlak masaya oturmuş birer fincan sade kahve içiyordu. “Domuz yağım yüklenmiş miydi?” diye sormuştu Marsh.

Yoerger başıyla onaylamıştı.

“Gördüğüm kadarıyla başka da yük alınmamış,” demişti Marsh.

Yoerger kaşlarını çatmıştı. “Böylesi sizin için daha uygun olur diye düşünmüştüm Kaptan. Çok yüklü olursak hem yavaşlarsınız hem de daha fazla dur-kalk yaparız.”

Abner Marsh bunu biraz düşündükten sonra kafa sallayarak

tasdiklemişti. “İyi düşünmüşün,” demişti. “Mantıklı. Siparişim de teslim edildi mi?”

“Kamaranızda,” demişti Yoerger.

Marsh oradan ayrılıp kamarasına çekilmişti. Kuşeti gıcırdatarak kenarına oturmuş, paketi açıp çifteliyi ve kovanları çıkarmıştı. Silahı itinayla incelemiş, elinde tartmış, nişangâhından bakmıştı. Beğenmişti. Alelaide bir tabanca veya tüfek fişegi gece ahalisine enfiyeydi belki ama bu alet başkaydı. St. Louis’in en iyi silah ustası, onun özel siparişi üzerine yapmıştı bunu. Bir buffalo tüfeğiydi, kısa namlusu geniş ve sekizgen, dört nala saldıran bir bufaloyu at sırtından ateş ederek devirmek için tasarlanmıştı. Özel üretim kovanların ellisi de o güne dek yapılagelmişlerin en büyüğüydü. “İnsaf,” diye yakınmıştı usta. “Bunlar avını paramparça eder, et namına bişey bırakmaz.” Abner Marsh kafa sallamakla yetinmişti. Çifteliler hassasiyet gerektiren atışlara uygun değildi, hele ki Marsh’ın ellerindeyken, ama keskin nişancılığa da gerek yoktu zaten. Yakın mesafeden Damon Julian’ın o sırtıkan suratını darmaduman eder, o lanet kellesini de uçurup temelli dürrerdi defterini. Marsh çifteliyi özenle doldurup yatağının başucundaki duvara asmıştı, kalkar kalkmaz kolayca erişebileceği yere. Ancak ondan sonra uzanmıştı döşegine.

Böyle başladı yolculuk. Günler günleri kovaladı, *Eli Reynolds* yağmur demeden sis demeden, güneşli hava bulutlu hava ayırt etmeden yoluna devam etti; ona buna birkaç soru sormak üzere her ilçeye her iskeleye her odunluğa uğraya uğraya. Abner Marsh urağan güvertesinde, vapurun hurda çanının yanı başındaki bir tah-ta iskemleye oturup saatlerce nehri gözlüyordu. Bazen yemeklerini bile orada yiyordu. Uykusu geldiğinde yerini Kaptan Yoerger’e, Cat Grove’a veya ayakçıya bırakıyor, nöbet kesintisiz sürüyordu. Sallar, düztaban tekneler ve diğer vapurlar yanlarından geçtikçe Marsh sesleniyordu, “Hey, millet! *Humma Rüyası* diye bi vapur gördünüz mü?” Ama aldığı yanıt hep aynı oluyordu; “Yok, Kaptan, hiç görmedik.” Yanaşıklardaki, odunluklardaki insanlar da aynı-sını söylüyordu, halbuki nehirde vapurlar vızır vızır işliyordu, gece

gündüz, irili ufaklı, bir aşağı bir yukarı, yer yer karaya oturmuşları da cabası, ama hiçbir *Humma Rüyası* değildi.

Büyük bir nehre göre ufak ve yavaş bir vapurdu *Eli Reynolds*, çoğu vapurcuyu utandıracak kadar aheste seyrediyor, duraklamalar ve sorgulama fasılları onu daha da yavaşlatıyordu. Yine de ilçeden ilçeye, odunluktan odunluğa ilerliyor; ormanları, evleri ve başka vapurları geçe geçe günler geceleri kovalıyor, adalar ve sığılıkları birer birer geride bırakıyor, serdümeni budak ve tomruk-ları ustalıklı aştıkça güneye inmeyi sürdürüyorlardı, iyice güneye. Sainte Genevieve gelip geçti, Girardeau ve Crosno Burunları dönüldü, Hickman'da kısa bir mola verildi, New Madrid'deyse daha uzun. Caruthersville'i sis yutmuştu ama buldular. Osceola sakın, Memphis gürültülüydü. Helena. Rosedale. Arkansas City. Napoleon. Greenville. Providence Gölü.

Eli Reynolds rüzgârlı bir Ekim sabahı Vicksburg'e yanaştığında iskelede iki adam bekliyordu.

Abner Marsh tayfanın çoğunu izinli sayıp yolladı. Konukları Kaptan Yoerger ve Cat Grove'la beraber vapurun ana kamarasında karşıladı. Adamlardan biri iriydi, kızıl pala bıyıklı, bıçkın bir tipti, başı yumurta gibi kel, üzerinde de ince pamuklu siyah bir takım elbise vardı. Diğeri şık giyimli, kara gözleri delici bakışlara sahip, ince yapılı bir siyahiydi. Marsh onları oturtup kahve ikram etti. "Ee?" dedi merakla. "Nerdeymiş?"

Kel adam kahvesine üflerken kaşlarını çattı. "Bilmiyoruz."

"Size vapurumu bulasınız diye para ödedim," dedi Marsh.

"Vapurun izini bulmak zor Kaptan Marsh," dedi siyahi adam. "Hank'le beraber her yeri araştırdık, şüpheniz olmasın."

"Hiçbişiy bulamadık diyemem," dedi kel adam. "Henüz tam yerini tespit edemedik, o kadar."

"Pekâlâ," dedi Abner Marsh. "Ne buldunuz anlatın."

Siyahi adam ceketinin cebinden katlanmış bir kâğıt çıkarıp açtı. "Vapurunuzun tayfası ve hemen hemen tüm yolcuları Bayou Sara'da inmiş, sarı humma korkusundan dolayı. *Humma Rüyası* ertesi sabahı yola çıkmış. Tüm ifadeler nehrin yukarısını işaret

ediyor. Odunluk işleten bi siyah yemin billa etti, benden odun aldılar diye. Yalan da olabilir ama yalan söylemesi için ortada bi sebep göremiyorum ben. Kısacası vapurun gittiği yönü biliyoruz. O güzergâhtan geçtiğini gören çok şahit var. En azından gördükleri vapurun o olduğuna eminler.”

“Ne var ki Natchez’e hiç ulaşmamış,” diye araya girdi ortağı. “Yani... aşağı yukarı... sekiz on saatte varması gerekirdi.”

“Daha az,” dedi Abner Marsh. “*Humma Rüyası* acayip hızlı bi vapurdur.”

“Hızlı olsun veya olmasın, Bayou Sara ile Natchez arasında kaybolmuş.”

“Kızıl Nehir’in o kısmı çok dallı budaklıdır,” dedi Marsh.

Zenci başıyla onayladı. “Ama vapurunuz Shreveport’a veya Alexandria’ya da uğramamış. Soruşturduğumuz odunluklarda da *Humma Rüyası* diye bi vapur hatırlayan yok.”

“Kağretsin,” dedi Marsh.

“Belki *sahiden* batmıştır,” dedi Cat Grove.

“Dahası da var,” dedi kel dedektif. Kahveden bir yudum aldı. “Natchez’de vapurunuzu gören olmamış. Ama aradığınız kişilerin bazılarını gören olmuş.”

“Devam et,” dedi Marsh.

“Silver Caddesi’nde çok takıldık,” dedi adam. “Sorup soruşturduk. Listenizdeki Raymond Ortega denen adamı tanıyolardı. Eylül başında bi gece bayırdaki tuzu kurulardan birini ziyaret etmiş, bayıraltı muhitine de gidiş gelişleri çok olmuş. Yanında dört kişiyle dolaşıyomuş. İçlerinden birinin eşkâli şu Nemrut Billy Tipton’a uyuyor. Bi hafta kadar kalmışlar. Bitakım ilginç şeyler yapmışlar. Bissürü adam tutmuşlar, ak kara gözetmeden. Ancak Natchez-bayıraltı’nda bulabilceğiniz türden adamları.”

Abner Marsh olayı anlamıştı. Nemrut Billy, Marsh’ın tayfasını korkutup kaçırdıktan sonra yerlerine kendisi gibi haydutlardan oluşan bir çete koymuştu. “Vapura tayfa olarak mı?” diye sordu.

Kel adam başıyla onayladı. “Dahası da var. Şu Tipton, Yol Çatalı’na da uğramış.”

“Büyük bir köle pazarıdır,” dedi siyahi ortağı.

“Dünyanın kölesini satın almış. *Altınla* ödemiş.” Kel adam cebinden yirmi dolarlık bir altın sikke çıkarıp masaya koydu. “Bununla. Natchez’den başka ıvır zıvırlar da almış. Hep aynı şekilde ödemiş.”

“Ne tür ıvır zıvırlar?” diye sordu Marsh.

“Köle sahiplerinin aldığı türden,” dedi siyahi adam. “Kelepçeler. Zincirler. Çekiçler.”

“Boya da almış,” dedi diğeri.

Ansızın olayı çözen Abner Marsh’ın zihninde adeta havai fişekler patladı. “Yüce İsa,” dedi. “*Boya!* Vapuru kimsenin görmemesine şaşmamalı. *Tanrının cezaları.* Zanettiğimden daha kurnazlarmış. Hay salak kafam, nasıl oldu da daha önce anlamadım.” Koca yumruğunu masaya öyle sert vurdu ki kahve fincanları hopladı.

“Orasını biz de tahmin ettik,” dedi kel adam. “Onu boyamışlar. İsmi de değiştirmişler.”

Yoerger karşı çıktı. “Ünlü bi vapur öyle azıcık boyayla ha diye değişmez.”

“Değişmez de,” dedi Abner Marsh, “benimkisi henüz o kadar ünlü diil. Ulan, bi yol tutturup dümdüz gittik, onunla nehirde mekik dokuduğumuz vâki diildi ki. Görse de kaç kişi tanır ki? Adını kaç kişi *duymuştur* ki zaten? Her gün yeni vapurlar uğruyor buralara. Davlumbaza başka bi isim yaz, orasının burasının rengini de değiştir, al sana yeni bi vapur.”

“Ama *Humma Rüyası* büyükmüş,” dedi Yoerger. “Hızlıymış da, öyle dediniz.”

“Bu lanet nehirde bissürü büyük vapur var,” dedi Marsh. “Ha, *Eclipse*’le kıyaslarsan benzerlerinden daha büyük diil, ama bi bakışta kaç kişi anlar ki farkı, hele ki öbür vapurlarla yan yanayken? *Hızına* gelince, hah, aheste seyretmek zor iş diil ki. Hem böylece kimsenin diline de düşmez.” Marsh öfkeden köpürüyordu. Yaptıkları aynen buydu, emindi; vapuru kapasitesinin çok altında yavaş götürüyorlar, böylece göze batmıyorlardı. Nedense iğrenç buldu bunu.

“Sorun şu ki,” dedi kel adam, “vapura ne isim verdiklerini bilmemize imkân yok. Yani onu bulmak kolay olmayacak. Nehirdeki her vapura tek tek binebiliriz, aradığınız kişiler var mı bakarsınız ama...” Omuz silkti.

“Yok,” dedi Abner Marsh. “Onu daha kolay bi yöntemle bulurum ben. Dünyanın boyasını harcasalar da *Humma Rüyası*’nı görünce ayırt edemiyceğim kadar değiştiremezler. Buralara kadar geldik, şimdi doğruca New Orleans’ın yolunu tutuyoruz.” Marsh sakalını çekiştirdi. “Bay Grove,” dedi yaverine dönüp, “bizim serdümenlere koşuver. Onlar buralı, bu güzergâhtaki vapurları gayet iyi tanıyolardır. Biriktirdiğim gastelere bi bak-sınlar, listelenen vapurlardan ismi yabancı gelen var mıymış bi soruver.”

“Elbette Kaptan,” dedi Grove.

Abner Marsh dedektiflere döndü. “Bundan sonra size ihtiyacım kaldığını sanmıyorum beyler,” dedi. “Ama olur da o vapura rastlarsanız bana nasıl ulaşacağınızı biliyorsunuz. Emeginizi karşılıksız bırakmam.” Ayağa kalktı. “Buyrun yazıhaneye geçelim de size kalan borcumu ödeyeyim.”

Günün geri kalanını Vicksburg’de bağlı geçirdiler. Marsh akşam yemeğini –bir tabak maalesef az pişmiş tavuk, biraz da dün-den kalma patates– henüz bitirmişti ki Cat Grove bir sandalye çekip yanına oturdu, elinde bir kâğıtla. “Gasteleri akşama kadar taradılar Kaptan, ama hallettiler,” dedi Grove. “Amma çok vapur varmış meğer. Belki otuz tanesini bilmiyorlar. Gasteleri ben de karıştırdım, ilanlara baktım, belki vapurların ebadından, sahibinden, buna benzer şeylerden falan bahseden vardır diye. Bazılarının adlarına ben de aşınaydım, bir sürü kıçtan-çarklının ve nispeten küçük vapurun üzerini çizip adayları eledim.”

“Kaç tanesi kaldı?”

“Sadece dört,” dedi Grove. “Adı sanı duyulmamış dört tane büyük yandan-çarklı var.” Listeyi Abner Marsh’a verdi. İsimler büyük harfle, özenle alt alta yazılıydı.

B. SCHROEDER
 QUEEN CITY
 OZYMANDIAS
 H. R. HECKINGER

Marsh kâğıda çatık kaşlarla uzunca bir süre baktı. Bu isimlerde mutlaka bir anlam saklıydı, seziyordu ama ne kadar kafa patlatsa da bulması mümkün değildi.

“Bi şey ifade ediyor mu Kaptan?”

“B. *Schroeder* olmadığı kesin,” dedi Marsh birden. “New Albany tersanesinde *Humma Rüyası*’nı yaparlarken onu da bitirmeye uğraşıyolardı.” Kafasını kaşıdı.

“Şu sondaki vapur,” dedi Grove, parmağıyla gösterip, “şu baş harfler Kaptan. H.R. *Humma Rüyası*’na karşılık geliyor-
dur belki.”

“Olabilir,” dedi Marsh. Adları yüksek sesle okudu. “H.R. Heckinger. Queen City. Ozy...” Bunu okuması zordu. Hecelemek zorunda olmayışına sevindi. “Ozi-men-di-yas.”

Derken Abner Marsh’ın zihni, hiçbir şeyi unutmayan ağırkanlı zihni, yanıtı pat diye önüne koyuverdi, akıntının kıyıya vurduğu bir ağaç parçası misali. Bu lanet sözcük yakın geçmişte ve çok kısa süreliğine, evvelden de kafasını kurcalamıştı, bir kitabı karıştırırken. “Bekle,” dedi Grove’a. Kalkıp kamarasına seğırtti. Kitaplar şifoniyerin en alt çekmecesindeydi.

Marsh geri dönünce Grove “O ne?” diye sordu.

“Tanrının cezası şiirler,” dedi Marsh. Byron’ı karıştırıp da bir şey bulamayınca Shelley’e geçti. Aradığı şey tam karşısındaydı. Çabucak okuyup arkasına yaslandı, kaşları çatık, baştan okudu.

“Kaptan Marsh?” dedi Grove.

“Şunu bi dinle,” dedi Marsh. Yüksek sesle okudu:

*Benim adım Ozymandias, kralların kralı
 Bak şu eserlerime, ya Rab, üzü!*
Hiçbir şey kalmadı geriye. Dönsen yöresinden

*Şu devasa harabenin, hudutsuz ve çıplak
Safi çöl uzanır karşında ıssız ve çorak.**

“Ne bu?”

“Bi şiir,” dedi Abner Marsh. “Kağrolasınca bi şiir.”

“İyi de anlamı ne?”

“Anlamı şu,” dedi Marsh, kitabı kapatıp, “Joshua hezimete uğramış ve üzgün. Nerden anladın desen söyleyemem gerçi Bay Grove. Asıl önemli olan *Ozymandias* adında bir vapuru aramız gerektiği anlamına gelmesi.”

Grove başka bir kâğıt daha çıkardı. “Gastelerden başka notlar da almıştım,” diye açıkladı, kendi elyazısına gözlerini kısarak bakıp. “Bi bakayım, şu Ozy... Ozy... adı her neyse, Natchez hattında çalışıyomuş. İşletmecisinin adı J. Anthony.”

“Anthony,” dedi Marsh. “Ne alaka. Joshua’nın göbek adı Anton’du. Natchez mi dedin?”

“Natchez-New Orleans hattı Kaptan.”

“Geceyi burda geçirelim. Yarın şafak söker sökmez istikametimiz Natchez. Duydun mu Bay Grove? Sabahleyin bi dakika bile oyalanmayalım. Güneş doğar doğmaz kazanlar yansın ki hemen yola çıkabilelim.” Zavallı Joshua haraptı, hiçbir şeyi kalmamıştı belki ama Abner Marsh henüz pes etmiş değildi. Kapatılması gereken hesaplar vardı. Bu defter hele bir kapansın, şiirdeki şu lanet heykel gibi Damon Julian’ndan geriye sadece bir enkaz kalacaktı.

*“Ozymandias” şiirinin son beş mısrasıdır. (ç.n.)

Eli Reynolds Vapuru,
Mississippi Nehri

Ekim 1857

Abner Marsh o gece uyumadı. Urağan güvertesindeki iskemlesinde geçirdi karanlık saatleri, sırtı Vicksburg'ün puslu ışıklarına dönük, nehri seyrederek. Hava serin ve durgundu, su da siyah cam gibi. Arada sırada manzarayı köz, is ve küle bürünmüş bir vapur bölüyor, geçip gidene dek ortamın dinginliğini zedeliyordu. Gelgelelim iskeleye yanaşıp ya da iyice uzaklaşıp düdüğü sustuğunda yine ıssızlık çöküyor, karanlık egemen oluyordu. Ay suda yüzen bir gümüş sikkeydi. Suda yalpalayan yorgun *Eli Reynolds*'ın gıcırıltılarını dinlerken Marsh'ın kulağına zaman zaman birinin konuşması ya da ayak sesi çalınıyordu, bazen de ta Vicksburg'de okunan bir şarkının ezgisi, ama tüm bunların artalanında hep nehrin sesi baskındı. Durmaksızın çağlayan engin suları vapuru iteliyor, çekiştirerek götürmeye uğraşıyordu, güneye, ta güneye, gece ahalisinin ve *Humma Rüyası*'nın beklediği yere.

Marsh gecenin güzelliği karşısında tuhaf duygulara gark olmuş, Joshua'nın kaytan bıyıklı İngilizine ilham veren cinsten hoş bir hüznü kaplamıştı içini. Emektar vapurun çanı altındaki iskemlesinde geriye kaykılıp ay ve yıldızlara, nehre bakarak dertlendi, belki de görüp göreceği son huzur anıydı bu. Yarın veya ertesi günü *Humma Rüyası*'nı kesin bulacaklar ve yaz kâbusu yeniden başlayacaktı.

Zihnine yığınla kuruntu, yığınla anı ve görüntü üşüşüyordu. Gözünün önüne sürekli Jonathon Jeffers geliyordu, kılıç bastonuyla nasıl da kendinden emindi kahrolasınca, karnına saplı kılıca rağmen bana mısın demeyen Julian karşısında nasıl da çaresiz. Julian onun boynunu kırdığında çıkan kütürtü cınladı kulağında. Jeffers'ın gözlüğünün yere düşüşünü hatırladı, güverteye yuvarlanırkenki tıngırtısını, ışıktaki kamaşan altın çerçevenin anlık parıltısını. Koca elleri bastonunu daha bir sıkı kavradı. Kara nehri seyrederken başka şeyler de geldi gözünün önüne. Bıçağın ucuna saplı, kan damlayan o ufacık el. Joshua'nın kara iksirini Julian'ın içişi. Kamaradaki şu pis işi hallettikleri sırada Kılıklı Mike'in demir sopasına sıvanan kir. Abner Marsh korkuyordu, ömründe hiç korkmadığı kadar. Gece vakti sükun eden bu hayaletleri kovmak için kafasında hayalini canlandırdı, elinde bufalo tüfeğiyle kaptan kamarasının kapısına dayandığını. Silahın patlamasını işitir, şiddetli geri tepmesini duyumsar gibi oldu. Damon Julian'ın sırtıkan, solgun suratının yüksekte atılmış bir karpuz gibi, kan dolu bir karpuz gibi paramparça oluşu, kara lülelerinin uçuşması geldi gözünün önüne.

Buna rağmen, namludan tüten duman da surat da dağıldığı halde, dik dik bakan, onda öfke, kin, çok daha karanlık ve derin duygular uyandıran o davetkâr gözler kaybolmadı. Cehennemin uçurumları kadar karaydı, kıpkırmızı, şu nehir kadar kadim ve sonsuz, onu çağırıyor, şehvani duygularını ve kendi kana susamışlığını kışkırtıyordu. Önünde uçuşan bu gözlere bakarken, o ılık karanlığa, Abner Marsh çözümünü gördü; kılıçtan, kazıktan veya bufalo tüfeklerinden daha etkili ve daha kesin bir yöntemle onların hakkından nasıl geldiğini gördü.

Ateş. Nehrin açıklarında cayır cayır yanıyordu *Humma Rüyası*. Abner Marsh bağrında hissetti yangını. Aniden harlayan alevlerin kulakları paralayan korkunç kükremesini işitir gibi oldu, gök gürültüsünden beterdi. Dalga dalga yükseliyordu alev ve dumanlar, dört bir tarafa yanık tahta ve kömür parçaları sıçırıyor, kızgın buharlar püskürüyor, beyaz ölüm bulutları sarıyordu va-

puru. Patlamalar gövdesinde delikler açtıkça alevler içinde veya kısmen kavruk cesetler uçuyordu havaya. Bacalar çatırdayarak devriliyordu, tıslaya pıslaya dumanlar saçarak, çığlıklar gırla, enkaz parçaları arasında kömürleşmiş cesetler yüzüyordu yüzükoyun. Koca yandan-çarklı darmaduman oluyor, bir bacası ayakta kalsa da, geriye yanmış enkazından başka hiçbir şey kalmayıp batıyordu. Hayalinde kazanlar patlarken, davlumbazın üzerinde hâlâ *Humma Rüyası* yazıyordu.

Kolay olacaktı, Abner Marsh emindi. Bir New Orleans sevkiyatı olacak, asla şüphelenmeyeceklerdi. Fıçılar dolusu patlayıcıyı, içeriğini bilmeden dikkatsizce ocakların dibine istifleyeceklerdi, sağı solu belli olmayan yüksek basınçlı dev kazanların yakınına. Bunu ayarlayabilirdi. Julian'ın da gece ahalisinin de sonu olacaktı. Bir fitile, bir sayaca bakardı.

Abner Marsh gözlerini yumdu. Tekrar açtığında yanan vapur kaybolmuş, çığlık ve patlama sesleri susmuş, bir kez daha akşam sessizliği çökmüştü. "Yapamam," dedi kendi kendine konuşarak. "Joshua hâlâ o vapurda. Joshua." Hem diğerlerinin de hâlâ orada olduğunu umuyordu, Whitey Blake, Karl Framm, Kılıklı Mike Dunne ve hamallarının da. Ayrıca hanımını da gözetmesi gerekirdi, *Humma Rüyası*'nı. Marsh'ın gözünde sakın bir nehir kıvrımı canlandı, yine böyle bir akşam vakti yan yana giden iki büyük vapur, ikisinin de dumanı artlarında birer çizgi, bacalarında uçuşan kor küller, çarkları haldır haldur dönerek yarışıyordu. Bir tanesi ilerledikçe azar azar öne geçti, sonra gittikçe arayı açtı, en sonunda da bir vapur boyu kadar mesafe koyup başı çekmeye başladı. Önünden geçip gözden yitmelerinden önce Marsh ikisinin de adlarını gördü. Öndeki *Humma Rüyası*'ydı, sancağını dalgalandırarak almış başını gidiyordu, arkadan gelense *Eclipse*'ti, uğradığı yenilgiye rağmen görkemli. Bu hayal gerçek olacak diye geçirdi Abner Marsh içinden.

Eli Reynolds tayfasının büyük kısmı gece yarısı geri döndü. Marsh onların Vicksburg'den gürültü patırtı dönmelerini seyretti, sonra da ay ışığında Cat Grove'un kısa ve öz emirler yağdıra-

rak kazanlara odun besleme işini yürütmesini dinledi. Günün ağarmasına daha bir saat vardı. Sabaha doğru Yoerger ile Grove iskemlelerini ve bir demlik kahve alıp urağan güvertesine çıktı. Sessizce Marsh'ın yanına oturup ona bir maşrapa kahve koydular. Sıcak ve koyu demliydi. Minnetle yudumladı.

“Ee, Kaptan Marsh,” dedi Yoerger, bir süre sonra. Uzun yüzü kül gibi ve yorgundu. “Sizce de neler olup bittiğini bize anlatmanızın zamanı gelmedi mi?”

“St. Louis’e geldiğimizden beridir vapurunuzu geri almaktan başka laf çıkmıyor ağzınızdan,” diye ekledi Cat Grove. “Yarın onu bulcaz belki. Ya sonra? Polisi karıştırmak istememeniz haricinde bize pek bişiy anlatmadınız Kaptan. Madem vapurunuz çalınmış, neden olmasın?”

“Size anlatmamamla aynı sebepten, Bay Grove. Anlatacaklarımın tek kelimesine inanmazlar.”

“Tayfa işkilleniyor,” dedi Grove. “Ben de.”

“Üzerinize vazife diil,” dedi Marsh. “Bu vapurun sahibi benim di mi? Bana çalışıyorsunuz, onlar da öyle. Ne diyosam onu yapın.”

“Kaptan Marsh,” dedi Yoerger, “bu yaşlı hatunla yıllardır nehirdeyim. İkinci vapurunuzu alır almaz bunu bana emanet etmişsiniz, emektar *Nick Perrot*’tu yanılmıyosam, sene 52. O zamandan beridir bu hanıma gözüm gibi bakıyorum, içim rahat diil beyim, hem de hiç. Kovulduysam söyleyin. Madem hâlâ kaptanınızım, o zaman vapurumu neye sürüklüyorum bileyim. Bu kadarı hakkım.”

“Jonathon Jeffers’a anlatmıştım,” dedi Marsh, altın çerçevenin ışıltısı geldi yine gözünün önüne. “O yüzden de öldü. Belki Kılılı Mike da ölmüştür, bilmiyorum.”

Cat Grove zarıfçe öne uzanıp Marsh'ın maşrapasını ılık kahveyle tazeledi. “Kaptan,” dedi, “anlattığınız kadarıyla Mike'ın ölüp ölmediği kesin diil, ama mesele bu da diil. Diğerlerinin sağ olup olmadığını da bilmiyorsunuz. Whitey Blake, şu serdümeniniz, *Humma Rüyası*’nda kalanlar. Onlara da anlatmış mıydınız?”

“Hayır,” dedi Marsh.

“Öyleyse dert etmeyin,” dedi Grove.

“Bi tehlike söz konusuysa bilmek hakkımız,” dedi Yoerger.

Abner Marsh biraz düşününce hak verdi. “Haklısınız,” dedi, “ama inanmıycaksınız. Sizi de kaybetmeyi göze alamam. Bu vapura muhtacım.”

“Hiçbi yere kaybolduğumuz yok,” dedi Grove. “Anlatın şu mevzuu.”

Böylece Abner Marsh iç çekip her şeyi baştan anlattı. Anlatması bitince şöyle bir süzdü ikisini. Yüz ifadeleri temkinliydi, endişeli, çekimser.

“Hazmetmesi zor,” dedi Yoerger.

“Ben inanırım,” dedi Grove. “Hayaletlerden daha az inandırıcı diil. Hayalet görmüşlüğüm vardır, hem de defalarca.”

“Kaptan Marsh,” dedi Yoerger. “*Humma Rüyası*’nı bulmaktan çok bahsettiniz ama onu bulduktan sonra niyetiniz ne pek değinmediniz. Bi planınız var mıdır?”

Marsh’ın kafasında yangın canlandı, gümbürdeyerek patlayan kazanlar, düşmanlarının çığlıkları. Hepsini aklından kovdu. “Vapurumu geri alcam,” dedi. “Tüfeğimi gördünüz. Julian’ın kellesini hele bi uçurayım, gerisini Joshua halleder sanıyorum.”

“Daha önce denemişiniz, Jeffers ve Dunne’la, vapur ve tayfası hâlâ sizin emrinizdeyken. Oysa şimdi, dedektifleriniz haklıysa, vapur köle ve haydut kaynıyodur. Fark edilmeden binemezsiniz. Julian’a nasıl ulaşacaksınız?”

Abner Marsh o kısmını pek fazla düşünmemişti aslında. Yoerger’in bu noktaya parmak basmasıyla dank etti kafasına, elinde tüfeğiyle tek başına sahneye fırlayamazdı, niyeti aşağı yukarı bu olsa da. Biraz düşündü. Gemiye yolcu kılığında binmeyi bir şekilde başarabilirse... Yok, Yoerger haklıydı, imkânsızdı bu. Tıraş olsa bile nehirde Abner Marsh’ı andıran tek bir kişi yoktu ki. “Baskın yapıcaz,” dedi Marsh, kısa bir tereddüdün ardından. “*Reynolds*’ta ne kadar adam varsa yanıma alcam. Julian ile Nemrut Billy beni muhtemelen öldü sanıyodur, onları gafil avlıycaz. Gündüz tabii. Aynı hataya bi daha düşmem. Gece ahalisinden *Eli*

Reynolds'ı gören yok, tahminimce adını sırf Joshua duymuştur. Onu hangi iskelede bulursak oraya yanaşcaz ve sabah ortalık iyice ışıyana dek bekliyecez, sonracığıma bana destek çıkan kim varsa hepsiyle taarruza geçcez. Ayaktakımı ayaktakımıdır, Nemrut Billy'nin Natchez'den topladığı süprüntüler tabancalı bıçaklı birilerine postu deldirmek istemezler. Belki önce Billy'nin icabına bakarsak ortada engel falan kalmaz. Bu kez birinin kellesini posaya çevirmeden önce iyice emin olcam sahiden Julian mı diye." Elleri iki yana açtı. "Tatmin oldunuz mu?"

"Kulağa hoş geliyor," dedi Grove. Yoerger'in bakışı biraz daha ikircikliydi. Buna karşın ikisi de dişe dokunur başka bir öneri getirmeyi beceremediğinden, kısa bir tartışmayı takiben Marsh'ın planında fikir birliğine vardılar. O saatlerde güneş Vicksburg bayırlarını ve falezlerini hafiften yalamaya başlamış, *Eli Reynolds* da yeterli istim biriktirmişti artık. Abner Marsh kalkıp gerindi, gece boyunca gözünü kırpmamış bir adam için gayet zinde hissediyordu. Daracık kaptan köşküne çıkmak üzere önlerinden geçen serdümene "Yola çıkalım," diye gürledi. "İstikamet Natchez!"

Tayfalar iskele babalarına bağlı halatları çözdü. Kıştan-çarklı, tornistan yaparak sefere başladığında kızıl gri gölgeler doğu kıyısında birbirini kovalamaya başlamış, batıdaki bulutlarsa pembeye çalıyordu.

Warrenton, Hard Times ve Büyük Körfez'i geride bıraktıkları ilk iki saat güzel geçti. Daha büyükçe üç dört vapur yanlarından geçip gitmişti ama beklenen bir şeydi bu, ne de olsa *Eli Reynolds* yarışacak durumda değildi. Abner Marsh yolculuk hızından yeterince memnun olduğundan dolayı kendisine yarım saat ayırıp kamarasında tüfeğini temizledi, dolu olup olmadığını bir kez daha kontrol etti, sonra da krep, böğürtlen reçeli ve sahanda yumurtayla hızlı bir kahvaltı yaptı. St. Joseph ile Rodney arasında havanın bulutlanmaya başlaması Marsh'ın canını sıktı. Çok geçmeden küçük çaplı bir sağanak indirdi, ne gök gürledi ne şimşek çaktı, sineği dahi incitmez bu yağmur diye düşündü Marsh, yine de tedbiri elden bırakmayan serdümen bir saatliğine bir

odunluğa yanaştı, Marsh da o süre boyunca vapuru huzursuzca arşınlayıp durdu. Framm veya Albright olsa bu havada tınmadan devam ederdi yola ama böyle bir vapura yıldırım düşmesi ihtimalini göz ardı etmek de mümkün değildi. Yağmur soğuk ve bozarıktı. Neyse ki dindiğinde güzel bir gökkuşağı belirdi gökte, bu da Marsh'ın pek bir hoşuna gitti, üstelik Natchez'e karanlık basmadan varmak için daha dünya kadar vakitleri vardı.

On beş dakika sonra hava yine bulutlandı ve *Eli Reynolds* çok sert bir şekilde karaya oturdu.

Aptalca, sinir bozucu bir hataydı. Acemilik dönemini yeni geride bırakan genç serdümen, doğuya kıvrılırken geniş bir kavis çizen ana rotada kalmak yerine pek bilmediği bir kestirmeye saparak zamandan kazanmak istemişti. Bir iki ay önce olsa gözü kapalı geçerdi orayı, oysa şimdilerde nehir yatağı fazla sığıdı, *Eli Reynolds* gibi gıdım gıdım ilerleyen bir vapur için bile.

Vapurun oturduğu tümsekten tornistanla kurtulamayacağı da anlaşılınca Abner Marsh öfkesinden iyice köpürüp tepine tepine sövdü. Cat Grove ile adamları bocurgatları ve aşırıtma sırtıklarını kapıp işe giriştiler. Birkaç kez yağmura yakaılanmaları işleri iyice zorlaştırıdıysa da dört buçuk saatlik ıslanmanın ve dinmenin ardından, serdümen kış çarkını yeniden döndürmeyi başardı. *Eli Reynolds* çamur ve kum püskürterek öne zıplayınca paramparça dağılacakmış gibi sarsıldı. Derken yüzmeye başladı. Zafer düdüğü öttürüldü.

İzleyen yarım saat boyunca temkinli seyrettiler, ama nehrin ana koluna tekrar çıktıklarında akıntı sayesinde *Reynolds* hızlanmaya başladı. Dumanı tüte tüte, sarsıla sarsıla tam yol gidiyordu meret ama kaybedilen zamanın telafisi mümkün değildi.

Falezler üzerindeki şehir yavaştan görünmeye başladığında Abner Marsh kaptan köşkündeki uçuk sarı kanepede oturuyordu. Kahve maşrapasını şişkin göbekli sobanın üzerine, işiyle meşgul serdümenin arkasına bıraktı. Marsh'ın gözü delikanlıyı görmez olmuş, uzaktaki iskeleye kenetlenmişti. Natchez-bayıraltı'nın eteklerinde yirmiden fazla vapur bekliyordu.

Onunkisi de oradaydı, tam da tahmin ettiği gibi.

Marsh onu görür görmez tanıdı. Rıhtımdaki en büyük vapurdu, en yakın benzerinden on beş metre kadar uzun, bacaları da hepsinden yüksekti. *Eli Reynolds* yaklaştıkça Marsh vapurun çok da değişmemiş olduğunu fark etti. Hâlâ mavi, beyaz ve kurşuni renkler ağırlıktaydı ama davlumbazlarını zevksizlik örneği bir renge boyamışlardı, bir Natchez orospusunun dudakları gibi cart kırmızıya. İsmi davlumbaz kapağının üzerine kavisli sarı harflerle uyduruk yazılmıştı. OZYMANDIAS. Marsh kaşlarını çatı. “Şu koca vapuru görüyor mu?” dedi serdümene, parmağıyla gösterip. “Ona mümkün olduğunca yakın yanaş, tamam mı?”

“Baş üstüne Reyis.”

Marsh önlerindeki şehri nefretle süzdü. Sokaklara daha şimdi-den karaltılar düşmüş, nehir suları günbatımı sarısına ve kızıla bürünmeye başlamıştı. Kahrolası hava da bulutluydu, aşırı bulutlu. Odunlukta ve kestirmede çok fazla zaman kaybettik diye hayıflandı. Yaza kıyasla hava ekimde çok erken kararıyordu zaten.

Kaptan Yoerger kaptan köşküne gelmiş kenarda bekliyordu, derken Marsh’ın aklından geçenleri dile getirdi. “Bu akşam gidemezsiniz Kaptan Marsh. Çok geç oldu. Bi saate kalmaz hava kararır. Yarını bekleyin.”

“Sen beni salak falan mı sandın yahu?” dedi Marsh. “Tabii ki bekliycem. O vahim hatayı bi kez yaptım, gene aynı hataya düşmem.” Bastonunu öfkeyle yere vurdu. Yoerger bir şey daha diyecek olduydu da Marsh’ın aklı başka yerdeydi. Hâlâ dikkatle rıhtımdaki koca yandan-çarklıyı süzüyordu. “*Lan,*” dedi birden.

“Ne var?”

Marsh ceviz bastonuyla gösterdi. “Duman,” dedi. “Geberesice-ler, kazan yaktılar. Gitmeye hazırlanıyorlar.”

“Telaşa gerek yok,” diye alttan aldı Yoerger. “Giderse gitsin, başka bir rıhtımda elbet yakalarız.”

“Geceleri yol alıyorlar,” dedi Marsh, “gündüzleri iskelede geçiriyorlar. Akıl etmem gerekirdi.” Serdümene döndü. “Bay Norman,” dedi, “yanaşmakla hiç uğraşma. Yola devam, gördüğün

ilk odunluğa gir, şu vapur geçene kadar da bekle. Sonra elinden geldiğince peşine takıl. *Reynolds*'tan mislice hızlıdır o meret, o yüzden seni ekerse dertlenme, izini kaybetmemeye çalış yeter.”

“Nasıl isterseniz Reyis,” dedi serdümen. Ahşap dümeni fır çevirmesiyle *Eli Reynolds*'ın burnu aniden döndü ve rıhtımı açıktan alarak seyrine kaldığı yerden devam etti.

Doksan dakikada odunluğa vardılar. *Humma Rüyası* en az yirmi dakika sonra görüldüğünde hava tamamen kararmıştı. Marsh vapurun yaklaştığını görünce ürperdi. Dev yandan-çarklı ürkütücü bir zarafetle yağ gibi akıyordu nehirde, o kadar ki nedense Damon Julian'ın yürüyüşünü anımsattı ona. Işıkları kısmen sönüktü. Palavraya kazan alevlerinin cılız, kızılımtırak pembe parıltısı vuruyordu. Kazanlıktaki kamara pencerelerinin sadece birkaçı aydınlık, teksas ise tamamen karanlıktı, keza kaptan köşkü de. Marsh dümenin başındaki kişiyi seçer gibi ol-duysa da çok uzaktaydı, kaptan köşkünde tek başına mıydı emin olamadı. Vapurun beyaz boyalı ve gümüş kaplamalı kısımlarında ay ve yıldızlar şavkıyor, kırmızı davlumbazlar ise iğrenç görünüyordu. O önlerinden geçerken, karşı yönden gelen başka bir vapurun ışıkları belirdi ileride. Karşılıklı düdük çalarak haberleştiler. Marsh vapurunun düdüğünü nerede duysa tanırdı, oysa şimdi sesi hiç olmadığı kadar soğuk ve kederli geliyordu kulağına, acı ve elem veren hüznü bir haykırış gibi.

“Mesafeni koru,” dedi serdümenine, “ama peşinden ayrılma.” Tayfadan biri odunluğun iskele babasına bağlı palamarı attı ve *Eli Reynolds* katrana bulanmış öbek öbek çırayı yutarak ele avuca sığmaz büyük kuzeninin peşine düştü. Natchez'e giden karşı yöndeki yabancı vapur bir iki dakika sonra *Humma Rüyası*'nın geçmiş, peyderpey onlara yaklaştırmaya başlamıştı. Üç notalı pesten düdüğünü öttürdü. *Reynolds* yanıt veriyse de düdüğü *Humma Rüyası*'nın delice zırlıtısına kıyasla öyle tiz ve zayıftı ki Marsh mahcubiyet duydu.

Humma Rüyası'nın dakikalar içinde arayı açmasını bekliyordu ama hiç de umduğu gibi olmadı. *Eli Reynolds* onun dümen

suyunu tam iki saat boyunca takip etti. Büyük vapuru nehir dönemeçlerinde en az beş kez gözden yitirse de her seferinde dakikalar içinde yetişmeyi başardı. İki vapur arasındaki mesafe azar azar açılıyordu ama bahsetmeye değecek bir fark yoktu. “Biz nerdeyse tam yol gidiyoruz,” dedi Marsh, Kaptan Yoerger’a, “ama onlar aheste seyrediyor. Kızıl Nehir’e sapmazlarsa Bayou Sara’da dururlar diye tahmin ediyorum. Onları orda enseleriz.” Gülümse-di. “Tam yeri, di mi?”

Büyük ocaklı on sekiz kazanı ve koca çarklarıyla *Humma Rüyası* benzerlerine kıyasla ondan beklenmeyecek kadar çok odun tüketiyordu. Odun takviyesi için birkaç kez mola verdi ve her seferinde *Eli Reynolds* arayışını biraz daha kapatmış oldu, gene de Marsh serdümenini hız kesmesi yönünde uyarıyordu ki yandan-çarklıya tam odun alırken yetişmesinler. *Reynolds* yarıya kadar boşalan palavrasını yirmi bağ yaş kayın odunuyla doldurmak için bir kez durdu. İskeleye ayrıldığında *Humma Rüyası*’nın ışıkları iyice uzaklaşmış, kapkara nehir sularında belli belirsiz, kızılımtı-rak bir parıltıya indirgenmişti. Neyse ki Marsh fırına bir fıçı yağ atılmasını emretti de harlayan kazanın yarattığı basınç sayesinde mesafeyi büyük ölçüde kapadılar.

Kızıl Nehir’in engin Mississippi’ye döküldüğü noktaya yaklaştıklarında iki vapur arasındaki mesafe bir mili bulmuştu. Marsh getirdiği bir demlik taze kahveden serdümene ikram etmeye hazırlanıyordu ki adam dümenin üzerinden kafasını uzatarak, “Şuna bakın Reyis, galiba akıntı onu yanlamasına sürüklüyor. Burda çaprazlama geçiş yapçak yer yok.”

Marsh fincanını bırakıp baktı. *Humma Rüyası* birden çok yakın göründü gözüne, üstelik serdümen haklıydı, vapurun is-kele tarafı boydan boya görülüyordu artık. Karşı kıyıya yanaş-mayacaksa böyle yan dönmesinin sebebi dip akıntısı olabilirdi ama usta bir serdümenin buna mahal vermesi anlaşılır gibi de-gildi. “Bir sığlığı ya da budağı açıktan almaya çalışıyodur,” dedi Marsh ama tonlamasında kesinlik yoktu. O bakarken yandan-çarklı iyice dönmüştü, tam anlamıyla önlerini kesiyordu artık.

Davlumbazdaki harfler ay ışığında okunaklıydı. Sürükleniyor gibiydi, halbuki bacasından hâlâ duman ve kıvılcım püskürmesine bakılırsa kazanları yanıyordu, üstelik pruvası da onlara dönüktü artık.

“Tanrının cezası,” diye bağırdı Marsh. Yine nehre atlamışçasına buz kesti. “Manevra yapıyor. Boyları devrilesiceler! *Geri dönüyor!*”

“N’apsam Reyis?” diye sordu serdümen.

Abner Marsh yanıt vermedi. *Humma Rüyası*’nı yüreği ağzında seyrediyordu. *Eli Reynolds* gibi bir kıçtan-çarklının ters istikamete dönmesi iki şekilde mümkündü, ikisi de elverişsizdi. Nehir yatağı yeterince genişse büyük bir U çizerek dönebilirdi ama hem çok alan gerekirdi hem de bir uçtan kuvvetlice ittirilmesi. Aksi takdirde çarkları bir ileri bir geri döndürerek, dur kalklarla dönüşü tamamlaması gerekirdi. İkisi de zaman alırdı ve Marsh bulundukları yerde manevra yapabileceklerinden bile emin değildi. Böyle sakat manevralara bir yandan-çarklı çok daha müsaitti. O tür bir vapur ikiz çarkların birini ters diğerini de düz çalıştırıp parmak uçlarında fır dönen bir dansçı rahatlığıyla topaç gibi dönebilirdi. Abner Marsh artık *Humma Rüyası*’nın baş kasarasını görebiliyordu. Kalkık biniş rampaları ay ışığında iki tane uzun beyaz dişi andırıyordu. Palavra ve kazanlığın ön küpeştelerinde siyah elbiseli, soluk tenli birileri toplanmıştı. *Humma Rüyası* dağ gibi yaklaşırken her zamankinden heybetli görünüyordu. Dönüşü neredeyse tamamlamıştı ve *Eli Reynolds* hâlâ dümdüz ilerliyordu, *patadapatada*, doğruca o solucan suratlıların, uğursuzların ve kan çanağı gözlülerin kucağına.

“Kağrolası salak!” Marsh böğürdü. “Dursana! Geri git, gebesice, *dönsene!* Görmüyon mu? *Üzerimize geliyolar!*”

Serdümen ona yadırgar gibi baktı, çarkı durdurup manevraya başlamak üzere hareketlendi ama çok geç kaldıkları gün gibi ortadaydı. Manevrayı asla zamanında tamamlayamazlardı, farz edelim ki başardılar, *Humma Rüyası* gene de dakikalar içinde çarpardı. Akıntıya karşı mücadele veren iki vapur içinde itme

gücü bakımından ötekisi katbekat üstündü. Marsh serdümenin koluna yapıştı. “Dur!” dedi, “Dümdüz devam! Hızlan! Açıktan geç. Kazana hemen yağ besleyin, kağretsin, çarpmalarına fırsat vermeden teğet geçmeliyiz, duydunuz mu?”

Güverteleri gece ahalisiyle kalabalıklaşan *Humma Rüyası* git-tikçe yaklaşıyordu. Bacalarından duman püskürmeye devam ediyordu. Marsh bekleşenleri istese sayabilirdi. Serdümenin eli vapur düdüğüne gittiyse de Marsh tekrar koluna yapışıp “Hayır,” dedi.

“Çarpışcaz!” dedi serdümen. “Reyis, hangi tarafa kırcağımızı haber vermemiz şart.”

“Bırak tahmin yürütsünler,” dedi Marsh. “Boyu devrilesice, bu bizim tek şansımız. *Lan atsanıza şu yağı!*”

Mehtaplı karanlık sularda *Humma Rüyası* zafer narası attı. Düdüğün sesini cehennemden fırlamış bir kurda benzetti Abner Marsh, av heyecanıyla uluyordu.

Ozymandias Vapuru,
Mississippi Nehri

Ekim 1857

“Vay vay,” dedi Nemrut Billy Tipton, “Doğruca üzerimize geliyor. Ne cana yakın adam di mi?”

“Onun Marsh olduğuna emin misin Billy?” Damon Julian’dı soran.

“Buyrun kendiniz bakın,” dedi Nemrut Billy, dürbünü Julian’a uzatıp. “Şu fare kapanından farksız kaptan köşkünde duran ta kendisi. Onun kadar şişko ve siğilli başka birini tanımıyorum. Ben de merak ediyordum, bunlar niye geriden geriden takip ediyor diye.”

Julian dürbünü indirdi. “Evet,” dedi. Gülümsedi. “Biz sensiz ne yapardık Billy?” derken gülümsemesi soldu. “Yalnız sen kaptan ölmüştür derken pek kesin konuşmuştun Billy. Nehre atladığında. Eminim hatırlıyorsundur. Yanılıyor muyum Billy?”

Nemrut Billy ona kaygılı baktı. “Bu kez kesin haklarınız, Bay Julian.”

“Ya,” dedi Julian. “Öyle olsun. Dümenci, yarım metre yakınlarından geçelim. Dümenci, anladın mı?”

Joshua York siyah kurşuni koca dümenden ellerini ayırmaksızın bir an yan yan baktı. Buz grisi gözleri kaptan köşkü karanlığında oturan Julian’ınkiyle buluştu, ama hemen kaçırdı bakışlarını. “Teğet geçeceğiz zaten,” dedi York, boğuk bir sesle.

Sobanın arkasındaki kanepede Karl Framm kıpırdanıp doğruldu, sonra da kalkıp York'un arkasında durarak ölü gibi donuk gözlerle nehre baktı. Hareketleri yavaştı, çelimsiz bir ihtiyar veya bir sarhoş gibi dengesiz. Şu halini gören onu bir zamanların acar serdümeniyle bağdaştırmakta zorluk çeker diye düşündü Billy. Damon Julian yine de Framm'a gayet düzgün muamele etmişti. Leylek gibi serdümen o malum günde işlerin nasıl da değiştiğinden habersiz sallana sallana vapura dönünce, benim üç karım var diye Julian'ın önünde aptal aptal böbürlenmişti. Damon Julian'ın komiğine gitmişti. "Onlarla artık görüşemeyeceğin için," demişti Framm'a sonradan. "Vapurumuzda sana üç yeni eş tahsis ediyoruz. Bir serdümen imtiyazlıdır ne de olsa." O yüzden şimdilerde Cynthia, Valerie ile Cara sırayla adamın canını soğuruyor ama tasarruflu gidiyorlardı, tek seferde tüketmeden, düzenli aralıklarla içerek. Dümende artık çoğunlukla York dursa da yegâne ehliyetli serdümen olan Framm'ın ölmesine izin veremezlerdi. Framm'ın o esip gürleyen güçlü halinden eser kalmadığı gibi acarlığı da kalmamıştı artık. Seyrek konuşuyor, ayaklarını sürüyerek yürüyordu. Sıska kolları boydan boya diş izleri ve benzeri yaralarla kaplıydı. Gözlerinde de hummalı bir bakış vardı.

Marsh'ın tıknaz kıçtan-çarklısını görünce Framm bir nebze canlanır gibi oldu. Hatta gülümsedi de. "Yaklaş yaklaş," diye mırıldandı, "sen istemesen de o kesin yaklaşacak zaten."

Julian ona baktı. "O ne demek öyle Bay Framm?"

"Hiç," dedi Framm. "Bize toslıyağı kesin de ondan dediydim." Sırıttı. "Bahse varım Kaptan Marsh o lanet vapuru ağzına kadar patlayıcıyla doldurmuştur. Buralarda eski bi hiledir."

Julian derhal nehre baktı yine. Kıçtan-çarklı deli gibi köz ve duman püskürterek doğruca *Humma Rüyası*'nın üzerine geliyordu.

"Yalan söylüyor," dedi Nemrut Billy. "Yalancının tekidir."

"Baksanıza nasıl hızlı geliyor," dedi Framm, doğruydu da. Akıntıyı arkasına alan, çarkları son sürat dönen kıçtan-çarklı, hücumu geçmiş dev bir canavardı sanki.

“Bay Framm haklı,” dedi Joshua York, aynı anda dev dümeni el çabukluğuyla çevirmeye koyuldu. *Humma Rüyası*’nın burnu aniden iskele tarafına döndü. Hemen akabinde, yaklaşan kıçtan-çarklı tam terse kırarak hızla yanlarından geçmeye hazırlandı. Cenahına soluk harflerle yazılmış ismi gözlerinden kaçmadı: ELI REYNOLDS.

“Bize kelek attı,” diye bağırdı Nemrut Billy. “Geçsinler diye yol verdi onlara.”

Julian soğuk bir edayla, “Patlayıcı falan taşıdığı yok. Yanaş şunlara,” dedi ve York dümeni yine çevirmeye başladı ama çok geçti artık. Marsh’ın vapuru fırsatı değerlendirip şaşırtıcı bir hızla, tahliye borularından beyaz buhar demetleri püskürterek öne atıldı. *Humma Rüyası* çabuk tepki verip burnunu hemen düzelttiyse de *Eli Reynolds* sancak tarafının otuz metre kadar uzagından teğet geçerek sağ salim yoluna devam etti. Tam geçerken de o taraftan bir el tüfek patladı. *Humma Rüyası*’nın gümbürdeyen çarklarına rağmen açık seçik duyulmuştu ama hasar falan yoktu.

Damon Julian, Framm’ın sırtmasını görmezden gelerek Joshua York’a döndü. “Onlara yetişeceksin Joshua. Yoksa Billy’ye söylerim şişelerinin hepsini nehre atar, sen de bizimle beraber aynı susuzluğu çekersin. Anladın mı beni?”

“Evet,” dedi York. İki çarkı da tamamen durdurdu, sonra sancak tarafındaki çarkı terse, iskele tarafındakini de yavaş dönüşle ayarladı. *Humma Rüyası* akıntının da yardımıyla yine manevraya başladı. *Eli Reynolds* kıç çarkıyla suları köpürte köpürte, bacalarından kıvılcımlar saçsa saçsa hızla uzaklaşıyordu.

“Aferin,” dedi Damon Julian. Nemrut Billy’ye döndü. “Billy, ben kamarama çekiliyorum.” Julian kamarasında çok vakit geçiriyordu. En fazla bir mum ışığıyla karanlıkta tek başına oturuyor, brendi yudumlayarak boşluğa bakıyordu. Vapurun idaresini gittikçe daha çok Billy’ye bırakır olmuştu, tıpkı karanlık ve tozlu kütüphanesinde otururken plantasyonun idaresini de ona bıraktığı gibi. “Burada kal,” diye devam etti. “Bak da dümencimiz baş-

ka bir yerlere sapmasın. O vapura yetiştiğimizde Kaptan Marsh'ı yakalayıp bana getirin."

Billy tereddütlü sordu. "Ya diğerlerini?"

Julian gülümsedi. "Orasını sen halledersin eminim," dedi.

Julian gidince Nemrut Billy nehri seyre koyuldu. *Humma Rüyası* manevrasını tamamlayana kadar *Eli Reynolds* alıp başını gitmiş, arayı birkaç yüz metre açmıştı ama böyle sürmeyeceği açık seçik ortadaydı. *Humma Rüyası* aylardır hiç olmadığı kadar hızlı depara kalktı. İki çarkı da son sürat dönüyor, kazanlar kükürüyor, makine dairesindeki koca itenekler inim inim inletiyordu güverteleri. İki vapurun arasındaki mesafe Billy'nin gözleri önünde hızla kapanıyor, *Humma Rüyası* nehri adeta öğütüyordu. Marsh'ın Damon Julian'ın huzuruna çıkarılması an meselesiydi. Nemrut Billy Tipton o ânı dört gözle bekliyor, sahiden iple çekiyordu.

Derken Joshua York sancak çarkını yavaşlatıp dümeni döndürmeye başladı.

"Hey!" Billy diklendi. "Kaçmalarına göz yumuyorsun. N'apıyorsun?" Arkasından yaklaşıp bıçağını çekti ve York'un ensesine dayadı. "N'apıyorsun?"

"Nehri ortalıyorum, Bay Tipton," diye yanıtladı York, dümdüz bir sesle.

"Dümen kırmayı bırak. Gördüğüm kadarıyla Marsh'ın ortaladığı falan yok, gittikçe de uzaklaşıyor." York duymazdan gelince Billy daha da sinirlendi. "Bırak dedim."

"Demin bir dereyi geçtik," dedi York. "Ağzında ölü bir kavak yatıyordu. O bir bellik. O bellige göre ortalamam şart. Dümdüz gidersem sığılğa girerim ve batarız. İleride bir mercan kayalığı var, ucunun görünmesi suyun yeterince derin olduğuna ama karinayı parçalamayacak derinlikte olmadığına işaret. Haksız mıyım Bay Framm?"

"Daha iyi tarif edemezdim."

Nemrut Billy kuşkuyla ve hışımla etrafına bakındı. "Sana inanmıyorum," dedi. "Marsh dümen kırmadı, gördüğüm kadarıyla"

la karinası da parçalanmadı.” Bıçağını vapurdan yana salladı. “Onun kaçmasına izin vermiyeceksin,” dedi. *Eli Reynolds* aradaki mesafeye bir otuz metre kadar daha eklemişti. Yalnız sancak tarafına doğru hafif yatmaya başlamış gibiydi.

“Pabucumun yaveri,” dedi Karl Framm horgörüyle. “Şu takip ettiğimiz ufacık yandan-çarklı var ya, öyle kolay lokma diildir. Şöyle sağlam bi yağmur indirse, N’Orleans’ın yarısını göz açıp kapayıncaya kadar kat eder.”

“Abner aptal değil,” dedi Joshua York, “Serdümeni de. Nehrin bu kısmında kayalıkların yeterince derinde olduğunu biliyorlardır. Dümen kırmadılar çünkü biz de peşlerinden gidip karınayı parçalayalım istiyorlar. En iyi ihtimalle karaya oturup sabaha kadar mahsur kalırız. Şimdi anladınız mı Bay Tipton?”

Nemrut Billy’nin suratı asıldı, birden aptal durumuna düşmüştü. Bıçağını beline soktu, o anda Karl Framm güldü. Kısıks gülmüştü aslında, gene de Billy’nin kulağından kaçmadı. “Kapa çenenı yoksa senin hatunu çağırırım,” diye çıkıştı. Kısıks gülme sırası ondaydı şimdi.

Eli Reynolds bir burnu dönmüş ama dumanı hâlâ havada asılıydı, hatta ağaçların arasından ışıkları da gözüküyordu. Nemrut Billy suspus o tarafa dikti gözünü.

“Abner’ın kaçmasını siz niye o kadar umursuyorsunuz ki?” diye sordu York, sakince. “Kaptanın size ne zararı dokundu Bay Tipton?”

“Çıban başını umursadığım yok,” dedi Billy buz gibi. “Yakalanmasını Julian istiyor. Julian ne derse o olur.”

“Sensiz ne yapardı,” dedi Joshua York. Nemrut Billy onun bunu söyleyiş şeklinden hiç hoşlanmadı ama terslemesine fırsat bırakmadan York devam etti. “Seni kullanıyor, Billy. Sensiz bir hiç. Onun namına düşünüyor, onun namına hareket ediyor, gündüzleri onu koruyorsun. Senin sayende borusu ötüyor.”

“He,” dedi Billy gururla. Ne denli önemli olduğunu ayırdındaydı. Halinden memnundu, o kadar. Bu vapurda daha da iyiydi durumu. Yaverlik hoşuna gitmişti. Satın aldığı marsıklar da,

tuttuğu beyaz serseriler de, topu ondan tırsıyordu. Ona “Bay Tipton,” diye hitap edip bir dediğini iki etmiyorlardı, üstelik sesini yükseltmesine ya da dik dik bakmasına bile gerek kalmadan. İlk başlarda beyazların birkaçı dik başlılık etmişti. Nemrut Billy bir tanesinin karnını deşmiş, sonra da bağırsaklarını dökme dökme herifi fırına tıkmıştı. Ondan sonra saygıda kusur etmez olmuşlardı. Marsıklar hiç sorun çıkarmıyordu, rıhtımlara yanaştıkları zamanlar hariç. Öyle zamanlarda Billy kaçmasınlar diye hepsini palavraya koydurduğu kelepçelere zincirliyordu. Bir plantasyon kâhyası olmaktan iyiydi bu. Kâhyalık beyaz serseri işiydi, herkes tepeden bakardı ona. Oysa nehirde, vapur yaveri esaslı adamdı, yetkili biri, nazik davranmak zorundaydın öylelerine.

“Julian’ın vaadi bir yalan,” diyordu York. “Asla bizden biri olmayacaksın Billy. Soylarımız farklı. Anatomimiz farklı, beden yapımız, kanımız. Dilediği kadar aksini söylesin, seni dönüştüremez.”

“Beni su katılmadık salak zannediyor olmalısın,” dedi Billy. “Julian’a kulak astığım yok. Söylentilere bakarım ben. Vampirlerin başkalarını da vampire dönüştürdüğünü biliyorum. Sen de eskiden benim gibiydin York, dilediğin kadar inkâr et. Yalnız sen acizsin, ben diilim. Korkun mu var?” Asıl mesele buydu Billy’ye göre. York onun Julian’a ihanet etmesini istiyordu ki Julian onu dönüştürmesin, çünkü bir kez onlardan biri oldu mu York’tan daha güçlü olacaktı, belki de Julian’dan da güçlü. “Seni korkutuyorum di mi Josh? Kendini bi halt sanıyosun ama bekle de gör, hele Julian beni bi dönüştürsün, sürüne sürüne ayaklarıma kapanacaksın. Tadın nasıldır acaba, kanının tadı? Julian tattı di mi?”

York ses etmedi, ama Nemrut Billy onun bam teline bastığını biliyordu. Damon Julian, *Humma Rüyası*’na ayak bastığı ilk geceden bu yana York’un kanını defalarca tatmıştı. Aslına bakılırsa ondan başkasınınkini de içmemişti. Kadehini doldursun diye York’a uzattıkça “Çünkü sen çok güzelsin Joshua’cım,” derdi, solgun bir gülümsemeyle. York’un boyun eğmesinden keyif alır gibi bir hali olurdu.

“Sürekli arkandan gülüyor,” dedi York bir süre sonra. “Gece gündüz. Seninle alay ediyor, tiksiniyor senden. Seni çirkin ve gülünç buluyor, ona istediğin kadar faydan dokunsun, fark etmiyor. Onun gözünde hayvandan farkın yok. Kendisine hizmet ettirecek daha güçlü bir hayvan buldu mu seni bir paçavra gibi kenara fırlatacak. Bunu yaparken de dalga geçecek seninle, ama o vakte kadar sen öyle yozlaşmış, öyle sefil bir hale geleceksin ki gene de sineye çekip yalakalık yapacaksın.”

“Ben yalaka diilim,” dedi Billy. “Kapa çeneni. Julian yalan söylemez.”

“Öyleyse seni ne zaman dönüştürmeyi tasarlıyormuş bir sor kendisine. Bu mucizeyi nasıl gerçekleştirecekmiş, cilt rengini nasıl açacakmış, bedenini başkalaştırıp gözlerinin karanlıkta görmesini nasıl sağlayacakmış. Madem onun yalan söylemediği kanısındasın, Julian’a sor bakalım. Yalnız kulağını da dört aç Bay Tipton. Sorularını yanıtlarken sesinde alaycılık var mı, dikkat et.”

Nemrut Billy Tipton için için köpürüyordu. Bıçağını çekip Joshua York’un enli sırtına saplamamak için kendisini zor tuttu. Zaten York ânında ümüğüne yapışdı. Ayrıca Julian’ın da hiç hoşuna gitmezdi. “Pekâlâ,” dedi. “Belki kendisine sorarım. O senden yaşlı York, senin bilmediğin şeyler biliyor. Belki de hemen gidip sormalıyım.”

Karl Framm yine kıskıs güldü. Dümen başındaki York bile hafif yan dönüp kışkırtıcı bir tebessümle baktı adama. “Niçin bekliyorsun madem?” dedi. “Git sor.” Nemrut Billy teksasa sormaya indi.

Damon Julian, Joshua York’un kaptan kamarasına yerleşmişti. Billy nazıkçe kapıyı tıklattı. “Söyle Billy,” dedi içeriden mülayim bir ses. Kapıyı açıp girdi. Kabin karanlıktı ama Julian’ın birkaç adım ötede oturduğunu seziyordu. “Kaptan Marsh’ı yakalamadık mı daha?” diye sordu Julian.

“Hâlâ kaçıyor,” dedi Billy. “Ama yakında enseleriz Bay Julian.”

“Ya. O zaman niye buradasın Billy? Joshua’nın yanında kal demiştim sana.”

“Bişiy soracaktım,” dedi Nemrut Billy. Joshua York’un dediklerini kelimesi kelimesine aktardı. Lafı bittiğinde odaya kesif bir sessizlik çöktü.

“Zavallı Billy,” dedi Julian sonunda. “Bunca zaman sonra şüphelerin mi var Billy? Şüphelen varsa bu dönüşümü asla tamamlayamazsın Billy. Joshua’cım bu yüzden azapta. Şüpheleri yüzünden iki arada bir derede kalmış, yarı efendi yarı sığır. Anlıyor musun? Sabırlı olmalısın.”

“Başlasın istiyorum,” diye üsteledi Nemrut Billy. “Seneler oldu Bay Julian. Şimdi bu vapuru da ele geçirdik ya, her şey eskisinden daha iyi. Sizden biri olmak istiyorum. Bana söz verdiniz.”

“Verdim ya.” Damon Julian kıkırdadı. “Eh, peki Billy, demek bir yerden başlamak lazım, öyle mi? Bana iyi hizmet ettin, madem bu kadar ısrarcısın, seni nasıl geri çevirebilirim ki? Sen çok akıllısın, seni kaybetmek istemem.”

Nemrut Billy kulaklarına inanamadı. “Yani yapçak mısınız?” Joshua York benimle öyle konuştuğu için çok pişman olacak diye geçirdi içinden heyecanla.

“Elbette Billy. Sana bir söz vermişim sonuçta.”

“Ne zaman?”

“Dönüşümün bir gecede olması mümkün değil. Seni dönüştürmek zaman alacak Billy. Yılları bulacak.”

“Yılları mı?” dedi Nemrut Billy, yıkıldı. Yıllarca beklemeye sabrı yoktu. Aldığı duyumlara göre bu işin *yılları* bulduğu falan yoktu.

“Maalesef öyle. Yavaş yavaş büyüyerek çocukluktan yetişkinliğe geçersin, şimdi de kölelikten efendiliğe geçiş yapacaksın. Seni güzelce besleyeceğiz Billy, emdiğin kanla güçlenecek, güzelleşecek, zindeleşeceksin. Can suyu içeceksin, o su damarlarında dolaşacak, en sonunda yeniden doğacak ve karanlığın soyuna geçeceksin. Öyle ha diye olmaz ama mümkün. Vaadimi yerine getireceğim. Ebedi hayata kavuşacaksın, efendiliğe terfi edecek, kızıl susuzluk duyacaksın. Yakında başlayacağız.”

“Yakında derken?”

“İlk olarak içmelisin Billy. Bunun için de bize bir kurban lazım.” Güldü. “Kaptan Marsh,” dedi birden. “Sana bol bol yeter o, Billy. Vapura yetiştiğimizde onu bana getir, dediğim gibi. Zarar görmesin. Ona dokunmayacağım. Sana bırakacağım Billy. Onu büyük salonda kısıklıvrak bağlayacağız, sen de geceler boyu yudum yudum içeceksin. Onun gibi cüsseli bir adamda kan çoktur. Uzun süre dayanır, sen de dönüşüm yolunda epey yol kat etmiş olursun Billy. Evet. Onu elimize geçirir geçirmez Kaptan Marsh’la başlayacaksın. Ensele onları Billy. Hem benim hem kendin için.”

Eli Reynolds Vapuru,
Mississippi Nehri

Ekim 1857

Eli Reynolds'ın kaptan köşkünden bakınca Abner Marsh, *Humma Rüyası*'nın manevrasını tamamlayıp peşlerine takıldığını gördü. Bastonunu yere küt diye vurup sövdü ama aslında hayal kırıklığına mı uğramıştı yoksa rahatlamış mıydı emin değildi. Hanımının şu lanet mercan kayalığına sürtüp karinasını parçaladığını görse yüreği parçalanırdı, orası kesin. Beri yandan, *Humma Rüyası* böyle peşlerini bırakmadığına bakılırsa, *Reynolds*'a yettiği takdirde Damon Julian eliyle yüreğinin söküleceğine de kuşkusu yoktu. İki ucu boklu değnekti. Serdümeni *Eli Reynolds*'ı rotaya oturtmaya çalışadursun Marsh'ın suratı on karıştı. Karanlıkta *Humma Rüyası*'nın duman püskürte püskürte peşlerinde gelmesi ürkütücü bir görüntüydü. Marsh *Eclipse*'i geçsin diye yaptırmıştı onu, gelmiş geçmiş en hızlı vapur olsun diye; şimdi de bu nehrin en eski, en külüstür teknelerinden biriyle ondan kaçmak zorundaydı. "Başka çaremiz yok," dedi yüksek sesle, serdümene dönüp. "Yarışa girdik bi kez," dedi. "Enselenmemeye bakalım."

Adam sanki karşısında deli varmış gibi baktı ona, belki de haklıydı.

Abner Marsh bir çözüm bulmak için palavraya indi. Cat Grove ile başmakiniist Doc Turney işlerinin başındaydı. Güverteye feci sıcak basmıştı. Kazan gürül gürül yanıyor, ocakçılar içine

yaş odun attıkça alev dilleri zaman zaman dışarı uzanıp kazanın ağzını yalıyordu. Grove tüm ateşçileri oraya toplamıştı. Hepsi bu kor-turuncu kursağı beslemekle uğraşmaktan ter içinde kalmıştı. Kayın ve çam odunlarını kazana atmadan önce domuz yağına banıyorlardı. Grove elinde kocaman bakır kepçeli, içi viski dolu bir gerdelle adamları sırayla dolaşüyor, onlar da kısacık soluklanma aralarında birer fırt alıyorlardı. Adamın çıplak göğsünden sürekli sicim gibi ter akıyordu ve ateşçiler gibi onun da suratı korkunç sıcaktan kıpkırmızıydı. Nasıl dayandıklarını anlamak zordu ama kazan aralıksız besleniyordu.

Doc Turney'in gözü kazanın basınç ibresindeydi. Marsh da gidip baktı. Basınç arttıkça artıyordu. Makinist ona döndü. "Dört yıldır bu vapurdayım, basıncı bu kadar yüksek gördüğüm vâki diil," diye bağırdı. Bir yandan kazanın cızırtısı ve pofurtusu, bir yandan buharın tıslaması ve makine gümbürtüsü, bağırmadıkça sesini duyurman mümkün değildi. Marsh'ın elini korka korka uzatmasıyla geri çekmesi bir oldu. Kazan dokunulmayacak kadar sıcaktı. "Emniyet vanasını n'apım Reyis?" diye sordu Turney.

"Kapat gene," diye bağırdı Marsh. "Bize istim lazım Usta."

Turney kaşlarını çatıp denileni yaptı. Gösterge ibresi Marsh'ın gözleri önünde ağır ağır yükseldi. Buhar borularda resmen ısıklık öttürüyordu ama etkisini de gösteriyordu. Makine aksamı parçalanıp dağılacakmışçasına gümbür gümbür çalışıyor, kış çarkı yıllardır hiç olmadığı kadar hızlı, suları fiskiye gibi sıçrata sıçrata döndükçe, *patpatpatpatpat* diye, bu hızlara hiç ulaşmamış koca vapur zangır zangır titriyordu.

İkinci makinist ve çarkçılar makine dairesinde dört dönüyor, iteneği yağlamakla greslemekle uğraşıyorlardı. Katrana bulanmış halleriyle kara şebekleri andırıyorlardı. Şebekler gibi de seri hareket ediyorlardı. Mecburen. Hareketli parçaları seyir halindeyken yağlamak kolay iş değildi, hele ki emektar *Reynolds*'ın yıpranmış aksamı bu hızla çalışırken.

"HIZLANIN!" Grove kükredi. "Elinizi çabuk tutun!" Fırının ağzındaki kızıl saçlı, irikiyim bir ocakçı sıcaktan fenalaşıp sen-

deledi. Dizlerinin üzerine çöktü. Başka bir ocakçı hemen yerini alırken Grove yerdeki adama yaklaşıp bir kepçe viskiyi kafasından aşağı boca etti. Adam ıslak kafasını kaldırıp gözlerini kırıştıtararak ağzını açtı. Yaver de adamın kursağından aşağı biraz daha içki döktü. Adam bir dakikaya kalmadan tekrar ayaklanıp cıraları domuz yağına banmaya girişti.

Surat ekşiten makinist tahliye vanalarını açınca kaynak buharın fazlası ıslık öttürerek boşaldı, kazan basıncı da azıcık düşmüş oldu. Derken yeniden artmaya başladı. Borulardaki lehimler yer yer eriyip açılmaya yüz tutmuştu ama adamlar açılan yerleri ânında yamamak üzere tetikteydiler. Hem kazanın yaydığı nemden hem de kızgın fırının kuru sıcağından Marsh sırsıslıkla terlemişti. Etrafındaki herkes bağıra çağıra koşturarak elden ele odun ve yağ aktarıyor, ocağı besliyor, kazanla ve diğer aksamlarla ilgileniyordu. İtenek ve çarkın gürültüsü feciydi. Alevlerin titrek ışığında her şey kıızıla çalıyordu. Bunaltıcı bir cehennemdi, gürültülü, yorucu; duman, is ve tehlikeyle sarmalanmış bir tamu. Vapur can çekişen bir insan gibi çırpınıyor, tıksırıyor ve titriyordu. Yine de *gidiyordu*, lakin daha hızlı gitmesi için Abner Marsh'ın yapabileceği veya diyebileceği hiçbir şey yoktu.

Korkunç sıcaktan kaçıp baş kasarasına kendini zor attı. Ceke-ti, gömleği ve pantolonu nehre düşmüş gibi ıpsıslaktı. Bir an fırıl fırıl esince fevkalade serinledi. Epey ileride nehri çatallandıran bir ada ilişti gözüne, daha da ilerisindeyse bir ışık görünüyordu, batı kıyısında. “Çüş,” dedi Marsh. “Saatte yirmi mile falan ulaşmışız heralde. Lan, nerdeyse *otuzla* gidiyoruz.” Adeta bağırırçasına söyledi bunu, anca gür sesiyle dile getirirse inandırıcı olacakmış gibi. *Eli Reynolds* en iyi gününde en çok saatte sekiz mille giden bir vapurdu. Şimdi akıntıyı arkasına almasının da etkisi vardı tabii.

Marsh merdiveni paldır küldür tırmandı, ana kamaradan geçti ve urağan güvertesine çıkıp arkaya göz attı. Vapurun güdük, bodur bacalarından etrafa kıvılcımlar ve kül saçılıyordu. Tam o tarafa baktığı esnada tahliye borularından yine buhar fişkırdı.

Doc Turney lanet kazanın patlayıp hepsini havaya uçurmasına meydan vermemek için vanayı tam zamanında açmıştı. Marsh'ın ayakları altındaki zemin kıpır kıpırdı, canlı bir varlığın sırtı gibi. Kıç çarkı öyle hızlı dönüyordu ki vapurun ardında muazzam bir su perdesi yaratmıştı, tersine çağlayan bir şelale misali.

Humma Rüyası da peşlerindeydi, kısmen karanlıkta, Ay'ı örtecek kadar yüksek kara bacalarından duman ve kül püskürterek yaklaşıyordu. Marsh'ın en son baktığından bu yana arayı yirmi metre kadar kapatmıştı.

Kaptan Yoerger arkasında belirdi. "Onu geçemeyiz," dedi argın, olgun sesiyle.

"Daha çok istim basmalıyız! Daha yüksek ısı lazım."

"Çark bundan daha hızlı dönmez Kaptan Marsh. Doc'un ters bi zamanda aksıracağı tutsa kazan patlar ve hepimiz ölürüz. Akşamlar yedi seneyi devirdi, zorlanmaktan dağılcak. Domuz yağı da tükenmek üzere. O da bitince sırf odun kalcak elimizde. Bu hanım kocadı Kaptan. Onu düğün gecesindeymiş gibi dans ettirsen de bu yükü daha fazla kaldıramaz."

"Geberesice," dedi Marsh. Çarkın üzerinden öteye baktı yine. *Humma Rüyası* yaklaştıkça yaklaşıyordu. "Geberesice," dedi yine. Yoerger haklıydı, ayırdındaydı. Marsh ön tarafa baktı. Doğruca adaya gidiyorlardı. Nehrin ana kolu doğuya kıvrılıyordu. Batı çatalı kestirme koldu ama en küçüklerinden. Nasıl daraldığını, eğri büğrü kara gövdeleri bel vererek iki yandan suya sarkmış ağaçları Marsh o mesafeden bakınca bile görebiliyordu. Kaptan köşküne geri dönüp içeri girdi. "Kestirmeden git," dedi serdümene.

Serdümen dönüp afallamış gibi baktı. Seyir esnasında bu tür şeylere serdümen karar verirdi. Kaptanlar en fazla önerilerde bulunabilir ama emir vermezlerdi. "Olmaz efendim," diye karşılık verdi serdümen, genç yaşından dolayı fazla terslenmeden. "Kıyılara baksanıza, Kaptan Marsh. Nehir yatağı orda daralıyor. O kestirmeyi biliyorum ama yılın bu zamanında geçilmez. Vapuru oraya sokcak olursam baharda sular yükselene dek mahsur kalırız."

“Olabilir,” dedi Marsh, “ama biz ordan geçemezsek *Humma Rüyası* nah geçer. Mecburen öbür tarafa sapcak. Onu ekcez. Şu anda onu ekmemiz lanet sığılıklara veya budaklara çarpmamızdan daha önemli, anlıyon mu?”

Serdümen kaşlarını çattı. “Bana işimi öğretmeyin Reyis. Benim bi itibarım var. Şimdiye dek hiçbi vapuru haşatlamadım, bu gece bi ilke imza atmaya da hiç niyetim yok. Kestirmeden gitmiycez.”

Abner Marsh kıpkırmızı kesildiğini hissetti. Arkaya baktı. *Humma Rüyası* yüz metre kadar gerideydi ve hızla yaklaşıyordu. “Kağrolasica aptal,” dedi Marsh. “Bu nehrin tarihinde gördüğü en önemli yarış bu ve bahtıma serdümenin aptalı düştü. Onun dümenine Bay Framm veya işinin ehli bi yaver geçmiş olsaydı çoktan ensemize binmişlerdi. Muhtemelen onu da *odun* niyetine kazana atmışlardır.” Bastonunu arkaya uzatıp *Humma Rüyası*’nı işaret etti. “Baksana, yavaş gitmesine rağmen yakında tepemize bincek, onu ekmemiz şart. Duyuyon mu beni? *Sap lan şu kestirme!*”

“Meslek birliğine sizi şikâyet edebilirim,” dedi serdümen, gerginlikten kaskatı.

Abner Marsh lafı yapıştırdı. “Ben de seni nehre attırabilirim.” Adamın üzerine yürüdü.

“Bir filika yollayın Reyis,” diye önerdi serdümen. “Önce iskan-dil aldırıp duruma bi bakalım.”

Abner Marsh tiksintiyle homurdandı. Serdümeni sertçe itekleyip “Çekil ayağımın altından be,” dedi. Adam tökezleyip düştü. Marsh dümeni yakalayıp sertçe sancağa kırınca *Eli Reynolds*’ın burnu hızla o yana döndü. Serdümen sövüp saydı. Marsh onu duymazdan geldi, dümenin başında pürdikkat, vapuru adanın sarp ve suları bulanık tarafına, girintili çıkıntılı batı kıyısına paralel sürdü. Omzu üzerinden arkaya göz attı ve artık yalnızca elli metre kadar geriden gelen *Humma Rüyası*’nın yavaşlayıp durduğunu, sonra da apar topar tornistan yaptığını gördü. Biraz sonra tekrar baktığında öbür vapur artık nehrin doğu kolu-

na kırmış, uzaklaşıyordu. Peşlerindeki göz atma faslı henüz bitmişti ki *Eli Reynolds* bir şeye çok sert çarptı, sese bakılırsa koca bir kütüktü. Çarpışmanın şiddetinden Marsh'ın dişleri öyle bir takırdadı ki az daha dilini ısıırıyordu. Dümene yapışarak son anda dengesini sağladı. Ayağa yeni kalkan serdümen tekrar devrilince homurdandı. Vapur aldığı hızla engelin üzerinden aşarken Marsh neye çarptıklarını anlık gördü. Yarısına kadar suya gömülü, kapkara, dev bir ağaçtı. Korkunç bir gürültü koptu, sağır edici bir patırtı ve gümbürtü, derken vapur kudurmuş bir devin pençelerine yakalanmışçasına silkelendi, ardından muaz-zam bir gacırtı, kütüğe çarparak kıymığa dönen tahta çarkın feci çatırtısı duyuldu.

“Tanrının cezası!” diye sövdü serdümen, tekrar ayağa fırlayıp. “Bırak şu dümeni bana!”

“Memnuniyetle,” dedi Marsh, kenara çekilip. Ölü ağacı geride bırakan *Eli Reynolds*, kazandığı ivmeyle kum yükseltilerini sa-ban gibi biçe biçe zıvanadan çıkmış gibi ilerliyordu. Çarptığı her tümsekte hızı azalıyordu ama serdümen telaşla gene de yavaş-lamaya çalışıyor, bir yandan da makine dairesinin ikaz çanını çılgın gibi çalıyordu. “Durun!” diye sesleniyordu. “Çarkları dur-durun!” Çark patır kütür sesler eşliğinde suyu birkaç kez daha yaladı ve gıcırdayarak temelli durdu. Tahliye borularının iki ağ-zından tıslayarak uzun uzadıya buhar fışkırdı. *Eli Reynolds*'ın burnu hafiften yalpalamaya, dümen de boşa dönmeye başlamıştı. “Dümen yekesi gitti,” dedi serdümen, aynı anda vapur bir tümse-ğe daha sürttü.

Bu da onu durdurdu.

Abner Marsh dümene doğru sendeleyince bu kez dilini *sahi-den* ısırdı. Aşağıdan birisi haykırdı. Dengesini sağlayıp ağız do-lusu kan tükürdü. Canı fena yanmıştı. İyi ki kopmamıştı dili.

“Kahretsin!” dedi serdümen. “Bakın. Baksanıza.”

Eli Reynolds'ın sadece dümen yekesi değil, çarkın yarısı da parçalanmıştı. Vapurdan tümüyle kopmamış, bel verip sarkmıştı ama tahta kanatların yarısı ya kırık ya da eksikti. Vapur bir kez

daha istim saldı, gıcırdadı ve sancak tarafına hafif yatarak tüm-
den çamura oturdu.

“Bu kestirmeden geçemeyiz *demiştin*,” dedi serdümen. “Size *demiştin*. Yılın bu zamanı tümsek ve budaktan başka bişiy olmaz burda. Hata bende diil, kimse de aksini söyleyemez.”

“Kes dırdırılanmayı gerzek,” dedi Abner Marsh. Kıştan tarafa bakıyordu, ağaçların arasından zar zor da olsa nehrin ana kolu-
nun hâlâ görüldüğü yere. O taraf تنها gözükiyordu. *Humma Rüyası* yoluna devam etmiş olabilirdi. Belki. “O dönemeci almak ne kadar sürer?” diye sordu serdümene.

“Tanrının cezası, ne önemi var ki? Bahara kadar yerimizden kımıldayamayız. Bu sığıktan kurtulmak için yeni bi yeke, yeni bi dümen ve çark lazım, bi de esaslı bi kaldıraç.”

“Dönemeci sordum,” diye üsteledi Marsh. “O dönemeci almak ne kadar sürer?”

Serdümen söylendi. “Otuz dakika, bilemedin yirmi, o da çok hızlı giderse, ama ne önemi var ki? Dedim ya...”

Abner Marsh kaptan köşkünden fırtına gibi çıkıp Kaptan Yoerger’e kükrercesine seslendi. Üç kez kükrelemek zorunda kaldı. Yoerger tam beş dakika sonra çıkıp geldi. “Kusura bakma Reyis,” dedi ihtiyar. “Palavradaydım. İrlandalı Tommy ile Koca Johansen çok fena haşlandı.” Çarkın haşat halini görünce duraksadı. “Vah zavallı hatunum,” diye mırıldandı, sesinden belliydi kah-
rolduğu.

“Boru falan mı patladı?” diye sordu Marsh.

“Birkaç tanesi birden,” dedi Yoerger, gözünü paramparça dav-
lumbazdan zor alıp. “Her yeri buhar bastı, Doc tez davranıp da tahliye vanalarını açık tutmasaydı daha beter olurdu. İlk çarp-
mada her yer feci dağıldı.”

Marsh’ın omuzları düştü. Bu son darbeydi. Oturdukları tüm-
sekten vinç yordamıyla kurtulabilse, yeni bir yeke taktırıp çarkın sağlam kısmıyla o kestirmeden çıkmaları, üzerinden geç-
tikleri lanet ağacı da bir şekilde çekmek mümkün olsa bile –ki bunların hiçbirisi kolay iş değildi– pörtleyen istim borularını ve

muhtemelen hasarlı kazanı da halletmek gerekirdi. Yüksek sesle, uzun uzun sövdü.

“Reyis,” dedi Yoerger, “onları planladığınız gibi enseleyemiycez artık ama hiç diilse güvendeyiz. *Humma Rüyası* o dönemeci alınca çoktan uzaklaştığımızı zannedip yoluna devam etçektir.”

“Hayır,” dedi Marsh. “Kaptan, yaralıları birer sedyeye koyup şu orman kıyısından götürmenizi istiyorum.” Bastonuyla işaret etti. Sığılığın üç metre ilerisinde kıyı şeridi başlıyordu. “Bi kasa-baya ulaşmaya bakın. Yakınlarda bi tane vardır.”

“Bu adada yürüyerek iki millik mesafede bi tane var,” diye söze karıştı serdümen.

Marsh kafa salladı. “Âlâ. Onları oraya götürün madem. Hepiniz gidin ve çabuk olun.” Jeffers’ın savrulan gözlüğü, o feci altın parıltısı geldi gözünün önüne. Aynısı yaşanmayacak diye geçirdi içinden, benim yüzümden bir başkası ölmeyecek. “Onlara bakçak bi doktor bulun. Emniyette olursunuz diye tahmin ediyorum. Benim peşimdeler, sizin diil.”

“Siz gelmiyorsunuz mu?” Yoerger’di soran.

“Tüfeğim yanımda,” dedi Abner Marsh. “Ayrıca içimde bi his var. Bekliycem.”

“Bizimle gelin.”

“Kaçarsam peşimizden gelirler. Yakalanırsam emniyettesiniz. En azından öyle tahmin ediyorum.”

“Ya gelmezlerse...”

“O zaman sabahleyin tırıs tırıs peşinizden gelirim,” dedi Marsh. Bastonunu sabırsızca yere vurdu. “Burda kaptan hâlâ benim di mi? Benle çene yarıştırmayı bırakın da dediğimi yapın. Vapurumu toptan terk etmenizi istiyorum, anlaşıldı mı?”

“Kaptan Marsh,” dedi Yoerger, “bari Cat’le ikimiz yardım edeydik size.”

“Olmaz. Git.”

“Reyis...”

“GİT!” diye bağırdı Marsh, surat kıpkırmızı. “GİT!”

Yoerger’in benzi attı, sonra da irkilen serdümeni kolundan

tuttuğu gibi kaptan köşkünden dışarı sürükledi. İkisi apar topar aşağı inerken Abner Marsh bir kez daha dönüp nehre göz attı –hâlâ hareket yoktu– sonra da kamarasına indi. Tüfeğini duvardan aldı, yoklayıp doldurdu ve yedek kovan kutusunu beyaz ceketinin cebine attı. Silahlanan Marsh urağan güvertesine döndü, iskemlesini de nehri gözetleyebileceği bir yere çekti. Akıllıysalar burada nehrin sığ olduğunu anlamışlardır, diye fikir yürüttü. *Eli Reynolds*'ın bu kestirmeyi bir ihtimal aşamayacağını, en iyi ihtimalle de yavaş seyrederek, iskandil ala ala kat edeceğini tahmin ederlerdi. Dönemeci aldıktan sonra ona kolaylıkla yetişeceklerinin ayırdında olmalıydı. Bunu akıl etmişlerse yola devam etmezlerdi. *Humma Rüyası*'nı kestirmenin bitiminde alargada tutup *Reynolds*'ı beklerlerdi. Bu esnada, adamları –ya da kendi soydaşları– *Reynolds*'ın durmuş veya mahsur kalmış olma ihtimaline karşı, bir filikayla öbür uçtan adayı dönerek sinsice yaklaşırlardı. Abner Marsh'ın rolü işte tam o noktada devreye girecekti.

Nehrin görebildiği ufacık kısmı hâlâ tenhaydı. Beklerken azıcık üşüdü. Ağaçların arasından, soluk benizli ve pis pis sırtan karanlık tiplerle dolu bir filikanın mehtaba karşı belirmesi an meselesiydi. Silahını gene yokladı ve Yoerger elini çabuk tutsa bari diye geçirdi içinden.

Yoerger ve Grove dahil, *Eli Reynolds* tayfası arazi olalı on beş dakika geçmişti ama nehirde hâlâ bir hareketlilik yoktu.

Geceye has sesler sarmıştı ortalığı. Enkaza dönen vapurun etrafında sular şırıldıyor, ağaçlar yelde hışırdıyor, ormanda hayvanlar ötüyordu. Marsh parmağı tetikte ayağa kalktı ve nehrin yukarısını kaygıyla süzdü. Görünürde hiçbir şey yoktu. Kum tümseklerini, sarmaş dolaş kökleri, vapurun çarkını parçalayan ağacın kara cesedini yalayıp geçen tuzlu nehir suyu dışında hiçbir şey. Suda yüzen ağaç parçaları gördü, o kadar. “Belki de o kadar akıllı diiller,” diye söylendi kendi kendine.

Göz ucuyla ada tarafında bir kıpırtı yakaladı. Tüfeği omzuna kaldırıp hızla o yana döndü ama hiçbir şey yoktu, sadece kap-

kara gür ağaçlar ve kopkoyu nehir balçığı. Karanlık, ıssız ada ile arasında yirmi metre sığ su uzanıyordu. Abner Marsh nefes nefeseydi. Ya kestirmeye filikayla gelmezlerse, diye endişelendi. Ya karaya çıkıp yayan gelirlerse?

Eli Reynolds'ta bir gıcırtı olunca Marsh daha da huzursuzlandı. Tümünden karaya oturuyor dedi içinden, iyice kuma saplanıyor. Yine de içinden bir ses aksini fısıldadı, belki de o gıcırtı birisinin ayak sesiydi diye, ne malumdu nehri gözetlerken arkasından sinsice yaklaşmadıkları. Belki de çoktan ayak basmışlardı vapura. Belki de Damon Julian an itibarıyla merdiveni çıkıyordu, ana kamaradan süzülürcesine geçmiş kamaraları aramıştı ve – Julian'ın ne denli sessiz yürüyebildiğine Marsh şahitti sonuçta – şu anda da urağan güvertesine çıkan merdivendeydi.

Marsh soluk benizlinin tekinin ansızın oradan peydahlanabileceği ihtimaline karşı iskemlesini merdiven sahanlığını görecektir şekilde çevirdi. Tüfeği tutan elleri terden sırlıslık olmuş, dipçik kayganlaşmıştı. Ellerini pantolonuna sildi.

Merdivenin aşağısından bir fısıltı geldi.

Aşağıdalar diye düşündü Marsh, aşağıda beni nasıl enseleyeceklerini tasarlıyorlar. Orada tek başına kapana kısılmıştı. Yalnız olup olmamasının çok da önemi yoktu aslında. Daha önce yardım almıştı da neye yaramıştı ki. Marsh kalkıp sahanlığa yaklaştı ve cılız ay ışığının kısmen vurduğu merdiven boşluğuna baktı. Birisinin ortaya çıkmasını habire gözlerini kırıpıştırarak, silahını sımsıkı kavrayarak bekledi. O muğlak fısıltılara kulak kabartarak, yüreği Reynolds'ın eski püskü aksamı gibi gümbürdeyerek, bekledi de bekledi. Bile bile öyle fısıldıyorlar diye düşündü. Korkmasını istiyorlardı. Hortlak gibi çöreklenmişlerdi vapuruna, sinsice ve sessizce, görünmeden, şimdi de yüreğine korku salmanın gayretindeydiler. “Aşağıdasın biliyorum,” diye bağırdı. “Yukarı çıksana. Sana bi hediyem var Julian.” Silahını doğrulttu.

Sessizlik.

“Geberesice,” diye seslendi.

Merdivenin dibinde bir şey kıpırdadı, çevik bir şey, hızlı ve

soluk renkli. Marsh tam ateş edecekti ki nişan almaya kalmadan karaltı ortadan kayboldu. Söyüp iki basamak indi, sonra durdu. İneyim diye bekliyorlar dedi içinden. Onu aşağıya çekmeye çalışıyorlardı, gezinti güvertesine, karanlık kamaralara, kirli tavan camından ay ışığının zar zor ulaştığı loş ve izbe salona. Urağan güvertesinde kalsa hepsini geri püskürttü. Oradayken onu kolay kolay yakalayamazlardı. Merdiveni usulca, çaktırmadan tırmanmaya yeltenseler de onları görebilirdi, ne yaparlarsa yap-sınlar. Ama aşağıya inerse onların insafına kalırdı.

Mülayim bir ses aşağıdan “*Kaptan,*” diye seslendi. “*Kaptan Marsh.*”

Marsh gözlerini kısarak silahını doğrulttu.

“*Ateş etme Kaptan. Benim. Sadece ben.*” Merdivenin dibinde bir kadın belirdi.

Valerie.

Marsh duraksadı. Kadın aşağıdan gülümseyerek bakıyordu, kara saçında ay ışığının parıltısı, beklentiyle. Üzerinde pantolon ve fırfırlı bir erkek gömleği vardı, düğmeleri iliklenmemiş. Çıplak teni yumuşacık görünüyordu. Onunkilere kenetlenen güzel gözleri birer menekşe ışıldaktı, manalı, sonsuz bir derya. Marsh o gözlerde sonsuza dek yüzebilirdi. “*Gelsene Kaptan,*” diye seslendi Valerie. “Yalnızım. Beni Joshua yolladı. Aşağı in de konuşalım.” Marsh iki basamak daha indi, o parlak gözlerin esiri olmuştu. Valerie kollarını uzatarak kucak açtı.

Eli Reynolds gıcırdayarak sallandı ve birden sancak tarafına yattı. Marsh sendeleyince incik kemiğini basamağa vurdu. Acısı gözlerinden yaş getirdi. Aşağıdan cılız bir kahkaha yükselince Valerie bocaladı, gülümsemesi soldu. Marsh söverek tüfeği hemen omzuna dayadı ve ateş etti. Geri tepme az daha omzunu çıkarıyordu. Sırtüstü merdivene yapıştı. Valerie hayalet gibi ortadan kayboluverdi. Marsh küfrederek ayağa kalktı, merdiveni geri geri çıkarken alelacele cebindeki fişeği aradı. “*Nah Joshua göndermiş!*” diye kükredi karanlığa. “*Julian göndermiş lan seni!*”

Namluyu otuz derece açıyla doğrultarak urağan güvertesine

geri geri çıkıyordu ki kürek kemikleri arasına bir şeyin çok sert battığını hissetti. “Vay vay,” dedi arkasından bir ses. “Bu Kaptan Marsh diilse n’olayım.”

Diğerleri de tek tek meydana çıkınca Marsh tüfeği yere attı. Valerie en son teşrif etti ama kaptanın yüzüne bakamıyordu. Abner Marsh onun ne orospuluğunu bıraktı ne kalleşliğini, ağzına geleni söyledi. En sonunda kadın ayıplar gibi acı bir bakış fırlattı ona. “Sence seçeneğin var mıydı?” dedi burukça, Marsh ancak ondan sonra bıraktı veryansını. Onu susturan kadının sözleri değil, gözlerindeki o bakıştı. O engin menekşe deryada, bir anlığına da olsa, utanç ve dehşet yakaladı Marsh... bir de susuzluk.

“Yürü,” dedi Nemrut Billy Tipton.

“Belanı bulacaksın,” dedi Abner Marsh.

Ozymandias Vapuru,
Mississippi Nehri

Ekim 1857

Abner Marsh karanlıkla karşılaşmayı bekliyordu ama Nemrut Billy onu eşikten kaptan kamarasına iteklediğinde içerisi yağ lambalarının yumuşak ışığıyla aydınlıktı. Kamara Marsh'ın anımsadığından daha tozluysa ancak bunun dışında Joshua'nın bıraktığı gibiydi. Nemrut Billy kapıyı kapadı, Marsh da Damon Julian'la yalnız kaldı. Ceviz bastonunu sımsıkı kavradı –Billy tüfeği nehre atmış ama Marsh'ın bastonu almasına izin vermişti– kaşları çatıldı. “Beni öldürceksen durma, dene,” dedi. “Oyun oynayacak havamda diilim.”

Damon Julian gülümsedi. “Öldürmek mi? Ne alaka Kaptan! Sana akşam yemeği ısmarlamak istemiştim.” Deri döşemeli, büyük iki tekli koltuğun arasındaki sehpaye bir gümüş tepsi konulmuştu. Julian üzerindeki örtüyü açınca bir tabak ızgara tavuk, yanında yeşillik, turp ve soğan, bir dilim de üzeri kremalı elmalı turta ortaya çıktı. “Şarap da var. Lütfen otur Kaptan.”

Marsh yemeğe bakıp kokladı. “Toby hâlâ sağ,” dedi, birden kesin bir edayla.

“Tabii ki sağ,” dedi Julian. “Oturacak mısınız?”

Marsh temkinli yaklaştı. Julian'ın niyetini kestiremiyordu ama biraz düşününce umursamadığına kanaat getirdi. Belki yemek zehirliydi ama akla yatkın gelmiyordu, onu öldürmenin çok

daha kolay yöntemleri vardı. Oturup tavuğun göğüs etinden bir parça aldı. Hâlâ sıcaktı. İştahla ısırıldı. *Düzgün* bir öğün yemeyeli ne kadar zaman geçmişti hatırlayamadı. Birazdan ölecekti belki ama hiç değilse karnı tok ölmüş olurdu.

Kahverengi takım elbisesi ve altın rengi yeleğiyle göz alıcı şıklıktaki Damon Julian, Marsh'ın karnını doyurmasını solgun çehresinde keyifli bir gülümsemeyle seyrediyordu. “Şarap Kaptan?” Tek söylediği buydu. İki kez kadeh tazeledi, bir yandan da zarıfça kendisinininkini yudumluyordu.

Abner Marsh turtayı da silip süpürünce arkasına yaslanıp geçirdi, sonra da suratını buruşturdu. “Yemek güzelmış,” dedi kerhen. “Şimdi, neden burdayım Julian?”

“O gece çok acele gittin Kaptan, halbuki alt tarafı seninle konuşmak istiyordum ama anlatamadım. Bana inanmak istemedin.”

“Tabii ki inanmadım,” dedi Marsh. “Hâlâ da inanmıyorum. Ama o konuda diycek lafım yok artık, o yüzden sen konuş.”

“Cesursun Kaptan Marsh. Güçlüsün de. Sana hayranım.”

“Benden sana ekmek çıkmaz.”

Julian güldü. Kahkahası nağmeliydi. Kara gözleri şavkıdı. “Bir âlemsin,” dedi. “Safi afra tafa.”

“Bana niye yağ çektiğini bilmiyorum ama bundan sana hayır gelmez. Önüme dünya kadar kızarmış piliç de koysan o bahtsız yavruya ve Bay Jeffers’a yaptıklarını unutturamazsın.”

“Jeffers’ın beni bir kılıçla destiğini unutmuş gibisin,” dedi Julian. “O da hafife alınacak bir şey değil.”

“O yavrunun kılıcı yoktu.”

“Köle evladiydi,” dedi Julian alttan alırcasına. “Ulusal yasalarınıza göre bir maldı. Soydaşlarına göre aşağı zümreden. Onu bir esaret hayatından kurtardım Kaptan.”

“Cehenneme git,” dedi Marsh. “Bahtsız bir bebektir ve sen onun elini tavuk kafası kopartır gibi kestir, sonra da başını ezdir. Sana hiçbir şey yapmamıştı.”

“Doğru,” dedi Julian. “Jean Ardant da ne sana ne de insan-

larına zarar vermişti. Gene de adam uyurken yaverinle bir olup kafasını ezdiniz.”

“Onu sen sanmıştık.”

“Ya,” dedi Julian. Gülümsedi. “Bir hataydı yani. Yanlışlıkla veya değil, masum bir adamı katlettiniz. Hiç de vicdan azabı çekiyor gibi görünmüyorsun.”

“O insan diildi ki. *Sizden* biriydi. Vampir.”

Julian kaşlarını çattı. “Lütfen. O terimden ben de Julian gibi hazzetmem.”

Marsh omuz silkti.

“Kendinle çelişiyorsun Kaptan Marsh,” dedi Julian. “Beni kötülük yapmakla suçluyorsun, hem de kendinin pişmanlık duymadığı bir eylemden dolayı, kendinden olmayanların canını almakla. Önemi yok. Sen soydaşını savunuyorsun. Kara ırktan olanlarını bile. İşte bu yanına hayranım. Ne olduğunu biliyorsun, konumunu idrak ediyorsun, tabiatını da. Olması gereken de budur. Bu yönümüz seninle ortak.”

“Hiçbi ortak yanım yok sizle,” dedi Marsh.

“Aa, olmaz olur mu! Biz de tabiatımızı kabullenmişiz, sen de ben de, mayamızda hiç olmayan şeylere, olmadığımız şeylere öykünmüyoruz. Acizlerden tiksindiririm, kendilerinden nefret ettikleri için başka kisveye bürünen kişiliksizlerden de. Sen de aynı hisler içindesin.”

“Diilim.”

“Öyle mi? Niçin Nemrut Billy’den o kadar nefret ediyorsun?”

“Alçağın teki.”

“Tabii ki alçak!” Julian hayli keyiflenmiş gibiydi. “Zavallı Billy acizdir ama arzuları güçlü. Bizden biri olmak için her şeyi yapar. Her şeyi. Onun gibileri çok gördüm, bir sürüler. Kullanışlıdır, çoğunlukla da eğlenceli, ama asla hayran olunası değildir. Billy’den tiksiniyorsun çünkü soyumuza öykünerek kendi soydaşlarını avlıyor, Kaptan Marsh. Joshua’cım da onunla aynı hisleri paylaşıyor çünkü Billy’de kendi yansımasını gördüğü için ona bir nebze hak veriyor.”

“Joshua ile Billy Tipton’ı aynı kefeye koyma,” dedi Marsh sertçe. “Billy, tanrının belası bir sansar. Joshua da bazı kötülükler yapmış belki ama o hepsini telafi etmenin gayretinde. Hepinize derman olcaktı.”

“Bizi sizlere dönüştürecekti. Kaptan Marsh, ulusunuz bu ırk ayırımına dayalı kölelik meselesinde feci bölünmüş durumda. Varsayalım buna son verme imkânı buldun. Diyelim ki bu ülkedeki her beyaz insanı bir gecede kömür karasına dönüştürmenin bir yöntemini buldun. Yapar mıydın?”

Abner Marsh’ın dudak büktü. Herkesi kömür karası yapma fikri hoşuna gitmemişti ama Julian’ın konuyu nereye getirmeye çalıştığını anlamıştı ve o konulara girmek de istemiyordu. O nedenle ses çıkarmadı.

Damon Julian şarabını yudumlayıp gülümsedi. “Ya,” dedi. “Anladın mevzuyu. Kölelik karşıtları bile kara ırkın alt zümreden olduğunu kabul ediyorlar. Bir kölenin beyazmış gibi davranmasına onlar da tahammül edemez. Beyaz birini siyaha dönüştürecek bir iksirden onlar da tiksindir. O köle evladının canını kötülük olsun diye yakmadım, Kaptan Marsh. İçimde kötülük yok. Joshua’yı, sevecen Joshua’yı sarsmak için yaptım. Güzel adam, ama midemi bulandırıyor. Sense ayrı bir vakasın. O ağustos gecesinde seni sahiden inciteceğimden mi korktun? Ha, belki incitirdim de, canımın acısından ve öfkemden dolayı. Ama öncesinde asla. Beni güzellik çeker, Kaptan Marsh, sense ondan hiç nasibini almamışsın.” Güldü. “Senden daha çirkin birini gördüğümü sanmıyorum. İğrençsin, yağ tulumusun, her yerin kıllı, siğilli, leş gibi ter kokuyorsun, burnun yamyassı, gözlerin desen domuz gözü, dişlerin çarpık ve lekeli. İştah uyandırıcılık bakımından Billy’den aşağı kalır yanın yok. Buna rağmen güçlüsün, felaket cesursun ve haddini biliyorsun. Tüm bu yönlerine hayranım. Ayrıca vapur idaresinden de anlıyorsun. Kaptan, düşman olmayalım. Bana katıl. Benim için *Humma Rüyası*’nı idare et.” Gülümsedi. “Ya da meretin adı artık her neyse onu. İsmi değiştirmek Billy’nin fikriydi. Joshua da ona bir isim buldu. İstersen eski adına dönebilirsin.”

“Hatun,” dedi Marsh.

Julian kaşlarını çattı.

“Biz vapurdan *hatun* diye bahsederiz, *meret* demeyiz,” dedi Marsh.

“Ha,” dedi Damon Julian.

“Bu vapuru Billy Tipton idare ediyor di mi?”

Julian omuz silkti. “Billy kâhyadır, vapurcu değil. Billy’yi başımdan atabilirim. Atayım mı, ister misin Kaptan? Bana katılırsan ilk ikramiyen olur. Billy’nin ölümü. Onu senin için öldürürüm ya da bırakırım sen yaparsın. Yaverini o öldürdü, bilesin.”

“Kıllı Mike’ı mı?” dedi Marsh ürpererek.

“Evet,” dedi Julian. “Birkaç hafta önce makinistini de hakladı. Kazanları patlayacak şekilde kurcalarken suçüstü yakaladı adamı. Soydaşının öcünü almak ister misin? Buna yetkin var.” Julian, kara gözleri heyecanla ıslıl ıslıl, dik dik bakarak öne eğildi. “Başka kazançların da olur. Servet. Ben zenginliğe önem vermem. Tüm paramın idaresini sana bırakabilirim.”

“Joshua’dan çaldığın paralar.”

Julian gülümsedi. “Bir kanefendisine çok armağan gelir,” dedi. “Kadınlar da temin ederim sana. Halkınızın arasında yıllarca yaşadım, şehvet düşkünlüğünüzü de bilirim, arzularınızı da. Bir kadınla en son ne zaman beraber olmuştun Kaptan? Valerie’yi ister misin? Senin olabilir. Soydaşın olan kadınlardan çok daha hoştur, kocayıp gudubete dönmez, dönse de senin ömrün yetmez görmeye. Ona sahip olabilirsin. Diğerlerine de. Sana zarar vermezler. Başka neler istersin? Yemek? Toby hâlâ hayatta. Dilersen ona günde altı yedi kez yemek yaptırabilirsin.

Sen nesnel bir adamsın Kaptan. Irkının dini hezeyanlarını paylaşmıyorsun. Önündeki teklifi iyi düşün. Düşmanlarını cezalandırıp dostlarını koruyabileceğin bir güce kavuşacaksın, karının tok, cebinde paran ve kadınların olacak. Üstelik tüm bunlara hayallerindeki işi yaparak kavuşacaksın, bu vapurun idaresini üstlenerek. *Humma Rüyası* senin.”

Abner Marsh burnundan güldü. “Artık benim değil. Onu kirlettiniz.”

“Etrafına bir bak. Her şey o kadar mı kötü? Natchez ile New Orleans arasında düzenli sefer yapıyoruz. Vapur iyi durumda. Gidip gelen yüzlerce yolcu hiçbir kusur bulmuyor. Bazıları sırta kadem basıyor ama çoğunluğu uğradığımız kasaba ve şehirlerde, karadayken. Billy öylesi daha güvenli diyor. Vapurunda sadece bir avuç insan öldü, güzelliği ve gençliği fazlasıyla müstesna kişiler. Her gün New Orleans’ta daha fazla sayıda köle ölüyor, gene de köleliğe karşı çıkmıyorsunuz. Dünya kötülüklerle dolu Abner. Senden kötülüğe göz yummanı ya da iştirak etmeni istemiyorum. Sen sadece işine bakıp vapuru yürüt. Bize uzmanlığın lazım. Billy müşteri kaçırıyor, her seferde para kaybediyoruz. Joshua’nın sermayesi bile tükenmez değil. Gel Abner, el ele verelim. Anlaşalım. Sen de istiyorsun bunu. Bakışlarından belli. Bu vapuru geri istiyorsun. Senin susuzluğun, tutkun da bu. Senin olsun madem. İyilik ve kötülük aptalca yalanlardır, dürüst ve aklıselim insanlara veba gibi dayatılmış bir saçmalık. Seni tanıyorum Abner, isteğini yerine getirebilirim. Bana katıl, çalışalım ol. El sıkışalım ve *Eclipse*’i beraber geçelim.” Kara gözleri fıldır fıldırdı, birer alev, dipsiz birer kuyu, Marsh’ın ruhunun derinliklerine uzanıyor, içine dokunuyordu, ta mahremine, hem ahlaksız hem baştan çıkarıcıydı, davetkâr, *shevi*. Elini uzatmış bekliyordu. Abner Marsh da elini yavaştan uzatmaya başladı. Julian’ın gülümsemesi pek hoştu, sözleri de gayet mantıklı. Marsh’tan kötü bir şey istemiyordu ki, alt tarafı vapuru idare etsin, ona yardımcı olsun, dostlarını korusun istiyordu. Hem Joshua’yı da korumuş olacaktı, zaten Joshua da bir vampir değil miydi? Vapurda birtakım cinayetler işlenecekti belki, varsın olsun, 54’te Marsh’ın idaresindeyken *Tatlı Humma*’da adamın biri boğazlanmış, *Nick Perrot*’ta da iki kumarbaz vurularak öldürülmüştü ama hiçbiri onun suçu değildi, o sadece işiyle meşguldü, vapurların idaresiyle, kimsenin kanına girmemişti sonuçta. Bir insan dostlarını korumalıydı, tüm dünyayı değil. Gene de Nemrut Billy layığını

bulacaktı. Tümü kulağa hoş geliyordu, gayet ballı anlaşılmıyordu. Julian'ın gözleri kara ve açtı, teni soğuk, Joshua'nınki gibi sert, tıpkı o gece rıhtımda Joshua'yla tokalaştıklarında olduğu gibi...

...ve birden Abner Marsh elini hızla geri çekti. "Joshua," dedi. "Şimdi anlaşıldı. Onu henüz alt edemedin di mi? Onu tartakladın ama hâlâ sağ, ona hâlâ kan içirebilmiş diilsin, onu değiştiremedin. Sebep bu." Marsh yüzüne kan hücum ettiğini hissetti. "Bu vapur para kaybediyomuş falan nah umrunda. Bugün batsa aldırılmazsın, alıp başını gidersin. Nemrut Billy'ye gelince, ondan kurtulmak için beni maşa edesin var ama sırf bu diil sebep. Joshua. Sana katılırsam onun son dayanağı da yıkılacak, sen de haklı çıkcan. Joshua bana güvenir, onu kahretmek için sana katılmamı istiyorsun." Julian'ın eli havada kalmış, uzun soluk parmaklarında yüzükleri ışıltıyordu. "Canın cehennem!" diye kükredi Marsh. Bastonunu kaptı ve bir vuruşta adamın elini kenara itti. "*CANIN CEHENNEME!*"

Damon Julian'ın dudaklarındaki gülümseme öldü, çehresi insanlıktan çıktı. Bakışlarına salt karanlık çöktü, kocamışlık, kadim bir kötülükle yanan alevler titreşti gözlerinde. Ayaklandı, Abner Marsh'ın tepesine dağ gibi dikildi ve suratına savrulan bastonu havada kapıverdi. Çıplak elleriyle kırıp kenara fırlattı, Marsh'ın kuru çırayı kırması kadar kolayca. Parçalar duvara çarpıp takırdayarak halıya düştü. "*Eclipse*'i yarışta geçen adam olarak hatırlanabilirdin," dedi Julian, sesinden buz gibi kötülük akarak. "Aksine öleceksin. Ölümün uzun sürecek Kaptan Marsh. Benim için fazla çirkinsin. Seni Billy'ye vereceğim, kanın tadını seninle öğrenecek. Belki sevecen Joshua'ya da bir kadeh ikram ederiz. Ona şifa olur." Gülümsedi. "Vapuruna gelince, Kaptan Marsh, endişelenme. Sen mazi olduktan sonra *hatununa* güzel bakacağım. Bu nehirde *Humma Rüyası*'nı hiç kimse unutamayacak."

Ozymandias Vapuru,
Mississippi Nehri

Ekim 1857

Abner Marsh kaptan kamarasından çıkarıldığında şafak söküyordu. Nehre çöken yoğun sabah sisinin gri bürümcükleri, sabah güneşin ilk ışıklarıyla yanıp yok olacak kımıl kımıl canlı varlıklar misali, vapurun tırabzanlarına ve direklerine dolanıyordu. Damon Julian doğuda ufkun kızıla çaldığını görünce kamaranın loş ortamından dışarı çıkmadı. Marsh'ı eşikten dışarı itekledi. "Kaptanı kamarasına götür Billy," dedi. "Akşama kadar güvende tut. Akşam yemeğinde bize eşlik etme nezaketini gösterirsin herhalde Kaptan Marsh?" Gülümsedi. "Beni kırmayacağını biliyordum."

Diğerleri kapının önünde bekliyordu. Nemrut Billy, siyah takım elbisesi ve damalı yelegeyle, teksastaki iskemlesinde kaykılarak oturmuş, bıçağıyla tırnak aralarını temizliyordu. Kapı açılınca hemen ayağa fırlayıp bıçağı bir çırpıda kaybedivermişti. "Baş üstüne Bay Julian," dedi, buz rengi gözleri Marsh'a kenetli.

Yanında iki kişi daha vardı. Marsh'ın *Eli Reynolds*'ta yakalanmasında Billy'ye yardım eden kan emiciler tanyerinden kaçıp kamaralarına çekildikleri için Billy görünüşe bakılırsa çapulcu tayfasından birilerini çağırmıştı. Julian kamara kapısını örtünce yaklaştılar. İçlerinden biri sıırım gibi bir delikanlıydı, kumral pos bıyıklı, belindeki urgana yaş meşe ağacından bir çomak sı-

kıştırmıştı. Diğeri tam bir ızbanduttu, Abner Marsh'ın ömründe gördüğü en çirkin ucube. Boyu iki metreyi geçkindi ama kafası ufacıktı, şaşı gözlü, dişleri sapsarı, burun namına bir şey yoktu. Abner Marsh adama bakakaldı.

“Burunsuz’a öyle dik dik bakma,” dedi Nemrut Billy. “Çok ayıp Kaptan.” Burunsuz, adeta onu tasdiklercesine, koluna yapışıp öyle sert geriye büktü ki Marsh'ın canını yaktı. “Burnunu bi timsah kapmış,” dedi Nemrut Billy. “Onun bi günahı yok. Kaptanı sıkı tut Burunsuz. Kaptan Marsh nehre atlamaya pek düşkündür, aman mahal vermiyelim.” Billy salına salına öne geçip bıçağını Marsh'ın karnına dayadı, ucuyla gıdıklayacak kadar. “Tağminimden daha iyi yüzücü çıktın Kaptan. Şu koca göbeğin batmanı engelledi heralde.” Birden bıçağı büküp Marsh'ın ceketindeki gümüş düğmelerden birini kopardı. Yere takırdayarak düşen düğme Nemrut Billy üzerine basana dek daire çizerek dönüp durdu. “Bugün yüzmek yok Kaptan. Seni güzelce yerleştirecez. Hatta kendi kamarana koycaz seni. Sakın sinsice kaçmaya yeltenme. Gece ahalisinin hepsi uykuda olabilir ama Burunsuz’la ikimiz gün boyunca dışarıyı kolaçan etçez. Yürü şimdi.” Billy bıçağını keyifle havada döndürüp kınına soktu ve ona sırt çevirdi. Kendisi önden, Marsh’ı peşi sıra itekleyen Burunsuz geride, üçüncü bir adam da en arkayı tutarak kıça yürüdüler.

Teksasın köşesini döndüklerinde az daha Toby Lanyard’a tosluyorlardı.

“Toby!” dedi Marsh heyecanla. Öne bir adım atacak oldu ama Burunsuz kolunu bükünce Marsh acıyla homurdanıp durdu.

Nemrut Billy Tipton da durup baktı. “Senin burda ne işin var lan marsık?” diye çıkıştı.

Toby ona hiç bakmadı. Yıpranmış kahverengi takım elbisesiyle elleri arkada kenetli, başı öne eğik, bir ayağını kaygıyla yere sürterek öylece durdu.

“Sana *burda ne işin var* diye sordum lan marsık,” diye diklendi Nemrut Billy. “Neden mutfakta zincirli diilsin? Derhal yanıt ver yoksa seni pişman ederim.”

“*Ne zinciri lan!*” diye kükredi Marsh.

Bunun üzerine Toby Lanyard kafasını sallayarak tasdikledi. “Billy Efendi’ye göre ben köleymişimdir, azat vesikamın olmasına hiç bakmaz. İşimiz yokken hepimizi zincirler.”

Nemrut Billy bıçağını çekip adamın arkasına geçti. “Nasıl kurtuldun zincirden?” diye çıkıştı.

“Zincirleri ben çözdüm Bay Tipton,” dedi yukarıdan bir ses. Hepsi kafasını kaldırdı. Joshua York teksastan onlara bakıyordu. Beyaz takım elbisesi sabah güneşinde pırıl pırıl, gri pelerini rüzgârda dalgalanıyordu. “Şimdi de,” dedi York, “Kaptan Marsh’i serbest bırakmanızı rica edeceğim.”

“Gün ağardı,” dedi cüsseli delikanlı, meşe çomağıyla güneşi gösterdi. Korktuğu sesinden belliydi.

İşine maydanoz olan adamı görebilmek için kafasını acayip bir açıyla eğen Nemrut Billy Tipton, “Git başımdan,” dedi York’a. “Hele bişeye kalkış, Bay Julian’ı çağırırım.”

Joshua York gülümsedi. “Sahi mi?” dedi, güneşe göz atıp. Artık bariz görünen güneş kızıl turuncu bulutların arasında sapsarı yanan bir gözdü. “Sence gelir mi dersin?”

Nemrut Billy’nin dili ince dudaklarında gezindi, gerginlik alametiydi. “Beni zerre korkutmuyorsun.” Bıçağını kaldırdı. “Gündüz vakti ve tek başınasın.”

“Yok, diil,” dedi Toby Lanyard. Toby ellerini arkasından çekti. Birinde et satırı diğerinde de ağzı tırtıklı koca bir kasap bıçağı vardı. Nemrut Billy Tipton ona bakakalıp bir adım geri çekildi.

Abner Marsh omzu üzerinden geriye göz attı. Burunsuz gözlerini kısmış hâlâ Joshua’ya bakıyordu. Kolunu tutan eli biraz gevşemişti. Marsh bunu fırsat bildi. Kendini tüm gücüyle geri atıp devi itti. Burunsuz tökezleyip düştü. Abner Marsh yüz otuz beş kiloluk cüssesiyle üzerine devrilince adam midesine gülle yemiş gibi inledi, nefesi kesilmişti. Marsh kolunu kurtarıp yana yuvarlandı. Tam zamanında durmuştu. Suratının iki santim ötesindeki tahta zemine bir bıçak zangırdarak saplandı. Marsh yutkundü, sonra da gülümsedi. Bıçağı saplandığı yerden kurtarıp ayağa kalktı.

Çomağıyla ondan yana iki seri adım atan adam son anda cayıp çark etti. Tam geri geri gidiyordu ki Joshua bir anda arkasından bitti, yukarıdan atlamıştı. Bir vuruşta çomağı alaşağı etti, hemen akabinde cüsseli delikanlı yere baygın serildi. Marsh o son darbeyi görmemişti bile.

“Üzerime gelme!” dedi Nemrut Billy. Toby’den çekinerek geri geri yürüyordu. Doğruca Marsh’ın kucağına tosladı, o da onu kaptığı gibi bir hamlede döndürüp sırtüstü kapıya yasladı. “Öldürme!” diye ciyakladı Billy. Marsh kolunu onun ümüğüne basıp iyice abandı, bıçağı da Billy’nin sıska kaburgalarına, tam kalp hizasından dayadı. O buz rengi gözler korkuyla fal taşı oldu. “Dur!” dedi boğulur gibi.

“Neden öldürmiyecekmişim lan?”

“Abner!” Joshua’nın telaşla seslendiğini işitip de arkasına göz atan Marsh, Burunsuz’un ayağa kalktığını tam zamanında gördü. Adam hayvan gibi anırarak hücum etti. Neyse ki Toby, Marsh’ın ondan beklemediği kadar çevik davrandı. Dev adam kendi kanında boğularak dizlerinin üzerine düştü. Toby kasap bıçağıyla adamın gırtlaklarını tek darbede yarmıştı. Kan oluk gibi fişkırıyordu. Burunsuz ufacık şaşş gözlerini kırıştıtırarak ellerini boynuna götürdü, kanı durdurmaya çalışır gibi. En sonunda da yere yığıldı.

“Buna gerek yoktu Toby,” dedi Joshua York sakince. “Onu durdurabilirdim.”

Uysal Toby Lanyard, bir elinde satırı diğerinde kanlı bıçağı, kaş çatmakla yetindi. “Ben sizin gibin yufka yürekli diilim Kaptan York,” dedi. Marsh ile Nemrut Billy’ye döndü. “Böğrünü deşiver şunun Kaptan Marsh,” diye kışkırttı. “Bahse varım Billy Efendi’de yürek diye bişiy yoktur.”

“Yapma Abner. Bir kişinin öldüğü yeter.”

Abner Marsh ikisini de duyuyordu. Bıçağı Billy’nin gömleği üzerinden biraz daha bastırınca incecik kan sızmaya başladı. “Hoşuna gitti mi?” dedi Marsh. Billy’nin pırasa saçı terden alnına yapışmıştı. “Bıçak senin elindeyken hoşuna gidiyodu ama di mi?”

Billy galkuk sesler çıkarınca Marsh onun sıska boynuna bas-
tığı kolunu biraz gevsetti ki konuşabilsin. “*Öldürme beni!*” dedi
Billy, sesi tiz ve cırlak ıktı. “Benim suçum yok, Julian’ın suçu,
beni böyle şeylere hep o zorluyor. Onun dediklerini yapmazsam
beni gebertir.”

“Bu var ya bizim Kılılı Mike’la Whitey’yi de öldürdü,” dedi
Toby, “Başka bissürü insanı da. Adamın birini fırına atıp yak-
tıydı da zavallının feryatları ortalığı inlettirdi. Yine köle olcan
dediydi bene, Kaptan Marsh, azat vesikamı gösterince de yırtıp
yakıverdiydi. Deşiver şunu Reyis.”

“Yalan söylüyor! Bu marsıkların topu yalancı!”

“Abner,” dedi Joshua, “bırak gitsin. Silahını aldın zaten, ar-
tık zarar veremez. Onu böyle öldürürsen ondan hiçbir farkın kal-
maz. Bize yardımını dokunabilir, bilhassa da burayı terk ederken
direnile karşılaştığımızda. Filikaya ulaşıp buradan kaçmamız
gerekecek.”

“Filikaymış,” dedi Abner Marsh. “Başlarım filikasına. Ben va-
purumu geri alıcam.” Nemrut Billy’ye sırtıttı. “Billy bizi Julian’ın
kamarasına sokar heralde.”

Nemrut Billy kayęıyla yutkundtu. Marsh kolunun altında
Âdemelmasının inip kalktığını hissetti.

“Julian’a saldıracaksan tek başınasın,” dedi Joshua. “Sana
yardım etmem.”

Marsh kafasını York’tan tarafa çevirip hayretle baktı ona.
“Yaptığı onca şeye rağmen mi?”

Ansızın Joshua feci aciz ve bitkin baktı. “Yapamam,” diye fısıldadı.
“O çok güçlü Abner. Kanefendisi, bana hükmediyor. Bu ka-
darına kalkışmam bile soydaşlarımın mazisine ters. Bana defa-
larca tahakküm kurdu, onu kanımla beslemeye zorladı beni. Bo-
yun eğdiğim her seferinde biraz daha... zayıf düşüyorum. Daha
da esiri oluyorum. Abner, lütfen anla. İstesem de yapamam. Bir
bakışı yeter, iki adım dahi atamadan kulu olurum. Büyük ihti-
malle de Julian yerine seni öldürürüm.”

“Toby’yle ikimiz hallederiz madem,” dedi Marsh.

“Abner, hiç şansın yok. Beni dinle. Hemen kaçabiliriz. Seni kurtararak büyük bir risk aldım. Bunu heba etme.”

Marsh çaresiz durumdaki Billy’ye bakarak durumu kafasında tarttı. Belki de Joshua haklıydı. Tüfeğini de kaybetmişken Julian’a karşı doğru dürüst silahları da yoktu zaten. Kasap bıçakları ve et satırlarının işe yaramayacağı kesindi, ayrıca Julian’la yumruk yumruğa dövüşmeyi de gözü yemiyordu. “Kaçcaz,” dedi sonunda, “ama şunu geberttikten sonra.”

Nemrut Billy sızlandı. “Yapma,” dedi. “Bırak gideyim, size yardım ederim.” Çiçek bozuğu suratı sırılsıklamdı. “Senin için demesi kolay, süslü püslü vapurun falan var ne de olsa, benim başka seçeneğim yoktu, elde avuçta hiçbir şeyim yoktu, ne ailem vardı ne param, emir kuluydum.”

“Bu âlemdede fakir büyüyen sırf sen diilsin,” dedi Marsh. “Mazeret diil bu. Ne halt olacağına bal gibi de kendin karar vermişsin.” Eli titriyordu. Bıçağı saplamamak için kendini zor tutuyor, gene de bir türlü eli varmıyordu böyle can almaya. “Geberesice,” dedi Marsh, hınçla. Billy’nin ümüğünden kolunu çekip geri çekildi, o da iki büklüm olup yere çöktü. “Yürü, bizi şu lanet filikaya sağ salım ulaştırırsın.”

Toby kızmış gibi bir homurdanınca Nemrut Billy ona endişeyle baktı. “Şu lanet aşçıyı benden uzak tutun! Eline de satırına da hâkim olsun.”

“Kalk lan ayağa,” dedi Marsh. Elini altına siper eden Joshua’ya baktı. “İyi misin?”

“Güneş,” dedi York, endişeyle. “Acele etmeliyiz.”

“Öbürleri,” dedi Marsh. “Karl Framm n’olcak? Hâlâ sağ mı?”

Joshua başıyla olumladı. “Evet, öbürleri de, ama hepsini kurtaramayız. Vaktimiz yok. Çok bile oyalandık.”

Abner Marsh’ın suratı düştü. “Olabilir,” dedi, “gene de Bay Framm’ı bırakacak diilim. Bu vapuru yürütebilecek bi o var bi de sen. İkinizi de alıp götürdük mü geri dönene dek bu hatun buraya mihlanıp kalır.”

Joshua olumlu kafa salladı. “Onu kolluyorlar. Billy, Framm’ın yanında kim var şu an?”

Nemrut Billy güçlükle ayağa kalktı. “Valerie,” dedi. Marsh onu karanlığa çağırın o davetkâr bedeni ve menekşe gözleri anımsadı.

“İyi,” dedi Joshua. “Çabuk.” Böylece harekete geçtiler. Marsh gözünü Nemrut Billy’den ayırmıyordu. Toby ise silahlarını ceke-tinin i ine ve ceplerine saklamıştı. Framm’ın kamarası teksasta ama vapurun ta öbür ucundaydı. Penceresinin perdesi de panju-ru da kapalı, kapısı kilitliydi. Joshua çıplak elinin tek bir darbe-siyle kilidi kırarak içeri daldı. Marsh hemen peşinden ama  nden Nemrut Billy’yi içeri iteleyerek girdi.

Framm tamamen giyinik, yatakta yüzükoyun yatıyordu,  l  gibi dünyadan habersiz. Yanına uzanmış soluk tenli biri öfkeden fal taşı gibi açılmış gözlerle doğruldu. “Kim... Joshua?” Yataktan çabucak kalktı. Beyaz geceliği katmer katmer döküldü üzerinden. “Sabah oldu. Ne istiyorsun?”

“Onu,” dedi Joshua.

“Sabah oldu,” diye belirtti Valerie. Gözü Marsh ile Nemrut Billy’ye takıldı. “Neyin pe indesiniz?”

“Gidiyoruz,” dedi Joshua York. “Bay Framm de bizimle geli-yor.”

Billy’yi Toby’ye emanet eden Marsh yatağa yaklaştı. Karl Framm kıpırdamıyordu. Marsh onu yan çevirdi. Boynunda ya-ralar, g mleğinde ve çenesinde kurumuş kan izleri vardı. Pelte gibiydi, külçe, hiçbir uyanma belirtisi göstermiyordu. Gene de hâlâ nefes alıyordu.

“Susuzluk başıma vurmuştu,” dedi Valerie, cılızdı sesi, bir Marsh’a bir York’a bakıyordu. “Avdan sonra... başka seçeneğim yoktu... Damon onu bana bıraktı.”

“Hayatta mı?” Joshua’ydı soran.

“Evet,” dedi Marsh. “Ama taşımamız gerek ek.” Doğrulup el etti. “Toby, Billy, onu filikaya siz taşıyın.”

“Joshua, *lütfen*,” diye yakardı Valerie.  zerinde geceliğiyle pek çaresiz ve korkmuş bir hali vardı. *Eli Reynolds*’taki haliyle bağdaş-tırmak ya da onu Framm’ın kanını emerken hayal etmek zordu.

“Damon onun ortadan kaybolduğunu öğrenince beni cezalandırır. Lütfen yapma.”

Joshua bocaladı. “Onu götürmek zorundayız Valerie.”

“Beni de götür madem!” dedi kadın. “Lütfen.”

“Gündüz oldu.”

“Sen bu riski göze alabiliyorsan ben de alırım. Güçlüyümdür. Korkmuyorum.”

“Çok tehlikeli,” diye direndi Joshua.

“Beni burada bırakırsan Damon kaçmanıza yardım ettiğimi düşünür,” dedi Valerie. “Canıma okur. Yetmedi mi ondan çektiğim? Benden nefret ediyor, Joshua... *seni* seviyorum diye benden nefret ediyor. Kurtar beni. Bıktım bu... susuzluktan. *Eksik olsun!* Lütfen Joshua, izin ver seninle geleyim.”

Korktuğu aşıkâr olan kadını Abner Marsh birden farklı gözle görmeye başladı, artık onlardan biri değil de sanki alelade bir kadın oluvermişti, yardım dilenen bir insan evladı. “Bırak gelsin Joshua.”

“Giyin öyleyse,” dedi Joshua York. “*Çabuk ol.* Bay Framm’ın kıyafetlerinden bir şey geçir üzerine. Seninkilerden kalındır, tennini daha iyi örter.”

“Evet,” dedi kadın. Narin beyaz vücudunu, dolgun memelerini ve sütun gibi bacaklarını ortaya sererek geceliğini üzerinden sıyırdı. Bir çekmecedен Framm’ın gömleklerinden kapıp giyerek düğmelerini ilikledi. Bir dakikaya kalmadan giyinivermişti, pantolon, çizme, yelek, ceket ve geniş kenarlı bir şapka. Hepsisi de bedenine bol gelmişti ama görüldüğü kadarıyla hareketlerini kısıtlamıyordu.

“Hadiyin,” diye çıkıştı Marsh.

Billy ile Toby, Framm’ı aralarına alarak taşıdı. Serdümen hâlâ baygındı. Adamı sürükleyerek merdiveni alelacele indiler. Marsh tam arkalarında, eli de beline sokup ceketin eteğiyle örttüğü bıçağın kabzasındaydı. Valerie ile Joshua en arkadan geliyordu.

Büyük salon yolcu doluydu. Birkaçı onlara merakla baktıysa da hiçbiri ses etmedi. Palavrada uyuklayan tayfaların üze-

rinden adımlarını aşırarak zorunda kaldılar, neyse ki içlerinde Marsh'ı tanıyan yoktu. İskandil filikasına ulaştıklarında birkaç adam onlardan tarafa yaklaşacak oldu. "Nere gidiyorsunuz?" diye çıkıştı biri.

"Seni ilgilendirmez," dedi Nemrut Billy. "Framm'ı doktora göstercez. Kötüleşir gibi oldu. İkiniz gelin de adamı filikaya bindirmemize yardım edin."

Adamlardan biri tereddüt etti, Valerie ile Joshua'daydı gözü. İkisini de gündüz vakti ilk kez gördüğü belliydi. "Julian'ın bundan haberi var mı?" dedi. Palavranın dört yanından onları seyreden başkalarının da olduğu Marsh'ın gözünden kaçmadı. Bıçağı sıkıca kavradı, tek bir yanlış kelimedede Nemrut Billy'nin lanet ümüğüne çalmaya hazırdı.

"Bana laf mı yetiştiriyosun Tim?" Billy diklendi. "Timsah George'un başına gelenleri unuttun galiba. Şimdi kaldır o lanet kıcını da dediğimi yap!"

Tim irkilip hemen yerinden fırladı. Üç kişi daha koştu yardıma. Filika göz açıp kapayıncaya kadar suya indirilmiş, Karl Framm da içine yatırılmıştı. Valerie'nin binmesine Joshua yardım etti. Toby de hop diye peşlerinden atladı. Güverteye meraklı tayfalar sıralanmıştı. Nemrut Billy Tipton'ın kulağının dibine kadar eğilen Marsh, "Buraya kadar iyi idare ettin. Şimdi atla şu filikaya," diye fısıldadı.

Nemrut Billy ona yadırgayarak baktı. "Beni serbest bırakacağın söylemiştin," dedi.

"Yalan söyledim," dedi Marsh. "Burdan uzaklaşana kadar bizimlesin."

Nemrut Billy geri çekildi. "Hayır," dedi. "Beni öldürceksin." Sesini yükseltti. "*Durdurun onları!*" diye bağırdı. "Beni rehin aldılar, kaçıyorlar, *durdurun!*" Can havliyle geri sıçradı, Marsh'tan uzağa. Marsh sövüp bıçağına davrandıysa da çok geçti. Tüm tayfa ve hamallar üzerlerine yürümeye başlamıştı. Birkaçı bıçak çekmişti. "Gebertin şunu!" Nemrut Billy bas bas bağırdı. "Julian'a seslenin, yardım çağırın, hepsini gebertin!"

Marsh filikayı vapura bağlayan halatı tutup tek bir bıçak darbesiyle kopardı, sonra da bıçağı Billy'nin yaygaracı çenesine fırlattı. Kötü bir atıştı, Nemrut Billy de kenara kaçmıştı zaten. Birisi Marsh'ı ceketinden yakaladı. Marsh suratına esaslı bir yumruk çakınca adam gerisin geri diğerlerinin üzerine savruldu. Filika akıntıyla sürüklenmeye başlamıştı. Marsh filikayı kaçırmamak için merdiven sahanlığına yöneldi. Joshua seslenerek acele etmesini söylüyordu ki başka birisi Marsh'ı gırtlğından kısıkrak yakalayp geri çekti. Abner Marsh öfkeyle tekmeler salladıysa da adamın bırakacağı yoktu. Filika gittikçe uzaklaşıyor, Joshua bağırıyordu. Marsh işinin bittiğini düşündü. Derken Toby Lanyard'ın lanet satırı vızıldayarak kulağının dibinden uçtu, hatta küçük bir parçasını da kopardı ve Marsh'ın gırtlğına yapışan el düştü. Kulağından omzuna şıp diye damlayan kanı hissetti. Hemen aşığı atladı, filikadan tarafa, ama mesafeyi ayarlayamayp suya taş gibi düştü, göbek üstü. Nefesi kesildi, soğuk şok etkisi yaratmıştı. Çırpınıp debelenerek yüzeye çıkana kadar ağız dolusu çamurlu su yuttu. Filikanın akıntıya kapılıp hızla sürüklenmek üzere olduğunu görünce kulaç atmaya başladı. Taş, bıçak veya ona benzer bir şey kafasını ıskalayıp az ötesine düştü, bir metre kadar önüne de başka bir tanesi, neyse ki Toby kürekleri iskarmoza takarak sandalı biraz yavaşlatmayı başarmıştı, böylece Marsh yetişip kolunu kenardan atmayı başardı. Binmeye çalışırken az kaldı sandalı alabora ediyordu ama Joshua onu yakalayp çekti. Marsh daha ne olduğunu anlamaya kalmadan bir de baktı ki filikada aksıra tıksıra boylu boyunca yatıyor. Toparlanıp da kendine geldiğinde *Humma Rüyası*'ndan yirmi metre kadar uzaklaşmışlar, akıntının da etkisiyle epey hızlanmışlardı. Nemrut Billy Tipton eline bir yerlerden tabanca geçirmiş, baş kasarasından onlara nişan alarak sıkıp duruyordu ama isabet ettirmesi zordu.

"Belasını versin," dedi Marsh. "Onu gebertmeliydim Joshua."

"O zaman asla kirişi kıramazdık."

Marsh kaşlarını çatı. "Neyse ne. Belki. Gene de geberttiğime değerdı." Filikadakilere göz gezdirdi. Küreğe Toby geçmişti ama

fena zorlandığı belliydi. Diğer küreğe Marsh geçti. Karl Framm hâlâ baygındı. Valerie adamın kanını kim bilir ne kadar emmiş diye düşündü Marsh. Valerie'nin de durumu pek parlak görünmüyordu. Framm'ın kıyafetlerine sarınmış, şapkanın siperliğini de iyice yüzüne çekmiş, gün ışığı karşısında adeta ezilip büzül-müştü. Solgun teni şimdiden pembeye çalıyordu. O iri menekşe gözleriyse sanki ufalmış, ferî sönmüş, ıstıraplı bakıyordu. Küre-ği suya indirip vargücüyle çekerken, bakalım sağ çıkacaklar mı diye meraklandı. Kolu acıyor, kulağı kanıyordu. Güneşse tüm parlaklığıyla yükselmeye devam ediyordu.

Mississippi Nehri

Ekim 1857

Abner Marsh iskandil filikasında kürek çekmeyeli yirmi yıldan fazla olmuştu. Akıntının yardımına rağmen sırf Toby'yle ikisinin kürek çekmesi felaket zordu. Yarım saate kalmadan kolları ve sırtı feryat figan şikâyeteye başladı. Marsh oflaya puflaya kürek çekmeyi sürdürdü. *Humma Rüyası* artık gözden yitmiş, iyice geride kalmıştı. Güneş tepe noktasına yaklaşmış, nehir yatağı epey genişlemişti. Genişliği yaklaşık bir mil kadar vardı.

“Canım acıyor,” dedi Valerie.

Joshua York, “Örtün,” dedi.

“*Yanıyorum*,” dedi kadın. “Böyle olacağı hiç aklıma gelmemişti.” Güneşe göz atmasıyla yıldırım çarpmış gibi büzülmesi bir oldu. Marsh kadının suratını cart kırmızı görünce irkildi.

Joshua York kadına yanaşmaya yeltenmişti ki birden durup sendeler gibi oldu. Elini alnına koyup derin bir nefes aldı. Sonra, itinayla, gıdım gıdım yanaştı. “Gölgeme sığın,” dedi. “Şapkanı iyice aşağı çek.”

Valerie filikanın tabanında tortop olup tam anlamıyla Joshua'nın kucağına kıvrıldı. Joshua eğilip müşfik bir edayla kadının kol yenini çekerek düzeltti, sonra da elini kadının ensesine koydu.

Bulundukları yerde nehrin iki yakasının da süs gibi tek tük körpe fidanlar haricinde ağaçlardan tamamen yoksun olması Marsh'ın dikkatini çekti. Her iki yanda itinayla sürülmüş tar-

lalar uzanıyordu, uçsuz bucaksız. Yer yer Yunan-Uyanış mimarisine uygun olarak görkemli yapılmış büyük bir çiftlik evinin, dingin nehir sularına nazır kubbesi de göze çarpıyordu. Batı kıyısının ta ilerisinde, bir küspe yığınının –şeker kamışı sapı atıklarından– sütun gibi gri duman yükseliyordu. Ev yüksekliğindeydi bu yığın, dumanı bir örtü gibi yayılmıştı nehre. Marsh alevleri göremedi. “Kıyıya yanaşsak iyi olacak,” dedi Joshua. “Etrafımızda bissürü çiftlik var.”

Joshua gözlerini yummuştu. Marsh’ın konuşması üzerine açtı. “Olmaz,” dedi. “Fazla yakınız. Onlarla aramızı biraz daha açmalıyız. Billy yayan olarak peşimize düşebilir, akşam olunca da...” Gerisini getirmede.

Abner Marsh homurdanıp küreğe asıldı. Joshua geniş kenarlı beyaz şapkasını biraz daha yüzüne çekerek gözlerini tekrar yumdu.

Bir saatten fazla yol aldılar, suya çarpan küreklerin şapırtısı ve tek tük kuş cıvıltıları haricinde sessiz sedasız. Toby Lanyard ile Abner Marsh kürekte, Joshua ile Valerie uyumuş gibi sarmaş dolaş, Karl Framm da battaniyenin altında sereserpe. Güneş tepedeydi. Serin, rüzgârlı bir gündü ama hava pırıl pırıldı. Marsh koca küspe yığınlarını tutuşturan çiftçilere minnet duydu çünkü kıyı boyunca yakılan bu ateşlerden yayılan boz duman gece ahalisine ihtiyaç duydukları gölgeyi sağlıyordu.

Bir ara Valerie korkunç acı çekiyormuşçasına haykırdı. Joshua gözlerini açıp kadının üzerine eğilerek uzun siyah saçını okşaya okşaya bir şeyler fısıldadı. Valerie sızlandı. “Hani sen tektin Joshua,” dedi. “Akça kral. Hani her şeyi değiştirip bizi kurtarmaya gelmiştin.” Konuşmaya çalışınca tüm vücudu titremeye başlamıştı. “Şehir, babamın bahsettiği şehir. Öyle bir yer var mı Joshua? Karanlık şehir?”

“Sus,” dedi Joshua York. “Sus. Gücünü harcama.”

“Var mı sahi? Hani bizi memleketimize götürecektin Joshua’cım. Bunun hayalini kuruyordum ben. O kadar bıktım ki her şeyden. Hani bizi kurtarmaya gelmiştin.”

“Sus,” dedi Joshua. Buyurgan konuşmaya çalışmıştı ama sesi üzgün ve bitkindi.

“Akça kral,” diye fısıldadı kadın. “Bizi kurtaracaktı güya. Hani bizi kurtarmaya gelmiştin.”

Joshua York kadını su toplayıp şişmiş dudaklarından nazikçe öptü. “Geldim ya,” dedi acı acı. Sonra parmaklarını kadının dudaklarına koyup onu susturdu ve tekrar gözlerini yumdu.

Abner Marsh kürek çekiyor, nehir akıp gidiyordu yörelerinden, güneş tepelerinde yakıyor, rüzgârsa duman ve kül saçıyordu suya. Nasıl olduysa gözüne kül kaçtı. Söverek gözünü ovuşturdu, kıpkırmızı olup şişene ve yaşarması durana dek. Tüm vücudu ısırap içindeydi.

İki saati devirmişlerdi ki Joshua’nın konuşacağı tuttu, gözlerini hiç açmadan, acılı ve boğuk bir sesle. “Adam deli, anlamışsındır,” dedi. “Hakikaten deli. Geceler boyu sömürdü beni. Akça kral ya, ben de kendimi öyle sanırdım... ama Julian galip çıktı bana, azar azar teslim oldum. O gözleri yok mu, Abner, onun gözlerini görmüşsündür. Kara, kapkara. *Ezeli*. Kötülüğüne yormuştum, güçlü oluşuna, zekâsına. Meğer bunlardan değilmiş. Julian hiç de... Abner, o bir deli, tam anlamıyla. Demin saydığım tüm niteliklere haizdi bir ara ama şimdi... bir nevi uykuda gibi. Bazen uyanıyor, kısa süreliğine, esasında ne menem biri anlıyorsun. Sen de şahitsin Abner, o geceki yemekte Julian’ın silkinip uyandığını gördün. Oysa çoğu zaman... Abner, vapurmuş, nehirmiş, etrafında kim varmış neler oluyormuş, onun zerre umurunda değil. *Humma Rüyası*’nı Nemrut Billy idare ediyor, soydaşlarımla güvenliğini sağlayan dalavereleri hep o tezgâhlıyor. Julian nadiren emir veriyor, o da keyfi, hatta aptalca emirler. Ne okuyor ne sohbet ediyor, satranç da oynamıyor. Âdet yerini bulsun diye yemek yiyor. Tadını aldığını bile sanmıyorum. Julian *Humma Rüyası*’nı ele geçirdiğinden beri karanlık bir hayal âlemine gömüldü sanki. Vaktinin çoğunu kamarasında geçiriyor, karanlıkta, tek başına. Peşimize takılan vapuru fark eden Billy’di, Julian değil.

İlk başlarda onu kötü biri olarak gördüm, soydaşlarını mahva

sürükleyen bir kara kral, ama onu gözlemledikçe... bence çoktan mahvolmuş o, sığ, boş biri. İnsanların hayatıyla besleniyor çünkü kendi hayatı yok, sürdüğü hayatın bir adı bile yok esasında. İlk merak ettim, gece gündüz tek başına oturup kara kara neler düşünüyor acaba diye. Hiçbir şey düşünmediğini şimdi idrak ediyorum. Hayal kuruyordur belki. Bence olsa olsa ölüm hayalleri kuruyordur, yok oluş hayali. O zifiri kamaraya kabir gibi sığınıyor ve ancak kan kokusu alınca kalkıyor mezarından. Hele yaptıkları... yaptıklarına hoyratlık demek hafif kalır. Felakete zemin hazırlıyor, kaşınıyor. Ebedi bir son, bir istirahat istediği kesin bence. O kadar yaşlı ki. Nasıl da yorulmuş olmalı.”

“Bana bi anlaşma teklif etti,” dedi Abner Marsh. Damon Julian’la aralarında geçen muhabbeti canla başla kürek çekmeyi bırakmadan anlattı.

Lafı bitince “Kısmen de olsa gerçeği anlamışsın Abner,” dedi Julian, “Evet, benimle alay etmek için seni yoldan çıkarmak istemiş. Ama tek sebep o değil. Yalandan el sıkışıp anlaşabilirdin. Onu kandırabilir, bir fırsatını kollayıp öldürmeye çalışabilirdin. Bence Julian bunu tahmin etmiştir. Seni vapura getirterek kendi hayatıyla oynuyordu.”

Marsh burun kıvırdı. “Madem ölmek istiyor, daha fazla işbirliği gösterebilirmiş.”

Joshua gözlerini açtı. Ufak ve soluktu. “Tehlikenin sahici ve çok yakında olması onu uyandırıyor. İçindeki hayvanı... kocamış, akılsız ve bezgin bir hayvan ama bir kez uyandı mı dört elle hayata sarılıyor... güçlüdür de Abner. Kartlaşmış.” Joshua bitkin güldü, nüktedanlıktan yoksun, buruk bir gülüştü. “O gecedен sonra... ondan sonra her şey ters gitti... Kendimi defalarca sorguladım, bu *nasıl* olabildi diye. Julian benim... benim iksirimden tam bir kadeh içti... kâfi gelmesi gerekirdi, kızıl susuzluğu dindirmesi gerekirdi, halbuki... anlamadım gitti... öncesinde işe yaramıştı, daima, ama Julian’a sökmedi, olmadı... *ona* hiç tesiri olmadı. İlk başta bünyesine yordum, gücüne, kötülüğüne. Sonra... sonra bir gece soran gözlerle baktığımı görünce gülüp açık-

ladı. Abner, hatırlarsın... hani sana mazimi anlatmıştım... hani çok küçükken susuzluk hissetmemiştim hiç. Hatırlıyor musun?"

"He."

Joshua bitkin kafa salladı. Suratının derisi gepgergindi, kırmızı, tahriş olmuş gibi. "Julian yaşlı, Abner, *yaşlı*. Susuzluk... yıllarca susuzluk çekmemiş... asırlarca, binlerce... yıl... o yüzden içkimin... tesiri olmamış. Bir ömür boyu susuzluk çekmeden yaşamak mümkün, nitekim o da... o da hiç susamamış... ama beslenmiş, çünkü öyle *istemiş*, o gece değindiği şeylere istinaden, hatırlarsın, güçlüler ve acizler, efendiler ve köleler diye sayıp durmuştu hani. Bazen düşünüyorum da... onun insan sureti sadece bir kabuk, bir maske... yalnızca kocamış bir hayvan aslında, o kadar yaşlı ki yemeğin tadını bile unutmuş, gene de avlanıyor çünkü bildiği tek şey o, tam bir hayvan o. Soydaşlarının yaydığı efsaneler var ya Abner, vampir masallarınız... yaşayan ölüler, hortlaklar, bize türlü isimler takan hikâyeleriniz. Julian... bence Julian için hepsi geçerli. Susuzluk bile hikâye onun için. Hortlağa dönmüş. Soğuk, cansız bir kabuk, yaşayan ölü."

Abner Marsh onun Damon Julian için kullandığı tabirdeki "yaşayan" kısmını ortadan kaldırmakla ilgili bir yorumda bulunmak üzereyken Valerie yattığı yerden dimdik fırladı. İrki len Marsh kürek çekmeyi bıraktı. Sarkık keçe şapkanın altında Valerie'nin derisi cılk yaraydı, kabarıp gerilmiş, kızarıklıktan beter bir renk almış, yer yer morluklar belirmişti. Dudakları çat-laktı, bir zırdeli sırtması gibi gerilmiş, uzun beyaz dişleri ortaya çıkmıştı. Göz akları yayılıp gözbebeklerini de yuttuğu için kör gibi, çıldırmış gibi bakıyordu. Birer yengeç pençesini andıran kırmızı ellerini kafasının üzerine kaldırıp güneşi nafiye bir çabayla örtmeye çalışarak "*Yakıyor!*" diye haykırdı. Derken fıldır fıldır gözlerle etrafına bakındı. Karl Framm'ın ağır ağır nefes alan bedenini gözüne kestirip adama doğru emekledi, ağzı ısır-cakmış gibi açık.

"Hayır!" diye bağırdı Joshua York. Kadının üzerine attı kendini ve dişlerini Framm'ın gırtlığına geçirmeye kalmadan yaka-

layıp kenara çekti. Valerie deli gibi çırpınıp haykırdı. Joshua onu kısıkrak yakalamıştı. Valerie'nin dişleri havayı ısırıp durdu, art arda, en sonunda kendi dudağına geçti dişleri. Ağzından kanlı köpükler sıçradı. Ne kadar debelense de Joshua York'la başa çıkması olanaksızdı. En sonunda direnecek hali kalmadı. Külçe gibi geri yığıldı, kör beyaz gözlerini güneşe dikerek.

Joshua onu kollarına aldı, perişandı. "Abner," dedi, "İskandil savlosu. Altında. Dün gece oraya sakladım, seni aramaya gittiklerinde. Sana zahmet Abner."

Marsh küreği bırakıp iskandil savlosuna gitti. Ölçümlerde kullanılan ve ucunda kurşun dolgulu bir çubuk bulunan on metrelilik bir halattı. Joshua'nın istediği şeyi kangalın altında buldu. Etiketsiz bir şarap şişesiydi, dörtte üçü dolu. Şişeyi York'a uzattı, o da tıpasını açıp zorla Valerie'nin şişmiş, çatlak dudaklarına dayadı. İçkinin çoğu kadının çenesinden gömleğine aktı ama Joshua az da olsa içirmeyi başardı. Faydası oluyor gibiydi. Kadın şişeyi birdenbire iştahla emmeye başladı, anasının memesine yapışan bir bebek misali. "Yavaş," dedi Joshua York.

Abner Marsh iskandil savlosunu kenara çekince kaşları çatıldı. "Tek şişe o mu?" diye sordu.

Joshua York başıyla onayladı. Onun yüzü de artık haşlanmış vaziyetteydi, tıpkı patlayan istim borusunun çok yakınında durduğu için yanan Marsh'ın ikinci yaverinin suratı gibiydi. Kabarcıklar ve çatlaklar belirliyordu. "Julian zulamı kamarasında tutuyordu, birer birer çıkarıyordu. Cesaret edip de karşı çıkamadım. Ciddi ciddi hepsini imha etmeyi tasarlıyordu." Şişeyi Valerie'nin ağzından çekti. Artık dörtte biri doluydu, yarıdan az. "İlave yapana kadar yeter diye düşündüm. Valerie'nin bizimle geleceğini hesaba katmamıştım." Eli titriyordu. İç çekti ve şişeyi ağzına dayayıp koca bir yudum aldı.

Valerie sızlandı, "Yanıyor." Tortop kıvrıldı, her yeri titriyordu ama nöbet hali şimdilik geçmişti.

Joshua York şişeyi Marsh'a geri verdi. "Sakla Abner," dedi. "Hemen bitmesin. İdareli içmemiz şart."

Toby Lanyard kürek çekmeyi bırakmış onları seyrediyordu. Karl Framm yattığı yerde hafiften kıpırdandı. Kayık akıntıyla yoluna devam ediyordu. Marsh ileride yaklaşan bir vapurun dumanını gördü. Küreği kaptı. “Kıyıya yanaşalım Toby,” dedi. “Hadi. Şu gelen lanet vapura el edip durdurcam. Bi kamaraya sığışırız.”

“Hayhay Reyis,” dedi Toby.

Joshua elini alnına götürünce irkildi. “Olmaz,” dedi usulca. “Hayır Abner, sakın ha. Kuşkulanırlar.” Ayağa kalkmaya yeltenince başı döndü ve dizlerinin üzerine geri çöktü. “Yanıklar,” dedi. “Olmaz. Beni dinle. Vapur olmaz Abner. Devam edin. Bir kasaba, bir kasabaya sığınırız. Akşamleyin... Abner?”

“Başlatma çarkına,” dedi Abner Marsh, “dışarı çikalı daha dört saat bile olmadı ama şu haline bak. Baksana kadının haline. Daha öğlen bile olmadı. Sizi kapalı bi yere sokmazsak ikiniz de ızgara olacaksınız.”

“Hayır,” dedi York. “Soru yağmuruna tutarlar Abner. Yapamazsın...”

“Kapat o aptal gaganı,” dedi Marsh, ağrıyan sırtına rağmen küreğe asıldı. Filika yoluna devam etti. Vapur gittikçe yaklaşıyordu. Flamaları rüzgârda dalgalanıyor, gezinti güvertesinde bir avuç yolcu dolaşıyordu. Bir New Orleans hattı vapuru olduğunu Marsh iyice yaklaştıklarında gördü. *H.E. Edwards* adında orta ölçekli bir yandan-çarklıydı. Küreği sallayarak seslenince dengesi şaşan filika yalpaladı. Vapurun güvertelerindeki yolcular el sallayarak birilerine filikayı işaret etti. Vapurun düdüğü ikaz anlamında kısa ve tiz öttü. Marsh epey geriden gelen ikinci vapuru ancak ondan sonra, dikkatli bakınca gördü, ufukta beyaz bir noktaydı. Yüreği ağzına geldi. İki vapurun yarıştığını hemen anladı. Dünyada hiçbir vapur bir yarışın tam ortasındaiken durup da yolcu almazdı.

H. E. Edwards son sürat geçti yanlarından, çarkları suyu öyle bir çalkaladı ki filika çağlayana kapılmışçasına beşik gibi sallandı. Abner Marsh küreğini meydan okur gibi sallayarak vapurun ardın-

dan sayıp sövdü. İkinci vapur daha da hızlı geçti, ardında köpükler bırakarak. Nehrin ortasında cascavla kalıvermişlerdi, dört yanları boş tarla, güneş tepede, için için yanan küspelerin yoğun dumanına maruz kalarak. “Kıyıya,” dedi Marsh, Toby’ye. Batı kıyısına yanaştılar. Burnu karaya sürterek durunca Marsh hemen atlayıp filikayı daha da içeri çekti. Dizlerine kadar çamura batmıştı. Tanrının cezası kıyıda bile tek gölgelik yok diye geçirdi içinden etrafına bakınarak, insafsız güneşten sığınmaya bir tane bile ağaç yok. “Atla aşağı,” diye böğürdü Toby Lanyard’a. “Onları kıyıya çıkaralım,” dedi. “Sonra da bu lanet kayığı ters çevirelim de altına girsinler.” Toby başıyla onayladı. Önce Framm’ı kıyıya çıkardılar, sonra da Valerie’yi. Marsh onu koltuk altlarından tutup kaldırdığında kadın deliler gibi titriyordu. Yüzü öyle kötüydü ki Marsh derisi eline yapışır diye dokunmaya çekindi.

Joshua’yı almaya döndüklerinde kendi başına çoktan inmişti. “Yardım edeyim,” dedi. “Sandal ağır.” Filikanın kenarına yaslanmıştı.

Marsh, Toby’ye başıyla işaret etti ve üçü kayığı iterek nehirten çıkardı. Zor oldu. Abner Marsh tüm gücünü ortaya koydu. Balçık zeminin yarattığı direnç, ıslak ve kaygan parmakları yüzünden onu uğraştırdı. Joshua olmasa asla başaramazlardı. En sonunda bir tarlanın toprak bendini destek gibi kullanıp kayığı kolayca ters çevirdiler. Valerie’yi yine koltuk altlarından tutup kaldıran Marsh kadını kayığın altına sürükledi. Dönüp “Sen de bunun altına sığın, Joshua,” dedi. Karl Framm’la ilgilenen Toby nehirden bir avuç su alıp serdümenin solgun dudaklarına götürerek adama zorla içirmeye uğraşıyordu. Joshua ortalıkta görünmüyordu. Marsh kaşlarını çatıp filikanın etrafına bakındı. Islanıp çamura bulanarak ağırlaşan pantolon paçaları bacaklarına yapışmıştı. “Joshua,” diye kükredi, “ne cehenneme kayboldun...”

Joshua York kıyıya yığılıp kalmış, kıpkırmızı yanık eli çamuru tırmalıyordu. “Hay belanı *vermesin*,” diye kükredi Marsh. “*Toby!*”

Toby koşup yetişti. York’u beraber gölgeye çektiler. Gözleri kapalıydı. Marsh şişeyi kapıp zorla içirmeye çalıştı. “İç şunu Jos-

hua, iç. Tanrı cezanı vermiş verceği kadar.” Nihayet York yutkunmaya başladı. Şişe boşalana kadar da içmeyi bırakmadı. Abner Marsh şişe elinde kaşları çatık kalakaldı. Şişeyi ters çevirdi. Joshua York’un özel içkisinin son damlası Marsh’ın çamur kaplı çizmesine düştü. “Hay aksi,” dedi Marsh. Boş şişeyi nehre saldı. “Yanlarından ayrılma Toby,” dedi. “Gidip yardım getircem. Civarda mutlaka birileri vardır.”

“Baş üstüne Kaptan Marsh,” dedi Toby.

Marsh tarladan yana seğirtti. Şeker kamışı hasadı kaldırılmıştı. Tarlalar engin ve boştu ama bir yükseltinin gerisinden incecik duman yükseliyordu. Ev falan olsa da gene şu lanet küspe yığınlarından birine rastlamasam bari diye içinden geçirerek o tarafa yürüdü. Umutları boşa çıktı, ancak yanan küspeyi geçtikten birkaç dakika sonra bir grup tarla işçisi görünce koşa koşa seslendi. Onu çiftlik evine götürdüler, orada Marsh kâhyaya acıklı bir hikâye uydurdu, güya kazanı patlayınca vapuru batmış, iskandil filikasıyla kaçıp kurtulan birkaç kişi dışında herkes ölmüştü. Kâhya anlayışla kafa sallayıp çiftlik sahibini çağırdı. “Ağır yaralı bikaç kişi var,” dedi Marsh adama. “Çabuk olmalıyız.” Birkaç dakika sonra bir arabaya iki at koşup yola çıktılar.

Ters duran filikaya vardıklarında Karl Framm ayaklanmış etrafına bakınıyordu, şaşkın ve halsiz. Abner Marsh arabadan atlayıp el etti. “Çabuk,” dedi yardıma getirdiği adamlara. “Yanan yaralıları şunun altına yatırdık. Güneş görmemeleri lazım.” Framm’e döndü. “Sen iyi misin Bay Framm?”

Framm cılız sırttı. “Daha iyi günlerim oldu Reyis,” dedi, “ama çok daha beterlerini de gördüm.”

İki adam Joshua York’u arabaya taşıdı. Beyaz elbisesi çamur ve şarap lekeliydi ve kımıldadığı yoktu. Üçüncü adam, çiftçinin en küçük oğlu, filikanın altından emekleyerek çıkıp ellerini pantolonuna sildi, suratı on karış. Rengi sararmıştı. “Kaptan Marsh,” dedi. “Burdaki kadın resmen kömür olmuş.”

Gray Plantasyonu, Louisiana

Ekim 1857

İki uşak Joshua York'u arabadan çıkarıp içeri, geniş bir döner merdivenden üst kattaki bir yatak odasına taşıdı. Abner Marsh peşlerinden "Karanlık bi oda olsun!" diye seslendi. "Lanet perdeleri de örtün, duydunuz mu? İçeri sakın ha güneş falan girmesin." Çiftçi, oğulları ve birkaç köle Valerie'nin cesedine bakmak üzere tekrar dışarı çıktıklarında, Marsh yanındakilere döndü. Framm ayakta durabilmek için bir kolunu Toby'nin omuzlarına atmıştı. "Karnını güzelce bi doyur Bay Framm," dedi Marsh.

Serdümen kafa salladı.

"Lafımız bir olsun. *Eli Reynolds*'taydık ve kazan patladı. Herkes öldü, bi biz kurtulduk. Nehrin epey yukarısında, çok derin bi yerinde batıp gözden yitti. Bu kadarını biliyunuz, tamam mı? Gerisini bana bırakın."

"Benim dünyadan haberim yok," dedi Framm. "Buraya nasıl geldim ki ben?"

"Orasını boş ver. Sen dediğimi yap." Toby adamı bir koltuğa oturturken Marsh güm güm adımlarla üst kata çıktı.

Joshua York'u cibinlikli, geniş bir yatağa yatırmışlardı ve Marsh içeri girdiği esnada adamı soymakla meşgullerdi. Joshua'nın yüzü ve elleri en kötüsüydü, korkunç haşlanmıştı, hatta giysisinin altında kalan beyaz teni bile azıcık kızarmıştı. Çizmeleri çıkarılırken hafif kıpırdanıp inledi. "Vah vah, bu adam *fena* yanmış," dedi kölelerden biri, kafasını iki yana sallayıp.

Marsh ardına kadar açık pencerelere hışımla yürüdü. Perdeleri sıkıca örttü, panjurları da kapadı. “Bi battaniye falan getirin,” buyurdu, “şuraya gerelim. İçersi çok aydınlık. Şu cibinliğin tüllerini de indirin.” Buyurgan tonlaması tam da kaptanlara özgü, itiraz götürmez nitelikteydi.

İçerisi mümkün mertebe karartılıp kavruk bir kocakarı şifalı otlar, merhemler ve ıslak havlularla York’un yanıklarını sarmaya geldi de ancak ondan sonra Marsh odayı terk etti. Aşağıda, çiftlik sahibi –kendisini Aaron Gray diye tanıtan kaba saba, haşın yüzlü, geniş çeneli bir adamdı– ve iki oğlu, hep birlikte Karl Framm’la sofraya oturmuştu. Epeydir bir şey yemediği Marsh’ın kafasına yemek kokusunu duyunca dank ediverdi. Midesi kazınıyordu. “Sofraya buyrun Kaptan,” dedi Gray. Marsh seve seve oturdu. Tabagına kızarmış piliç, mısır ekmeği, bezelye ve tatlı patates doldurmalarına hiç itiraz etmedi.

Joshua bizi soru yağmuruna tutarlar derken haklıymış diye düşündü Marsh, yemeğine kurt gibi yumulurken. Gray’ler yüz tane soru sordu, Marsh da elinden geldiğince yanıtladı ama ağızında lokma yokken. Marsh bir ara susup zaman kazanırken Framm izin isteyip kalktı –serdümen hâlâ perişan haldeydi– birilerinin yardımıyla yatmaya gitti. Marsh sorulara maruz kaldıkça daha da huzursuzlandı. Tanıdığı bazı meslektaşlarının aksine doğuştan yalancı değildi ve kıvırdığı her yalanda bu daha da belli oluyordu. Buna karşın yemeğin sonuna kadar iyi idare etti, gerçi tatlıyı bitirdiğinde sanki Gray ile büyük oğlu ona bir tuhaf bakmaya başlamışlar gibi geldi Marsh’a.

“Sizin marsıgın durumu iyi,” dedi küçük oğlan, masadan kalktıklarında, “Robert, Doktor Moore’u çağırmaya gitti, diğer ikisine de baksın diye. O gelene kadar yaralılarla Sally ilgilencek. Kendinizi hırpalamayın Kaptan. Siz de biraz dinlenin. Büyük badire atlatmışınız, vapurunuz batmış, tüm dostlarınızı kaybetmişiniz falan.”

“He,” dedi Abner Marsh. Dinlenmesi önerilir önerilmez Marsh inanılmaz bitkin hissetti. Uyumayalı otuz saati falan geçmişti

herhalde. “Çok makbule geçer,” dedi.

“Beye bir oda ver Jim,” dedi çiftlik sahibi. “Ha bu arada, Robert cenaze levazımatçısına da uğrayacak Kaptan. Şu bahtsız kadının defni için. Çok hazin, çok. Adı ne demiştiniz?”

“Valerie,” dedi Marsh. Ne ettiyse kadının soyadını bir türlü anımsayamadı. “Valerie York,” diye uydurdu.

“Kendisini Hıristiyan adabına uygun defnettireceğiz,” dedi Gray. “Tabii naaşını ailesine götürmek isterseniz başka.”

“Yok,” dedi Marsh, “yok.”

“İyi. Jim, Kaptan Marsh’ı üst kata götür. Zavallı yaralı ahbabına yakın bir odaya yerleşsin.”

“Peki baba.”

Marsh kendisine ayrılan odaya alıcı gözüyle bakmadı bile. Küçük gibi uyudu.

Uyandığında karanlıktı.

Marsh yataktan her yeri tutulmuş kalktı. Kürek çekmenin acısı çıkıyordu. Hareket edince eklemeleri kütürdedi, feci bir kramp girdi omuzlarına. Kolları koca bir meşe odunuyla dövülmüş gibi ağrıyordu. Homurdanarak yavaşça döşegün kenarına kayıp çıplak ayaklarını yere sarkıttı. Her yeri ağrıya ağrıya pencereye gitti, ardına kadar açınca serin akşam havası esti içeriye. Dışarıda ufak bir taş balkon vardı, ay ışığında boş ve metruk görünen tarlalara nazır, küpeştesine tespih ağacı dalları değişiyordu. Hâlâ incecik dumanı tüten bir küspe yığınının cılız parıltısını gördü uzaktan. Onun da ilerisinde belli belirsiz ısıldayansa nehir sularıydı.

Marsh ürperdi, pencereyi örtüp yatağa döndü. Oda soğumuştur artık. Battaniyeyi üzerine çekip yan yattı. Ay ışığı her yere karaltılar ve gölgeler düşürüyordu, hele ki yabancı olduğu mobilyalar bu cılız ışıktaki daha da yadırgatıcı görünüyordu gözüne. Uyuyamadı. Sürekli Damon Julian’ı ve *Humma Rüyası*’nı düşünüyor, acaba vapur hâlâ bıraktığım yerde mi diye içi içini kemiriyordu. Valerie de aklından çıkmıyordu. Kadını filikanın altından çekip çıkardıklarında Marsh o feci manzaradan gözle-

rini alamamıştı. O iri menekşe gözlü, alımlı, zarif ve beyaz tenli güzel kadının esamisi kalmamıştı. Abner Marsh kadına üzüldü. Geçen gece aynı saatlerde onu bufalo tüfeğiyle öldürmeye çalıştığı düşünülürse tuhaftı üzülmesi. Dünya akıllara ziyan bir yer diye düşündü, bir günde bu kadar mı değişir her şey.

En sonunda içi geçti.

“*Abner,*” Birinin fısıltısı rüyalarını böldü. “*Abner,*” diye sesleniyordu, “*içeri al beni.*”

Abner Marsh yerinden fırladı. Joshua York balkondaydı ve yaralı eliyle pencere camını tıkırdatıyordu.

“Bekle,” dedi Marsh. Dışarısı hâlâ karanlıktı ve evde çıt yoktu. Marsh yataktan çıkıp tıptış tıptış cama yaklaşıncı Joshua gülümse-di. Yüzünde çatlak ve yarıklar vardı, ölü deriler kabuk bağlamıştı. Marsh çift kanatlı balkon kapısını açtı, Joshua da içeri girdi. Kılığı içler acısıydı, beyaz takım elbisesi leş gibi, kırış kırıştı. Abner Marsh nehre fırlattığı boş şişeyi ancak o içeri girdikten sonra hatırladı. Hemen geri çekildi. “Joshua, aman ha... *susadın mı* yoksa?”

“Yok,” dedi Joshua York. Açık kapıdan esen rüzgârda gri pele-rini uçuştı. “Kilidi veya camı kırıp da girmek istemedim. Korkma Abner.”

“Daha iyisin,” dedi Marsh, onu şöyle bir süzüp. York’un dudak-ları hâlâ çatlak, çukura kaçmış gözlerinin altı mosmordu ama epey toparlanmış görünüyordu. Öğleyin cesetten farksızdı.

“Evet,” dedi Joshua. “Abner, vedalaşmaya geldim.”

“Ne?” Marsh dumura uğradı. “Gidemezsin.”

“Mecburum Abner. Halimi herkes gördü, bu plantasyonun sahipleri her kimse. Bir doktorun beni muayene ettiğini hayal meyal anımsıyorum. Yarına iyileşmiş olacağım. Ne düşünürler o zaman?”

“Kahvaltını getirip de seni bulamayınca ne düşünürler?” dedi Marsh.

“Şaşıracaklarına kuşku yok, yine de izahatı nispeten kolay olur. Sen de şaşırmış gibi yaparsın Abner. Ateşlenmenin etkisiyle alıp başını gitmiş olmalı dersin. İzimi asla bulamazlar.”

“Valerie öldü,” dedi Marsh.

“Evet,” dedi Joshua. “Dışarıdaki arabada bir tabut var. Onun için olduğunu tahmin ettim.” İç çekip kafasını iki yana salladı. “Onu hüsrana uğrattım. Soydaşlarımın hepsini hüsrana uğrattım. Onu asla yanımıza almamalıydık.”

“Kendi tercihiydi,” dedi Marsh. “Hiç değilse *ondan* kurtuldu.”

“Kurtuldu ya,” dedi Joshua York efkârlı. “Kavmime sunduğum kurtuluş bu mu? Acıklı bir armağan. Damon Julian hayatıma girmezden önce, Valerie’yle günün birinde sevgili olmanın hayallerini kuruyordum, haddimi bilmeden. Ama soydaşlarımın aksine kanla kızıışmadan, karşılıklı sevgi ve duyguya dayalı, tutkulu bir ilişki hayaliydi benimkisi. Aramızda konuşurduk.” Kendi kendini kınar gibi dudak büktü. “Bana inanmıştı. Bense onu öldürdüm.”

“Halt etmişin,” dedi Marsh. “Son nefesinde seni sevdiğini söylüyordu. Bizimle gelmek zorunda diildi. Kendi istedi. Sen demiştin, hepimiz seçim yaparız. Bence o doğru karar verdi. Çok güzel hatundu vesselam.”

Joshua York ürperdi. “Yürüyor tüm güzelliğiyle, gece misali,” diye mırıldandı, sıktığı yumruğuna bakarak. “Bazen sorguluyorum Abner, soyumun miadı mı dolmak üzere acaba. Geceler kan ve dehşet dolu, gündüzlerse insafsız.”

“Nereye gitçen?” diye sordu Marsh.

Joshua’nın yüzünden düşen bin parçaydı. “Vapura döneceğim.”

Marsh’ın suratı düştü. “Yapamazsın.”

“Başka seçeneğim yok.”

“Daha yeni kaçtın ordan,” dedi Marsh öfkeyle. “Çektiğimiz onca çileden sonra kalkıp da oraya dönemezsin. Bekle. Ormanda falan saklan, bi kasabaya sığın. Burdan çıkınca yanına geliriz, beraber bi plan yapar vapuru geri almanın çaresine bakarız.”

“Yine mi?” Joshua kafasını iki yana salladı. “Sana hiç anlatmadığım bir hikâyem var Abner. Uzun zaman önce yaşadığım bir olay. İngiltere’de ilk aylarımdı, kızıl susuzluk belli aralıklar-

la nüksediyor, beni kan arayışına itiyordu. Direndiğim bir gece kendimi kaybettim ve gecenin kör vakti sokaklarda ava çıktım. Alelacele bir yere koşturan bir çifte rastladım, bir kadınla erkek. Bu tür avlardan kaçınmayı ve sırf yalnız dolaşanları kapmayı huy edinmiştim çünkü güvenli değildi. Ne var ki susuzluk başıma vurmuştu. Kadının müthiş güzelliği uzaktan bakınca bile belliydi. Kelebekleri çeken bir alev gibi çekiyordu beni, karşı ko-yamadım. Kuytudan saldırdım. Adamı ensesinden yakaladığım gibi gırtlaklarını parladım, işi bitmiştir diye düşünüp kenara fırlattım, yere yığıldı. İri bir adamdı. Kadını kollarıma alıp dişlerimi usulca boynuna geçirdim. Onu bakışlarımla büyülediğim için kıpırtısızdı. Sıcak, tatlı kanın ilk yudumunu almıştım ki birisi beni arkadan yakaladığı gibi kadının koinundan koparıverdi. Adammış meğer, kadının eşi. Adamı öldürmeden bırakmıştım sonuçta. Ensesi kalındı, hem adaleli hem yağlı. Paraladığım boynundan kan akıyordu ama hâlâ ayaktaıdı. Tek kelime etmedi. Bir boksör gibi gardını aldı ve suratımın ortasına bir tane çaktı. Çok kuvvetliydi. Yumruğu beni sersemletti, kaşım açıldı. Afallamıştım. Kurbanından öyle koparılmak berbat bir histir, başını döndürür, feleğini şaşarsın. Adam bana tekrar vurdu, ben de elimin tersiyle çakıverdim. Fena düştü, yanağı yarıldı, vurunca bir gözünü çıkarmıştım. Kadına dönüp açık yaraya yumuldum. Derken adam yine tepeme bindi. Kolunu bükmemle omzu çıktı, az daha koparıyordum, sonra da esaslı bir tekme atıp tek bacağını kırdım. Devrildi. Bu kez gözümü ondan ayırmadım. Acılar içinde tekrar doğruldu, yumruklarını kaldırıp üzerime yürüdü. İki kez daha devirdim, iki kez daha kalktı. En sonunda boynunu kırdım da öyle öldü, sonra da kadını öldürdüm.

Sonrasında adamı bir türlü aklımdan çıkaramadım. İnsan olmadığımı mutlaka anlamıştı. Ne kadar güçlü olsa da benimle aşık atamayacağının, hızımla da susuzluğumla da başa çıkamayacağının muhakkak farkındaydı. Ateşim başıma vurmuşken, yareninin güzelliği beni benden almışken, adamı ilk seferde öldürmeyi ihmal etmişim. Bir nevi esirgemişim canını. Kaçabi-

lirdi. Bağırp yardım çağırabilirdi. O fırsatı değerlendirip eline bir silah geçirebilirdi. Ama yapmadı. Hanımını kollarımda görünce, baktı ki kanına giriyorum, tek düşünebildiği ayağa kalkmak ve o kocaman beyhude yumruklarıyla bana saldırmak olmuştu. Sonradan düşündükçe adamın kuvvetine, deli cesaretine, kadına duyduğu sevgiye hayran kaldım.

Yalnız şu da var Abner, hepsi bir yana, adam *aptaldı*. Ne hanımını ne de kendisini kurtarabildi.

Bana o adamı hatırlatıyorsun Abner. *Julian Humma Rüyası*'nı elinden aldı, sense hep onu kurtarmanın derdindesin, düştüğün yerden habire kalkıp gardını alıyor ve saldırıyorsun, ama Julian seni yine nakavt ediyor. Böyle saldırmaya devam edersen gün gelecek kalkamayacaksın. Abner, bırak peşini!"

"Ne diyon sen be?" Marsh öfkeyle parladı. "Bırak da Julian'la vampirleri endişelensin. O lanet vapur serdümensiz şurdan şura-ya gidemez."

"Dümene ben geçebilirim," dedi Joshua York.

"Yok ya?"

"Evet."

Marsh öfke ve hüsrandan küplere bindi. "*Neden?*" diye çıkıştı. "Joshua, sen onlar gibi diilsin."

"Dönmezsem onlar gibi olacağım," dedi York esefle. "İksirimi yapamazsam susuzluğum nüksedecek, hem de yıllarca bastırdığım için tüm şiddetiyle. Sonra can alacağım, kan emeceğim ve Julian gibi olacağım. Bir dahaki sefere geceleyin yatak odana girersem böyle muhabbet etmeyeceğiz."

"Dön geri madem! Zıkkım içkine kavuş! Ama ben gelene kadar sakın o vapuru yerinden oynatayım deme."

"Silahlı adamlarla geleceksin. Sivriltilmiş kazıklarla, yüreğinde kinle. Öldürmeye. Buna izin veremem."

"Sen kimden yanasın?"

"Kavmimden yana."

"Julian'dan yana," diye terslendi Marsh.

"Hayır," dedi Joshua York. İç çekti. "Dinle Abner, anlamaya

çalış. Julian kanefendisi. Onlara hükmediyor, hepsine. Kimileri onun gibidir, yoz, kötü. Katherine, Raymond, diğerleri, onu canı gönülden destekliyorlar. Ama hepsi değil. Valerie'yi gördün, bugün sandalda dediklerini işittin. Yalnız değilim. Soylarımız birbirinden çok da farklı değil. Hepimizin içinde iyilik ve kötülük var, hepimizin hayalleri var. Ama vapura saldıracak olursanız, Julian'a karşı ayaklanırsanız, kişisel umutları gözetmeksizin onu savunurlar. Asırlardır süregelen düşmanlık ve korku güdüyor onları. Gece ile gündüz arasında bir kan nehri akıyor, aşması kolay değil. Tereddütlü olanlar bile, eğer varsa, mecburen savunmaya geçer.

Adamlarını alıp da gelecek olursan Abner kan dökülür. Julian da yalnız değil. Onu canları pahasına koruyacak kişiler var, onlarla beraber seninkiler de helak olur."

"Bazen riske girmek gerekir," dedi Marsh. "Julian'ın yordakçıları ölümü hak ediyor."

"Öyle mi dersin?" Joshua'nın bakışı üzgündü. "Belki hak ediyorlardır. Belki hepimiz ölmeliyiz. Irkınızın inşa ettiği bu dünyada bize yer yok. Soydaşlarınız bizi öldüre öldüre bir avuç kaldık. Belki hayatta kalan son üyelerini de katletmenin zamanı gelmiştir." Acı acı gülümsedi. "Niyetin buysa Abner, kim olduğumu hatırla. Sen dostumsun, onlarsa akrabam, soydaşım, kavmim. Yerim onların yanı. Onların kralyım sanıyordum."

Tonlaması öyle buruk ve kederliydi ki Abner Marsh'ın öfkesi yatıştı. Yerini acıma aldı. "Sen elinden geleni yaptın," dedi.

"Çuvalladım. Valerie'yi hüsrana uğrattım, Simon'ı da, bana inanan herkesi hüsrana uğrattım. Seni de, Bay Jeffers'ı da, o yavrucağı da hüsrana uğrattım. Tuhaf ama bir bakıma Julian'ı bile hüsrana uğratmış olabilirim."

Marsh üsteledi. "Senin bi kabahatin yok."

Joshua York omuz silktiye de gri gözlerine acımasız bir bakış yerleşti. "Geçmiş geçmiştir. Ben bu geceyi, yarın geceyi ve ertesi ni dert ediyorum. Geri dönmeliyim. Henüz farkında değiller belki ama bana muhtaçlar. Geri dönüp elimden geleni yapmalıyım, her ne kadar çok az faydam dokunacaksa da."

Abner Marsh homurdandı. “Bi de *bana* pes etmemi söylemiyor mu. Demek sana saldırıp duran şu lanet aptala benzetiyon *beni*? Hadi ordan, ya *sana* ne demeli Joshua? Julian kaç kez döktü kanını? Bence sen de en az benim kadar inatçının, aptalın tekisin.”

Joshua gülümsedi. “Olabilir,” diye kabullendi.

“Anasını satıyım,” diye sövdü Marsh. “Pekâlâ. Dangalağın önde gideni gibi illa Julian’a geri dönecece. Ben ne halt yiyce?”

“Burayı bir an önce terk etsen iyi olur,” dedi Joshua, “ev sahipleri daha fazla şüphelenmesin.”

“O kadarını ben de biliyorum.”

“Mevzu kapanmıştır Abner. Sakın tekrar peşimize düşme.”

Abner Marsh’ın suratı on karış oldu. “Nah düşmem.”

Joshua gülümsedi. “Seni lanet ahmak,” dedi. “Eh, keyfin bilir. Nasıl olsa bizi bulamazsın.”

“Ben işimi bilirim.”

“Belki bizim için hâlâ umut vardır. Geri dönüp Julian’ı ıslah edersem geceyle gündüz arasında köprü kurabilir, ileride seninle ikimiz *Eclipse*’i geçeriz belki.”

Abner Marsh küçümseyerek burnundan solusa da içten içe buna inanmak istedi. “Kağrolası vapuruma iyi bak,” dedi. “En hızlısı diil ama ona kavuştuğumda sağlam bulsam iyi olur.”

Joshua gülümseyince suratının kurumuş ölü derisi yer yer çatlayıp açıldı. Elini yüzüne götürdü ve kalkan tabakayı sıyırdı. Derisi tek parça halinde soyuldu, bir maske gibi sıyrıldı suratından, yaralar ve kırıksıklarla dolu çirkin bir maske gibi. Altındaki deri süt beyazdı, temiz ve kırıksız, yenilenmeye hazır, hayatın izlerini taşımaya hazır. York eski çehresini avucunda buruşturdu. Eski acıların kalıntısı parmaklarının arasında ufalanıp pul pul yere döküldü. Elini ceketine sildi ve tokalaşmak üzere Abner Marsh’a uzattı. El sıkıştılar.

“Hepimiz seçim yaparız,” dedi Marsh. “Senin lafındı Joshua, haklıydın. Seçim yapmak her zaman kolay diil. Günün birinde senin de bi seçim yapman gerekçek bence. Seninkileri bi yana koyca ve... neyse, hayırlısı olsun. Doğru olanı yaparsın elbet.

Ne demek istediğimi anlamışsındır. Doğrudan şaşma Joshua.”

“Sen de Abner. Sen de aklın yolundan şaşma.”

Joshua York pelerinini savurarak sırtını döndü ve çıktı. Tı-rabzandan zarifçe ve rahatlıkla atladı, bunu her gün yapıyormuş gibi, altı metre aşağıdaki bahçeye konuverdi. Sonra da ortadan kayboldu, öyle hızlı gitti ki adeta geceye karıştı. Belki de sise dönüşmüştür kahrolası diye düşündü Abner Marsh.

Ta uzakta ışıldayan nehir tarafından bir vapurun düdüğü öttü, hüzünlü bir ezgi misali, biraz gamlı biraz kasvetli. Hava kö-tüydü. Ürperen Marsh, acaba don olmuş mudur diye meraklandı. Balkon kapılarını kapatıp yatağa döndü.

Hummalı Yıllar

Kasım 1857 - Nisan 1870

İkisi de sözlerine sadık kaldı. Abner Marsh aramayı sürdürdü ama vapuru bulamadı.

Aaron Gray'in plantasyonunu Karl Framm yolculuğa çıkabilecek kadar toparlanınca terk ettiler, Joshua York'un ortadan kaybolmasından birkaç gün sonra. Marsh oradan ayrıldığına memnundu. Gazetelerde vapur patlamasına dair hiçbir haber çıkmadığı gibi civardakilerden de olayı duyan olmadığı için, üstüne de Joshua sırra kadem basınca Gray hanesi epey kuşkulanır olmuştu. Ayrıca uydurduğu yalanlar Marsh'a köstek oluyordu artık. Toby ve Karl Framm'la beraber ulaşmayı başardıklarında, tahmin ettiği gibi *Humma Rüyası*'nın yerinde yeller esiyordu. Marsh, St. Louis'e geri döndü.

Uzun süren çetin kış mevsimi boyunca Marsh araştırmayı bırakmadı. Yazışmaları oldu, kıyı şeridindeki meyhane ve bilardo salonlarında ona buna sordu, başka dedektifler tuttu, dünya kadar gazete okudu, hatta Yoerger ile Grove başta olmak üzere *Eli Reynolds*'ın kalan mürettebatını da bulup onları, yolcu kılığında, aramaya yolladı. Hiçbiri sonuç vermedi. *Humma Rüyası*'nı gören yoktu. *Ozymandias*'ı da gören yoktu. Abner Marsh vapurun ismini yine değiştirdiklerini tahmin ediyordu. Byron ile Shelley'nin yazdığı kahrolası her şiiri okudu ama bu kez hiçbir işe yaramadı. Öyle abartmıştı ki lanet şiirleri ezberlemiş, hatta başka şairlere

geçmişti ama bu yöntemle *Hiawatha* adında döküntü bir Missouri kıçtan-çarklısı olduğunu öğrendiğiyle kalmıştı sadece.*

Dedektifleri bir kez rapor verdi ama Marsh'a hali hazırda bilmediği bir şey söylemediler. *Ozymandias* yandan-çarklısı geçen ekim ayında yaklaşık dört yüz ton yük, kırk kamara yolcusu ve onun iki misli kadarı da ucuzcu yolcu alarak Natchez'i terk etmişti. Yük sevk yerine asla ulaştırılmamıştı. Natchez güzergâhındaki birkaç odunluk haricinde vapuru da yolcuları da bir daha gören olmamıştı. Abner Marsh bunların yazılı olduğu mektubu defalarca okudu, kaşları çatık. Rakamlar çok azdı, demek ki Nemrut Billy işini hiç iyi beceremiyordu, tabii Julian ile yandaşları zorluk çekmesin diye kasten az kişi taşıyorlarsa başka. Yüz yirmi kişi ortadan kaybolmuştu, iz bırakmadan. Marsh soğuk terler döktü. Mektuba bakarken Damon Julian'ın lafı geldi aklına: *Bu nehirde Humma Rüyası'nı hiç kimse unutamayacak.*

Aylarca Abner Marsh'ın kâbuslarına girdi, nehirde kol gezen kapkara bir vapor, her lambası ve mumu sönük, mobilyaların cılız parıltısı bile görünmesin diye çepeçevre siyah muşambalar asılıp ana güvertesi örtülmüş, ecel karası vebal karası bir vapor, ay ışığına ve sislere karışmış bir gölge, adeta görünmez, sessiz ve hızlı. Rüyalarında çıt çıkarmadan ilerliyor, güvertelerinde ve büyük salonunda tekinsiz akça suretler dolanıyordu. Lüks kamara-larında korkuyla birbirine sokulmuş yolcular görüyor, derken gecenin bir vakti kapılar açılıyor ve herkes çığlık çığlığa haykırıyordu. Marsh bir iki kez haykırarak uyandığı rüyalarına giren, dumanı Julian'ın gözleri kadar kara, istimi kan kırmızı, canhıraş çığlıkların ve karanlığın yuvası vapuru gündüz saatlerinde bile unutamıyordu.

Nehrin yukarı kesiminde buzlar çözülmeye yüz tuttuğunda Abner Marsh zor bir kararla karşı karşıya kaldı. *Humma Rüyası'nı* bulamamıştı ve araştırmaları onu iflasın eşiğine sürüklemişti. Muhasebe defterleri acı tabloyu gösteriyordu, kasası hemen hemen boştu. Hiç vapuru olmadığı halde taşımacılık şir-

* Henry Wadsworth Longfellow'un ilk kez 1855'te yayımlanan şiiri "Hiawatha'nın Türküsü"nden. (ç.n.)

keti işlettiği gibi, orta halli bir vapur yaptıracak bütçesi bile yoktu. Bu yüzden, gönülsüzce, temsilcilerine ve dedektiflerine yazıp arama çalışmalarını noktaladı.

Kalan azıcık parasıyla malum yere döndü. *Eli Reynolds* onu hurdaya çeviren kestirme sapakta hâlâ yatıyordu. Yeni bir dümen yekesi taktılar, kış çarkını az da olsa onardılar ve bahar taşkınlarını beklediler. Sular yükseldi, kestirme sapak yine geçilebilir hale geldi. Yoerger ve tayfasının yardımıyla *Reynolds* gerisin geri St. Louis'e götürüldü, orada çarkı yenisiyle değiştirildi, makine aksamı da itme gücü iki misli yüksek yenisiyle, bir de ikinci kazan eklendi. Baştan aşağı boyandı, ana kamarasına açık sarı halı döşendi. Sonra Marsh onu New Orleans hattında çalıştırmaya başladı, aslında o hat için fazla ufak, fazla salaş, hiç de uygun olmayan bir vapurdu ama Marsh'ın sürekliliğini bizzat sürdürmesine imkân sağlayacaktı.

Abner Marsh bu arayışın neredeyse ümitsiz olduğunu daha başlamadan biliyordu. Sırf Cairo ile New Orleans arası bile yaklaşık bin yüz millik bir güzergâhtı. Cairo'dan sonra Mississippi ta St. Anthony Çağlayanı'na kadar uzanıyordu, arada da Missouri, Ohio, Yazoo, Kızıl Nehir ve vapurların girebileceği yaklaşık elli tane tali ırmak ve akarsu kolu, üstelik her biri kendi içinde geleğenlere ayrılıyordu, hele ki iyi bir serdümenin varsa yılın bu zamanında sapabileceğin kestirmeler, dere ve çaylar da cabasıydı. Bunların herhangi birine saklanabilirlerdi, bir de *Eli Reynolds* ıskalayıp yanından geçti miydi her şey sil baştan. Mississippi nehrinde binlerce vapur dolaşıyor, ulaşım hattına her ay yenileri ekleniyordu, bu da gazetelerde bakılacak yığınla vapur ismi demekti. Gelgelelim Marsh'ta inattan bol bir şey yoktu. Araştırmayı sürdürdükçe *Eli Reynolds* evi oldu.

İşler kesattı. St. Louis-New Orleans hattında en büyük, en hızlı, en lüks vapurlar rekabet ediyordu ve *Reynolds*, olanca eskiliği ve yavaşlığıyla, o koca yandan-çarklıların müşterilerini çekmekte aciz kalıyordu. "Salyangoz hızıyla gitmesi veya bir o kadar çirkin olması değil sebep." Marsh'ın New Orleans temsilcisi 1858

sonbaharında işi bırakacağını söylerken demişti bunu. “Sebep *sensin*, yalanım varsa boyum devrilsin.”

“Ben mi?” Marsh kükremişti. “Sen ne demek istiyon be?”

“Milletin diline düşmüşsün. Onun kadar şanssız bir adam görmedik diyorlar. Bir uğursuzluk var onda, *Drennan Whyte*’dan beter lanetlenmiş diyorlar. Vapurlarından birinin kazanı patlamış, herkes ölmüş. Dördü de buz yığılmasına çarpmış. Bir tanesi de herkes sarı hummadan ölünce ateşe verilmiş. Sonuncusunu da güya kendin haşat etmişsin, delirip serdümenini sopayla dövmüşsün.”

“Belasını versin o herifin,” diye ilendi Marsh.

“Şimdi, sorarım sana, böyle uğursuz bir adamın vapuruna kim biner yahu? Ya da kim onunla çalışır? Ben çalışmam, baştan söyleyeyim. Ben çalışmam.”

Jonathon Jeffers’ın yerine aldığı adam, *Reynolds*’ı New Orleans hattından alıp daha uygun olan yukarı Mississippi veya Illinois hattına çalıştırması için Marsh’a birçok kez yakarmıştı. Suları hırçın ve tehlikeli olsa da vapurun parçalanmadığı sürece muazzam kazanç getiren Missouri’ye bile razıydı. Abner Marsh reddetmiş, adam ısrar edince de onu kovmuştu. Nehrin kuzey kesimlerinde *Humma Rüyası*’nı bulma şansının hiç olmadığını anlamıştı. Son aylarda geceleri bazı Louisiana odunluklarına ve Mississippi ile Arkansas’ın ıssız adalarına gizlice uğruyor, kaçak köleleri toplayıp kuzeydeki hür eyaletlere götürüyordu. Toby aracılık ederek onu Yeraltı Demiryolu denen bir örgütle teması geçirmişti, gerekli ayarlamaların hepsini onlar hallediyordu. Marsh benim demiryoluyla falan işim olmaz diyerek bu kaçış hattından ısrarla *yeraltı nehri* diye bahsediyordu ama yardımcı olmak moralini düzeltiyor, bir şekilde Damon Julian’a zarar verdiğini bilmek hoşuna gidiyordu. Bazen palavrada kaçaklarla yere çömeliyor, onlara gece ahalisini, *Humma Rüyası*’nı falan soruyordu, belki beyazların bilmediği bir şeyler biliyorlardır diye, ancak hiçbirinden işe yarar bir şey duymuyordu.

Abner Marsh yaklaşık üç yıl boyunca iz sürmeye devam etti.

Zor yıllardı. 1860 itibarıyla Marsh, *Reynolds*'ın işletme masraflarından dolayı borç batağındaydı. St. Louis, New Orleans ve diğer kıyı ilçelerindeki şubelerini kapatmak zorunda kaldı. Kâbuslardan eskisi kadar mustarip değildi ama yıllar geçtikçe daha da yalnızlığa gömülüyordu. Bazen ona öyle geliyordu ki Joshua York'la *Humma Rüyası*'ndaki günleri hayatının son sahici dönemiymiş de sanki sonrasında aylar ve yıllar bir rüyadaymış gibi geçmişti. Sair zamanlarda tam tersini hissediyordu, asıl *buydu* gerçek yaşam, muhasebe defterlerine kırmızı mürekkeple yazmak, Eli Reynolds'ın güvertesinde olmak, dumanını koklamak, yeni sarı halıdaki lekelerle dertlenmekti. Joshua'nın hatıraları, birlikte inşa ettikleri o görkemli vapur, Julian'ın yüreğine saldıgı soğuk dehşet, asıl *bunlardı* rüya diye düşünüyordu, silinip gitmelerine şaşmamalı, yöre halkının beni zırdeli sanmasına şaşmamalı.

1857 yazındaki olaylar gittikçe daha çok rüyayı andırır olmuştu, zira Marsh'la aynı tecrübeyi yaşayanlar hayatından teker teker çıkmaya başlamıştı. St. Louis'e dönmelerini takiben ihtiyar Toby Lanyard bir aylığına doğuya gitmişti. Bir kez daha köle edilmek çok ağrına gitmişti ve köle eyaletlerinden olabildiğince uzaklaşmak istiyordu. 1858 başlarında Marsh ondan kısa bir mektup aldı, adam bir Boston otelinde aşçı olarak işe başladığını yazmıştı. Ondan sonra Toby'den bir daha haber alamadı. Dan Albright, New Orleans hattına yeni katılan harikulade bir yandan-çarklıda iş bulmuştu. Ne talihsizliktir ki 1858 yazında New Orleans'ta patlak veren sarı humma salgınından Albright ve vapuru da nasibini aldı. Salgında Albright dahil binlerce kişi öldü, neyse ki akabinde şehirdeki çevre temizliği şartları geliştirildi de yazları etrafta lağım kokusu duyulmaz oldu. Yoerger 1859'un sezon sonuna kadar *Eli Reynolds*'ın kaptanlığını yaptı, emekliye ayrılıp Wisconsin'deki çiftliğine yerleştikten bir sene sonra da yatağında öldü. Yoerger işi bırakınca Marsh yandan-çarklının kaptanlığına kendi geçti, tasarruf etmek için. O tarihlerde eski tayfasından geriye yalnızca bir avuç tanıdık sima kal-

mıştı. Doc Turney önceki yaz Natchez-bayıraltı'nda bir soyguncu tarafından katledilmiş, Cat Grove ise oraları tümünden terk edip batıya, önce Denver'a, ardından San Francisco'ya, en sonunda da ta Çin'e mi Japonya'ya mı ne, tanrının unuttuğu bir yerlere gitmişti. Marsh, Turney'in yerine *Humma Rüyası*'nın eski ikinci makinisti Jack Ely'yi almış, hatta kayıplara karışan yandan-çarklıda vaktiyle çalışan tayfalardan birkaç kişiyi de kadroya katmak istemişti ama onlar ya ölmüşler ya hayatın akışında bir yerlere sürüklenmişler ya da başka işlere girmişlerdi. 1860'a gelindiğinde, 1857'deki utku ve dehşet dolu günleri yaşayanlardan geriye sadece Marsh ile Karl Framm kalmıştı. Çok daha büyük ve daha prestijli vapurları idare edebilecek kadar ehliyetli olmasına rağmen *Reynolds*'ın dümenine Framm geçmişti. Framm'ın hatırlayıp da anlatmadığı çok şey vardı, Marsh'a bile anlatmıyordu. Serdümen hâlâ yumuşak başlıydı ama eskisi kadar hikâye anlatma meraklısı değildi, hatta Marsh adamın gözlerinde evvelce rastlamadığı haşın bir bakış yakalıyordu bazen. Framm artık tabanca taşıyordu. "Onları bulma ihtimaline karşı," diyordu.

Marsh burnundan gülmüştü. "O ufacık şey Julian'a enfiye gelir."

Karl Framm'ın sırtması hâlâ yampiriydi. Altın dişi ışıktaki gene parlamıştı ama yanıt verirken gözlerinde zerre neşe yoktu. "Julian için diil Reyis. Kendim için. Beni bi daha sağ ele geçiremezler." Marsh'a manalı bakmıştı. "İşler o noktaya gelirse senin icabına da bakabilirim."

Marsh ters bakmıştı. "O noktaya gelmez," demiş ve kaptan köşkünü terk etmişti. Sonraki günlerde bu konuşma hatırından çıkmadı. 1859'da büyük bir Ohio vapuru kaptanının St. Louis'de verdiği Noel partisini de unutmuyordu. İlçedeki her meslektaşları gibi Marsh ve Framm da partiye katılmış, içkiyle kafalar bulunduktan sonra herkes nehir efsaneleri anlatmaya başlamıştı. Marsh hikâyelerin hepsini bilse de bunları hiç duymamış tacirlerin, bankerlerin ve güzel kadınların ilgiyle dinlediklerini görmek nedense onu rahatlatmış, içine su serpmişti. Timsah kral İhtiyar Tim'i anlatmışlardı, hayalet vapur Raccourci'yi, sonra Mike

Fink'i, Jim Bowie'yi ve Kükreyen Jack Russell'i*, *Eclipse* ile A. L. Shotwell'in kıyasıya yarışmasını, ölüp gittiği halde sisli havalar-da pis salıyla nehirde kol gezen serdümeni, yirmi yıl önce çiçek hastalığının tüm nehre yayılmasına ve yirmi bin civarı yerlinin ölümüne sebep olan uğursuz vapuru. "Kürk ticaretinin anasını ağlatmıştı," diye noktalamıştı anlatan ve herkes gülüşmüştü, Marsh ile birkaç kişi hariç. Sonra başka birisi çıkıp Hurricano ve E. Jenkins gibi olağanüstü büyük vapurları ballandırarak anlatmaya girişmiş, bu vapurların odun ihtiyacını ураған güvertelerindeki ormanlardan sağladıklarını, tekerlerinin bir turluk dönüşünü tam bir yılda tamamladığını söylemişti. Abner Marsh gülümsemişti.

Karl Framm elinde brendisiyle kalabalığı yarıp öne çıkmıştı. "Benim de bi hikâyem var," demişti, hafiften dili dolanarak. "Gerçektir. *Ozymandias* diye bi vapur varmış tamam mı..."

"Hiç duymadım," demişti birisi.

Framm cılız gülümsemişti. "Dua et de *görmeyesin*," demişti, "çünkü onu bi gören bi daa iflah olmuyomuş. Sırf geceleri dolaşmış bu vapur. Karaymış, kapkara. Bacaları simsiyah, her karışı kara, yalnız ana salonunda kan kırmızı bi halısı varmış, içeride her yer aynaymış ama bişey yansıttığı yokmuş. O aynalar hep boşmuş, içeride bissürü kişi dolaşsa bile boş, şık giyimli, soluk benizli tiplermiş hepsi. Pek sırtıkanmışlar. Yalnız aynalarda görünmezmiş bunnar."

Birisi ürpermişti. Herke suspus kesilmişti. "Neden görünmüyolarmış?" Marsh'ın simaen tanıdığı bir makinist sormuştu.

"Çünkü *ölüymüşler*," demişti Framm. "Hepsi geberikmiş, ölü. Canlı cenaze. Günahkârmış bunnar, o vapurda ebediyen dolaşmaya mahkûm edilmişler, kızıl halılı boş aynalı kapkara bi vapurla nehirde mekik dokudukları halde hiçbi rıhtıma yanaşamazlarmış, asla."

"Hortlaklar," demişti birisi.

"Lanetli," diye eklemişti bir kadın, "tıpkı Raccourci vapuru gibi."

* Üçü de gerçekten yaşamış ve efsaneleşmiş kişilerdir. (ç.n.)

“Alakası yok,” demişti Karl Framm. “Hayalet vapurun içinden geçip gidersin ama *Ozymandias* öyle diilmiş. Gayet sahibiymiş, hele geceleyn binmeyegör, anlarmışın, tez pişman olurmuşun. Bu yaşayan ölüler açmış. Kan içiyorlarmış, malum. Sıcak kan. Karanlıkta pusuya yatarlarmış, bakarlarmış başka bi vapur yaklaşıyor, hemen peşine düşerlermiş, yakaladılar mıydı o ceset gibi beyaz, sırtıkan suratlarıyla, şık kıyafetleriyle üşüşüp işgal ederlermiş vapuru. Sonra da batırırlarmış, ya da ateşe verirlermiş, ertesi sabah geriye ya bacaları kalırmış ya da cesetlerle dolu bir enkaz. Günahkârlar hariç. *Ozymandias*’a binen günahkârlar sonsuza dek inemezmiş ondan.” İçkisini yudumlayıp gülümsemişti. “Diyeceğim o ki, geceleri nehirde dolaşırken arkanızda bi karaltı falan görürseniz iyi bakın. O vapur olabilir, her yeri kapkara, tayfası da hortlak gibi beyaz. Hiç lamba yanmazmış bu *Ozymandias*’ta, o yüzden suları köpürten kara çarklarını falan bazen ta dibine yanaşana dek göremezmişin. Onu görürseniz dua edin de serdümeniniz yaman biri olsun, vapurda gazyacı ya da domuz yağı falan bulunsun. Çünkü hem büyük hem hızlıymış, geceleyn seni yakaladı mı işin bitikmiş. Kulağınız düdüğünde olsun. Sırf tam yetişmek üzereyken çalarmış düdüğünü, yani duyacak olursanız günahlarınızı saymaya başlayın.”

“Neye benziyormuş düdüğü?”

“Aynen insan çılgılığı gibiymiş,” demişti Karl Framm.

“Adı ne demiştin?” Genç bir serdümen sormuştu.

“*Ozymandias*,” demişti Framm. İsmi doğru telaffuz ediyordu.

“Anlamı ne?”

Abner Marsh ayağa kalkmıştı. “Bi şiirden,” demişti. “*Bak şu eserlerime, ya Rab, üzül!*”

Partidekiler ona bön bön bakmışlar, şişman bir hanım da kıkır kıkır gülmüştü, saksagan gibi. “Bu şeytani nehir felaketler ve kötülüklerden geçilmiyor zaten,” diye lafa girmişti bodur bir kâtip. O konuşurken Marsh, Karl Framm’ı kolundan tutup kenara çekmişti.

“Ne halta anlattın bu hikâyeyi?” diye çıkmıştı Marsh.

“Onları korkutmak için,” demişti Framm. “Uğursuz bi gecede onu görcek olurlarsa kaçmayı akıl etsinler diye.”

Abner Marsh bunu kafasında biraz tarttıktan sonra kerhen kafa sallayıp hak vermişti. “Öyle olsun bakalım. Nemrut Billy’nin verdiği isimle andın onu. *Humma Rüyası* deseydin var ya Framm Efendi, o lanet kafanı şuracıkta koparıverirdim. Duydun mu beni?”

Framm duymuştu ama önemi yoktu. İyi veya kötü, söylenti yayılmıştı bir kez. Marsh aynı hikâyenin çarpıtılmış bir yorumunu bir ay sonra Ziraatçılar Hanı’nda yemek yerken başka bir adamdan dinledi. Aynı kış, iki kez daha. Hikâye her anlatışta biraz değişiyordu elbette, kara vapurun adı bile. Anlaşılan o ki, anlatıcıların çoğu için *Ozymandias* fazla tuhaf, fazla zor bir isimdi. Ama vapurun ismi ne kadar değişirse değişsin lanetliler hikâyesi aynıydı.

Yaklaşık altı ay kadar sonra Marsh başka bir hikâye duydu, o da hayatını değiştirdi.

Ziraatçılar Hanı’ndan ve Güneyli’den daha ucuz ama yemekleri güzel, ufak bir St. Louis otelinde yemeğe yeni oturmuştu. Vapurcuların pek rağbet göstermediği bir yerdi, bu da Marsh’ın canına minnetti. Son yıllarda eski ahbabları ve rakipleri ona bir tuhaf bakıyor, uğursuzluğuna istinaden ondan uzak duruyorlar, masasına oturduklarındaysa sırf yaşadığı talihsizliklerden konuşuyorlardı ki Marsh’ın hiçbirine tahammülü yoktu. Yalnız kalmayı yeğliyordu. 1860 yılının o günü oturmuş şarabını yudumlayarak kafa dinliyor, ısmarladığı kızarmış ördeği, turp, fasulye ve sıcak ekmeği garsonun getirmesini bekliyordu ki birisi damladı. “Bi yıldır ortalıkta yoktun,” dedi adam. Marsh’ın gözü adamı bir yerden ısıırıyordu. Birkaç yıl önce *A.L. Shotwell*’de çarkçılık yapan adamdı bu. İstemeye istemeye masasına buyur etti. “Mahzuru yoktur heralde,” dedi eski çarkçı ve hemen bir iskemle çekip gevezeliğe başladı. Marsh’ın adını hiç işitmediği bir New Orleans vapurunda ikinci makinistti ve anlatacağı bir sürü dedikodu, haber biriktirmişti. Marsh adamı nezaketen dinlerken yemeğinin

nerede kaldığını merak ediyordu. Bütün gün bir şey yememişti.

Ördek tam zamanında geldi. Marsh sıcak ekmekten kopardığı koca lokmaya tereyağı sürerken makinist, "Baksana, N'Orleans'ta patlak veren fırtınayı duydun mu?" dedi.

Marsh ekmeğini çiğneyip yuttu, bir lokma daha kopardı. "Yok," dedi ilgisizce. Kabuğuna çekildiğinden seldi, fırtınaydı veya başka felaketlerdi pek duyum aldığı yoktu.

Adam ayrık sarı dişlerinin arasından bir ıslık öttürdü. "Var ya, feciymiş. Bissürü vapuru paramparça etmiş, iyi dağıtmış ortalığı. Aralarında *Eclipse* de varmış. Duyduğuma göre fena haşat olmuş."

Marsh ekmeğini yuttu. Ördeğe girişmek üzere kaldırdığı çatal bıçağı bıraktı. "Şu *Eclipse*," dedi.

"Aynen beyim."

"Ne kadar fena?" diye sordu Marsh. "Kaptan Sturgeon'ın tamir ettiremeyeceğ kadar diildir heralde?"

"Sen ne diyon, tamirle falan iflah olmazmış artık," dedi makinist. "Sağlam kalan kısmını Memphis'te palamar teknesi olarak kullancaklarmış güya."

Marsh uyuşmuş gibi "Palamar teknesi," diye tekrarladı. St. Louis, New Orleans ve diğer büyük kıyı ilçelerinde rıhtıma sıralanmış külüstür ve döküntü vapurlar geldi gözünün önüne, makine aksamaları ve kazanları sökülmiş, yalnızca neta ve yük aktarma için kullanılan boş kabuklar. "Olur şey diil... nasıl ya..."

"Bence layığını bulmuş," dedi adam. "Zaten var ya, onu *Shotwell*'le bile geçerdik de..."

Marsh'ın genzinden boğuk bir hırıltı koptu. "Yıkıl karşımdan lan," diye kükredi. "*Shotwell*'de çalışmamış olsaydın bu dediğin yüzünden o lanet kıçına tekme basardım. Şimdi defol burdan!"

Makinist hemen ayağa fırladı. "Dedikleri kadar deliymişin," diye geveledi kaçarken.

Abner Marsh o masadan uzun süre kalkmadı, önündeki yemeğe dokunmadan, yüzünde donuk ve hazin bir ifade, boşluğa bakarak öylece oturdu. En sonunda bir garson çekinerek yaklaştı.

“Ördekte bi sorun mu var Reyis?”

Marsh önüne baktı. Ördek biraz soğumuştı. Yağı üzerinde donmaya başlamıştı. “İştahım kaçtı,” dedi. Tabağını önünden itip hesabı ödedi ve çıktı.

İzleyen haftayı muhasebe defterlerini tarayarak, borç hesabı yaparak geçirdi. Sonra Karl Framm’a uğradı. “Boşa kürek çekiyorum,” dedi adama. “*Eclipse*’le yarış hayal oldu, onu bulsak bile mümkün diil, bulamıycaz da zaten. Aramaktan bıktım. *Reynolds*’ı Missouri hattına koycam Karl. Para kazanmam lazım.”

Framm kınar gibi baktı ona. “Missouri ehliyetim yok benim.”

“Biliyorum. Gitmekte serbestsin. Zaten *Reynolds*’tan daha iyi bi vapuru hak ediyorsun.”

Karl Framm piposundan bir nefes çekti ve ses etmedi. Marsh adamla göz göze gelemiyordu. Birtakım kâğıtları karıştırdı. “Benden alacaklı olduğun yevmiyeni ödiycem.”

Kafa sallayan Framm gitmek üzere arkasını döndü. Kapıda durdu. “Bi iş bulursam,” dedi, “gözümü dört açıcım. Onu bulursam haber veririm.”

“Bulamazsın,” dedi Marsh, pat diye. Böylece Framm kapıyı kapatıp vapurdan indi ve hayatından çıktı. Abner Marsh da hiç olmadığı kadar yalnız kaldı. Kendisinden başka kimse kalmamıştı; *Humma Rüyası*’nı da Joshua’nın beyaz takım elbisesini de, Damon Julian’ın gözlerinde barınan cehennemi de ondan başka hatırlayan kimse kalmamıştı. Hepsi Marsh hatırlıyor diye bakiydi sadece. Marsh da artık unutmaya niyetliydi.

Yıllar geçti.

Eli Reynolds Missouri hattında para kazandırdı. Yaklaşık bir yıl boyunca orada çalıştı, kaptanlığını da onunla beraber ter döken Marsh yaptı. Yüküyle de, yolcularıyla da, muhasebesiyle de o ilgilendi. İlk iki seferde yüklü borçlarının dörtte üçünü ödeyecek kadar para kazandı. Ashında zengin de olabilirdi ama birtakım büyük çaplı olaylar tekerine çomak soktu, mesela başkanlık seçimi (Marsh bir cumhuriyetçi olmasına rağmen Lincoln’e oy verdi),

eyaletler ayrılığı, Fort Sumter yangını.* Kıyımın çapı genişledikçe Joshua York'un sözlerini anımsıyordu: *Kızıl susuzluk bu ülkeye sinmiş bir kez, onu da sadece kan yatıştırır.*

Yatışana kadar çok kan döküldü diye düşünecekti Marsh sonradan, acı acı. Savaştan da kendi muharebe deneyimlerinden de nadiren konuşur, sürekli savaş münakaşasına girenlere de pek az tahammül ederdi. "Savaş yaşandı bitti," diye paylardı. "Biz kazandık. Geçti gitti artık, bu muhabbetle sürekli kafa şişirmenin gereği ne anlamıyorum, gurur duyulcak bişiymiş gibi. Tek faydası köleliğin sona ermesi oldu. Gerisi hikâye. Birini vurmamanın böbürlencek hiçbi tarafı yok, tanrının cezaları." Savaşın ilk yıllarında *Eli Reynolds*'la yukarı Mississippi'ye dönmüş; St.Paul, Wisconsin ve Iowa arasında asker taşımıştı. Sonrasında bir İttifak ganbotunda hizmet vermiş, nehir muharebelerinde birkaç kez sıcak çatışmaya da girmişti.

Karl Framm da savaşta çarpışmıştı. Marsh onun Vicksburg çatışmasında öldüğünü duymuşsa da asla doğrulatabilirdi.

Barış sağlanınca St. Louis'e dönüp *Eli Reynolds*'la yukarı Mississippi hattına çıktı. Rakip dört vapurun sahibi/kaptanı ile kısa süren bir ortaklığa girdi ve nehrin yukarı kesimlerine egemen olan görece büyük şirketlerle daha etkin rekabet edebileceği, düzenli sefer tarifesine sahip bir taşımacılık şirketi kurdu. Ne var ki ortakların hepsi dediğim dedik, inatçı adamlardı, nitekim altı ay süren bağrıış çağrıış kavgalardan sonra şirket feshedildi. O tarih itibarıyla Abner Marsh vapur işletmeciliği işinden tamamen soğumuştur artık. Oralar değişmişti. Savaştan sonra vapur sayısı eskiye nazaran en az üçte bire inmişti, gene de rekabet çetindi çünkü o güzergâhta demiryolları gittikçe yaygınlaşıyordu. Artık St. Louis'e yanaştığında rıhtımda en fazla bir düzine vapur görüyordun, halbuki bir zamanlar bir mil boyunca tıklım tıklım vapur dolu olurdu orası. Savaşı izleyen yıllarda başka değişiklikler de yaşanmıştı. Missouri'nin yabanıl etekleri haricinde oduncuların yerini hep kömürcüler almaya başlamıştı. Federal düzenlemeler-

* Amerikan iç savaşının yaşandığı 1861-1865 yılları arasındaki olaylar. (ç.n.)

le katı yasalar ve tüzükler çıkarılmıştı, güvenlik denetimleri ve ruhsat şartı gibi ıvır zıvırlar, hatta yarışlar bile yasaklanmak isteniyordu. Vapurcular da değişiyordu. Marsh'ın tanıdığı çoğu meslektaşı ya ölmüş ya da emekliye ayrılmıştı. Yerlerini alanlarsa acayip yöntemleri olan yabancılardı. Eskilerin şamatacı, küfürbaz, eli bol, sırtına şaplak atıp gece boyu içki ısmarlayan ve yüksekten atıp tutan delişmen adamların nesli tükenmek üzereydi artık. Marsh'ın duyduğu kadarıyla Natchez-bayıraltı bile eski halinin bir hayaleti gibiydi ve gösterişli isimlere sahip nezih konakların bulunduğu Natchez-bayırüstü semti kadar oturaklı bir yere dönmüştü neredeyse.

1868 Mayıs'ında bir gece, Joshua York'u ve *Humma Rüyası*'nı son gördüğü tarihten en az on yıl kadar sonra, Abner Marsh rıhtımda bir yürüyüşe çıktı. Joshua'yla ilk tanıştığı gece hatırına geldi, aynı yanaşlıkta yürüyordu zaten, o zamanlar vapurlarla ana baba günü olurdu burası; kocaman görkemli yandan-çarklılar, küçük ama sağlam kıçtan-çarklılarla, eskisiyle yenisiyle, hatta aralarında en çok palamar teknesine bağlı duran *Eclipse* göze batardı. Oysa şimdi *Eclipse*'in kendisi palamar teknesi olmuş, onu hayatında görmeyen ve kendilerini çarkçı, ayakçı ve serdümen yaveri sayan veletler türemişti. Yanaşlık neredeyse boştu. Marsh durup saydı. Beş vapur vardı. *Eli Reynolds*'ı da sayarsan altı. *Reynolds* artık o kadar eskimişti ki Marsh onu sefere çıkarmaya çekiniyordu. Dünyanın en eski vapuru olsa gerek diye düşündü, kaptanı da en yaşlısı. İkisi de pek yorgundu artık.

Ulu Cumhuriyet'e yükleme yapılıyordu. Önceki yıl falanca Pittsburgh tersanesinden çıkagelmiş, gıcır gıcır, devasa bir yandan-çarklıydı. 100 metre uzunluğuyla gelmiş geçmiş en büyük vapur deniyordu çünkü hem *Eclipse* hem de *Humma Rüyası* unutulup maziye karışmıştı. Görkemliydi de. Marsh onu defalarca seyretmiş, hatta bir kere de binmişti. Kaptan köşkü envai çeşit süslemeyle bezeliydi, kubbesi de oymalıydı. İçindeki tablolar, aynalar, pırıl pırıl mobilyalar ve halılar yürek sızlatacak güzellikteydi. Gelmiş geçmiş en güzel, en kaliteli vapur olsun diye

yapılmıştı, seleflerini gölgede bırakacak kadar lüks. Ne var ki pek hızlı değil diye duymuştu Marsh, ayrıca korkunç bir hızla zarar ettiği söyleniyordu. Kollarını göğsünde kavuşturdu ve vapura yük taşıyan hamalları haşın bakışlarla seyretti, üzerinde siyah pardösüsüyle heybetliydi duruşu. Hamallar siyahtı, hem de hepsi. Bu da başka bir değişimdi. Nehirde çalışan tüm hamallar artık siyahtı. Savaştan önce hamal, ateşçi ve miço olarak çalışan göçmenler kayıptı. Nereye kaybolduklarını Marsh bilmiyordu. Onların yerini azadeler almıştı.

Çalışırken türkü okuyordu hamallar. Yanıktı türküleri, ezgisi efkârlı. *Geceler karanlık, gündüzler uzun*, diye gidiyordu. *Gurbetteyiz. Ağla birader ağla*. Marsh bu türküyü biliyordu. Öbür nakarat şöyle devam ederdi, *Sabah oldu, dün de mazi. Yuvasıya dönüyoruz. Haykır birader haykır*. Ama nakaratın bu kısmını söylemiyorlardı. Rıhtımın boş olduğu, herhangi bir vapura toz yutturacak kadar yeni ve gösterişli olmasına rağmen yeterince iş yapmayan bir vapuru yükledikleri böyle bir geceye uygun değildi o kısmı. Türkülerini dinleyerek onları seyrederken Abner Marsh'a tüm nehir ölmek üzereymiş gibi geldi, onunla beraber kendisi de son demlerini yaşıyordu sanki. Şu âlemde karanlık geceler de uzun günler de görmüşlüğü çoktu ama dönecek bir yuvası olduğundan bile kuşkuluydu artık.

Aheste adımlarla rıhtımdan otele döndü. Ertesi gün memurlarının ve tayfasının işine son verip Humma Nehri Taşımacılık'ı feshetti ve *Eli Reynolds*'ı satılığa çıkardı.

Marsh elindeki parayla St. Louis'i temelli terk edip memleketi Galena'da nehre nazır küçük bir ev satın aldı. Oranın adı Humma Nehri değildi artık. Yıllar önce kalkıp ismini değiştirmişlerdi ve şimdilerde oraya herkes Galena Nehri diyordu. Halka göre yeni isim daha hoş çağrışımlar uyandırıyordu. Abner Marsh çocukluğundan bu yana olduğu gibi oraya Humma demeyi sürdürdü.

Galena'da yapacak pek işi yoktu. Bir sürü gazete okuyordu. Joshua'yı aradığı yıllardan kalma bir alışkanlık olsa da hızlı va-

purların sefer sürelerini takip etmek hoşuna gidiyordu. Sayıları hâlâ parmakla sayılacak kadar azdı. 1866'da New Albany'ye *Robert E. Lee* damga vurmuştu ve sahiden yaman vapurdu. Kimileri *Azman Bob Lee* diyordu ona, ya da sadece *Yaman Bob*. Camianın gelmiş geçmiş en sert, en suratsız ve en ters kaptanı Tom Leathers, 1869'da yeni bir *Natchez*'i dolaşıma sokmuştu, aynı ismi taşıyan altıncı vapuruydu bu. Gazetelere bakılırsa yeni *Natchez* seleflerinden daha hızlıydı. Bıçak gibi yarıyordu suyu. Leathers ise sürekli böbürlenerek Kaptan John Cannon'un *Azman Bob Lee*'sine kafa tutuyordu. Gazetelerde bundan başka haber yoktu. Marsh ta Illinois'den bile yarışın kokusunu alabiliyordu. Yıllarca konuşulacak bir yarış olacağı belliydi. Çağırdığı temizlikçi kadına bir gün "O lanet yarışı görmek isterdim," dedi. "*Eclipse* karşısında ikisinin de şansı olmazdı gerçi, tecrübe konuşuyor burda."

"Ayol *Eclipse* mi kaldı, vapurlar daha iyi artık," dedi temizlikçi. Ona çemkirmeyi seviyordu bu kadın.

Marsh burnundan öfkeyle nefes verdi. "Fark etmez. Güzergâhlar kısaldı. Nehir her sene biraz daha çekiliyor. Yakında St. Louis'den New Orleans'a yayan gidersin."

Marsh sırf gazete okumakla yetinmiyordu. Onca şey dururken Joshua sayesinde şiire merak salmıştı. Arada sırada roman okuduğu da oluyordu. Ağaç oymacılığına da başlamıştı ve hatırında kaldığı kadarıyla vapurlarının ayrıntılı maketlerini yapıyordu. Güzelce boyamayı da ihmal etmiyor, ölçeklerine de dikkat ediyordu, böylece maketleri yan yana koyduğunda büyüklüklerini kıyaslamak mümkün oluyordu. Altıncı ve en büyük maketini bitirdiği gün temizlikçisine "Bu benim *Elizabeth A.*" dedi gururla. "Nehrin gördüğü en şeker vapurdu. O lanet buz yığılmasına çarpmasaydı rekorlara imza atçaktı. Büyüklüğünü bundan anlayabilirsin, yaklaşık doksan metreydi. Baksana benim emektar *Nick Perrot* onun yanında nasıl da cüce kaldı." Parmağıyla gösterdi. "Şu da *Tatlı Humma*, yanındaki da *Dunleith* –sancak taraftaki aksamı amma sorun çıkarırdı, safi dert– onun yanındaki de benim *Mary Clarke*. Kazanı patlamıştı." Kafasını iki yana sal-

ladı. “Bissürü insan ölmüştü. Hata bendeydi belki. Bilmiyorum. Bazen aklıma gelir. Şu en sondaki ufaklık da *Eli Reynolds*. Gösterişli bi yanı yok ama harbi sağlam hatundu. Varımı yoğumu ona harcadım, fazlasıyla, yeter ki çarkları dönsün, kazanı sönsün diye. Bu çirkin ufaklık ne kadar dayandı biliyon mu?”

“Yok,” dedi temizlikçi. “Senin başka bi vapurun daha yok muydu? Süslü püslüymüş hani? Öyle duydum...”

“Dedikodulara kulak asmayı bırak, kör olasınca. Evet, bi vapurum daha vardı. *Humma Rüyası*. Nehirden geliyor adı.”

Temizlikçi kadın küçümser gibi homurdandı. “Bu ilçenin la-yık olduğu yere bi türlü gelememesine şaşmamalı, Humma Nehri diye diye ortalıkta dolaştıydınız. Millet bizim hastalıklı falan olduğumuzu sanmıştır. Düzgün bi isim bulamadınız mı? Neyse ki *Galena Nehri* oldu şimdi.”

Abner Marsh burun büktü. “Kağrolasınca nehrin batasıca ismini değiştirmek kadar aptalca bişiy duymadım. Ben burayı Humma Nehri bellemişim bi kez, tanrının cezası vali ne derse desin benim için Humma Nehri olacak kalcak.” Suratı asılmıştı. “Sen istediğin kadar konuş. Lan sizde bu gevşeklik varken yakında bu boktan yere *Galena Deresi* bile derler.”

“Ağzını bozma. Şiir okuyan biri diline daha hâkim olur, medeni konuşur sanırdım.”

“Ağzı bozukluğumu boş ver sen,” dedi Marsh. “Benim şiir falan okuduğumu da sakın ha ortalık yerde ağzından kaçırma, duyuyon mu beni? Şiir seven bi tanıdığım vardı, o kitaplar bana ondan kaldı. Hem sen her şeye burnunu sokmasana, vapurlarımın tozunu almaya bak.”

“Hayhay. Öbür vapurun da maketini yapcan mı peki? *Humma Rüyası*’nın?”

Marsh koca pofuduk koltuğa gömülüp kaşlarını çattı. “Yok,” dedi. “Yok, yapmıycam. O vapuru unutasım var. Hadi işine bak sen, aptalca sorularla kafamı ütüleme.” Gazeteyi aldı ve *Natchez*’le böbürlenen *Leathers*’ın en son demecini okumaya koyuldu. Temizlikçisi cıkcıkladıktan sonra toz alma işine geri döndü.

Evinin güney cephesinde cumbalı, yüksekçe bir kule vardı. Akşamları bir kadeh şarap veya bir fincan kahve, bazen de bir dilim turta alıp sıklıkla oraya çıkardı. Savaştan beridir eski iştahı yoktu. Yemeklerin tadı aynı değildi sanki. Hâlâ iri bir adamdı ama *Humma* Rüyası'da Joshua'yla beraber geçirdiği günlerden bu yana en az kırk kilo vermişti. Etleri sarkıyordu. İleride çeker diye birkaç beden büyük aldığı bir giysi gibiydi vücudu. Gerdanı da iyice sarkıktı. Aynaya her baktığında, "Kilo verince iyicene cirkinleştim," diye homurdanıyordu.

Cumba pencereye oturunca nehri seyredebiliyordu. Çoğu akşamı orada geçiriyordu, okuyarak, içerek, dışarıyı seyreterek. Mehtaplı gecelerde pek güzeldi nehir, pırıl pırıl, şırıl şırıl, sanki doğduğundan beri hiç değişmemiş, o ölüp gittikten sonra bile böyle akmaya devam edecekti. Nehir manzarası Marsh'a huzur veriyordu, kıymetini bildiği bir histi bu. Çoğu zaman ya bezgin oluyordu ya efkârlı. Keats'in bir şiirini okumuştı, hüzünlü olduğu kadar güzel de olan başka bir şey yok ölümden gayrı diyen. Dünyadaki güzel olan her şey solup gidiyor gibi geliyordu ona bazen. Yalnızlık da çekiyordu. O kadar uzun zamandır yollardaydı ki Galena'da hiç yakın dostu kalmamıştı. Misafiri hiç yoktu. Gıcık temizlikçisi dışında kimseyle muhabbeti de yoktu. Kadın hep damarına basıyordu ama Marsh'ın pek aldırdığı yoktu çünkü etrafında kanını kaynatacak kimsesi kalmamıştı. Bazen ömrünün sonuna geldiğini sanıyor, buna öyle öfkeleniyordu ki kıpkırmızı kesiliyordu. Bir türlü tamamına erdiremediği bir sürü şey vardı hâlâ, yarım kalmış dünya kadar iş... Gelgelelim yaşlandığı yadsınamazdı. Eskiden şu ceviz bastonu hava olsun diye taşırdı, moda icabı. Oysa şimdi pahalı, altın saplı bir baston yardımıyla yürüyordu. Gözlerinin altı torbalanmış, siğilleri bile kırışmıştı. Sol elinin üzerinde beliren kahverengi lekeyi de garipsemişti ilk başta. Bazen gözüne iliştikçe nereden türedi bu yahu diyordu. Eskiden hiç dikkatini çekmezdi halbuki. Sonra sövüp gazeteye veya kitaba sarılıyordu.

Marsh yine oturma odasına çekilmiş, Amerika'yı dolaşan

Bay Dickens'ın nehir seyahatlerini okuyordu ki temizlikçisi bir mektup getirdi. Şaşkınlığından homurdandı, sonra da Dickens'ın kitabını pat diye kenara bırakıp mırıl mırıl söylendi, "Tam İngiliz salağı, bi kaşık suda boğmalık." Mektubu alıp yırtarak açtı, zarfı da yere atıverdi. Bir mektup gelmesi başlıbaşına nadir bir olaydı, kaldı ki bu mektup daha da tuhaftı çünkü Humma Nehri Taşımacılık'ın St. Louis şubesine yollanmış, oradan Galena'ya yönlendirilmişti. Abner Marsh hışır hışır sarı kâğıdı açınca birden heyecanla iç çekti.

Eski antetli kâğıdı hemen tanıdı. On üç yıl kadar önce bastırıp vapurundaki her kamaranın çekmecesine koyduğu kâğıtlardandı. Üst tarafında çini kalemle özenle çizilmiş koca bir yandan-çarklı tasviri vardı ve süslü harflerle HUMMA RÜ-YASI yazıyordu. Zarif ve akıcı elyazısını da tanıdı. Mesaj kısıydı:

Sevgili Abner,

Ben tercihim yaptım.

İyiysen ve de dilersem, en kısa zamanda New Orleans'ta buluşalım. Gallatin Caddesi'ndeki Yeşil Ağaç'ta bekliyor olacağım.

-Joshua

"Cehennemin dibine gidesice!" Marsh sövdü. "Bunca zaman sonra bi mektupla beni ayağına çağrabilceğini, kalkıp ta New Orleans'a gitçeğmi mi sanıyor bu lanet şapşal? Hem de tek kelime açıklama yapmadan! Kendini ne sanıyo lan bu?"

"Ben nerden bileyim!" dedi temizlikçisi.

Abner Marsh bir gayret ayağa kalktı. "Beyaz ceketimi hangi cehenneme kaldırdın be kadın?" diye kükredi.

New Orleans

Mayıs 1870

Abner Marsh akşam vakti aceleyle seğırttiğı Gallatin Caddesi'ni doğruca cehenneme giden bir yola benzetti. Caddeye boydan boya pavyonlar, meyhaneler ve genelevler sıralanmıştı, hepsi de tıklım tıklımdı, leş gibi, gürültülü, kaldırımlar bile ayaştan, orospudan ve yankesiciden geçilmiyordu. Orosputar arkadaşından sesleniyor, yapmacık davetlerine karşılık alamayınca da alay ediyorlardı. Kaba saba, kem gözlü, elleri bıçaklı ve piriñ muştalı adamlar onu bariz küçümsemeyle süzüyorlar, Marsh ise keşke bu kadar varlıklı ve bu kadar moruk görünmeseydim diye hayıflanıyordu. Bir pavyonun önünde öbeklenmiş eli sopalı bir çeteden kaçınmak için caddenin öbür tarafına geçmişti ki kendisini Yeşil Ağaç'ın* önünde buluverdi.

Burası da diğer pavyonlar gibiydi, başka batakhanelerce çevrelenmiş herhangi bir batakhane. Marsh itiş kakış içeri girdi. İçerisi kalabalıktı, duman altı ve loş. Çiftler gümbür gümbür çalan pespaye müziğın ritmine sarsakça ayak uydurarak mavimtırak bir pusun içinde deviniyordu. Adamlardan biri, kırmızı pazen gömleklı, saçı sakalı birbirine karışmış bir çam yarması, dans pistinde partneriyle beraber yalpalayarak dört dönüyordu ama damı baygın gibiydi. Adam kollarındaki kadını oraya buraya çekiştirirken bir yandan da ince patiska elbisesi üzerinden me-

* New Orleans tarihine geçmiş gerçek bir mekândır ve işletmecilerine uğursuzluk getirmesiyle nam salmıştır. 1886'daki bir yangında kül olduğı söyleniyor. (ç.n.)

mesini mıncıklıyordu. Pistteki diğer kişilerin umursadığı yoktu. Hepsi bildik pavyon kadınlarıydı, rengi atmış patiska etekli, yırtık pırtık çarıklı. Tam Marsh'ın baktığı sırada kırmızı gömlekli adam tökezleyip partnerini düşürdü, sonra da kadının üzerine kapaklandı. Bir kahkaha koptu. Kadın yerde sere serpe yatar-ken adam sövüp sendeleyerek ayağa kalktı. Sonra, kahkahalar kesilince, eğilip kadını elbisesinin göğsünden yakalayarak çekti. Elbise yırtılıp elinde kalınca sırtarak kenara fırlattı. Kadının altında kırmızı bir jartiyerden başka bir şey yoktu. Dolgun beyaz uyluğunun hemen altındaki jartiyer lastiğine küçük bir hançer sıkıştırmıştı. Kabza başı pembe ve kalp şeklindeydi. Kırmızı gömlekli adam pantolonunun düğmelerini çözmeye başlamıştı ki sağında ve soluna birer fedai belirdi. Pirinç muştalı ellerinde kalın tahta sopalar olan irikiyım, pancar suratlı adamlardı. "İşini üst katta hallet," diye kükredi biri. Kırmızı gömlekli adam biraz söylene de sonunda kadını omzuna attı ve sendeleyerek sigara dumanları arasında gözden yitti, yine kahkahalar eşliğinde.

"Dans edelim mi bayım?" Konuşurken dili dolanan bir kadın Marsh'ın kulağına fısıldamıştı. Hışım la döndü. Kadın en az onun kadar kiloluydu. Hamur beyazıydı, iki tane bıçak ilişti rdiği deri kemeri haricinde anadan doğma çıplak. Gülümseyerek Marsh'ın yanağını okşuyordu ki Marsh kadına hızla sırt dönüp kalabalığın arasına daldı. Salonda bir tur atarak Joshua'yı aradı. Nispeten daha gürültülü bir köşede, on kadar adam bir tahta sandığın etrafında toplanmış, geçirip küfrederek sıçan dövüşü seyrediyorlardı. Barın etrafına iki sıra insan dikilmişti, neredeyse her biri silahlı ve haşın bakışlı. Marsh çift tabancalı bücür bir adamla harare tli tartışan vbe belinde kement taşıyan çiroz gibi bir adamı özürler geveleyerek itip geçmeye çalıştı. Kementli adam susup Marsh'a ters ters baktı ama diğer adamın bağırması üzerine tekrar muhabbete döndü. "Viski," dedi Marsh, bara yaslanıp.

"Buranın viskisi mideni deler Abner," dedi barmen sakince, mekânın uğultusuna rağmen çın çın öttü sesi. Abner Marsh'ın ağzı bir karış açık kaldı. Tezgâhın ardında ona gülümseyerek

bakan adamın üzerinde urgan kemerli, kaba dokumadan çuval gibi bir pantolon, kirden rengi bozarmış beyaz bir gömlek, bir de siyah yelek vardı. Ama yüzü on üç yıl önce nasılsa aynıydı, solgun ve kırışksız. Çenesine inen beyaz saç biraz pırasa gibiydi artık. Joshua York'un gri gözleri pavyonun loş aydınlığında için için şavkıyordu sanki. Tezgâhın üzerinden uzanıp Marsh'ın koluna yapıştı. "Yukarı gel," dedi telaşla, "orada konuşabiliriz."

Tezgâhın etrafından dolanırken diğer barmen Joshua'ya yadırgayarak baktı, aynı anda siyah takım elbiseli, sansar suratlı, sıırım gibi bir adam üzerine yürüyerek, "Nere gittiğini sanıyon lan? Dön yerine de müşteriyle ilgilen!" dedi.

"İşi bırakıyorum," dedi Joshua.

"Bırakıyon mu? Ümüğünü sıkarım senin!"

"Sahi mi?" dedi Joshua. Ansızın suspus kesilen etrafındakilere meydan okur gibi göz gezdirdi. Kimse kılını kıpırdatmadı. "Buna kalkışmayı düşünen olursa dostumla beraber üst katta olacağım," dedi, tezgâha sıralanmış yarım düzine fedaiye. Sonra Marsh'ı dirseğinden tutup dansçıların arasından geçirerek dar bir arka merdivenden çıkardı. Titrek bir gaz alevinin aydınlattığı üst katta yarım düzine odanın bulunduğu kısa bir hol vardı. Kapalı kapılardan birinin ardından gürültüler geliyordu, inleme ve homurtular. Diğer kapı açıldı ve önünde bir adam yatıyordu, yüzükoyun, yarısı odanın içinde yarısı dışarıda. Marsh ayağını adamın üzerinden aşırırken onun deminki kırmızı gömleklili adam olduğunu fark etti. "N'olmuş buna be?" dedi yüksek sesle.

Joshua York omuz silkti. "Muhtemelen Bridget ayılıp sopalamıştır, sonra da parasını almıştır. Buranın bir tanesidir o. Yanılmıyorsam o küçük bıçağıyla en az dört adamı geberetti. Kabzasındaki kalbe çentik atıp işaretleiyor." Surat ekşitti. "Kan dökmeye gelince, soydaşlarımdan sizden hiç de aşağı kalır yanı yok Abner."

Joshua boş bir odanın kapısını açtı. "İstersen burada konuşalım." Lambalardan birini yaktıktan sonra kapıyı kapattı.

Marsh külçe gibi yatağa çöktü. "Canına yandığım," dedi, "beni ne biçim bi yere çağırmışın Joshua. Burası yirmi otuz yıl önceki

Natchez-bayıraltı kadar kötü. Seni böyle bi yerde bulacağım aklı-mın ucundan geçtiyse n'olayım.”

Joshua York gülümseyerek eski püskü bir berjer koltuğa geçti. “Julian’ın veya Nemrut Billy’nin de aklına gelmez. Amaç da o zaten. Peşimde olduklarına eminim. Gallatin Caddesi’ne bakmayı akıl etseler bile işleri zor. Julian’ın zenginliği kılığından okundu-ğu için saldırıya uğrar. Nemrut Billy de buralarda simaen tanınır. Alıp götürdüğü bir sürü kadın bir daha geri dönmedi. Sırf bu gece Yeşil Ağaç’ta onu görür görmez gebertecek en az iki kişi vardı. Bu mahalle Yaş Meşe Çetesi’nin* delikanlılarından sorulur, Nemrut Billy’yi sırf zevkine marizlerler, tabii ona yardakçılık edecekleri tutmazsa.” Omuz silkti. “Gallatin Caddesi’ne polis bile uğramaz. Bu muhitte herhangi bir yere kıyasla çok daha emniyetliyim, ayrıca buralarda gece hayatım dikkat çekmiyor. Olağan sayılıyor.”

“Sen orasını bırak şimdi,” dedi Marsh sabırsızca. “Bana bi mektup yolladın. Tercihini yaptığını söylemişsin. Niye geldiğimi biliyorsun ama beni niye çağırdığından emin değilim. Açıklasan iyi olur.”

“Nereden başlasam bilemiyorum. Uzun zaman oldu Abner.”

“İkimiz için de,” dedi Marsh sertçe. Sonra sesi yumuşadı. “Seni arayıp durdum Joshua. Seni ve vapurumu bulcam diye yıllarımı heba ettim. Ama lanet nehir fazla büyüktü, benimse ne yeterli zamanım vardı ne de param.”

“Abner,” dedi York, “Dünya kadar zamanın ve paran olsaydı bile bizi nehirde asla bulamazdın. *Humma Rüyası* son on üç yıldır karaya çekilmiş halde yatıyor. Julian’ın plantasyonundaki eski çivit depolarının orada, kıyıdan yaklaşık beş yüz metre içe-riye çok iyi saklanmış durumda.”

Marsh, “*Lan* nasıl olur...” diyecek oldu.

“Benim marifetim. Müsaadenle her şeyi en başından anlata-yım.” İç çekti. “On üç yıl öncesinden başlayacağım, seninle veda-laştığım geceden itibaren.”

* O dönem caddede dehşet saçan ve şehrin suç tarihine geçen azılı Live Oak Boys çetesinin ismi, taşıdıkları meşe odunundan yapılmış sopalardan geliyordu. Keza nehir kıyısındaki meşe ağaçları altında toplanmayı âdet edinmişlerdi. (ç.n.)

“Hatırımda.”

“Elimden geldiğince çabuk geri dönmüştüm,” diye başladı Joshua, “Susuzluğun nüksetmesinden endişelendiğim için iki ayağım bir pabuca girmişti. Yolculuk zor geçti ama senden ayrılmamın ikinci gecesinde *Humma Rüyası*’na ulaştım. Yeri biraz değişmişti. Artık kıyıdan epey açıktaydı, kapkara sular karinasını iki yandan dövüyordu. Vardığımda soğuk, sisli bir geceydi. Vapursa mezar gibi karanlık. Ne duman vardı ne istim, tek bir alev ışığı görünmüyordu, öyle sessizdi ki sis yüzünden az kaldı ıskalıyordum. Oraya dönmek içimden gelmese de mecburdum. Vapura yüzerek ulaştım.” Bir an duraksadı. “Abner, hayat tarzımı biliyorsun. Çok feci şeyler gördüm, feci şeyler yaptım. Ama o gece vapurda karşılaştığım manzaraya hiçbir şekilde hazırlıklı değildim, hem de hiç.”

Marsh’ın suratı iyice asıldı. “Devam et.”

“Hani bir keresinde sana Damon Julian deli demiştim.”

“Unutmadım.”

“Kaçık, aymaz, eceline susamış demiştim,” dedi Joshua. “Kanaatimi haklı çıkardı. Ah, hem de nasıl. Haklıymışım. Güverteye adım attığımda vapura ölüm sessizliği hâkimdi. Çıt yoktu, tek bir kıpırtı bile, sırı nehrin şırıltısı. Bir direnişle karşılaşmadan vapuru dolaştım.” Gözleri Abner Marsh’a kenetliydi ama uzaklara dalıp gitmiş gibi, sanki gözlerinin önünden hiç gitmeyen başka bir şeye bakıyordu. York sustu.

“Anlat Joshua,” dedi Marsh.

York’un dudakları gerildi. “Bir mezbahadan farksızdı Abner.” Devam etmeden önce bir an sustu, bıraktı bu yalın ifade havada asılı kalsın. “Her yer cesetti. Her yer. Parçalanmışlardı üstelik. Palavrada ilerledikçe cesetlere rastlıyordum... yüklerin arasındaydı, makine aksamalarının arkasında. Kollar, bacaklar... çeşitli uzuvlar. Parçalanmış. Koparılmış. Billy’nin satın aldığı köleler, ateşçiler, çoğu hâlâ prangalıydı, gırtlakları koparılıp öldürülmüşlerdi. Makinist kazanın tepesine baş aşağı asılmış, boğazı kesilmişti... kanı kazana aksın diye... sanki gazyağı niyetine

kullanmışlar kanını.” Joshua kafasını hafifçe iki yana sallayıp yazıklandı. “Ölü sayısını tahmin edemezsin Abner. Akla sığmayacak şekillerde paramparça edilmişlerdi. Sis vapuru da sardığı için ilkin olayın esas boyutunu görememiştim. Sis örtüsü yüzünden birer karaltıdan ibaret gördüğüm her şey, vapurda dolaştıkça gözler önüne serilmeye başladı. Pusların sakladığı yeni bir dehşet manzarasıyla her karşılaştığımda başka tarafa dönüyordum ama iki üç adım atmama kalmadan sis yine dağılıyor, çok daha mide bulandırıcı başka bir tanesiyle karşılaşıyordum.

En sonunda, üzüntüden kahrolmuş bir halde, içimi humma gibi kavuran bir gazap ateşiyle kazanlıktaki büyük merdiveni tırmandım. Salon... daha beter durumdaydı. Ceset üstüne ceset, hepsi paramparça. O kadar çok kan dökülmüştü ki üzerinden o kadar zaman geçmesine rağmen halı hâlâ ıslaktı. Her yerde boğuşma izleri vardı. Düzinelerce ayna tuzla buz olmuş, üç dört kamaranın kapısı kırılmış, masalar devrilmişti. Sağlam bir tanesinin üzerinde, gümüş tepsiye konulmuş bir insan kellesi duruyordu. O salonu boylu boyunca arşınlarken yaşadığım dehşeti ömrümde yaşamadım, hayatımın en feci yüz metrelik yürüyüşüydü. Karanlıkta, siste tek kıpırtı yoktu. Tek bir canlı bile. Ne yapacağımı şaşırdım, amaçsızca mekik dokudum. Sebin önünde durdum, salonun baş ucuna koydurduğun şu süslü, koca gümüş damacanın. Damağım kurumuştu. Su... su yavaş aktı Abner. Çok yavaş. Salonun karanlığında bile fark ettim kapkara, koyu kıvamlı olduğunu. Yarı... pıhtılaşmış.

Elimde bardakla kalakaldım, kör olmuş gibi, kokusu çarpıtı burnuma... o kokuyu nasıl tarif etsem, o kadar feci, leş gibi... tahmin edersin. Damacanadan işkence gibi ağır ağır akan sıvıya bakakalmıştım. Boğulacakmış gibi hissettim. Dehşet ve öfke duygularım kabardı. Bardağı kenara fırlatıp haykırdım.

O anda gürültüler başladı. Fısıltılar, gümbürtüler, yakarışlar, sızlanmalar, tehditler. İnsan sesleriydi Abner, sağ kalanların sesleri. Etrafıma bakındım, daha da tiksindim, daha da kızdım. En az bir düzine kamaranın kapısına tahtalar çakılarak

içeridekiler hapsedilmişti. O gece veya daha sonra öldürülmeyi bekliyorlardı, belliydi. Julian'ın canlı besin deposu. Elim ayağım titredi. En yakın kapıya gidip tahtaları sökmeye başladım. Tahtalar büyük bir gacırtıyla kopuyordu, ıstırap çığlığı gibi. Hâlâ kapıyla uğraşıyordum ki onun 'Joshua'cım, uğraşma onunla. Şaşkın Joshua'cım, aramıza dön,' diyen sesini işittim.

Arkama dönünce hepsini karşımda buldum. Julian gülümsüyordu, yanında Nemrut Billy, hepsi tam kadroydu, benimkiler bile vardı, Simon, Smith ve Brown, vapurda bıraktığım herkes... beni seyrediyorlardı. Suratlarına haykırdım, vahşice, ağzıma ne gelirse. Soydaş saydıklarım yapmıştı *bunları*. Abner, duyduğum tiksinti tarifsizdi...

Sonra, günler sonra, olayın içyüzünü öğrendim, Julian'ın deliliğinin esas boyutunu kavradım. Bir bakıma bende de hata vardı. Seni, Toby'yi ve Bay Framm'ı kurtararak masum yüz yolcunun ölümüne kapı açmıştım."

Abner Marsh öfkeyle burnundan soludu. "Öyle deme," dedi. "Her ne olmuşsa Julian'ın suçu, hesabını vercek birisi varsa o da Julian. Sen vapurda diildin ki, o yüzden kendini suçlamayı bırak, tamam mı?"

Joshua'nın gri gözleri sıkındı. "Ben de kendimi defalarca öyle avuttum," dedi. "Müsaadenle anlatmayı bitireyim. Olay şu... Julian o akşam uyanınca tüydüğümüzü anlamış. Küplere binmiş. Kudurmuş. Öfkesini tarif etmekte kelimeler kifayetsiz kalıyor. Belki de kızıl susuzluğuydu asırlar sonra uyanan. Felaketin eşigindeymiş gibi hissettirip onu kışkırtmış olsa gerek. Serdümenleri ortadan kaybolmuştu sonuçta. Vapur serdümensiz bir yere kıpırdayamazdı. Senin gündüz geri dönüp saldıracağını ve onu yok edeceğini tahmin etmiştir. Senin yerine benim döneceğime ve onları kurtarmak isteyeceğime ihtimal vermemiştir. İhane-timin ve Valerie'nin terk etmesinin onu korkuya sürüklediğine kuşku yok, başına geleceklerin belirsizliği de cabası. Kontrolü kaybetmişti bir kez. Kanefendisiydi ama gene de bize söz geçiremedi. Gece kavmi tarihi boyunca hiç yaşanmamış bir şey bu.

Bence, o korkunç gecede, Damon Julian hem iple çektiği hem de korktuğu ecelin yaklaştığını hissetti.

Sonradan öğrendim, Nemrut Billy illa kıyıya çıkalım, gruplara ayrılıp karadan gidelim, Natchz veya New Orleans'ta falan buluşalım diye çok ısrar etmiş. Mantıklı olabilirmiş aslında. Ama Julian'da mantık falan kalmamış. Soluğu ana kamarada almış, deli gibi fıldır fıldırmış gözleri, tam o anda bir yolcu yanına gelmiş ve vapur sefer tarifesinin çok gerisinde, bütün gün yerinden kıpırdamadı diye şikâyeteye başlamış. 'Ya,' demiş Julian, 'Madem öyle hemen harekete geçilsin.' Kimse kıyıya çıkamasın diye vapuru biraz daha açığa çektiirmiş. Ardından salona dönmüş, yolcular akşam yemeğindeymiş, şikâyetçi adamın yanına gitmiş ve herkesin gözü önünde katletmiş.

Sonra katliam başlamış. İnsanlar çılglık çılgılığa kaçışmış elbette, saklanmışlar, kendilerini kamaralarına kilitlemişler. Ama kaçacak yer yokmuş ki. Julian gücünü kullanmış, sesini ve gözlemini, maiyetindekilere de öldürün emri vermiş. Sanıyorum *Humma Rüyası*'nda o gece yüz otuz yolcu vardı, soydaşlarımdan da yirmi kişi. Kimisinin azmettiricisi susuzluk, kimisinininki de Julian olmuş. Öyle bir ortamda susuzluk feci olabilir. Humma gibi ondan ona sıçrar, ta ki herkesi yakana dek. Nemrut Billy, Natchez-bayırıaltı'ndan tuttuğu adamları da çatışmaya sokmuş. En başından beri planımız yolcuları söğüşlemek ve öldürmekti zaten demiş, ganimeti paylaşacaklarını söylemiş. Ne zaman ki kavmim onlara da saldırmaya başlamış, olay iyice çığırından çıkmış.

"O son akşam seninle ikimiz vedalaşırken olmuş bunlar Abner. Feryat figan, kıyım, Julian'ın gözü dönmüş. Her şey istediği gibi yürümemiş ama. Yolcular savaşmış. Anlattıklarına göre kavmimden herkes yaralanmış, tabii ki de iyileşmişler sonradan. Vincent Thibaut gözünden vurulup ölmüş. İki ocakçı Katherine'i tuttukları gibi fırına atmış. Kurt ile Alain yetişene kadar kül olmuş kadın. Yani soydaşlarımdan iki kişi ecelini bulmuş. Bizden iki kişi, sizdense yüzden fazla insan can vermiş. Hayatta kalanlar kamaralarına hapsedilmiş.

Ortalık yatışınca Julian biraz sakinleşir gibi olmuş. Diğerleri paniklemiş, kaçmaktan yanaymışlar ama Julian izin vermemiş. Varlığı keşfedilsin istemiş herhalde. Seni anmış diyorlar Abner.”

“*Beni mi?*” Marsh yıldırım çarpmışa döndü.

“Bu nehirde *Humma Rüyası*’nı kimse unutamayacak diye ona söz vermiştim demiş. Gülmüş, sözümde durdum işte demiş.”

Abner Marsh’ın kaban öfkesi istim gibi püskürdü burnundan. “Cehennem dibine gidesice!” dedi, tuhaftır ki sakin bir tonlamayla.

“İşte bunlar olmuş,” dedi Joshua York. “Ama o gece *Humma Rüyası*’na döndüğümde benim hiçbirinden haberim yoktu. Gördüğüm manzaraya, aldığım kokuya bakıp tahmin yürüterek zihnimde canlandırdıklarımla yetindim. Vahşileştim Abner, vahşileştim. Anlattığım gibi, kapıdaki tahtaları sökmekle uğraşırken Julian’ı karşımda buldum ve ansızın haykırmaya başladım, abuk subuk haykırmaya. Öç almak istedim. Ömrümde hiç kimseyi o kadar çok öldürmek istememişim, gırtlaklarını parçalamak istedim, onun cenabet kanını tatmayı. Öyle öfkeliydim ki... ah, kelimeler ne kadar *beyhude*!

Julian bağırp çağırmam bitene dek bekledi, sonra da sakin sakin, ‘İki tane tahta kaldı Joshua. Onları da sök, adam dışarı çıksın. Çok susamış olmalısın,’ dedi. Nemrut Billy kıskıs güldü. Ses etmedim. Julian ‘Devam et Joshua’cım,’ dedi. ‘Bu gece sahiden aramıza katılacaksın, bir daha kaçmayasın diye. Haydi Joshua’cım. Kurtar adamı. Öldür onu.’ Gözlerini bana kenetlemişti. Bakışlarının gücünü hissettim, beni çektikçe çekiyordu, zaptetmeye çalışıyordu, dediğini yaptırmaya. Bir kez kanın tadını aldım mıydı bedenim ve ruhum sonsuza dek onun olacaktı. Vaktiyle beni defalarca tartaklamış, önünde zorla diz çöktürmüş, onu kendi kanıyla beslemeye zorlamıştı. Ama bana asla birisini öldürtememişti. Kimliğimle, inandığım ve olmaya çalıştığım kişiyle onun arasındaki son savunma duvarıydı bu ve gözleri o duvarı yıkmak üzereydi. Duvarın ardında yalnızca ölüm, kan ve dehşet vardı, hayatımı yutacak bomboş sonsuz geceler.”

Joshua York susup gözlerini kaçırdı. Bakışlarında okunaksız, muğlak bir ifade vardı. Abner Marsh, Joshua'nın ellerinin titre-diğini hayretle fark etti. "Joshua," dedi, "her ne olmuşsa on üç yıl geride kalmış. Mazi olmuş, tıpkı İngiltere'de falan öldürdüğün insanlar gibi toprağa karışmış hepsi. Başka seçeneğin yoktu, hem de hiç. Ortada tercih şansın yoksa iyilikten veya kötülükten bahsedilmez diye kendin demiştin. Sen Julian gibi değilsin, o he-rifi öldürmüş olsan bile fark etmez."

York gözlerinin içine bakıp bir tuhaf gülümsedi ona. "Abner, o herifi öldürmedim."

"Öldürmedin mi? Madem öyle..."

"Karşı koydum," dedi Joshua. "Vahşileşmiştim Abner. Onun gözlerinin ta içine baktım ve başkaldırdım. Ona karşı koydum. Ve bu kez ben galip çıktım. On dakika kadar öylece bakiştık, en sonunda gözlerini kaçıran Julian oldu, hırlayarak gerisin geri ka-marasına çıktı. Nemrut Billy de tıpış tıpış peşinden gitti. Diğer soydaşlarım hayretle bakakalmıştı bana. Raymond Ortega öne çıkıp bana kafa tuttu. Diz çökmesi bir dakikayı bulmadı. Kafası-nı eğip 'Kanefendim,' dedi. Sonra diğerleri de tek tek diz çökme-ye başladı. Armand ile Cara, Cynthia, Jorge ve Michel LeCouer, Kurt bile, hepsi. Simon'un yüzünde utkulu bir ifade vardı. Öbür-lerinde de. Julian'ın tahakkümü bazılarına ağır gelmişti belli ki. Artık özgürdüler. Kudretine ve yaşına rağmen Damon Julian'ı alaşağı etmiştim. Bir kez daha kavmimin önderi bendim. Bir ter-cihle karşı karşıya olduğumu ondan sonra idrak ettim. Hemen harekete geçmediğim takdirde *Humma Rüyası*'ndaki olay ortaya çıkacak, Julian dahil topumuz ölecektik."

"N'aptın peki?"

"Nemrut Billy'yi buldum. Yaverdi sonuçta. Julian'ın kamara-sının önünde şaşkın, süklüm püklümdü. Onu palavraya ustabaşı koydum, diğerlerine de o ne derse yapacaksınız dedim. İşe giriş-tiler. Ateşçi, çarkçı ve makinist oldular. Billy ödü patlaya patlaya talimatlar verdi, böylece kazan yakmayı becerdiler. Ateşi çıra, domuz yağı ve cesetlerle besledik. İğrenç, farkındayım, ama o ce-

setlerden kurtulmamız şarttı ve odunluğa yanaşmak gibi büyük bir riske giremezdik. Ben kaptan köşküne çıkıp dümene geçtim. Neyse ki orada ceset yoktu. Sise rağmen işi şansa bırakmadık ve bir gören olmasın diye vapurun tüm ışıkları sönmük yol aldık. Yeri geldi iskandil aldık, gıdım gıdım ilerledik, yeri geldi –sis dağılır gibi olunca– akıntıya sırtımızı verip öyle bir hızlandık ki görsen göğsün kabarırdı Abner. Karanlıkta birkaç vapuru geçtik, hat-ta düdük çaldım, onlar da düdük çalıp karşılık verdi ama hiçbirine ismi okuyabilecekleri kadar yaklaşmadık. O gece ortalık tenhaydı, sis yüzünden iskelede bekleyenler olduğu için nehir trafiği seyrelmişti. Pervasızca sürdüm vapuru, çünkü ucunda yakalanmak ve mutlak ölüm vardı. Şafak söktüğünde hâlâ seyir halindeydik. Dinlenmelerine izin vermedim. Billy güneşten korusun diye çepeçevre muşambalar gererek palavrayı örttü. Ben kaptan köşkünde kaldım. New Orleans’ı güneş doğmak üzereyken geçtik, dümdüz gittikten sonra da bir nehir koluna saptık. Dar ve sığdı, yolculuğun en zor kısmıydı. Her santiminiölçeölçe ilerledik. Ama en sonunda Julian’ın eski çiftliğine ulaştık. Ancak ondan sonra kendi kamarama çekildim. Fena yanmıştım. Yine.” Esefle gülümsedi. “Alışkanlık haline getirdiysem zahir,” dedi. “Ertesi akşam Julian’ın arazisini keşfe çıktım. Vapuru koydaki yarı çürümüş eski bir iskeleye bağlamıştık ama fazlasıyla kuşku uyandırıcıydı. Eğer Servi Yanaşlığı’na bakmayı akıl etseydin onu kolayca bulurdun. Olur da kaçmamız gerekirse işimize yarar diye imha etmek bir türlü içimden gelmedi, ama vapuru saklamamız gerektiğinin ayırdındaydım.

Çözümü buldum. Plantasyonda eskiden çivit üretimi yapılmış. Eski sahipleri bundan en az elli yıl önce çok daha bereketli olan şeker kamışı üretimine geçmişler. Julian hiçbir üretim işine girmemiş tabii. Çiftlik evinin epey güneyinde ta koya kadar uzanan sulama kanalı üzerindeki eski çivit havzaları öylece duruyordu. Kullanılmamaktan suyu çamura dönmüştü, ot bağlamıştı ve leş kokuyordu. Çivit sağlıklı bir maddedir. Kanal *Humma Rüyası*’nın zar zor sığabileceği genişlikteydi ama yeterince derin değildi.

Böylece derinleştirmeye karar verdim. Vapuru boşalttık, bürüyen otları biçtik, ağaçları budayıp havza tabanını tırmıkla temizledik. Bir ay uğraştık Abner, neredeyse aralıksız her gece. Sonra vapuru koydan içeri, binbir güçlükle havzaya soktum, adeta kanırta kanırta. Nihayet başardığımda tabanını paralamıştım ama vapur resmen görünmez olmuştu, dört yanı bitki örtüsüyle çevrili. İzleyen haftalarda azmağın koyla birleştiği ağzına büyük emekler harcayarak kum ve çamurla set ördükten sonra kanalın suyunu boşaltmaya giriştik. Bir ay kadar sonra *Humma Rüyası* kil toprağın üzerinde karaya oturmuştu artık, meşe ve serve ağaçları etrafında perde gibiydi, orada vaktiyle su olduğu kimsenin aklına gelmezdi”

Abner Marsh'ın kaşları çatıldı, canı sıkılmıştı. “Bi vapur için çok boktan bi son,” dedi acı acı. “Hele ki onun için. Daha iyisine layıktı o.”

“Biliyorum,” dedi Joshua. “Ama kavmimin güvenliğini düşünmek zorundaydım. Tercihimi yapmıştım Abner, içim rahat ve utkuluydum. Artık bizi hiç kimse bulamazdı. Cesetlerin çoğunu ya yakmış ya gömmüştük. Julian ona meydan okuyup hakkından geldiğim o geceden beri pek ortalıkta görünmüyordu. Kamarasından seyrek çıkıyordu, o da sırf beslenmek için. Onunla konuşan tek kişi Nemrut Billy'di. Billy korkusundan boyun eğiyordu ama diğerlerinin hepsi benim sözümünden çıkmıyor, benimle içiyorlardı. Billy'ye içkimi Julian'ın kamarasından alıp ana salondaki barda saklamasını söylemiştim. Her akşam yemekte onu içtik. Soyumun geleceğini planlamadan önce halletmem gereken tek bir büyük sorun kalmıştı, o da tutsaklarımızdı, dehşet gecesinden sağ kurtulan yolcular. Kaçışımız ve gemiyi saklamakla uğraştığımız onca zaman boyunca onları kilitli tuttuk ama hiçbirine zarar vermedik. İyi muamele görüp beslenmelerine özen gösteriyordum. Onlarla iletişim kurmaya, ikna etmeye de çalıştıysam da nafiyleydi. Kamaralarına girdiğim anda korkudan isteri krizi geçiriyorlardı. Onları süresiz hapis tutmaktan yana değildim ama her şeye şahitlerdi ve ben onları güvenle nasıl serbest bıraksam bilemiyordum.

Derken sorun kendiliğinden çözüldü. Bulutlu bir gecede Damon Julian kamarasından çıktı. Hâlâ vapurda barınıyordu, diğer birkaç kişiyle beraber, en yakın ahablarıyla. O gece ben bizimkilerden beş altı kişiyle beraber çiftlik evinin onarımıyla uğraşıyordum, Julian'ın hiç utanmadan bakımsızlığa terk ettiği evin. *Humma Rüyası*'na döndüğümde tutsaklarımızdan ikisinin kamaralarından alınıp öldürüldüğünü gördüm. Raymond, Kurt ve Adrienne ana salonda cesetlerin üzerine çöreklenmiş besleniyor, Julian da onlara başkanlık ediyordu."

Abner Marsh homurdandı. "Belasını versin, fırsat eline geçmişken keşke onu gebertseymişin Joshua."

Joshua ona "Evet," diyerek hak verince Marsh çok şaşırıldı. "Onu dizginlediğimi sanıyordum. Vahim bir hataymış. İninden çıktığı o gece bu hatamı düzeltmeye çalıştım tabii. Öfkelenmiş, iğrenmişim. Ağız dalaşına girdik. Bunun canilikle geçirdiği uzun ömrünün son cürmü olarak kalmasında kararlıyım. Yüzleş benimle dedim. Niyetim ona diz çöktürmek, kendi kanını ikram ettirmektir, gerekirse art arda, ta ki kulum olana dek, iliği kuruyup sakat kalana, zararsız hale gelene dek. Ayağa kalkıp karşıma geçti ve..." York buruk bir kahkaha attı.

"Seni yendi mi?" dedi Marsh.

Joshua başıyla onayladı. "Kolayca. Malum gece hariç, daha önce hep yaptığı gibi. Tüm gücümle, irademle ve öfkemle direndiysem de onunla aşık atamadım. Sanırım Julian bile beklemiyordu bunu." Kafasını iki yana salladı. "Joshua York, vampirler kralı. Onları yine hüsrana uğratmıştım. Egemenliğim en fazla iki ay sürmüştü. Son on üç yıldır efendimiz Julian."

Marsh yanıtı tahmin etse de yanılmayı ümit ederek sordu. "Tutsaklarınız?"

"Öldüler. Müteakip aylarda tek tek canlarını aldılar."

Marsh suratını buruşturdu. "On üç yıl uzun bi süre Joshua. Neden kaçmadın? Muhakkak bi fırsat geçmiştir eline."

"Defalarca," dedi Joshua York. "Bence Julian ortadan kaybolmamı yeğlerdi. Yeryüzündeki en güçlü ve en ürkütücü yırtıcı ola-

rak bin yıldan fazla bir süre kan lordluğu yapmıştı ama iki aylığına kölem olmuştu. Kısa ve acı zaferimin sebebini ne ben ne o açıklayabilir, keza ikimizin unutulması da mümkün değil. Yıllar zarfında defalarca cebelleştik ve her seferinde Julian tüm gücünü ortaya koydu, ama bakışlarında hep bir kuşku yakalardım, belki gene mağlup düşmekten korktuğu için. Ama aynısı asla yaşanmadı. Ben de kaldım. Ya nereye gitseydim Abner? Kime ne hayrım dokunurdu ki? Yerim soydaşlarımdan yanıydı. Belki bir gün hepsini geri kazanırım umudunu onca zaman korudum. Yenik düşmüş olsam dahi, bence varlığım Julian'a ket vuruyordu. Egemenlik çekişmesini başlatan hep ben oldum, o değil. Beni öldürmeye hiç kalkışmadı. İçki stokum tükenmeye yüz tuttuğunda teçhizatımı kurup yeniden ürettim ve Julian müdahale etmedi. İçlerinden bazılarının bana katılmasına bile göz yumdu. Simon, Cynthia, Michel, birkaç kişi daha. İçkimden içip susuzluğumuzu bastırıyorduk.

Julian'ın kamerasından pek çıktığı yoktu. Bir nevi uykuda olduğu söylenebilirdi. Yeri geliyor Nemrut Billy haricinde onu haftalarca gören olmuyordu. Yıllar böyle geçti, Julian kendi hayallerine gömülmüştü ama varlığı hissediliyordu. Kandan mahrum kalmıyordu elbette. En az ayda bir kez Nemrut Billy atıyla New Orleans'a iniyor ve bir kurbanla dönüyordu. Savaştan önce köleler getiriyordu. Sonrasındaysa pavyon kızları, fahişeler, ay-yaşlar, berduşlar, kandırıp ağımıza düşürebileceği kimi bulursa. Savaş dönemi zorlu geçti. Julian savaşta dellendi, av partilerine önderlik edip birkaç kez şehre indi. Sonrasındaysa ötekilerini ava yollamakla yetindi. Çatışmalar bizimkiler için sıklıkla kolay av yaratıyordu ama tehlikeliydi de, nitekim savaşın ceremesini de çektik. Cara bir gece New Orleans'ta bir İttifak askerinin saldırısına uğramış. Onu öldürmüş tabii, ama adamın silah arkadaşları varmış... Aramızdan ilk ölen o oldu. Philip ile Alain suç zanlısı olarak tutuklanıp hapis düştü. Bir sahra cezaevinin çitle çevrili açık kısmında prangaya vurulmuşlar, sorguya çekilmeyi bekliyorlarmış. Güneş doğunca ikisi de ölmüş. Bir gece askerler çiftlik evini de ateşe verdiler. Zaten kısmen harabeydi ama boş değil-

di. Armand yangında öldü. Jorge ile Michel korkunç yanıklarla kurtuldu, ama iyileştiler. Diğerlerimiz çil yavrusu gibi dağıldık, çapulcular gidince de *Humma Rüyası*'na döndük. Ondan sonra orayı yuva edindik.

Julian'la aramdaki bir nevi gergin ateşkes süreciyle yıllar geçti. Sayımız azalmıştı, taş çatlasın on iki kişi falandık ve bölünmüştük. Benim yandaşlarım içkimden içiyordu, Julian'ınkiler ise kan. Simon, Cynthia ve Michel benim taraftaydı, diğerleri ondan yana, bir kısmı onunla kafa dengi olduğu için, bir kısmı da sırf kanefendisi o diye. Kurt ile Raymond en güçlü müttefikleriydi. Keza Billy de." Suratı on karış oldu. "Billy bir yamyam Abner. On üç yıldır Julian onu bizden birine dönüştürmekle uğraşiyor, dönüştüreceğini iddia ediyor. Üzerinden bunca zaman geçmesine rağmen Billy'nin midesi kan içmeyi hâlâ kaldırmıyor. Onu kusarken defalarca gördüm. Yine insan eti yemeye düşkün, ama önce pişiriyor. Julian bunu eğlenceli buluyor."

"Onu gebertmeme engel olmalıydın."

"Belki haklısın. Yine de Billy olmasaydı o gün vapurdan sağ çıkamazdık. Kıvrak zekâlı ama Julian onu çok fena yoldan çıkarmış, kendisine kulak veren herkesi yoldan çıkarır zaten. Billy olmasa Julian'ın kurduğu hayat tarzı çökmeye mahkûm. Şehre inip Julian'a zavallı kurbanlar getiren Billy. Vapurdaki gümüşleri, parsel parsel arsayı satan, elde avuçta ne varsa paraya çevirten Billy. Hatta seninle tekrar buluşmamız da bir bakıma Billy sayesinde."

"Lafı oraya getirceğini anlamıştım," dedi Marsh. "Uzun bi süre Julian'la berabermişin, ne kaçmışın ne bişiy. Sonra buraya yerleşiyosun, Julian ile Nemrut Billy peşine düşüyor ve bana şu lanet mektubu yolluyosun. Neden şimdi? Değişen ne?"

Joshua'nın elleri kolçakların uçlarını sıkarak gibi kasıldı. "Bahsettiğim ateşkes sona erdi," dedi. "Julian yine uyandı."

"Nasıl?"

"Billy," dedi Joshua. "Dış dünyayla bağlantımız Billy'dir. New Orleans'a indikçe yemek, şarap ve kurbanlar dışında bana ga-

zeteler ve kitaplar da getirir. Şehirdeki ve nehir boyundaki tüm dedikodulardan, tüm söylentilerden haberdardır.”

“Ee?” dedi Abner Marsh.

“Son günlerde herkesin ağzında tek bir konu var. Gazetelerde de çarşaf çarşaf haberleri geçiyor. Senin gözde ilgi alanın Abner. Vapurlar. Bilhassa da iki vapur.”

Abner Marsh kaşlarını çattı. “*Natchez* ile *Azman Bob Lee*,” dedi. Joshua’nın konuyu nereye getirdiğini çözemedi.

“Tam üstüne bastın,” dedi York. “Okuduğum gazetelere ve Billy’nin çıtlattıklarına bakılırsa bir yarış kaçınılmaz.”

“Aynen,” dedi Marsh. “Eli kulağında. Leathers her yerde yüksekten atıp tutuyor, hatta duyduğuma göre *Lee*’nin işlerini de bal-talamaya başlamış. Kaptan Cannon bu gidişata fazla katlanmaz. Harbi esaslı yarış olacak.” Sakalını sıvazladı. “Yalnız bunun *Julian*, *Billy* ve senin cenabet tayfanla ne alakası var anlamadım.”

Joshua York buruk gülümsedi. “Billy’nin ağzından düşürdüğü yoktu. İster istemez *Julian*’ın ilgisini çekti. Ayrıca sana verdiği sözü hâlâ unutmuş değil Abner, hatırında tutuyor. Ona bir kez engel olmuştum. Şimdi kahrolasının niyeti yine aynısını yapmak.”

“Neyin aynısını?”

“*Humma Rüyası*’nda yaşanan katliamı tekrarlayacak,” dedi Joshua. “Abner, *Natchez* ile *Robert E. Lee* arasındaki rekabet ülke çapında ilgi odağına dönüştü. Gazeteler Avrupa’da bile büyük bahisler oynandığını yazıyor. Eğer New Orleans’tan St. Louis’e kadar yarışılırsa, etabı üç dört günde tamamlarlar. Üç dört gecede Abner. Üç dört gece.”

Joshua York’un konuyu nereye getirdiğini birden anlayınca Abner Marsh’ın sırtından aşağı buz gibi sular döküldü. “*Humma Rüyası*,” dedi.

“Onu tekrar yüzdürüyorlar,” dedi York. “Soktuğumuz havzadan çıkarıyorlar. Nemrut Billy para topluyor. Bu ay sonu şehre inip bir tayfa ayarlayacak, vapuru hazırlayıp zamanı gelince yola çıkartabilecek adamlar tutacak. *Julian*’a sorarsan çok eğlenceli

olacaktı. Niyeti vapuru New Orleans'a götürüp yarış gününe kadar iskelede bekletmek. *Natchez* ile *Robert E. Lee*'nin kalkışını bekleyip *Humma Rüyası*'yla peşlerine takılacak. Karanlık çökünce, hangi vapur başı çekiyorsa ona bordalayacak ve... eh, gerisini tahmin edersin. Her iki vapurda çok az insan olacaktı, sıfır yolcu, ağırlık yapmasın diye. Julian yetişmekte zorlanmayacak. Ayrıca hepimizi işbirliğine zorladı. Serdümeni benim mesela." Acı acı gülümsedi. "Ben olacaktım yani. Bu delice planı ilk duyduğumda ona direndim ve yine kaybettim. Ertesi sabah Billy'nin atını çalıp kaçtım. Kaçmakla ona köstek olurum sanıyordum. Serdümensiz hayata geçiremezdi planını. Yanıklarım iyileştikten sonra fark ettim yanılığa düştüğümü. Billy bir serdümen tutar, olur biter."

Abner Marsh'ın mide boşluğunda yayık çalkalanıyordu sanki. Julian'ın *Humma Rüyası*'nı adeta cehennemden fırlamış bir vapura dönüştürme planı karşısında hem tiksiniş hem öfkelenmişti. Buna karşın planın cüretkârlığından bir nebze etkilenmişti de. *Humma Rüyası*'nın her iki vapura da kafa tutup Cannon'a, Leathers'a ve tüm camiaya çelme atması hayali büyüleyiciydi. "Yemişim serdümenini," dedi Marsh. "O iki vapur kağırolasica nehrin en hızlıları Joshua. Önden yola çıkmalarına göz yumarsa onlara asla yetişemez, kimsecikleri de öldüremez." Ne var ki Marsh bunu söylerken bile içinde kuşku vardı.

"Julian bunun işleri daha da eğlenceli kılacağını düşünüyor," diye karşılık verdi Joshua York. "Arayı açarlarsa sağ kurtulurlar. Aksi takdirde..." Kafasını olumsuz salladı. "Ayrıca senin vapura çok güveniyormuş Abner. Onu ünlü yapmaya kararlı. Sonrasında iki vapuru da enkaza döndürecekmiş, öyle dedi, hepimiz kaçıp karaya çıkacakmışız ve doğuya gidecekmişiz, ya Philadelphia'ya ya New York'a. Nehirden bıkmış güya. Bence hepsi boş laflar. Julian hayattan bıktı. Bu planı uygulamaya geçerse soyumun sonu gelir."

Yataktan kalkan Abner Marsh bastonunu öfkeyle yere vurdu. "*Canı cehenneme!*" diye kükredi. "Vapurum onlara yetişir, biliyorum yetişeceğini, fırsat olsaydı kağırolasica *Eclipse*'i bile geçerci

yeminlen. Hele ki *Natchez* ve *Yaman Bob* gibileri tereyağından kıl çeker gibi geride bırakır. O ikisi var ya, *Eclipse*'le nah boy ölçüşürdü. Kağretsin Joshua, vapurumla bunu yapmasına izin vermiycem, andım olsun ki yapamıyacak!"

Joshua York'un dudakları hınzırca bir gülümsemeyle incecik oldu. Abner Marsh onunla göz göze gelince vaktiyle Ziraatçılar Hanı'nda şahit olduğu azmi, gündüz vakti York'un odasına daldığında karşılaştığı ürpertici öfkeyi yakaladı bakışlarında. "Hayır," dedi York. "Yapamayacak. O yüzden sana yazdım Abner, umarım hâlâ hayattasındır diye de dua ettim. Uzun uzun düşünüp taşındım. Kararımı verdim. Onu öldüreceğim. Başka çaresi yok."

"Hah şöyle," dedi Marsh. "Bunu anlamam amma uzun sürdü. On üç yıl önce lafımı dinleyeydin ya. Neyse, seninleyim. Yalnız..." Bastonunu York'un göğsüne doğrulttu. "Vapura zarar vermiycem, tamam mı? Bu kağırolası planın tek sakat yanı, Julian'ın herkesi öldürmeye niyetlenmesi. Geri kalan kısmına bi itirazım yok." Gü-lümsedi. "Cannon ile Leathers şaşkınlıktan neye uğradıklarını şaşırıacak."

Joshua gülümseyerek kalktı. "Abner, elimizden geleni yapacağız, sana söz veriyorum, *Humma Rüyası*'nın sapasağlam kalmasına dikkat edeceğiz. Sen yeter ki adamlarını uyarmayı ihmal etme."

Marsh kaşlarını çattı. "Hangi adamlar?"

Joshua'nın gülümseyen yüzü asıldı. "Tayfan," dedi. "Buraya vapurlarından biriyle gelmişsindir sanıyordum, çalışanlarıyla falan."

Marsh ansızın Joshua'nın mektubu St. Louis'deki Humma Nehri Taşımacılık adresine yolladığını anımsadı. "Hay aksi," dedi, "Joshua, benim vapurum falan yok artık, çalışanlarım da. Vapurla geldim ama kamaralı yolcu bileti alarak."

"Karl Framm," dedi Joshua. "Toby. *Eli Reynolds*'taki adamların..."

"Ya öldüler ya çekip gittiler, hepsi. Ben de ölümden döndüm."

Joshua kaşlarını çattı. "Gündüz vakti saldırıp baskın yaparız diye düşünmüştüm. İşin rengi değişti Abner."

Abner Marsh'ın suratı sağanak indirmek üzere olan bir fırtına bulutu gibi karardı. “Nah değışti,” dedi. “Hiçbi haltın değıştiği yok, durum ortada. Benim bi orduyla falan geleceğimi sanmış olabilirsin ama *ben* neyle karşılaşacağımı gayet iyi biliyodum. Ben moruğun tekiyim Joshua, bi ayağım çukurda zaten, Damon Julian'dan korkçak halim yok artık. Bunca zamandır vapurumu gasp ettiğİ yetti, ona reva gördükleri epeydir canımı sıkıyordu zaten, hatunu ya geri alcam ya da bu uğurda ölücem. Ben tercihimı yaptım diye yazmışın ya, kağrolasica. Boşuna mıydı o? Benimle geliyon mu gelmiyon mu şimdi?”

Marsh'ın ani patlamasını sakın sakın dinledikçe Joshua York'un akça yüzüne ket vuramadığı bir gülümseme yayıldı ya-vaştan. “Pekâlâ,” dedi sonunda. “Biz de ikimiz hallederiz.”

Julian Plantasyonu, Louisiana

Mayıs 1870

New Orleans'tan gece yarısı ayrılmışlar, tekerlek izlerinin açtığı karanlık yollarda Joshua York'un satın aldığı at arabasıyla tangır tungur ilerliyorlardı. Dizginler elinde atları habire dehleyen Joshua, arkasında dalgalanan kapüşonlu pelerini ve koyu kahverengi kıyafetiyle eski günlerdeki kadar şıktı. Yanında Abner Marsh surati on karış oturuyor, taşlara ve çukurlara denk gelen araba hoplayıp sarsıldığı için kucağındaki çifteliyi sımsıkı tutuyordu. Fişeklerle doldurduğu pardösü cepleri şişkindi.

Joshua neredeyse şehirden çıkar çıkmaz ana yoldan ayrılıp bir tali yola sapmış, orada da fazla kalmamıştı, o yüzden seyrek kullanılan ve gecenin kör vakti tümenden tenhalaşmış patikalarda ilerliyorlardı şimdi. Yollar daralmaya başlamış, virajlar artmış, gür çamlıkların, manolya, servi ve sakız ağaçlarının, dört mevsim yeşil kalan meşelerin arasından geçer olmuştu. Bazen ağaç dalları tepelerinde kavuşuyor, sanki uzun karanlık bir tünelden geçiyorlarmış hissi yaratıyordu. Zaman zaman ağaçlar iyice sıklaşıp da Ay'ı örttükçe Marsh adeta köre dönüyordu ama Joshua'nın hiç hız kestiği yoktu. Karanlıkta iyi görüyordu gözleri.

Epvey sonra nehir sollarında belirdi ve yol uzun bir süre kıyıya paralel devam etti. Ölgün ay ışığını yansıtan kapkara sular durgundu. Ateş böceklerinin aheste uçtuğu rüzgârsız bir geceydi. Marsh'ın kulağına iri kurbağaların vıraklamaları geliyor, sula-

ma havzalarından buram buram yükselen ıtırılı kokular çarpıyordu burnuna. Civarda sulak yerleri nilüferler sarmış, kıyılarıdaki kocamış ulu ağaçların diplerini kar beyazı kızılırcık fidanları ve bodur dişbudaklar bürümüştü. Hayatımın son gecesi olabilir bu diye düşünüyordu Abner Marsh. O yüzden de doğadaki kokuları doyasıya içine çekiyordu, güzel nahoş ayırt etmeden.

Joshua York ise kendi aleminde, suratı ciddi, düşüncelere dalmış, gözünü yoldan ayırmaksızın karanlıkta dört nala ilerliyordu.

Şafağa doğru –tanyeri hafiften ağarır, yıldızlar solmaya yüz tutarken– sarkık dallarından salkım salkım gri yosunlar sarkan, kocayıp ölmüş bir İspanyol meşesinin önünden geçerek geniş, yemyeşil bir araziye girdiler. Marsh uzakta bir dizi kulübe gördü, çürük dişler gibi siyahlaşmışlardı. Daha yakındaysa damı yıkılıp küle dönmüş eski bir çiftlik evinin duvarları göze çarpıyor, boş pencere pervazları birer yutağı andırıyordu. Joshua York dizginlere asılıp aracı durdurdu. “Arabayı burada bırakıp yayan devam edeceğiz,” dedi. “Fazla uzakta değiliz.” Ufka göz attı, tanyeri aydınlığı yayılarak yıldızları yutuyordu. “Hava tamamen aydınlanınca saldıracağız.”

Abner Marsh rızasını homurdanarak ifade edip arabadan atladı. Tüfeğini sımsıkı tutuyordu. “Güzel bi gün olacak,” dedi Joshua’ya. “Güneş nurunu esirgemiycek anlaşılan.”

York gülümseyip şapkasını iyice alnına çekti. “Bu taraftan,” dedi. “Planımızı unutma. Ben kapıyı kırarak içeri dalıyorum ve Julian’ın karşısına dikiliyorum. Tüm dikkati benim üzerimdeyken içeri dalıp onu suratının ortasından vuruyorsun.”

“Ayıpsın,” dedi Marsh. “Unutur muyum hiç. O surata yıllardır hayallerimde ateş ediyorum.”

Joshua uzun adımlarla seri yürüyor, Abner Marsh da ona ayak uydurmakta zorlanarak aheste gidiyordu peşinden. Marsh bastonunu New Orleans’ta bırakmıştı. Bu sabah yeniden gençleşmiş gibi hissediyordu, uzun zamandır ilk kez. Hava güzel, serin, mis gibiydi. Hatununa kavuşacaktı, güzel vapuruna, *Humma Rüyası*’nı geri alacaktı.

Çiftlik evini geçtiler. Köle kulübelerini geçtiler. Pembe ve mor çiçekli çivit ağaçlarının yabani ot gibi sardığı bir araziye girdiler. Yaşlı bir söğüt ağacının yöresinden dolanırken salkım filizleri Marsh'ın suratını bir kadın eli gibi nazıkçe okşadı. Sonra nispeten gür bir koruluğa saptılar. Çoğunluk servi ağacıydı, biraz da cüce palmiye vardı, akla gelebilecek her renkte çiçekli sazlar, kızcılık ve zambaklar sarmıştı dört yanı. Toprak nemliydi, ilerledikçe de balçığa döndü. Abner Marsh eski çizmelerinin tabanlarından su aldığını hissediyordu.

Joshua eğri büğrü bir daldan sarkan kalın İspanyol yosunu perdesinin altına çömeldi. Bir adım arkasında Marsh da aynısını yaptı. İşte karşılarındaydı vapur.

Abner Marsh tüfeği daha bir sıkı kavradı. Tüm söylediği, "Vay canına," oldu.

Su eski kanala geri dönmüş, *Humma Rüyası*'nın etrafını sarmıştı ama yeterli derinliğe ulaşmadığı için vapur yüzer durumda değildi. Balçık ve kumdan ibaret bir sığlığa oturmuş haldeydi, burnu havaya kalkık, sancak tarafına on derece kadar yatık, askıda kalan çarkları da büyük oranda suya değmiyordu. Bir zamanlar beyaz, mavi ve kurşuniydi. Oysa şimdi baskın renk griydi, çok fazla güneşe ve çok fazla rutubete maruz kalıp çürümüş ahşap grisi, üzerinde boya tabakası pek kalmamıştı. San-ki Julian ve cenabet vampirleri tüm canını emmişti. Nemrut Billy'nin boyattığı davlumbazın orospu kırmızısını Marsh silik de olsa hâlâ seçebiliyordu. OZ harfleri iyicene solmuştu, çok eski anılar misali. Öbür harfler tümünden silinmiş, üzerini örten boya ufalanıp döküldükçe vapurun gerçek ismi yeniden okunabilir hale gelmişti. Beyaz badanalı küpeşte ve direklerin hali daha betterdi. En çok oraları grileşmiş, yer yer yeşillenmişti ve Marsh'ın gördüğü kadarıyla da gittikçe küf bağılıyordu. Onu bu halde görünce eli ayağı titremeye başladı. Rutubetten, sıcaktan ve çürüyük kokusundan herhalde diye geçirdi içinden, bir de gözüne bir şey mi kaçmıştı ne. Öfkeyle ovuşturdu gözünü. Vapur yan yattığı için bacaları da eğri gözüküyordu. Kaptan köşkünün bir tarafı

İspanyol yosunu tutmuş, tepesindeki sancak direğinde saçaklar oluşmuştu. Sancak tarafındaki açılır-kapanır biniş rampasını tutan halatlar kopalı çok olmuş, rampa baş kasarasına yıkılmıştı. Vernikli ahşaptan, gösterişli sarmal merdivenin basamakları mantardan kayganlaşmıştı. Güvertedeki zemin kaplamalarının aralarında yer yer yaban çiçekleri bitmişti. “Kör olasıca,” dedi. “*Gözün kör olmıya* Joshua, onu bu hale gelmesine nasıl göz yumdun yahu? Yahu hiç mi...” derken sesi çatlayarak duygularını ele verdi, lafının gerisini getiremedi.

Joshua York elini nazıkçe onun omzuna koyup, “Özür dilerim Abner. Elimden geleni yaptım,” dedi.

“Ya, ona ne şüphe,” Marsh terslendi. “Onun marifeti olduğu belli, dokunduğu her şey gibi bunu da çürütmüş. Hem de nasıl belli kimin halt yemesi olduğu, bilmez miyim. Asıl anlamadığım bana ne diye yalan söylediğin York Efendi. *Natchez*’i *Robert E. Lee*’yi geçcez lafları falan hepsi martavalmış. Nah geçeriz. Yarışma şöyle dursun, bunun yerinden kıpırdaması bile mümkün değil.” Yüzü pancar gibi olmuştu, farkındaydı, sesi de gittikçe yükseliyordu. “Topunun canı cehenneme, burda çürümeye mahkûm bu, kağretsin, ve *sen bunu biliyodun!*” Avazı çıktığı kadar bağırıp cenabet vampirlerini hepsini uyandırmak üzereydi ki birden sustu.

“Biliyordum,” diye itiraf etti Joshua York, üzgün bakışlarla. Arkasından vuran sabah güneşinin ışığında bitkin ve aciz görünüyordu. “Ama yardımına muhtaçtım Abner. Söylediğim her şey yalan değildi. Julian bahsettiğim planı kafaya koymuştu ama Billy *Humma Rüyası*’nın ne kadar kötü durumda olduğunu anlatınca hemen vazgeçmişti. Geri kalanı tamamen doğru.”

“Ne bokuma inaniyim ki sana?” dedi Marsh, ters ters. “Atlatığımız onca şeyden sonra bana *yalan söyledin*. Canın cehenneme Joshua York, lan sen benim yoldaşımsın, *nasıl* yalan söylersin!”

“Abner, dinle beni. Lütfen. Açıklamama izin ver.” Elini alnına götürüp gözlerini kırıştırdı.

“Anlat,” dedi Marsh. “Durma anlat hadi. Kulağım sende kağırolası.”

“Sana muhtaçtım. Julian’ı tek başına alt etmem başka türlü mümkün değildi. Diğerleri... benden yana olanlar bile ona karşı koyamıyorlar, o bakışlara... onlara her şeyi yaptırabilir. Sen benim tek umudumdun Abner. Sana ve beraberinde getireceğin adamlara bel bağlamıştım. Acıklı bir ironi bu. Binlerce yıl gündüz kavmini avlayan bizler soyumuzu kurtarmak için sizin yardımınızdan medet umuyoruz şimdi. Julian bizi mahvedecek. Abner, rüyalarının vapuru çürümeye terk edilmiş olabilir ama benim rüyam hâlâ bâki. Vaktiyle ben sana yardım etmiştim. Ben olmasaydım hayalini gerçekleştiremezdin. Şimdi de sen bana yardım et.”

“Rica etsen yeterdi,” dedi Marsh. “Bana kağrolasica gerçeği anlatabilirdin.”

“Kavmimi kurtarmaya yardım edeceğinden şüpheliydim. Ama vapura kıyamayacağını biliyordum.”

“Yine de *hatırın için* gelirdim, kağrolasica. Yoldaş diil miyiz biz? Söylesene, diil miyiz?”

Joshua York onu vakur bir edayla sakince süzdü. “Öyleyiz,” dedi.

Marsh gri bir enkaza dönüşmüş bir zamanların mağrur vapuruna hışımla göz atınca bacalardan birine kahrolası bir kuşun yuva yapmış olduğunu yeni fark etti. Civarda ağaçtan ağaca uçuşan başka kuşlar da vardı. Cıvıltıları Abner Marsh’ın sinirine dokundu. Ağaçların arasından sarı demetler halinde sızan güneş ışığının vapura vurduğu yerlerde toz zerrelere uçuşuyordu. Gece-den arta kalan son gölgeler de sabah aydınlığında çalı diplerine çekilmeye başlamıştı. Kaşlarını çatıp yine York’a dönerek “Neden şimdi?” diye sordu Marsh. “Asıl sebep *Natchez* ve *Robert E. Lee* değilse, neydi? Bugünü son on üç yıldan farklı kılan neydi de ansızın tüyüp bana mektup yazdın?”

“Cynthia gebe,” dedi Joshua. “Çocuk benden.”

York’un uzun zaman önce anlattıkları Abner Marsh’ın hatırlıydı. “Beraber birisini mi öldürdünüz?”

“Hayır. Tarihimizde ilk kez kızıl susuzluk illetinden muaf bir

gebelik yaşandı. Cynthia yıllardır içkimden içiyordu. Onda şey geliştii... birleşme isteği... hem de kan dökmeden, kızışmadan. Ben de karşılık verdim. Güçlü bir arzuydu Abner. Susuzluk kadar baskın ama değişik, daha saf. Ölüm yerine hayata susamışlık. Sizinkilerden tıbbi yardım görmezse doğumda ölecek. Julian buna asla izin vermez. Hem çocuğu da düşünmek lazım. Yozlaşsın istemiyorum, Damon Julian'ın kölesi olmasın. Bu doğumun ırkım için yeni bir başlangıç olmasını istiyorum. Eyleme geçmem şarttı.”

Kahrolası bir vampir bebek dedi Abner Marsh içinden. İçeri girip Damon Julian'la yüzleşecekti, hem de büyüyünce Julian gibi olması muhtemel bir çocuk uğruna. Belki farklı olurdu. Büyüyünce Joshua gibi biri olurdu belki. “Madem bi şey yapasın var,” dedi Marsh, “o zaman ne diye orayı basmıyoz da burda vıdı vıdıyla kafamı şişiriyon?” Bunu söylerken tüfeğiyle dev vapur enkazını işaret etmişti.

Joshua York gülümsedi. “Yalanım için kusura bakma,” dedi. “Abner, senin gibisi yok. Sana minnettarım.”

“Orasını boş ver şimdi,” diye homurdandı Marsh, Joshua'nın minnettarlığı karşısında mahcup oldu. Ağaçların gölgesinden çıkıp *Humma Rüyası*'ndan tarafa yürüdü; vapurun arkasındaki küf bağlamış, mor lekeli koca koca çivit depolarına doğru. Suya yaklaştıkça çizmelerini çamur bağlamıştı ve her adımda tiksiniç, vıcık vıcık sesler çıkıyordu. Marsh silahının dolu olup olmadığını tekrar yokladı. Sonra su birikintisinde yatan eski püskü bir kalası kaldırıp karinaya dayadı ve onun yardımıyla vapurun palavrasına çıktı. Joshua York seri ve sessiz adımlarla peşinden geliyordu.

Ana merdiven tam karşılarındaydı. Oradan karanlık kazanlığa çıkılıyordu; düşmanlarının uyuduğu, perdeleri çekili kameralara, çın çın yankılanan upuzun salona. Marsh hemen harekete geçmedi. “Vapurumu görmek istiyorum,” dedi sonunda. Merdivenin etrafından dolanıp makine dairesine girdi.

Birkaç kazanın lehim yerleri açılmıştı. İstim borularını pas kemirmişti. Koca makine aksamaları kahverengileşip pul pul olmuştu. Marsh çürümüş bir yer döşemesine basar da çöker diye

adımlarını temkinli atıyordu. Bir fırına yaklaştı. İçi kül doluydu ama başka kalıntılar da vardı, yer yer sararıp esmerleşmiş, kararmış bir şeyler. İçine uzanıp bir kemik çıkardı. “Fırında kemikler var,” dedi. “Döşemeler tamamen çürümüş. Kağrolası köle prangaları hâlâ yerde duruyor. Her yer pas. Felaket. *Lanet olsun.*” Döndü. “Yeterince gördüm.”

“Söylemiştim,” dedi Joshua York.

“Bi de kendim göreyim istedim.” Güneş gören baş kasarasına çıktılar. Marsh omzu üzerinden içeriye baktı. Hayallerinin vapuru karanlığa ve pasa teslimdi. “On sekiz tane büyük kazan,” dedi sesi çatlayarak. “Whitey bu makine dairesine bayılırdı.”

“Gel Abner. Halletmeye geldiğimiz işi bitirelim.”

Ana merdiveni dikkatle tırmandılar. Basamaklar leş kokan bir şeyle sıvanmıştı ve kaygandı. Marsh ahşap oyma tırabzan başına biraz fazla abanınca elinde kaldı. Grileşmiş gezinti güvertesi tenhaydı ve emniyetsiz görünüyordu. Doksan metrelik ana salona girip de tüm o güzelliğin baştan uca tahribata ve çürümeye teslim olduğunu görünce Marsh’ın kaşları çatıldı. Halı lekeli, yırtık pırtık, mantar ve küf yeniği. Yeşil benekler vapurun nüvesini kemiren kanser misali her yere yayılmıştı. Birisi tavan penceresini boyamış, o güzelim vitray camı siyah boyayla kapamıştı. Kapkaraydı. Barın uzun mermer tezgâhı toz kaplıydı. Kamara kapıları menteşelerinden kopup sarkmış, parçalanmıştı. Avizenin teki düşmüştü. Öbek öbek kırık camlardan sakınarak yürüyorlardı. Aynaların üçte biri ya kırık ya eksikti. Sağlam kalkanları körelmiş, ya sırrı dökülmüş ya kararmıştı.

Urağan güvertesine çıkıp da güneşi görünce Marsh bir oh çekti. Tekrar silahını yokladı. Teksas tam üstlerindeydi, kamara kapıları kapalı, onları bekliyordu. “Hâlâ kaptan kamarasında mı?” diye sordu Marsh. Joshua başıyla onayladı. Teksas güvertesinin kısa merdivenini çıkıp oraya yöneldiler.

Nemrut Billy Tipton teksasın kuytusunda bekliyordu.

Adamın gözleri aynı olmasa Abner Marsh onu hayatta tanıyamazdı. Nemrut Billy de vapur gibi enkaza dönmüştü. Oldum olası

çok zayıftı. Oysa şimdi yürüyen bir iskeletti, kemikleri sayılıyor-du ve cildi hastalıklı sarıya dönmüştü. Yıllardır yatağa mahkûm birini andırıyordu. Suratı iğrenç bir kurukafadan farksızdı, sarımtırak, çiçekbozuğu bir kurukafa. Saçı neredeyse tamamen dökülmüş, kafasının üst kısmını cılk yara ve kabuk bağlamıştı. Siyah paçavralara bürünmüş, tırnaklarıysa on santim uzamış-tı. Yalnızca gözleri aynı kalmıştı, buz rengi, hummalı. Caydırıcı bakmaya çalışıyordu, gözlerini vampir gibi kısarak, Julian'a öykünerek. Nemrut Billy ikisinin geldiğini anlamıştı. Onları duymuş olmalıydı. Köşeyi döndüklerinde tam karşılarındaydı, bıçağı elinde, ölümcül atışa hazır. "Vay..." diyecek oldu.

Abner Marsh çifteli tüfeği onun göğsüne doğrultup nişan almadan iki kovanı birden ateşledi. İkinci "vay"ı beklemeden. Aynı hataya düşmeden.

Çifteli patlayınca fena geri tepip Marsh'ın koluna çarptı ve incitti. Göğsü yüz yerinden kıpkırmızı kesilen Nemrut Billy patlamanın şiddetiyle geri savruldu. Sırtını çarptığı teksas güvertesinin çürümüş küpeştesi kırılınca paldır küldür urağan güvertesine düştü. Bıçağı hâlâ elinde, ayağa kalkmaya uğraştı. Sallana sallana kalktı, yalpalayarak öne bir adım attı, sarhoş gibi. Marsh peşinden urağan güvertesine atlayıp silahı doldurdu. Nemrut Billy belindeki tabancaya davrandı. Marsh iki el daha sıktı ve adamı urağan güvertesinden geri püskürttü. Tabancası elinden uçan Billy'nin haykırarak ta aşağıda bir yere çakıldığını işitti. Baş kasarasından aşağı baktı. Billy bir kan gölü içinde yüzükoyun yatıyordu, uzuvları anormal açılarla çarpılmıştı. Lanet olası bıçağı hâlâ elindeydi ama hiç kimseye zarar verebilecek durumda değildi artık. Abner Marsh homurdanıp cebinden bir çift kovan çıkardı ve teksasa döndü.

Kaptan kamarasının kapısı ardına kadar açıktı ve Damon Julian gezinti güvertesinde Joshua'nın karşısına geçmiş; tüm kötücüllüğüyle kapkara ve davetkâr gözlerini ona dikmişti. Joshua York kaskatı duruyordu, efsunlanmış biri gibi.

Marsh bakışlarını güçlkle alıp tüfeğe, elindeki kovanlara

baktı. O yokmuş gibi davran dedi içinden. Güneşin alınındasın, sana saldıramaz, sakın bakma, tüfeği doldur, tüfeği doldur ve Joshua oyalıyorken herifin kahrolası suratına iki tane birden sık. Elleri titriyordu. Bir kovanı güçlkle hazneye yerleştirdi.

Ve Damon Julian güldü. Kahkahası üzerine Marsh gayri ihtiyari kafasını önünden kaldırıp baktı, ikinci kovan hâlâ parmaklarının arasındaydı. Julian'ın kahkahası öyle nağmeli, öyle sıcak ve neşeliydi ki korku duymak zordu, onun neyin nesi olduğunu ve neler yapabileceğini anımsamak zor.

Joshua dizlerinin üstüne çökmüştü.

Marsh sövüp heybetli üç adım atmıştı ki Julian hızla ona döndü ve hâlâ gülümseyerek üzerine yürüdü. Ama çark etti. Julian harap küpeştenin üzerinden sıçrayıp urağan güvertesine atladı. Joshua onun atladığını görünce kalktı ve peşinden atlayıp Julian'ı arkadan yakaladı. Bir an güvertede cebelleştiler. Derken Marsh, Joshua'nın acıyla haykırdığını işitti. Şaşkınlığından sıyrılıp ikinci kovanı hazneye itmiş, silahı doğrultarak kafasını önünden kaldırmıştı ki Julian'ın yaklaştığını gördü. Bembeyaz suratıyla tam karşısında bitmişti, pırıl pırıl korkunç dişleri meydanda. Marsh'ın tetik parmağı istenç dışı kasıldı, kahrolası silahla nişan bile almamıştı daha, atışı karavana gitti. Geri tepmenin etkisiyle Marsh yere serildi, hayatını kurtaran da muhtemelen bu oldu. Julian onu ıskaladı, hızla dönmüştü ki... Joshua'nın ayaklandığını görünce duraksadı. Sağ yanağından dört çizgi halinde kan akıyordu. "Bana bak Julian," dedi Joshua usulca. "Bana bak."

Marsh'ın tek atış hakkı kalmıştı. Yattığı yerden tüfeği doğrulttu ama fazla yavaştı. Damon Julian'ın gözünü Joshua'dan almayı başarmasıyla namlunun ucunda olduğunu fark etmesi bir oldu. Fır dönerek yana kaçtı ve silah boşa patladı. Joshua York'un yardımıyla Abner Marsh ayağa kalktığı anda Julian merdivenlerden aşağı koşup gözden yitmişti bile. "Peşinden git!" dedi Joshua telaşla. "Tetikte ol! Pusuda bekliyor olabilir."

"Sen n'apcan?"

“Vapurdan kaçmasına izin vermeyeceğim,” dedi Joshua. Sonra hızla dönerek urağan güvertesinin kenarından aşağıya, baş kasarasına bir kedi çevikliğiyle atladı. Nemrut Billy’nin yattığı yerin bir metre ötesine sert düşüp yana yuvarlandı. Ânında ayağa fırladı ve fişek gibi ana merdivene koştu.

Marsh iki tane daha kovan çıkarıp silahı doldurdu. Sonra merdivenin başına gidip endişeyle aşağıyı dikizledi ve tüfeği hazır tutarak dikkatle, adım adım inmeye başladı. Ağırlığıyla gıcırdayan ahşap basamaklar haricinde çıt yoktu. Marsh buna güven olmayacağını biliyordu. Onlar sessiz hareket ediyordu, hem de hepsi.

Julian’ın nereye saklanacağını tahmin ediyordu. Ya büyük salondaydı ya da kapısı oraya açılan kamaraların birinde. Parmağı tetikte, gergin, salona girdi ve gözleri karanlığa alışana kadar duraksadı.

Salonun ta öbür ucunda bir kıpırtı oldu. Marsh nişan alıp dondu, sonra da gevşedi. Joshua’ydı.

“Dışarı çıkmadı,” diye seslendi Joshua, bir yandan da leş kokan salonu Marsh’inkinden çok daha keskin gözleriyle tarıyordu.

“Çıkmaz tabii,” dedi Marsh. Birden içeride soğuk bir esinti oldu sanki. Uzun süre kapalı kalmış bir kabrin kapısı açılmış gibi, soğuk ve bayat bir hava esmişti içeride. Çok karanlıktı. Marsh ne idüğü belirsiz karaltılar dışında hiçbir şey göremiyordu. “Lanet olsun, bana ışık lazım,” dedi. Tüfeği tavana doğrultup bir el ateş etti. Sağır edici patlaması salonu cınlattı. Tavan penceresi paramparça oldu. Cam parçaları ve güneş ışığı yağmur gibi yağdı. Marsh silahı doldurmak üzere bir kovan çıkardı. “Hiçbişiy görmüyorum,” dedi, silahı koltukaltına kısıtırıp ilerlerken. Uzun salon göz alabildiğine tenha, son derece ıssızdı. Julian belki de barın arkasına sinmiştir diye geçirdi içinden. Temkinli adımlarla oraya yaklaştı.

Belli belirsiz bir şıngırtı geldi kulağına, rüzgârla birbirine çarpan kristallerin tıngırtısı. Abner Marsh kaşlarını çattı.

Derken Joshua haykırdı, “*Abner! Tependi!*”

Marsh hemen yukarı baktı ve Damon Julian'ı tutunarak sallındığı koca avizeyi bırakıp doğruca üzerine atlarken gördü.

Marsh tüfeği kaldırıp nişan almaya yeltendi ama hem çok geç kalmıştı hem de çok hantal. Julian'ın tepesine binmesiyle silah elinden uçtu ve ikisi birden yere devrildi. Marsh yana yuvarlanarak kurtulmayı denedi. Bir şey onu yakalayıp geri çekti. Koca yumruğunu körlemesine salladı. Misilleme olarak yediği darbe az daha kellesini uçuruyordu. Bir an yattığı yerde afalladı. Kaptırdığı kolu sertçe geri kıvrıldı. Marsh haykırdı. Üzerindeki baskı nefes aldırmıyordu. Zorla ayağa kalkmaya yeltenince kolu korkunç bir kuvvetle ters büküldü. Çat diye bir ses duydu, tekrar haykırdı, daha gür, acısı içine oturdu. Derdest edilip küflü halıya yüzükoyun yapışmıştı. "Debelenmeye devam et de öbür kolunu da kırayım kaptancağızım," dedi Julian mülayim sesiyle. "Kıpır-dama."

"Uzak dur ondan!" dedi Joshua. Marsh göz ucuyla bakınca onu yarım metre ötesinde gördü.

"Hiç niyetim yok," diye karşılık verdi Julian. "Yaklaşma Joshua'cım. Kılını kıpırdatacak olursan beş adım yaklaştımana kalmadan Kaptan Marsh'ın gırtlığını parçalarım. Olduğun yerde kal, ben de canını bağışlayayım. Anladın mı?"

Marsh kıpırdamaya çalışınca ıstırabından dudağını dişledi. Joshua ellerini pençe gibi kaldırmış, kıpırdamadan bekliyordu. "Evet," dedi, "Anladım." Gri gözlerinde ölümcül ama tereddütlü bir bakış vardı. Marsh etrafına bakınıp tüfeği aradı. Bir buçuk metre kadar ötedeydi ve erişmesi olanaksızdı.

"İyi," dedi Damon Julian. "Şimdi, niçin rahatımıza bakmıyorsunuz?" Marsh, Julian'ın bir iskemle çektiğini işitti. Marsh'ın tam arkasına kurulmuştu. "Ben burada oturacağım, gölgede. Sen de iskemleni kaptanın büyük hevesle kırdığı camın altına, şu güneş gören yere çekebilirsin. Haydi Joshua. Onun ölümüne şahit olmak istemiyorsan dediğimi yap."

"Onu öldürecek olursan aramızdaki her şey biter," dedi Joshua.

“O riski göze alabilirim herhalde,” diye yanıtladı Julian. “Peki ya sen?”

Joshua York kaşlarını çatarak yavaşça etrafına bakındı ve bir iskemle alıp kırık tavan penceresinin altına çekti. Onlardan en az dört buçuk metre uzağa, güneşin altına oturdu.

“Şapkanı da çıkar Joshua. Yüzünü göreyim.”

Suratını buruşturan York geniş kenarlı şapkasını çıkarıp bir kenara fırlattı.

“Güzel,” dedi Damon Julian. “Şimdi hep birlikte bekleyelim. Biraz oturalım Joshua.” Hafifçe güldü. “Akşama kadar.”

Humma Rüyası Vapuru

Mayıs 1870

Nemrut Billy Tipton gözlerini açtı ve haykırmaya çalıştı. Dudaklarından hafif bir inilti kurtuldu sadece. İç çekti ve kan yuttu. Nemrut Billy tadını tanıyacak kadar çok kan içmişti. Ancak bu kez kendi kanıydı yuttuğu. Öksürdü, nefes almaya çalıştı. Hiç iyi hissetmiyordu. Göğsü cayır cayır yanıyordu ve yattığı yer ıslaktı. Kan, her yer kandı. “İmdat,” diye seslendi, cılız bir sesle. Üç adım yakınında olmayan hiç kimse duyamazdı sesini. Ürperip tekrar gözlerini yumdu, uyursa acısı belki dinermiş gibi.

Lakin acısı bâkiydi. Nemrut Billy orada çok uzun bir süre yattı, gözleri kapalı, kesik kesik soluyarak, göğsü her solukta çırpınıp haykırıyordu sanki. Kan kaybediyor oluşu haricinde hiçbir şey düşünemez haldeydi, sert zeminde yüzükoyun, burnunda leş koku. Her yerinden feci pis bir koku yükseliyordu. En sonunda kokuyu tanıdı. Altına sıçmıştı. Hiçbir şey hissetmiyordu ama kokusunu alıyordu. Ağlamaya başladı.

En nihayetinde Nemrut Billy Tipton artık ağlamaz oldu. Gözyaşları kurumuştur, hem çok can yakıyordu ağlamak. Korkunç acılar içindeydi. Başka bir şey düşünmeye çalıştı, acısı dışında başka bir şeyler, belki o sayede dinerdi ıstırabı. Peyderpey hafızası yerine geldi. Marsh, Joshua York, suratında patlayan çifteli. Julian’ı haklamaya gelmişlerdi, hatırladı, o da engel olmaya çalışmıştı. Ne var ki bu kez yeterince çabuk davranamamıştı.

Tekrar seslenmeye çalıştı. “Julian!” diye, öncekinden biraz daha yüksek sesle ama sesini çok da fazla duyuramadan.

Yanıt yoktu. Nemrut Billy Tipton sızlanıp tekrar gözlerini açtı. Düşmüştü, ta yukarıdan urağan güvertesine çakılmıştı. Baş karsarısında yattığını anladı. Üstelik gündüzdü. Damon Julian onu duyamazdı. Duysaydı bile hava çok aydınlıktı, sabah vakti, Julian imdadına gelemezdi, Julian akşam olmadan gelemezdi. Akşama kadar ölmüş olurdu. “Akşama kadar ölürüm,” dedi yüksek sesle ama kendisi bile zar zor işitti dediğini. Öksürdü ve biraz daha kan yuttu. “Bay Julian...” diye sayıkladı.

Biraz dinlendi, düşündü, daha ziyade düşünmeye çalıştı. Delik deşik edildim diye geçirdi içinden. Göğsü kalbura dönmüş olmalıydı. Ölmesi gerekirdi, Marsh’ın tepesinde dikildiğini hatırlıyordu, ölmesi gerekirdi. Ne var ki ölmemişti. Kısıks güldü. Niçin ölmediğini anladı. Çifteliler *onu* öldüremezdi. Artık neredeyse *onlardan* biriydi. Aynı Julian’ın dediği gibi. Nemrut Billy değişimi hissetmişti. Aynaya baktığı her seferinde biraz daha ağardığını, gözlerinin Damon Julian’ınkilere gittikçe daha çok benzediğini bizzat görmüş, hatta bir iki seneye kalmadan belki de karanlıkta daha iyi görmeye başlayacağına kanaat getirmişti. Tüm bunları kan içmeye bağlamıştı. Midesini o kadar bulandırmış olmasa daha fazla ilerleme bile kaydedebilirdi. Kan içmek onu bazen sahiden hasta etmiş, karnına feci kramplar girmiş ve kusmuştu, gene de içmeyi bırakmamıştı. Julian’ın söylediği gibi kan içmek onu güçlendiriyordu. Farkı bazen hissederdı, bu da onun kanıtıydı, onu çifteliyle vurmuşlardı, yere çakılmıştı ama ölmemişti, hayır efendim, ölmemişti. Aynı Damon Julian gibi onun da yaraları kapanıyordu. Artık onlardan biri sayılırdı. Gülümsedi, tamamen iyileşene kadar öylece yatayım bari diye geçirdi içinden, sonra da kalkıp Abner Marsh’ı gebertmeye giderim. Gözünde canlandırebiliyordu, Billy’nin onca kurşunu yedikten sonra ayaklanıp üzerine yürüdüğünü görünce Marsh’ın nasıl da ödü patlayacaktı.

Bir de bu kadar çok canı yanmayaydı keşke. Acaba o gün şu züppe kâtip bozuntusu kılıcını saplayınca Julian da böyle acı çek-

miş midir diye meraklandı. Bay Julian adama gününü göstermişti. Billy de birkaç kişiye gününü gösterecekti elbet. Bir süre bunu düşündü, ileride yapacaklarını. Canı her istediğinde Galatin Caddesi'nde fink atacak ve herkes ona harbiden saygı gösterecekti. Pavyonlardaki kevaşeler yerine Kriyol hatunlarını ve sarışın piliçleri tavlayacak, ırzlarına geçtikten sonra kanlarını da emecekti ki başkasına yar olamasınlar, hem böylece eski kötü günlerinde bazen orospuların yaptığı gibi arkasından da gülemeyeceklerdi.

Onu bekleyen geleceği düşünmek hoşuna gitti. Ama bir zaman sonra –birkaç dakika mı birkaç saat mi emin olamadı– düşünemez hale geldi. Acıdan başka şey düşünemez oldu, soluk almaya her çalıştığında o kadar çok yanıyordu canı. Halbuki bu kadar acı çekmemem gerekirdi diye geçirdi içinden. Ama tam tersiydi. Üstelik hâlâ çok kötü kan kaybediyordu, o denli kötüydü ki çok fena başı dönmeye başlamıştı. Madem yaraları iyileşiyordu, niçin hâlâ kan kaybediyordu ki? Birden içine korku düştü. Belki de dönüşümü henüz o seviyeye gelmemişti. Tamamen iyileşemeyecekti belki, sapasağlam ayağa kalkıp da Abner Marsh'ın peşine düşemeyecekti. Kan kaybından ölmek üzere olabilirdi. Haykırdı, “Julian.” Elinden geldiğince yüksek sesle haykırdı. Julian dönüşüm evresini tamamlayabilir, onu iyileştirebilir, güçlü kılabilirdi. Julian'a bir ulaşabilse her şey yoluna girerdi. Julian toparlansın diye ona kan temin ederdi, Julian ona özenle bakardı. Nemrut Billy bundan emindi. Julian onsuz ne yapardı? Tekrar seslendi, acısına rağmen gırtlakını adeta paralarcasına haykırarak.

Nafile. Sessizlik. Julian veya bir başkası imdadına koşar diye ayak seslerine kulak kabarttı. Nafile. Ama... iyice kulak kesildi. Birtakım konuşmalar duyar gibi oldu. Üstelik biri Damon Julian'ın sesiydi. Onu işitebiliyordu. İçinin yağları eridi.

Gelgelelim Julian'ın Billy'yi duyduğu yoktu. Hem duysa bile güneşe çıkıp da gelemezdi. Nemrut Billy dehşete düştü. Julian ancak hava kararınca gelebilir, ancak ondan sonra dönüşümü tamamlayabilirdi. Ne var ki akşama çok geç olacaktı.

Kanlar içinde acıyla yattığı yerde, *ben* Julian'ın yanına gitmeliyim diye geçirdi içinden. Kalkıp Julian'ın ayağına gitmeliydi ki Julian yardım edebilsin.

Nemrut Billy dudağını ısırp tüm gücüyle doğrulmaya yeltendi. Çılgılığı bastı.

Kıpırdamaya yeltendiğinde aniden saplanan acı alevden bir hançerdi, içini deşip her şeyini sökerek ne fikir ne umut ne de korku bırakmış, geriye yalnızca ıstırap kalmıştı. Feryadı koyuverip kıpırtısız yattı, tüm bedeni zonkluyordu. Yüreğinin deli gibi attığını duyumsayabiliyordu, acıyı da, yavaştan dinliyordu acısı. İşte o zaman fark etti bacaklarını artık hissetmediğini. Parmaklarını kımıldatmayı denedi. Belden aşağısını hiç hissetmiyordu.

Ölüyordu. Haksızlık bu diye geçirdi içinden. Çok yaklaşmıştı halbuki. On üç yıldır kan içip güçleniyor, değişiyordu ve dönüşüme *çok yaklaşmıştı*. Sonsuza dek yaşayacakken bu fırsatı elinden almışlar, gasp etmişlerdi, oldum olası gasp mağduruydu zaten, hayatta hiçbir şeyi olmamıştı. Kazıklanmaktı bu. Cümle âlem ona yine kazık atmıştı; marsıklar, Kriyollar ve zengin züppeler, ona hep kazık atıp arkasından gülmüşlerdi, şimdi de hayatını, öğ alma fırsatını, her şeyini alıyorlardı elinden.

Julian'a ulaşması *şarttı*. Dönüşümü bir tamamlayabilse her şey yoluna girecekti. Aksi takdirde oracıkta ölecekti, onlar da arkasından gülüp aptalın tekiydi diyeceklerdi, süprüntü, her zaman söyledikleri laflar, mezarına işeyip ölümüne güleceklerdi. Bay Julian'a ulaşması *şarttı*. İşte o zaman son gülen kendisi olacaktı, evet ya.

Derin bir nefes aldı. Bıçağını elinde hâlâ sımsıkı tuttuğunu fark etti. Kolunu kaldırıp bıçağı dişlerinin arasına kıstırdı, titreye titreye. Olmuştu işte! O kadar da acımadı dedi içinden. Kolları hâlâ çalışıyordu. Ellerini bir karış açıp küf ve kanla kayganlaşmış ıslak zemine dayayarak destek aldı. Sonra ellerinden ve kollarından kuvvet alarak gövdesini elinden geldiğince kaldırdı ve öne çekti kendini. Bağı yandı, sırtına yine alevden hançer saplanınca dişlerinin arasındaki çelik yalımı ısırarak zangır zangır

titredi. İstirapla, bitkin yığıldı. Ama acısı biraz yatıştır gibi olunca gözlerini açtı ve ağzında bıçakla sırttı. Kıpırdamıştı. Yarım metre öne çektim kendimi dedi içinden. Aynısını beş altı kere daha yaptı mıydı ana merdivenin dibine varmış olurdu. Sonra şu süslü tırabzan direklerine tutuna tutuna yukarı çıkabilirdi. Sesler yukarıdan geliyordu zaten. Yanlarına gidebilirdi. Yapabileceğini biliyordu. *Mecburdu*.

Kollarını öne uzattı, sertleşmiş uzun tırnaklarını tahta zemine gömdü ve bıçağını ısırıldı.

Humma Rüyası Vapuru

Mayıs 1870

Sessizlik içinde saatler geçti, korku dolu bir sessizlikti.

Abner Marsh, Damon Julian'a yakın oturuyordu, sırtını siyah mermer bara yaslamış, kırık kolunu da kucağına çekmiş, ter döküyordu. Yattığı yerde kolunun zonklaması dayanılmaz hale gelip de inlemeye başlayınca Julian onun kalkıp oturmasına izin vermişti. Mevcut pozisyonda şimdilik fazla ağrısı yoktu ama kalkmaya yeltendiği anda ıstıraba gark olacağını biliyordu. Bu yüzden Marsh kolunu tutarak kıpırtısız oturuyor ve düşünüyordu.

Jonathon Jeffers'ın da defalarca ispatladığı gibi, Marsh satrançtan hiç anlamazdı. Her yeni oyunda lanet taşların hareketlerini unuttuğu bile olurdu bazen. Buna karşın şu anda bir açmaza girdiklerini anlaması için satranç bilmesine gerek yoktu.

Joshua York iskemlesinde kaskatı oturuyordu, gözleri karanlıkta, o mesafeden bakışları okunaksız, tüm bedeni gergindi. Güneş doğruca üzerine vuruyor, dağılayıp canını tüketiyor, tıpkı her sabah nehrin üzerindeki sis tabakasına yaptığı gibi yakıp darmaduman ediyordu takatini. Kıpırdamıyordu. Marsh'ın iyiliği için. Çünkü Joshua saldırdığı takdirde Julian'a yetişmesine kalmadan Abner Marsh'ın kendi kanında boğulacağını biliyordu. Joshua ondan sonra Damon Julian'ı öldürebilirdi de öldüremeyebilirdi de, her iki ihtimalde de Marsh için iş işten geçmiş olurdu.

Julian da açmazdaydı. Marsh'ı öldürürse savunmasız kalırdı. Ondan sonra Joshua'yı hiçbir şey tutamazdı. Damon Julian'ın bundan korktuğu belliydi. Abner Marsh o duyguyu bilirdi. Yenilgi insanı böyle yapardı, kendine Damon Julian diyen bir yaratık için bile geçerliydi bu. Joshua York'un iradesini Julian defalarca kırmış, onun kanını akıtıp boyunduruğu pekiştirmişti. York yalnızca bir kez galip çıkmıştı. O da yetmişti. Julian'ın özgüveni yerle bir olmuştu. Korku, bir cesedi kemiren kurtçuk gibi yerleşmişti içine bir kez.

Marsh aciz ve çaresiz hissediyordu. Kolu felaket ağrıyordu ve yapabileceği hiçbir şey yoktu. York ile Julian'ı süzmediği zamanlarda gözü hep çifteliye kayıyordu. Çok uzakta diye hayıflanıyordu. Çok uzakta. Doğrulup bara yaslanarak oturunca silah-tan daha da uzaklaşmıştı. En az iki metre. Erişmesi imkânsızdı. Asla başaramazdı, en ideal şartlarda bile. Hele ki kolu kırıkken... Dudağını dişleyip başka bir şey düşünmeye çalıştı. Onun yerinde Jonathon Jeffers olsaydı şimdiye kadar bir çözüm bulurdu. Kur-nazca, şaşırtıcı ve sinsice bir şey. Ne var ki Jeffers ölmüştü ve Marsh başının çaresine bakmak zorundaydı, tek akıl edebildiği-yse olabilecek en basit, en dolaysız ve aptalca şeydi, yani şu kah-rolası çifteliyi ele geçirmek. Bunu yaparsa ölürdü, farkındaydı.

"Güneş seni rahatsız mı ediyor Joshua?" Uzun bir süre öylece oturmalarını takiben Julian sadece bir kez konuşup bunu sor-muştu. "Onlardan biri olacaksan alışman şart. Damızlık sığır-ların hepsi güneşe bayılır." Gülümsemişti. Ama gülümsemesiyle somurtması bir olmuştu. Joshua York yanıt vermemiş, Julian da bir daha konuşmamıştı.

Onu seyrederken, tıpkı vapur ve Nemrut Billy'nin çürümesi gibi Julian'ın da harap halde olduğu Marsh'ın gözünden kaçma-mıştı. Değişmişti artık, nedense farklı ve çok daha ürkütücüy-dü hali. Yönelttiği o kısacık sorunun ardından bir daha sataş-mamıştı. Tek kelime etmemişti. Ne Joshua York'a bakıyordu ne Marsh'a, hatta hiçbir şeye baktığı yoktu sanki. Duygusuz, kömür karası, ölü bakışlı gözlerini boşluğa dikmişti. Yine de parıltılı

niteliğini koruyor, Julian karanlıkta oturduğu için beyaz gür kaşlarının altında bazen için için yanıyor gibi görünüyordu. Ama insani değildi bakışları. Julian insanlıktan çıkmıştı. Julian'ın *Humma Rüyası*'na geldiği geceyi Marsh anımsıyordu. O gözlerle baktığı sırada maskeleri sonsuz bir silsileyle sanki art arda düşmüştü de en altından bir hayvan sureti çıkmıştı. Oysa şimdi farklıydı. Şimdi maskelerden neredeyse tamamen sıyrılmıştı. Damon Julian, Marsh'ın ömründe gördüğü en hain kişiydi, ama onun hainliği eskiden insani bir hainlikti, kötülüğü, yalancılığı, nağmeli ürkütücü kahkahası, eziyetten zalimce zevk alış, güzelliğe ve yıkıma düşkünlüğü hep insani bir yan taşıyordu. Şimdi bunlardan eser kalmamıştı. Vahşi bakışlarla karanlığa sinmiş, korkuyla köşeye sıkışmış, sağduyudan yoksun bir hayvan kalmıştı geriye. Joshua'yla alay eden, iyilik-kötülük ya da güçlüler-zayıflar üzerine ahkâm kesen, Marsh'ı çirkin vaatlerle, tatlı dille dolduruşa getirmeye çalışan Julian'dan eser yoktu artık. Şimdi öylece oturmuş bekliyordu, karanlığa sığınmış, ihtiyarlamayan yüzü her tür ifadeden yoksun, kadim gözleri boş.

Abner Marsh işte o zaman hak verdi Joshua'ya. Julian deliydi, hatta deliden beter. Julian artık bir hortlaktı. O bedende barınan varlık tümüyle akıldan yoksundu.

Gene de o *mahluk* galip çıkacak diye hayıflandı Marsh içinden. Damon Julian ölecekti belki, uzun asırlar boyunca diğer tüm maskelerinin sırayla ölmesi gibi. Ama o hayvan yaşamını sürdürecekti. Julian ebedi uykunun hayalini kuruyordu ama içindeki canavarın ölmeye asla niyeti yoktu. Kurnazdı, sabırlı ve de metin.

Abner Marsh'ın gözü yine çifteliye kaydı. Keşke erişebilseydi. Keşke kırk yıl önceki kadar çevik ve güçlü olsaydı. Keşke Joshua o hayvanı uzun süre oyalayabilseydi. Hayıflanmak nafileydi. Hayvanın Joshua'yla göz teması kuracağı yoktu. Marsh ne çevikti ne de güçlü, ayrıca kolu kırıktı ve ıstırap içindeydi. Ayağa fırlayıp da silahı asla zamanında kapamazdı. Namlusu da ters tarafa dönüktü zaten. Ucu Joshua'ya bakıyordu. Öbür tarafa dö-

nük olsaydı belki riske girmeye değerdı. O zaman o tarafa atlayıp çabucak doğrutur ve tetiğı çekiverirdi. Ama şu durumda silahı kapınca ta öbür tarafa dönmesi ve Julian adındaki yaratığa nişan alması gerekirdi. Kırık koluyla. Olmazdı. Çabası boşa çıkarıldı. Yaratık çok hızlıydı.

Joshua'nın ağzından bir inilti kurtuldu, güçlkle bastırıldığı bir feryadın kalıntısı. Elini alnına götürdü, sonra öne eğildi ve yüzünü ellerine gömdü. Cildi şimdiden pembeleşmişti. Çok geçmeden kızaracaktı. Sonra kararacak, yanıp kömür olacaktı. Canının çekildiğı belliydi. Güneşin alnında oturduğu halde Joshua'yı kavrulmaktan neyin alıkoyduğunu Marsh çözemiyordu. Joshua çetin cevizdi ama, hem de ne çetin ceviz. Marsh daha fazla suskun kalamadı. "Gebert şunu," diye bağırdı. "Joshua, kalk ordan ve hakla şunu, kahrolasıcı. Boş ver beni."

Joshua York kafasını önünden kaldırıp cılız gülümsedi. "Olmaz."

"Cehennemın dibine gidesice, seni inatçı ahmak. Ne diyorsam onu yap! Ahım gitmiş vahım kalmış benim, hayatımın hiçbir anlamı yok. Joshua, *laf dinle!*"

Joshua kafasını iki yana sallayıp yüzünü yine ellerine gömdü.

Hayvanın Marsh'a bakışı bir tuhaftı, sözlerini anlayamamış gibi, sanki bildiğı lisanları da unutmuştu. Marsh onun gözlerine bakınca ürperdi. Kolu acıdı, az daha gözünden yaşlar gelecekti. Suratı pancar gibi olana dek sövüp saydı. Mızımız bir karı gibi ağlamaktan iyiydi böylesi. Sonra seslendi, "Harbi sağlam ortaktın Joshua. Yaşadığım sürece seni unutmiycam."

York gülümsedi. Gülümsemesi bile acılıydı, Marsh'ın gözünden kaçmadı. Joshua alenen güçten düşüyordu. Güneş onu öldürecek ve Marsh orada tek başına kalacaktı.

Akşama daha çok ama çok vardı. Gene de geçiyordu saatler. Elbet akşam olacaktı. Abner Marsh kahrolası çifteliye ulaşamayışına hayıflanmadan duramıyordu. Güneş batıp da *Humma Rüyası* azar azar karanlığa gömölünce, hayvan gülümseyerek kalkacaktı iskemlesinden. Salondaki tüm kamara kapıları açıl-

lacaktı çünkü öbürleri de uyanacaktı, karanlığın döllerı, vampirler, hayvanın köleleri, oğulları ve kızları. Kırık aynaların, solmuş yağlı boyaların ardından çıkıp geleceklerdi, sessizce, akça suratlarında soğuk gülümsemeler ve pis bakışlarla. Aralarında Joshua'nın dostları da olacaktı, hatta onun çocuğuna gebe olan da, ama bunun hiçbir fark yaratmayacağından Marsh adı gibi emindi. Hepsi hayvanın maiyetiydi. Joshua'nın vaatleri vardı, hayalleri ve adalet anlayışı, oysa hayvandı asıl iktidar sahibi, hepsinin içinde yaşayan hayvanlara hitap eden, kızıl susuzluğu depreştirip iradelerini kıracaktı. Kendisinin susuzluk çektiği yoktu ama hatırlıyordu o hissi.

Ve o kapılar açılmaya başladığında, Abner Marsh ölecekti. Damon Julian hayatını bağışlayacağını söylemişti ama aptalca vaatleri hayvanı bağlamazdı çünkü Marsh'ın ne kadar tehlikeli olduğunu o yaratık biliyordu. Çirkinliğine bakmadan bu gece Marsh'la besleneceklerdi. Joshua da ölecek, belki de –daha beteri– onlar gibi olacaktı. Çocuğu da büyüyünce hayvana dönüşecek, ölümler dur durak bilmeyecek, kan su gibi aksa da kızıl susuzluk asırlarca dinmeyecek, hummalı hayaller hastalık ve çürümüşlkle noktalanacaktı.

Başka türlü noktalanması mümkün müydü ki? Yaratık hepsinden kudretliydi, başlıbaşına bir doğa gücü. Nehir gibiydi, sonsuz. Ne kuşkuları vardı ne fikirleri, ne hayalleri ne de tasarıları. Joshua York vaktiyle Damon Julian'a galip çıkmıştı ama Julian yenilince içindeki hayvan tüm acımasızlığı ve kudretiyle dirilmişti. Joshua kendi içindeki hayvanı uyuşturmuş, iradesiyle evcilleştirmişti, o yüzden de Julian'da barınan hayvana ancak insanlığıyla direnmişti. Gelgelelim insaniyet yeterli değildi. Boş bir ümitti onunkisi.

Abner Marsh kaşlarını çattı. Kafasını kurcalayan bir şey vardı. İpin ucunu tam yakalar gibi olurken elinden kaçırıp duruyordu. Kolu zonkluyordu. Keşke Joshua'nın zıkkım içkisinden biraz olsaydı diye hayıflandı. Tadı berbattı ama Joshua içinde afyon ruhu olduğunu söylemişti, o da acısını dindirirdi. Alkolün de zararı olmazdı hani.

Kırık tavan camından içeri vuran güneş ışığının açısı değişmişti. Galiba saat öğleni geçiyordu. İkindiye yaklaşıyordu. Birkaç saatleri kalmıştı. Sonra kapılar açılmaya başlayacaktı. Bir Julian'a baktı bir çifteliye. Kolunu iyice karnına bastı, acısını azaltacakmış gibi. Demin neydi kafasını kurcalayan sahi? Kolunun acısından Joshua'nın zıkkım içkisine aşeriyordu... yok, hayvanla ilgili bir şey düşünüyordu, Joshua'nın onu niçin yene-meyeceğini, şey yüzünden...

Gözlerini kısarak Joshua'ya baktı. Vaktiyle *yenmişti* ama dedi içinden. Bir kereliğine de olsa Julian'ı yenmişti, hayvan olsun ol-masın. Niçin tekrar yenemiyordu ki? Neden? Marsh kolunu tutarak oturduğu yerde yavaşça sallanmaya başladı ve ağrıya aldır-mayıp kafasını toplamaya çalıştı. Neden, neden, neden?

Derken aklına geldi, hep olduğu gibi sonradan. Kafası yavaş çalışıyordu belki ama Abner Marsh asla unutmazdı. Hatırına gel-mişti. İçkiden diye düşündü. Olayı çözmeye başlıyordu. İçkinin son yudumunu güneşte bayılmadan önce Joshua'nın kahrolası kur-sağına kendi eliyle boca etmişti. Son damlası çizmesine düşmüş, sonra da şişeyi nehre fırlatmıştı. Joshua saatler sonra vedalaşmış, *Humma Rüyası*'na geri dönmesi de... ne kadar sürmüştü?... oraya varması *günleri* bulmuştu. Zıkkım şişelerine tabana kuvvet koş-muştu, kızıl susuzluktan kaçarak. Sonra vapuru o halde bulmuş-tu, her yer ceset falan, derken tahta perdeleri sökmeye başlamış, o anda Julian çıkagelmişti... Joshua'nın sözleri Marsh'ın kulakla-rında cınladı... *Haykırmaya başladım, abuk subuk haykırmaya. Öç almak istedim. Ömrümde hiç kimseyi o kadar çok öldürmek isteme-miştim, gırtlaklarını parçalamak istedim, onun cenabet kanını tatma-yı. Öyle öfkeliydim ki...* Yok diye düşündü Marsh, sebebi sırf öfke olamaz. Susuzluk. Joshua çılgına döndüğü sırada algılayamamıştı ama aslında kızıl susuzluğun ilk evresindeydi. Julian tüyer tüy-mez içkisinden bir kadeh içmiş olmalıydı, o yüzden anlamamıştı ne olduğunu, o istisnanın sebebi buydu.

O anda Marsh'ın başından aşağı soğuk sular döküldü. Acaba Joshua onu tahta perdeleri koparmaya iten şeyin gerçek sebebi-

ni hiç düşünmüş müdür diye merak etti. Julian o anda müdahale etmeseydi neler olurdu Joshua hiç düşünmüş müydü acaba. Joshua'nın o anda galip çıkmasına ve aynısını bir daha asla başaramamasına şaşmamalıydı. Yanıkları bir yandan, korkusu bir yandan, katliamın göbeğinde, günlerdir içkisinden içmemiş... Sebebi *muhakkak* susuzluktu. O gece içindeki hayvan uyanmıştı, üstelik Julian'inkinden güçlüydü.

Bir an için Abner Marsh müthiş heyecanlandı. Sonra, süratle karalar bağladı, yersizdi ümitlenmesi. Olayın iç yüzünü çözmüştü belki ama onlara zerre kadar faydası yoktu. Joshua bu son firarında içkisinden çokça tüketmişti. Julian'ın plantasyonuna gitmek üzere yola çıkmazdan önce New Orleans'ta yarım şişeyi yuvarlamıştı. Joshua'nın fevri yanını depreştirmeye imkân yoktu, halbuki tek şanslarıydı o fevrilik... Gözü yine çifteliye kaydı, hiçbir işe yaramayan lanet çifteliye. "Hay ben böyle işin," diye mırıldandı. Unut çifteliyi dedi içinden, ondan sana fayda yok, düşün, Bay Jeffers gibi kafa yor, bir çözüm bul. Aynı vapur yarışında olduğu gibi diye geçirdi içinden. Vapuru öyle ha diye yarışa sokamazsın, aklını kullanacaksın; tüm kestirmeleri bilen, sığlığı kıl payı geçmeyi beceren acar serdümenin olacak, yeri gelecek odunluktaki tüm gürgen odunlarını toplayacaksın ki öbür vapur çıradan başka şey bulamasın, hatta zulanda biraz da domuz yağı olacak. Katakulli!

Marsh sağlam eliyle bıyığını burarak kara kara düşünüyordu. Elinden bir şey gelmeyeceğinin ayırdındaydı. Her şey Joshua'ya bağlıydı. Ne var ki Joshua kavruluyordu, an itibarıyla gittikçe zayıf düşüyordu ve Marsh'ın hayatı söz konusu olduğu sürece yerinden kıpırdamayacaktı. Keşke Joshua'yı yerinden kaldırmanın bir yolu olsaydı... susuzluğunu uyandırmanın... bir şekilde. Nasıl nüksediyordu peki? Aşağı yukarı her ay hortluyordu ama içkiden içmişse asla. Başka bir etken mi vardı? Başka bir şey mi tetikliyordu susuzluğu? Marsh başka bir sebepten şüphelense de bir türlü bulamıyordu. Güzellik? Sahiden güzel şeyler onu baştan çıkarıyordu, içkisine rağmen. Beni ortağı olarak seçmesinin sebebi

de muhtemelen lanet yörenin en çirkin adamı olduğumu duyduğu içindi diye düşündü Marsh. Yine de yeterli bir açıklama değildi bu. Geberesice Damon Julian gayet güzeldi, hatta Joshua'nın damarına basıyordu ama Joshua gene de mağlup düşüyordu, hep mağlup, içki yüzünden, muhakkak öyleydi... Joshua'nın anlattığı her şeyi en baştan tartmaya koyuldu, karanlık mazisini, cinayetleri, susuzluğun hem bedenini hem de ruhunu ele geçirdiği zor zamanları.

... vurulmuştum, tam göbeğimden, diye anlatmıştı Joshua, oluk gibi kan akıyordu... Kalktım. Korkunç bir görüntü sergilemiş olmalıyım, benzim atık, kanlar içinde. Derken tuhaf bir his sardı içimi... Şarabını yudumlayıp gülümseyerek şöyle demişti Julian, O ağustos gecesinde seni sahiden inceteceğimden mi korktun? Ha, belki incitirdim de, canımın acısından ve öfkemden dolayı. Ama öncesinde asla... Marsh'ın gözünün önüne Joshua'nın çarpılmış hayvani suratı geldi, Jeffers'ın kılıcını karnından çekip çıkarkenki hali... Valerie hatırına geldi, filikada yanarak can çekişmesi, haykırarak Karl Framm'ın gırtlığına hücum etmesi... Joshua'nın sözleri yankılandı kulağında, adam bana tekrar vurdu, ben de elimin tersiyle çakıverdim... adam tekrar tepeme bindi...

Başka sebebi olamaz diye geçirdi içinden, kesin buydu, başka bir sebep gelmiyordu aklına, getirebildiği yegâne açıklama buydu. Tavana göz attı. Güneş içeri çok daha eğik vuruyordu artık, hatta rengi hafiften kızıla çalmaya başlamıştı. Joshua kısmen gölgedeydi. Bir saat önce bunu görseydi Marsh'ın içine su serpilirdi. Oysa içine kurt düşmüştü bir kez.

"Yardım et..." dedi birisi. Zor duyulur hırıltılı bir sest, boğulur gibi, ıstıraplı. Yine de duyular. O karanlık sessizlikte hepsi duydu.

Nemrut Billy Tipton salonun kuytu köşesinden emekleyerek çıktı, halıda upuzun bir kan izi bırakarak yaklaşıyordu. Adamın aslında emeklemediğini sonradan gördü Marsh. Sürünüyordu, kahrolası bıçağını yere saplaya saplaya, kollarıyla kendini çeke çeke, gövdesinin alt yarısını ve bacaklarını arkasından sürüye

sürüye, kıvranarak. Belkemiği anormal bir açıyla bükülmüştü. Billy insandan çok her şeye benziyordu. Her yerine pislik ve dışkı sıvanmış, üstü başı kurumuş kanla kaplanmıştı, hâlâ da kan kaybediyordu. Yarım metre daha çekti kendini. Göğsü içe göçmüş, acıyla çarpılan suratı ucubeye dönmüştü.

Joshua York yavaşça iskemlesinden kalktı, bir uyurgezer gibi. Yüzü feci kızarıktı. “Billy...” diyecek oldu.

“Olduğun yerde kal Joshua,” dedi canavar.

York ona bön bön baktı ve kuruyup çatlamış dudaklarını yaladı. “Sana ilişmeyeceğim,” dedi. “İzin ver onu öldüreyim. Merhamet etmiş oluruz.”

Damon Julian gülümseyerek kafasını iki yana salladı. “Zavallı Billy’yi hele bir öldür,” dedi, “ben de Kaptan Marsh’i öldürürüm.” Konuşma tarzı neredeyse tıpatıp Julian’nınki andırır olmuştu yine; görgülü birisine yaraşır durulukta, gözdağı vermesine soğuk, hafif alaylıydı konuşması.

Nemrut Billy acılar içinde yarım metre daha ilerleyip durdu, tepeden tırnağa titriyordu. Ağzından ve burnundan kan sızıyordu. “Julian,” dedi.

“Sesini yükselt Billy. Seni iyi duyamıyoruz.”

Nemrut Billy bıçağını kavrayıp suratını buruşturdu. Kafasını elinden geldiğince yerden kaldırmaya çalıştı. “Ben... yardım et... yaralıyım ben. Kötüyüm. Karnım... karnım, Bay Julian.”

Damon Julian iskemlesinden kalktı. “Görüyorum Billy. Ne istiyorsun?”

Nemrut Billy’nin dudakları titremeye başladı. “Yardım...” diye fısıldadı. “Dönüşüm... yarım kaldı... bi dönüşsem... *ölüyorum...*”

Julian bir Billy’yi bir Joshua’yı gözlüyordu. Joshua hâlâ ayaktaydı. Abner Marsh oturduğu yerde gergin, gözü çiftelideydi. Julian ayağa kalkmışken silaha yetişmek mümkün değildi. Hele ki ona doğrultup ateş etmek asla. Ama belki... Billy’ye bakıp da onu o kadar perişan görünce Marsh kırık kolunu unuttu. Billy yakarıyordu. “...ebedi hayat... Julian... dönüştür beni... sizden olayım...”

“Aa,” dedi Julian. “Maalesef sana üzücü haberlerim var Billy. Seni dönüştürmem olanaksız. Senin gibi bir mahlukun *bizden* biri olabileceğini mi sanıyordun sahi?”

“... sözdü,” diye hırladı Billy. “*Hani sözdü. Ölüyorum.*”

Damon Julian sırtıttı. “Ben sensiz ne yapacağım?” dedi. Neşeyle güldü, işte o zaman anladı Marsh konuşanın kesinlikle Julian olduğunu, içindeki hayvanın meydanı yine ona bıraktığını. Julian’ın gülüşüydü o, nükteli, nağmeli ve ahmakça. Marsh kahkahayı duyunca Nemrut Billy’nin suratına baktı ve o anda adamın eli titreyerek bıçağı yerden çekip kurtardığını gördü.

Julian’a “*Canın cehenneme!*” diye kükreyen Marsh ayağa fırladı. Julian irkilerek ondan yana baktı. Marsh acısını sineye çekip kendini çifteliye attı. Julian ondan yüz misli hızlıydı. Marsh silahın üzerine kapaklandı, saplanan acı yüzünden az daha bayılıyordu, namlunun sert gövdesini karnında hissetmesiyle Julian’ın soğuk akça ellerinin gırtlığına yapışması bir oldu.

Derken elleri hissetmez oldu. Damon Julian haykırıyordu. Abner Marsh yana yuvarlandı. Julian elleriyle suratını kapamış geri geri sendeliyordu. Nemrut Billy’nin bıçağı sol gözüne saplanmış, solgun beyaz parmaklarının arasından kan sızıyordu. Marsh “Geber tanrının belası,” diye bağırıp tetiğe asıldı. Patlama Julian’ın ayaklarını yerden kesti. Silah tepince Marsh kolunun acısıyla haykırdı. Bir an gözü karardı. Acı biraz dinince görebildi etrafını ama bir türlü ayağa kalkamıyordu. Neyse ki başardı. Tam o anda bir çatırtı işitti, yaş dal kırılmış gibi.

Billy Tipton’ın cesedi üzerinde doğrulan Joshua York’un elleri kanlıydı. “Ümitsiz durumdaydı,” dedi York.

Marsh derin derin soluk alıyor, yüreği küt küt atıyordu. “Başardık Joshua,” dedi. “Geberttik lanet olasıcaı...”

Birisi güldü.

Marsh arkasına bakınca geriledi.

Julian sırtıyordu. Ölmemişti. Tek gözünü kaybetmişti ama bıçak çok derine saplanmamış, beynine ulaşmamıştı. Yarı kördü ama ölmemişti. Marsh hatasını çok geç fark etti. Julian’ı göğsün-

den vurmuştu, kahrolası göğsünden, kafasına sıkması gerekirken kolayına kaçmıştı. Julian'ın kıyafeti lime lime olmuş, kanlı bir paçavraya dönmüştü ama herif ölmemişti. "Beni öldürmek zavallı Billy'yi öldürmek kadar kolay değildir," dedi. Göz çukuruna kan dolmuş, yanağından sızıyordu. Şimdiden pıhtılaşmaya, kabuk bağlamaya başlamıştı. "Seni öldürmek kadar kolay değil." Kasten ağırdan alarak Marsh'ın üzerine salına salına yürüdü.

Marsh kırık koluyla çifteliyi tutmaya, bir yandan da cebinden iki kovan çıkarmaya uğraşıyordu. Silahı koltuk altına kıştırıp geri geri yürüyordu ama acısı onu sarsaklaştırıyor, dermanını kesiyordu. Kovanlardan biri elinden kayıp yere düştü. Marsh'ın sırtı bir sütuna gelip dayandı. Damon Julian güldü.

"Hayır," dedi Joshua York. Aralarına girdi, yüzü cılk yara, kıpkırmızıydı. "Seni men ederim. Ben kanefendisiyim. Dur Julian."

"Aa," dedi Julian. "Gene mi aynı terane Joshua'cım? Hadi madem. Ama bu kez son olsun. Billy bile gerçek fitratını kavradı. Senin de kavramanın zamanı geldi Joshua'cım." Sol gözü kan çanağı, sağ gözüyse uğultulu, dipsiz bir uçurumdu.

Joshua York kıpırdamadan dikiliyordu.

"Onu yenemezsin," dedi Abner Marsh. "Kağrolası bi hayvan o. Joshua, hayır." Lakin Joshua York duymaz haldeydi. Marsh'ın kırık kolunun altına kıştırdığı tüfek düştü. Eğilip sağlam eliyle yerden kaptı, kırarak arkasındaki masaya yatırdı ve doldurmaya başladı. Tek eliyle yavaş kalıyordu. Dolgun parmaklarıyla sakar gibi uğraşıyordu. Kovan sürekli kayıp duruyordu. Nihayet becerdi, tüfeği kapatıp kırık koluna dayayarak doğrulttu.

Joshua York çark etti, yavaşça, tıpkı peşine *Eli Reynolds*'ın takıldığı gece *Humma Rüyası*'nın çark edip dönmesi gibi. Abner Marsh'a doğru bir adım attı. "Joshua, hayır," dedi Marsh. "Uzak dur." Joshua daha da yaklaştı. Titriyor, direniyordu. "Kenara çekil," dedi Marsh. "Çekil de ateş ediyim." Joshua sanki duymuyordu. Yüzü ölü gibi feci donuktu. Hayvana teslimdi. Güçlü solgun ellerini ona doğru uzattı. "Lan," dedi Marsh, "lan bi dur. Joshua, buldum. Çözdüm olayı. Tek çaresi var."

Joshua York onu gırtlğından kısıvrak yakaladı, gri gözleri kocaman, ifrit gibiydi. Marsh namluyu Joshua'nın koltuk altına dayayıp tetiğı çekti. Korkunç bir gümleme koptu, kan ve duman kokusu yayıldı. York acıyla haykırıp savrularak yere kapaklanırken Marsh geri çekildi.

Damon Julian hor gören sırtmasıyla çingiraklı yılan gibi yandı ve dumanı tüten silahı Marsh'ın elinden kapıverdi. "İşte şimdi baş başa kaldık," dedi. "Sırf ikimiz varız kaptancım."

Hâlâ sırtıyordu, derken Joshua kâh hırlayıp kâh nara atarak Julian'a arkadan saldırdı. Julian şaşkınlıktan ciyakladı. Alt alta üst üste yuvarlandılar, birbirlerine vahşice pençe sallarken bara tosladılar da öyle ayrıldılar birbirlerinden. İlk Damon Julian ayağı kalktı, hemen akabinde Joshua. York'un kanlar içindeki omuzu haşattı, kolu pelte gibi yana düşmüştü ama birer çizgi olmuş gri gözlerinde, onca kan revana ve acıya rağmen, Abner Marsh fevri hayvanın öfkesini görebiliyordu. York acı çekiyor diye geçirdi içinden utkuyla, susuzluğuysa acı depreştirirdi.

Joshua yavaşça ilerledi, Julian da gülümseyerek geri çekildi. "Bana çatma Joshua," dedi. "Canını yakan Kaptan'dı. Kaptan." Joshua duraksayıp bir an Marsh'a göz attı. Marsh onun hangi tarafının ağır basacağını görmek için uzun bir süre bekledi, Joshua'nın mı yoksa içindeki hayvanın mı borusunun öteceğini merak ediyordu.

En sonunda York hafifçe gülümseyerek Damon Julian'a döndü ve sessiz savaş başladı.

Rahat bir nefes alan Marsh biraz durup gücünü topladıktan sonra çifteliyi Julian'ın düşürdüğü yerden eğilip aldı. Silahı masaya dayayıp kırdı, güçlkle ve yavaşça doldurdu. Silahı kaldırıp koluna dayadığı esnada Damon Julian diz çöküyordu. Julian elini yüzüne götürdü ve kanlı kör gözünü oyup çıkardı. Avucuna koyup uzattı, Joshua York da kanlı ikramı almak üzere eğildi.

Abner Marsh bir çırpıda yaklaşıp çifteliyi Julian'ın şakağına dayadı, kıvrıcık saçlarının arasından ve kovanın ikisini birden ateşledi.

Joshua afalladı, bir rüyadan aniden uyandırılmış gibi. Marsh homurdanıp silahı bir kenara fırlattı. “Bi de bunu istemiyodun,” dedi Joshua’ya. “Dur biraz. Derdinin çaresi bende.” Ağır adımlarla barın arkasına geçip etiketsiz siyah şişeleri buldu. Marsh bir tanesini alıp tozunu üfledi. Tüm kapıların açıldığını, ölgün suratların eşikten seyrettiğini ancak kafasını önünden kaldıırınca gördü. Silah sesleri diye düşündü. Silah seslerine uyanmışlardı.

Marsh tek eliyle tıpayı açmakta zorlandı. En sonunda dişlerini kullandı. Joshua York süzülürcesine bara yaklaştı, büyülenmiş gibi. Savaş gözlerinde hâlâ sürüyordu. Marsh şişeyi uzatınca Joshua uzanıp koluna yapıştı. Marsh hiç kıpırdamadı. Başına ne geleceğini uzun bir süre kestiremedi. Joshua ya şişeyi alacak ya da Marsh’ın bileğindeki damarları kesecekti. “Hepimiz bir seçim yapmak zorundayız Joshua,” dedi usulca, Joshua’nın güçlü pençesindeyken.

Joshua York ona dik dik baktıkça Marsh’ın ömründen ömür gitti sanki. Derken şişeyi Marsh’ın elinden kaptı ve kafaya dikti. Kara sıvıyı lıkır lıkır içti, kahrolası çenesinden akıta akıta.

Marsh iğrenç meretin ikinci şişesini çıkarıp ucunu mermer tezgâha vurarak açtı ve havaya kaldırdı. “Kağrolası *Humma Rüyası*’na!” dedi.

Beraber içtiler.

Sonsöz

Mezarlık eski ve otlarla kaplıdır, nehrin gürültüsüne maruz kalır. Bir falezin üzerindedir, binlerce yıldır olduğu gibi gürül gürül akan Mississippi'yi tepeden görür. Uçurumun kenarına oturup ayaklarınızı sarkıtarak nehri seyredebilir, dinginliğin ve güzelliğin keyfine varabilirsiniz. Oradan nehrin bin ayrı çehresi görünür. Bazen altın sarısına bürünür, yüzeyinde dolaşan böceklerle kıpır kıpır canlı, yarı gömülmüş dalları okşar suları. Gün batımında bir an bronza çalar, sonra kızıla, bir de yayılmaya-görsün kızılı, Musa'yı anımsatır, çok çok uzaklardaki başka bir nehri. Berrak bir gecede duru suları siyah saten gibi ışıldar, yakamoza yıldızların aksi düşer, keza bembeyaz ayınki de, oynaşp kıpraşır ve nedense gökteki asıllarından daha büyük, daha güzel görünürler. Nehir her mevsim değişir. Bahar taşkınları oldu mu kıyıları ağaçlarla beraber yutan sular çamurlanır, kahverengiye döner. Güzün bin farklı renkte yapraklar düşer masmavi kucağına. Hele kışın, don tutar nehir, bir de üzerini kar serpintisi örter ki hiç kimsenin seyahat edemeyeceği bembeyaz çorak bir yola dönüşür, gözleri kamaştıracak denli parlak. Don tabakasının altında buz gibi akmayı sürdürür suları, çalkalanır da asla durulmaz. En nihayetinde nehir silkinir ve buzlar korkunç çatırtilar ve gümbürtüler eşliğinde parçalanıp dağılır.

Nehrin tüm cilveleri mezarlıktan görülebilir. Oradan bakınca bin yıl önce nasılsa aynı görünür. Günümüzde bile Iowa yakası safi ağaçlıktır, yüksek kayalıklarla çevrili. Nehir civarı sakindir, تنها, hareketsiz. Bin yıl önce saatlerce seyrederdin de huş kabuğundan yapılmış kanosuyla geçen bir tanecik Kızılderili anca

görüldün. Bugün o kadar uzun süre seyretsen, ufak bir dizel şilepin ittiği upuzun bir yük mavnasından başka bir şey görmezsin.

Nehrin işlek ve canlı olduğu, her yerden duman, istim, düdük sesleri ve alevlerin yükseldiği bir ara dönem yaşanmıştır gerçi. O vapurları hepsi mazi artık. Nehre huzur hâkim. Mezarlıktaki ölümlere sorsan hoşnut değillerdir bu durumdan. Orada yatanların yarısı yörenin gediklilerindendir.

Mezarlığa da huzur hâkimdir. Parsellerin hepsi uzun mu uzun zaman önce dolmuş. Burada yatanların torunları bile ölmüştür artık. Nadiren ziyaretçi uğrar, uğrayanların bazıları da gösterişsiz, tek bir mezarı ziyaret eder hep.

Bazı mezar taşları büyüktür. Bir tanesinde serdümen kılıklı, servi boylu bir adamın heykeli vardır, eli dümende, bakışları ufka kenetli. Bazı mezar taşlarında hayat ve ölüm hikâyeleri yazar, oradan anlaşılır kazan patlamasında mı ölmüşler, savaşta mı yoksa boğularak mı. Gelgelelim o mezarların hiç ziyaretçisi yoktur. Gelenler nispeten sade bir mezarın başında durur. Asırlık taşı hava koşullarından yıpranmıştır ama sapasağlam ayakta. Gayet okunaklı bir yazıyla üzerine isim, tarih ve iki mısra kazınmıştır.

KAPTAN ABNER MARSH

1805-1873

*Buraya kadarmış avarelik
Geç saatlere kadar gezmeler**

İsmi hemen üzerinde, taşta büyük bir ustalıkla ve büyük bir özenle yontulmuş küçük bir süsleme vardır, kabartmalı ve pek ayrıntılı, kafa kafaya yarışan iki büyük yandan-çarklıyı betimler. Zamanla hasar görmüştür ama bacalarından tüten dumanı hâlâ görebilir, hızla gittiklerini anlayabilirsiniz. İyice yaklaşıp da parmaklarınızı taşta gezdirdiğinizdeyse isimleri bile ayırt edilir. Geride kalan vapur *Eclipse*'tir, döneminin ünlü

* Lord Byron'ın "Buraya Kadarmış Avarelik" (So We'll Go No More a Roving) adlı şiirinin ilk iki mısrasıdır. (ç.n.)

vapuru. Öndekiniyse çoğu tarihçi bile bilmez. Onun adı *Humma Rüyası*'dır.

O mezara en sık uğrayan ziyaretçi her geldiğinde bu vapur kabartmasını okşar, şans getiriyormuş gibi.

Ne tuhaftır ki bu adam hep geceleri uğrar.